

ДАН СИМЪНС ОЛИМП

Част 2 от „Илион/Олимп“

Превод от английски: Крум Бъчваров, Венцислав Божилов, 2005

chitanka.info

ПЪРВА ЧАСТ

1.

Елена Троянска се събужда призори от вой на противовъздушни сирени. Опипва възглавниците на леглото, но сегашния ѝ любовник Хокънбери го няма — пак се е измъкнал през нощта, преди да се събудят слугите, както винаги след като са се любили, като че ли е сторил нещо срамно, и в момента несъмнено се промъква по сокаци и задни улички, където има най-малко факли. Елена си помисля, че Хокънбери е странен и тъжен човек. И тогава си спомня.

„Мъжът ми е мъртъв“.

Този факт, убийството на Парис в единоборство с безпощадния Аполон, е реалност вече девет дни. Пищното погребение с участието на троянци и ахейци ще започне след три часа, ако през следващите няколко минути божествената колесница над града не разруши напълно Илион. Ала Елена още не може да повярва, че Парис го няма. Парис, Приамовият син, надвит на бойното поле? Парис мъртъв? Парис запратен в мрачните пещери на Хадес, без телесна хубост и изящни жестове? Невъобразимо. Та това е *Парис*, нейното красиво момче-дете, което я беше отмъкнало от Менелай покрай стражите и през зелените поля на Лакония. Това е Парис, нейният страстен любовник, даже след безкрайното десетилетие на изтощителна война, Парис, когото често тайничко беше наричала „жребец, във обора запиран на ясли“^[1].

Елена се изхлузва от леглото и се запътва към външния балкон, разтваря тюлените завеси и излиза на светлината на неразсъмналия се Илион. Зима е и мраморът под босите ѝ ходила е студен. Небето още е достатъчно тъмно, за да види лъчите на четирийсетината-петдесет прожектора, търсещи бога или богинята с летящата колесница. Приглушени плазмени експлозии вибрират по полукупола на моравекското енергийно поле, който предпазва града. Изведнъж от защитния периметър на града се стрелват многобройни лъчи кохерентна светлина — снопове от лазурно, смарагдовозелено и кървавочервено. Могъща експлозия разтърсва северната четвърт на небето, ударната вълна отеква по откритите илионски кули и повдига

дългите тъмни къдрици на Елена от раменете ѝ. През последните седмици боговете са започнали да използват физически бомби, за да проникнат през силовото поле, едномолекулни снаряди, които квантово се фазоизместват през моравекското поле. Или поне така се опитаха да ѝ обяснят Хокънбери и забавното метално същество Манмът.

Елена Троянска не дава и пукната пара за машините.

Парис е мъртъв. Тази мисъл е просто непоносима. Елена беше готова да умре заедно с него в деня, когато ахейците на бившия ѝ мъж Менелай и брат му Агамемнон най-после пробиха стените, както трябваше да се случи според нейната приятелка Касандра, пророчицата, и избиха всеки мъж и момче в града, изнасиха жените и ги отведоха в робство на Егейските острови. Елена беше готова за този ден, готова да умре от своята ръка или от меча на Менелай, ала някак си така и не бе вярвала, че скъпият ѝ, суетен, божествен Парис, нейният жребец, запиран на ясли, нейният красив воин-съпруг, може да умре преди нея. По време на повече от деветте години обсада и славни битки беше смятала, че боговете пазят любимия ѝ Парис жив и невредим за леглото ѝ. Така и беше. А сега го бяха убили.

Тя си спомня последния път, когато е видяла своя троянски съпруг, преди десет дни, отправил се на единоборство с бог Аполон. Парис никога не беше изглеждал по-самоуверен в изящните си доспехи от лъскав бронз, отметнал глава назад, развял дългата си коса като грива на жребец. Белите му зъби хвърляха отблясъци. Елена и хиляди други го гледаха и викаха радостно от стената над Скейските порти. Бързите му нозе го носеха напред, „уверен във своята хубост“, както пееше любимият аед на цар Приам. Но го отведоха на смърт от ръцете на разярения Аполон.

Сега е мъртъв и ако може да се вярва на слуховете, които дочува, тялото му е овъглено и разкъсано, костите му са счупени, съвършеното му лице е стопено и отдолу се хили отвратително голият череп, сините му очи са изтекли, късове изпечена плът стърчат от скулите му като... като... ония първи парчета жертвено месо, които не се хвърлят в огъня, защото се смятат за недостойни. Елена трепери на студения вятър, който се надига с настъпването на утрото, и се визира в дима над покривите на Троя.

Три зенитни ракети политат в небето откъм ахейския лагер в търсене на отстъпващата божествена колесница. Елена зърва колесницата — мимолетен проблясък, ярък като зорницата, преследван от димните следи на гръцките ракети. Сияйната искрица внезапно се телепортира квантово и изчезва от поглед и утринното небе остава пусто. „Бягайте на обсадения Олимп, страхливци“ — мисли си Елена Троянска.

Разнася се вой на сирени, слагащ край на тревогата. Улицата под поките на Елена в дома на Парис, толкова близо до разрушения дворец на Приам, изведнъж оживява от мъже — тичат с ведра на северозапад, откъдето в зимното небе все още се вдига дим. Над покривите жужат моравекски машини: приличат на черни стършели със своите остри колесници и въртящи се прожектори. Някои, знае от опит Елена, както и от сложните обяснения на Хокънбери, ще осигуряват въздушно покритие, както го нарича той, закъснели да се притекат на помощ, а други ще участват в гасенето на пожара. После троянци и моравеки часове наред заедно ще изнасят обезобразени трупове от развалините. Тъй като познава почти всички в града, Елена разсеяно се пита кой ще е в редиците на хората, толкова рано тая сутрин пратени в мрачния Хадес.

„Утрото на Парисовото погребение. Моят любим. Моят глупав предаден любим“.

Чува, че робите се раздвижват. Най-старата робиня, Етра, някога царица на Атина и майка на Тезей, докато братята на Елена не я бяха отвели за отмъщение за отвлечането на сестра им, се появява на прага на спалнята.

— Да кажа ли на момичетата да приготвят ваната ти, господарке? — пита Етра.

Елена кимва. Взира се в изсветляващото небе още малко — вижда, че димът на северозапад се съгъства и после постепенно спира, когато пожарникарите и моравекските пожарни машини овладяват огъня, моравекските бойни стършели все още се носят на изток в безнадеждна гонитба на вече квантово телепортиралата се колесница — и се обръща да влезе в стаята. Босите ѝ нозе шепнат по студения мрамор. Трябва да се приготви за погребалните обреди и за срещата с оня рогоносец, нейния мъж Менелай, за пръв път от десет години. За пръв път също Хектор, Ахил, Менелай, Елена и мнозина други ахейци

и троянци ще присъстват заедно на обществено събитие. Може да се случи какво ли не.

„Само боговете знаят какво ще излезе от тоя ужасен ден“ — мисли си Елена. И се усмихва, въпреки скръбта си. Напоследък молитвите към боговете остават без отговор. Напоследък боговете не споделят нищо със смъртните — или поне нищо друго освен смърт, гибел и опустошения, заправани към земята от божествените им ръце.

Елена Троянска влиза да се изкъпе и да се облече за погребението.

---

[1] Тук и нататък преводът на „Илиада“ е цитиран по А. Милев, Б. Димитрова. — Б.пр. ↑

2.

Рижият Менелай стоеше изправен и мълчалив в най-хубавите си доспехи, неподвижен, царствен и горд между Одисей и Диомед на първата редица на ахейското пратеничество от герои, събрани за погребалните игри зад стените на Илион в чест на врага, който беше откраднал жена му, Приамовия син, онова лайноядо псе Парис. И не преставаше да се пита как и кога ще убие Елена.

Трябваше да е съвсем лесно. Тя беше точно оттатък широката улица на по-малко от петнайсет метра от ахейските пратеници в сърцето на огромния площад, на царската трибуна при стария Приам. С малко късмет Менелай можеше да изтича дотам и никой нямаше да успее да му пресече пътя. Пък даже без късмет — ако троянците все пак успеяха да застанат между него и жена му, щеше да ги посече като тръстика.

Менелай не беше висок — нито благороден гигант като отсъстващия си брат Агамемнон, нито мерзък великан като оня мравешки хуй Ахил — и знаеше, че няма да успее да прескочи перваза на трибуната, а трябва да се изкачи по стълбището през тройнското множество, като сече, блъска и убива. Това обаче го устройваше.

Елена нямаше къде да избяга. Трибуната на стената на Зевсовия храм имаше само едно стълбище до този площад. Можеше да избяга в храма, но той щеше да я последва и да я сгази вътре. Знаеше, че ще я убие, преди да го връхлетят десетките разярени троянци — включително Хектор, който водеше появяващата се погребална процесия — и тогава ахейците и троянците пак щяха да воюват едни срещу други, забравили безумната си война срещу боговете. Естествено Менелай почти със сигурност щеше да загуби живота си, ако Троянската война се възобновеше тук и днес — както и Одисей, Диомед и навярно даже самият неуязвим Ахил, тъй като на погребението на свинята Парис присъстваха само трийсетина ахейци, заобиколени от хиляди троянци на площада, по стените и струпани между ахейците и Скейските порти зад тях.

„Струва си“.

Тази мисъл прониза черепа му като връх на копие. „Струва си — всяка цена си струва — само да убия тая невярна кучка“. Въпреки времето — беше студен сив зимен ден — изпод шлема му струеше пот, стичаше се през късата му рижа брада и капеше от брадичката му по бронзовия му нагръдник. Много пъти беше чувал това трополене на капки върху метал естествено, ала звукът винаги бе идвал от кръвта на враговете му. Леко отпуснатата му върху меча десница с обезкръвяваща свирепост стисна обсипаната със сребърни нитове ръкохватка.

„Сега ли?“

„Не сега“.

„Защо не? Тогава кога?“

„Не сега“.

Двата спореци гласа в пръскащия му се череп — и двата негови, тъй като боговете вече не му говореха — го побъркваха.

„Чакай Хектор да запали погребалната клада“.

Менелай премига, за да махне капките пот от очите си. Не знаеше кой е последният глас — оня, който го подтикваше към действие, или страхливият, дето настояваше за сдържаност — но беше съгласен с предложението му. Погребалната процесия тъкмо влизаше в града през Скейските порти и носеше обгорения труп на Парис, скрит под копринен саван, по главната улица към ъгловия площад на Троя, където чакаха безчет редици видни личности и герои. Жените, сред които Елена, гледаха от трибуната на стената. Само след минути големият брат на мъртвеца, Хектор, щеше да запали кладата и вниманието на всички щеше да е приковано към пламъците, поглъщащи и без това овъгленото тяло. „Идеален момент за действие — никой няма да ме забележи, докато мечът ми не стигне на две педи от предателската гръд на Елена“.

По традиция погребенията на царски особи като Парис, Приамовия син, един от троянските князе, продължаваха девет дни и голяма част от времето се посвещаваха на погребални игри, например надбягвания с колесници и атлетически състезания, обикновено завършващи с хвърляне на копие. Ала Менелай знаеше, че ритуалните девет дни след овъгляването на Парис от Аполон бяха преминали в

дългото пътуване на секачите до все още неунищожените гори на планината Ида, много левги на югоизток от Троя. Със своите стършели и вълшебни устройства малките машини, наречени моравеки, бяха пазили със силово поле каруците на секачите в случай на божествена атака. А боговете ги бяха атакували, естествено. Но секачите си бяха свършили работата.

И едва сега, на десетия ден, бяха докарали дърва за кладата, въпреки че Менелай и мнозина негови приятели, сред които стоящият до него Диомед, смятаха, че изгарянето на разложения Парисов труп на погребална могила е абсолютна загуба на дървен материал, след като Троя и ахейските станове покрай брега месеци наред бяха лишени от дърва, толкова бяха оредели шубраците и някогашните гори около самия Илион през десетте години на тая война. Бойните полета бяха осяяни с пънове. Даже сухите съчки отдавна бяха събрани. Ахейските роби готвеха на господарите си на огньове, поддържани с тор, и това не правеше месото по-вкусно, нито спомагаше за по-доброто настроение на ахейските воители.

Погребалната процесия започваше с троянски колесници — влязоха в Илион една по една. Копитата на конете бяха увити в черна плъст и не трополяха по широките плочи на градската улица и площада. До колесничарите мълчаливо стояха най-великите илионски герои, воители, оцелели след повече от деветгодишната предишна война и след осемте месеца на тези още по-ужасни сражения с боговете. Пръв беше Полидор, също Приамов син, следван от другия природен брат на Парис, Местор. В третата колесница бе троянският съюзник Ифей, сетне Лаодок, Антеноровият син. След него идваше самият стар Антенор в окичена със скъпоценни камъни колесница — долу, при воините, както винаги, вместо горе на стената при другите старейшини. После бяха вождът Полифет и прочутият Сарпедонов колесничар Тразимед, който заместваше самия Сарпедон, вожд на ликийците, убит от Патрокъл преди месеци, когато троянците все още се сражаваха срещу гърците, а не срещу боговете. След това беше Пиларт — естествено не троянецът, убит от Големия Аякс точно преди да започне войната с боговете, а другият Пиларт, който много често се биеше рамо до рамо с Елас и Мулий. В процесията бяха също Мегесовият син Перим, Епистор и Меланип.

Менелай познаваше всички тия мъже, тия герои, тия врагове. Хиляди пъти беше виждал разкривените им облени в кръв лица под бронзовите им шлемове само на едно копие или меч от себе си — гибелно разстояние, отделящо го от двете му цели, Илион и Елена.

„Тя е на петнайсет метра от мен. И никой не очаква да я напада“.

След колесниците идваха конярите, водещи потенциалните жертвени животни, десет от не най-добрите коне на Парис и ловните му кучета, стадо тлъсти овце — сериозно жертвоприношение, тъй като и вълната, и овчето бяха оскъдни при божествената обсада — както и няколко стари кривороги говеда. Те не бяха там заради жертвената си стойност — на кого да принасят жертви, след като боговете вече им бяха врагове? — а заради мазнината си, от която погребалната клада щеше да пламти по-ярко и силно.

След жертвените животни вървяха хиляди троянски пешаци, всички в лъскави доспехи, хвърлящи отблясъци в сивия зимен ден. Редиците им се точеха през Скейските порти и стигаха до Илионското поле. Сред тази човешка маса напредваше носилката на Парис, носена от дванайсет от най-близките му бойни другари, мъже, които бяха готови да умрат за втория Приамов син и които плачеха, изправени под тежкия паланкин на мъртвеца.

Тялото на Парис беше покрито със син саван, който вече бе скрит от хиляди кичури коса — траурни символи от неговите хора и подалечните му роднини, тъй като Хектор и най-близките му щяха да отрежат своите кичури точно преди запалването на погребалната клада. Троянците не бяха предложили на ахейците да дадат кичури, а ако го бяха направили — и ако Ахил, главният съюзник на Хектор в тия безумни времена, се бе отзовал на поканата, нещо повече, ако беше заповядал и на своите мирмидонци да го направят — Менелай лично щеше да поведе бунта.

Искаше му се брат му Агамемнон да е тук. Агамемнон като че ли винаги знаеше как трябва да постъпи. Той беше истинският аргивски пълководец — а не тоя узурпатор Ахил и категорично не това троянско копеле Хектор, дето напоследък командваше аргивци, ахейци, мирмидонци и троянци. Да, Агамемнон бе истинският вожд на гърците и ако днес беше тук, или щеше да попречи на Менелай да се хвърли в тая безразсъдна атака срещу Елена, или да умре заедно с него. Ала

брат му с петстотин верни мъже беше отплавал с черните си кораби за Спарта и Егейските острови преди седем седмици — очакваше се да отсъстват още поне месец — привидно, за да събере нови бойци за войната срещу боговете, а всъщност тайно да организира съюзници за бунт срещу Ахил.

Ахил. Ето го тоя чудовищен предател, само на крачка зад плачещия Хектор, който вървеше точно зад носилката, обхванал главата на мъртвия си брат в грамадните си длани.

При вида на Хектор и тялото на Парис хилядите троянци по стените и на площада нададоха всеобщ вопъл. Жените по покривите и стената — по-прости жени, не жените от царското семейство — пронизително завиха. Менелай усети, че въпреки волята си настръхва и ръцете му изтръпват. Погребалният плач на жените винаги му действаше така.

„Моята счупена, осакатена ръка“ — помисли си той, подклаждайки гнева си като изтляващ огън.

Ахил — тоя богочовек Ахил, който в момента минаваше с трупа на Парис, тържествено носен покрай почетната група ахейски вождове — Ахил беше счупил ръката на Менелай само преди осем месеца в деня, в който бързоногият мъжеубиец бе съобщил на всички ахейци, че Атина Палада убила приятеля му Патрокъл и отнесла тялото му на Олимп, за да му се присмее. После беше заявил, че ахейците и троянците вече няма да воюват помежду си, а ще обсадят свещената планина Олимп.

Агамемнон бе възразил срещу всичко: срещу безочието на Ахил и узурпирането на неговата законна власт като цар на царете на всички гърци, събрани при Троя, срещу богохулствената атака против боговете, чийто и приятел да е убила Атина, ако Ахил изобщо казваше истината, срещу поставянето на многото десетки хиляди ахейски воини под Ахиловата власт.

Отговорът на Ахил в оня съдбовен ден беше кратък и ясен — щял да се бие срещу всеки човек, срещу всеки грък, който оспори неговото водачество и обявената от него война. Щял да се бие с тях в единоборство или едновременно да нападне всички. И нека от това утро насетне последният оцелял да командва ахейците.

Агамемнон и Менелай, гордите Атрееви синове, заедно бяха нападнали Ахил с копие, меч и щит пред смаяните погледи на

стотиците ахейски вождове и хилядите пехотинци.

Макар и опитен боец, Менелай не беше в предните редици на героите при Троя, ала брат му се водеше — поне докато Ахил седмици наред се цупеше в шатрата си — за най-свиреп воин от всички ахейци. Хвърлените от него копия винаги улучваха целта, мечът му разсичаше противниковите щитове като да бяха от плат и той не проявяваше милост даже към най-знатните врагове, които го умоляваха да пощади живота им. Агамемнон бе висок, мускулист и божествен като русокосия Ахил, но тялото му носеше бойни белези от едно десетилетие повече и оня ден очите му бяха пълни с демонична ярост, докато Ахил хладнокръвно чакаше с почти разсеяно изражение на момчешкото си лице.

Ахил обезоръжи двамата братя като да бяха деца. Мощно запратеното копие на Агамемнон отскочи от Ахиловото тяло, сякаш синът на Пелей и богинята Тетида беше заобиколен от невидимо моравекско енергийно поле. Свирепото Агамемноново замахване с меч — достатъчно силно, навремето си бе мислил Менелай, за да разсече каменен блок — беше спряно от красивия щит на Ахил.

След това Ахил ги разоръжи — хвърли резервните им копия и меча на Менелай в океана, повали ги на утъпкания пясък и откъсна доспехите от телата им със същата лекота, с каквата грамаден орел може да разкъса дрехите на безпомощен труп. И после бързоногият мъжеубиец счупи лявата ръка на Менелай — застаналите в кръг около тях вождове и пехотинци ахнаха при изхрущяването на костта, — строши носа на Агамемнон с привидно леко замахване и накрая изрита в ребрата царя на царете и заби сандал в гърдите на пъшкащия Атрид, докато Менелай лежеше и стенеше до брат си.

Едва тогава Ахил изтегли меча си.

— Закълнете ми се във вяроност и ще се отнасям с вас с уважението, дължимо на Атрееви синове, и ще ви почитам като вождове и съюзници в новата война — каза той. — Ако се поколебаете дори само миг, ще пратя кучешките ви души в Хадес, преди другарите ви да мигнат, и ще хвърля труповете ви на лешоядите, за да не могат да ви погребат.

Задъхан и стенещ, Агамемнон за малко не повърна злъчта, която го изпълваше, но се предаде и се закле във вяроност на Ахил. Разкъсван

от болки в натъртения си крак, спуканите си ребра и счупената си ръка, Менелай моментално последва примера му.

Оня ден общо трийсет и петима ахейски вождове решиха да се противопоставят на Ахил. Всички бяха надвити за час. Най-храбрите от тях бяха обезглавени, след като отказаха да се предадат, и труповете им бяха хвърлени на птиците, рибите и псетата, както беше заплашил Ахил, ала останалите двайсет и осем положиха клетва за вярност. Нито един от другите велики ахейски герои с ранга на Агамемнон — нито Одисей, нито Диомед, нито Нестор, нито Големият и Малкият Аякс, нито Тевкър — не се опряха на бързоногия мъжеубиец. След като чува подробностите за убийството на Патрокъл от Атина и по-късно на Хекторовия син Скамандър, всички се заклеха да обявят война на боговете още същата сутрин.

Сега ръката го болеше — наместените кости не бяха зараснали бързо и правилно въпреки усилията на техния прочут лечител Асклепий и във влажни студени дни като този го боляха, — но той потисна желанието да разтрие китката си, понеже тъкмо в този момент носилката на Парис бавно минаваше пред ахейските пратеници.

Оставят покритата със саван и отрупана с кичури коса носилка до погребалната клада, точно под трибуната на стената на Зевсовия храм. Редиците пехотинци в процесията спират. Стенанията и воят на жените от другите стени стихват. Във внезапната тишина Менелай чува тежкото дишане на конете и после струята на един жребец, който оплисква камъка с урината си.

Старият гадател Хелен, който стои до Приам на стената, главен пророк и съветник на Илион, извиква някакво кратко хвалебствие и току-що надигналият се от морето вятър го отнася като студен, неодобрителен дъх на боговете. Хелен подава обреден нож на Приам, който, макар и почти съвсем плешив, все още има няколко дълги сиви кичура коса над ушите, тъкмо за такива тържествени случаи. Царят отрязва един от тях с острия като бръснач нож. Един роб, личният слуга на Приам от много години, улавя кичура в златно блюдо и застава пред Елена, която поема ножа от Приам и дълго се взира в острието, сякаш обмисля дали да не го забие в гърдите си — Менелай изведнъж се уплашва, че тя наистина ще го направи и ще го лиши от

отмъщението, до което остават броени мигове — ала Елена вдига ножа, хваща един от дългите си кичури и отрязва края. Тъмната коса пада в златното блюдо и робът продължава към смахнатата Касандра, една от многобройните Приамови щерки.

Въпреки усилията и опасностите около докарването на дървен материал от Ида кладата е величествена. Тъй като не могат да издигнат на градския площад традиционната царска клада с дълги по трийсет метра страни и пак да остане място за всички присъстващи, страните на тази са само по десет метра, ала е по-висока от обикновено и се издига на равнището на трибуната. Широките дървени стъпала, сами по себе си малки платформи, се издигат като рампа до върха на кладата. Дебели греди от стените на Парисовия дворец поддържат камарата дърва.

Яките носачи оставят носилката на Парис на платформата на върха на кладата. Хектор чака под нея.

Животните бързо и умело са убити от мъже, вещи и в касапството, и в религиозните жертвоприношения — пък и всъщност, мисли си Менелай, има ли разлика между двете? Мъжете прерязват гърлата на овцете и говедата, източват кръвта в обредни съдове, одират кожата и смъкват маста за броени минути. Трупът на Парис е покрит с животинска лой, като печено месо в мек хляб.

Качват одраните животни по стъпалата и ги нареждат около тялото. От храма на Зевс излизат жени, девици в обредни одежди, скрили лицата си с було — носят гърнета с мед и масло. Тъй като не им е позволено да се качат на кладата, те подават гърнетата на Парисовите телохранители, които ги отнасят горе и много внимателно ги подреждат.

Довеждат любимите коне на Парис, избират четирите най-добри от десетте и Хектор им прерязва гърлата с дългия кинжал на брат си — преминава от един на друг толкова бързо, че даже умните, буйни, отлично обучени бойни животни нямат време да реагират.

Ахил запраща труповете на четирите жребеца върху кладата, с диво усърдие и нечовешка сила, един след друг, всеки следващ по-високо върху пирамидата от греди и трупи.

Личният роб на Парис отвежда шест от любимите кучета на господаря си до кладата. Хектор преминава от куче на куче, потупва ги и ги чеше зад ушите. После спира да помисли за миг, сякаш си

припомня как е виждал брат си да храни тия животни с мръвки и кокали от масата и да ги води на лов в планините или блатата.

Избира две от кучетата, кимва да отведат другите, нежно ги хваща за увисналите гънки на кожата на тила, сякаш се кани да им даде кокал или лакомство, после им прерязва гърлата толкова силно, че острието почти отделя главата от тялото. Хектор сам праща труповете на двете кучета върху кладата — толкова високо над телата на жребците, че те падат до самата носилка.

И сега изненада.

Десетима троянци и десетима ахейски копиеносци в бронзови доспехи идват с каруца, теглена от мъже. В каруцата има клетка. А в клетката има бог.

3.

Касандра с растящо усещане за обреченост гледаше погребението на Парис от високата трибуна върху стената на Зевсовия храм. Когато изкараха каруцата на главния троянски площад — теглеха я осмина избрани троянски копиеносци, а не коне или волове — и тя видя обречения бог, едва не припадна.

Елена я хвана за лакътя и прошепна:

— Какво има?

Питаше я гъркинята, нейната приятелка, която заедно с Парис беше донесла всички тия мъки, тая трагедия на Троя.

— Това е лудост — промълви Касандра и опря гръб на мраморната стена, но не изясни дали говори за *своята* лудост, за лудостта да принесат в жертва бог, за лудостта на цялата тая дълга война или за лудостта на Менелай, който стоеше на площада под тях — лудост, която през последния час усещаше и която се усилваше като ужасна буря, пратена от Зевс.

Плененият бог, затворен не само зад набитите в каруцата железни решетки, но и в прозрачното яйце на моравекското силово поле, което го беше заловило, се казваше Дионис, син на Зевс от Семела, бог на насладите от вино и секс. Касандра, чието лично божество още от дете бе Аполон, Парисовият убиец, неведнъж беше разговаряла с Дионис. Засега това бе единственият бог, пленен в новата война, покорен от божествения Ахил, лишен от квантовото си телепортиране с моравекска магия, уговорен да се предаде от хитроумния Одисей и затворен в моравекско силово поле, което искреше около него като мараня в горещ летен ден.

Дионис не приличаше много на бог — беше нисък, само някакви си метър и осемдесет, блед, пухкав даже според разбиранията на смъртните, със златистокафяви къдрици и момчешка едва набола брада.

Каруцата спря. Хектор отключи клетката, бръкна през полупропускливото силово поле и измъкна Дионис на първото стъпало на кладата. Ахил стисна дребния бог за шията.

— Богоубийство — промълви Касандра. — Лудост и богоубийство.

Елена, Приам, Андромаха и другите на трибуната не ѝ обърнаха внимание. Всички очи бяха вперени в бледия бог и двамата по-високи смъртни в бронзови доспехи от двете му страни.

За разлика от дрезгавия глас на гадателя Хелен, който се изгуби в студения вятър и шума на тълпите, ехтящият вик на Хектор се понесе над претъпкания градски център и отекна във високите кули и стени на Илион, сигурно го чува даже на върха на Ида, на много левги на изток.

— Парис, любими братко, тук сме да се сбогуваме с теб, да се сбогуваме така, че да ни чуеш дори там, където си сега, в дома на смъртта! Пращаме ти сладък мед, скъпо масло, любимите ти жребци и най-верните ти кучета — а сега ти поднасям и тоя бог от Олимп, Зевсов син, чиято мазнина ще нахрани лакомите пламъци и ще ускори пътя на душата ти към Хадес.

Хектор изтегли меча си. Силовото поле замъждука и угасна, ала Дионис остана окован в пранги и белезници.

— Може ли да кажа нещо? — попита бледият дребен бог. Гласът му не се чуваше толкова ясно, колкото Хекторовия.

Хектор се поколеба.

— Нека богът говори! — извика гадателят Хелен от мястото си до Приам на трибуната.

— Нека богът говори! — извика ахейският гадател Калхант от мястото си до Менелай.

Братът на Парис се намръщи, ала кимна.

— Кажете ми последните думи, копеле Зевсово. Обаче, даже да са молитва към баща ти, днес няма да ти помогнат. Нищо не ще те спаси днес. Днес ти ще си първата жертва в кладата на братовото ми тяло.

Дионис се усмихна, но плахо — плахо дори за смъртен, камо ли за бог.

— Троянци и ахейци — извика пълничкият дребен бог с рядка брадица. — Не можете да убиете безсмъртен бог. Та аз съм роден от утробата на смъртта, глупци такива. Когато бях малък, предказаха, че играчките ми принадлежат на новия владетел на света — зар, топка, пумпал, златни ябълки, кречетало и вълна... Но титаните, които баща ми победи и захвърли в Тартар, ад под ада, кошмарното царство под царството на мъртвите, където брат ти Парис сега се носи като

забравена пръдня, избелиха лицата си с вар, дойдоха като духове на мъртъвци, нападнаха ме с голите си бели ръце, разкъсаха ме на седем части и ме хвърлиха в котел, поставен върху триножник над огън, много по-горещ от тая нищожна клада, която сте приготвили тук.

— Свърши ли? — попита Хектор и вдигна меча си.

— Почти — отвърна Дионис. Гласът му вече звучеше весело и силно и отекваше в отсрещните стени, също като Хекторовия глас преди малко. — Те ме свариха и после ме изпекоха на огъня на седем шиша, и миризмата беше толкова апетитна, че привлече баща ми, самия Зевс, на пира на титаните с надеждата да поканят и него. Ала когато видя детския ми череп на шиша и детските ми ръчички в бульона, татко порази титаните с мълния и ги захвърли обратно в Тартар, където до ден днешен са подложени на страшни мъки.

— Това ли е всичко? — нетърпеливо рече Хектор.

— Почти — повтори Дионис и вдигна лице към цар Приам и царските особи на трибуната на Зевсовия храм. Гласът на дребния бог зазвуча като рев на бик. — Но други твърдят, че сварените ми крайници били хвърлени в земята и Деметра ги събрала — така човекът получил първата лоза, за да има вино. Само един мой крайник не попаднал в огъня и земята — и Атина Палада го занесла на Зевс, който поверил моя „крадайос Дионюсос“ на Хипта, малоазийското име на Великата майка Рея, за да го носи на главата си. Татко използвал термина „крадайос Дионюсос“ като каламбур, нали разбирате, защото на стария език „крадия“ значи „сърце“, а „крада“ — „смокиня“, така че...

— Стига — извика Хектор. — Безкрайните ти брътвежи няма да удължат кучешкия ти живот. Приключвай най-много с десет думи, иначе аз ще сложа край вместо теб.

— Изяж ме — присмя му се Дионис.

Стиснал дръжката на огромния си меч с две ръце, Хектор замахна и с един удар обезглави бога.

Тълпата от троянци и гърци ахна. Всички отстъпиха крачка назад. Обезглавеното тяло на Дионис остана няколко секунди на най-долната платформа изправено, после изведнъж се катурна като марионетка с отрязани конци. Хектор грабна отсечената глава — устата ѝ зееше, — стисна я за рядката брадица и я хвърли високо на

погребалната кладя. Главата падна между трупoвете на конете и кучетата.

После Хектор отсече ръцете, краката и гениталиите на Дионис — хвърляше късовете на различни места от кладата. Внимавахе да не паднат много близо до носилката на Парис, защото после заедно с другите трябваше да съберат пепелта и да отделят почтените кости на брат му от недостойните кокали на псетата, конете и бога. Накрая разфасова торса на десетки парченца и ги метна върху кладата, но някои подхвърли на останалите живи кучета на Парис — мъжете, които ги бяха водили по време на погребалната процесия, ги бяха пуснали на площада.

Когато бяха насечени на късчета и последните парчета месо и хрущяли, от жалките останки на Дионисовия труп сякаш се вдигна черен облак — като вихреца се маса невидими черни мушици, като малък циклон от черен дим — толкова буен за няколко секунди, че даже Хектор трябваше да прекъсне ужасното си занимание и да се поотдръпне. Тълпите, включително редиците на троянските пешаци и ахейските герои, също отстъпиха крачка назад. Жените на стената запищяха и скриха лица под булата и шепите си.

После облакът изчезна, Хектор хвърли и последните късове пепелявобяла и розова плът върху кладата и срита ребрата и гръбнака в купчината дърва. След това смъкна окървавените си доспехи и ги даде на слугите си да ги отнесат. Един от робите донесе леген с вода, исполинът изми кръвта от ръцете и лицето си и взе чиста кърпа от друг роб.

Вече чист, само по туника и сандали, Хектор вдигна златното блюдо с току-що отрязаните кичури коса, изкачи се по широките стъпала до върха на кладата, където бе платформата от дърво и смола, и изтърси косата на братовите си близки, приятели и другари върху савана на Парис. През Скейските порти влетя бързоходец — най-бързият във всички състезания в новата история на Троя. Носеше дълга факла. Провря се през тълпата, която му правеше място да мине, и тичешком се качи до очакващия го на върха на кладата Хектор.

Подаде му пламтящия факел, поклони се и слезе по стъпалата заднешком, като продължаваше да се кланя.

Менелай наблюдава тъмния облак, който се движи над града.

— Феб Аполон затулва деня — прошепва му Одисей.

Студен вятър задухва от запад точно когато Хектор навежда факлата към мазнината и напоените със смола дърва под носилката. Дървото пуши, ала не се запалва.

Сърцето на Менелай, който винаги по-лесно се разпалва в битка от брат си Агамемнон и много други от най-хладнокръвните убийци и най-великите герои сред гърците, се разтуптява все по-бясно с приближаването на момента за действие. Не го смущава мисълта, че навярно му остават само още няколко мига живот, стига оная кучка Елена да полети с писъци към Хадес преди него. Ако зависи от Менелай, Атреевия син, Елена ще бъде хвърлена в най-дълбокия ад, Тартар, където в мрак, мъки и резове все още крещят и се лутат титаните, току-що споменати от мъртвия бог Дионис.

Хектор дава знак. Ахил донася два пълни догоре бокала на бившия си враг и пак слиза по стъпалата.

— Ветрове на Запада и Севера — виква Приамовият син и вдига бокалите. — Свирепи Зефире и студенопръсти Борее, със свист страховит елате и запалете кладата на Парис, за когото тъгуват всички троянци и даже почелите го аргивци! Ела, Борее, ела, Зефире, помогнете ни да разпалим кладата с дъха си и ви обещавам чудни жертви и обилни, пълни чаши възлияние!

— Това е лудост — прошепва Елена на Андромаха. — Лудост. Любимият ни Хектор призовава на помощ боговете, с които сме във война, да изгорят трупа на бога, когото току-що уби.

Преди Андромаха да успее да ѝ отговори, Касандра се засмива гласно от сенките и това привлича суровите погледи на Приам и старците около него.

Без да обръща внимание на укоризнените им физиономии, тя изсъсква на Елена и Андромаха:

— Лудосссст, да. Нали ви казах, че всичко е лудост. Лудост е това, което Менелай замисля в момента, Елена — твоето убийство, само след няколко мига, не по-малко кърваво от смъртта на Дионис.

— Какви ги говориш, Касандра? — сурово прошепва Елена, ала лицето ѝ изведнъж пребледнява.

Пророчицата се усмихва.

— Говоря за твоята смърт. Само след няколко мига. Забавя я единствено това, че трупът не ще да се запали.

— Менелай ли?

— Твоят достоен съпруг. — Касандра се смее. — Твоят *бивш* достоен съпруг. Оня, дето не гние в момента като овъглена тор върху камара дърва. Нима не надуваш мириxa на потта му? Нима не чуваш туптенето на противното му сърце?

Андромаха откъсва поглед от погребението и се приближава до Касандра, готова да я отведе от трибуната на храма.

Пророчицата пак се засмива и показва късия, но много остър кинжал в ръката си.

— Само ме докосни, кучко, и ще те накълцам така, както ти накълца онова робско бебе, което представи за свое дете.

— Тихо! — съска Андромаха и присвива свирепи очи.

Приам и другите старци се обръщат и отново се мръщят. Явно заради старческата си глухота не са чули думите, ала сигурно са доловили гневния шепот и съскането.

Ръцете на Елена треперят.

— Касандра, самата ти ми каза, че всичките ти предсказания през всичките ти години на гадаене са измама. Троя още стои месеци след предсказаното ѝ от теб разрушаване. Приам е жив, а не посечен в храма на Зевс, както предрече тъкмо ти. Ахил и Хектор са живи, след като ти години наред повтаряше, че ще умрат, преди да падне градът. Нито една от нас, жените, не е отвлечена в робство, както предричаше, нито те отведоха в Агамемноновия дом — където твърдеше, че Клитемнестра ще убие великия цар заедно с теб и бебетата ти — нито пък Андромаха...

Касандра отмята глава назад в безмълвен вой. Под тях Хектор все още предлага жертви и подсладено вино на божествените ветрове, ако разпалят кладата на брат му. Ако театърът вече беше създаден, присъстващите щяха да си помислят, че тая драма граничи с фарс.

— Всичко онова го *няма* — шепти Касандра и прокарва острия като бръснач кинжал по ръката си. От бледата ѝ плът потича кръв и капе по мрамора, ала тя не поглежда надолу. Очите ѝ са вперени в Андромаха и Елена. — Старото бъдеще вече го няма, сестри. Съдбите са ни изоставили. Нашият свят и неговото бъдеще престанаха да

съществуват и на тяхно място се появиха други — някакъв странен друг космос. Ала Аполоновото проклятие да виждам бъдещето не ме е изоставило, сестри. След секунди Менелай ще се втурне насам и ще забие меча си в красивата ти гръд, *Елено Троянска*. — Последните две думи са изплюти с явен сарказъм.

Елена хваща Касандра за раменете. Андромаха изтръгва от пръстите ѝ ножа. Двете заедно избутват по-младата жена между стълбовете към хладните сенки във вътрешния мецанин на Зевсовия храм, притискат я към мраморния парапет и се надвесват над нея като Фурии.

Андромаха вдига кинжала към бледото ѝ гърло.

— От много години сме приятелки, Касандра, ала само още една дума, путко шантава, и ще ти прережа гърлото като на пиле — изсъсква жената на Хектор.

Касандра се усмихва.

Елена поставя едната си ръка върху китката на Андромаха — макар че не е ясно дали за да я спре, или за да участва в източването на кръвта — а другата на рамото на Касандра.

— Менелай ще ме убие ли? — прошепва тя в ухото на измъчената пророчица.

— Днес два пъти ще се насочва към теб и всеки път нещо ще го спира — монотонно отвръща Касандра. Очите ѝ не гледат нито една от двете жени. Устните ѝ се хият.

— Кога ще го направи? — пита Елена. — И кой ще го спре?

— Първо, когато се разпали кладата на Парис — безизразно отвръща Касандра, като че ли рецитира стара детска приказка. — И после, когато кладата изгори.

— И кой ще го спре? — повтаря Елена.

— Менелай първо ще бъде спрял от жената на Парис — отговаря Касандра и подбелва очи. — После ще го спрат Агамемнон и бъдещата жертва на Ахил, Пентезилея.

— *Амазонката* Пентезилея ли? — изненадано ахва Андромаха и гласът ѝ отеква в храма. — Тя е на хиляди левги оттук, също като Агамемнон. Как може да дойдат навреме, докато изгори погребалнатаклада на Парис?

— Шшт — изсъсква Елена. След това се обръща към Касандра, чиито клепачи пърхат. — Казваш, че жената на Парис ще попречи на

Менелай да ме убие, когато се разпали погребалната клада. Как ще го направи? Как?

Касандра припада и се строполява на пода. Андромаха скрива кинжала в гънките на дрехата си и удря няколко силни шамара на младата пророчица. Тя не се свестява.

Елена ритва безжизненото тяло.

— Проклета да е. Как да попреча на Менелай да ме убие? Може да останат само няколко минути...

Троянците и ахейците на площада надават мощен рев. Двете жени чуват свистенето.

Ветровете послушно са задухали през Скейската порта. Дървата са се запалили. Кладата гори.

4.

Пред погледа на Менелай ветровете задухаха от запад и първо разгоряха въгленчетата на Парисовата клада в няколко огнени езика, а после я превърнаха в бумтящ огън. Хектор едва имаше време тичешком да се спусне по стъпалата и да скочи настрани, преди цялата клада да избухне в пламъци.

„Сега“ — помисли атридът.

Тълпите припряно заотстъпваха от топлината на огъня и ахейските редици се разкъсаха. Менелай се възползва от смута, незабелязано се промъкна покрай аргивците и си запроправя път между троянските пехотинци. Запрокрадва се наляво, към храма на Зевс и стълбището. Топлината и искрите от огъня — вятърът духаше към храма — бяха принудили Приам, Елена и другите да се отдръпнат от балкона и което беше по-важно, воините се бяха махнали от стълбището и му бяха освободили пътя.

„Боговете ми помагат“.

А може и наистина да му помагаша. Ежедневно се съобщаваше за връзки на аргивците и троянците с техните предишни богове. Фактът, че смъртните и боговете воюваха, не означаваше, че окончателно са скъсали кръвните връзки и са забравили старите навици. Менелай познаваше десетки свои другари, които тайно принасяха нощем жертви на боговете, както бяха правили винаги, въпреки че денем водеха битки срещу тях. Нима самият Хектор преди малко не беше призовал боговете на западния и северния вятър Зефир и Борей да му помогнат да разпали братовата си клада? И нима боговете не го бяха послушали, въпреки че костите и червата на Дионис, Зевсовия син, бяха пръснати по същата тая клада като късове месо, подхвърлени на псета?

„Смутно време е да си жив“.

„Е, скоро вече няма да бъдеш, малкият“ — отговори му другият глас в главата му, циничният, който не беше готов да убие Елена днес.

Менелай спря под стълбището и извади меча си от ножницата. Никой не го забеляза. Всички погледи бяха приковани в погребалната

клада, която пламтеше с пукот. Стотици воители бяха вдигнали десници да заслонят очите и лицата си от топлината.

Атридът постави крак върху първото стъпало.

От портика на Зевсовия храм на няма и три метра от Менелай излезе жена, една от забулените девии, които бяха занесли маслото и меда на кладата, и тръгна право към пламъците. Всички погледи се насочиха към нея и той се вцепени на най-долното стъпало и отпусна меча си, тъй като стоеше почти точно зад девицата и не искаше да привлича внимание.

Жената смъкна булото си. Троянците от отсрещната страна на кладата ахнаха.

— Енона — изпищя една от жените на трибуната.

Менелай проточи шия. Чули възклицанията и крясъците на тълпата, Приам, Елена, Андромаха и още неколцина души бяха излезли на терасата. Не беше извикала Елена, а една от робините.

„Енона ли?“ Името му звучеше смътно познато, нещо отпреди последните десет години война, ала не се сещаше. Мислите му бяха насочени към следващата половина минута. Елена стоеше в горния край на тия петнайсет стъпала и помежду им нямаше нито един мъж.

— Аз съм Енона, истинската съпруга на Парис! — извика жената. Макар и отблизо, гласът ѝ едва се чуваше поради рева на вятъра и яростното пращение на пламъците, поглъщащи тялото.

„Истинската съпруга на Парис ли?“ — озадачен, Менелай се колеба. От храма и съседните улици заприиждаха още троянци, за да наблюдават неочакваното зрелище. Неколцина мъже се качиха на стъпалата до и над него. Рижият аргивец най-после си спомни. След отвличането на Елена в Спарта се бе разчуло, че Парис бил женен за обикновена жена — десет години по-стара от него — и че когато боговете му помогнали да похити Елена, изоставил истинската си съпруга. „Енона“.

— Не Феб Аполон уби Приамовия син Парис — извика Енона. — Аз го убих!

Пак се разнесоха викове, даже псувни, и някои троянски воители от отсамната страна на кладата пристъпиха напред, сякаш за да заловят лудата, ала другарите им ги задържаха. Мнозинството искаше да чуе какво ще каже тази кучка.

Менелай виждаше Хектор през пламъците. Дори най-великият илионски герой беше безсилен да се намеси, тъй като пламтящата клада на брат му го отделяше от тая жена, жена вече на средна възраст.

Енона стоеше толкова близо до пламъците, че дрехите ѝ димяха. Изглеждаше мокра, като че ли се бе потопила във вода в подготовка за тоя номер. Едрите ѝ гърди ясно се виждаха, увиснали под мократа ѝ дреха.

— Парис не загина от пламъците, хвърлени от Феб Аполон! — изкрещя тя. — Когато преди десет дни се скриха от поглед в бавно време, мъжът ми и богът стреляха един срещу друг. Това беше двубой с лъкове, точно както искаше Парис. И двамата не улучиха. Друг смъртен, страхливецът Филоктет, изстреля фаталната стрела, която обрече моя съпруг! — Енона посочи ахейците, по-точно Филоктет, който бе застанал до Големия Аякс.

— Лъже! — извика старият стрелец, когото Одисей беше избавил от острова на неговото изгнание и болестта му след началото на войната с боговете.

Тя не му обърна внимание и още повече се приближи към пламъците. Голата кожа на ръцете и лицето ѝ се зачерви от горещината. Парата от дрехите ѝ я обгърна като гъста мъгла.

— Когато Аполон се телепортира на Олимп, аргивският мерзавец Филоктет изстреля отровната си стрела в слабините на мъжа ми, на когото отдавна имаше зъб!

— Откъде знаеш? Никой от нас не последва Приамовия син и Аполон в бавно време. Никой от нас не е проследил битката! — изрева Ахил с глас, сто пъти по-ясен от гласа на вдовицата.

— Когато видя коварството, Аполон телепортира мъжа ми на склоновете на Ида, където вече над десет години живея в изгнание... — продължи Енона.

Разнасяха се отделни крясъци, ала повечето от присъстващите на огромния градски площад, пълен с хиляди троянски воители, както и струпаните по стени и покриви хора, мълчаха. Всички чакаха.

— Парис ме помоли да го върна... — извика плачещата жена. Мокрите ѝ коси димяха също като дрехите ѝ. Даже сълзите ѝ сякаш се превръщаха в пара. — Той умираше от гръцката отрова, тестисите му, любимият някога член и слабините му вече бяха почернели от нея, ала ме молеше да го изцеля.

— Как може обикновена вещица да го изцели от смъртоносна отрова? — обади се Хектор. Гласът му отекуна през пламъците като божествен.

— Оракулът казал на мъжа ми, че единствено аз мога да го изцеля от такава смъртна рана — отвърна Енона. Или беше прегракнала, или горещината и ревът на пламъците заглушаваха гласа ѝ. Менелай чуваше думите ѝ, но се съмняваше, че стигат до повечето присъстващи на площада.

— В мъките си той ме помоли да намажа отровната му рана с мехлем — продължи жената. — „Недей да ме мразиш — рече ми Парис. — Напуснах те само защото Съдбите — мойрите — ми наредиха да ида при Елена. Ще ми се да бях умрял, преди да доведе тая кучка в двореца на Приам. Умолявам те, Енона, в името на любовта, която изпитвахме един към друг, и на клетвите, които си дадохме някога, прости ми и ме изцели“.

Пред погледа на Менелай тя направи още две крачки към кладата. Пламъците започнаха да я облизват, покриха със сажди глезените ѝ и спаружиха сандалите ѝ.

— Аз отказах! — извика Енона. Макар и прегракнал, гласът ѝ кънтеше над площада. — Той умря. Моята единствена любов, моят единствен любим и съпруг умря. Умря в ужасни мъки, с ругатни на уста. С помощта на робините си се опитах да изгоря тялото му, да направя на своя клет, обречен от Съдбите съпруг и герой погребалната клада, която заслужаваше, ала дърветата бяха яки и трудно се сечаха, а ние бяхме жени, слаби жени, и не успях да изпълня дори само тая проста задача. Когато видях, че не сме почели тленните останки на Парис, Феб Аполон повторно се съжали над поваления си враг, телепортира оскверненото му тяло обратно на бойното поле и остави овъгления труп да се върне от бавно време, сякаш е изгорял в битка.

— Съжалявам, че не го изцелих — завърши Енона. — Съжалявам за всичко. — Тя се обърна към терасата, но едва ли виждаше ясно хората там през маранята, дима и болката в парещите си очи. — Ала поне и оная кучка Елена не го видя повече жив.

Сред троянските редици се надигна шепот — и се превърна в рев.

Десетина троянски стражи се втурнаха към Енона, за да я завлекат за разпит.

Но закъсняха — тя пристъпи върху пламтящата клада.

Първо косата ѝ избухна в пламъци, после и дрехите ѝ. Невероятно, невъобразимо — тя продължи да се изкачва по камарата дърва, докато плътта ѝ гореше, почерняваше и се свиваше като овъглен пергамент. Едва в последните секунди, преди да се строполи, видимо започна да се гърчи от мъки. Но писъците ѝ отекваха над площада сякаш до безкрай, смайвайки смълчаните тълпи.

Щом дойдоха на себе си, троянците се развикаха ахейската почетна стража да предаде Филоктет.

Разярен и смутен, Менелай погледна нагоре по стълбището. Приамовата царска стража беше заобиколила всички на терасата. Пътят към Елена бе преграден от стена от кръгли троянски щитове и ограда от копия.

Той скочи от стъпалото си и се затича през празното пространство край кладата. Горещината го блъсна в лицето като юмрук и той усети, че веждите му изгарят. След минута вече стоеше в редиците на другите аргивци с изтеглен меч. Аякс, Диомед, Одисей, Тевкър и останалите бяха застанали в кръг около Филоктет, също извадили оръжията си за бой.

Безбройните троянци около тях вдигнаха високо щитовете си, насочиха върховете на копията си напред и започнаха да настъпват към двайсетината обречени гърци.

Изведнъж мощният рев на Хектор накара всички да се заковат по местата си.

— Стойте! Забранявам ви! Енона бръщолевеше празни приказки — ако изобщо беше Енона, защото не успях да я видя хубаво тая дърта вещица. Тя беше луда! Брат ми загина в смъртен двубой с Феб Аполон.

Разярените троянци не изглеждаха убедени. Мечовете и копията останаха насочени напред и готови. Менелай се огледа и забеляза, че докато Одисей се мръщи и Филоктет трепери от страх, Големият Аякс се е ухилил, като че ли предвкусва предстоящото клане, което да сложи край на живота му.

Хектор заобиколи кладата и застана между троянските копия и кръга на гърците. Беше все така без доспехи и оръжие, ала изведнъж се превърна в най-страшния враг на бойното поле.

— Тия хора са наши съюзници и са мои гости на братовото ми погребение — извика Приамовият син. — И вие няма да им направите

нищо лошо. Всеки, който наруши заповедта ми, ще умре от моята ръка. Заклевам се в костите на брат си!

Ахил слезе от подиума и вдигна щита си. Той, за разлика от Хектор, все още носеше най-хубавите си доспехи и оръжие. Не каза и не направи нищо, ала всеки троянец в града бе впечатлен от присъствието му.

Стотиците троянци погледнаха своя вожд, погледнаха бързоногия мъжеубиец Ахил, за сетен път погледнаха погребалната клада, чиито пламъци напълно бяха погълнали тялото на жената, и отстъпиха. Менелай усети, че бойният дух напуска тълпите, и видя смута, изписан на почернелите от слънцето лица на троянците.

Одисей поведе ахейците към Скейските порти. Менелай и другите отпуснаха мечовете си, но не ги прибраха в ножниците. Троянците им правеха път като неохотно, все още жадно за трупове море.

— Проклятие... — промълви Филоктет от центъра на кръга, докато излизаха през портата и продължаваха покрай троянските редици. — Кълна ви се, че...

— Млъкни, дъртако, мама му стара — изсумтя могъщият Диомед. — Ако кажеш още една дума, преди да се върнем при черните кораби, лично ще ти светя маслото.

Край брега зад ахейските постове, зад отбранителните ровове и под моравекските силови полета цареше смут, въпреки че в лагера не можеше да са чули за премеждието в Троя. Менелай се отдели от другите и се затича към брега.

— Царят се върна! — извика един копиеносец, който профуча покрай Менелай и диво наду една раковина. — Вождът се върна.

„Не Агамемнон — помисли си Менелай. — Той ще се върне най-рано след месец. А може би след два“.

Ала тъкмо брат му стоеше на носа на най-големия от трийсетте черни кораба от неговата флотилия. Златните му доспехи лъцяха, докато гребците приближаваха дългия тесен съд през прибоа.

Менелай нагази във вълните. Водата покри бронзовите му наколенници.

— Братко! — извика той и размаха ръце над главата си като момче. — Какво ново от вкъщи? Къде са воините, които обеща да доведеш?

Все още на петнайсетина-двайсет метра от брега, застанал на плискания от вълните нос на черния си кораб, Агамемнон заслони очи, сякаш следобедното слънце ги пареше, и отвърна:

— Няма ги, сине Атреев. Никого няма.

5.

Кладата ще гори цяла нощ.

Томас Хокънбери, бакалавър по английски език от колежа „Уобаш“, магистър и доктор по класическа филология от Йейл, някога професор в Университета на Индиана, всъщност декан на факултета по класическа филология, докато не почина от рак през 2006-а, и в последно време, в продължение на девет години от деветте години и осем месеца след възкресяването си, Омиров схоластик на олимпийските богове със задължение ежедневно да докладва словесно на своята муза Мелета за развитието на Троянската война и верността или отклоняването на действието от Омировата „Илиада“ — оказва се, че боговете са в пълно неведение като тригодишни деца — напуска градския площад и пламтящата Парисова клада малко преди здрачаване и се качва на втората по височина кула в Троя, колкото и разнебитена и опасна да е тя, за да изяде хляба и сиренето си и да изпие виното си на спокойствие. От негова гледна точка денят е бил уморителен и странен.

Кулата, която често избира за уединение, е по-близо до Скейските порти, отколкото до центъра на града при Приамовия дворец, ала не се намира на главната улица и повечето складове в подножието ѝ напоследък пустеят. Официално достъпът до кулата — една от най-високите в Илион преди войната, почти четиринайсет етажа според стандартите на XX век и с форма на минаре, поради сферата на върха ѝ — е забранен. В първите седмици на войната боговете бяха разрушили върха ѝ с бомба, която бе отнесла горната част на сферата и малките помещения бяха останали без покрив. По самата кула се виждат тревожни пукнатини и тясното вито стълбище е затрупано с мазилка и камъни. Когато преди два месеца Хокънбери за пръв път се беше качил там, му трябваха часове, за да разчисти пътя до сферата на единайсетия етаж. По указание на Хектор моравеките бяха оградили входовете с оранжева найлонова лента, предупреждаваща хората с образни пиктограми, че може да пострадат — според най-страховитите изображения самата кула можеше да се срути всеки

момент, — а други символи им нареждаха да стоят настрана под страх от цар Приамовия гняв.

Мародери бяха плячкосали кулата за две денонощия и после местните наистина бяха стояли настрана, защото каква полза имаха от празна сграда?

Сега Хокънбери се провира между лентите, включва фенерчето си и започва дългото изкачване, без да се бои, че ще го арестуват, ограбят или смутят. Въоръжен е с нож и къс меч. Освен това всички го познават: Томас Хокънбери, син Дуейнов, извънреден приятел — е, не, не приятел, но поне събеседник — на Ахил и Хектор, да не споменаваме, че е публична личност и далеч не случаен познат на моравеките и астровеките... едва ли има гърци и троянци, които да се опитат да му сторят зло, без да се замислят.

Ала сега боговете... е, това е друг въпрос.

Задъхан, Хокънбери стига на третия етаж. На десетия вече спира да си поеме дъх, а когато се добира до разбития единайсети етаж, гърлото му хрипти като някогашния пакард модел 1947-а на баща му. В продължение на повече от девет години е наблюдавал как тия смъртни полубогове, гърците и троянците, воюват, пируват, любят се и гуляят като мускулести реклами на най-преуспяващия фитнес клуб на света, да не споменаваме боговете и богините, които са ходещи реклами на най-добрия фитнес клуб във *вселената*, обаче доктор Томас Хокънбери така и не е намерил време да се приведе във форма. „Типично“ — помисля си той.

Стълбището минава през средата на кръглата сграда. Няма врати и привечерната светлина се процежда през прозорците на стаичките с форма на резени торта от двете страни, но въпреки това е тъмно. С помощта на фенерчето си Хокънбери се уверява, че стъпалата са там, където би трябвало да се намират, и че не са затрупани с развалини. Поне по стените няма *графити* — едно от многобройните предимства на напълно неграмотното население, мисли си професорът.

Както винаги, когато стига до своята малка ниша на последния етаж, отдавна почистена от останките и праха, ала открита за дъжда и вятъра, той решава, че усилията са си стрували.

Сяда на любимия си каменен блок, оставя раницата и фенерчето си, заето му преди месеци от един моравек, и вади пакета с пресен хляб и старо сирене. И меха с вино. Вечерният бриз гъделичка брадата

и дългата му коса. Той разсеяно отчупва парченца сирене и реже хляба с бойния си нож; наслаждава се на гледката и се освобождава от натрупаното през деня напрежение.

Гледката си я бива. Обхваща почти триста градуса — само стената отзад пречи кръгът да е пълен. Хокънбери вижда по-голямата част от града — погребалната кладя на Парис само на няколко преки източно от кулата, сякаш почти точно под него при тая височина — и цялата градска стена, факлите и кладите, които тъкмо палят в момента, и ахейския лагер, който се точи на километри на север и юг по брега. Светлините на стотиците готварски огньове напомнят на Хокънбери за нещо, което веднъж е зървал от самолет, когато една нощ се спускаше над крайезерната магистрала Лейк Шор Драйв в Чикаго — подвижна огърлица от автомобилни фарове и безброй осветени жилищни блокове. Току-що завърналите се с Агамемнон петдесетина черни кораба едва се забелязват на фона на винотъмното море. Само няколко са изтеглени на пясъка. Агамемноновият лагер, съвсем пуст през последния месец и половина, тая вечер е огрян от огньове и оживен от движение.

На североизток последната пространствено-времева дупка, каквото и да представлява тя — през последните шест месеца хората просто наричат единствената останала Дупката — изрязва диск от троянското небе и свързва Илионското поле с океана на Марс. Кафявата малоазийска пръст води право към червения марсиански прах, без да ги разделя никаква пролука в земята. На Марс е малко по-рано вечерта и там се спуска червен здрач, очертаващ Дупката на потъмния фон на старото земно небе.

Мигат червено-зелените навигационни светлини на десетки моравекски стършели, патрулиращи над Дупката и града, кръжащи над морето и кръстосващи чак до далечните сенки на изток, които са залесените върхове на Ида.

Макар че слънцето току-що е залязло, рано в тая зимна вечер, заведенията по улиците на Троя са отворени. Последните търговци от пазарището край Приамовия дворец са свили чергилата си и откарват стоката си с каруци — Хокънбери чува скърцането на дървените колела въпреки вятъра и височината, — ала пълните с бардаци, гостилници, бани и пак бардаци съседни улички оживяват, гъмжащи от блъскащи се фигури и мъждукащи факли. Според троянския обичай

всяко голямо градско кръстовище, както и всеки завой и ъгъл на широките градски стени, се осветяват с огромни бронзови мангали, в които през цялата нощ гори масло или дърва, и сега стражите палят последните. Хокънбери вижда тъмни силуети, които се натискат близо до огньовете, за да се стоплят.

С едно изключение. Парисовата погребална клада на главния илионски площад пламти по-ярко от всички други огньове в града, ала до нея стои, сякаш търсейки топлината ѝ, само една тъмна фигура — Хектор, който високо стене, плаче и зове своите бойци, слуги и роби да хвърлят още дърва във виещите пламъци, докато той черпи вино с голяма чаша с две дръжки от златна купа и го излива на земята до огъня. Накрая пръстта толкова се напоява, че прилича на сълзяща кръв.

Хокънбери тъкмо свършва вечерята си, когато чува стъпки по витото стълбище.

Изведнъж сърцето му бясно се разтуптява и устата му пресъхва от страх. Някой все пак го е проследил — няма съмнение. Стъпките са прекалено леки — сякаш човекът, който се качва по стълбището, се опитва да се движи крадешком.

„Може пък да е някоя жена, дошла да търси плячка“ — мисли си Хокънбери, ала надеждата отлита още докато припламва — от стълбището се чува слабо металическо ехо, като от подрънкване на бронзови доспехи. Освен това той знае, че троянките могат да са по-опасни от повечето мъже, които е познавал в своя свят на XX и XXI век.

Хокънбери се изправя колкото може по-тихо, оставя меха, хляба и сиренето настрана, прибира ножа в канията, безшумно изтегля меча си и се отдръпва заднишком към единствената цяла стена. Вятърът се усилива и развява червеното му наметало; той скрива острието в гънките му.

„Телепортаторният ми медальон. — С лявата си ръка докосва малкото квантово телепортаторно устройство, което виси на гърдите му под туниката. — Защо си мислех, че не нося нищо ценно? Въпреки че вече не мога да го използвам, без боговете да ме засекат, той е уникален. Безценен“. Хокънбери вади фенерчето и го протяга напред, както някога се е прицелвал.

Хрумва му, че оня, който изкачва последните стъпала до единадесетия етаж точно под него, може да е бог. Знае се, че

господарите на Олимп се промъкват в Илион, дегизирани като смъртни. Боговете определено имат достатъчно основания да го убият и да си върнат телепортаторния медальон.

Изкачващият се излиза на открито. Хокънбери включва фенерчето и насочва лъча към него.

Фигурата е дребна и съвсем смътно хуманоидна — коленете ѝ се огъват назад, ставите на ръцете ѝ не са човешки, дланите могат да се заменят с други и няма лице; висока е около метър и е покрита с тъмна пластмаса и сиво-черно-червен метал.

— Манмът — облекчено въздъхва Хокънбери и отмества кръга на лъча от визъора на дребния европейски моравек.

— Меч ли криеш под плаща си, или просто се радваш да ме видиш? — пита на английски Манмът.

Хокънбери има навика да носи топливо в раницата си, за да пали огън, когато се качва на кулата. През последните месеци това често означава суха говежда тор, но тая вечер е донесъл сладко ухаещи подпалки, каквито секачите, докарали дърва за Парисовата клада, днес са продавали на черния пазар. Хокънбери разпалва огъня и с Манмът сядат на каменни блокове от двете му страни. Вятърът е леден и поне Хокънбери се радва на пламъците.

— От няколко дни не съм те виждал — казва той на малкия моравек и забелязва, че пламъците се отразяват в лъскавия му пластмасов визъор.

— Бях на Фобос.

На Хокънбери му трябват няколко секунди, за да си спомни, че Фобос е една от луните на Марс. По-близката, струва му се. Или може би по-малката. Във всеки случай е луна. Той завърта глава към грамадната Дупка само на няколко километра североизточно от Троя: вече и на Марс е нощ и дискът на Дупката едва се различава на фона на небето, при това само защото звездите там изглеждат малко по-иначе — по-ярки или по-нагъсто разположени, а може би и двете. Не се вижда нито една от луните на Марс.

— Нещо интересно да се е случило, докато ме нямаше? — пита Манмът.

Хокънбери се подсмива. И разказва на моравека за сутрешното погребение и саможертвата на Енона.

— Мътните ме взели — възкликва Манмът. Бившият схоластик може само да предположи, че моравекът нарочно използва фразеологизми, според него присъщи за епохата, през която Хокънбери е живял на Земята. Понякога се получава, друг път, като сега, по-скоро е смешно. — Не се сещам в „Илиада“ Парис да е имал друга жена — продължава Манмът.

— Струва ми се, че за това не се споменава в „Илиада“. — Хокънбери се мъчи да си спомни дали е преподавал този факт. Съмнява се.

— Сигурно е било адски драматично.

— Да, обаче още по-драматично беше обвинението й, че всъщност Филоктет е убил Парис.

— Филоктет ли? — Манмът вирва глава почти като куче. Кой знае защо, Хокънбери свързва това движение с представата, че моравекът влиза в база данните на паметта си. — От пиесата на Софокъл ли? — след секунда пита Манмът.

— Да. Той е главният вожд на тесалийците от Метона.

— Не си го спомням от „Илиада“ — отвърща моравекът. — И едва ли съм го виждал тук.

Хокънбери поклаща глава.

— Агамемнон и Одисей преди години го изоставили на остров Лемнос.

— Защо? — Човешкият глас на Манмът звучи заинтригувано.

— Най-вече, защото вонял отвратително.

— Защото вонял отвратително ли? Че повечето от тези човешки герои вонят отвратително.

Хокънбери запремигва. Спомня си, че си е мислил абсолютно същото преди десет години, когато е започнал да работи като схоластик, скоро след възкресяването си на Олимп. Ала през последните шест месеца това някак си не му прави впечатление. Дали и *той* вонят отвратително, пита се Хокънбери?

— Филоктет вонял особено отвратително, заради гнойната си рана.

— Каква рана?

— От змийско ухапване. Ухапала го отровна змия, когато... хм, това е дълга история. Обичайната версия за кражба от боговете. Обаче раната на Филоктет толкова се влошила, че от нея постоянно течала зловонна гной и стрелецът на равни интервали получавал припадъци. Това се случило преди десет години, по време на плаването към Троя, спомни си. Затова накрая Агамемнон по съвет на Одисей просто свалил стареца на остров Лемнос и буквално го оставил да гние там.

— Но той останал жив, така ли? — пита Манмът.

— Явно. Сигурно боговете, кой знае защо, са запазили живота му, но гниещият крак през цялото време му причинявал страшни мъки. Моравекът отново вирва глава.

— Добре... сега си спомням пиесата на Софокъл. Одисей отишъл да го доведе, когато гадателят Хелен казал на гърците, че няма да победят Троя без Филоктетовия лък — даден му от... от кой беше? А, от Херакъл.

— Да, той получил лъка в наследство — потвърждава Хокънбери.

— Не си спомням Одисей да е ходил да го взима. В истинския живот, искам да кажа. През последните осем месеца.

Хокънбери пак поклаща глава.

— Направили са го тайно. Одисей го нямаше само за около три седмици и никой не вдигна шум. Когато се прибра, беше нещо от рода на... а, да бе, ходих да докарам вино и взех Филоктет на връщане.

— В пиесата на Софокъл главен герой е синът на Ахил Неоптолем — казва Манмът. — Само че той не вижда баща си жив. Да не ми кажеш, че и той е тук?

— Поне аз не знам такова нещо — успокоява го Хокънбери. — Само Филоктет. С лъка.

— И сега Енона обвинява него в убийството на Парис вместо Аполон.

— Да. — Бившият схоластик хвърля още няколко съчки в огъня. Вятърът понася искрите към звездите. Над морето, където прииждат облаци, е надвиснала чернота. Хокънбери предполага, че през нощта ще завали. Понякога нощува на върха на кулата — използва раницата си за възглавница и се завива с наметалото си, — ала не и тая нощ.

— Но как Филоктет е преминал в бавно време? — пита Манмът, изправя се и отива до разбития край на платформата в мрака, явно без

да се бои от трийсетметровата бездна. — Нанотехнологията, която позволява такъв преход, е била инжектирана на Парис преди двубоя, нали така?

— Ти би трябвало да го знаеш — отвръща Хокънбери. — Тъкмо вие моравеките инжектирахте на Парис разни наноджаджии, за да се сражава с бога.

Манмът се връща при огъня, но остава прав. Протяга ръце напред, сякаш за да ги стопли на пламъците. Може пък наистина да се грее, мисли си Хокънбери — знае, че частите на моравека са органични.

— В системата на някои други герои, на Диомед например, има останали наноклъстери за бавно време, инжектирани от Атина или друг бог — пояснява Манмът. — Обаче имаш право, преди десет дни ги актуализираха само на Парис за двубоя с Аполон.

— А Филоктет не беше тук през последните десет години — посочва Хокънбери. — Затова просто не е логично някой бог да го е ускорил с наномеми за бавно време. Защото става дума за ускоряване, а не за забавяне на времето, нали?

— Да — съгласява се моравекът. — „Бавно време“ е грешен термин. На пътешественика в бавното време му се струва, че времето изобщо е спряло, че всички са замразени в кехлибар, но всъщност тялото преминава към хипербързо движение и реагира за милисекунди.

— Как така човек не изгаря? — пита Хокънбери. Можеше да последва Аполон и Парис в бавно време, за да наблюдава двубоя — всъщност, ако тогава беше там, щеше да го направи. Боговете бяха напълнили кръвта и костите му с наномеми тъкмо с тая цел и той многократно бе преминавал в бавно време, за да види как боговете подготвят някой от своите ахейски и троянски герои за битка. — От триенето — прибавя бившият схоластик. — С въздуха и всичко останало... — Той неуверено млъква. Не го бива много в естествените науки.

Ала Манмът кимва, сякаш Хокънбери е казал нещо дълбокомислено.

— Ако специалните наноклъстери не решат проблема, тялото на бавновременния ускорител наистина ще изгори, от вътрешна топлина,

ако не от друго. Това е част от наногенерираното силово поле на тялото.

— Като Ахил ли?

— Да.

— Възможно ли е Парис просто да е изгорял в резултат на някаква нанотехнологична повреда? — пита Хокънбери.

— Изключително малко вероятно — отговаря Манмът и сяда на по-малкия каменен блок. — Но защо му е на Филоктет да убие Парис? Какъв мотив би могъл да има?

Мъжът свива рамене.

— В неомировите разкази за Троя тъкмо Филоктет убива Парис. С лъка си. И с отровна стрела. Точно както каза Енона. Даже Омир споменава, че са довели Филоктет, за да изпълнят пророчеството, че Илион ще падне, едва когато той се включи в мелето — във Втора песен, струва ми се.

— Обаче сега троянците и гърците са съюзници.

Хокънбери неволно се усмихва.

— Адски неохотно. И двамата знаем, че в двата лагера има заговорници и тлеят бунтове. Единствено Хектор и Ахил са доволни от тая война с боговете. Въпрос е само на време да избухне нов бунт.

— Но Хектор и Ахил са почти непобедими. И са им верни десетки хиляди троянци и ахейци.

— Засега — отбелязва Хокънбери. — Обаче може да се намесват самите богове.

— Смяташ, че те са помогнали на Филоктет да премине в бавно време, така ли? — пита Манмът. — Защо? Бръсначът на Окам^[1] предполага, че ако искаха Парис да умре, боговете можеха просто да оставят Аполон да го убие, както смятаха всички. До днес. До обвинението на Енона. Защо да му пращат убиец грък... — Манмът млъква, после промълвява: — А, да.

— Точно така — потвърждава Хокънбери. — Боговете искат да ускорят следващия бунт, да отстранят Хектор и Ахил, да разрушат тоя съюз и пак да насъскат гърците срещу троянците.

— Затова и отровата — казва моравекът. — За да оставят Парис жив, колкото да разкаже на жена си, на първата си жена, кой всъщност го е убил. Сега троянците ще искат да си отмъстят и даже верните на

Ахил гърци ще са готови да се защитават. Хитро. Нещо друго интересно да се е случило днес?

— Агамемнон се върна.

— Без майтап?

„Трябва да си поговоря с него за жаргонния му речник — мисли си Хокънбери. — Все едно приказвам с някой първокурсник от Университета на Индиана“.

— Да, без майтап — отвърща бившият схоластик. — Върна се месец-два по-рано и носи изненадваща вест.

Манмът очаквателно се навежда напред. Или поне така Хокънбери тълкува езика на тялото на дребния хуманоиден киборг. Изражението на метално-пластмасовото лице е непроницаемо, само отраженията на пламъците играят по гладката му повърхност.

Хокънбери се прокашля и казва:

— Хората в родината му ги няма. Изчезнали са. Липсват.

Очаква някакво изненадано възклицание, ала дребният моравек мълчи.

— Нямало никого — продължава бившият схоластик. — Не само в Микена, където първо отишъл Агамемнон, не само жена му Клитемнестра и сина му Орест ги нямало. Нямало *абсолютно* никого. Пустии градове. Непокътната храна по масите. Умиращи от глад коне в конюшните. Кучета, тъгуващи край мъртви огнища. Неиздоени крави по пасбищата. Неостригани овце. Където и да пристанел с корабите си Агамемнон, и на Пелопонес, и в Менелаевото царство Лакедемон, и на Одисеевата Итака, всичко пустеело.

— Да — отвърща Манмът.

— Чакай малко — сепва се Хокънбери. — Ти изобщо не се изненада. Значи си *знаел*. Вие моравеките сте знаели, че гръцките градове и царства са опустели. Откъде?

— Искаш да кажеш откъде знаем ли? — пита Манмът. — Елементарно. Откакто пристигнахме, наблюдаваме тези места от земна орбита. Пращаме дистанционни роботи, които събират информация. Много неща могат да се научат на Земята три хилядолетия преди твоето време — тоест три хиляди години преди дваисети и дваисет и първи век.

Хокънбери се смайва. Изобщо не му е идвало наум, че моравеките обръщат внимание на нещо друго освен Троя, на околните

бойни полета, свързващата Дупка, Марс, Олимп, боговете, навярно на една-две марсиански луни... Божичко, нима не им *стигаше*.

— Кога са... изчезнали? — накрая успява да изрече той. — Според Агамемнон част от останената храна била съвсем прясна.

— Предполагам, че зависи от дефиницията за „прясна“ — отвръща Манмът. — Според нашето разузнаване хората са изчезнали преди около четири и половина седмици. Точно когато Агамемноновата флотилия приближавала Пелопонес.

— Господи — промълвява Хокънбери.

— Да.

— Видяхте ли ги как изчезват? На сателитните си камери, сонди или там каквото и да е?

— Не съвсем. Както си бяха там, изведнъж вече ги нямаше. Случи се към два през нощта. Гръцко време, така че нямаше много движение за наблюдение... искам да кажа, в гръцките градове.

— В гръцките градове... — тъпо повтаря бившият схоластик. — Искаш да кажеш... Искам да кажа... и други хора ли са изчезнали?... Да речем... в Китай?

— Да.

Внезапно вятърът връхлита уютното им убежище и пръска искри във всички посоки. Хокънбери скрива лицето си с шепи от огнената буря и после изтупва наметалото и туниката си от въгленчетата. Когато поривът стихва, той хвърля последните съчки в огъня.

Освен Троя и Олимп — който изобщо не е бил на Земята, установил е той преди осем месеца — Хокънбери е ходил само на още едно място на тая някогашна Земя и това е праисторическа Индиана, където е оставил единствения друг жив схоластик, Кийт Найтенхелзър, при индианците — да го пазят от гибелно развихрилата се муза. Без съзнателно да има такова намерение, Хокънбери докосва телепортаторния медальон под ризата си. „Трябва да проверя как е Найтенхелзър“.

— Всички останали са изчезнали — всички на повече от петстотин километра от Троя — сякаш прочел мислите му, казва моравекът. — Африканците. Индианците в Северна Америка. Индианците в Южна Америка. Китайците и австралийските аборигени. Северноевропейските хуни, датчани и бъдещи викинг. Протомонголите. Всички. Изчезнало е и последното човешко същество

на планетата — изчислихме, че е имало около двацет и два милиона души.

— Невъзможно — заявява Хокънбери.

— Така изглежда.

— Що за сила...

— Божествена — отвръща Манмът.

— Но със сигурност не и тия олимпийски богове. Те са просто... просто...

— По-могъщи хуманоиди ли? — пита моравекът. — Да, и ние така смятаме. Тук действат други сили.

— Бог ли? — прошепва Хокънбери, който е отгледан в строго баптистко семейство в Индиана, преди да замени вярата за образование.

— Е, възможно е, но в такъв случай Той живее на или около планетата Земя — отговаря Манмът. — В момента на изчезването на Агамемноновите жена и деца от Земята или от земна орбита се отдели огромно количество квантова енергия.

— Енергията е идвала от Земята, така ли? — повтаря Хокънбери и се озърта — гледа нощта, погребалната молада, оживяващия нощен град, далечните огньове на ахейците и още по-далечните звезди. — От тук ли?

— Не от тази Земя — казва моравекът. — От другата. От твоята. И изглежда, че ще ходим там.

В продължение на около минута сърцето на Хокънбери бие толкова бясно, че го е страх да не му призлее. После разбира, че Манмът не говори за *неговата* Земя — света на ХХІ век, представляващ полуизплували в паметта му късчета от живота му, преди боговете да го възкресят от стара ДНК, книги и Бог знае още какво, бавно завръщащия се в съзнанието му свят на Университета на Индиана, жена му, студентите му — а за синхронната с тераформирания Марс Земя почти три хиляди години *след* краткия, не особено щастлив живот на Томас Хокънбери.

Изнервен, той се изправя и започва да крачи из полуразрушения единайсети етаж на кулата — първо отива до срутената североизточна стена, после до вертикалната бездна на южната и западната. Сандалят му подритва камъче, което пропада на повече от трийсет метра и потъва в тъмните улици на Илион. Вятърът развява наметалото и

дългата му прошарена коса. С разума си той от осем месеца знае, че оня Марс, който сега се вижда през Дупката, съществува в някаква бъдеща слънчева система със Земята и другите планети, но никога не е свързвал тоя елементарен факт с мисълта, че другата Земя наистина чака някъде *там*.

„Костите на жена ми почиват на оная Земя — мисли си Хокънбери и тъкмо преди от очите му да бликнат сълзи, едва не се засмива. — Мама му стара, та и *моите* кости са там“.

— Как ще отидете на оная Земя? — пита той и моментално разбира, че е задал глупав въпрос. Чувал е разказа за пътешествието на Манмът и неговия грамаден приятел Орфу до Марс от космоса на Юпитер с още неколцина моравеки, които загинали в първия сблъсък с боговете. „Те имат *космически кораби*, Хокънбуш“. Макар че се появяват като по вълшебство през квантовите дупки, в чието създаване е участвал Манмът, повечето моравекски и астровекски съдове са предназначени за космически пътешествия.

— Тъкмо с тази цел строим кораб на и близо до Фобос — тихо пояснява моравекът. — Този път няма да отидем сами. Нито невъоръжени.

Хокънбери не може да престане да крачи. Когато стига до ръба на разрушената площадка, изпитва желание да скочи — желание, което го изкушава още от малък, когато се качва нависоко. „Дали точно затова обичам да идвам тук? Замислям да скоча, така ли? Да се самоубия? — Съзнава, че е така. Съзнава, че през последните осем месеца е бил ужасно самотен. — А сега го няма даже Найтенхелзър — сигурно е изчезнал заедно с индианците, всмукан от космическата прахосмукачка, превърнала в спомен всички хора на света освен тия нещастни троянци и гърци“. Знае, че може да завърти телепортаторния медальон, който виси на гърдите му, и за нула време да се озове в Северна Америка, за да потърси стария си приятел в оная част от праисторическа Индиана, където го е оставил преди осем месеца. Но знае и че боговете могат да го проследят през пролуките на Планковото пространство. Затова от осем месеца не се е телепортирал.

Връща се при огъня и застава до дребния моравек.

— Защо ми го казваш, по дяволите?

— Каним те да дойдеш с нас — отвръща Манмът.

Хокънбери тежко сяда.

— Защо, за Бога? С какво мога да ви бъда полезен в такава експедиция?

Моравекът свива рамене почти по човешки и казва простичко:

— Ти си от онзи свят. Макар да не си от онова време. На другата Земя има хора, нали разбираш.

— Наистина ли? — Хокънбери чува колко смаяно и глупаво звучи собственият му глас. Изобщо не му е хрумвало да попита.

— Да. Не са много, повечето, изглежда, са еволюирали в някаква форма на постчовеци, които преди около хиляда и четиристотин години са напуснали планетата и са построили градовете си като орбитални пръстени, но нашите наблюдения предполагат, че са останали неколкостотин хиляди старостилни хора.

— Старостилни хора — повтаря Хокънбери, без да се опитва да скрие изумлението си. — Като мен.

— Точно така — потвърждава Манмът и се изправя. Визьорът му едва стига до кръста на бившия схоластик. Хокънбери, който не е висок, изведнъж разбира как трябва да са се чувствали олимпийските богове в присъствието на обикновени смъртни. — Смятаме, че трябва да дойдеш. Може да си ни извънредно полезен, когато се срещнем и разговаряме с хората от твоята бъдеща Земя.

— Боже Господи! — Хокънбери пак отива до ръба на площадката и отново разбира колко лесно ще е да направи още една крачка напред в мрака. Тоя път боговете няма да го възкресят. — Боже Господи.

Ясно вижда тъмния силует на Хектор при кладата на Парис — Приамовият син продължава да излива вино на земята и да нарежда на хората си да хвърлят още дърва в пламъците.

„Аз убих Парис — мисли си Хокънбери. — Аз убих всеки мъж, жена, дете и бога, който умря, защото се преобразих в Атина и отвякох Патрокъл — преструвайки се, че го убивам — за да накарам Ахил да нападне боговете. — Той се засмива горчиво, без да го е срам, че дребната човекоподобна машина зад него ще го помисли за луд. — Изгубил съм си ума. Това е шантаво. Досега не съм скочил от тая тъпа площадка отчасти защото имам чувството, че така ще изоставя поста си... като че ли трябва да продължавам да наблюдавам, сякаш още съм схоластик и докладвам на музата, която от своя страна докладва на боговете. Съвсем съм си изгубил ума“. Не за пръв, нито за петдесети път едва не избухва в ридания.

— Ще дойдеш ли с нас на Земята, доктор Хокънбери? — тихо пита Манмът.

— Да, разбира се. Майната му, защо не? Кога?

— Още сега. Какво ще кажеш?

Стършелът е висял безшумно на стотици метри над тях, с изключени навигационни светлини. Сега бодливата черна машина се спуска от мрака толкова ненадейно, че Хокънбери за малко да падне от ръба на площадката.

Особено силен повей на вятъра му помага да запази равновесие и той отстъпва назад в момента, в който от търбуха на стършела излиза рампа и изтраква върху камъка. От вътрешността на кораба бликва червена светлина.

— След теб — казва Манмът.

---

[1] Най-простото обяснение. — Б.пр. ↑

6.

Слънцето тъкмо беше изгряло. Зевс седеше сам в Голямата зала на боговете. Влезе жена му Хера — водеше куче на златна каишка.

— Това ли е? — замислено попита господарят на боговете от златния си трон.

— Да — потвърди тя и откачи каишката на кучето. Животното седна.

— Повикай сина си — каза Зевс.

— Кой по-точно?

— Великия майстор. Оня, дето толкова страстно желае Атина, че би я захапал за гъза, както щеше да направи това куче, ако не беше добре дресирано.

Хера тръгна да излиза. Кучето се изправи да я последва.

— Остави го — заповяда Зевс.

Тя даде знак на животното да остане и то се подчини.

Кучето беше едро, сиво, с къс гладък косъм, с меки кафяви очи, които някак си успяваха едновременно да изглеждат глупави и лукави. Започна да се разхожда около златния трон на Зевс, ноктите му стържеха по мрамора. После подуши сандалите и краката на гръмовержеца Кронид, приближи се до грамадния холобасейн, надникна вътре, не видя нищо интересно в тъмния видеовъртоп от повърхностни смущения и безразлично се запъти към една колона.

— Ела тук! — нареди Зевс.

Кучето хвърли поглед назад към него, после се извърна и започна да души основата на огромната бяла колона — готвеше се да изпълни ритуала си.

Зевс подсвирна.

Животното рязко завъртя глава и наостри уши, но не изпълни заповедта.

Богът на боговете повторно свирна и плесна с ръце.

И сивото куче бързо се затича към него — въртеше опашка, изплезило език и с щастливи очи.

Зевс слезе от трона си и го погали. После извади нож изпод одеждите си и отрязва главата му с едно замахване на грамадната си ръка. Главата се търколи до ръба на видеобасейна, а тялото се строполи на мрамора и предните крака се изпънаха напред, като че ли на животното му бе наредено да легне и то се подчиняваше с надеждата да получи лакомство.

Хера и Хефест влязоха в Голямата зала и тръгнаха към Зевс.

— Пак ли си играеш с животните, господарю? — попита Хера.

Зевс махна с ръка, сякаш я отпращаше, прибра ножа в ръкава си и се върна на трона.

Малко под метър и осемдесет на ръст, Хефест беше набито джудже от гледна точка на божествените стандарти. Приличаше на голяма космата бъчва. Освен това богът на огъня бе хром и провлачваше левия си крак, като че ли е нещо мъртво, както си и беше. Имаше буйна коса и още по-буйна брада, която сякаш се сливаше с космите на гърдите му, и зачервени очи, които постоянно се стрелкаха насам-натам. Отдалеч изглеждаше, че носи доспехи, ала отблизо те се оказваха плътно покритие от стотици кутийки, кесийки, инструменти и устройства, някои изковани от благородни, други от обикновени метали, едни направени от пера, други сякаш изтъкани от косми — всички закачени на ремъци и колани, опасващи косматото му тяло. Абсолютният ковач, Хефест бе известен на Олимп с това, че някога създал златни жени, девойки с часовников механизъм, които се движели, усмихвали се и доставяли удоволствие на мъжете почти като живи. Говореше се, че сътворил в своите алхимически вани първата жена — Пандора.

— Добре дошъл, майсторе — отекна гласът на Зевс. — Щях да те повикам по-рано, но нямахме тенекии и детски щитове за поправка.

Хефест коленичи до обезглавения труп на кучето.

— Не биваше да го правиш — промълви той. — Не биваше. Изобщо.

— То ме ядоса. — Зевс вдигна бокала от страничната облегалка на златния си трон и отпи голяма глътка.

Богът на огъня претърколи тялото настрани, прокара късите си пръсти по ребрата му, сякаш искаше да го почеше по корема, и го натисна. Отвори се вратичка от плът и козина. Хефест бръкна вътре,

измъкна прозрачна торбичка с парчета месо и други неща, извади от торбичката парче влажна розова плът и каза:

— Дионис.

— Синът ми — каза Зевс и заразтрива слепоочията си, като че ли всичко това му бе втръснало.

— Да занеса ли това парче на Лечителя, о, Крониде? — попита Хефест.

— Не. Ще го дадем на някой от нашите да го изяде, за да може синът ми да се прероди според собствената си воля. Такова причастие е болезнено за приемника, но това сигурно ще научи боговете на Олимп повече да се грижат за моите деца.

Зевс изгледа Хера, която се беше приближила и седеше на второто каменно стъпало на трона му, нежно преметнала дясната си ръка през крака му. Бялата ѝ длан докосваше коляното му.

— Недей, съпруге — тихо възрази тя. — Моля те.

Той се усмихна.

— Тогава ти избери, жено.

— Афродита — без да се колебае, отвърна Хера. — Тя дори обича човешко — е, някои части поне.

Зевс поклати глава.

— Не Афродита. Тя с нищо не си е навлякла гнева ми, защото беше във ваните. Не трябва ли да е Атина Палада, безсмъртната, която предизвика тая война със смъртните, като уби Ахилевия многообичан Патрокъл?

Хера отдръпна ръката си.

— Атина отрича да е вършила такива неща, Крониде. И смъртните твърдят, че Афродита била с Атина, когато двете заклали бебето на Хектор.

— Имаме убийството на Патрокъл във видеобасейна, жено. Искаш ли пак да ти го пусна? — Гласът на Зевс, толкова нисък, че напомняше на далечен гръм, дори когато шепнеше, сега проявяваше признаци на все по-силен гняв. Все едно буря се движеше из кънтящата Зала на боговете.

— Не, господарю — отвърна Хера. — Но нали знаеш, Атина твърди, че всъщност оня изчезнал схоластик, Хокънбери, сигурно е взел нейното тяло и е извършил тия неща. Кълне се в обичта си към теб, че...

Зевс нетърпеливо се изправи и изсумтя:

— Преобразяващите честоти на схоластика не са предвидени да придават на смъртен нито тялото, нито способностите на бог. Не е възможно. Даже за кратко. Извършил го е някой бог от Олимп — или Атина, или пък някой от нашето семейство е взел нейното тяло. А сега... избери кой ще приеме тялото и кръвта на моя син Дионис.

— Деметра.

Зевс поглади късата си бяла брада.

— Деметра. Сестра ми. Майка на многообичната ми Персефона? Хера също стана, отстъпи назад и разпери белите си ръце.

— Нима на тая планина има бог, който да не ти е роднина, съпруге? Освен жена, аз съм ти сестра. Деметра поне има опит в раждането на странни неща. И напоследък няма работа, тъй като смъртните нито жънат, нито сеят.

— Така да бъде — съгласи се Зевс. И се обърна към Хефест. — Занеси на Деметра плътта на сина ми, кажи ѝ, че волята на нейния господар, самия Зевс, е да я изяде и да възкреси моя син. Нареди на три Фурии да бдят над нея, докато роди.

Богът на огъня сви рамене и пусна парчето месо в една от кесийките си.

— Искаш ли да видиш образи от Парисовата клада?

— Да — отвърна господарят на боговете, върна се при трона си, седна и потупа стъпалото, на което беше седяла Хера.

Жена му покорно зае мястото си, ала този път не праметна ръка върху коляното му.

Като си мърмореше под нос, Хефест отиде при кучешката глава, вдигна я за ушите и я пренесе до видеобасейна. Приклепна до ръба, откачи някакъв извит метален инструмент от нагръдните си ремъци и извади лявата очна ябълка от орбитата. Нямаше кръв. Окото изскочи лесно, но беше свързано с червени, зелени и бели оптични нерви, които се размотаваха при напъна на бога на огъня. Когато лъскавите проводници достигнаха дължина над половин метър, той свали друг инструмент от колана си и ги преряза.

Хефест смъкна слузта и изолацията със зъби, оголи тънките златни жички, усуква ги и ги свърза с малко метално кълбо, което извади от торбичките си. После пусна очната ябълка и пъстрите нерви в басейна, като остави сферата до себе си.

Басейнът веднага се изпълни с триизмерни образи. Звукът на вградените в стените и колоните наоколо пиезоелектрически микроусилватели обгърна тримата богове.

Картините от Илион бяха заснети от гледната точка на кучето — ниска: много голи колене и бронзови наколенници.

— Предпочитах старите ни кадри — измърмори Хера.

— Моравеките засичат и свалят всичките ни работи, даже скапаните насекоми — поясни Хефест, като продължаваше да превърта напред погребалната процесия на Парис. — Имаме късмет, че...

— Тихо — заповяда Зевс. Думата отекна като гръм в стените. — Ето, това. Звук.

Тримата проследиха последните минути на погребалната церемония, включително убийството на Дионис от Хектор.

Зевсовият син погледна право в кучето сред навалищата и каза: „Изяж ме“.

— Можеш да го изключиш — каза Хера, когато Хектор хвърли факлата върху готовата клада.

— Не — възрази Зевс. — Да го догледаме.

След малко гръмовержецът скочи от трона си и тръгна към холобасейна със свъсени вежди, гневен поглед и свити юмруци.

— Как смее тоя смъртен Хектор да призовава Борей и Зефир да разпалят огъня, който ще изгори червата и ташаците на един бог!? КАК СМЕЕ!!!

Зевс изчезна и въздухът с грохот нахлу в дупката, образувана при телепортирането на грамадния бог.

Хера поклати глава.

— Той най-спокойно гледа ритуалното убийство на сина си Дионис, обаче изпада в ярост, когато Хектор се опитва да призове боговете на вятъра. Бащата на боговете дава фира, Хефесте.

Синът ѝ изсумтя, нави проводника на очната ябълка и я прибра в една от кесийките си заедно с металната сфера. После напъха кучешката глава в по-голяма торба.

— Имаш ли повече нужда от мен тая сутрин, дъще на Кронос?

Тя кимна към разпорения кучешки труп.

— Отнеси го.

След като киселият ѝ син си отиде, Хера докосна гърдите си и се телепортира от Голямата зала на боговете.

Никой не можеше да се телепортира в спалнята на Хера, даже самата тя. Много отдавна — ако нейната безсмъртна памет още ѝ служеше, тъй като напоследък подозираха паметта на всеки — беше заповядала на своя син Хефест да обезопаси покоите ѝ със своите майсторски умения: в стените пулсираха силови полета от квантов поток, подобни, но не еднакви със силовите полета, с които моравекските същества защитаваха Троя и ахейските лагери от божествени посегателства. Вратата на спалнята ѝ бе от арматурен титан, подсилен с квантов поток, и беше достатъчно яка, за да задържи даже разярения Зевс. Хефест я бе поставил на здрави квантови стълбове. Заклучваше се със секретно резе с телепатична парола, която Хера променяше ежедневно.

Тя отвори резето с мисъл и влезе, затвори плътната лъскава метална стена зад себе си и отиде в банята — събличаше в движение туниката и тънкото бельо.

Волооката Хера първо влезе във ваната, дълбока и пълнена от най-чистите извори в леда на Олимп, подгрявана от вътрешните двигатели на Хефест, които използваха енергия от недрата на стария вулкан. Изтърка с амброзия всички петънца или сенки на несъвършенство от сияйнобялата си кожа, после намаза вечно прелестното си и съблазнително тяло със зехтин и благоухайно масло. На Олимп се говореше, че ароматът на това масло, използвано единствено от Хера, не само възбужда страстта на всеки бог в Зевсовите зали, но и може да стигне до самата Земя във формата на благоуханен облак, който кара нищо неподозиращите смъртни мъже да губят ума си от непреодолим копнеж.

След това дъщерята на могъщия Кронос нагласи лъскавите си благоухайни къдрици около остроскулестото си лице и облече благоухайни одежди, ушити специално за нея от Атина, когато двете бяха приятелки, с други думи, много отдавна. Платът беше чудно гладък, с множество шарки и фигури, сред които изящна роза, втъкана от пръстите и вълшебния стан на Палада. Хера прихвана божествената материя на високата си гръд със златна фибула и я завърза — точно под гърдите си — с пояс, украсен със стотици пискюлчета.

Закачи на грижливо пробитите възглавнички на ушите си — едва надничащи като бели, плахи морски същества от тъмноухайните къдри — тройни обеци с форма на черници, чийто сребърен блясък се забиваше дълбоко във всяко мъжко сърце.

После се забули с нов воал от златна тъкан, която сияеше като слънце върху розовите ѝ скули. Накрая обу фини сандали на белите си нозе и кръстоса златните ремъци на гладките си прасци.

Ослепителна от глава до пети, Хера се изправи пред огледалната стена до вратата на банята и изпитателно се огледа, после рече:

— Още те бива.

После напусна покоите си, излезе в кънтящата мраморна зала, докосна лявата си гръд и се телепортира.

Завари Афродита да се разхожда сама по южните склонове на Олимп. Точно преди залез-слънце храмовете и домовете на боговете от източната страна на калдерата бяха обагрени в светлина и богинята на любовта се възхищаваше на златното сияние на марсианския океан на север и на ледовете по върховете на трите могъщи вулкана на изток, към които Олимп хвърляше грамадната си, над двестакилометрова сянка. Гледката бе малко замъглена, заради обичайното силов поле около Олимп, което им позволяваше да дишат и ходят при почти земна гравитация, толкова близо до самия космически вакуум над тераформирания Марс, както и заради искрящата *егида*, вдигната от Зевс в началото на войната.

За тази война напомняше Дупката, кръг, изрязан от сянката на Олимп, огрян от залез на друг свят, в който мъждукаха огньовете на смъртните и проблясваха движещите се моравекски съдове.

— Рожбо любима, дали би ми чула молбата гореща? — извика Хера на богинята на любовта. — Или сега ще откажеш, във своето сърце разярена, дето закрилям данайци, а ти на троянци помагаш? Още ли ми се сърдиш, задето помагах на аргивците през тия десет смъртни години, докато ти защитаваше своите многообични троянци?

— Херо, богиньо почитена и щерко на славния Кронос! — отвърна Афродита. — С радост ще се подчиня. Какво мога да сторя за толкова могъща богиня като теб?

Слънцето вече беше залязло и двете богини бяха потънали в здрач, но Хера забеляза, че кожата и вечната усмивка на Афродита сякаш сияят със своя светлина. Господарката на небето реагира чувствено като жена — не можеше да си представи как се чувстват боговете в присъствието на Афродита, камо ли слабоволевите смъртни мъже.

Тя дълбоко си пое дъх — тъй като следващите й думи щяха да я ангажират с най-опасната интрига, която беше измисляла.

— Дай ми любовната сила и чара, с които владееш винаги всички безсмъртни и хората смъртнородени!

Афродита продължи да се усмихва, но едва забележимо присви ясните си очи.

— Естествено, дъще на Кронос, щом ме молиш, но за какво са ти моите скромни хитрини на теб, която и без туй спиш във прегръдките мощни на Зевса всемоушен?

Хера най-спокойно излъга. И подобно на повечето лъжци, изреди колкото можеше повече подробности.

— Тая война ме тревожи, богиньо на любовта. Заговорите и интригите на боговете, аргивците и троянците нараняват сърцето ми. Аз ще отида да видя във земните плодни предели бог Океана, баща на безсмъртни, и майка ни Тетида. Те ме отгледаха нявга и храниха в своята къща, като ме взеха от Рея, щом Зевс далногръмец захвърли Кроноса чак под земята и чак под морето безводно и построи новия ни дом тук, на тоя студен червен свят.

— Но защо са ти моите вълшебства, о, Хера, за да идеш при Океан и Тетида? — тихо попита Афродита.

Хера й се усмихна коварно.

— Старците са се разделили, двамата вече отдавна взаимно отбягват общо легло и наслади. Тръгвам да ги навестя, да прекъсна кавгите им дълги. С любезни слова ще придумам сърцата им мили, двамата пак да споделят леглото с любовна наслада. Затуй те моля, Афродита, като твоя нежна дружка, която желае двама стари близки пак да се залюбят, дай ми назаем някоя от своите тайни, та да помогна на Тетида да си върне Океан.

Пленителната усмивка на Афродита стана още по-сияйна. Слънцето вече го нямаше и дори върхът на Олимп тънеше в мрак, ала усмивката на богинята на любовта топлеше и двете.

— Твоята молба да отхвърля не мога. Това е нередно, жено на Зевс, нашия господар, който повелява на всички ни.

С тези думи Афродита свали от гърдите си своя таен пояс и протегна напред тънката паяжина от плат и микропроводници. Хера се вторачи в пояса и устата ѝ изведнъж пресъхна. „Да изпълня ли плана си? Ако открият какво съм намислила, Атина и другите съзаклятници сред боговете безмилостно ще ме нападнат. Ако усети коварството ми, Зевс ще ме погуби така, че нито лечебните вани, нито извънземният Лечител не ще могат да ми вдъхнат дори подобие на олимпийски живот“.

— Обясни ми как действа — прошепна тя на богинята на любовта.

— Тоя пояс крие всички вълшебства на прелъстяването — тихо отвърна Афродита. — Любовната страст, пулсиращия порив на копнежа, шеметния полет на секса, виковете на пламенните любовници и любовните нежности.

— В тоя малък пояс? — изненада се Хера. — Как действа?

— Неговата магия е в състояние да подлуди всеки мъж от страст — прошепна другата богиня.

— Да де, ясно, но как *действа*? — Кронидовата щерка сама долови нетърпението в думите си.

— Откъде да знам? — засмя се Афродита. — Получих го като част от пакета, когато... *той* ни направи богове. Широкоспектърни феромони? Нанотехнологични хормонални реакции? Микровълнова енергия, пряко насочена към мозъчните центрове на секса и удоволствията? Няма значение... Въпреки че е само един от многобройните ми фокуси, действа безотказно. Опитай го, жено на Зевс.

Хера мило се усмихна, взе пояса и го пхна между и под високите си гърди. Одеждите ѝ едва го скриваха.

— Как да го задействам?

— Искаш да кажеш как ще помогнеш на майка Тетида да го използва, нали?

— Да, да.

— Когато настъпи моментът, докосни гърдите си, все едно се готвиш да задействаш телепортаторните наноактиватори, но вместо да

си представиш далечното си местоназначение, пипни с пръст пояса и мисли за нещо възбуждащо.

— Това ли е? Само това ли?

— Само това — потвърди Афродита. — Напълно е достатъчно. В тъканта на тоя пояс се крие цял нов свят.

— Благодаря ти, богиньо на любовта — тържествено рече Хера. Лазерни копия пронизваха силовото поле над тях. През Дупката прелетя моравекски стършел или космически кораб и се понесе към космоса.

— Знам, че няма да се върнеш, без да си изпълнила целите си — отвърна Афродита. — За каквото и да копнее нетърпеливото ти сърце, убедена съм, че ще го постигнеш.

Хера се усмихна. После докосна гърдта си, като внимаваше да не пипне пояса, пъхнат точно под зърната на гърдите ѝ, и се телепортира по квантовата пътека, която Зевс беше създал в нагънатото пространство-време.

7.

Призори Хектор заповяда да угасят погребалната клада с вино. После с най-верните другари на брат си прерови въглените; с крайно внимание отделиха костите на Парис от пепелта и овъглените кокали на кучетата, жребците и хилавия бог, нападали по ръба на кладата — Парисовите останки лежах в средата.

Хектор и неговите бойни другари със сълзи на очи събраха костите на Парис в златна урна и я запечатаха с двоен пласт мас, както го изискваше обичаят за смелите и благородните. После с тържествена процесия я пренесоха по оживените улици и пазарища — селяни и воители мълчаливо се отдръпваха и им правеха път — и стигнаха до разчистеното от останки място, където допреди първата олимпийска бомбардировка осем месеца по-рано се бе издигало южното крило на Приамовия дворец. В центъра на освободеното пространство се издигаше временна гробница, построена от каменните блокове, пръснати по време на бомбардировката. Малкото открити кости на царица Хекуба, Приамовата жена и майка на Хектор и Парис, вече лежах в гробницата. Хектор покри Парисовата урна с лек ленен саван и лично я внесе вътре.

— Засега оставям костите ти тук, братко, нека земята те обгърне, дорде дойде ред и аз да те прегърна в мрачните зали на Хадес — каза той пред последвалите го мъже. — Когато свърши тая война, ще построим за теб, майка ни и всички ония, които паднаха — най-вероятно дотогава и аз ще съм сред тях — по-голяма гробница, напомняща на самия Дом на смъртта. Дотогава сбогом, братко.

Хектор и хората му излязоха и стотиците очакващи ги троянски герои затрупаха временната каменна гробница с пръст и камъни.

След това Хектор, който от две денонощия не беше спал, тръгна да търси Ахил, нетърпелив да поднови битката с боговете и още по-настъргвен да пролива златистата им кръв.

Касандра се събуди призори. Лежеше чисто гола — дрехите ѝ бяха разкъсани и пръснати наоколо, китките и глезените ѝ бяха завързани с копринени въжета за стълбовете на непознато ложе. „Що за лудория е това?“ — помисли си тя и се опита да си спомни дали пак не се е напила и не е гуляла с някой шантав войник.

После си спомни погребалната клада и пристъпа си в ръцете на Андромаха и Елена при огнения ѝ завършек.

„Мамка му — помисли си. — Голямата ми уста пак ме вкара в бея“. Огледа помещението — без прозорци, огромни каменни блокове, усещане за подземна усойност. Спокойно можеше да се намира в нечия подземна стая за мъчения. Замята се и опъна копринените въжета. Бяха гладки, ала яки и здраво завързани.

„Мамка му“ — пак си помисли тя.

Влезе Андромаха, жената на Хектор, и я погледна. Не държеше нищо, ала Касандра си представяше камата в ръкава ѝ. Двете дълго мълчаха.

— Моля те, приятелко, развържи ме — накрая каза Касандра.

— Би трябвало да ти прережа гърлото, приятелко — отвърна Андромаха.

— Тогава давай, кучко — изсъска пророчицата. — Недей само приказва. — Не изпитваше страх, защото даже в калейдескопа от променящи се гледки от бъдещето през последните осем месеца, откакто беше умряло предишното бъдеще, никога не бе виждала Андромаха да я убива.

— Защо говори такива неща за смъртта на бебето ми, Касандра? Отлично знаеш, че преди осем месеца Атина Палада и Афродита влязоха в стаята на сина ми, заклаха го заедно с дойката и казаха, че принасянето му в жертва било предупреждение, защото боговете на Олимп били недоволни от неуспеха на мъжа ми да изгори аргивските кораби, и мъничкият Астианакс, когото с баща му наричахме Скамандър, щял да е ежегодното теле, избрано за жертвоприношение.

— Глупости — изсумтя Касандра. — Развържи ме. — Болеше я главата. Винаги имаше главоболие след най-живите си пророчества.

— Първо ми кажи защо излъга, че вместо Астианакс съм подхвърлила бебе на робиня в окървавената детска стая — настоя леденооката Андромаха. Кинжалът вече проблясваше в дланта ѝ. —

Как бих могла да го направя? Откъде бих могла да знам, че ще дойдат богините? И защо?

Касандра въздъхна и затвори очи.

— Не е имало никакви богини — уморено и презрително заяви тя. После вдигна клепачи. — Когато си чула, че Атина Палада е убила любимия Ахилев приятел Патрокъл, вест, която също може да се окаже лъжа, ти сама или трите с Хекуба и Елена сте решили да заколите бебето на дойката, което беше на същата възраст като Астианакс, и после да убиете и нея. След това ти каза на Хектор, Ахил и всички останали, които се отзоваха на виковете ти, че синът ти е убит от богините.

Красивите очи на Андромаха бяха сини, студени и непроницаеми като лед по повърхността на планински поток напролет.

— Защо да го правя?

— Видяла си шанс да изпълниш плана на Троянците — отвърна Касандра. — Нашият план през всички тия години. Някак си да накараме мъжете си да прекратят войната с аргивците — война, която аз предричах, че ще свърши с нашата смърт или унищожение. Блестящо, Андромахо. Възхищавам се на смелостта ти.

— Само че, ако думите ти са верни, благодарение на мен сега водим още по-безнадеждна война с боговете. В предишните ти версии поне някои от нас жените се спасяваха — като робини, но живи.

Касандра сви рамене, неловко движение, тъй като ръцете ѝ бяха завързани за стълбовете на леглото.

— Мислила си само за спасението на сина си, който щеше да е жестоко убит, ако предишното ни минало беше станало сегашно настояще. Разбирам те, Андромахо.

Андромаха вдигна ножа.

— Ако някога пак продумаш за това и ако тълпите, и троянски, и ахейски, ти повярват, цялото ми семейство ще загине, даже Хектор. Ще съм в безопасност само ако те убия.

Касандра се взря в безизразните ѝ очи.

— Моята пророческа дарба още може да ти е полезна, приятелко. Тя може дори да те спаси — теб, твоя Хектор и Астианакс, където и да си го скрила. Знаеш, че когато получа видение, не мога да се владея. Вие с Елена и другите, които сте в тоя заговор, или стойте с мен, или

оставете да ме пазят робини убийци и ме заключвайте, ако пак започна да издавам такива истини. Убийте ме, ако ги разкрия пред други.

Андромаха се поколеба, прехапа долната си устна, после се наведе напред и преряза коприненото въже на дясната китка на Касандра.

— Пристигнаха амазонките — съобщи тя, докато режеше и останалите въжета.

През нощта Менелай разговаря с брат си и когато Зората разпери розовите си пръсти, вече беше решен да действа.

Цяла нощ снова от един ахейски и аргивски лагер в друг около залива и покрай брега и слуша страховития разказ на Агамемнон за безлюдни градове и ниви, за изоставени пристанища — за пусти гръцки кораби, закотвени в Маратон, Еритрея, Халкида, Авлида, Хермиона, Тиринт, Хелос и десетки други крайбрежни селища. Слуша как Агамемнон разказва на ужасените ахейци, аргивци, критяни, итакчани, лакедемонци, калиднийци, бупрасийци, дулихийци, пилосчани, фарисчани, спартанци, месенци, тракийци и ехалийци, стотиците гръцки групи от континента, от скалистите острови, от самия Пелопонес, че градовете им са обезлюдени, а домовете им — изоставени, сякаш по волята на боговете — че храната гние на масите, по леглата са пръснати дрехи, баните и басейните са жабясали, оръжията лежат, захвърлени по земята. Вълните на Егейско море, разказа със силния си, звучен глас Агамемнон, подмятали пусти кораби с надути, ала дрипави платна, въпреки че небето било синьо и морето — спокойно през цялото им едномесечно плаване, поясни царят, но корабите били без хора: атински кораби, натоварени със стока или все още с горди редици гребла, ала без гребци, огромни персийски гемии, останали без несръчните си екипажи и калпавите си копиеносци, изящни египетски кораби, каращи пшеница към родните острови.

— По света не са останали мъже, жени и деца освен лукавите троянци и нас — викаше Агамемнон във всеки ахейски лагер. — Докато ние бяхме обърнали гръб на боговете, нещо повече, бяхме обърнали ръце и сърца срещу тях, те отнесоха надеждите на сърцата ни, нашите жени, роднини, бащи и роби.

— Мъртви ли са? — с мъчителни вопли питаха мъжете в лагерите. Ридания разкъсваха зимната нощ около аргивските огньове.

Царят винаги отговаряше с вдигнати длани и ужасяващо едноминутно мълчание.

— Няма следи от борба — казваше накрая. — Няма кръв. Няма разложени трупове, разкъсвани от гладни псета и кръжащи лешояди.

И във всеки лагер храбрите аргивски гребци, стражи, пешаци и вождове, които бяха придружавали Агамемнон до родината, разговаряха със своите другари. До изгрев слънце всички бяха научили страшната вест и ужасът отстъпваше мястото си на безпомощна ярост.

Менелай знаеше, че това е идеално за тяхната цел, за целта на братята Атриди: да насъскат ахейците не само пак срещу троянците и да приключат тая война, но и да отхвърлят диктатурата на бързоногия Ахил. За няколко дни, ако не и часове, Агамемнон отново щеше да стане главнокомандващ.

Призори, след като Агамемнон изпълни дълга си и се отчете пред всички гърци, великите вождове се разотидоха — Диомед се прибра в шатрата си, Големия Аякс Теламонов, който плака като дете, когато чу, че Саламин е пуст като всички други гръцки земи, Одисей, Идомей и Малкия Аякс, който мъчително рида с всичките си локрийци, когато Агамемнон им разказваше какво е видял, даже старият Нестор — призори всички отидоха да поспят поне час-два.

— Е, разправяй за Войната с боговете — каза Агамемнон на Менелай, когато двамата седнаха в средата на своя лакедемонски лагер, заобиколени от верните си вождове, стражи и копиеносци. Другите се бяха отдръпнали на разстояние, за да оставят господарите да разговарят насаме.

Рижият Менелай разказа на по-големия си брат за ежедневните позорни сражения между моравекското магьосничество и божественото оръжие и за отделните единоборства, за смъртта на Парис и стотина по-нископоставени троянци и ахейци, за погребалнатаклада. Димът от трупния огън беше престанал да се издига и пламъците над стените на Троя бяха изчезнали само преди час.

— Прав му път — рече цар Агамемнон и впи белите си зъби в мръвката от прасенцето сукалче, което бяха изпекли за закуска. — Съжалявам само, че Аполон е убил Парис... щеше ми се аз да свърша тая работа.

Менелай се засмя, също хапна една мръвка, проми я с вино и описа на скъпия си брат как първата жена на Парис, Енона, се появила изневиделица и се хвърлила в пламъците.

Агамемнон се подсмихна.

— Ех, защо оная твоя кучка Елена не се беше хвърлила в огъня, братко!

Менелай кимна, но името на Елена накара сърцето му да се свие. Той разказа за бълнуването на Енона, че Филоктет, а не Аполон бил причината за Парисовата смърт, и за гнева, обхванал троянските редици, което наложило ахейската групичка набързо да напусне града.

Агамемнон се плесна по бедрото.

— Чудесно! Това е последната капка. След две денонощия ще използвам недоволството и ще вдигна ахейците. До края на седмицата пак ще воюваме с троянците, братко, заклевам се в камъните и пръстта на бащината ни могила.

— Но боговете... — започна Менелай.

— Боговете ще са си такива, каквито бяха — самоуверено го прекъсна брат му. — Зевс е неутрален. Някои помагат на хленчещите обречени троянци. Повечето са наши съюзници. Обаче този път ще свършим работата докрай. Илион за нула време ще се превърне в пепелище... както от Парис тая сутрин са останали само кости и пепел.

Менелай отново кимна. Знаеше, че трябва да попита брат си как смята да възстанови мира с боговете и да свали непобедимия Ахил, ала нямаше търпение да обсъди по-неотложен въпрос.

— Видях Елена — рече той и се хвана, че заеква, когато се опитва да произнесе името на жена си. — Още няколко секунди и щях да я убия.

Агамемнон избърса мазнината от устата и брадата си, отпи глътка вино от сребърна чаша и повдигна вежди, за да покаже, че го слуша.

Менелай му описа твърдата си решителност и възможността да се добере до Елена — провалени от внезапната поява на Енона и предсмъртните ѝ обвинения срещу Филоктет.

— Имахме късмет, че се измъкнахме живи от града — повтори той.

Агамемнон примижа и отправи поглед към далечните стени. Някъде виеше моравекска сирена, ракети се носеха към невидима олимпийска цел в небето. Силовото поле над главния ахейски лагер зажува по-силно — преминаваше към по-висока степен на готовност.

— Трябва да я убиеш днес — рече по-големият и по-мъдър брат на Менелай. — Още тая сутрин.

— Тая сутрин ли? — Менелай облиза устни. Бяха сухи въпреки свинската мазнина.

— Тая сутрин — повтори предишният и бъдещ главнокомандващ на всички гръцки войски, събрани за обсадата на Троя. — След ден-два очертаващият се разрыв между нашите хора и ония троянски псета ще е толкова цялостен, че страхливците пак ще затворят тъпите си Скейски порти.

Менелай погледна към града. Изгряващото зимно слънце обагреше стените в розово. Обзе го смут.

— Няма да ме пуснат вътре сам...

— Влез преоблечен — прекъсна го Агамемнон, отново отпи от чашата и се оригна. — Мисли така, както би разсъждавал Одисей... както би разсъждавала някоя лукава невестулка.

По свой начин горд не по-малко от брат си и който и да било друг ахейски герой, Менелай не беше убеден, че това сравнение му допада.

— Как да се преоблека?

Агамемнон посочи царската си шатра — алената коприна плющеше на вятъра.

— Там са лъвската кожа и шлемът, носени от Диомед, когато миналата година двамата с Одисей се опитаха да откраднат паладиона от Троя — рече той. — Тоя странен шлем ще скрие рижата ти коса и глиганските бивни ще скрият брадата ти — да не споменавам, че лъвската кожа ще скрие разкошните ти ахейски доспехи. Сънените стражи на портите ще те помислят за поредния си варварски съюзник и няма да те спрат. Ала върви бързо — преди стражата да се смени и да заключат портите за нас до края на обреченото съществуване на Илион.

Менелай обмисля предложението само няколко секунди. После се изправи, здраво стисна рамото на брат си и отиде в шатрата да се преоблече и въоръжи с още смъртоносни оръжия.

8.

Луната Фобос приличаше на грамадна набраздена прашна маслина, около която кръжаха ярки светлини. Манмът обясни на Хокънбери, че вдлъбнатината е гигантски кратер, наречен Стикни, и че светлините са моравекската база.

Полетът не мина без известен приток на адреналин за бившия схоластик. Бе виждал отблизо достатъчно много моравекски стършели и знаеше, че нито един от тях няма илюминатори, затова смяташе, че ще гледа в някой телевизионен монитор. Обаче беше подценил моравекската астероидна технология — защото според Манмът всички стършели бяха на астровеките. Хокънбери също предполагаше, че ще има ускорителни кресла или седалки като в космическите совалки от XX век, с дебели колани и закопчалки.

Нямаше седалки. Нямаше за какво да се хванат. Невидими силови полета обгърнаха Хокънбери и дребния моравек, сякаш седяха върху редкия въздух. От трите им страни и отдолу ги заобиколиха холограми или някакви триизмерни проекции, толкова истински, че нямаше усещане за прожектиране. Не само че седяха на невидими седалки, но и тия невидими седалки и техните тела висяха над три и половина километрова бездна, докато стършелът профучаваше през Дупката и набираше височина на юг от Монс Олимпус.

Хокънбери изкрещя.

— Гледката ли те смущава? — попита Манмът.

Хокънбери отново изкрещя.

Моравекът бързо докосна появилия се като по вълшебство холографски пулт и пропастта под тях се сви и потъна в металния под на корпуса като обикновен широкоекранен телевизор. Панорамата наоколо продължи да се разгръща, докато прелитаха покрай обгърнатия в силово поле връх на Монс Олимпус — към тях се стрелкаха лазери или енергийни копия и се пръскаха в енергийното поле на стършела, — после синьото марсианско небе порозовя, почерня и стършелът се издигна над атмосферата, въпреки че

огромният лимб на Марс сякаш се въртеше, докато не изпълни виртуалните илюминатори.

— Така е по-добре — изпъшка Хокънбери; размахваше ръце в опит да се хване за нещо. Седалката от силово поле не спираше движенията му, ала не го и освобождаваше. — Боже Господи — изохка той, когато корабът се завъртя на сто и осемдесет градуса и запали двигателите си. Фобос внезапно се появи почти точно над тях.

Нямаше нито звук. Нито шепот.

— Съжалявам — каза Манмът. — Трябваше да те предупредя. В момента през задния илюминатор се вижда Фобос. Той е по-малката от двете луни на Марс, горе-долу тринайсет километра... макар че, както сам виждаш, формата му в никакъв случай не е сферична.

— Прилича на картоф, одраскан от котка — успя да каже Хокънбери. Луната се приближаваше към тях адски бързо. — Или на великанска маслина.

— На маслина, да — съгласи се моравекът. — Заради кратера в отсамния край. Казва се Стикни — на името на жената на Ейсаф Хол, Анджелин Стикни.

— Кой е тоя... Ейсаф... Хол? — изпелтечи схластикът. — Някой астронавт... или космонавт?... — Най-последно беше открил за какво да се хване. За Манмът. Дребният моравек явно нямаше нищо против да стискат метално-пластмасовите му рамене. Безшумно се задействаха ракетни дюзи или двигатели и задният холоекран запламтя. Хокънбери едва успяваше да не трака със зъби.

— Ейсаф Хол е астроном от военноморската обсерватория на Съединените щати във Вашингтон — с обичайния си мек глас отвърна Манмът. Стършелът отново се преобръщаше. И се въртеше. Фобос и кратерът Стикни последователно изпълваха холографските прозорци.

Хокънбери бе убеден, че ще катастрофират и че след по-малко от минута ще е мъртъв. Опитва се да си спомни някоя молитва от детството — проклети да са всички ония години на интелектуален агностицизъм! — но му идваше наум само стихчето „Дядо Господи, прости ми...“

Изглеждаше на място. И той продължи да го повтаря.

— Струва ми се, че Хол е открил двете луни на Марс през хиляда осемстотин седемдесет и седма — обясняваше Манмът. — Няма данни

дали госпожа Хол е оценила факта, че на нейно име е кръстен грамаден кратер, или поне аз не знам за това.

Хокънбери изведнъж разбра защо корабът е изгубил контрол и ще се разбият. Никой не го пилотираше. Вътре бяха само двамата и единственият пулт, реален или виртуален, който беше докоснал Манмът, управляваше холографските образи. Замисли се дали да спомене за този пропуск на органичния робот, ала тъй като кратерът Стикни вече се приближаваше със скорост, която нямаха шанс да намалят преди сблъсъка, запази мълчание.

— Странна луна — продължаваше Манмът. — Всъщност притеглен астероид — също като Деймос, естествено. Те много се различават един от друг. Фобос орбитира само на около шест хиляди километра над повърхността на Марс — всъщност почти се плъзга по атмосферата — и е обречен да се разбие в планетата след около осемдесет и три милиона години, ако някой не направи нещо по този въпрос.

— Като стана дума за разбиване... — започна Хокънбери.

В този момент стършелът рязко намали скоростта, спусна се в осветения с прожектори кратер и кацна до комплекс от трегери, кранове, светещи жълти балони, сини куполи, зелени кули, движещи се машини и стотици моравеки, които щъкаха насам-натам във вакуума. Кацането беше толкова плавно, че Хокънбери едва го усети през металния под и силовото поле на седалката.

— Най-последно у дома — възкликна Манмът. — Е, не точно у дома, естествено, но... пази си главата на излизане. Тази врата е малко ниска за човешки глави.

Преди бившият схоластик да успее да отговори или пак да изкрещи, люкът се спусна навън и целият въздух с рев изтече от малкото помещение в космическия вакуум.

В предишния си живот Хокънбери беше класически филолог и преподавател, не особено грамотен в естествените науки, ала навремето бе гледал достатъчно научнофантастични филми, за да знае резултата от експлозивната декомпресия: разширяващи се очи, докато станат големи колкото грейпфрути, тъпанчета, избухващи със струи

кръв, тъкани и кожа, кипящи и разкъсващи се от вътрешно налягане в абсолютния вакуум.

Нищо подобно не се случи.

Манмът спря на рампата.

— Няма ли да дойдеш? — Гласът на дребния моравек прозвуча металически.

— Защо не умирам? — попита Хокънбери. Имаше чувството, че изведнъж се е озовал в невидим мехур.

— Седалката ти те пази.

— Каква *седалка*? — Той се огледа, но не забеляза даже искрене. — Искаш да кажеш, че завинаги трябва да остава седнал тук, иначе ще умра, така ли?

— Не — развеселено отвърна Манмът. — Ела с мен. Силовото поле ще дойде с теб. То вече ти осигурява топлина, охлаждане, осмотично пречистване и рециклиране на кислорода, който ще ти стигне за трийсетина минути, и освен това изпълнява функцията на скафандър.

— Но... седалката... е част от кораба — възрази Хокънбери. После колебливо се изправи и усети, че невидимият мехур се движи с него. — Как ще излезе от стършела?

— Всъщност по-скоро стършелът е част от седалката — успокои го Манмът. — Довери ми се. Обаче гледай къде стъпваш. Когато слезеш на повърхността, седалката-скафандър ще ти оказва известен натиск, но гравитацията на Фобос е толкова слаба, че един мощен скок ти стига да изхвърчиш в космоса и адиос, Хокънбери.

Схоластикът спря в горния край на рампата и здраво се хвана за металната каса на люка.

— Хайде — подкани го Манмът. — Ние със седалката няма да те оставим да отлетиш. Да влезем вътре. Там има моравеки, които искат да поговорят с теб.

След като остави Хокънбери при Астейг/Че и другите премиер интегратори на Консорциума на Петте луни, Манмът напусна херметизирания купол и отиде да се разходи из кратера Стикни. Гледката беше великолепна. Дългата ос на Фобос постоянно сочеше Марс и моравекските инженери я бяха ориентирали така, че Червената

планета винаги да е точно над Стикни, изпълвайки по-голямата част от черното небе, тъй като стръмните стени на кратера скриваха всичко наоколо. Малката луна се завърташе около оста си за седем часа, точно колкото ѝ трябваше, за да обиколи Марс. Гигантският червен диск с неговите сини океани и бели вулкани бавно се въртеше над малката луна.

Завари приятеля си Орфу от Йо на неколкостотин метра височина в паяжината от кранове, трегери и кабели, свързваща кораба, който щеше да отлети за Земята, с кратера. По корпуса и мрежата като листни въшки пъплеха космически моравеки, инженерни боти, астровеки с черни коруби и калистански надзиратели. Прожектори и фенери танцуваха по тъмната повърхност на грамадния кораб. От безбройните автооксигени се сипеха водопади искри. Наблизо, по-сигурна в металното си гнездо, лежеше „Смуглата дама“, европейската подводница на Манмът. Преди месеци моравеките бяха извадили повредения съд от неговото скривалище в северното море Тетида на Марс, с влекачи го бяха вдигнали на Фобос и бяха ремонтирали и модифицирали издръжливата малка подводница, за да я използват в мисията на Земята.

Манмът повика приятеля си по някогашния им личен канал.

— Орфу ли виждам? Орфу, по-рано от Марс, още по-рано от Илион и винаги от Йо? Същия Орфу ли?

— Същият — потвърди йониецът. Даже по радиото или теснолъчевите канали неговото буботене преминаваше почти на субзвуково равнище. Вакуумният моравек използва дюзите на корубата си, за да отскочи на трийсет метра от кабелите до трегера, на който пазеше равновесие Манмът, хвана се за една гредка с манипулаторните си щипци и увисна на няколко метра от него.

Някои моравеки — например Астейг/Че, хитиновите моравеки от Астероидния пояс, дори самият Манмът, макар и в по-малка степен — изглеждаха напълно хуманоидни. Ала не и Орфу от Йо. Предназначен и еволюирал за работа в серния пръстен на Йо сред магнитните, гравитационни и ослепяващи радиационни бури на космоса около Юпитер, моравекът беше дълъг пет метра и малко приличаше на мечоопашат рак, ако мечоопашатите раци имаха повече крака, сензорни пакети, дюзи, манипулатори, които почти — но не съвсем —

можеха да служат за ръце, и стара очукана коруба, пукана и поправяна толкова пъти, че приличаше на залепена с теракол.

— Марс още ли се върти горе, приятелю? — избуботи Орфу.

Манмът вдигна глава.

— Да. Върти се като грамаден червен щит. Виждам Монс Олимпус — тъкмо се показва от терминатора.

— О, каква красота — рече вакуумният моравек. — Каква красота.

Манмът се поколеба за миг, после каза:

— Съжалявам за резултата от последната операция. Че не успяха да те поправят.

Орфу сви раменете на четирите си разчленени ръце-крака.

— Няма значение, приятелю. Защо са ми органични очи, когато си имам термосензори, газов хроматограф и масов спектрометър на коленете, радар — дълбочинен и фазов, — сонар и система за лазерно картографиране? С всички тия чудесни сетивни органи не мога да виждам само безполезни далечни неща като звездите и Марс.

— Да — съгласи се Манмът. — Обаче съжалявам. — Приятелят му бе изгубил органичния си оптичен нерв, когато едва не го унищожиха по време на първата им среща с олимпийски бог в марсианска орбита — същия бог, който взриви кораба им и го превърна в газ и жалки останки. Орфу имаше късмет, че е останал жив, знаеше Манмът, и че го бяха ремонтирали до сегашното му състояние, но все пак...

— Докара ли Хокънбери? — избуботи огромният йониец.

— Да. В момента премиер интеграторите му обясняват положението.

— Бюрократи — заяви Орфу. — Искаш ли да те разходя до кораба?

— Естествено. — Манмът скочи върху корубата му, хвана се за една скоба с най-здравите си клещи и се вкопчи в нея. Вакуумният моравек отлетя от ракетната площадка, понесе се към кораба и го обиколи. Намираха се почти на километър над дъното на кратера и за пръв път се видя истинската големина на земния кораб, завързан за площадката като балон с хелий. Беше поне четири пъти по-голям от космическия съд, с който преди повече от една стандартна година четиримата моравеки бяха пристигнали на Марс от Юпитер.

— Внушителен е, нали? — попита Орфу. Вече над два месеца работеше по кораба заедно с инженерите от Астероидния пояс и Петте луни.

— Голям е — рече Манмът. И усетил разочарованието на приятеля си, прибави: — И наистина извънредно красив — с изчанчените си изпъкналости, издутостта, извънредната си големина, чернотата и изискания си изглед.

Откъм Орфу се разнесе гърленият му смях — звуци, които винаги напомняха на Манмът за вторични трусове след ледотресение на Европа или вторични вълни на цунами.

— Страхотна алитернация от страна на един загрижен космонавт — заключи йонийският моравек.

Манмът сви рамене, за миг се почувства зле, че приятелят му не може да види жеста, и после разбра, че Орфу го е видял. Новият радар на грамадния моравек беше изключително фин уред и не притежаваше само способност да вижда цветове. Орфу му бе казал, че с него различава едва доловимите промени на човешкото изражение. „Ще му е от полза, ако Хокънбери наистина дойде на тази мисия“ — помисли си Манмът.

— Напоследък много разсъждавах за човешката тъга и я сравнявах с това как ние моравеките понасяме загубата — сякаш прочел мислите и база данните му, каза Орфу.

— О, не, пак четеш оня французин — изпъшка Манмът.

— Пруст — рече приятелят му. — „Оня французин“ се казва Пруст.

— Знам. Но защо го правиш? Знаеш, че когато четеш „Спомени за едно време“...

— „По следите на изгубеното време“ — поправи го Орфу от Йо. — Чета частта, озаглавена „Печал и забрава“. Нали се сещаш, онази част, след като Албернит умира и разказвачът Марсел се опитва да я забрави, но не може.

— Уф, добре де. Виж, това наистина би трябвало да те ободри. Какво ще кажеш да ти дам „Хамлет“ за десерт?

Орфу остави предложението без отговор. Вече бяха достатъчно високо, за да виждат и целия кораб под себе си, и над стените на кратера Стикни. Манмът знаеше, че вакуумният моравек спокойно може да измине много хиляди километри в дълбокия космос, но

изпитваше острото усещане, че са неуправляеми и се отдалечават от Фобос и базата Стикни — точно както беше предупредил Хокънбери.

— За да пререже въжетата на връзката с Албертин, бедният разказвач трябва да се върне в паметта и съзнанието си и да се изправи пред *всички* Албертини, онези от спомените му, както и въображаемите, които е желал и ревнувал, *всички* онези *виртуални* Албертини, които е създал във въображението си, тревожейки се, че тя се измъква и се среща с други жени зад гърба му — продължи Орфу. — Да не споменавам за различните Албертини от неговото желание — момичето, което едва познавал, жената, която завладял, но не притежавал и която му омръзнала.

— Звучи адски досадно — отбеляза Манмът, като се опитваше да изрази с гласа си по радиовръзката колко му е писнало от всички тия Прустови истории.

— И това не е дори половината — без да обръща внимание на намека или може би без да го е доловил, отвърна приятелят му. — За да продължи с жалеенето, клетият Марсел, разказвачът главен герой се казва точно като автора, който ти е известен... я чакай, ти си го чел, нали, Манмът? Миналата година на влизане в системата ме увери, че си го чел.

— Хм... *прескочих* го — призна европейският моравек.

Добре въздишката на Орфу граничеше със субзвуков сигнал.

— Е, та както казвах, клетият Марсел не само трябва да се изправи пред своя легион от Албертини в съзнанието си, преди да може да я забрави, но трябва да се изправи и пред всички Марселовци, които са възприемали тези многобройни Албертини — онези, които са я желали безмерно, безумно ревнивите Марселовци, безразличните Марселовци, Марселовците, чиято преценка е била изопачена от желание...

— Има ли някакъв краен извод? — прекъсна го Манмът. През последния стандартен век и половина неговите интереси бяха насочени към Шекспировите сонети.

— Само смайващата сложност на човешкото съзнание — отвърна Орфу, завъртя корубата си на сто и осемдесет градуса, запали дюзите си и двамата се понесоха назад към кораба, ракетната площадка, кратера Стикни и безопасността — доколкото я имаше. Докато обръщаха, Манмът проточи късата си шия и погледна Марс.

Знаеше, че е илюзия, но планетата му се стори по-близо. Фобос бързо напредваше към отсрещния лимб на планетата и вулканите Олимп и Тарзис вече почти не се виждаха.

— Някога питал ли си се по какво се различава нашата скръб от... да речем... скръбта на Хокънбери? Или на Ахил? — попита Орфу.

— Не — каза Манмът. — Хокънбери като че ли скърби колкото за мъртвата си жена, приятели, студенти и така нататък, толкова за загубата на повечето спомени от предишния си живот. Но кой може да е сигурен при хората? Пък и Хокънбери е само възкресен човек — някой или нещо го е изградило от ДНК, РНК, неговите стари книги и не знам още какви диагностични програми. Що се отнася до Ахил, когато му е тъжно, той отива и убива някого. Или много хора.

— Ще ми се да бях там и да видя неговата Атака срещу боговете през първия месец на войната — рече Орфу. — Както го описваш, клането е било поразително.

— Така си беше — потвърди Манмът. — Блокирах случайния достъп до онези файлове в моята НОП, защото са много мъчителни.

— Това е още един елемент в Пруст, за който разсъждавах. — Кацнаха върху горната страна на земния кораб и огромният моравек заби микроотките си в дебелата обвивка на стелт материала. — Когато се съмняваме в невралните си спомени, ние можем да разчитаме на неорганичната си памет. Хората разполагат само с неясната маса от химически действаща неврологична памет. Всички те са субективни и емоционални. Как изобщо могат да вярват на паметта си?

— Не знам — призна Манмът. — Ако Хокънбери дойде с нас на Земята, може да добием някаква представа как действа умът му.

— Не че ще сме сами с него и ще имаме много време за приказки — рече Орфу. — Ускорението ще е невероятно и намаляването на скоростта ще стане още по-рязко. Освен това този път ще има бая навалица — поне десетина моравеки от Петте луни и стотина астровеки бойци.

— Този път готови за всичко, а?

— Съмнявам се — избуботи Орфу. — Въпреки че този кораб носи достатъчно оръжие, за да превърне Земята във въглени. Обаче досега нашите приготовления изостават от изненадите.

На Манмът му призля — същото усещане бе изпитал, когато научи, че корабът им за Марс тайно е бил въоръжен.

— Ти изобщо скърбиш ли за Корос Трети и Ри По така, както твойт разказвач Пруст тъгува за своята покойница?

Антената на финия радар на Орфу леко помръдна към по-дребния моравек, сякаш се опитваше да разчете изражението му. Манмът естествено нямаше изражение.

— Не — призна йониецът. — Ние не ги познавахме преди мисията и не пътувахме в един отсек с тях по време на полета. Преди Зевс да... ни пипне. Затова за мен те в общи линии са само гласове по комуникатора, въпреки че понякога влизам в НОП, за да ги видя... само за да почета паметта им, предполагам.

— Да. — Манмът също го правеше.

— Знаеш ли какво казва Пруст за разговора?

Европейският моравек потисна поредната си въздишка.

— Какво?

— Казва... „Когато разговаряме, вече не говорим ние... ние се моделираме по подобие на други хора, а не на личност, която се различава от тях“.

— Значи, когато разговарям с теб, всъщност се моделирам по подобие на един шесттонен мечоопашат рак с очукана коруба, прекалено много крака и без очи, така ли?

— Надявай се — избуботи Орфу от Йо. — Обаче винаги трябва да се стремиш към повече, отколкото е по силите ти.

9.

Пентезилея влетя в Илион на коня си един час след зазоряване. Следваха я дванайсет от най-умелите ѝ сестри-воини, препускаха в колона по две. Въпреки ранния час и студения вятър хиляди троянци бяха по стените и от двете страни на пътя, който минаваше през Скейските порти и водеше до временния Приамов дворец. Всички аплодираха, сякаш царицата на амазонките пристигаше с хилядни подкрепления — тълпите размахваха кърпички, удряха с копия в щитовете си, плачеха, викаха и хвърляха цветя под конските копита.

Пентезилея приемаше всичко това като дължимо.

Деифоб, цар Приамовият син, брат на Хектор и мъртвия Парис и човек, в когото целият свят виждаше следващия мъж на Елена, посрещна амазонската царица и нейните жени-воини точно пред стените на Парисовия дворец, в момента обитаван от Приам. Премени в лъскави доспехи и червено наметало, със златен гробен на шлема, здравенякът стоеше със скръстени ръце, после вдигна десницата си за поздрав. Зад него стояха, взели за почест, петнайсет от личните стражи на троянския цар.

— Привет, Пентезилея, дъще Аресова, царице на амазонките — извика Деифоб. — Добре си дошла със своите дванайсет жени-воини. Цял Илион днес ти отправя своята благодарност, задето идваш като съюзница и приятелка да ни помогнеш във войната със самите олимпийски богове. Влез, изкъпи се, приеми нашите дарове и познай истинското гостоприемство и признателност на Троя. Хектор, нашият най-знатен герой, щеше да те посрещне лично, но си почива, след като цяла нощ се грижи за братовата си погребална клада.

Царицата с лекота скочи от великанския си боен жребец — движеше се със съвършена грациозност въпреки тежките си доспехи и лъскавия си шлем. Хвана Деифоб за предмишницата с двете си силни ръце и го поздрави с войнишко приятелско стискане.

— Сполай ти, сине Приамов, герой от хиляди единоборства. Ние с моите другарки ти благодарим, изразяваме съболезнованията си на теб, баща ти и целия Приамов народ за смъртта на Парис, вест, която

стигна до нас преди два дни, и приемаме щедрото ви гостоприемство. Ала преди да вляза в Парисовия дом и сега палат на Приам, трябва да ти кажа, че не съм дошла да се бия с вас срещу боговете, а веднъж завинаги да сложа край на вашата война с тях.

Деифоб, чиито очи и без това си бяха изпъкнали, буквално се облеци срещу красивата амазонка.

— Как ще го сториш, царице Пентезилея?

— Тъкмо това съм дошла да ви кажа и сетне да го направя — отвърна тя. — Хайде, покани ме вътре, приятелю Деифобе. Трябва да се срещна с баща ти.

Деифоб обясни на амазонската царица и нейните телохранителки, че баща му, цар Приам, се е настанил в по-малкия палат на Парис, защото боговете още в първия ден на войната преди осем месеца разрушили неговия дворец и убили жена му, троянската царица Хекуба.

— Пак ти поднасям съболезнованията на амазонките, Деифобе — рече Пентезилея. — Скръбната вест за смъртта на царицата стигна даже до нашите далечни острови и хълмове.

На влизане в царските покои Деифоб се прокашля и каза:

— Като стана дума за твоята далечна земя, дъще Аресова, как успяхте да се спасите от гнева на боговете през този месец? Из града за една нощ се разнесе мълвата, че по време на плаването си до родината Агамемнон намерил гръцките острови пусати. Тая сутрин даже смелите защитници на Илион треперят при мисълта, че боговете погубват всички хора освен аргивците и нас. Как се спаси твоят народ?

— Народът ми не се е спасил — хладнокръвно отвърна Пентезилея. — Боя се, че страната на храбрите амазонки е също толкова пуста, колкото и всяка друга земя, която прекосихме през последната седмица от пътуването си. Ала Атина ни пощади за тая задача и праща важно послание на илионския народ.

— Какво послание?

Тя поклати глава.

— Посланието е за цар Приамовите уши.

Сякаш по даден знак, прозвучаха тръби, завесите се вдигнаха и в залата бавно влезе Приам, опрян на ръката на един от царските си

стражи.

Пентезилея го беше виждала в тронната му зала преди по-малко от година, когато с петдесет амазонки бяха пробили ахейската обсада, за да окуражат Троя и да я уверят във верността си. Тогава ѝ бе казал, че не се нуждаят от помощта им, ала я беше обсипал със злато и други дарове. Но сега царицата зяпна смаяно.

Доскоро наистина старец, ала преизпълнен с жизненост, сега царят изглеждаше остарял с двайсет години. Бузите му, винаги румени от вино или вълнение, когато Пентезилея го беше виждала през своите двайсет и пет години, дори като дете, когато със сестра си Хиполита се бяха скрили зад завесите в тронната зала на майка си и бяха гледали царското пратеничество от Илион, дошло да поднесе почитанията си, сега бяха хлътнали, сякаш бяха изпадали всичките му зъби. Прошарената му и по-рано коса беше побеляла. Очите му сълзяха и втренчено се взираха в призраци.

Старикът почти се строполи на златния си трон с инкрустирани лазуритни орнаменти.

— Сполай ти, Приаме, сине Лаомедонтов, знатни царю Дарданиде, баща на смелия Хектор, клетия Парис и гостоприемния Деифоб — започна Пентезилея и застана на едно коляно. Макар и мелодичен, младежкият ѝ глас високо кънтеше в грамадната зала. — Аз, Пентезилея, навярно последната амазонска царица, и моите дванайсет жени-воини в медни доспехи, ти носим почит, съболезнования, дарове и своите копия.

— Вашите съболезнования и преданост са най-скъпите ви дарове, мила Пентезилея.

— Нося ти и послание от Атина Палада и ще ви кажа как да турите край на войната с боговете.

Царят вирна глава. Неколцина от свитата му ахнаха.

— Атина Палада никога не е обичала Илион, обична ми дъще. Тя открай време заговорничи с нашите аргивски врагове, за да разруши тоя град и всичко зад неговите стени. Ала сега богинята е наш заклет враг. Двете с Афродита убиха Астианакс, невръстния син на Хектор, малкия господар на града, с думите, че за тях ние и нашите деца сме само обикновени жертви. Няма да има мир с боговете, докато не бъде изтребен или техният, или нашият род.

Все още на едно коляно, ала с високо вдигната глава, Пентезилея предизвикателно впери в него сините си очи.

— Обвинението срещу Атина и Афродита е лъжа. Тая война е лъжа. Боговете, които обичат Илион, искат пак да ни подкрепят — включително самият татко Зевс. Даже сивооката Атина Палада застана на страната на Троя, заради долното коварство на ахейците и по-точно на оня лъжец Ахил, тъй като той е измислил клеветата, че Атина е убила неговия другар Патрокъл.

— Мир ли ни предлагат боговете? — промълви Приам. В гласа му се долавяше копнеж.

— Атина предлага нещо повече от мир — рече Пентезилея и се изправи. — Тя и боговете, които обичат Троя, ви предлагат победа.

— Победа над кого? — викна Деифоб и застана до баща си. — Сега ахейците са наши съюзници. Те и изкуствените същества, моравеките, които защитават нашите градове и станове от Зевсовите мълнии.

Амазонската царица се засмя. В този момент всички мъже в залата се удивиха от красотата ѝ — млада и хубава, с румени страни и одухотворено момичешко лице, гъвкаво и в същото време сочно тяло под разкошните бронзови доспехи. Но погледът и сериозното изражение на Пентезилея не бяха на обикновено момиче — те издаваха жизненост и интелигентност, както и воинска страст за действие.

— Победа над Ахил, който измами твоя син, знатния Хектор, и който в момента води Илион към гибел — извика амазонката. — Победа над аргивците, ахейците, които в момента кроят вашия крах, разрушаването на града, смъртта на другите ти синове и внуци и поробването на твоите жени и щерки.

Приам поклати глава почти тъжно.

— Никой не може да надвие бързоногия Ахил в битка, амазонке. Даже Арес, който три пъти е убиван от неговите ръце. Даже Атина, която избяга пред неговата атака. Даже Аполон, когото отнесоха на Олимп на парчета, след като предизвика Ахил. Даже Зевс, който се бои да слезе тук, за да влезе в единоборство с богочовека.

Пентезилея също поклати глава и златните ѝ къдрици проблеснаха.

— Зевс не се бои от никого, знатни Приаме, гордост на Дардановия род. И може с едно махване на своята егида да погуби Троя, да, да унищожи самата земя, върху която се издига твоят град.

Копиеносците пребледняха и даже Приам потрепери при споменаването на егидата, най-могъщото и загадъчно Зевсово оръжие. Всички бяха наясно, че ако реши да го използва, Зевс може да погуби в миг дори другите олимпийски богове. Това не беше обикновено термоядрено оръжие, каквото гръмовержецът безполезно хвърляше върху моравекските силови полета в началото на войната. Имаше защо да се страхуват от егидата.

— Заклевам ти се, знатни Приаме — продължи амазонската царица. — Ахил ще е мъртъв, преди слънцето да залезе и на двата свята. Кълна се в кръвта на моите сестри и майка ми, че...

Царят вдигна ръка и я накара да млъкне.

— Не ми се кълни, млада Пентезилея. Още откакто си се родила, ти си ми като родна щерка. Да призовеш Ахил на двубой е равносилно на смърт. Какво те накара да дойдеш в Троя, за да намериш смъртта си от неговите ръце?

— Не е смърт, царю — с напрегнат глас възрази амазонката. — А слава.

— Тия две неща често се припокриват — отвърна Приам. — Ела, седни до мен. Да поговорим насаме. — И даде знак на своя телохранител и син Деифоб да се отдръпне настрана, за да не ги чува. Дванайсетте амазонки също се отдалечиха на няколко крачки.

Пентезилея седна на втория трон, по-рано принадлежал на Хекуба, изваден от развалините на стария дворец и държан тук свободен в нейна памет. Младата царица остави лъскавия си шлем на широката странична облегалка и се наведе към стареца.

— Гонят ме Фуриите, татко Приаме. От три месеца ме гонят Фуриите.

— Защо? — попита той и се наклони към нея като някакъв бъдещ свещеник към все още неродена изповядваща се. — Тия духове отмъстителки искат кръв само ако не е останал жив човек да отмъсти, дъще — особено когато някой е причинил зло на свой роднина. Ти не си сторила зло на никой член на амазонското царско семейство.

— Убих сестра си Хиполита — с треперещ глас призна Пентезилея.

Приам се отдръпна.

— Убила си Хиполита?! Предишната царица на амазонките? Жената на Тезей? Чухме, че умряла при ловна злополука, когато някой зърнал движение и взел атинската царица за елен.

— Не исках да я убия, Приаме. Но след като Тезей отвлече сестра ми — съблазни я на кораба си по време на официална визита, вдигна платна и я отнесе — ние амазонките решихме да си отмъстим. Тая година, докато всички погледи на родните острови и Пелопонес бяха отправени към вашата война в Троя, докато героите ги нямаше и Атина беше беззащитна, ние събрахме флотилия и вдигнахме своя обсада — макар и не така грандиозна и обезсмъртена в слово като аргивската обсада на Илион — и нападناхме Тезеевите твърдини.

— Чухме за това естествено — промълви старият Приам. — Ала битката свършила бързо с мирен договор и амазонките си отишли. Чухме, че царица Хиполита умряла скоро след това по време на голям лов в чест на мира.

— Тя умря от моето копие — с мъка каза Пентезилея. — Отначало атиняните бягаха, Тезей беше ранен и си мислехме, че градът е в ръцете ни. Единствената ни цел беше да избавим Хиполита от този мъж, независимо дали тя желаше да бъде избавена, и почти го бяхме постигнали, когато Тезей поведе кърваво контранастъпление и ни отблъсна към нашите кораби. Загинаха много мои сестри. Вече се сражавахме за живота си и амазонската храброст отново спечели — отблъснахме Тезей и неговите воители на един ден път към стените на Атина. Ала последното ми копие, насочено към самия Тезей, улучи сърцето на сестра ми, която — в красивите си атински доспехи — приличаше на мъж... и се сражаваше рамо до рамо със своя господар и мъж.

— Срещу амазонките — прошепна Приам. — Срещу родните си сестри.

— Да. Щом разбрахме кого съм убила, битката свърши. Сключихме мир. Издигнахме бял стълб до акропола в памет на моята знатна сестра и си тръгнахме в скръб и позор.

— И сега Фуриите те преследват за проляната кръв на сестра ти.

— Всеки ден — потвърди Пентезилея. Ясните ѝ очи бяха пълни със сълзи. Свежото ѝ лице беше бледо. Беше невероятно красива.

— Но какво общо има Ахил и нашата война с тая трагедия, дъще? — промълви царят на Илион.

— Тоя месец, сине Лаомедонтов и потомък на Дардановия род, ми се яви Атина. Обясни ми, че каквито и жертви да принасям на Фуриите, няма да умилоствия тия адски изчадия, но мога да поправа смъртта на Хиполита, като замина за Илион с дванайсет избрани другарки и победа Ахил в единоборство, с което ще сложа край на тая грешна война и ще възстановя мира между боговете и хората.

Приам поглади брадичката си, обрасла със сива брада след смъртта на Хекуба.

— Никой не може да победи Ахил, амазонке. Моят син Хектор, най-великият воин, откърмен от Троя, цели осем години опитва и не успя. И сега е съюзник и приятел на бързоногия мъжеубиец. Самите богове вече опитват повече от осем месеца и всички се огъват пред гнева на Ахила — Арес, Аполон, Посейдон, Хермес, Хадес, самата Атина, всички вдигнаха оръжие срещу него и се провалиха.

— Защото никой от тях не е знаел неговата слабост — прошепна амазонката Пентезилея. — Майка му, богинята Тетида, измислила таен начин да осигури неуязвимост в битка на своя смъртен син. Той не може да бъде повален, освен ако не бъде улучен на това слабо място.

— Какво е то? — ахна Приам. — *Къде е?*

— Заклех се на Атина под страх от смърт, че не ще го разкрия никому, татко Приаме. И че ще го използвам, за да убия Ахил със собствената си ръка и така да сложа край на войната.

— Щом Атина знае слабото място на Ахил, защо не го използва, за да му отнеме живота в единоборство? Двубоят свърши с нейното бягство — ранена, тя се телепортира на Олимп в мъки и страх.

— Когато Ахил бил малък, Съдбите го орисали тайната му слабост да бъде открита единствено от друг смъртен по време на тая битка за Илион. Ала орисничеството им се развалило.

Приам се отпусна назад.

— Значи в крайна сметка Хектор е бил предопределен да убие бързоногия Ахил — промълви той. — Ако не бяхме започнали войната с боговете, е щяла да се изпълни тая съдба.

Пентезилея поклати глава.

— Не, не Хектор. Друг смъртен, троянец, е щял да отнеме живота на Ахил, след като Пелеевият син убие Хектор. Една от музите

го научила от роб, когото наричат схоластик и който знаел бъдещето.

— Предсказател — рече Приам. — Като нашия уважаван Хелен или ахейския гадател Калхант.

Амазонката пак разтърси златните си къдрици.

— Не, схоластиците не виждали бъдещето — някак си идвали от там. Обаче според Атина сега всички са мъртви. Ала Ахиловата Съдба чака. И ще се изпълни.

— Кога? — попита старият Приам. Очевидно премисляше всички последици от тая вест. Не бе напразно цар на най-великия град на земята от над пет десетилетия. Неговият син Хектор беше кръвен съюзник на Ахил, ала Хектор не бе цар. Хектор беше най-знатният воин на Илион, но въпреки че по-рано навярно бе носил съдбата на града на върха на меча си, изобщо не го беше съзнавал. Това бе работа на Приам.

— Кога — повтори Приам. — Кога ти и твоите дванайсет сестри ще убиете Ахил?

— Днес — обеща Пентезилея. — Както ти казах. Преди слънцето да залезе и тук, и на Олимп, който се вижда през оная дупка във въздуха, през която минахме на идване.

— Какво искаш, дъще? Оръжие ли? Злато? Богатства?

— Само твоята благословия, знатни Приаме. И храна. И ложе за мен и моите другарки, за да подремнем, преди да се изкъпем, да се нагиздим пак с доспехи и да идем да сложим край на тая война с боговете.

Царят плесна с ръце. Деифоб, многобройните стражи, придворните и дванайсетте амазонки бързо се приближиха.

Той поръча да донесат обилна храна на жените, да им приготвят меко ложе за краткия им сън, да им осигурят гореща баня и робини, за да ги разтрият с благовония и масла и накрая да нахранят, вчешат и оседлаят конете им, когато Пентезилея реши, че е готова да се отправи на бой.

Уверено усмихната, тя изведе дванайсетте си другарки от царската зала.

10.

Квантовото телепортиране през Планковото пространство — термин, който богинята Хера не знаеше — би трябвало да е моментално, ала в пространството на Планк такива понятия нямаха значение. Преминаването през пролуките в тъканта на пространство-времето оставяше дири и благодарение на наномемите и клетъчното инженерство, които бяха част от тяхното сътворяване, боговете можеха да проследяват тези дири като ловци — както богинята Артемида проследяваше елен в гората.

Хера проследи лъкатушната следа на Зевс през Планковото небитие — знаеше само, че това не е никой от обичайните канали, свързващи Олимп с Илион или планината Ида. Този водеше някъде другаде на древната илионска земя.

Богинята се телепортира в голяма зала, която познаваше добре. На едната стена висеше великански колчан със стрели и бе нарисувана силует на огромен лък. На дългата ниска маса имаше десетки разкошни бокали, паници и златни блюда.

Зевс я погледна изненадано. Смален до скромния ръст от над два метра в тая човешка зала, той седеше на масата и разсеяно чешеше зад ушите едно куче със сива муцуна.

— Господарю — рече Хера. — И на това куче ли ще му отрежеш главата?

Гръмовецът не се усмихна.

— Би трябвало. Така ще е по-милостиво към него. — Бащата на боговете се намръщи. — Познаваш ли това място и кучето?

— Да. Това е домът на Одисей на скалистата Итака. Кучето се казва Аргус и е отгледано от Одисей малко преди да замине за Троя.

— И то още го чака. Ала сега Пенелопа я няма, както и Телемах и даже женихите, които тъкмо бяха започнали да се трупат като лешояди в Одисеевия дом, за да искат ръката, земите и богатството на Пенелопа — те загадъчно изчезнаха заедно с всички други смъртни, освен ония няколко хиляди в Троя. Няма кой да го храни тоя помияр.

Хера сви рамене.

— Можеш да го пратиш в Илион и да го пуснеш да се нахрани с твоя непрокопсан син Дионис.

Зевс поклати глава.

— Защо си толкова сурова с мен? И защо ме проследи тук, когато искам да бъда сам, за да обмисля това странно изчезване на всички хора по света?

— Само се отбих да се сбогувам за няколко дни, твое страшно величество Крониде. Не ми се щеше да останем скарани след последния ни разговор. — Тя се приближи, скришом докосна пояса на Афродита, пъхнат под дясната ѝ гръд, и усети притока на сексуална енергия в залата, изтичащите от нея феромони.

— Къде отиваш за няколко дни, когато и Олимп, и войната за Троя са в такъв смут? — избуботи Зевс, ала ноздрите му се разшириха и той я погледна с подновен интерес, забравил за кучето Аргус.

— С помощта на Нощта отивам да видя във земните плодни предели бог Океана и майка ни Тетида, които предпочитат този свят пред нашия студен Марс, както отлично ти е известно, съпруге. — Тя направи още три крачки напред и се приближи почти на една ръка разстояние от Зевс.

— Защо ще ходиш при тях, Херо? Те са си много добре през вековете, откакто опитомихме Червения свят и населихме Олимп.

— Надявам се да прекъсна кавгите им дълги — лукаво отвърна тя. — Дватама вече отдавна избягват взаимно общо легло и наслади: вражда им душите обсеби. Исках да те предупредя къде отивам, за да не ми бъдеш след време сърдит, ако тайно отида в къщата на Океана, дълбоко течащ и безкраен.

Зевс се изправи. Хера усещаше обзелата го възбуда. Само гънките на божествените му одежди скриваха желанието му.

— Защо да бързаш, Херо? — Той я поглъщаше с очи. Погледът му ѝ напомни за усещането от езика и дланите на нейния брат, съпруг и любим по най-нежните ѝ места.

— А какво да чакам, мъжо?

— Ще можеш и после да идеш при бог Океана и Тетида — утре, вдругиден или никога — каза Зевс и пристъпи към нея. — А днес да вкусим любовна наслада! Хайде, жено...

Гръмовержецът помете всички бокали и съдове, отнесе храната от дългата маса с взрив на невидима сила, бликнала от вдигнатата му

ръка, смъкна грамадния килим от стената и го метна върху грубите дъски.

Хера отстъпи назад и докосна гърдите си, сякаш се канеше да се телепортира.

— Зевсе Крониде всесилен, какви ми ти думи издума? Тук ли сега пожелаваш да легнем в любовна наслада? В изоставения дворец на Одисей и Пенелопа, пред погледа на това куче? Кой може да каже дали всички богове не ни наблюдават със своите басейни, наблюдателници и холостени? Щом брачното ложе те тегли, почакай да се върна от чертозите водни на Океан и ще легнем в моята спалня, която направи синът ни Хефест, в рамките той й постави врати непоклатни...

— Не! — изрева Зевс, сивокъдрата му глава вече достигаше тавана. — Ни бог, ни човек ще ни види! Облак огромен и златен ще разстеля над остров Итака и дома Одисеев и и очите най-остри във тази вселена не ще ни видят, ни бог, нито смъртен, ни даже Просперо и Сетебос тука не ще да проникнат. Съблечи се!

Господарят на боговете отново махна с мощната си ръка и цялата сграда завибрира от енергията на обгръщащото я силово поле и скриващия ги златен облак. Кучето Аргус избяга от залата с настръхнала от освобождаващата се енергия козина.

Зевс хвана Хера за китката и я притегли към себе си с дясната си ръка, а с лявата разголи гърдите ѝ. Поясът на Афродита падна изпод гръдта ѝ, ала това вече нямаше значение — въздухът буквално се бе сгъстил от желание и феромони и на богинята ѝ се струваше, че може да плува в него.

Гръмовержецът я вдигна с една ръка и я хвърли по гръб върху покритата с килим маса. Добре, че Одисей я беше направил от дебели, яки дъски, взети от палуба на кораб, разбил се в коварните скали на Итака, помисли си Хера. Зевс смъкна дрехата от краката ѝ и я остави гола, после смъкна и своите одежди.

Колкото и често да бе виждала божествения фалос на мъжа си еректирал, Хера никога не бе преставала да се удивлява. Всички богове бяха... е, богове... ала по време на тяхното почти забравено Преображение в олимпийци Зевс беше запазил най-внушителните атрибути за себе си. Тоя ален възлест прът, който в момента се насочваше между белите ѝ колене, бе единственият жезъл, нужен на

царя на боговете, за да всява благоговение сред смъртните и завист сред другите богове, и макар според Хера да го показваше прекалено често — желанието му беше пропорционално на неговия ръст и мъжественост, — тя все още смяташе тая част на нейното страшно величество само за своя.

Но с риск да бъде натъртена или нещо още по-лошо, Хера здраво стискаше голите си колене и бедра.

— Желаш ли ме, съпруге?

Зевс дишаше през устата. Очите му бяха като на обезумял.

— Желая те, жено. Нивга такава любов към жена или дивна богиня в гърдите ми мощни не се е разгаряла. Разтвори си краката!

— Нивга ли? — като продължаваше да стиска колене, попита Хера. — Даже когато спа със съпругата на Иксиона, дето роди Пиритоя, на бог по съветите равен...

— Даже тогава, със съпругата на Иксиона, дето имаше толкова прозрачна кожа, че вените на гърдите ѝ синееха — изпъшка Зевс, разтвори широко краката ѝ и се вмъкна между белите ѝ бедра. Фалосът му докосна белия ѝ твърд корем и завибрира от желание.

— Даже когато люби Даная, дъщерята на Акризий ли? — попита Хера.

— Даже с нея — рече Зевс и се наведе напред, за да засмуче щръкналите ѝ зърна, първо лявото, после дясното. Десницата му се плъзна между краката ѝ. Хера беше мокра — от въздействието на пояса и от собственото ѝ желание. — Въпреки че всеки би свършил само при вида на прекрасните ѝ нозе! — прибави той.

— Сигурно си го сторил неведнъж, господарю — изстена Хера, когато Зевс пхна широката си длан под задника ѝ и я повдигна към себе си. Едрата, гореща главичка на жезъла му се удряше в бедрата ѝ и ги овлажняваше. — Защото тя ти роди цял отбор мъже.

Гръмовецът беше толкова възбуден, че не можеше да проникне в нея, и се бяхтеше около топлото ѝ влагище като момче, което за пръв път е с жена. Когато пусна гърдите ѝ с лявата си ръка, за да насочи фалоса си, Хера го стисна за китката и настойчиво прошепна:

— Повече ли ме желаеш от Европа, дъщерята на Феникс?

— Повече от Европа, да — изпъшка Зевс, хвана ръката ѝ и я нагласи на члена. Тя го стисна, ала не го насочи в себе си. Не още.

— Повече ли ме желаеш от Семела, неустоимата майка на Дионис?

— Повече от Семела, да. Да. — Той натисна дланта ѝ към себе си и тласна с хълбоци, но членът му беше толкова наедрыл, че бе като таран и Хера отхвърча на половин метър от него. Зевс я дръпна обратно. — И повече от Алкмена в Тива, въпреки че тогава от семето ми се пръкна непобедимият Херакъл.

— Повече ли ме желаеш от Деметра, царица със хубави плитки...

— Да, да, по дяволите, повече от Деметра. — Той още повече разтвори краката ѝ и само с дясната си длан я повдигна на трийсет сантиметра от масата. Хера вече не можеше да не го поеме в себе си.

— Повече ли ме желаеш от Леда, когато се превърна в лебед, за да се любиш с нея, докато я пляскаше с грамадните си лебедови криле и проникваше с огромния си лебедов...

— Да, да — пъскаше Зевс. — Млъкни, моля те.

И най-после влезе в нея. Отвори я като грамаден таран, който можеше да разбие Скейските порти, ако гърците някога успеяха да стигнат до Илион.

През следващите двацет минути Хера за малко да припадне два пъти. Зевс беше страстен, ала не и бърз. Наслаждаваше се настойчиво, но забавяше кулминацията с цялото скъперничество на хедоничен аскет. Втория път богинята усети, че губи съзнание — масата се разтърси и едва не се преобърна, макар че бе дълга десет метра, столовете и ложетата бяха прекатурени, от тавана се сипеше прах, древният Одисеев дом едва не се срути — и тя си помисли: „Така няма да стане, трябва да съм на себе си, когато Зевс свърши, иначе всичките ми кроежи ще отидат напразно“.

Наложи си да се съсредоточи, дори след четири оргазма. В последните секунди на тежкото Зевсово бъртане грамадният колчан на Одисей падна от стената и остриите, навярно отровни стрели се пръснаха по пода. Зевс държеше Хера с една ръка под задника, повдигаше я нагоре толкова свирепо, че божествените ѝ кости пукаха, а с другата я стискаше за рамото, за да не се изхлузи по тресящата се, едва издържаща маса.

После изригна в нея. Хера изкрещя и за няколко секунди изпадна в несвяст, въпреки волята си.

Когато клепките ѝ запърхаха и се отвориха, тя усети огромната му тежест отгоре си — през несъзнателните си последни секунди на страст гръмовержецът беше станал четири и половина метра висок — брадата му дращеше гърдите ѝ, мократа му от пот коса се притискаше към лицето ѝ.

Хера повдигна коварния си пръст с ампула, скрита във фалшивия нокът от ловкия Хефест, и докато галеше къдриците на тила на Зевс с хладната си длан, огъна нокътя назад и задейства инжектора. Тихото изсъскване беше заглушено от неравномерното дишане на Зевс и от туптенето на божествените им сърца.

Опиатът се казваше „Абсолютен сън“ и след микросекунди оправда името си.

Зевс почти моментално захърка и започна да се лигави върху охлузените ѝ гърди.

Трябваше да събере цялата си божествена сила, за да го повдигне, да извади омекващия му член от себе си и да се изхлузи изпод него.

Уникалните ѝ изтъкани от Атина одежди бяха станали на парцал. Както и самата тя, осъзна Хера. Натъртена, изподрана и изпобъхтена във всеки мускул, вътрешно и външно. Когато се изправи, божественото семе на царя на боговете потече по бедрото ѝ. Хера го избърса с дрипите от скъсаната си дреха.

После измъкна пояса на Афродита от скъсаната коприна и отиде в съблекалнята на Одисеевата жена Пенелопа до спалнята. Единият стълб на грамадното брачно ложе беше направен от жива маслина, а рамката бе инкрустирана със злато, сребро и слонова кост, с ремъци от волска кожа, боядисани в пурпурно, опънати от край до край, за да са меки руната и богатите покривки. Богинята заизважда от обкованите с камфорово дърво сандъци до ваната на Пенелопа дреха след дреха — Одисеевата съпруга бе колкото нея на ръст, а и Хера можеше да преобрази тялото си, за да ѝ станат идеално — и накрая избра копринени одежди в прасковен цвят с везан пояс, който щеше да повдига високо натъртените ѝ гърди. Ала преди да се облече, тя се изкъпа, доколкото можеше, с бакърите със студена вода, приготвени преди дни или седмици за гореща вана, която Пенелопа така и не беше взела.

По-късно, вече облечена, предпазливо се върна в трапезарията и се вторачи в грамадното хъркащо лице на дългата маса. „Дали мога да го убия? — зачуди се тя. Не за пръв път, нито за хиляден, й хрумваше тая мисъл при вида на нейния хъркащ господар. Знаеше, че не само тя си задава тоя въпрос. На колко ли съпруги, богини и смъртни, отдавна умрели и още неродени, им беше минавал през ума като сянка на облак по скалиста земя? — Ако можех да го убия, щях ли да го направя? Ако беше възможно, щях ли да го направя сега?“

Вместо това се приготви да се телепортира в Илионското поле. Досега замисълът й се развиваше според плана. Посейдон земетръсец всеки момент трябваше да подтикне Агамемнон и Менелай да се размърдат. След няколко часа, ако не и по-скоро, Ахил можеше да е мъртъв — убит от ръцете на обикновени жени, макар и амазонки, с пронизана от отровно копие пета — а Хектор да бъде изолиран. И даже Пелеевият син да убиеше жената, която го нападнеше, Атина и Хера имаха друг план. Бунтът на смъртните щеше да е приключил, докато Зевс се събудеше, ако господарката на боговете в края на краищата изобщо го оставеше да се събуди — Абсолютният сън се нуждаеше от антидот, иначе щеше да действа, докато високите стени на Одисеевия дом не се срутеха от старост. А ако изпълнеше целта си по-скоро от очакваното, можеше да го събуди по-рано и господарят на боговете изобщо нямаше да разбере, че го е упоила — щеше да си помисли, че просто е заспал, изтощен от буйната си страст. Когато и да решеше да събуди мъжа си, войната между боговете и хората щеше да е свършила, Троянската война щеше да е подновена, статуквото — възстановено. Хера и нейните съзаклятници щяха да са превърнали намеренията си в свършен факт.

Тя обърна гръб на спящия Кронид, излезе от Одисеевия дом — защото никой, даже царицата на боговете не можеше да се телепортира през силовото поле, с което ги беше скрил Зевс — мина през воднистата енергийна стена като новородено през околоплоден мехур и триумфално се телепортира при Троя.

11.

Хокънбери не познаваше никой от моравеките, които го посрещнаха в синия балон в кратера Стикни на луната Фобос. Отначало, когато силовото поле се изключи и го остави на милостта на стихииите, той се паникьоса и затаи дъх за няколко секунди, защото продължаваше да си мисли, че е във вакуум, но после усети въздушното налягане и приятната температура и жадно си пое дъх, докато дребничкият Манмът го запознаваше с по-високите моравеки, дошли като официална делегация. Даже беше смущаващо. Европейецът си тръгна и Хокънбери остана сам с тези странни органични машини.

— Добре дошъл, доктор Хокънбери — поздрави го най-близкият от петимата моравеки пред него. — Надявам се, че полетът ви от Марс е бил спокоен.

За миг на Хокънбери почти му се пригади от обръщението „доктор“. Отдавна... не, *никога* през втория му живот не го бяха наричали така, освен неговия приятел схоластика Найтенхелзър, който шеговито бе използвал тая титла веднъж-дваж през последните десет години.

— Благодаря, да... искам да кажа... съжалявам, не успях да запомня имената на всички ви — отвърна той. — Извинявам се. Бях се... разсеял. — „Мислих си, че ще умра, когато седалката ме изостави“.

Ниският моравек кимна.

— Не се съмнявам. В този балон е доста оживено и атмосферата пренася шума, естествено.

Така си и беше. Грамадният син балон, който покриваше най-малко два-три акра — никога не го бе бивало да преценява размери и разстояния, недостатък, който според него се дължеше на това, че не е спортувал — беше пълен с кранове, машини, по-големи от повечето сгради в Блумингтън, щата Индиана, където някога бе живял, пулсиращи органични сфери, които приличаха на желета, грамадни колкото тенискортове, стотици моравеки, всички заети с една или друга задача, и летящи глобуси, хвърлящи светлина и изстрелващи

лазерни лъчи, които режиха, запояваха, топяха и така нататък. Единственото, което му се струваше поне далечно познато в огромното пространство, макар и напълно нелепо, беше една кръгла палисандрова маса, поставена на десетина метра от него. Около нея бяха наредени шест столчета с различна височина.

— Казвам се Астейг/Че — представи се дребният моравек. — Аз съм европеец като вашия приятел Манмът.

— Европеец ли? — глупаво повтори Хокънбери. Веднъж бе ходил във Франция на почивка и веднъж — в Атина на конференция по класическа филология, и въпреки че хората там бяха... различни... изобщо не приличаха на тоя Астейг/Че: по-висок от Манмът, поне метър и двацет, и по-хуманоиден, особено около ръцете, но въпреки това покрит със същия пластмасово-металически материал, макар и почти блестящ, лъскавожълт. Моравекът му напомняше за лъскавия жълт дъждобран, който беше имал и много бе обичал като малък.

— От Европа — без никакъв намек за нетърпение поясни Астейг/Че. — Ледената водна луна на Юпитер. Родината на Манмът. И моята.

— Разбира се — отвърна Хокънбери. Беше се изчервил и знаеше, че това го кара да се черви още повече. — Извинете. Разбира се. Знам, че Манмът е от някоя луна. Извинете.

— Титлата ми... въпреки че „титла“ е прекалено официална и показна дума, навярно „служебна функция“ е по-точен превод — продължи Астейг/Че, — е премиер интегратор на Консорциума на Петте луни.

Бившият схоластик леко се поклони, разбрал, че се намира пред политик. Или поне висш бюрократ. Нямаше представа за кои други четири луни може да става дума. Беше чувал за Европа в предишния си живот и като че ли си спомняше, че в края на XX и началото на XXI век през няколко седмици откриваха поредната луна на Юпитер — или поне така му се струваше, — но имената му убягваха. Или пък не бяха имали имена преди неговата смърт, просто не си спомняше. Освен това винаги бе предпочитал гръцкия пред латинския и смяташе, че най-голямата планета в слънчевата система би трябвало да се казва Зевс, а не Юпитер... макар че при сегашните обстоятелства това можеше да се окаже смущаващо.

— Позволете да ви представя колегите си — продължи Астейг/Че.

Гласът на моравека му напомняше за някого и най-после разбра за кого — за киноактьора Джеймс Мейсън.

— Високият господин отдясно е генерал Бех бин Адее, командир на контингента бойни моравеки от Астероидния пояс.

— Доктор Хокънбери — обади се генерал Бех бин Адее. — Приятно ми е най-после да се запознаем. — Високата фигура не протегна ръка, тъй като нямаше такава — само шипести щипци с безброй миниатюрни манипулатори.

„Господин — помисли си Хокънбери. — Астровек. — През последните осем месеца бе виждал хиляди бойни астровеки и в Илионското поле, и на Марс около Олимпус — непременно високи, около два метра, като тоя, непременно черни, точно като генерала, и непременно с шипове, куки, хитинови гребени и остри зъбци. — В Астероидния пояс явно не ги отглеждат... или строят... за красота“.

— Удоволствието е мое, генерал... Бех бин Адее — отговори схластикът и леко се поклони.

— Отляво е интегратор Чо Ли от луната Калисто — продължи с представянето премиер интегратор Астейг/Че.

— Добре дошли на Фобос, доктор Хокънбери — каза Чо Ли с толкова мек глас, че звучеше почти като женски. „Моравеките имат ли пол?“ — зачуди се той. Винаги беше смятал Манмът и Орфу за мъжки работи — и нямаше никакво съмнение в тестостероновите наклонности на астровекските бойци. Ала тия същества имаха отчетлива индивидуалност. Тогава защо не и пол?

— Интегратор Чо Ли — повтори Хокънбери и отново се поклони. Калистанецът — калистанката? — бе по-дребен от Астейг/Че, но по-масивен и далеч не толкова хуманоиден. Беше по-малко хуманоиден даже от отсъстващия Манмът. Хокънбери бе малко притеснен от розовата плът, която се мяркаше между плоскостите от пластмаса и стомана. Ако беше сглобен от парчета месо и стари авточасти, с ръце без кости, блуждаещо множество очи с различна големина и тясна уста, която приличаше на отвор на пощенска кутия, и после го бяха смалили, Квазимодо, гърбушкото от Парижката Света Богородица, можеше да мине за брат на интегратор Чо Ли. Заради

имената, Хокънбери се зачуди дали тия калистански моравеки не са проектирани от китайците.

— Зад Чо Ли е Сума Четири — каза Астейг/Че с равния си глас ала Джеймс Мейсън. — Той е от луната Ганимед.

Сума IV имаше напълно човешки ръст и пропорции, но не и вид. Някъде над метър и осемдесет, ганимедецът имаше пропорционални ръце и крака, кръст и плоски гърди и човешки брой пръсти — всичко това в течна и мазна наглед сивкава обвивка, която Хокънбери веднъж беше чул Манмът да нарича „бъкивъглерод“. Ала той бе покривал корпус на стършел. Излят върху човек... или поне моравек с човешка форма... бъкивъглеродът въздействаше смущаващо.

Още по-смущаващи бяха огромните многофасетни очи на тоя моравек със стотиците си лъскави страни. Хокънбери не можеше да не се запита дали Сума IV или някой като него не е кацнал на Земята по негово време... да речем в Розуел, щата Ню Мексико? Дали някой братовчед на Сума IV бе замразен в Зона 51?

„Не, тия същества не са извънземни — напомни си той. — Те са робоорганични създания, проектирани и построени от хора и пръснати из слънчевата система. Много векове след моята смърт“.

— Приятно ми е, Сума Четири — каза Хокънбери.

— За мен е удоволствие да се запозная с вас, доктор Хокънбери — отвърна високият ганимедец. В гласа му нямаше нищо от Джеймс Мейсън, нито момичешко... гласът на лъскавата черна фигура с очи като на муха звучеше така, все едно хлапета замерват празен варел с камъни.

— А това е последният представител на Консорциума — завърши Астейг/Че. — Ретроград Синопесен от Амалтея.

— Ретроград Синопесен ли? — повтори Хокънбери и сподави внезапното си желание да се разсмее до сълзи. Искаше му се да легне, да заспи и да се събуди в своя кабинет в старата бяла къща край Университета на Индиана.

— Ретроград Синопесен, да — кимна Астейг/Че.

Трикратно споменатият моравек се приближи на сребристите си паякови крака. Схоластикът забеляза, че господин Синопесен е голям колкото бакелитов трансформатор за детско влакче, макар и с много полъскава, алуминиева наглед повърхност, и с осем толкова тънки

крачета, че бяха почти невидими. На различни места по и в кутията мигаха очи — а може би диоди или лампички?

— Приятно ми е, доктор Хокънбери — каза лъскавата кутийка с толкова дълбок глас, че конкурираше почти субзвуковото буботене на Орфу от Йо. — Чел съм всичките ви книги и статии. Поне всичко, каквото има в архива ни. Блестящи са. За мен е чест лично да се запозная с вас.

— Благодаря — глупаво отвърна схоластикът, погледна петимата моравеки, после стотиците, които работеха върху разните непонятни машини в грамадния херметизиран балон, и отново се обърна към Астейг/Че. — А сега?

— Защо не седнем на масата и да обсъдим предстоящата експедиция до Земята и вашето евентуално участие в нея? — предложи европейският премиер интегратор на Консорциума на Петте луни.

— Разбира се — съгласи се Томас Хокънбери. — Защо не?

12.

Когато Менелай най-после я издебна, Елена беше сама и невъоръжена.

Денят след Парисовото погребение започна особено и с напредването си стана още по-странен. Зимният вятър носеше мирис на страх и апокалипсис.

Рано сутринта, още докато Хектор пренасяше братовите си кости в могилата, Елена бе повикана от пратеник на Андромаха. Жената на Хектор и една лесбоска робиня, чийто език бяха изтръгнали преди много години, сега заклета да служи на тайното общество, по-рано известно като Троянките, държаха дивооката Касандра затворена в тайните покои на Андромаха край Скейските порти.

— Какво има? — попита Елена още от вратата. Касандра не знаеше за тая къща. И изобщо не биваше да узнава за нея. Приамовата щерка, лудата пророчица, седеше с отпуснати рамене на дървено ложе. Прислужницата, чието робско име бе Хипсипила в чест на славната дъщеря на царя на Лемнос, стискаше дълъг кинжал в татуираната си ръка.

— Тя знае — каза Андромаха. Съпругата на Хектор изглеждаше уморена, като че ли цяла нощ е будувала. — Знае за Астианакс.

— Откъде?

Без да вдигне глава, ѝ отговори самата Касандра.

— Видях го в един от трансовете си.

Елена въздъхна. По време на кулминацията на заговора бяха седем — началото поставиха Хекторовата жена Андромаха и свекърва ѝ Хекуба, Приамовата царица. После в групата влезе Теано — съпругата на конника Антенор, но също първожрица в храма на Атина. След това в тайния кръг приеха Лаодика, щерка на Хекуба. Четирите троянки повериха тайната си цел на Елена — да сложат край на войната, да спасят живота на мъжете си, да спасят живота на чедата си, да спасят и себе си от ахейско робство.

За Елена беше чест да стане една от Троянките и подобно на Хекуба, Андромаха, Теано и Лаодика, години наред търси трети начин

да прекратят войната достойно, ала без да платят такава ужасна цена.

Нямаха друг избор, освен да привлекат в съзаклатието си Касандра, най-хубавата, ала и най-луда Приамова щерка. Аполон ѝ беше дал пророческа дарба и ако искаха плановете им да успеят, те се нуждаеха от нейните видения. Пък и Касандра вече ги бе разкрила в един от безумните си трансове, беше се разбъбрила за Троянките и техните тайни срещи в подземията на храма на Атина, затова я приеха, за да ѝ запушат устата.

Седмата, последна и най-стара Троянка беше Херофила, „обичаната от Хера“, най-възрастната и мъдра сибила и жрица на Аполон Сминтей. Като такава, Херофила често тълкуваше безумните видения на Касандра по-точно от самата пророчица.

Затова, когато бързоногият мъжеубиец Ахил свали Агамемнон, като заяви, че Атина Палада е убила най-добрия му приятел Патроклъ, и поведе ахейците в жестока война срещу боговете, Троянките видяха своя шанс. Изолираха Касандра от плановете си, защото в ония последни дни преди предреченото от самата нея падане на Троя гадателката беше прекалено нестабилна, убиха дойката на Андромаха и нейното дете и след това Хекторовата съпруга съобщи с истерични ридания, че малкият Астианакс е бил погубен от богините Атина Палада и Афродита.

Също като Ахил преди него, Хектор обезумя от мъка и гняв. Троянската война свърши. Започна Войната с боговете. Ахейците и троянците минаха през Дупката и обсадиха Олимп със своите нови съюзници, полубожествените моравеки.

Хекуба загина през първия ден на бомбардировката от страна на боговете, преди моравеките да защитят Илион със своите силови полета. Както и щерка ѝ Лаодика. И Теано, многообичната жрица на Атина.

Три от седемте Троянки — мъртви в оня първи ден на войната, която бяха разпалили. И още стотици воители и обикновени хора, които им бяха скъпи.

„Нима ще има още?“ — помисли си Елена и сърцето ѝ се сви от безмерна скръб. Тя се обърна към Андромаха.

— Ще убиеш ли Касандра?

Хекторовата съпруга я измери със студен поглед.

— Не. Ще ѝ покажа Скамандър, моя Астианакс.

В тъпата си премяна с шлем с глигански бивни и лъвска кожа, Менелай влезе в града без проблеми. Мина между стражата на портите с десетки други варвари, всички троянски съюзници, след погребалната процесия на Парис и точно преди предизвестената поява на амазонките.

Още беше рано. Той заобиколи района около бомбардирания Приамов дворец, тъй като знаеше, че Хектор и неговите вождове погребват там костите на Парис и мнозина троянски герои могат да познаят шлема с глигански бивни или лъвската кожа на Диомед. Атридът си проправи път през оживеното пазарище и тесните улички и излезе на площадчето пред двореца на Парис — временен палат на цар Приам и все още дом на Елена. На входа имаше стражи естествено, други стояха край стените и на всички тераси. Веднъж Одисей му бе казал коя тераса е Еленината и Менелай напрегнато се вторачи в развяващите се завеси, ала жена му не се появи. Там пазеха двама копиеносци в лъскави бронзови доспехи, което предполагаше, че тая сутрин Елена не си е вкъщи — в по-скромния им дворец в Лакедемон тя никога не беше допускала телохранители в личните си покои.

Оттатък площада имаше дюкян за вино и сирене, на слънчевата уличка бяха изнесени груби маси и Менелай наруши поста си — плати с троянските златни монети, които бе имал предвидливостта да вземе от сандъка на Агамемнон, докато се обличаше. Остана там няколко часа, като сегиз-тогиз подхвърляше по някоя триъгълна пара на гостилничаря, та да не мърмори, и слушаше брътвежите и клюките на тълпите по площада и гражданите на съседните пейки.

— Тук ли е днес нейно благородие? — попита другарката си една дъртофелница.

— Още от сутринта я няма. Моята Феба ми рече, че нейна милост офейкала призори, да, ала не да почете кокалите на мъжлето си, не.

— Къде тогаз? — изкудкудяка по-беззъбата от двете вещици — и двете бавно дъвчеха по парче сирене. Беше се навела, сякаш в очакване на шепот, ала другата, не по-малко глуха от нея, почти извика:

— Разправят, че оня дърт пръч Приам настоявал нейно еленство, каквато си е сифилистична развратна чужденка, да се омъжи за другия

му син, не някой от цялата сюрня Приамови копелета, човек камък не мож хвърли, без да улучи някое Приамово копеле, а оня дебел глупав законен син Деифоб, и то да се оженят до два дни след изгарянето на Парис.

— Значи скоро?

— Скоро, да. Сигурно днеска. Деифоб чака своя ред на опашката да опъне курвето още от оная седмица, когато Парис домъкна увисналия й гъз, боговете да го прокълнат, и сигур точно сега извършва Дионисовите, ако не и брачните обреди, сестро.

Дъртофелниците продължиха да дъвчат парчетата хляб и сирене.

Менелай стана и тръгна по улицата. Носеше копието в лявата си ръка, а с дясната стискаше меча си.

„Деифоб ли? Къде живее Деифоб?“

Преди да започне войната с боговете беше по-лесно. Всички Приамови неженени синове и дъщери, някои вече петдесетинагодишни, живееха в грамадния дворец в центъра на града — ахейците бяха предвидили първо да избият всички там, след като проникнат през троянските стени — ала оная щастлива бомба през първия ден на новата война беше пръснала князете и сестрите им по също толкова разкошни жилища из целия огромен град.

Ето защо един час след като напусна гостилницата, Менелай продължаваше да крачи по оживените улици — и видя амазонката Пентезилея и нейните дванайсет жени-воини.

Хубостта на амазонската царица толкова го смая, че за малко не седна на покрития с конски испражнения калдъръм. Зевсе, каква крехка красота, скрита под такива великолепни лъскави доспехи! Какви очи! Менелай, който никога не беше воювал нито срещу, нито рамо до рамо с амазонското племе, не бе виждал такова нещо.

Сякаш в пророчески транс, той се заклатушка след процесията и последва тълпите и амазонките към двореца на Парис. Там гостенките бяха посрещнати от Деифоб, от чиято свита Елена отсъстваше, следователно двете дъртофелници бяха сбъркали. Поне за сегашното й местонахождение.

След като позяпа входа, в който се скри Пентезилея, като влюбено овчарче, Атридът най-после се откъсна от унеса си и пак се заскита по улиците. Наближаваше пладне. Менелай знаеше, че няма много време — Агамемнон се готвеше да започне въстанието срещу

Ахил по обед и до залез-слънце да приключи с битките — и за пръв път осъзна колко огромен град е Илион. Каква вероятност имаше да се натъкне на Елена навреме, за да изпълни целта си? Почти никаква, разбираше Менелай, тъй като при първия боен вик сред аргивските редици исполинските Скейски порти щяха да се затворят и стражата на стените щеше да се удвои. Щеше да попадне в капан.

Запъти се към Скейските порти, изпълнен с трикратното отвращение на своя провал, ненавист и любов; почти тичаше, наполовина доволен, че не я е намерил, и тъжен, че не я е намерил и убил... и се натъкна на нещо като бунт край Портите.

Погледа известно време, поразпита един-друг, не можеше да се откъсне от зрелището, въпреки че нещата започваха да стават опасни.

Изглежда, троянките някак си се бяха вдъхновили от появата на Пентезилея и нейните дузина амазонки, които сега навярно спяха на най-меките Приамови ложета, и от временния дворец беше изтекла вестта за клетвата на амазонската царица да убие Ахил — и Аякс, ако ѝ остане време, както и всеки друг ахейски вожд, който ѝ се изпречи на пътя. Е, това бе раздвижило нещо заспало, но определеноне и забравено у троянките (за разлика от няколкото оцелели Троянки) и те се бяха втурнали на улицата, при стените, по самите укрепления, а обърканите стражи бяха отстъпили пред своите крещящи съпруги, щерки, сестри и майки.

После, изглежда, някоя си Хиподамия, жена на Тисифон, толкова незначителен троянски вожд, че Менелай никога не го беше срещал на бойното поле, нито бе чувал за него край лагерния огън, та сега значия Хиподамия подстрекавала троянките към убийствена лудост с речите си. Менелай отначало спря да позяпа и се усмихна, ала се заслуша и остана.

— Сестри! — извика Хиподамия, жена с яки ръце и тежки хълбоци, не без известна привлекателност обаче. Завързаната ѝ на опашка коса се разпусна и започна да се мята по раменете ѝ, докато тя крещеше и ръкомахаше. — Защо не се бием рамо до рамо с мъжете? Защо ляхме сълзи за участиа на Илион, защо ридяхме за участиа на рожбите си, ала не сторихме нищо да я променим? Толкова ли сме по-слаби от безбрадите троянски момчета, които през последната година отиваха и умираха за родния си град? Нима не сме ловки и смели като синовете си?

Жените изреваха.

— Ние делим храна, светлина, въздух и леглата си с Мъжете от нашия град — продължи Хиподамия с дебелия задник. — Защо не споделихме и тяхната участ в боя? Толкова ли сме слаби?

— Не! — изреваха хиляди троянки от стените.

— Има ли тук жена, която да не е изгубила съпруг, брат, баща, син или роднина в тая война с ахейците?

— Не!

— Някоя от нас съмнява ли се каква ще е участта ни като жени, ако ахейците спечелят тая война?

— Не!

— Тогава да не се маем нито миг повече — надвика рева Хиподамия. — Амазонската царица се е заклела да убие Ахил до залез-слънце и е дошла отдалеч да се сражава за град, който не ѝ е родина. Можем ли ние да сторим по-малко за родния си дом, за нашите съпрузи, за нашите деца и за собствения ни живот и бъдеще?

— Не! — Тоя път ревът продължи да отеква и жените тичешком напуснаха площада — някои за малко не събориха Менелай в бързината.

— Въоръжете се! — изкрещя Хиподамия. — Захвърлете плетивата и вълната, зарежете становете, облечете доспехи, запашете мечове и елате при мен пред тия стени!

Мъжете, които бяха на стените, и другите, които наблюдаваха и се бяха смели и подигравали през първата част от речта на Тисифоновата съпруга, сега се скриха в домовете си и в страничните улички, за да се дръпнат от пътя на прииждащата тълпа. Менелай последва примера им.

Тъкмо понечи да тръгне към Скейските порти, все още отворени, слава на боговете, когато зърна Елена да стои на един недалечен ъгъл. Тя се взираше в противоположната посока и не го забеляза. Атридът я видя да целува за сбогом две жени и да се отдалечава по улицата. Сама.

Той дълбоко си пое дъх, докосна меча си и я последва.

— Теано прекрати тая лудост — каза Касандра. — Тя говори на жените и ги вразуми.

— Теано е мъртва от месеци — студено отбеляза Андромаха.

— В другото сега — поясни Касандра с она влудяващо монотонен глас, който показваше, че е наполовина в транс. — В другото бъдеще. Теано спря жените. Всички послушаха първожрицата на храма на Атина.

— Виж, Теано е храна за червеите. Мъртва е като оная работа на Парис — заяви Елена. — Никой не е спрял тия тълпи.

Жените вече се връщаха на площада и се изсипваха през портите в пародия на военен строй. Личеше, че са се пръснали по домовете си и са грабнали коя каквото чудато снаряжение е успяла да открие — бащин шлем от потъмнял бронз с клюмнал гребен или липсващи конски косми, изхвърлен братов щит, копие или меч на съпруг или син. Всички доспехи им бяха големи, а копията — тежки и повечето жени, които с дрънчене минаваха по улиците, приличаха на деца, преоблечени в дрехи на възрастни.

— Това е лудост — промълви Андромаха. — Лудост.

— Всичко след смъртта на Ахиловия Патрокъл е просто лудост — отвърна Касандра. Светлите ѝ очи горяха от треска и от собственото ѝ безумие. — Неистина. Лъжа. Неустановеност.

Жените вече над два часа бяха на слънчевия втори етаж в дома на Андромаха край градската стена, при осемнайсетмесечния Скамандър, „богоубитото“ дете, оплакано от цял Илион, бебето, заради което Хектор беше тръгнал на война срещу всички олимпийски богове. Скамандър — Астианакс, „господарят на града“ — си бе съвсем здрав под зоркото наблюдение на новата дойка, а на входа денонощно бдяха верни киликийски стражи, доведени от падналата Тива. Тия мъже се бяха опитали да умрат за бащата на Андромаха, цар Еетион, убит от Ахил при разсипването на града, и пощадени не по свое желание, а по прищявка на мъжеубиеца, сега живееха само за Еетионовата щерка и укрития ѝ син.

Бебето, което вече бърбеше думички и щапукаше на воля, позна леля си Касандра след всички тия месеци, почти половината от краткия му живот, и се втурна насреща ѝ с разперени ръчички.

Пророчицата го прегърна, заплака и трите Троянки и двете робини — дойката и лесбоската убийца — почти два часа приказваха и си играха с момченцето, а после, след като го сложиха да поспи, продължиха да разговарят.

— Виждаш защо не бива повече да изричаш тия думи — тихо каза Андромаха. — Ако ги чуе невярно ухо, ако което и да е друго ухо, освен нашето, чуе тая скрита истина, Скамандър ще загине точно както предсказа ти — хвърлен от най-високото място на стените, с пръснат по скалите мозък.

Лицето на Касандра беше по-бледо от обикновено и тя пак се разплака.

— Ще се науча да си държа езика зад зъбите даже когато нямам власт над него — накрая рече младата жена. — За това ще се погрижи твоята зорка робиня. — И кимна към безизразната Хипсипила.

Тогава чуха растящия смут и крясъците на жените от недалечната стена и градския площад и излязоха навън със забулени лица да видят какво става.

По време на речта на Хиподамия Елена на няколко пъти се изкушаваше да я прекъсне. И накрая със закъснение разбра — след като стотиците жени се пръснаха по домовете си в търсене на доспехи и оръжие, притичвайки насам-натам като рояк истерични пчели — че Касандра има право. Теано, тяхната някогашна другарка, първожрицата от все още тачения храм на Атина, щеше да спре това безумие. Със силния си, школуван в храма глас щеше да изреве „Каква глупост!“ и да привлече вниманието на множеството, за да отрезви жените с думите си. Теано щеше да обясни, че тая Пентезилея, която още не беше сторила нищо за Троя, освен да даде обещания на нейния престарял цар и да заспи, е дъщеря на бога на войната. Можеше ли някоя от жените, които пищяха на градския площад, да се похвали, че Арес е неин баща?

Нещо повече, Теано щеше да отбележи пред внезапно стихналата навалица, убедена беше Елена, че гърците не са воювали близо десет години, наравно и понякога надвивайки герои като Хектор, та да се огънат пред необучена паплач. „Освен ако случайно скришом не сте се научили да яздите коне, да управлявате колесници, да хвърляте копия на половин левга, да отблъсквате с щит мощни атаки с меч и да сте готови да отделяте крещящите глави на мъжете от яките им тела, вървете си вкъщи — Теано щеше да им каже всичко това, сигурна бе Елена — сменете копието с вретено и оставете съпрузите си да ни пазят и да определят изхода от тяхната си мъжка война“. И тълпата щеше да се пръсне.

Ала Теано я нямаше. Както не съвсем деликатно се беше изразила Елена, Теано бе мъртва като оная работа на Парис.

И сега тълпите полувъоръжени жени отиваха на война, насочваха се към Дупката, към подножието на Олимп, убедени, че ще убият Ахил още преди амазонката Пентезилея да се събуди от дрямката си. Хиподамия късно се втурна през Скейските порти, нахлузила накриво доспехите си — изглеждаше като излязла от някоя древна епоха, може би от Войната с кентаврите — бронзовият ѝ нагръдник не беше завързан както трябва и се блъскаше в едрите ѝ гърди. Подстрекателката бе изгубила контрол над множеството, но подобно на всички политици, бързаше — неуспешно — да оглави парада.

Елена, Андромаха и Касандра, заедно с робинята убийца Хипсипила, която пазеше пророчицата, се целунаха за сбогом и Елена си тръгна — знаеше, че Приам иска да уреди брака ѝ с тлъстия Деифоб до залез-слънце.

На връщане към двореца, в който бяха живели с Парис, се отби в храма на Атина. Той пустееше естествено — напоследък малцина открито почитаха богинята, за която твърдяха, че е убила Астианакс и е хвърлила света на смъртните във война с олимпийците — и Елена влезе в тъмната, ухаеща на тамян сграда, и погледна грамадната златна статуя на богинята.

— Елена.

За миг Елена Троянска беше сигурна, че богинята е проговорила с гласа на бившия ѝ мъж. После бавно се обърна.

— Елена.

Менелай стоеше на няма и три метра от нея, широко разкрачен, със здраво стъпили на тъмния мраморен под сандали. Даже на мъждукащата светлина на оброчните свещи Елена виждаше рижата му брада, намръщеното му лице, меч в десницата му и някакъв шлем с глигански бивни, който държеше в лявата си ръка.

— Елена.

Това сякаш бе единствената дума, която царят рогоносец и воин можеше да произнесе, преди да възтържествува в своето отмъщение.

Елена си помисли дали да не се опита да избяга и разбра, че няма полза. Нямаше да успее да мине покрай Менелай — мъжът ѝ беше един от най-бързоногите в цял Лакедемон. Винаги се бяха шегували,

че когато имат син, той ще е прекалено бърз и няма да могат да го хващат, за да го напляскат. Така и не им се роди син.

— Елена.

Хрумна ѝ, че е чувала всякакво мъжко пъшкане, от оргазъм до смърт и всичко помежду им, ала не и такава мъжка мъка, изразена с една позната и в същото време напълно чужда дума.

— Елена.

Менелай бързо се приближи и вдигна меча си.

Тя не се опита да избяга. На светлината на свещите и златния блясък на богинята младата жена падна на колене, погледна законния си съпруг, сведе очи и смъкна одеждите си, и оголи гърди, в очакване на меча.

13.

— В отговор на последния ви въпрос: трябва да отидем на Земята, защото изглежда, че тя е епицентърът на цялата тази квантова активност — каза премиер интеграторът.

— Скоро след като се запознах с Манмът, той ми каза, че сте ги пратили с Орфу на Марс точно защото Марс, и по-точно Монс Олимпус, бил източник на цялата тая... квантова?... активност — отбеляза Хокънбери.

— Така се смяташе, когато установихме способността на олимпийците да се телепортират през Дупките, идвайки от Пояса и пространството на Юпитер към Марс и Земята от времето на Илион. Но сега техниката показва, че Земята е източник и епицентър на активността. Марс е приемникът или може би по-вярно е да се каже целта...

— Толкова много ли се е променила техниката ви за осем месеца? — попита Хокънбери.

— Откакто засякохме квантовите тунели на олимпийците, най-малко утроихме информацията си за общата квантова теория — обади се Чо Ли. Калистанецът, изглежда, беше техният технически специалист. — Повечето ни знания за квантовата гравитация например са резултат от дейността ни през последните осем стандартни месеца.

— И какво все пак научихте? — Бившият схластик не очакваше да разбере научните подробности, ала за пръв път изпитваше подозрителност към моравеките.

Отговори му Ретроград Синопесен, трансформерът с паякови крака и нелепо боботещ глас.

— Всичко, което научихме, е ужасяващо. Абсолютно ужасяващо. Виж, *това* разбираше.

— Защото онова квантово нещо е нестабилно ли? Манмът и Орфу ми казаха, че сте го знаели още преди да ги пратите на Марс. По-страшно ли е, отколкото си мислехте?

— Не само заради този фактор, но и поради факта, че все по-добре разбираме как силата или силите, стоящи зад онези богове,

използват енергията на квантовото поле — отвърна Астейг/Че.

„Силата или силите, стоящи зад онези богове“. Хокънбери си отбеляза тези думи, но за момента не ги коментира, а само попита:

— Как я използват?

— Олимпийците всъщност използват вълнички — гънки — в квантовото поле, по които управляват колесниците си — каза ганимедецът Сума IV. Многофасетните очи на високото същество призматично пречупваха светлината.

— Това лошо ли е?

— Точно толкова, колкото и ако използваш термоядрено оръжие за електрическите си крушки вкъщи — поясни Чо Ли с мекия си глас. — Източва се огромна енергия.

— Тогава защо боговете не са спечелили тая война? — учуди се Хокънбери. — Вашата техника като че ли ги възпря... даже *егидата* на Зевс.

Отговори му астровекският командир Бех бин Адее.

— Боговете използват съвсем нищожна част от квантовата енергия, за да си играят на Марс и в Илион. Според нас те не разбират техниката, която стои зад тяхното могъщество. Тя им е... дадена назаем.

— От кого? — Хокънбери изведнъж усети, че е страшно жаден, и се зачуди дали моравеките имат човешка храна и напитки в херметизирания си балон.

— Тъкмо това отиваме да узнаем на Земята — отвърна Астейг/Че.

— Защо с космически кораб?

— Моля? — попита Чо Ли. — Как иначе да летим между планетите?

— По същия начин, по който нападнахте Марс. През Дупките.

Астейг/Че поклати глава почти като Манмът.

— Между Марс и Земята няма квантови тунели.

— Но вие сте пробили свои Дупки, за да дойдете от космоса на Юпитер и Астероидния пояс, нали? — попита Хокънбери. Болеше го главата. — Защо не го направите пак?

— Манмът успя да постави нашия транспондер точно в центъра на квантовия поток на Олимп — поясни Чо Ли. — Сега нямаме свой агент на Земята или в близка земна орбита, за да направи същото. Това

е една от целите на нашата мисия. Ще вземем на кораба подобен, макар и осъвременен транспондер.

Схоластикът кимна, но не беше съвсем сигурен за какво изразява съгласие.

Астейг/Че се наведе над масата.

— Доктор Хокънбери, може ли да се опитам да ви дам представа защо се ужасяваме от тази лекомислена употреба на квантова енергия?

— Моля. — „Какви обноси“, помисли си Хокънбери. Май прекалено отдавна живееше сред троянски и гръцки герои.

— Забелязахте ли нещо в гравитацията на Олимп и изобщо Марс по време на повече от деветгодишното си сноване до Илион и обратно, господин докторе?

— Ами... да, естествено... винаги съм се чувствал малко по-леко на Олимп. Още преди да разбера, че съм на Марс, с други думи, едва след като се появихте вие. И какво от това? Не е ли нормално? Марс има по-слаба гравитация от Земята, нали?

— Много по-слаба — включи се Чо Ли с глас като свирукане. Свириката на Пан. Сирингата на Пан. — Тя е приблизително триста седемдесет и два километра в секунда в секунда.

— Моля?

— Трийсет и осем процента от гравитационното поле на Земята — намеси се Ретроград Синопесен. — И вие ежедневно сте се движили, всъщност сте се телепортирали между гравитацията на Земята и Олимп. Забелязахте ли шейсет и два процентова разлика в гравитацията, доктор Хокънбери?

— Моля, наричайте ме Томас — опита се да спечели време той. „Шейсет и два процентова разлика ли? Направо ще летя като балон на Марс... мога да прескачам по двайсет метра наведнъж. Глупости“.

— Не сте забелязали тази гравитационна разлика — заяви Астейг/Че.

— Наистина не съм — призна Хокънбери. На връщане към Олимп винаги му бе малко по-лесно след целодневно наблюдение на Троянската война — и не само на планината, но и в казармата на схоластиците в подножието на върха. Малко по-лесно — малко по-леко при ходене и носене на товар — обаче шейсет и два процентова разлика? В никакъв случай. — Имаше разлика, но не толкова сериозна.

— Не сте забелязали сериозна разлика, доктор Хокънбери, защото гравитацията на Марс, където сте живели през последните десет години и където ние воюваме през последните осем стандартни земни месеца, е деветдесет и три цяло осемстотин двацет и една от земната.

Хокънбери за миг обмисли тази информация, после попита:

— И какво от това? Боговете са променили гравитацията, когато са създали въздух и океани. В края на краищата нали са богове?

— Наистина са нещо, но не са такива, каквито изглеждат — отвърна Астейг/Че.

— Толкова ли е важна промяната на планетна гравитация?

Последва мълчание и въпреки че не видя никой от моравеките да обръща глава, очи или каквото и да било друго, за да погледне другарите си, Хокънбери имаше усещането, че всички комуникират по една или друга радиочестота. „Как да обясним на този идиотски човек?“

Накрая се обади Сума IV, високият ганимедец.

— Много е важна.

— По-важна даже от тераформирането на свят като някогашния Марс за по-малко от век и половина — мелодично се включи Чо Ли. — Което е невъзможно.

— Гравитацията е равна на масата — каза Ретроград Синопесен.

— Нима? — Хокънбери разбра, че въпросът му звучи тъпо, ала не го интересува. — Винаги съм си мислил, че тя държи нещата долу.

— Гравитацията е въздействието на масата върху пространство-времето — продължи сребристият паяк. — Сегашният Марс е три цяло деветдесет и шест пъти плътността на водата. Предишният Марс, нетераформираният свят, който наблюдавахме допреди не много повече от век, беше три цяло деветдесет и четири пъти плътността на водата.

— Това не ми се струва голяма разлика — отбеляза Хокънбери.

— Не е — съгласи се Астейг/Че. — И в никакъв случай не обяснява увеличаването на гравитационното притегляне с почти петдесет и шест процента.

— Гравитацията е и ускорение — произнесе напевно Чо Ли.

Сега вече напълно бяха успели да го объркат. Беше дошъл тук да научи за предстоящия полет до Земята и защо искат да участва, а не да

му четат лекции като на особено тъп осмокласник.

— Значи те... добре де, някой, не боговете, е променил гравитацията на Марс — каза Хокънбери. — И вие смятате, че това е изключително важно.

— Наистина е изключително важно, доктор Хокънбери — потвърди Астейг/Че. — Онзи, който е променил гравитацията на Марс, е господар на квантовата гравитация. Дупките — както бяха наречени — са квантови тунели, които огъват и променят гравитацията.

— Червееви дупки. Знам за тях. — „От Стартрек“ — помисли си той, но не го каза. — Черни дупки — прибави схоластикът. — И бели дупки. — С това изчерпи целия си речник по темата. Даже скарани с естествените науки типове като доктор Хокънбери в края на XX век знаеха, че вселената е пълна с червееви дупки, свързващи далечни места в тая и други галактики, и че за да преминеш през червеева дупка, влизаш през черна дупка и излизаш през бяла. Или може би обратното.

Астейг/Че поклати глава, с което пак му напомни за Манмът.

— Не са червееви дупки. Изглежда, че постчовеците в земна орбита са използвали черни дупки, за да отворят съвсем временни червееви дупки, но Дупките — а между Марс и Илион е останала само една, другите се дестабилизираха и се разпаднаха — не са червееви.

— Ще загинете, ако се опитате да минете през червеева или черна дупка — прибави Чо Ли.

— Ще се спагетифицирате — обади се генерал Бех бин Адее.

— Спагетифициране означава... — започна Ретроград Синопесен.

— Схващам идеята — прекъсна го Хокънбери. — Значи тая употреба на квантовата гравитация и тия квантови Дупки правят противника много по-страшен, отколкото сте си мислили.

— Да — потвърди Астейг/Че.

— И отивате с тоя голям космически кораб на Земята, за да откриете кой е създал тия Дупки, тераформирал е Марс и сигурно е създал самите богове.

— Да.

— И искате да дойда с вас.

— Да.

— Защо? — попита Хокънбери. — С какво мога да допринеса за... — Той млъкна и докосна издутината под туниката си, тежкия кръг на гърдите си. — С телепортаторния медальон!

— Да — за пореден път каза Астейг/Че.

— Когато пристигнахте, ви дадох медальона за шест дни. Беше ме страх, че няма да ми го върнете. Вие подложихте на изследвания и мен... кръв, ДНК, всичко. Вече би трябвало да сте произвели хиляди телепортаторни медальони.

— Ако бяхме способни да произведем десетина... пет-шест... поне още един, войната с боговете щеше да е свършила и Олимп щеше да е превзет — изръмжа генерал Бех бин Адее.

— Не сме в състояние да произвеждаме телепортаторни устройства — заяви Чо Ли.

— Защо? — Хокънбери умираше от главоболие.

— Телепортаторният медальон е пригоден за вашия ум и тяло — поясни Астейг/Че със своя мелодичен глас ала Джеймс Мейсън. — Вашият ум и тяло са били... пригодени да функционират с телепортаторния медальон.

Схоластикът се замисли. Накрая поклати глава и пак докосна тежкия уред под туниката си.

— Това е абсурдно. Това нещо си е стандартно производство. Ние схоластиците трябваше да ходим на предварително определени места, за да се върнем на Олимп — боговете ни телепортираха обратно. Нещо от рода на „телепортирай ме, Скоти“, ако разбирате какво искам да кажа, само че вие не разбирате.

— Напротив, отлично разбираме — възрази трансформерът с тънките паякови крака. — Обожавам този сериал. Имам на запис всички епизоди. Особено първите серии... Винаги съм се питал дали между капитан Кърк и господин Спок не е имало някаква скрита физическа и любовна връзка.

Хокънбери понечи да отговори, после се отказа.

— Вижте — рече накрая, — богинята Афродита ми даде тоя телепортаторен медальон, за да шпионирам Атина, която искаше да убие. Обаче това беше девет години след като започнах работа като схоластик и сновях между Олимп и Илион. Как може тялото ми да е било „пригодено“ да функционира с медальона, когато никой не е можел да знае, че... — Хокънбери млъкна. Под главоболието му се

промъкваше едва долавящо се гадене. Зачуди се дали въздухът в тоя син балон е чист.

— Вие още отначало сте били... реконструиран... да функционирате с телепортаторния медальон — каза Астейг/Че. — Също както боговете са създадени да се телепортират сами. Убедени сме в това. Може би отговорът на загадката е на Земята или в земна орбита на едно от стотиците хиляди постчовешки орбитални устройства и градове.

Хокънбери се отпусна назад. Когато бяха седнали на масата, беше забелязал, че само неговият стол има облегалка. Моравеките бяха много внимателни в това отношение.

— Искате да участвам в тая експедиция, за да мога да се телепортирам обратно тук, ако нещо се обърка. Да съм като ония аварийни буйове, каквито по мое време имаше на земните ядрени подводници. Пускаха ги, когато разбираха, че с тях е свършено.

— Да — потвърди европейският премиер интегратор. — Точно поради тази причина искаме да дойдете с нас.

Бившият схоластик въздъхна.

— Е, поне сте честни... Признавам ви го. И каква е целта на тая експедиция?

— Първа цел: да открием източника на квантовата енергия — отвърна Чо Ли. — И ако е възможно, да го изключим. Той застрашава цялата слънчева система.

— Втора цел: да установим контакт с евентуално оцелелите хора или постчовеци на или около планетата, за да ги разпитаме за мотивите за връзката между боговете и Илион и опасното квантово манипулиране около нея — обади се мазносивият ганимеец Сума IV.

— Трета цел: да картографираме съществуващите и всички скрити квантови тунели — Дупки — и да видим дали могат да се използват за междупланетни или междוזвездни полети — прибави Ретроград Синопесен.

— Четвърта цел: да открием извънземните същества, които преди хиляда и четиристотин години дойдоха в нашата слънчева система, истинските богове зад тези нищожни олимпийци, и да се разберем с тях — заяви генерал Бех бин Адее.

— Пета цел: да върнем всички моравекски и човешки участници в експедицията на Марс... живи и функциониращи — каза с

провлечения си британски акцент Астейг/Че.

— Поне тая цел ми допада — отбеляза Хокънбери. Сърцето му биеше бързо и главоболието му се бе превърнало в същата мигрена, каквато имаше в края на колежа, най-нещастния период от предишния му живот. Той се изправи.

Петимата моравеки побързаха да последват примера му.

— Колко време имам да взема решение? — попита Хокънбери.
— Защото ако заминавате след час, няма да дойда. Искам да го обмисля.

— Корабът ще е готов и снабден с провизии след четирийсет и осем часа — отвърна европейецът. — Тук ли ще изчакате, докато обмисляте? Подготвили сме ви подходяща квартира в една тиха част на...

— Искам да се върна в Илион — прекъсна го схоластикът. — Там ще размишлявам по-добре.

— Ще приготвим стършела ви за незабавно отлитане — съгласи се Астейг/Че. — Но се боя, че там става доста напрегнато, ако се съди по данните, които получавам от различните ни наблюдателни устройства.

— Винаги става така — рече Хокънбери. — Заминавам за няколко часа и пропускам най-хубавото.

— Развиващите се събития в Илион и на Олимп може да ви се сторят прекалено интересни, за да ги оставите, доктор Хокънбери — каза Ретроград Синопесен. — Определено бих разбрал отговорността на един специалист по „Илиада“ да остане и да наблюдава.

Хокънбери въздъхна и поклати глава.

— Каквото и да става в Илион и на Олимп, то няма нищо общо с „Илиада“. През повечето време и аз съм в същото неведение, в каквото и оная клетница Касандра.

През заоблената стена на синия балон прелетя стършел, увисна над тях и безшумно кацна. Рампата се спусна и на прага се появи Манмът.

Схоластикът официално кимна на моравекската делегация и каза:

— Ще ви съобщя преди да изтекат четирийсет и осемте часа. — И тръгна към рампата.

— Доктор Хокънбери? — чу се гласът ала Джеймс Мейсън зад него.

Хокънбери се обърна.

— Искаме да вземем един грък или троянец в експедицията — осведоми го Астейг/Че. — Ще сме ви благодарни, ако ни препоръчате някого.

— Защо? — попита бившият схоластик. — Искам да кажа, защо ви е да водите човек от бронзовата епоха? Човек, живял и умрял шест хиляди години преди времето на Земята, на която отивате?

— Имаме си основания — отвърна премиер интеграторът. — Без да се замисляте, кого бихте предложили за това пътуване?

„Елена Троянска — помисли си Хокънбери. — Дайте ни стаята за младоженци и експедицията ще е адски приятна“. Опита си да си представи секса с Елена в безтегловност. Главоболието му попречи.

— Воин ли ви трябва? Герой?

— Не е задължително — каза генерал Бех бин Адее. — Взимаме сто наши бойци. Просто някой от епохата на Троянската война, който може да се окаже от полза.

„Елена Троянска — пак си помисли той. — Тя има страхотен...“

Поклати глава и каза:

— Очевидният избор пада върху Ахил. Нали знаете, той е неуязвим.

— Знаем — прозвуча мекият глас на Чо Ли. — Скришом го анализирахме и знаем защо е неуязвим, както се изразихте.

— Защото майка му, богинята Тетида, го потопила в реката... — започна Хокънбери.

— Всъщност защото някой... *нещо* е увило квантововероятностната матрица около господин Ахил до твърде невероятна степен — прекъсна го Ретроград Синопесен.

— Ясно — съгласи се схоластикът, макар че не разбра нито дума от това изречение. — Значи искате да вземете Ахил, така ли?

— Не вярвам, че Ахил ще се съгласи да дойде с нас. Вие как смятате, доктор Хокънбери? — попита Астейг/Че.

— Хм... да. Можете ли да го принудите?

— Мисля, че това ще е по-рисковано от всички останали опасности, свързани с пътуването до Третата планета, взети заедно — избуботи генерал Вех бин Адее.

„Астровек с чувство за хумор?“ — учуди се Хокънбери.

— Щом няма да вземете Ахил, тогава кой?

— Питаме се дали вие ще ни предложите някого. Някой смел, но интелигентен. С изследователски дух, но разумен. Някой, с когото бихме могли да общуваме. Съобразителна личност, както бихте могли да се изразите.

— Одисей — без колебание отвърна Хокънбери. — Трябва ви Одисей.

— Смятате ли, че ще се съгласи? — попита Ретроград Синопесен.

Схоластикът дълбоко си пое дъх.

— Ако му кажете, че там го чака Пенелопа, ще дойде и на края на света с вас.

— Не можем да го излъжем — отбеляза Астейг/Че.

— Аз мога — заяви Хокънбери. — С удоволствие ще го направя. Независимо дали ще дойда с вас, ще ви бъда посредник и ще уговоря Одисей да участва в експедицията.

— Ще ви бъдем много признателни — каза европейецът. — С нетърпение очакваме да научим вашето решение за пътуването до Земята през следващите четирийсет и осем часа. — Премиер интеграторът протегна ръка и Хокънбери видя, че дланта му е сравнително хуманоидна.

Стисна я и се качи в стършела след Манмът. Рампата се вдигна. Невидимата седалка го сграбчи и корабът напусна балона.

14.

Нетърпелив и разярен — крачи пред своите хиляда най-отбрани мирмидонци на брега в подножието на Олимп и чака боговете да пратят своя представител за деня, за да може да го убие — Ахил си спомня първия месец на войната: време, което всички троянци и аргивци все още наричат „гнева на Ахил“.

Тия богове се телепортираха от висотите на Олимп, уверени в своите силови полета и машини, готови да се прехвърлят в бавно време и да избягат от гнева на смъртните, без да знаят, че дребните моравеки, новите съюзници на Ахил, имат свои магии, с които да противодействат на такива божествени фокуси.

Първи се появиха Арес, Хадес и Хермес: изскочиха сред ахейските и троянските редици, докато небето избухваше в огън. Скоро редиците и на олимпийците, и на смъртните се превърнаха в куполи, кули и искрящи вълни от пламък. Морето кипеше. Зелените човечета се пръснаха към своите фелуки. Егидата на Зевс завибрира и стана видима — поглъщаше мегатонни моравекски удари.

Вниманието на Ахил беше насочено единствено към Арес и неговите новотелепортирали се кохорти, червеноокия Хадес, целия в черен бронз, и черноокия Хермес в червени шипести доспехи.

— Покажете на смъртните какво е смърт! — изрева блестящият, висок три и половина метра бог на войната Арес, докато тичаше срещу аргивските редици. Хадес и Хермес го последваха. Тримата хвърлиха божествените си копия, които не можеха да не улучат целта си.

Не улучиха целта си. Ахил не бе предопределен да умре той ден. Нито който и да било друг ден от ръцете на безсмъртен.

Едното копие одраска яката дясна ръка на бързоногия мъжеубиец, ала не пусна кръв. Другото се заби в красивия му щит, но богоизкованият пласт поляризирани злато го спря. Третото отскочи от златния му шлем, без дори да остави следа.

Тримата богове изстреляха енергийни заряди от божествените си длани. Наногенерираните полета на Ахил отразиха милионите волтове по същия начин, по който куче изтръсква вода от козината си.

Арес и Ахил се сблъскаха като планини. Трусът повали стотици троянци, гърци и богове точно в мига, в който се срещнаха бойните редици. Арес се отдръпна, вдигна червения си меч и нанесе обезглавяващ удар на смъртното парвеню Ахил.

Пелеевият син избегна меча и прониза бога на войната — проби и божествени доспехи, и плът. Коремът на Арес зейна, златна кръв опръска смъртни и безсмъртни и божествените черва се изсипаха върху червения марсиански прецип. Прекалено изненадан, за да падне, прекалено разярен, за да умре, Арес зяпаше собствените си вътрешности, които бавно пльокаха на земята.

Ахил протегна ръка, сграбчи го за шлема и го натисна надолу и напред; човешката му плюнка опръска съвършеното божествено лице.

— *Ти ще опиташ вкуса на смъртта, чучело без черва такова!* — И със сръчността на пазарски касапин в началото на дълъг ден отсече китките на бога, краката над коленете му и накрая ръцете.

Заобиколена от мощен черен въртоп, пред изумените погледи на другите богове главата на Арес продължи да крещи и след като Ахил я отсече от шията.

Ужасен, но ловък и гибелен, Хермес вдигна второто си копие.

Мъжеубиецът се хвърли напред невъобразимо бързо — и до ден днешен всички са убедени, че се е телепортирал — хвана копие то на бога и го дръпна към себе си. Хермес дръпна на обратно. Хадес замахна с черния си меч към Ахилевите колене, ала Пелеевият син подскочи високо и избегна тъмната мъгла от въглеродна стомана.

Изгубил борбата за копие то, Хермес отскочи заднешком и се опита да се телепортира.

Моравеките ги бяха обгърнали със своето поле. Никой нямаше да напусне полесражението, докато битката не свършеше.

Хермес изтегли кривия си зловещ меч, но Ахил отсече ръката на великанския убиец под лакътя и все още стиснала меча, тя падна на червената марсианска земя.

— Милост! — изпищя богът, падна на колене и прегърна със здравата си ръка краката на Ахил. — Милост, умолявам те!

— Няма милост! — викна Ахил и насече бога на десетки треперещи, облени в златна кръв късове.

Хадес заотстъпва. Червените му очи бяха пълни със страх. Стотици богове продължаваха да се появяват в човешкия капан и

Хектор, неговите троянски вождове, Ахилевите мирмидонци и всички гръцки герои ги обграждаха, а моравекските силови полета не им позволяваха да се телепортират обратно. За пръв път в паметта на всеки на бойното поле богове и герои, полубогове и смъртни, легендарни личности и обикновени пехотинци, всички се биеха почти на равни начала.

Хадес премина в бавно време.

Светът спря да се върти. Въздухът се сгъсти. Вълните замръзнаха, накъдрени край скалистия бряг. Птиците увиснаха в полет. Хадес въздъхна и облекчено повърна. Никой смъртен не можеше да го последва тук.

Ахил премина в бавно време подире му.

— Това... не... е... възможно — изпелтечи повелителят на мъртвите в гъстия като сироп въздух.

— Умри, Смърт — изкрещя мъжеубиецът и заби копието на баща си Пелей в гърлото на бога, точно под черните набузници, които защитаваха напомнящите череп скули на Хадес. Златна кръв бликна като на забавен кадър.

Ахил отблъсна настрани украсения черен Хадесов щит, заби мечата си в корема на бога и върхът излезе през гърба му. Умиращият Хадес все пак му отвърна с удар, който можеше да разцепи планина, но черното острие се плъзна по гърдите на Ахил, сякаш изобщо не го е докоснало. На Пелеевия син не му беше писано да умре този ден — и изобщо не му бе писано да умре от ръцете на безсмъртен. На Хадес му беше писано да умре този ден — макар и временно според човешките представи. Той тежко се строполи и изчезна сред черен онисов циклон.

С новата нанотехнология, без да полага съзнателно усилие за това, и като всяваше опустошения сред и без това обърканите квантови вероятностни полета, Ахил излезе от бавното време и се върна в битката. Зевс го нямаше. Другите богове бягаха, забравили в паниката да вдигнат егидата зад себе си. Друга моравекска магия, инжектирана същата сутрин, позволи на Ахил да мине през по-слабите им енергийни полета и да ги преследва нагоре по скалите на Олимп до пониските укрепления.

И започна истинското клане на богове и богини.

Ала всичко това беше в първите дни на войната. Днес, в деня след погребението на Парис, боговете вече не слизат, за да се бият.

Хектор го няма и хилядите троянци бездействат в своята част от фронта под командването на Еней. Ахил се съвещава със своите ахейски вождове и моравекските артилеристи, за да подготвят план за атака срещу Олимп.

Планът за атаката е елементарен: докато моравекските енергийни и ядрени оръжия задействат егидата в подножието на склоновете, Ахил с петстотин от най-добрите си вождове и ахейци, натоварени на трийсет транспортни стършела, ще пробие по-слаб участък на енергийния щит на близо хиляда левги зад Олимп, ще се насочи към върха и ще пренесе огъня на войната в самите домове на боговете. След като елементът на изненада отслабне, стършелите ще пренесат ония ахейци, които са получили рани или са изгубили смелост за бой, в самата цитадела на Зевс и боговете. Ахил възнамерява да остане, докато върхът на Олимп не се превърне в кланица и всичките му бели храмове и божествени домове — в черни развалини. В края на краищата, мисли си той, Херакъл съвсем сам някога съборил стените на Илион, защото се разгневил и без чужда помощ превзел града. Какво толкова му е неприкосновеното на Олимп?

Ахил цяла сутрин чака да се появи Агамемнон с тъпия си брат Менелай, да доведат верните си мъже и да опитат да си възвърнат командването на ахейската войска и пак да превърнат войната в бой между смъртни, като се сприятелят с коварните богове, ала до тоя момент кучеокият бивш главнокомандващ със сърце на сърна не се е показал. Ахил е решил да го убие, когато се опита да вдигне бунт. Него, неговия риж брат Менелай и абсолютно всеки, който последва примера на двамата Атриди. Вестта, че в родните градове няма жива душа, убеден е Ахил, е просто измама на Агамемнон, за да вдигне неспокойните и страхливи ахейци на бунт.

Затова когато моравекският главен центурион Меп Аху, бодливият астровец, командващ артилерията и енергийното бомбардиране, вдига поглед от картата под копринения заслон и съобщава, че с бинокулари си визьор е регистрирал странна наглед войска да минава през Дупката откъм Илион, Ахил не е изненадан.

Но след няколко минути се изненадва. Защото Одисей, човекът с най-остро зрение от командната група под плющящия навес, казва:

— Това са жени. Троянки.

— Амазонки, така ли? — пита мъжеубиецът и излиза под слънцето на Олимп.

Преди час Несторовият син Антилох, стар другар на Ахил от безчет походи, пристигна в лагера на колесница и съобщи на всички за идването на тринайсетте амазонки и клетвата на Пентезилея да убие Ахил в единоборство. Бързоногият мъжеубиец спокойно се засмя и показва идеалните си зъби. Беше победил хиляди троянци и десетки богове и нямаше да се уплаши от женски заплахи.

Одисей поклаща глава.

— Тия жени са поне двеста и всички са с неподходящи доспехи, сине Пелеев. Не са амазонки. Прекалено са дебели, ниски, стари, някои са почти хроми.

— Май с всеки ден потъваме във все по-дълбоко безумие — измърморва киселият Диомед, Тидеевият син, царят на Аргос.

— Да пратя ли часовите, знатни Ахиле? — пита копелето Тевкър, стрелец и природен брат на Големия Аякс. — Да им наредя ли да пресрещнат тия жени, каквато и да е глупавата им цел, и да ги отпратят при тъкачните им станове?

— Не — спира го Ахил. — Да идем да видим какво води първите жени, влезли през Дупката към Олимп, в ахейския лагер.

— Може да търсят Еней и своите троянски съпрузи на много левги наляво от нас — предполага Големия Аякс, Аякс Теламонов, вожд на войската от Саламин, която в тая марсианска утрин държи левия фланг на мирмидонците.

— Възможно е. — Ахил изглежда развеселен и малко ядосан, ала не и убеден. Излиза под слабото слънце и повежда групата ахейски царе, вождове, водачи и техните най-верни бойци.

Наистина се оказва сбирщина троянки. Когато стигат на стотина метра от тях, Ахил спира със своите петдесетина герои и зачаква вдигащата викове и дрънчене женска паплач да се приближи. За ушите на бързоногия мъжеубиец те крйкат като гъски.

— Виждаш ли някоя благородна сред жените? — пита Пелеевият син остроокия Одисей, докато чакат трополящата орда да измине последните сто метра червена марсианска земя, която ги разделя. —

Съпруги или щерки на герои? Андромаха, Елена, дивооката Касандра, Медесикаста или многоуважаемата Кастианира?

— Не — бързо отвърща хитроумният цар. — Нито една достойна, ни по рождение, ни по мъж. Познавам само Хиподамия, оная едрата с копието и стария продълговат щит, какъвто носи Големия Аякс, и то само защото веднъж ми гостува в Итака със съпруга си, троянския пътешественик Тисифон. Пенелопа я разведе из нашите градини, обаче по-късно ми каза, че била кисела като зелен нар и не се радвала на красотата.

— Е, самата тя също не е красавица — отбелязва Ахил, който вече ясно вижда жените. — Филоктете, иди ги спри и ги питай какво правят тук на нашето бойно поле с боговете.

— Налага ли се, сине Пелеев? — изхленчва старият стрелец. — След клеветата, която вчера се разнесе за мен на Парисовото погребение, мисля, че не бива тъкмо аз да...

Ахил се обръща и го кара да млъкне с укоризнен поглед.

— Аз ще дойда с теб да те държа за ръка — избуботва Големия Аякс. — Ела с нас, Тевкре. Двама стрелци и един копиеносец би трябвало да се справят с тая сган, даже жените да се окажат по-грозни, отколкото ми изглеждат оттук.

Тримата се отдалечават от групата на Ахил.

После всичко се случва страшно бързо.

Филоктет, Тевкър и Големия Аякс спират на двайсетина крачки от неравните редици на очевидно задъханите жени и бившият тесалийски вожд и изгнаник пристъпва напред, стиснал легендарния лък на Херакъл в лявата си ръка и вдигнал десницата си в знак на мир.

Една от по-младите жени вдясно от Хиподамия хвърля копието си. И колкото и да е невероятно и удивително, улучва Филоктет — оцелял след ухапване на отровна змия въпреки гнева на боговете — право в гърдите, точно над леките му доспехи на стрелец. Върхът излиза отзад и Филоктет пада бездиханен на червената пръст.

— Убийте я тая кучка! — изкрещява разяреният Ахил, втурва се напред и изтегля меча от ножницата си.

Под дивия обстрел на женските копия и градушка от зле насочени стрели, Тевкър няма нужда от такова подканване. По-бързо, отколкото очите на повечето смъртни могат да проследят, той поставя

еднометрова стрела, опъва тетивата и пронизва гърлото на жената, която е покосила Филоктет.

Хиподамия и двайсет-трийсет жени се приближават към Големия Аякс, колебливо мятат копия и се опитват да развъртят грамадните мечове на своите бащи или синове с несръчни замахвания с две ръце.

Аякс Теламонов се обръща към Ахил само за миг, поглежда другите мъже с развеселено лице, след което изтегля дългия си меч, с лекота отблъсква меча и щита на Хиподамия и ѝ отсича главата, като че ли сече бурени в двора си. Вече обезумели от страх, другите жени се втурват към двамата мъже. Тевкър забива стрела след стрела в очите им, в бедрата, подскачащите им гърди и след няколко секунди побягва. Големия Аякс довършва останалите, които са прекалено глупави да избягат, прегазва ги, сякаш висок мъж минава сред деца, и оставя труповете подире си.

Когато пристигат Ахил, Одисей, Диомед, Нестор, Хромий, Малкия Аякс, Антилох и другите, четирийсетина жени вече са мъртви или умират, няколко надават предсмъртни викове, паднали на напоената с кръв и без това червена пръст, а останалите бягат обратно към Дупката.

— Какво беше това, в името на Хадес? — задъхано пита Одисей, когато стига при Големия Аякс и обикаля сред телата, пръснати във всички изящни и жалки — ала отлично познати му — пози на насилствената смърт.

Теламоновият син се ухилва. Лицето му е опръскано с кръвта на троянките, доспехите и мечът му са червени.

— Не за пръв път убивам жени, обаче, слава на боговете, тоя път ми беше най-хубаво! — казва смъртният великан.

Тесторовият син Калхант, отличният птицегадател, доуцуква и въздиша:

— Това не е хубаво. Лошо е. Хич не е хубаво.

— Млъкни — скръцва му със зъби Ахил, заслонява очи и поглежда към Дупката, където изчезват последните жени, само за да бъдат заменени от групичка по-едри фигури. — Сега пък какво? — пита синът на Пелей и богинята Тетида. — Приличат на кентаври. Да не би старият ми приятел и наставник Хирон да е дошъл да се включи в борбата ни?

— Не са кентаври — отвърща остроокият хитроумен Одисей. — Пак са жени. На коне.

— На *коне* ли? — Нестор се взира напрегнато. — Не са ли с колесници?

— Яздят като легендарните конници от едно време — пояснява Диомед, който тъкмо ги вижда. Вече никой не язди коне, а само ги впряга в колесници — въпреки че преди няколко месеца Одисей и самият Диомед са избягали от среднощен набег в троянския стан на неоседлани коне.

— Амазонките — казва Ахил.

15.

Храмът на Атина. Менелай настъпва, зачервен, задъхан. Елена е на колене, пребледнялото ѝ лице е сведено, още по-белите ѝ гърди са голи. Той се надвесва над нея. Вдига меча си. Голият ѝ врат изглежда тънък като тръстика. Идеално остро оръжие с лекота ще премине през кожата, плътта и костта.

Менелай спира.

— Не се колебай, съпруге — промълвява Елена със съвсем слабо треперещ глас. Атридът вижда бясно туптящия ѝ пулс в основата на тежката ѝ, осеяна със сини вени лява гърд и стиска дръжката с две ръце.

Ала все още не замахва.

— Проклета да си — изпъшква той. — Проклета да си.

— Да — прошепва Елена, без да вдига лице. Златният идол на Атина се извисява над двамата в ухаещия на тамян мрак.

Менелай стиска меча със страстта на удушвач. Ръцете му треперят от двойно напрежение — от една страна, се готви да обезглави жена си, докато в същото време се мъчи да се удържи.

— Защо да не те убия, путко неверна? — съска той.

— Нямах основание, съпруге. Аз съм неверна путка. И двете с нея сме неверни. Приключи с тоя въпрос. Изпълни справедливата си смъртна присъда.

— Не ме наричай „съпруг“, проклета да си!

Елена вдига лице. Тъмните ѝ очи са тъкмо такива, за каквито Менелай мечтае от над десет години.

— Ти си мой съпруг. Винаги си бил. Моят единствен съпруг.

В тоя миг той за малко не я убива, толкова мъчителни са тия думи. От челото и бузите му капе пот и попива в нейните прости одежди.

— Ти ме напусна — напусна ни с нашата щерка заради онова... онова... момче — накрая успява да изрече Менелай. — Заради онова конте. Заради онова лъскаво трико с пишка.

— Да — потвърждава Елена и пак свежда лице. Атридът вижда малката позната бенка на тила ѝ, точно под косата, точно там, където ще удари острието на меча.

— Защо? — пита Менелай. Това е последното, което ще каже, преди да я убие, да ѝ прости... или и двете.

— Заслужавам да умра — прошепва тя. — Заради греховете си към теб, към нашата щерка, към нашата страна. Ала не напуснах двореца ни в Спарта по собствена воля.

Менелай изскърцва със зъби толкова силно, че ги чува да изпращават.

— Теб те нямаше — мълви Елена, неговата съпруга, неговата мъчителка, кучката, която го предаде, майката на неговото дете. — Все те нямаше. Беше с брат си. На лов. На война. По курви. На грабеж. Вие с Агамемнон бяхте истинската двойка — аз бях само свинята за разплод, оставена вкъщи. Когато Парис, оня мошеник, оня хитър Одисей, без Одисеевата мъдрост, ме отвлече насила, у дома нямаше съпруг, който да ме защити.

Менелай въздъхва. Мечът сякаш му шепне като жив, настоява за кръвта на кучката. В ушите му крещят толкова много гласове, че едва чува тихите ѝ думи. Споменът за гласа ѝ го е измъчвал в продължение на четири хиляди нощи и сега го влудява.

— Разкайвам се, но в момента това няма значение — продължава тя. — Смирено те умолявам, но в момента това няма значение. Да ти разкажа ли за стотиците пъти през последните десет години, когато вдигах меч или връзвах примка, само за да бъда спряна от слугините или Парисовите шпиони, които настояваха да помисля за нашата щерка, ако не мисля за себе си? Това похищение и дългият ми плен тук бяха дело на Афродита, съпруге, а не мое. Ала сега ти можеш да ме освободиш с един удар на славния си меч. Стори го, скъпи Менелае. Кажи на нашата рожба, че съм я обичала и още я обичам. Знай, че обичах и теб и още те обичам.

Менелай надава вик, пуска меча, който издрънчава на пода на храма, и пада на колене до жена си, разридан като дете.

Елена сваля шлема му, поставя длан на тила му и притегля лицето му към голите си гърди. Не се усмихва. Не, не се усмихва, нито се изкушава да го направи. Усеща драскането на късата му брада, сълзите му и топлината на дъха му по гърдите си, които са усещали

тежестта на Парис, Хокънбери, Деифоб и други след последното докосване на Менелай. „Коварна путка, да — мисли си Елена Троянска. — Всички сме такива“. Не смята последната минута за победа. Била е готова да умре. Сега е ужасно уморена.

Менелай се изправя, ядосано избърсва сълзи и сополи от червените си мустаци, навежда се за меча си и го пъха в ножницата.

— Остави страховете си, жено. Стореното — сторено, за злото са виновни Афродита и Парис, не ти. На мрамора ей там има наметало и було на храмова девица. Сложи си ги и завинаги ще напуснем този обречен град.

Елена се изправя, докосва рамото на съпруга си под странната лъвска кожа — виждала е да я носи Диомед, когато избива троянците — и безмълвно си слага бялото наметало и бялото дантелено було.

После двамата излизат.

Тя не може да повярва, че напуска Илион така. След повече от десет години да излезе през Скейските порти и завинаги да остави всичко това? Ами Касандра? Ами техните планове с Андромаха и другите? Ами отговорността ѝ за войната с боговете, за чието избухване тя, Елена, е допринесла със своите машинации? Ами оня клет тъжен Хокънбери и тяхната малка любов?

Настроението ѝ литва във въздуха като храмов гълъб, пуснат на свобода, когато разбира, че тия неща вече не са неин проблем. Ще отплава у дома в Спарта със законния си съпруг — Менелай ѝ е липсвал, липсвала му е неговата... простота — и ще види щерка им, вече пораснала мома. И последните десет години ще ѝ се струват като лош сън, докато остарява и навлиза в последната четвърт от живота си; с непомръкваща хубост естествено, благодарение на волята на боговете, не на нейната. Изпълнението на смъртната ѝ присъда е отменено във всяко отношение.

Двамата са на улицата, крачат, сякаш все още и двамата сънуват — и тогава забиват градските камбани, затръбвяват грамадните рогове на стражевите стени и глашатаите започват да викат. Всички сигнали за тревога се задействат едновременно.

Викове те ги стряскат. Менелай се вира в нея през пролуката на нелепия си шлем и Елена отвръща на погледа му през тънкия процеп на булото и тюрбана на храмова девица. За секунда очите им някак си

успяват да изразят ужас, смут и даже мрачен смях от иронията на съдбата.

Скейските порти се затварят и заключват. Ахейците отново нападат. Троянската война се подновява.

Попадали са в капан.

16.

— Може ли да видя кораба? — попита Хокънбери. Стършелът беше излетял от синия балон в кратера Стикни и се издигаше към червения диск на Марс.

— Земния кораб ли? — попита Манмът и Хокънбери кимна. — Естествено.

Моравекът излъчи съответните команди до стършела и той обиколи площадката на земния кораб, после продължи да се издига, докато не се изравни с един люк в горната част на продълговатия многосъставен корпус.

„Хокънбери иска да обиколи кораба“ — съобщи Манмът на Орфу от Йо.

Изтече само секунда фонов шум преди отговора: „Ами, защо не? Ние искаме от него да рискува живота си с това пътуване. Защо да не види целия кораб? Астейг/Че и другите сами трябваше да му го предложат“.

— Колко е дълго това нещо? — прошепна бившият схоластик. През холографските илюминатори корабът сякаш пропадна няколко километра под тях.

— Точно колкото е бил висок вашият Емпайър Стейт Билдинг от двайсети век — отвърна Манмът. — Само дето е малко по-кръгъл и потромав на места.

„Той определено никога не е бил в безтегловност — излъчи европейският моравек. — Гравитацията на Фобос само ще го обърка“.

„Изместващите полета са готови — съобщи Орфу. — Ще ги настроя на нула цяло и осем g и ще премина към земно вътрешно налягане. Когато влезете през предния шлюз, атмосферата ще е подходяща за него“.

— Не е ли голям за задачата? — попита Хокънбери. — Даже със сто астровекски войници, пак ми се струва прекалено огромен.

— На връщане може да се наложи да вземем със себе си някои неща — отвърна Манмът. „Къде си?“ — попита той Орфу по радиовръзката.

„В долния корпус, но ще ви посрещна в Залата с голямото бутало“.

— Например скали ли? Почвени проби? — любопитства схоластикът. Когато хората за пръв път бяха стъпили на луната, той беше младеж. И сега си спомни как седеше в задния двор на бащината си къща и гледаше призрачните черно-бели образи от Морето на спокойствието. Малкият телевизор беше изнесен на съгъваемата маса — кабелът стигаше до беседката, — а самият полумесец на луната се виждаше през листата на дъба.

— Например хора — каза Манмът. — Може би хиляди или десетки хиляди. Пригответи се, скачваме се. — Моравекът безшумно нареди на холоилюминаторите да се изключат — скачването под прав ъгъл на височина над триста метра по вертикален корпус на космически кораб представляваше гледка, от която на всеки щеше да му се завие свят.

По време на обиколката на кораба Хокънбери не разпитваше почти за нищо и разговаряше още по-малко. Беше си представял технология, надхвърляща неговото въображение — виртуални пултове за управление, изчезващи само с една мисъл, седалки от енергийни полета, среда, предназначена за безтегловност, без усещане за горе и долу — ала това, което видя, приличаше на исполински параход от XIX и началото на XX век. Имаше чувството, че го развеждат из „Титаник“.

Повечето пултове бяха напълно материални, направени от метал и пластмаса. Седалките бяха недодялани и изглеждаха достатъчни за екипаж от трийсетина моравеки — размерите им не бяха подходящи за хора. Покрай стените бяха подредени продълговати контейнери с койки от метал и найлон. Цели етажи бяха натъпкани със сложна техника и саркофази за хиляда астровеки войници, обясни Манмът, които щели да прекарат полета в състояние някъде по средата между смърт и съзнание. За разлика от полета им до Марс, каза моравекът, този път щели да бъдат въоръжени и готови за бой.

— Летаргия — отбеляза Хокънбери, който беше гледал някой и друг научнофантастичен филм. Към края с жена си имаха кабелна телевизия.

— Не точно — отвърна Манмът. — Но нещо подобно.

Имаше стълби, широки стълбища, асансьори и всевъзможни анахронични механични устройства. Имаше шлюзове, лаборатории и оръжейни. Мебелите — имаше мебели — бяха обеимисти и недодялани, сякаш тежестта не представляваше проблем. Имаше наблюдателни куполи, гледащи към кратера Стикни, нагоре към Марс и надолу към осветената ракетна площадка и суетящите се моравеки. Имаше столови, кухни, спални и бани, всички предназначени за хора, ако се наложило да вземат пътници на връщане, побърза да поясни Манмът.

— Колко пътници? — попита Хокънбери.

— Повече от десет хиляди.

Бившият схоластик подсвирна.

— Значи това е нещо като Ноев ковчег, а?

— Не — възрази дребният моравек. — Корабът на Ной е бил дълъг триста лакти, широк петдесет и висок трийсет. Това означава дължина около сто и четирийсет метра, ширина дваисет и два и височина четиринайсет. Ноевият ковчег имал три палуби с общ обем около трийсет и девет хиляди и шестстотин кубически метра и водоизместимост тринайсет хиляди деветстотин и шейсет тона. Този кораб е над два пъти по-дълъг, диаметърът му е пак два пъти по-голям — но ти видя, че някои сектори като жилищните цилиндри и трюмовете са по-издути — и възлиза на над четирийсет и шест хиляди тона. Ноевият ковчег е бил скромна лодчица в сравнение с този съд.

Хокънбери нямаше какво да отговори на тая информация.

Манмът го качи на малък стоманен асансьор и двамата се спуснаха през множество етажи. На минаване през трюма моравекът обясни, че там щели да пренесат неговата европейска подводница „Смуглата дама“. Минаха и през помещения, които дребният европеец нарече „енергийни складове“. Терминът се стори малко военен на Хокънбери, но той се успокои с мисълта, че това не може да е вярно, и запази въпросите си за по-късно.

Срещнаха се с Орфу от Йо в машинното отделение, което поедрият моравек наричаше „Залата с голямото бутало“. Хокънбери изрази радостта си, че го вижда с пълен комплект крака и сензори — без истински очи, разбра той — и двамата няколко минути поговориха за Пруст и скръбта, преди да продължат обиколката.

— Не знам — накрая каза схоластикът. — Веднъж ти ми описа кораба, с който сте пристигнали от Юпитер, и тогава ми прозвуча напълно непонятно в техническо отношение. Всичко, което виждам тук, ми изглежда... прилича на... не знам.

Орфу отново забуботи. Хокънбери не за пръв път си помисли, че в гласа на грамадния моравек има нещо от Фалстаф.

— Сигурно ти прилича на машинно отделение на „Титаник“.

— Ами, да. *Трябва ли?* — попита Хокънбери, като се опитваше да не изглежда по-невеж за тия неща, отколкото беше. — Искам да кажа, вашата моравекска технология трябва да е три хиляди години след „Титаник“. Даже три хиляди години след моето време в началото на двайсет и първи век. Тогава защо...

— Защото до голяма степен се основава на планове от средата на двайсети век — избуботи Орфу от Йо. — Нашите инженери искаха нещо бързо и мръсно, което да ни закара на Земята за възможно най-кратко време. В този случай, около пет седмици.

— Но с Манмът ми казахте, че сте пристигнали от космоса на Юпитер за няколко дни — възрази Хокънбери. — И помня, че говорехте за борови слънчеви платна, ядрени двигатели... и още много неща, които не разбрах. Използвате ли такива неща в тоя кораб?

— Не — отговори Манмът. — Тогава имахме предимството, че влизаме в системата, използвайки енергията от Юпитеровата енергийна тръба и линеен ускорител в Юпитерова орбита — устройство, върху което нашите инженери бяха работили повече от два века. Сега не разполагаме с тези неща в марсианска орбита. Трябваше да построим този кораб от нулата.

— Но защо технологията е точно от двайсети век? — Хокънбери заглежда грамадните бутала и валове, които проблясваха към високия петнайсетина-двайсет метра таван. Наистина приличаше на машинното отделение на „Титаник“ от оня филм, даже много повече — беше по-голямо, имаше повече бутала, повече лъскав бронз, стомана и желязо. Повече лостове. Повече клапи. Имаше и неща, които приличаха на гигантски амортизатори. И измервателните уреди навсякъде като че ли бяха за налягане на пара, а не ядрени реактори или нещо подобно. Миришеше на масло и стомана.

— Имахме планове — поясни Орфу. — Имахме суровините: и от астероидите в Пояса, и добити на Фобос и Деймос. Имахме

импулсните елементи... — Той млъкна.

— Какви са тия импулсни елементи? — попита Хокънбери.

„Много дрънкаш“ — излъчи Манмът.

„Ти какво искаш, да ги *крива* от него ли?“ — сопна се йониецът.

„Ами, да... поне докато не се бяхме отдалечили на няколко милиона километра към Земята, за предпочитане с Хокънбери на борда“.

„Той можеше да забележи действието на импулсните елементи по време на отлитането и да полюбопитства“ — възрази Орфу от Йо.

— Импулсните елементи са... малки ядрени устройства — обясни на Хокънбери европейският моравек. — Атомни бомби.

— Атомни бомби ли? Атомни *бомби*? На тоя кораб? Колко?

— Двайсет и девет хиляди и седемстотин в енергийните складове, през които сте минали на идване към машинното отделение — обади се Орфу. — И още три хиляди и осем резервни под самото машинно.

— Трийсет и две хиляди атомни бомби — промълви схоластикът. — Очаквате да водите боеве, когато стигнете на Земята, така ли?

Манмът поклати червено-черната си глава.

— Импулсните елементи имат двигателна функция. Те ще ни закарат на Земята.

Хокънбери разпери ръце в знак, че нищо не разбира.

— Тези грамадни буталоподобни неща са... ами... бутала — рече Орфу. — През първите няколко часа от полета до Земята ще изхвърляме по една бомба в секунда през отвор в центъра на тласкателната платформа под нас, а после по бомба в час, през по-голямата част от останалото време.

— През всеки импулсен цикъл изхвърляме по бомба — прибави Манмът. — Ти ще виждаш само облаче дим в космоса. Напръскваме тласкателната платформа със смазочна течност, после бомбата избухва и изхвърля плазма, която оказва натиск върху платформата.

— Това няма ли да унищожи платформата? — попита Хокънбери. — И кораба?

— Ни най-малко — успокои го европейският моравек. — Вашите учени са изчислили всичко това още през петдесетте години на двайсети век. Плазмата изтласква платформата напред и движи тези огромни възвратно-постъпателни бутала назад-напред. Корабът ще

започне да набира истинска скорост едва след неколкостотин експлозии.

— А тия датчици? — Схоластикът постави длан върху един от измервателните уреди, който наглед отчиташе налягането на парата.

— Това е уред за измерване налягането на парата — отвърна Орфу от Йо. — Съседният е за налягането на смазката. Онзи над теб е регулатор на волтажа. Имаш право, доктор Хокънбери... всичко тук би било по-ясно и понятно за инженер от „Титаник“ през хиляда деветстотин и дванайсета година, отколкото за инженер от НАСА от твое време.

— Колко мощни са бомбите?

„Да му кажем ли?“ — излъчи Манмът.

„Естествено — отговори Орфу. — Вече е малко късно да лъжем нашия гост“.

— Мощността на всеки тласкателен импулс е малко над четирийсет и пет килотона — съобщи европейският моравек.

— По четирийсет и пет килотона всеки, около двайсет и четири хиляди бомби — промълви Хокънбери. — Ще оставят ли радиоактивна следа между Марс и Земята?

— Това са сравнително чисти бомби — заяви Орфу. — Доколкото могат да са чисти ядрените бомби.

— Колко са големи? — Бившият схоластик си помисли, че в машинното отделение май е по-горещо, отколкото в останалата част от кораба. По брадичката, горната му устна и челото бяха избили капки пот.

— Ела на горния етаж. — Манмът се заизкачва по едно вито стълбище, достатъчно широко и за тримата. — Ще ти покажем.

Хокънбери изчисли, че помещението е с диаметър около четирийсет и пет метра и наполовина толкова високо. Пространството беше почти запълнено с рафтове, конвейерни ленти, метални стелажи, храпови механизми и шахти. Манмът натисна един огромен червен бутон и конвейерните ленти, веригите и подреждащите устройства забръмчаха и се раздвижиха, заразместваха стотици и хиляди малки сребърни контейнери, които приличаха на кутии кола без етикети.

— Прилича на вътрешност на автомат за кока-кола — отбеляза Хокънбери в опит да се избави от усещането за обреченост, което изпитваше.

— И наистина е от компанията „Кока-кола“, някъде към хиляда деветстотин петдесет и девета — избуботи Орфу от Йо. — Плановете и схемите са от завода им за бутилиране в Атланта, щата Джорджия.

— Пускаш дващсет и пет цента и отвътре пада кола — успя да каже схоластикът. — Само че не е кола, а четирийсет и пет килотонна бомба, която трябва да гръмне точно зад опашката на кораба. Хиляди такива бомби.

— Точно така — потвърди Манмът.

— Не съвсем — възрази Орфу от Йо. — Не забравяй, че това е модел хиляда деветстотин петдесет и девета. Трябва да пуснеш само десет цента.

Йониецът продължи да буботи. Сребристите кутии върху движещата се конвейерна лента подрънкваха в металните пръстени.

— Забравих нещо... той има ли си име? Корабът? — попита Хокънбери, когато двамата с Манмът се върнаха на стършела и полетяха към разширяващия се диск на Марс.

— Да. Някои от нас решихме, че трябва да му дадем име. Първо мислехме за „Орион“...

— Защо „Орион“? — попита схоластикът. Наблюдаваше задния илюминатор, където бързо изчезваха Фобос, кратерът Стикни и грамадният кораб.

— Така учените от средата на твоя дващсети век кръстили кораба и целия проект за използване двигателната сила на бомбите — поясни дребният моравек. — Обаче накрая премиер интеграторите, които отговарят за полета до Земята, приеха името, което предложихме ние с Орфу.

— Кое име? — Хокънбери се настани по-удобно на седалката си от силово поле. Вече навлизаха в атмосферата на Марс, която ревеше и пращеше около тях.

— „Кралица Маб“.

— От „Ромео и Жулиета“ — рече схоластикът. — Сигурно си го предложил ти. Нали си почитател на Шекспир.

— Колкото и да е странно, предложението беше на Орфу — поправи го Манмът. Окончателно навлязоха в атмосферата и полетяха над вулканите на Тарзис към Монс Олимпус и Дупката към Илион.

— Каква е връзката с вашия кораб?

Моравекът поклати глава.

— Орфу така и не отговори на този въпрос, но цитира част от трагедията на Астейг/Че и другите.

— Коя част?

— Меркуцио:

*Разбрах — при теб била е през нощта
Кралица Маб. Това е таз, която
бабува на останалите феи.
На ръст е като фигурката дребна,
изрязана в ахатовия пръстен
на някой член на общински съвет;
понесена от впряг прашинки, тя
препуска всяка нощ по носовете
на хъркащите. Нейната каляска
е лешник, издълбан от чичо Червей
и майстор Катеричко, открай време
доставчици придворни на коли
за феите; отгоре вместо сенник
тя има две крилца на водно конче,
за спици служат ѝ крака на паяк,
а паяжинни нишки — за юзди;
хамутите ѝ са от лунен блясък,
а пък камшикът ѝ — от кост на бръмбар
с привързан звезден лъч; едно комарче
на капрата седи, в ливрея сива,
по-дребничко от кръглите живинки,
които между пръстите се въдят на мързеланите.
Тъй всяка нощ
Кралица Маб препуска, без да спира,
през мозъци на влюбени — и те
сънуват нежности; по колена
на царедворци — и насън те виждат
отличия; по пръсти на юристи —
и те броят в съня си хонорари;*

*по устни на моми — и те бълнуват
целувки всяка нощ (и туй не стига,
но пришки им издува Маб...)*^[1]

— И така нататък, и така нататък — завърши Манмът.

— И така нататък, и така нататък — повтори доктор Томас Хокънбери. Монс Олимпус, божественият Олимп, изпълваше всички предни илюминатори. Според Манмът вулканът се издигаше само на двайсет и една хиляди двеста осемдесет и седем метра над морското равнище на Марс — с над четири хиляди и петстотин метра по-малко, отколкото бяха смятали хората по времето на Хокънбери, ала си беше достатъчно висок. „Ще ми свърши работа“ — помисли си Хокънбери.

А горе, на върха, на обраслия с трева връх, под сияещата егида, която отразяваше предобедната светлина, имаше живи същества. И то не просто живи същества, а богове. *Боговете*. Воюващи, дишащи, биещи се, заговорничещи, чифтосващи се същества, не много по-различни от хората, които Хокънбери беше познавал в предишния си живот.

В тоя момент се разкъсаха всички облаци на гнета, които месеци наред се бяха съгъстявали около него — като белия облак, който виждаше на юг от самия Олимп, разкъсан от ветровете, вдигнали се от северния океан, наречен морето Тетида — и в тоя момент Томас Ч. Хокънбери, доктор по класическа филология, бе чисто и просто щастлив, че е жив. Независимо дали щеше да реши да замине на тая експедиция до Земята, разбра той, не би разменил мястото си с никой друг през никое друго време и на никое друго място.

Манмът насочи стършела на изток от Монс Олимпус и пое към Дупката и Илион.

---

[1] Тук и нататък преводът на произведенията на Шекспир е цитиран по В. Петров. — Б.пр. ↑

17.

Хера се прехвърли от изключващото поле около Одисеевия дом на Итака направо на върха на Олимп. Тревистите склонове и сградите с бели колони, започващи от огромното Езеро на калдерата, сияеха под по-слабата светлина на по-далечното слънце.

Наблизо се телепортира Посейдон земеръсец.

— Готово ли е? Спи ли гръмовержецът?

— Сега гръмовержецът гърми само с хъркането си — отвърна богинята. — Какво става на Земята?

— Всичко е според плановете, дъще на Кронос. След всички тия седмици на шушукане и съветване на Агамемнон и неговите вождове моментът най-после настъпи. Ахил го няма на червеното поле под нас, както винаги, и Атридът вдига разгневените си множества срещу мирмидонците и другите предани на Ахил войски, които останаха в лагера. Оттам ще се отправят към стените и ще отворят портите на Илион.

— Ами троянците?

— Хектор ще спи след нощното бдение край тлеещите си братови кости. В момента Еней е в подножието на Олимп, обаче в отсъствието на Хектор не предприема действия срещу нас. Деифоб още е при Приам и обсъжда намеренията на амазонките.

— Ами Пентезилея?

— Едва преди час се събуди и се приготви за смъртния двубой, както и нейните дванайсет другарки. Току-що излязоха от града под овациите на жителите му и тъкмо минаха през брана-дупката.

— Атина Палада с нея ли е?

— Ето ме. — Великолепна в златните си бойни доспехи, Атина се телепортира до Посейдон. — Пентезилея беше пратена на гибел... както и Ахил. Смъртните навсякъде са в пълен смут.

Хера протегна ръка и докосна облечената в метал китка на прекрасната богиня.

— Знам, че ти е било тежко, сестро по оръжие. Ахил от раждането си е твой любимец.

Атина поклати русокосата си глава.

— Вече не. Смъртният излъга, че съм убила и отвлякла неговия другар Патрокъл. Вдигна меч срещу мен и срещу всичките ми олимпийски роднини. С радост ще го пратя колкото може по-скоро в мрачните зали на Хадес.

— Още ме е страх от Зевс — прекъсна ги Посейдон. Бойните му доспехи имаха морскозелен цвят и бяха украсени с вълни, риби, сепии, левиатани и акули. Наочниците на шлема му представляваха вдигнати щипци на рак.

— Отварата на Хефест ще помогне на Негово страшно величество да хърка като прасе седем дни и седем нощи — успокои го Хера. — От жизнена важност е за това време да постигнем всичките си цели — Ахил да умре или да бъде пратен в изгнание, Агамемнон да възвърне властта си над аргивците, Илион да бъде победен или поне десетгодишната война да се възобнови без надежда за сключване на мир. Тогава Зевс ще се изправи пред факти, които не може да промени.

— Въпреки това гневът му ще е ужасен — предрече Атина.

Хера се засмя.

— На мен ли обясняваш характера на Кронида? В сравнение с разгневения Зевс Ахил е като нацупено голобрадо момче, което сърдито рита камъчета. Ала оставете бащата на боговете на мен. Аз ще се справя със Зевс, когато изпълним всичките си намерения. А сега трябва да...

Преди да успее да довърши, на моравата пред Залата на брега на Езерото на калдерата започнаха да се появяват други богове и богини. Летящи колесници с холограми на впрегнати в тях коне заприиждаха от всички посоки. Боговете се разделяха на три групи, едната около Хера, Атина, Посейдон и другите привърженици на гърците, вторите в редиците зад кръвнишки намръщения Аполон, главен поддръжник на троянците — Аполоновата сестра Артемида, Арес, сестра му Афродита, майка им Лето, Деметра и другите, които също отдавна се бяха сражавали за триумфа на Троя — и третата група, която още не бе взела страна. Накрая на продълговатата морава се събраха стотици безсмъртни.

— Защо сте тук? — извика Хера. В гласа ѝ прозвучаха весели нотки. — Днес никой ли не пази укрепленията на Олимп?

— Млъкни, интригантко! — изкрещя Аполон. — Заговорът срещу Илион е твое дело. И никой не може да намери татко Зевс, за да му попречи.

— О, нима сребролькият толкова се страхува от някакви тайни дела, че трябва да тича при татко си? — попита белоръката Хера.

Богът на войната Арес, току-що излязъл от възкресителните вани, в които беше лежал три пъти след необмислените си двубои с Ахил, застана до Феб Аполон.

— Жено, ние все още търпим съществуването ти само защото си съпруга — макар и кръвосмесителка — на нашия господар Зевс — изскърца със зъби яростният бог на битките и израсна в пълния си боен ръст от над четири и половина метра. — Няма друга причина.

Хера му отвърна с най-пресметнато влудяващия си смях.

— Кръвосмесителка, а? — подигра му се тя. — Що за приказки от устата на бог, който спи със сестра си по-често, отколкото с която и да било друга жена, богиня или смъртна!

Арес вдигна дългото си смъртоносно копие. Аполон свали могъщия си лък и зареди стрела. Афродита приготви своя по-малък, ала също толкова опасен лък.

— Нима ще нападнете нашата царица? — попита Атина и пристъпи между Хера и лъковете и копието. При вида на оръжията всички богове на върха вдигнаха личните си силови полета в пълна мощност.

— Мен ли обвиняваш?! — кресна почервенелият Арес на Атина Палада. — Спомняш ли си, когато само преди няколко месеца ти подбуди Тидеевия син Диомед да ме рани с копието си? Или как хвърли своето копие на безсмъртна срещу мен и ме рани, като си мислеше, че си в безопасност, скрита в облака си?

Атина сви рамене.

— Това беше на бойното поле. Кръвта ми беше кипнала.

— Това ли ти е оправданието, задето се опита да ме убиеш, безсмъртна кучко? — изрева Арес. — Че кръвта ти била кипнала?!

— Къде е Зевс? — обърна се Аполон към Хера.

— Не съм пазачка на съпруга си — отвърна белоръката богиня. — Въпреки че понякога му трябва пазач.

— Къде е Зевс? — повтори сребролькият Аполон.

— Зевс още много дни няма да има нищо общо с делата на хората и боговете. Ние на Олимп ще определим какво ще се случва в света долу.

Аполон опъна тежката топлиннонасочваща се стрела, ала все още без да вдига лъка.

Между двете гневни групи застана морската богиня Тетида, щерка на Нерей, морския старец, и безсмъртна майка на Ахил от смъртния Пелей. Не носеше доспехи, само красивите си одежди, ушити така, че сякаш бяха покрити с водорасли и миди.

— Сестри, братя и братовчеди — започна нереидата, — обуздайте сприхавостта и гордостта си, преди да сме пострадали ние и нашите смъртни деца и преди фатално да оскърбим нашия всемогъщ отец, който ще се завърне — където и да е сега, ще се завърне — с гнева от нашето непокорство на благородното си чело и с гибелна мълния в ръцете.

— Уф, я млъквай — извика Арес и прехвърли дългото копие в дясната си ръка, готов да го хвърли. — Ако не беше потопила своето хленчецо смъртно изчадие в свещената река, за да го направиш почти безсмъртно, Илион щеше да триумфира още преди десет години.

— Никого не съм потопила в реката — възрази Тетида, като се изправи в целия си ръст и скръсти малко люспестите си ръце на гърдите си. — Скъпият ми Ахил беше избран за своята велика участ от Съдбите, не от мен. По техния настойчив съвет, пратен ми само чрез мисли, всяка нощ полагах бебето си в самия небесен огън и го пречиствах чрез собствената му болка и страдание от смъртните части на баща му, ала дори тогава, макар и невръстен, моят Ахил не плачеше! Денем лекувах обгорената и почерняла бебешка плът със същата амброзия, с която освежаваме безсмъртните си тела, само че оная амброзия беше по-ефикасна, поради алхимическите тайни на Съдбите. И наистина щях да направя рожбата си безсмъртна, щях да осигуря на Ахил пълна божественост, ако не ме беше издебнал собственият ми съпруг, обикновеният смъртен Пелей, който, като видя единственото ни дете да се гърчи и гори в пламъците, го грабна за петата и го извади от небесния огън само минути преди да приключи процесът на обожествяване.

— После, като пренебрегна възраженията ми като всички съпрузи, добронамереният, ала невеж Пелей занесе бебето ни на

Хирон, най-мъдрият и най-малко мразещ човешкия род от всички кентаври, защитник на много герои, който се грижи за Ахил в детството му, изцели го с билки и мехлеми, известни само на кентавърските мъдреци, после го отгледа, като го хранеше с черен дроб на лъвовете и мечи костен мозък.

— Ех, да беше умряло в пламъците това копеленце — въздъхна Афродита.

При тия думи Тетида обезумя и се втурна към богинята на любовта, без да размахва друго оръжие освен дългите си нокти.

Спокойно, сякаш стреля за удоволствие в приятелско състезание, Афродита вдигна лъка си и прониза със стрела лявата гръд на Нереидата и тя падна безжизнена на тревата. Черната ѝ предбожествена същност се завихри около трупа ѝ като рояк черни пчели. Никой не се хвърли да запази тялото, за да бъде възкресено от Лечителя във ваните със сините червеи.

— Убийца! — извика мощен глас от дълбините и самият Нерей, морският старец, изплува от черната бездна на Езерото на калдерата, същото езеро, в което преди осем месеца се беше преместил, когато неговите земни океани бяха нападнати от моравеки и човеци.

— Убийца! — отново отекна викът на земноводния великан. Той се извиси на петнайсет метра над водата — мократа му брада и сплетените му къдри приличаха на маса от гърчеци, които се змиорки — и запрати по Афродита мълния от чиста енергия.

Богинята на любовта отхвърча на трийсет метра — генерираното ѝ от божествената ѝ кръв силово поле я спаси от пълно унищожение, но не и от пламъци и натъртвания. Прелестното ѝ тяло се претърколи между две грамадни колони пред Залата на боговете и се блъсна в дебелата гранитна стена.

Нейният любящ брат Арес прониза с копието си дясното око на Нерей. Морският старец изрева толкова силно, че болката му можеше да се чуе в Илион в безкрайната далечина под тях, измъкна копието заедно с очната си ябълка и изчезна под почервенелите разпенени вълни.

Разбрал, че е започнала Последната война, Феб Аполон вдигна лъка си, преди Хера и Атина да успеят да реагират, и изстреля две топлиннонасочващи се стрели, които прихванаха сърцата им. Всичко

се случи по-бързо, отколкото можеше да го проследи даже безсмъртно око.

Стрелите — и двете от нечуплив титан, покрити с квантови полета, за да проникват през други защиты — спряха насред полет. И се стопиха.

Аполон зяпна.

Атина отметна глава и се засмя.

— Явно си забравил, парвеню такава, че когато Зевс наистина отсъства, егидата е програмирана да се подчинява на нашите заповеди с Хера.

— Ти пръв започна, Аполоне — промълви белоръката майка на боговете. — И сега ще изпиташ цялата сила на проклятието ми и гнева на Атина. — Направи едва забележимо движение с ръце и една скала, която тежеше поне половин тон и лежеше на езерния бряг, се изтръгна от пръстта на Олимп и полетя към Феб с такава скорост, че два пъти прехвърли звуковата бариера, преди да удари стрелеца в слепоочието.

Аполон отхвърча със страшен трясък и дрънчене на злато, сребро и бронз, праметна се през глава и се строполи на земята. Ситните му къдрици бяха покрити с прах и езерна кал.

Атина се обърна, хвърли бойно копие и когато то падна на няколко километра оттатък Езерото на калдерата, белокаменният дом на Аполон избухна в огнена гъба и милиони късчета мрамор, гранит и стомана се издигнаха на три и половина километра към жужащото силово поле над върха.

Зевсовата сестра Деметра запрати ударна вълна към Атина и Хера. Вълната само нагъна въздуха около пулсиращата егида, но повдигна Хефест на сто метра и го тресна във върха на Олимп. Облеченият в червени доспехи бог отговори с черен конус от пламък, който унищожи всички храмове, земя, вода и въздух по пътя си.

Деветте музи изпищяха и се включиха в групата на Арес. Мълнии се посипаха от колесници, които се телепортираха от нищото, и отскочиха от искрящата егида. Виночерпецът Ганимед, само девет десети безсмъртен, попадна в ничията земя и започна да вие, когато божествената му плът изгоря от смъртните му кости. Евринома, щерката на Океан, заложи на Атина, ала моментално беше атакувана от дванайсет харпии, които запляскаха с криле и я връхлетяха като

грамадни прилепи. Евринома успя само да изкрещи — и бе отнесена над бойното поле зад горящите сгради.

Всички се втурнаха да се скрият зад колесниците си. Някои се телепортираха, но повечето се събраха на бойни групи на двата бряга на огромната калдера. Енергийни полета проблясваха в червено, зелено, лилаво, синьо, златисто и безброй други цветове — боговете обединяваха личните си защиты в съсредоточени бойни щитове.

Никога в историята не бяха воювали така — без милост, без пощада, без професионална учтивост, каквато един бог винаги дължеше на друг, без сигурност за възкресение от многобройните ръце на Лечителя, без надежда за лечебните вани и най-страшното, за намеса от страна на татко Зевс. Гръмовержецът винаги ги бе възпирал, убеждавал, заплашвал и беше успявал да укроти убийствената им ярост срещу други безсмъртни. Ала не и днес.

Посейдон се телепортира на Земята, за да ръководи ахейското разрушаване на Троя. Арес се издигна, оставяйки златиста диря от кръв след себе си, и поведе трийсетина разярени богове, всички верни на Зевс троянски поддръжници. Хефест се върна на бойното поле и го покри с черна отровна мъгла.

Така започна Войната между боговете, която обхвана целия Олимп, а през следващите часове се разпространи и до Илион. По залез-слънце върхът гореше и Езерото на калдерата беше изкипяло и бе станало на лава.

18.

Пентезилея знаеше, че всяка година, месец, ден, час и минута от живота ѝ до тая секунда са били само прелюдия към днешния сигурен връх на славата ѝ. Всичко, което се беше случвало досега, всеки дъх, всяко упражнение, всяка победа или загуба на бойното поле не бяха нищо освен подготовка. В следващите часове щеше да се изпълни съдбата ѝ. Или тя щеше да триумфира и Ахил да загине, или пък тя щеше да загине и нещо безкрайно по-ужасно — щеше да бъде опозорена и забравена през вековете.

Амазонката Пентезилея нямаше намерение да бъде опозорена и забравена през вековете.

Когато се събуди в Приамовия дворец, се почувства силна и щастлива. Изкъпа се и когато застана пред полираното метално огледало, обърна внимание на лицето и тялото си — рядко го правеше.

Знаеше, че е красива според най-високите стандарти на мъже, жени и богове. Това не я интересуваше. Просто не беше важно за нейната воинска душа. Ала днес, докато без да бърза обличаше почистените си дрехи и лъскавите си доспехи, царицата си позволи да се възхити на собствената си хубост. В края на краищата тя щеше да е последното нещо, което щеше да види бързоногият мъжеубиец Ахил.

Двайсет и пет годишната амазонка имаше детско лице и големите ѝ зелени очи изглеждаха още по-големи на фона на късите ѝ руси къдрици. Устните ѝ бяха присвити и рядко склонни да се усмихват, но бяха и пълни и розови. Отразяващото се в полирания метал тяло бе мускулесто и загоряло от дългите часове плуване, упражнения и лов на слънце, ала не и мършаво. Имаше пълни женствени хълбоци и задник — отбеляза го с леко неодобрително нацупване, докато стягаше сребърния колан на тънката си талия. Гърдите ѝ бяха по-високи и кръгли, отколкото на повечето жени, даже на другите амазонки, и зърната ѝ бяха по-скоро розови, отколкото кафяви. Все още беше девствена и възнамеряваше да остане такава до края на живота си. Нека по-големите ѝ сестри — царицата потрепери при мисълта за смъртта на Хиполита — се оставяха да бъдат

прелъстявани от мъжките фокуси и отвличани в плен, за да бъдат използвани за разплод от някой космат мъж. Това никога нямаше да се случи с нея.

Докато се обличаше, амазонската царица загреба магическо ароматично масло от сребърна купа с форма на нар и го втри над сърцето си, в ключиците си и над вертикалната линия на златните косми на пубиса си. Такива бяха упътванията на Афродита, която ѝ се бе явила в деня, след като с нея беше разговаряла Атина Палада, и я бе пратила на тая мисия. Богинята на любовта я беше уверила, че тоя парфюм, по-силен от амброзия, е създаден от самата нея специално за Ахил и единствено за него и ще го хвърли в състояние на непреодолима страст. Сега Пентезилея имаше две тайни оръжия — копието, което ѝ бе дала Атина и което не можело да не улучи целта си, и парфюма на Киприда. Възнамеряваше да нанесе смъртния си удар, докато мъжеубиецът се е вцепенил от желание.

Една от нейните амазонски другарки, сигурно вярната ѝ Клония, беше лъснала царските ѝ доспехи, преди да си легне, и сега бронзът и златото сияеха в металното огледало. Оръжията ѝ бяха наблизко — лъкът и колчанът с идеално прави червенотопери стрели, мечът, по-къс от мъжки, ала идеално балансиран и също толкова смъртоносен, колкото и на всеки мъж, и двойната ѝ бойна брадва, обикновено любимото амазонско оръжие. Но не и днес.

Тя претегли в ръка копието, което ѝ бе дала Атина. Изглеждаше почти безтегловно, нетърпеливо да полети към целта си. Дългият връх с два шипа не беше бронзов, нито даже железен, а от някакъв по-остър метал, изкован на Олимп. Нищо не можеше да го притъпи. Никоя броня не можеше да го спре. Палада ѝ бе обяснила, че е потопен в най-смъртоносната отрова, известна на боговете. Една драскотина в смъртната пета на Ахил, и отровата щяла да се изкачи до сърцето на героя, да го повали за секунди и да го прати при Хадес само след няколко мига. Дръжката жужеше в дланта ѝ. Също като самата нея, копието нямаше търпение да пронже Ахиловата плът и да го погуби, да изпълни очите, устата и дробовете му с тъмата на смъртта.

Атина шепнешком ѝ беше разкрила източника на почти абсолютната Ахилова неуязвимост — бе ѝ разказала за опита на Тетида да направи бебето си безсмъртно, осуетен от Пелей, който извадил детето от небесния огън. „Петата на Ахил е смъртна — беше

казала Палада, — нейната квантова вероятност не е променена...“ Каквото и да означаваше това. За Пентезилея това означаваше, че ще убие мъжеубиеца Ахил — а също женоубиец и насилник, знаеше тя, бич за жените при превземането на множество градове, завладени от него и неговите буйстващи мирмидонци, докато другите ахейци почиваха на своите лаври тук на брега. Даже в своите далечни амазонски земи на север младата царица бе чувала, че имало две Троянски войни — ахейците със своите целенасочени битки при Илион, следвани от дълги периоди на леност и пирове, и Ахил със своите опустошения из цяла Мала Азия. Под безпощадните му атаки бяха паднали седемнайсет града.

„А сега е негов ред да падне“.

Градът бе изпълнен със смут и тревога. Глашатаите викаха от стените, че ахейците се събират зад Агамемнон и неговите вождове. Носеше се слух, че гърците подготвят коварно нападение, докато Хектор спи и храбрият Еней е на фронта оттатък Дупката. Царицата забеляза някакви жени в жалки остатъци от мъжки доспехи — сякаш се преструваха на амазонки. Стражите по стените пак надуха тръбите и грамадните Скейски порти се затръшнаха зад Пентезилея и нейните другарки.

Без да обръща внимание на припрените троянски бойци, които се строяваха в полето между града и ахейските лагери, Пентезилея поведе дванайсетте си другарки на изток към извисяващата се Дупка. Беше я видяла на идване, ала въпреки това сърцето ѝ се разтуптя от възбуда. Висока над шейсет метра, Дупката представляваше идеален три четвърти кръг, изрязан от зимното небе и закотвен в скалистото поле на изток от града. От север и изток нямаше Дупки — знаеше го, защото бяха пристигнали оттам. Илион и морето се виждаха и нямаше и намек за такова магьосничество. Дупката се виждаше само когато човек се приближаваше от югозапад.

Дългите колони на ахейците и троянците бързо минаваха през Дупката, пеш и с колесници, сякаш имаше заповед за евакуация. Сигурно действаха по инструкции от Илион и Агамемноновия стан, предположи Пентезилея, да напуснат фронта срещу боговете и незабавно да се приберат, за да се подготвят за нови враждебни действия помежду си.

Това нямаше значение за нея. Нейната цел бе смъртта на Ахил и тежко на всеки ахеец — а и троянец, — който допуснеше грешката да ѝ се изпречи на пътя. Беше пратила цели легиони мъже в Хадес и днес пак щеше да го направи, ако се наложеше.

Докато превеждаше двойната си колона ездачки през Дупката, тя наистина затаи дъх, но когато излезе от другата страна, изпита само странно усещане за лекота, някаква незабележима промяна в самата светлина и мимолетно задъхване — когато отново си пое дъх, — сякаш изведнъж се бе оказала на планински връх, където въздухът е порядък. Конят ѝ, изглежда, също усети промяната и силно опъна юздите, ала тя го обузда с лекота.

Не можеше да откъсне очи от Олимп. Планината изпълваше хоризонта на запад... не, изпълваше целия свят... не, тя беше светът. Право пред амазонката, която внезапно бе изгубила интерес към всичко, което не е Олимп, зад групичките мъже, моравеки и някакви силуети, проснати на червената земя — навярно трупове, — първо се извисяваха над трикилометровите вертикални скали в подножието на дома на боговете и после още шестнайсет километра планина, чиито склонове се издигаха ли издигаха...

— Царице.

Пентезилея разсеяно чу гласа, разсеяно позна Бремуза, втората си помощничка след вярната Клония, ала не ѝ обърна внимание, нито на кристалнобистрия океан надясно и грамадните каменни глави по брега. Те не означаваха нищо в сравнение с надвисналата реалност на самия Олимп. Амазонската царица вирна глава, за да огледа склоновете на планината все по-нависоко и после още безкрайно нагоре в и над светлосиньото небе...

— Царице!

Тя се обърна да смърми Бремуза — и видя, че другите жени са спрели конете си. Разтърси глава, сякаш току-що се събуждаше от сън, и се огледа.

И разбра, че през цялото време, през което е била запленена от Олимп, групата им е подминавала жени от отсамната страна на Дупката — тичащи, пищящи, окървавени, залитащи, плачещи, падащи. Клония беше скочила от коня и бе повдигнала на коляното си главата на една такава ранена жена, която сякаш носеше странна тъмночервена дреха.

— Кой? — сякаш гледаше от огромна височина, попита Пентезилея. Видя, че през последния километър и половина са се движили по дия от захвърлени окървавени доспехи.

— Ахейците — изхриптя умиращата. — Ахил... — Даже да бе носила броня, това не ѝ беше помогнало. Гърдите ѝ бяха отсечени. Самата тя бе почти гола. Тъмночервената дреха всъщност беше собствената ѝ кръв.

— Отнесете я в... — започна царицата, но млъкна. Жената бе издъхнала.

Клония яхна коня си и застана вдясно зад господарката си, където яздеше винаги. Амазонската царица усети гнева, който излъчваше старата ѝ другарка — като горещи вълни от буен огън.

— Напред — заповяда Пентезилея и пришпори бойния си жребец. Бравата ѝ беше закрепена за седлото. Стискаше копие на Атина в дясната си ръка. Амазонките изминаха последния половин километър до групата мъже в галоп. Ахейците се бяха навели над други трупове — ограбваха ги. Смехът им ясно се чуваше в редкия въздух.

Бяха убити четирийсетина жени. Царицата забави ход. Двете колони зад нея се разпокъсаха — конете, даже бойните, не обичат да настъпват човешки същества, а окървавените тела, всички на жени, бяха нападали толкова нагъсто, че животните трябваше внимателно да избират пътя си: стъпваха с тежките си копита в малкото свободни места между мъртвите.

Мъжете спряха да претърсват и опипват жертвите и вдигнаха глави. Бяха стотина. Пентезилея не познаваше никого от тях — нямаше нито един гръцки герой. Огледа се и видя други мъже — връщаха се към ахейската войска. Това май бяха героите.

— Вижте, още женски — каза най-отвратителният от мъжете, които събличаха доспехите на избитите. — И този път ни водят коне.

— Как се казваш? — попита царицата.

Ахеецът се ухили и оголи изгнилите си зъби.

— Казвам се Молион и се чудя кога да те наеба — преди или след като те убия, хубавелке.

— Това решение сигурно е много трудно за толкова ограничен ум — спокойно отвърна Пентезилея. — Някога познавах един Молион,

обаче той беше троянец, другар на Тимбрей. Освен това оня Молион беше жив човек, а ти си мъртво псе.

Молион изсумтя и изтегли меча си.

Царицата замахна с двуострата си брадва и го обезглави. После пришпори грамадния си боен жребец и повали други трима — едва имаха време да вдигнат щитовете си, преди да ги прегазят.

С нечовешки вик нейните дванайсет амазонки препуснаха до нея — тъпчеха, сечаха и пронизваха ахейците, все едно жънеха жито с коси. Всички, които се опитаха да се съпротивляват, загинаха. Също и другите, които се опитаха да избягат. Пентезилея лично уби седмина.

Другарките й Евандра и Термодонта повалиха последните хленчещи, пълзящи, умоляващи ахейци, но Пентезилея удиви сестрите си, като им заповяда да пуснат едно особено грозно циврещо копеле, което се представи като Терсит.

— Отнеси следното послание на Ахил, Диомед, Аяковците, Одисей, Идоменей и другите аргивски герои, които ни зяпат ей от оня хълм — викна му тя. — Кажим им, че аз, Пентезилея, царица на амазонките, щерка на Арес, любимка на Атина и Афродита, съм дошла да сложа край на жалкия Ахилев живот. Кажим им, че ще се бия с Ахил в двубой, ако е съгласен, но че ако настояват, с моите амазонски другарки ще ги избием всичките. Върви да отнесеш посланието ми.

Грозният Терсит офейка толкова бързо, колкото позволяваха треперещите му крака.

Нейната вярна дясна ръка, грозноватата, ала безпределно храбра Клония, подкара коня си до нейния.

— Какво говориш, царице? Не можем да се бием с всички ахейски герои. Всеки от тях е легендарен... а заедно те са напълно непобедими и не са по силите на някои тринайсет амазонки, живели някога на земята.

— Бъди спокойна, сестро — отвърна Пентезилея. — Нашата победа е колкото в собствените ни яки ръце, толкова и във волята на боговете. Когато Ахил падне мъртъв, другите ахейци ще избягат — както бягаха от Хектор и обикновените троянци, когато падаха или биваха ранени техни далеч по-скромни вождове. И когато избягат, ние ще обърнем обратно, ще препуснем, ще минем през оная проклета Дупка и ще изгорим корабите им, преди тия така наречени герои да успеят да се окопятят.

— Ще те последваме и в смъртта, царице, както винаги сме те следвали към славата — промълви Клония.

— Да, към славата, любима сестро — обеща ѝ Пентезилея. — Виж, онова плъхолико псе Терсит предаде посланието ни и ахейските вождове се приближават. Доспехите на Ахил блестят по-силно от другите. Хайде да ги посрещнем на чистото бойно поле ей там.

Тя пришпори огромния си кон и тринайсетте амазонки препуснаха заедно към Ахил и ахейците.

19.

— Какъв син лъч? — попита Хокънбери.

Обсъждаха изчезването на земното население през тая епоха на Илион — всички извън петстотинкилометровия радиус около Троя, — докато Манмът управляваше стършела към Марс, Монс Олимпус и брана-дупката.

— Син лъч, който е насочен нагоре от Делфи в Пелопонес — поясни моравекът. — Появи се в деня, в който изчезна останалото човешко население. Смятахме, че е съставен от тахиони, обаче вече не сме убедени. Има една теория — само теория, — че всички други хора са били сведени до основните си компоненти на Калаби-Яу и че са кодирани и изстреляни в междузвездното пространство с този лъч.

— Идва от Делфи, така ли? — повтори бившият схоластик. Не знаеше абсолютно нищо за тахионите и разните му там компоненти, ала знаеше доста неща за Делфи и неговия оракул.

— Да, мога да ти го покажа, ако имаш десетина минути, преди да се наложи да се връщаш — отговори Манмът. — Най-странното е, че подобен син лъч идва от нашата съвременна Земя, онази, към която ще отлетим, но идва от град Ерусалим.

— Ерусалим — повтори Хокънбери. Стършелът се клатеше и разтърсваше, носеше се надолу към Дупката, и той се бе вкопчил в невидимите странични облегалки на невидимата седалка. — Лъчите във въздуха ли се издигат? Или в космоса? Докъде стигат?

— Не знаем. Като че ли няма конкретна цел. Лъчите се излъчват от доста време и се въртят заедно със Земята естествено, но напускат слънчевата система — слънчевите системи и на двете Земи — и като че ли не са насочени към точно определена звезда, звезден куп или галактика. Но сините лъчи са двупосочни. Тоест поток тахионна енергия се връща в Делфи — а навярно и в Ерусалим, — така че...

— Почакай — прекъсна го Хокънбери. — Видя ли това?

Тъкмо бяха минали през брана-дупката, точно под горната ѝ дъга.

— Да — потвърди Манмът. — Беше като в мъгла, обаче ми се стори, че хора се сражават там, където обикновено са ахейските предни линии край Олимп. И виж... точно пред нас. — Моравекът увеличи холоилюминаторите и Хокънбери видя гърците и троянците — сражаваха се под стените на Илион. Скейските порти, отворени през последните осем месеца, бяха затворени.

— Боже Господи — промълви схоластикът.

— Да, Боже Господи — повтори Манмът.

— Можем ли да се върнем там, където видяхме първите признаци за боеве, Манмът? От марсианската страна на брана-дупката? Там имаше нещо странно.

Хокънбери бе видял ездаци, съвсем малък отряд, очевидно нападащ пехотинци. Нито ахейците, нито троянците имаха конница.

— Естествено — отвърна Манмът и описа пълен кръг със стършела. Отново се понесоха към Дупката.

„Още ли ме чуваш, Манмът?“ — разнесе се гласът на Орфу по теснолъчевия канал, предаден през Дупката по транспондерите, които бяха поставили там.

„Съвсем ясно“.

„Доктор Хокънбери с теб ли е?“

„Да“.

„Тогава остани на теснолъчева връзка. Не му показвай, че разговаряме. Виждате ли нещо странно там?“

„Да. Връщаме се да проверим. Конници препускат към аргивски хоплити откъм марсианската страна на браната и аргивци нападат троянци откъм Земята“.

— Можеш ли да скриеш това нещо? — попита Хокънбери, когато се приближиха на шейсетина метра над конниците, които препускаха към петдесетината ахейски пехотинци. Стършелът все още се намираше на около километър и половина от очевидно предстоящото състълкновение. — Да ни направиш някак си по-невидими?

— Естествено. — Манмът задейства пълен стелт и намали скоростта.

„Не, не говоря за това, което правят хората — каза Орфу. — Виждаш ли нещо странно в самата брана-дупка?“

Европейският моравек не само погледна с очите си в широкообхватния спектър, но и влезе във всички уреди и сензори на

стършела. После каза: „Браната изглежда нормална“.

— Хайде да кацнем зад Ахил и хората му — предложи Хокънбери. — Може ли да кацнем безшумно?

— Естествено — потрети Манмът и спусна стършела на трийсетина метра зад ахейците. От войската отзад се приближаваха още гърци. Моравекът видя неколцина астровеки в приближаващата се група и различи главен центурион Меп Аху.

„Не, не е нормална — излъчи Орфу от Йо. — Регистрираме невероятни колебания в брана-дупката и останалото мембранно пространство. Освен това на върха на Олимп става нещо — уредите не могат да засичат квантовата и гравитационната активност. Имаме данни за атомни, ядрени, плазмени и други експлозии. Обаче главната ни грижа е брана-дупката“.

„Какви са параметрите на аномалията?“ — попита Манмът. Навремето, докато управляваше подводницата си под леда на Европа, никога не си бе правил труда да се задълбочи в V-теорията или различните ѝ исторически предшественици като M-теорията и струнната теория. Беше свалил повечето от това, което знаеше, от Орфу и главните база данни на Фобос, за да се запознае със съвременните представи за Дупките, в чието създаване случайно беше участвал, и за да разбере защо през последните няколко месеца са изчезнали всички брани, само с едно изключение.

„Стромингър-Вафа-Сускинд-Сен сензорите ни дават БПС стойности, които показват растящо несъответствие между минималната маса на браната и нейния заряд“ — отвърна Орфу.

„Какво е БПС?“ — Манмът разбираше, че несъответствието между маса и заряд е лошо, но не знаеше защо.

„Богомолни, Прасар, Съмърфийлд — поясни Орфу с глас, който казваше без думи: «Голям идиот си, но въпреки това ми харесваш». — Калаби-Яу пространството там при вас преминава пространстворазкъсващо конично преобразуване“.

— Страхотно. — Хокънбери се измъкна от невидимата седалка и се втурна към спускащата се рампа. — Какво не бих дал да имам някогашния си схоластически екип — преобразяваща гривна, тазерен микрофон, левитатор. Идваш ли?

— След малко. — „Искаш да кажеш, че брана-дупката става нестабилна, така ли?“

„Искам да кажа, че всеки момент ще колабира — отговори Орфу. — Наредихме на моравеките и астровеки около Илион и по крайбрежието да си плюят на петите. Според нас имат време да натоварят оборудването си, но стършелите и совалките би трябвало да излязат оттам през следващите десет минути със скорост около три маха. Пригответе се за звуковите вълни“.

„Така Илион ще остане незащитен за въздушна атака и телепортаторно нашествие от Олимп“ — излъчи Манмът. Тази мисъл го ужаси. Те изоставяха своите троянски и гръцки съюзници!

„Това вече не е наш проблем — избуботи Орфу от Йо. — Астейг/Че и другите премиер интегратори обявиха евакуация. Ако бранадупката се затвори, а тя ще се затвори, Манмът, повярвай ми, ще изгубим всичките си осемстотин техники, веките от зенитната батарея и другите на Земята. Вече получиха заповед за изтегляне. Те рискуват живота си дори само с това, че прибират ракетите, енергийните прожектори и другите си тежки оръжия, обаче интеграторите не искат да изоставят тези неща, макар и извадени от действие“.

„С какво мога да помогна?“ Манмът погледна през отворения люк. Хокънбери тичаше към Ахил и неговите хора. Почувства се излишен — ако изоставеше схоластика, той можеше да загине в битката. Ако моментално не вдигнеше стършела във въздуха и не минеше през Дупката, другите моравеки можеха завинаги да останат откъснати от истинската си вселена.

„Почакай, ще попитам интеграторите и генерал Бех бин Адее. — След няколко секунди теснолъчевият канал отново изпращя. — Стой където си. Имаш най-добрия наблюдателен ъгъл към браната, с който разполагаме в момента. Можеш ли да свържеш всичките си уреди с Фобос и да излезеш от кораба, за да прибавиш и собствените си сензори към връзката?“

„Да“ — потвърди Манмът, изключи стелт маскировката на стършела — не искаше приближаващата се група ахейци и астровеки да се блъснат в него — и побърза да слезе по рампата, за да настигне Хокънбери.

Докато тичаше към ахейското множество, Хокънбери изпитваше растящо усещане за недействителност, примесено с угризение. „Това е

мое дело. Ако преди осем месеца не се бях преобразил в Атина и не бях отвлякъл Патрокъл, Ахил нямаше да обяви война на боговете и това нямаше да се случи. Ако днес някой умре, аз ще съм виновен“.

Ахил обаче обърна гръб на приближаващите се конници и го поздрави.

— Добре дошъл, Хокънбери, сине Дуейнов.

Там се бяха събрали петдесетина ахейски герои и чакаха жените — бившият схоластик виждаше, че това наистина са жени, облечени в бляскави доспехи — а сред героите позна Диомед, Големия и Малкия Аякс, Идомей, Одисей, Подаркес и неговия по-млад приятел Менип, Стенел, Евриал и Стихий. С изненада забеляза злобния „адвокат“ на стана Терсит, застанал до Ахил — знаеше, че обикновено бързоногият мъжеубиец не допуска тоя мародер до себе си.

— Какво става? — попита той Пелеевия син.

Високият русокос богочовек сви рамене.

— Днес е странен ден, сине Дуейнов. Първо боговете отказаха да слязат и да се бият. После ни нападнаха някакви тъпи троянки — убиха Филоктет с наслуки хвърлено копие. Сега тия амазонки се приближават към нас, след като убили наши хора или поне така твърди тоя плъх до мен.

„Амазонки?“

Манмът забързано се присъедини към групата. Повечето ахейци вече бяха свикнали с дребния моравек и само бегло погледнаха съществото от метал и пластмаса, преди отново да насочат очи към бързо приближаващите се амазонки.

— Какво има? — попита Манмът схоластика на английски. Вместо да отговори на същия език, Хокънбери скандира:

— *Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens, mediisque in milibus ardet,
aurea subnectens exsertae cingula mammae
bellatrix, audetque viris concurrere virgo.*

— Не ме карай да свалям латински — отвърна Манмът и кимна към грамадните коне, които спряха на няма и пет метра от тях, като вдигнаха облак прах, който обгърна ахейските вождове.

— *Яростна Пентезилея предвожда рояк амазонки с щитове половинлунни, сред хиляди тя се сражава и под заголена съсца пристегнала златния пояс, дева бойкиня, изгаря от дързост в борбата с мъжете*^[1].

— Направо страхотно — саркастично подхвърли дребният моравек. — Обаче латинският... това не е от Омир, нали?

— От Вергилий — прошепна Хокънбери във внезапно спусналата се тишина, в която прозвуча оглушаващо високо риене на конско копито. — Някак си сме се озовали в „Енеида“.

— Направо страхотно — повтори Манмът.

„Астровекските техники почти са натоварили и след пет минути или още по-скоро ще са готови да излетят от Земята — излъчи Орфу. — Трябва да знаеш и още нещо. Ускоряваме изстрелването на «Кралица Маб».“

„За кога е пренасрочен полетът? — Почти изцяло органичното сърце на Манмът се сви. — Обещахме на Хокънбери четирийсет и осем часа, за да реши и да се опита да уговори Одисей да дойде с нас“.

„Ами, сега има по-малко от час — съобщи йонийският му приятел. — Четирийсетина минути, ако успеем да натоварим тези проклетите астровеки и да складираме оръжието им. Ще трябва или да се върнете тук дотогава, или да останете там“.

„Ами «Смуглата дама»?“ — попита Манмът, загрижен за подводницата си. Изобщо не беше правил последни проверки на многобройните корабни системи.

„В момента я товарят в трюма — излъчи Орфу от «Маб». — Усещам тропането. Ще направиш проверките, когато излетим. Не си губи времето там, приятелю“. Тесният лъч изсъска и йониецът се изключи.

Хокънбери — стоеше точно зад първата редица — видя, че конете на амазонките са огромни... колкото першерони или оная порода, будвайзер. Бяха тринайсет и Вергилий, Бог да го благослови,

имаше право — доспехите им оставяха левите им гърди открити. Това действаше... разсейващо.

Ахил направи три крачки пред другите мъже и спря толкова близо до жребца на русокосата амазонка, че можеше да го погали по муцуната. Ала не го направи.

— Какво искаш, жено? — попита той. Гласът му звучеше меко за толкова едър и мускулист мъж.

— Аз съм Пентезилея, щерка на бога на войната Арес и амазонската царица Отрера — представи се хубавицата от висотата на бронирания си кон. — И искам смъртта ти, Ахиле, сине Пелеев.

Ахил отметна глава и се засмя — спокоен, отпуснат смях, и тъкмо затова още по-вледеняващ.

— Кажи ми, жено, как събра смелост да предизвикаш нас, най-могъщите герои на тая епоха, воители, обсадили самия Олимп? — меко попита той. — Повечето водим произхода си от рода на самия Кронид, господаря Зевс. Наистина ли искаш да се биеш с нас?

— Другите могат да си идат, ако им е мил животът — извика в отговор Пентезилея със също толкова спокоен, ала по-висок глас. — Няма защо да се бия с Аякс Теламонов, нито със сина Тидеев, сина Девкалионов, сина Лаертов и другите, които са се събрали тук. Само с теб, сине Пелеев.

Изброените мъже — Големия Аякс, Диомед, Идомений и Одисей — се сепнаха за миг, погледнаха Ахил и едновременно избухнаха в смях. Другите ахейци последваха примера им. Петдесетина аргивски бойци вече се приближаваха зад тях, сред тях беше и астровеят Меп Аху.

Незабелязано от Хокънбери, скритата под черен визьор глава на Манмът плавно се завъртя. Бившият схластик нямаше представа, че главният центурион съобщава по теснолъчевия канал на по-дребния моравек за предстоящия колапс на брана-дупката.

— Ти оскърби боговете със смехотворното си нападение срещу техния дом — викна Пентезилея. Високият ѝ глас се чуваше на стотици метри. — Ти озлочести мирните троянци с неуспешната си атака срещу техния дом. Ала днес ще умреш, женоубиецо Ахиле. Пригответи се за битка.

— Божичко — каза на английски Манмът.

— Боже Господи — промълви Хокънбери.

Тринайсетте жени закрепяха на своя амазонски език, пришпориха бойните си коне, великанските жребци препуснаха напред и изведнъж въздухът се изпълни с копия, стрели и дрънчене на бронзови върхове в доспехи и припряно вдигнати щитове.

---

[1] Пр. Г. Батаклиев. — Б.пр. ↑

20.

По крайбрежието на северното марсианско море, наричано от обитателите на Монс Олимпус Северен океан или море Тетида, зелените човечета, известни като „зеки“, са издигнали над единайсет хиляди грамадни каменни глави. Всяка глава е висока два̀йсет метра. Главите са еднакви — всяка изобразява старец със свиреп орлов нос, тънки устни, високо чело, смръщени вежди, плешиво теме, решителна брадичка и дълга коса, спускаща се над ушите му. Камъкът идва от кариери, изсечени в скалите на геологическия гювеч, известен като лабиринта Ноктис, в най-западния край на дългото четири хиляди и двеста километра вътрешно море, изпълващо цепнатината Валес Маринерис. Зелените човечета товарят каменните блокове от каменоломните при лабиринта Ноктис на шлепове и ги превозват през Валес Маринерис, а после стотици зелени човечета ги разтоварват и извайват главата на място, както си лежи на пясъка. Когато остане само косата отзад, зеките претъркулват всяка глава при предварително подготвена каменна основа — понякога се налага да я издигат по скали или да я пренасят през блата и мочурища, — след което я изправят с помощта на система от скрипци, въжета и насипи от пясък. Поставят каменна ос от шията в ниша в основата и накрая десетина зелени човечета доиздялват къдравата коса, а останалите малки същества продължават работата по следващата глава.

Всички тези еднакви лица гледат към морето.

Първата глава е издигната преди близо един и половина земен век в подножието на Монс Олимпус, където плискат вълните на Тетида, и оттогава зелените човечета поставят по една глава на всеки километър — все по на изток по грамадния гъбовиден полуостров, наричан Темпе Тера, и обратно на юг в устието на Касей Валес, на югоизток покрай блатата на Луне Планум, от двете страни на огромното устие и море в морето Хризе Планиция, по скалистите брегове на широкото устие на Валес Маринерис и накрая, едва през последните осем месеца, на североизток покрай стръмните скали на

Арабия Тера към най-северните архипелази Деутеронилус и Патронилус Мензе.

Но тоя ден всякаква работа по главите е спряла и над стоте фелуки са откарали зелените човечета — еднометрови фотосинтезиращи хоминиди с прозрачна плът, без уста и уши и с въгленовочерни очи — на двеста километра от Монс Олимпус, на широкия плаж на Темпе Тера. Оттам далеч в морето на запад се вижда островният вулкан Алба Патера и над хоризонта на югозапад се извисява невероятният масив на Олимп.

Каменните глави обикалят стръмната скала на няколкостотин метра от водата, но плажът е широк и равен и всичките седем хиляди триста и три човечета са се събрали тъкмо там, в плътна зелена маса по пясъка, освен един празен полукръг с радиус петдесет и един метра. Няколко марсиански часа зелените човечета стоят безмълвни и неподвижни, вперили мастиленочерните си очички в голия пясък. Съвсем ниските вълни на Тетида леко поклащат фелуките и шлеповете. Единственият шум е на вятъра, който духа от запад, сегиз-тогиз вдига пясък и брули прозрачната зелена кожа или тихичко свири сред ниския прецип под скалите.

Изведнъж въздухът замирихва на озон — въпреки че зеките нямат носове да усетят миризмата — и над плажа избухват гръмотевици. Макар че нямат уши, зелените човечета ги долавят с невероятно чувствителната си кожа.

На два метра над плажа внезапно се появява червен триизмерен ромбоид, широк петнайсетина метра. Той се разширява, ала после се прищипва в средата и заприличва на два червени конични бонбона. При върховете им се оформя мъничка сфера, нарастваща до зелен триизмерен овал, който сякаш поглъща първоначалния червен ромбоид. Овалът и ромбоидът започват да се въртят в противоположни посоки и на сто метра във въздуха полита пясъчен стълб.

Зелените човечета стоят и безстрастно наблюдават усилващата се буря.

Триизмерният овал и ромбоид образуват сфера, после във въздуха се появява кръг с диаметър десет метра и сякаш потъва в пясъка, докато брана-дупката отрязва къс от пространство и време. Тъй като е новородена, защитната ѝ повърхност все още се вижда: венчелистчета и пластове от единайсетизмерна енергия, предпазващи

пясъка, въздуха, Марс и вселената от това съзнателно израждане на пространственорековата тъкан.

От дупката излиза пуфтяща парна дрошка. Невидими жироскопи балансира масата от метал и дърво върху единственото ѝ гумено колело. Колата напуска Дупката и спира точно в центъра на пространството, оставено свободно от зеките. Отваря се красиво резбована врата и се спуска дървена стълбичка — разгъва се като сложно проектиран пъзел.

Отвътре се появяват четири войника — двуметрови широкоплещести метални двуноги, без шия и с глави, които приличат на издатина върху тялото — и с помощта на манипулаторните си ръце, а не на режещите си длани, започват да сглобяват сложен апарат със сребърни пипала, завършващи с малки параболични прожектори. Когато приключват, се отдръпват към стихналата парна машина и замръзват неподвижно.

Появява се човек или проекция и привидно се материализира на пясъка между пипалата-жици на проектора — старец в сини одежди, покрити с чудно извезани астрономически изображения. Носи дълга тояга, на която се подпира. Обутите му в златни пантофи крака са достатъчно плътни и трептящото му тяло е достатъчно тежко, за да оставя стъпки по пясъка. Лицето му е същото като на статуите.

Магът стига до кристалнобистрото море и зачаква.

Скоро морето се раздвижва и точно зад линията на случайните вълнички от водата се издига нещо огромно. То бавно изплува, по-скоро като остров от морето, отколкото като органично същество — кит, делфин, морски змей или бог. От гънките и отворите му се стича вода. То се приближава към брега и зеките отстъпват назад и настрани, за да му направят място.

По форма и цвят нещото най-много прилича на великански мозък. Тъканта е розова — като жив човешки мозък — и гънките му най-много напомнят на максимално нагънатата мозъчна повърхност, но приликата свършва дотам, тъй като съществото има множество чифтове сиви очи, разположени в гънките между розовата тъкан и безбройните ръце: ръчички с различен брой пръсти, излизащи от гънките и размахващи се като морска анемона под действието на студени течения, по-големи длани на по-дълги стволоче от двете страни на различно разположените очи и — както става все по-ясно,

когато голямото колкото къща създание изплува от водата и се затътря по пясъка — множество двойки грамадни ръце отдолу и отстрани, с които се придвижва, всяка бяла като личинка или мъртвешки сива, голяма колкото туловище на кон.

„Какво си направил с любимия ми поклонник?“ — беззвучно пита многоръкият.

— Пак вилнее на воля в света, колкото и да ми е мъчно да го кажа — въздъхва старецът.

„На кой свят? Те са толкова много“.

— На Земята.

„На коя Земя? Те са толкова много“.

— На моята Земя — отвърща магът. — Истинската.

Мозъкът с ръце издава звук през дупките и отворите в гънките си, служест звук като на кит, вдишващ морска вода. „Къде е моята жрица, Просперо? Къде е детето ми?“

— Кое дете? — пита старецът. — Своята свиньогарванова курва с кръжила сини около очите ли дириш, оная злоба, или палето петнисто, с което тя окучи се на тоя бряг на моя свят?

Магът използва латинските дума „sus“ за „свиня“ и „corax“ за „гарван“: очевидно изпитваше удоволствие от игрословицата, също както и от „окучи“.

„Сикоракса и Калибан. Къде са?“

— Кучката я няма. Гущерчето е на свобода.

„Моят Калибан е избягал от скалата, на която през тия дълги векове го държеше в плен ти, така ли?“

— Нима не го казах току-що? Трябва да размениш някои от излишните си очи за уши.

„Успял ли е вече да изяде всичките ти жалки смъртни на тоя свят?“

— Не всички. Все още. — Магът посочва с тоягата си към каменните версии на собственото си лице, които гледат от скалата зад него. — Обичаш ли да те наблюдават, Многоръки?

Мозъкът отново изхвърля солена вода и служ. „Ще оставя зелените човечета да поработят още и ще пратя цунами да ги издави до крак и в същото време да събори твоите жалки каменни шпиони“.

— Защо не го сториш сега?

„Знаеш, че мога“. Беззвучният глас някак си изразява изсумтяване.

— Знам, че можеш, зло същество — отвръща Просперо. — Но ако удавиш този народ, ще извършиш по-голямо престъпление от много други твои злодеяния. Зеките са самото състрадание, олицетворение на предаността, непроменени от предишно състояние, както стори ти с тукашните богове по чудовищната си прищявка, а истински същества, които са мои. Аз ги преобразих.

„Дори само затова ще ми е още по-приятно да ги избия. Каква полза от тия неми хлорофилни нищожества? Те са като амбулаторни бегонии“.

— Те нямат глас, ала съвсем не са неми — възразява старият маг. — Общуват помежду си чрез генетично изменени пакети от данни, предавани между клетките при допир. Когато се налага да контактуват с някой извън своя род, един от тях доброволно предлага сърцето си за допир и умира като индивид, но всички други го поглъщат и така продължава да живее. Това е прекрасно.

„«Manesque exire sepulcris»^[1] — мисли-изсъсква многоръкият Сетевос. — Ти просто призоваваш мъртъвците от гробовете им. Играеш играта на Медея“.

Без предупреждение Сетевос се завърта на стъпалните си ръце и изстрелва змиеподобен ствол с по-малка длан от мозъчните си гънки на цели двайсет метра. Сивкавият юмрук се забива в едно зелено човече, застанало на самия бряг, прониква в гърдите му, стиска плаващото му зелено сърце и го изтръгва. Тялото на зека се строполява безжизнено на пясъка и всичките му вътрешни течности изтичат. Друго ЗЧ моментално коленичи, за да погълне каквото може от клетъчната същност на мъртвия си събрат.

Сетевос прибира ръката си, изстиска сърцето до суха люспа, както се изцежда течност от гъба, и го захвърля. „Сърцето му беше празно и няма като главата му. Там нямаше никакво послание“.

— Не и за теб — съгласява се Просперо. — Ала сега тъжното послание за мен е да не говоря толкова откровено на враговете си. Винаги страдат други.

„Другите са създадени да страдат. Тъкмо затова ги създадохме с теб“.

— Да, с тая цел ние имаме ключовете на струните им, скоро настроени тъй, че да свирят по вкуса ни. Но твоите създания са противни на всички, Сетебос, особено Калибан. Твоето чудовищно изчадие е като зъл бръшлян, който изпи мъзгата на княжия ми ствол.

„И тъкмо това е роден да върши“.

— Роден ли? — тихо се засмива Просперо. — Твоето уродливо копеле се пръкна сред всички магьоснически гадории на истинска вещерска блудница — крастави жаби, прилепи, мухи, свини, които някога са били хора — и твоето гущерче щеше да превърне в кочина собствената ми Земя, ако не бях взел това предателско същество, не го бях научил да говори, не го бях подслонил в собствената си килия, не го бях използвал с човечна грижа и не му бях дал всички човешки достойнства... каквато и полза да имаше за мен, за света или за самия лъжлив роб.

„Всички човешки достойнства — изсумтява Сетебос, прави няколко крачки напред на грамадните си длани и сянката му пада върху стареца. — Аз го научих на власт. Научих го на болка“.

— Когато, подобно на твоя отвратителен род, той забрави своите мисли, а като звяр ръмжеше и квичеше, аз по заслуга въдворих го на скалата, където лично му правех компания.

„Ти заточи Калибан на оная орбитална скала и прати там една от своите холограми, за да можеш да го дразниш и измъчваш векове наред, лъжливи маго“.

— Да го измъчвам ли? Не. Ала когато беше непослушен, аз... противното земноводно с... изпълвах костите му с болка и го карах да реве, та другите зверове на оня орбитален остров да треперят от ужас. И пак ще го направя, когато го заловя.

„Много късно — изсумтява Сетебос. Всичките му немигащи очи се насочват към стареца в сините одежди. Пръстите му помръдват като водорасли. — Сам каза, че моят син, от когото съм много доволен, е на свобода на твоя свят. Знаех го естествено. И скоро ще ида там при него. Заедно с хилядите малки калибани, които ти беше толкова любезен да сътвориш, когато още живееше при постчовеците и смяташе оня обречен свят за чудесен, баща и син-внук скоро ще превърнат твоето зелено кълбо в по-приятно местенце“.

— Искаш да кажеш в тресавище — отвръща Просперо. — Зловонно, пълно с отвратителни същества, всички форми на мрак и

каквито язви и зарази от гнилочи, мочури и блата изсмуква слънцето, които се полепват по този Просперо.

„Да“. Грамадното мозъкоподобно създание започва да танцува на дългите си пръсти-крака, олюлява се, сякаш под звуците на безшумна музика или приятни нему крясъци.

— Тогава Просперо не бива да пада — прошепва старецът. — Не бива да пада.

„Няма начин, магьоснико. Ти си само сянка на слух за намек за ноосфера — олицетворение на безвременен, бездушен пулс на безполезна информация, безсмислено мънкане на народ, отдавна затъващ в старческо слабоумие и упадък, киберпръдня, отнесена от вятъра. Ще паднеш, както и твоята безполезна биокурва Ариел“.

Просперо вдига тоягата си, сякаш за да удари чудовището. После я отпуска и се подпира на нея, като че ли изведнъж изгубил всичките си сили.

— Ариел все още е нашата добра и вярна земна прислужница. Тя никога няма да служи на теб, на твоя чудовищен син или на твоята синеока вещица.

„Ще ни послужи със смъртта си“.

— Ариел е *самата* Земя, чудовище — прошепва магът. — Милата ми тя придоби пълно съзнание и се разви от ноосферата, преплитайки се със самоосъзнатата биосфера. Нима ще убиеш цял свят, за да утолиш яростта и суетата си?

„О, да“.

Сетевос се хвърля напред на гигантските си пръсти, хваща стареца в пет ръце и го вдига към две от очите си. „Къде е Сикоракса?“

— Гние.

„Цирцея е мъртва?! Дъщерята и наложницата на Сетевос не може да умре“.

— Гние.

„Къде? Как?“

— Злост и старост бяха я свили на колело и аз ѝ придадох форма на риба, която сега гние от главата надолу.

Многоръкият пак издава своето слюзесто сумтене, откъсва краката на Просперо и ги хвърля в морето. После изтръгва ръцете на мага и ги напъхва в паст, отворила се в най-дълбокия отвор в гънките

му. Накрая изкормя стареца и с шумно сърбане поглъща вътрешностите му, сякаш изсмуква спагети.

— Забавно ли ти е? — пита главата на Просперо, преди и тя да бъде смачкана от пръстите и натикана в пастта на многоръкия.

Сребърните пипала на плажа замъждукват и параболичните клапани в краищата им засилват. Просперо се материализира по-далеч на брега.

— Ти си тъпак, Сетебос. Вечно гневен, вечно гладен, но досаден и тъп.

„Ще открия истинската ти телесна същност, Просперо. Повярвай ми. На твоята Земя, в нейната кора, под нейното море или в нейна орбита ще намеря органичната маса, която някога си бил, и бавно ще я сдъвча. Не се съмнявай“.

— Тъпак — повтаря магът. Изглежда уморен и тъжен. — Каквато и да е съдбата на твоите глинени богове и моите зеки на Марс, и на моите любими хора на илионската Земя, ние с теб скоро пак ще се срещнем. Тоя път на Земята. И тогава нашата дълга война окончателно ще свърши, за добро или зло.

„Да“. Многоръкото същество изплюва на пясъка кървави останки, завърта се на долните си ръце и се затътря обратно в морето. След него остава кървава плюнка, изтичаща от полупотопения му най-горен отвор.

Просперо въздъхва, кимва на войниксите, отива до най-близкото ЗЧ и го прегръща.

— Колкото и да ми се иска да поговоря с вас и да чуя мислите ви, любими мои, старото ми сърце не може да понесе да види днес да умрат още от вашия род. Затова, докато дойда пак тук в по-щастливи времена, ви моля, corragio! Бъдете смели! Corragio!

Войниксите се приближават и изключват прожектора. Магът изчезва. Войниксите грижливо сгъват сребърните пипала, отнасят прожектора при парната едноколка-дрошка и се качват по стълбичката в излъчващата червена светлина вътрешност. Стълбичката се вдига. Парният двигател започва високо да пуфти.

Като вдига пясък във въздуха, едноколката тромаво описва кръг на плажа и зеките безшумно отстъпват настрани. Тежката машина минава през брана-дупката и изчезва.

След няколко секунди дупката се свива в своята единайсетизмерна обвивка от чиста цветна енергия и също изчезва.

Известно време единственият шум и движения идват от сънените вълни, плискащи червения плаж. После ЗЧ се пръскат по фелуките и шлеповете и отплават да ваят и изправят своите каменни глави.

---

[1] „... Души да излизат от гроба“. Вергилий, „Метаморфози“, пр. Г. Батаклиев. — Б.пр. ↑

21.

Още докато пришпорваше коня си напред и вдигаше копие то на Атина, Пентезилея разбра, че е пропуснала две неща, които могат да ѝ откраднат триумфа.

Първо, колкото и да беше невероятно, Атина изобщо не ѝ бе казала, нито тя я беше попитала, коя пета на мъжеубиеца е смъртна. Амазонската царица бе решила, че е дясната — така си беше представила как Пелей изважда бебето от небесния огън — ала Палада не бе конкретизирала, бе споменала само, че *едната* пета на Ахил е смъртна.

Пентезилея съзнаваше трудността да улучи петата на героя, макар и с омагьосаното копие на Атина — вярваше, че той няма да побегне от нея, ала беше инструктирала другарките си да повалят колкото може повече ахейци зад него. Възнамеряваше да хвърли копие то по петата на бързоногия мъжеубиец в мига, в който той се обърне да види кой е ранен и кой убит, както би направил всеки истински вожд. Но за да успее тая стратегия, царицата трябваше да забави атаката си и да позволи на сестрите си да се справят с другите, за да принудят Ахил да се обърне. Това противоречеше на воинската ѝ природа — да не води, да не влезе първа в гибелен сблъсък с врага — и макар сестрите ѝ да разбираха, че тоя план е необходим, за да убият мъжеубиеца, Пентезилея се изчерви от срам, докато конете приближаваха редиците на мъжете и нейният грамаден жребец изоставаше с няколко секунди зад другите.

И тогава разбра втората си грешка. Вятърът духаше иззад Ахил, а не към него. Планът ѝ отчасти зависеше от смущаващото въздействие на Афродитиния парфюм, но за тая цел мускулестият идиот трябваше да *усети* аромата му. Ако вятърът не променеше посоката си или тя не се приближеше толкова, че буквално да се качи върху русокосия ахейски воин, вълшебното благоухание нямаше да подейства.

„Майната му — помисли си амазонската царица, когато другарките ѝ започнаха да стрелят с лъковете и да хвърлят копия. —

Нека Съдбите кажат думата си и Хадес вземе последните! Арес — татко! — бъди с мен и ме закрилай!“

Почти очакваше богът на войната да се материализира до нея, а също навярно Атина и Афродита, тъй като те искаха Ахил да умре днес, ала през няколко секунди, преди конете да се набучат на припряно вдигнатите копия и неустоимите амазонки да се сблъскат с неподвижните ахейци, не се появи ни бог, ни богиня.

Отначало късметът и боговете като че ли бяха на страната на амазонките. Въпреки че няколко от конете се набучиха на върховете на копията, грамадните жребци прегазиха аргивските редици. Едни гърци се оттеглиха, други просто бяха стъпкани. Амазонките се пръснаха около петдесетината мъже и започнаха да ги избиват с мечове и копия.

Клония, любимата помощница на Пентезилея и най-добра в стрелбата с лък от всички живи амазонки, изстрелваше стрела след стрела. Целеше се само зад Ахил, за да принуди мъжеубиеца да се обръща при всяко нейно попадение. Ахеецът Менип падна, пронизан в гърлото. Мениповият приятел, могъщият Подаркес, син на Ификъл и брат на падналия Протезилай, яростно се хвърли напред в опит да забие копието си в хълбока на яздейщата Клония, ала амазонката Бремуза разсече копието му и после с мощен замах отрязва ръката на Подаркес в лакътя.

Сестрите по оръжие на Пентезилея Евандра и Термодонта бяха повалени — бойните им коне се строполиха, улучени в сърцето от ахейските дълги копия — но и двете мигом скочиха на крака, долепиха гръб до гръб, вдигнаха полукръглите си щитове и почнаха да отблъскват нападащите крясъци гърци.

Царицата се озова сред аргивските щитове с втората вълна на амазонската атака, рамо до рамо със своите другарки Алкивия, Деримахия и Дериона. Брадати лица им се зъбеха и падаха под ударите на оръжията им. Една стрела, изстреляна от задните ахейски редици, рикошира от шлема на Пентезилея и за миг пред очите ѝ заплуваха червени петна.

„Къде е Ахил?“ В следващия миг видя мъжеубиеца на двайсет крачки надясно, заобиколен от главните ахейски вождове —

Аяковците, Идоменей, Одисей, Диомед, Стенел, Тевкър. Нададе боен вик и пришпори коня си към групата герои.

В същия момент групата сякаш се раздели, тъкмо когато Ахил се обърна да погледне как един от хората му, Евхенор от Дулихий, пада, пронизан в окото от стрела на Клония. Пентезилея ясно видя голия Ахилев прасец под ремъците на наколеника, прашните му глезени, мазолестите му пети...

Копието на Атина като че ли зажува в ръката ѝ, когато замахна и го хвърли с всички сили. Полетя точно към целта, улучи бързоногия мъжеубиец в незащитената дясна пета... ѝ отхвърча настрана.

Ахил рязко обърна глава и впери сините си очи в Пентезилея. Устните му се разтеглиха в ужасяваща усмивка.

Амазонките бяха заети с централната ахейска група и късметът започваше да им изневерява.

Бремуза хвърли копие срещу Идоменей, ала Девкалионовият син почти нехайно вдигна кръглия си щит и то се строши надве. Когато той хвърли своето по-дълго копие, то полетя с гибелна точност, прониза червенокосата амазонка точно под лявата гръд и излезе през гърба ѝ. Тя се строполи от запенения си кон и петима-шестима аргивци се хвърлиха да ѝ отмъкнат доспехите.

Щом видяха, че сестра им пада, Алкивия и Деримахия препуснаха с разярени крясъци към Идоменей, ала двамата Аяковци сграбчиха юздите на жребците им и ги принудиха да спрат със страховитата си сила. Амазонките скочиха на земята, за да продължат битката пеш, но Диомед Тидеев ги обезглави с един-единствен широк замах с меча си. Ужасената Пентезилея видя как все още премигващата глава на Алкивия се търкаля в праха и как смеещият се Одисей я вдига за косата.

Усети, че някакъв безименен аргивец я хваща за крака, и заби второто си копие в гърдите му и надолу, докато не прониза червата му. Той се свлече със зейнала уста, ала отнесе копието ѝ със себе си. Пентезилея откопча бойната си брадва и пришпори коня си напред, като се държеше само с колене.

Яздецата от дясната ѝ страна Дериона беше повалена от коня си от Малкия Аякс. Падна по гръб и тъкмо посягаше за меча си, когато Ойлеевият син се засмя, заби копието си в гърдите ѝ и натисна, докато амазонката не престана да се гърчи.

Клония стреля в сърцето на Малкия Аякс, но бронята му спря стрелата. Тогава Тевкър, Теламоновото копеле, стрелецът на всички стрелци, изстреля три бързи стрели по сумтящата Клония — една в гърлото ѝ, една през доспехите в корема ѝ и последната толкова дълбоко в голата ѝ лява гърда, че останаха да се виждат само перата. Скъпата приятелка на Пентезилея падна безжизнена от окървавения си кон.

Макар и ранени и изнемогващи, Евранда и Термодонта още продължаваха да се бият, опрели гръб в гръб. Натискът на ахейците около тях отслабна и Мерион, синът на Мол, другар на Идомений и втори вожд на критяните, едновременно хвърли две копия, по едно с всяка ръка. Тежките остриета пробиха всички пластове на леките амазонски доспехи и двете жени се строполиха мъртви в праха.

Вече всички други амазонки бяха мъртви. Пентезилея беше покрита с десетки драскотини и леки рани. Остриетата на бравата не се виждаха от аргивска кръв, ала тя вече едва я вдигаше, затова я хвърли, изтегли късия си меч и затърси с очи Ахил.

Сякаш по волята на богинята Атина, останалото цяло копие, което бе хвърлила по дясната пета на мъжеубиеца, лежеше на земята до дясното копито на изтощения ѝ кон. При други обстоятелства амазонската царица щеше да се наведе и да вдигне вълшебното оръжие, но сега беше прекалено уморена, доспехите ѝ тежаха и раненият кон нямаше повече сили, затова амазонката се смъкна от седлото и се наведе над копието точно в момента, в който две от стрелите на Тевкър изсвириха над върха на шлема ѝ.

Изправи се и видя пред себе си само Ахил. Прииждащите пълчища крещящи ахейци бяха като маловажни петна.

— Хайде пак — все така ужасяващо ухилен рече Пелеевият син.

Пентезилея вложи цялата си останала сила и хвърли копието ниско към голите мускулести бедра на героя под кръга на красивия му щит.

Ахил приклепна бързо като пантера. Копието на Атина улучи щита му и се разцепи.

Сега на амазонката ѝ оставаше само отново да вдигне бойната си брадва, докато ухиленият Ахил замахваше със своето копие, легендарното копие, което кентавърът Хирон направил за баща му Пелей, копието, което никога не пропускаше целта си.

Мъжеубиецът го хвърли и Пентезилея вдигна полукръглия си щит. Копието мина през щита, без да намали скоростта си, проби доспехите ѝ, прониза дясната ѝ гърд, излезе през гърба ѝ и се заби точно в сърцето на коня ѝ, който стоеше зад нея.

Амазонската царица и бойният ѝ жребец едновременно рухнаха в прахта. Когато Ахил се приближи с меч в ръка, Пентезилея се напрегна да задържи образа му в помръкващия си поглед. Бравата се изплъзна от безчувствените ѝ пръсти.

— Мамка му — промълви Хокънбери.

— Амин — отвърна Манмът.

Бившият схоластик и дребният моравек бяха останали до Ахил по време на цялата схватка и сега се приближиха към Пелеевия син, изправен пред конвулсивно потръпващото тяло.

— *Tura saeva Amazon ultimus cecidit raetus* — прошепна Хокънбери. — Тогаз падна свирепата амазонка, наш последен страх.

— Пак ли Вергилий? — попита Манмът.

— Не, Пир в трагедията на Сенека „Троянките“.

И тогава се случи нещо странно.

Докато ахейците се тълпяха да смъкнат доспехите на мъртвата или още умираща Пентезилея, Ахил скръсти ръце, наведе се над нея и ноздрите му се раздуха, сякаш вдишваше мириса на кръв, конска пот и смърт. После бързоногият мъжеубиец вдигна грамадните си шепи към лицето си, скри очи и заплака.

Големия Аякс, Диомед, Одисей и още неколцина вождове, които се бяха приближили да видят мъртвата амазонска царица, смаяно се отдръпнаха. Плъхоликият Терсит и няколко обикновени ахейци не обърнаха внимание на ридاءия богочовек и упорито продължиха да събличат Пентезилея, смъкнаха шлема от безжизнено отпуснатата ѝ глава и разсипаха златните къдри на мъртвата царица в праха.

Ахил отметна глава и простена като в утрото на Патроклево то убийство и похищението му от преобразилия се в Атина Хокънбери. Вождовете отстъпиха още по-назад от мъртвата жена и коня.

Терсит преряза с нож ремъците на нагръдника и пояса на Пентезилея — дори поряза бялата плът на царицата в бързането да грабне незаслужената си плячка. Царицата остана почти съвсем гола

— само единият ѝ увиснал наколенник, сребърният ѝ пояс и единият ѝ сандал оставаха на изподраното ѝ и натъртено, ала някак си все още свършено тяло. Дългото копие на Пелей продължаваше да я приковава към конския труп и Пелеевият син не правеше опит да си го вземе.

— Махайте се — заповяда той.

Повечето мъже моментално се подчиниха.

С доспехите на Пентезилея под едната мишница и окървавения ѝ шлем под другата, грозният Терсит се изсмия през рамо — мъчеше се да смъкне пояса ѝ.

— Какъв си глупак, сине Пелеев, да цивриш за тая паднала кучка, да висиш тук и да рониш сълзи за нейната хубост. Тя вече е храна за червеите, нищо повече.

— Махай се — каза Ахил с ужасяващо монотонния си глас. Сълзите продължаваха да се стичат по пращното му лице.

Одързостен от Ахилевата проява на женска слабост, Терсит не обърна внимание на заповедта и издърпа сребърния пояс от хълбоците на мъртвата Пентезилея, като леко повдигна тялото ѝ, за да освободи безценната лента, като правеше неприлични движения с таза си, сякаш се сношаваше с трупа.

Ахил пристъпи напред и го удари с голия си юмрук, счупи долната му челюст и скулата му и изби и последния жълт зъб от устата на плъхоликлия, който отхвърча зад коня и мъртвата царица, просна се в праха и повърна кръв през устата и носа си.

— Няма за теб гроб и могила, копеле — каза мъжеубиецът. — Ти някога се подигра с Одисей и той ти прости. Сега се подигра с мен и аз те убих. Пелеевият син не търпи да го обиждат, без да си отмъсти. Върви сега в Хадес и се подигравай на сенките с остроумията си.

Терсит се задави в собствената си кръв и повърнато и умря.

Ахил бавно, почти нежно изтегли копието на Пелей от пръстта, конския труп и през леко поклащания се труп на Пентезилея. Всички ахейци се бяха отдръпнали и се чудеха на стоновете и сълзите на мъжеубиеца.

— Aurea cui postquam nudavit cassida frontem, vicit victorem candida forma virum — прошепна Хокънбери. — След като свалиха позлатения ѝ шлем и разкриха челото ѝ, чудното ѝ тяло победи мъжа...

Ахил... победителя. — Той погледна Манмът. — Проперций, книга трета, елегия единайсета.

Моравекът го дръпна за ръката.

— Някой ще пише елегия и за нас, ако не се махнем оттук. И то веднага!

— Защо? — Хокънбери запремигва и се заозърта.

Завиха сирени. Астровекските войници обикаляха сред тълпите отстъпващи ахейци и с аларми и усиления гласове ги убеждаваха незабавно да преминат през Дупката. Започваше грандиозно отстъпление на колесници и тичащи хора, ала причина за това масово бягство не бяха моравекските високоговорители. Олимп изригваше.

Земята... е, марсианската земя... се разтърсваше и вибрираше. Силно вонеше на сяр. Далечният връх на Олимп зад отстъпващите ахейски и троянски войски сияеше в червено под своята егида и на километри в небето се издигаха огнени стълбове. По по-високите склонове на Монс Олимпус, най-големия вулкан в слънчевата система, вече течаха реки от червена лава. Въздухът се изпълни с червен прах и мирис на страх.

— Какво става? — попита Хокънбери.

— Боговете са предизвикали някакво изригване горе и брана-дупката ще изчезне всеки момент. — Манмът го поведе надалеч от мястото, където Ахил бе коленичил при мъртвата амазонска царица. Всички доспехи на другите убити амазонки също бяха отмъкнати и освен неколцината вождове герои, повечето ахейци бързаха към Дупката.

„Трябва да се махнете оттам“ — разнесе се гласът на Орфу от Йо по теснолъчевия канал.

„Да, виждаме изригването“ — излъчи Манмът.

„Не е само това — отвърна йонийският му приятел. — Данните показват, че пространството на Калаби-Яу се огъва към черна и червеева дупка. Струнните вибрации са нестабилни. Монс Олимпус може и да не взриви вашата част от Марс на парчета, но имате най-много няколко минути до изчезването на брана-дупката. Докарай Хокънбери и Одисей с кораба“.

Манмът зърна Одисей да разговаря с Диомед на трийсетина крачки от тях. „Одисей ли? — попита той. — Хокънбери нямаше време

да приказва с него, камо ли да го убеди да дойде с нас. Наистина ли имаме нужда от Одисей?”

„Така показва анализът на премиер интегратора. И между другото, твоето видео беше включено през цялата битка. Страхотно беше“.

„Защо ни е Одисей?” Земята тътнеше и се тресеше. Тихото море на север вече не беше тихо — в червените скали се разбиваха огромни вълни.

„Откъде да знам? — избуботи Орфу от Йо. — Приличам ли ти на премиер интегратор?”

„Някакви предложения как да убедя Одисей да изостави приятелите си, бойните си другари и войната с троянците, за да дойде с нас? — излъчи Манмът. — Изглежда, че той и другите вождове, освен Ахил, се канят да се качат на колесниците си и да минат през Дупката. Миризмата от вулкана и целият този шум влудяват конете — а и хората. Как да привлече вниманието на Одисей в такъв момент?”

„Прояви инициатива — отговори Орфу. — Нали европейските подводничари са известни тъкмо с това? С инициативността си?”

Манмът поклати глава и тръгна към главен центурион Меп Аху. С помощта на високоговорител астровеят призоваваше ахейците незабавно да минат през брана-дупката. Тътенът на вулкана и тропотът на копита и сандали заглушаваха даже неговия многократно усилен глас.

„Главен центурион?” — повика го Манмът директно по тактическите канали.

Черният двуметров астровеят се обърна и застана мирно. „Слушам“.

Формално Манмът нямаше командирски чин в моравекската армия, но астровеите разбираха, че двамата с Орфу са на равнището на командири като легендарния Астейг/Че.

„Иди при моя стършел и чакай нови заповеди“.

„Слушам“. Меп Аху предаде работата си на другите астровеи и се затича към кораба.

— Трябва да кача Одисей на стършела — извика Манмът на Хокънбери. — Ще ми помогнеш ли?

Бившият схоластик, който местеше поглед от разтърсващите се склонове на Олимп и треперещата брана-дупка, разсеяно се обърна

към дребния моравек, ала кимна и го последва към групата ахейски вождове.

Бързо минаха покрай двамата Аяковци, Идоменей, Тевкър и Диомед и се приближиха до Одисей, който намръщено стоеше до Ахил. Изглеждаше потънал в размисъл.

— Просто го качи на стършела — прошепна европейецът.

— Сине Лаертов — повика го Хокънбери.

Одисей рязко извъртя глава.

— Какво има, сине Дуетнов?

— Имаме вест от жена ти.

— Какво? — Одисей свъси вежди и хвана дръжката на меча си.
— Какви ги говориш?

— Говоря за жена ти Пенелопа, майката на Телемах. Тя ти прати вест по нас, предадена с моравекско вълшебство.

— Майната му на вашето моравекско вълшебство — изсумтя царят на Итака и стрелна с мрачен поглед Манмът. — Върви си, Хокънбери, и вземи това изчадийце със себе си, преди да съм ви разпорил и двамата от чатала до брадичката. Някак си... не знам как, обаче някак си... винаги съм усещал, че тия нови злочестини дойдоха с теб и тия проклети моравеки.

— Пенелопа казва да си припомниш ложето си — импровизира схоластикът с надеждата, че паметта му не го лъже. Обикновено бе преподавал „Илиада“ и беше оставял „Одисея“ на професор Смит.

— Ложето си ли? — намръщи се Одисей. — Какви ги дрънкаш?

— Каза да ти предам, че по описанието на брачното ти ложе ще познаеш, че посланието наистина е от нея.

Одисей изтегли меча си и опря острието в рамото на Хокънбери.

— Не е смешно. Опиши ми ложето. За всяка грешка в описанието ще ти отсичам по един крайник.

Бившият схоластик устоя на желанието да избяга или да се напикае.

— Пенелопа поръча да ти кажа, че е украсено със слонова кост, сребро и злато и че ремък от волска кожа опъва многобройните меки губери и покривки.

— Пфу — изсумтя Одисей. — Това се отнася за леглото на всеки знатен мъж. Върви си. — Диомед и Големия Аякс се бяха приближили до все още коленичилият Ахил, за да го убедят да остави трупа на

амазонската царица и да ги последва. Брана-дупката видимо вибрираше, краищата ѝ бяха замъглени. Ревът от Олимп бе толкова силен, че всички трябваше да викат, за да се чуват.

— Одисее! — изкрещя Хокънбери. — Важно е. Ела с нас да чуеш посланието от прекрасната Пенелопа.

Ниският брадат мъж намръщено се вторачи в двамата.

— Кажи ми къде преместих леглото, след като с невестата ми се настанихме в двореца, и може да си спасиш ръцете.

— Изобщо не си го местил — уверено отвърна Хокънбери, въпреки че сърцето му бясно туптеше. — Пенелопа каза, че когато си построил двореца, ти си оставил една яка права маслина на мястото на спалнята, отсякъл си клоните и от ствола си издялал единия стълб на брачното ви ложе. Тия думи заръча тя да ти предам, за да познаеш, че посланието наистина идва от нея.

Одисей дълго се взира в него, после пхна меч в ножницата си.

— Кажи ми посланието, сине Дуейнов. Бързо. — Той огледа снижаващото се небе и ревящия Олимп. През Дупката излетя ято от двайсет стършела и спускателни кораби — отнасяше моравекските техники в безопасност. Поредица екоти разтърси Марс и накара тичащите мъже да приклеknат и да вдигнат ръце, за да защитят главите си.

— Да идем при моравекската машина, сине Лаертов. Най-добре да чуеш посланието на спокойствие.

Проправиха си път сред тълпата сновящи и викащи мъже и стигнаха при черния стършел, кацнал върху насекомоподобните си колесници.

— А сега говори, бързо. — Одисей стисна Хокънбери за рамото с мощната си ръка.

„Повали Одисей в безсъзнание с тазера и го натовари на стършела — излъчи Манмът на Меп Аху. — Поеми управлението. Незабавно излитаме за Фобос“.

Главният центурион докосна царя на Итака по тила, проблесна искра и брадатият мъж се строполи в ръцете на моравекския войник. Меп Аху го внесе в стършела, скочи вътре и включи двигателите.

Манмът се огледа — като че ли никой ахеец не забеляза отвличането на един от вождовете — и се качи при Одисей.

— Хайде — каза на Хокънбери. — Дупката ще колабира всеки момент. И ако вулканът изригне, вечността може да продължи само още няколко минути.

— Няма да дойда с теб — заяви схоластикът.

— Не бъди идиот, Хокънбери! — извика Манмът. — Погледни! Всички ахейски вождове — Диомед, Идомений, Аяксовците, Тевкър — всички тичат към Дупката.

— Освен Ахил — възрази Хокънбери, като се наведе към него, за да може моравекът да го чуе. Наоколо хвърчаха искри, трополяха по корпуса на стършела като гореща градушка.

— Ахил си е изгубил ума — изкрещя Манмът и си помисли: „Дали да наредя на Меп Аху да повали и Хокънбери?“

Сякаш прочел мислите му, по теснолъчевия канал се обади Орфу. Манмът беше забравил, че все още излъчва аудио и видеосигнал на Фобос и „Кралица Маб“.

„Недей — излъчи йониецът. — Поне това дължим на Хокънбери. Нека сам вземе решение“.

„Докато го вземе, ще е мъртъв“ — възрази Манмът.

„Вече е бил мъртъв. Може пак да го желае“.

— Хайде, качвай се — извика Манмът на Хокънбери. — Имаме нужда от теб на земния кораб, Томас.

Чул малкото си име, Хокънбери запремигва. После поклати глава.

— Не искаш ли пак да видиш Земята? — попита го дребният моравек. Стършелът се тресеше на колесниците си, земята трепереше. Облаци сярра и прах се вихреха около брана-дупката, която сякаш се смаляваше. Манмът разбра, че ако успее да задържи Хокънбери още минута-две, той просто няма да има друг избор, освен да тръгне с тях.

Бившият схоластик отстъпи от стършела и посочи последните бягащи ахейци, мъртвите амазонки и коне, далечните стени на Илион и воюващите войски, които едва се виждаха през вибриращата брана-дупка.

— Аз съм виновен за тая каша — заяви той. — Или поне допринесох за нея. Трябва да остана и да се опитам да поправа нещата.

Манмът махна към войната от другия край на брана-дупката.

— Илион ще падне, Хокънбери. Векските силови и антителипортаторни полета и въздушни защиты ги няма.

Схоластикът се усмихна, заслони лицето си от сипещите се въгленчета и пепел и извика:

— *Et quae vagos vincina prospiciens Scythas ripam catervis Ponticam viduis ferit, excisa ferro est, Pergannum incubuit sibi.*

„Мразя латинския — помисли си Манмът. — А май и класическите филолози“.

— Пак ли Вергилий?

— Сенека — поправи го Хокънбери. — И онази... имал е предвид Пентезилея... която редом с номадите скитски към Понта язди с другарките свои. Посечен от меч, падна самият Пергам... нали разбираш, Манмът, Илион, Троя...

— Веднага се качвай на стършела, Хокънбери — изкрещя моравекът.

— Успех, Манмът. — Схоластикът се отдръпна. — Предай моите поздрави на Земята и Орфу. И двамата ще ми липсват.

Обърна се и тромаво се затича покрай коленичилиия Ахил, който плачеше над тялото на Пентезилея. Мъжеубиецът бе останал съвсем сам с мъртвата, всички живи бяха избягали. Когато стършелът на Манмът се издигна и се понесе към космоса, Хокънбери се втурна с всички сили към видимо свиващата се Дупка.

ВТОРА ЧАСТ

22.

След векове на полутропическа топлина в Ардис Хол беше настъпила истинска зима. Нямаше сняг, ала в околните гори бяха останали само най-упоритите листа и цял час след колебливия изгрев скреж покриваше мястото, където падаше сянката на огромното имение — всяка утрин Ада гледаше как линията на обточената с бяло трева по полегатата западна морава бавно отстъпва към къщата, докато накрая не оставаше съвсем тънка ограда от скреж — и всички гости казваха, че двете рекички, които пресичаха двукилометровия път до павилиона на факс взела, били покрити с лед.

Тая вечер, една от най-ранните в годината, Ада обиколи къщата и запали газените лампи и много свещи; движеше се грациозно, въпреки че бе бременна в петия месец. Построено преди повече от хиляда и осемстотин години, преди последния факс, старото имение беше удобно и до днес — имаше над дваисет камини, използвани главно за украса и забавление през предишните столетия, които обаче днес отопляваха повечето стаи. В другите помещения — общо в сградата имаше шейсет и осем — Харман беше наредил да направят печки, наричаше ги Франклинови^[1]. Тая вечер те излъчваха приятна топлина и на Ада ѝ се доспа, докато палеше лампите, първо в стаите на долния, а после и на горните етажи.

Спря пред големия сводест прозорец в дъното на коридора на третия етаж. За пръв път от хиляди години, помисли си младата жена, горите падаха пред хора, размахващи брадви — и не само за огрев. В сивия зимен здрач, проникващ през гравитационно огънатите стъкла, виждаше препречващата гледката, ала успокоителна сива стена на дървената палисада, спускаща се по склона на южната морава. Палисадата обикаляше целия Ардис Хол, понякога на не повече от трийсет метра от къщата, друг път на стотина метра, плътно до гората. Бяха отсекли още дървета, за да построят стражевите кули, издигащи се на всички ъгли и чупки на палисадата, и след това още, за да превърнат десетките летни палатки в домове за над четиристотинте души, които сега живееха на територията на Ардис.

„Къде е Харман?“ От няколко часа се опитваше да преодолее настойчивостта на тая мисъл, като се разсейваше с най-различни домакински задачи, но вече не можеше да пренебрегва загрижеността си. Малко след зазоряване нейният любим — Харман обичаше да използва архаичната дума „съпруг“ — беше заминал с Хана, Петър и Одисей, който напоследък държеше да го наричат Никой, с една волска дрошка из горите и ливадите на петнайсетина и повече километра от реката, на лов за елени и в търсене на още от изгубения добитък.

„Би трябвало вече да са се прибрали. Той ми обеща, че ще си е вкъщи много преди мръкване“.

Слезе на първия етаж и отиде в кухнята. Грамадната кухня от векове бе запазена само за слуги и някой и друг войникс, донесъл месо от ловните им полета, но сега в нея кипеше човешка дейност. Днес бе ред на Ем и Реман да организират вечерята — обикновено в главната сграда на Ардис Хол се хранеха петдесетина души — и в момента десетина мъже и жени печаха хляб, правеха салати, печаха месо на шиш в огромното старо огнище и изобщо всяваха весел хаос, който скоро щеше да се премести на дългата, отрупана с храна маса.

— Върнаха ли се вече? — попита Ем.

— Още не — усмихна се Ада и се опита да се направи на безгрижна.

— Ще се върнат. — Ем потупа бялата ѝ ръка.

Не за пръв път и без гняв — Ем ѝ харесваше — Ада се зачуди защо хората като че ли смятат, че имат повече право да докосват и потупват жена, когато е бременна.

— Разбира се — съгласи се тя. — И надявам се, с еленско месо и поне четири говеда... най-добре с поне две крави.

— Да, имаме нужда от мляко — потвърди Ем, пак потупа Ада по ръката и се върна към задълженията си край огъня.

Ада се измъкна навън. За миг дъхът ѝ секна от студ, но си беше сложила шала и сега го загърна по-плътно около раменете си. След топлата кухня леденият въздух се забиваше като иглички в лицето ѝ. Младата жена спря на задната веранда и се вгледа в мрака.

„По дяволите“ — помисли си тя, вдигна лявата си ръка и задейства близката мрежа на дланта си, като си представи единичен жълт кръг с вписан зелен триъгълник. Опитваше функцията за пети път през последните два часа.

Синият овал се материализира над дланта ѝ, но холографските образи още бяха замъглени и осеяни със смущения. Харман предполагаше, че тия случайни дефекти на близката и далечната мрежа или даже на старата търсеща функция нямат нищо общо с телата им — наномашините продължавали да са в гените и кръвта им, казваше той със смях — а са свързани със сателитите и релейните астероиди в п-или е-пръстена, навярно поради смущение, предизвикано от нощните метеоритни дъждове. В тъмното небе Ада виждаше полярния и екваториалния пръстен, които се въртяха като пресичащи се пояси светлина, всеки образуван от хиляди отделни сияещи обекти. През почти всичките ѝ двайсет и седем години тия пръстени ѝ бяха действали успокоително — дом на булаторията, където възстановяваха телата им на всяка двайсетилетка, дом на постчовеците, които ги наблюдаваха и сред които всеки се възнасяше на своята пета и последна двайсетилетка — ала сега, знаеше тя от преживяванията на Харман и Деймън там, на пръстените нямаше постчовеци и те представляваха ужасна опасност. Петата двайсетилетка се бе оказала ужасна лъжа през всички тия безкрайни векове — последен факс в безпаметна смърт и изяждане от съществото, наречено Калибан.

Падащите звезди — всъщност късове от двата орбитални острова, за чието сблъскване преди осем месеца бяха допринесли Харман и Деймън — се носеха от запад на изток, но това беше слаб метеоритен дъжд в сравнение с ужасната бомбардировка през ония първи седмици след Падането. Ада се замисли за името, което всички използваха през последните месеци. „Падането“. Падане на какво? На късовете от орбиталния астероид, който Харман и Деймън бяха помогнали на Просперо да разруши, падане на слугите, разпадане на електрическата мрежа, край на службата на войниксите, които бяха избягали от човешка власт точно през оная нощ... нощта на Падането. Всичко бе пропаднало в онзи ден, преди малко повече от осем месеца, разбираше Ада — не само небето, а техният свят, какъвто го бяха познавали те и предишните поколения старостилни човеци в продължение на повече от четиринайсет по пет двайсетилетки.

Пригади ѝ се като през първите три месеца на бременността, но това беше от безпокойство. Главата я болеше от напрежение. Ада мислено се изключи и близката мрежа угасна. Опити далечната — и тя не работеше, — опити примитивната търсеща функция, ала тримата

мъже и жената, които искаше да открие, не бяха достатъчно близо, за да се покажат като червени, зелени или кехлибарени светлинки, така че изключи всички функции.

Вдигна поглед към светещите прозорци на библиотеката — видя вътре главите на другите, които сиглираха — и ѝ се прищя да е при тях, да прокарва длани по гръбчетата на новите томове, донесени и подредени през последните дни, да гледа златните думи, течащи по ръцете в ума и сърцето ѝ. Ала в този кратък зимен ден вече беше прочела петнайсет дебели книги и дори само от мисълта за сиглиране ѝ приляваше още повече.

„Четенето или поне сиглирането е почти като да си бременна — помисли си, доволна от сравнението. — Изпълва те с чувства и реакции, за които не си готова... кара те да се чувстваш прекалено пълна, не съвсем каквато си била, изведнъж те тласка към някакъв предопределен миг, който завинаги ще промени нещо в живота ти. — Зачуди се какво би казал Харман за това сравнение — той жестоко критикуваше собствените си метафори и аналогии — и изведнъж безпокойството ѝ се върна, и тя усети, че гаденето плъзва от корема ѝ към сърцето ѝ. — Къде са те? Къде е той? Добре ли е любимият ми?“

Тръгна към пламтящото огнище и дъсченото скеле на вагрянката на Хана — тя вече работеше денонощно и произвеждаше оръжие от бронз, желязо и други метали.

Тая вечер огъня подклаждаше и поддържаше Лоус, приятелят на Хана, заедно с група по-млади мъже.

— Добър вечер, Ада ур — извика високият слаб мъж. Познаваше я от години, но винаги предпочиташе официалностите.

— Добър вечер, Лоус ур. Нещо ново от стражевите кули?

— Няма нищо — отвърна той и се отдръпна от отвора на вагрянката. Ада разсеяно забеляза, че е обръснал брадата си и че лицето му е червено и потно от горещината. Работеше гол до кръста в нощ, в която можеше да завали сняг.

— Ще леете ли? — попита Ада. Хана винаги я осведомяваше за такива неща — нощното леене бе страхотна гледка, — ала металургичната пещ не беше сред задълженията на Ада и тя почти не се интересуваше от нея.

— Утре сутрин, Ада ур. Сигурен съм, че Харман ур и другите скоро ще се върнат. Лесно ще намерят пътя по светлината на

пръстените и звездите.

— Да — съгласи се Ада. — Виждал ли си Деймън ур?

Лоус попи потта от челото си, нареди на другите мъже да донесат дърва и каза:

— Деймън ур замина за кратера Париж, забрави ли? Отиде да доведе майка си.

— А, да, разбира се. — Ада прехапа устни, но все пак трябваше да попита. — Преди мръкване ли тръгна? — През последните седмици нападенията на войникси по пътя между Ардис и факс взела бяха зачестили, особено по тъмно.

— О, да, Ада ур. Имаше достатъчно време да стигне до павилиона преди залез-слънце. И взе един от новите арбалети. Ще изчака до изгрева, за да се върне с майка си.

— Чудесно. — Тя погледна на север към дървената стена и гората зад нея. Тук на открития склон вече бе тъмно. Стопяваше се и последната светлина на запад, където се трупаха черни облаци. Представи си колко е тъмно под дърветата. — Ще се видим на вечеря, Лоус ур.

— Приятна вечер дотогава, Ада ур.

Вятърът се усили и младата жена наметна шала върху главата си. Вървеше към северната порта и стражевата кула, ала нямаше да извика, за да не разсейва часовете със своите тревоги. Освен това привечер беше прекарала цял час там — гледаше северните подстъпи в почти щастливо очакване. Това бе преди да я обземе безпокойството обаче. Безцелно заобиколи откъм източната страна на Ардис Хол и кимна на стражите, които стояха, подпрени на копията си, край кръглата отбивка. Газовите факли вече бяха запалени.

Не можеше да влезе вътре. Прекалено много топлина, прекалено много смях, прекалено много разговори. Видя на верандата младата Пиън задълбочено да разговаря с една от своите почитателки, която след Падането се бе преселила в Ардис от Уланбат — една от многобройните ученички на Одисей от времето, когато старецът беше учител, преди да стане Никой и темерут — и се обърна към относителната тъмнина на страничния двор, тъй като не желаше да влиза в разговор.

„Ами ако Харман умре? Ами ако вече е мъртъв някъде там в мрака?“

Щом облече мисълта в думи, се почувства по-добре и гаденето ѝ попремина. Думите бяха като предмети, правеха идеята по-материална — не толкова като отровен газ, а по-скоро като отвратителен куб от кристализирала мисъл, който можеше да върти в ръце и да изучава ужасните му страни.

„Ами ако Харман умре?“ Нямаше да умре самата тя — Ада, вечната реалистка, го знаеше. Щеше да продължи да живее, да роди детето, навярно пак да обича.

От тази мисъл пак ѝ призля и тя седна на една студена каменна пейка, откъдето можеше да наблюдава пламтящата вагрянка и затворената северна порта зад нея.

Знаеше, че преди Харман не е била влюбена в никой друг. Даже когато ѝ се бе искало, и като момиче, и като млада жена беше разбирала, че флиртовете не са любов — в оня свят преди Падането, който не беше много повече от обикновен флирт: с живота, с другите и със самия себе си.

Преди Харман Ада не бе познавала дълбоко удовлетворяващата наслада да спи с любим човек — и не използваше евфемизъм, а си представяше как *спи* до него, събужда се нощем до него, усеща ръката му върху себе си, докато заспива, и често, когато се събужда сутрин. Познаваше най-интимните звуци на Харман, неговия допир и мирис — мирис на мъж, който води живот на открито, смесица от миризмата на кожа от конските такъми в конюшната зад вагрянката и богатия есенен аромат на гората.

Самото ѝ тяло беше запечатало неговия допир — и не само интимното докосване на честото им любене, а и най-слабия натиск на дланта му върху рамото, ръката или гърба ѝ. Знаеше, че погледът му ще ѝ липсва почти също толкова, колкото и физическият контакт — всъщност грижата и вниманието му към нея се бяха превърнали в нещо като постоянно докосване. Тя затвори очи и си позволи да усети ръката му, стискаща нейната студена по-малка длан — пръстите ѝ бяха дълги и тънки, неговите — дебели, мазолестата му длан винаги бе по-топла от нейната. Щеше да ѝ липсва топлината му. Разбираше, че ако Харман е мъртъв, най-много ще ѝ липсва — също колкото самото *съществуване* на нейния любим — фактът, че той олицетворява нейното бъдеще. Не нейната съдба, а бъдещето ѝ, неизразимото усещане, че *утре* означава да вижда Харман, да се смее с Харман, да се храни с

Харман, да разговаря за тяхното неродено дете с Харман, даже да спори с Харман — вечно щеше да ѝ липсва усещането, че продължаването на живота ѝ не е просто още един ден дишане, а още един ден връзка с любимия ѝ, освен всичко останало.

Седеше на студената пейка под въртящите се пръстени и усилващия се нощен метеоритен дъжд и съзнаваше, че е по-лесно да мисли за собствената си смъртност, отколкото за смъртта на любимия. Това не беше нещо съвсем ново за нея — и преди си бе *представяла* тази възможност, страшно много я биваше да си фантазира — ала реалността ѝ и пълнотата на самото усещане ѝ бяха абсолютно непознати. Както и с усещането на новия живот в нея, чувството за загуба и любовта ѝ към Харман я изпълниха — колкото и да беше невероятно, това някак си бе по-голямо не само от нея, но и от способността ѝ за такива мисли и емоции.

Беше очаквала да ѝ хареса да се люби с Харман — да му отдава тялото си и да познава удоволствието, което може да ѝ достави неговото тяло — ала колкото по-близки ставаха, толкова повече се удивляваше, че всеки от тях сякаш открива друго тяло, нито нейното, нито неговото, а нещо общо и необяснимо. Не бе разговаряла за това с никого, даже с Харман, макар да знаеше, че и той изпитва същото. Според нея едва Падането беше освободило тая загадка у хората.

Тия последни осем месеца от Падането би трябвало да са тежко и тъжно време за нея — слугите бяха станали безполезни, спокойният ѝ живот на вечни празници бе свършил завинаги, беше изчезнал светът, който познаваше и в който бе израснала, майка ѝ беше отказала да се върне в опасния Ардис Хол: бе останала в имението на Ломан близо до източното крайбрежие с още две хиляди души и всички бяха загинали при масовото нападение на войникси през есента. Изчезването на братовчедка ѝ Вирджиния от имението ѝ край Чом над полярния кръг, безпрецедентните тревоги за храна, топлина, безопасност и оцеляване, ужасното откритие, че булаторията вече я няма и че възнасянето в рая на п- и е-пръстените е зловещ мит, отрезвяващото съзнание, че някой ден ги очаква само смърт и че петте двайсетилетки живот вече не са тяхно рождено право, че могат да умрат всеки момент — всичко това би трябвало да е ужасяващо и потискащо.

Но тя беше щастлива. По-щастлива от когато и да било в живота си. Щастлива от новите предизвикателства, от нуждата да намира смелост, да вярва на други и да разчита на тях за живота си. Щастлива да разбере, че обича Харман и той я обича по начин, невъзможен в предишния им свят на факсово ходене по партита, свят на слуги и временни връзки между мъже и жени. И нещастна — всеки път, щом той тръгваше на лов, предвождаше атака срещу войникси, потегляше с аероскутер към Голдън Гейт при Мачу Пикчу или друго древно място, или на поредното си факс пътуване, за да преподава в някоя от тристатината други оцелели общности — „Поне половината от населението на Земята е загинало след Падането и днес знаем, че изобщо не сме били един милион, че броят, който преди векове са ни съобщили постчовеците, винаги е бил лъжа“ — ала беше също толкова щастлива всеки път, когато Харман се връщаше, и два пъти повече във всеки студен, опасен, несигурен ден, който любимият ѝ прекарваше при нея в Ардис Хол.

Щеше да продължи да живее, ако Харман бе мъртъв, знаеше в сърцето си, че ще продължи да живее, ще оцелее, ще се бори, ще роди и отгледа това дете, навярно пак ще обича, но тая вечер знаеше и че леещата се като река радост от изминалите осем месеца ще си иде завинаги.

„Престани да се държиш като идиотка“ — смърри се Ада.

Стана, нагласи шала си и тъкмо да тръгне към къщата, когато заби камбаната на стражевата кула на портала и отекна гласът на един от часовоите:

— Откъм гората приближават трима души!

Всички мъже до вагрянката зарязаха работата си, грабнаха копия, лъкове и арбалети и се втурнаха към стените. Патрулиращите часови от източния и западния двор също се затичаха към стълбите и парапетите.

„Три души!“ За миг Ада се вцепени. Сутринта бяха тръгнали четирима. С дрошка, теглена от вол. Нямахше да се върнат без дрошката и вола, ако не се бе случило нещо ужасно. Ако някой беше пострадал — да речем с изкълчен глезен или счупен крак, — щяха да го докарат с колата.

— Три души приближават северната порта — повторно извика часовоят. — Отворете портата. Носят някого.

Ада захвърли шала си и с всички сили се втурна към северната порта.

---

[1] Чугунени печки, изобретени от Бенджамин Франклин, наподобяващи камина. — Б.пр. ↑

23.

Още часове преди атаката на войниците Харман имаше чувството, че ще се случи нещо ужасно.

Тоя поход всъщност не беше необходим. Одисей — вече Никой, напомни си Харман, въпреки че за него якият мъж с прошарена брада завинаги щеше да си остане Одисей — искаше да се снабдят с прясно месо, да открият част от изчезналия добитък и да разузнаят хълмистия район на север. Петър предложи просто да се качат на единствения им останал аероскутер — другите два бяха по задачи, но винаги държаха първия в Ардис Хол за спешни случаи — ала Одисей възрази, че макар гората да е оголяла, трудно могат да видят даже голям обект като крава от ниско летящ скутер. Пък и му се искаше да половува.

— И на войниците им се иска да ловуват — възрази Харман. — С всяка седмица стават все по-дръзки.

Одисей — Никой — само сви рамене.

Харман беше тръгнал, макар да съзнаваше, че всеки от участниците в похода си има по-важна работа. На другия ден на Хана й предстоеше ранно утринно леене на желязо и отсъствието й можеше да доведе до изоставане от програмата. Петър каталогизираше стотици книги, донесени през последните две седмици, и определяше реда, в който да бъдат сиглирани. Самият Никой обмисляше най-после да се отправи на отдавна отлаганото си скутерно търсене на загадъчната роботизирана фабрика някъде по бреговете на езерото, по-рано наричано Мичиган. А Харман сигурно щеше да посвети целия ден на упоритите си опити да прониква в общата мрежа и да открива още функции, въпреки че смяташе и да отиде в кратера Париж с Деймън, за да му помогне да доведе майка си.

Ала Никой, който винаги ходеше на лов сам, тоя път пожела да отиде с другари. И бедната Хана, която бе влюбена в Никой-Одисей още от деня на запознанството им на Голдън Гейт при Мачу Пикчу преди повече от девет месеца, настоя да участва. Тогава Петър, който отначало беше дошъл в Ардис Хол като ученик на Одисей преди Падането, още когато старецът все още преподаваше своята странна

философия, ала който сега бе ученик единствено на Хана в смисъл, че безпомощно беше влюбен в нея, също поиска да се включи. И накрая Харман се съгласи да отиде с тях, защото... не бе сигурен защо. Навярно защото не искаше трима такива злочесто влюбени да останат цял ден сами в гората с оръжие.

По-късно, докато вървеше след тримата в студената гора и си мислеше за тия неща, не успя да се сдържи и се усмихна. Беше се натъкнал на думата „злочест“ едва предишния ден, докато четеше — визуално, а не сиглирайки с функцията — „Ромео и Жулиета“.

Тая седмица Харман бе опиянен от Шекспир — само за шест дни прочете единайсет пиеси. Изненадваше се, че може да се разхожда и още повече, че може да води разговор. Мислите му преливаха от невероятни стихове, порой от нови думи и повече прозрения в сложното нещо да си човек, отколкото някога беше мечтал. От Шекспир го избиваше на плач.

Ако се разплачеше, с известен срам разбираше той, нямаше да е заради красотата и въздействието на пиесите — цялата концепция за сценичното произведение бе нова за него и постписмения свят. Не, щеше да заплаче от егоистична мъка, задето е открил такива неща като Шекспир едва три месеца преди края на отредените му пет двайсетилетки живот. Макар да знаеше, че орбиталната булатория — лично бе участвал в разрушаването ѝ — повече няма да праща по факса старостилни хора на е-пръстена при навършване нито на петата им, нито на която и да било друга двайсетилетка, трудно можеше да преодолее деветдесет и девет годишната си вяра, че животът му ще приключи с един замах в полунощ на стотния му рожден ден.

Привечер четиримата бавно вървяха по ръба на една скала — прибираха се след безплоден ден. Крачеха бавно заради вола, който бяха взели да тегли дрошката. Преди Падането колите се движеха на едно колело с помощта на вътрешни жироскопи и ги теглеха войникси, ала без вътрешна енергия проклетите машини не пазеха равновесие, затова механичните им вътрешности и подвижните им части бяха извадени, тегличите им бяха раздалечени и бе поставен ярем за вола, а тънкото колело в средата беше сменено с две по-широки колела на новоизкована ос. Харман смяташе преоборудваните дрошки и едноколки за смехотворно примитивни, ала все пак те бяха първите

построени от хора коли след повече от хиляда и петстотин години неистория.

От тая мисъл също му се доплака.

Бяха се насочили на шест-седем километра на север и се движеха главно покрай ниските скали над един приток на реката, която Харман знаеше, че някога се е казвала Екеи, а още по-рано — Охайо. Дрошката им трябваше, за да пренесат елените, които успееха да убият, макар да се знаеше, че Никой е способен да върви километри с убит елен на плещите, затова напредваха бавно — така, както можеше да напредва само вол.

От време на време двама от тях оставаха при колата, докато другите двама навлизаха в гората с лъкове или арбалети. Петър носеше иглена пушка — едно от няколкото огнестрелни оръжия в Ардис Хол, — ала предпочитаха да ловуват с по-безшумни средства. Войниксите нямаха видими уши, но някак си имаха отличен слух.

През цялата сутрин тримата старостилни човеци следяха дланите си. Кой знае защо, търсещата функция не откриваше войниксите, както и далечната и рядко използвана обща мрежа. Обикновено можеше да ги засекат с близката мрежа. Но пък, както Харман и Деймън бяха научили преди девет месеца със Сави в град Ерусалим, войниксите също използваха близката мрежа — за да откриват хора.

Днес това нямаше значение. По пладне всички функции се изключиха. Четиримата разчитаха само на очите си и се озъртаха предпазливо, когато прекосяваха поляни или се движеха покрай ниските голи скали.

От северозапад духаше много студен вятър. Всички някогашни разпределители бяха спрели да работят в деня на Падането, а по-рано не им бяха трябвали дебели дрехи, затова тримата старостилни човеци носеха примитивно ушити палта и наметала от вълна или животинска кожа. На Одисей — Никой — студът като че ли не му действаше и той носеше все същия нагръдник и пояс, наподобяващ къса поличка, с които ходеше винаги, и само един къс червен плащ.

Не откриха елени, което беше странно. За щастие не срещнаха алозаври, нито други РНК възстановени динозаври. В Ардис Хол бяха единомудни, че няколкото чудовища, които все още ловуваха толкова на север, са мигрирали на юг през тоя необичайно студен период. Лошото бе, че появилите се предишното лято саблезъби тигри не бяха

мигрирали заедно с огромните динозаври — Никой им показва пресни следи.

Петър провери дали пушката му е заредена с нов пълнител кристални иглички.

След като откриха ребрата и пръснатите окървавени кости на две от изчезналите говеда край един скален навес, тръгнаха обратно. След десет минути намериха кожа, козина, гръбначни прешлени, череп и удивително извит зъб на саблезъб тигър.

Никой внимателно огледа района — през цялото време стискаше с две ръце дългото си копие.

— Дали го е убил друг саблезъб? — попита Хана.

— Или войникс — отвърна Никой.

— Войниксите не ядат — възрази Харман и в същия момент осъзна, че забележката му звучи глупаво.

Никой поклати глава. Вятърът развяваше сивите му къдрици.

— Да. Но този саблезъб може да е нападнал глутница войникси. И после да са го изяли лешояди или други котки. Виждате ли другите следи от лапи в меката пръст? Точно до тях има отпечатащи от войникси.

Харман ги видя, ала едва след като Никой му ги посочи.

Тръгнаха да се връщат, но глупавият вол се мъкнеше едва-едва, въпреки че Никой го подкарваше с тъпото на копието си и сегиз-тогиз даже с острия връх. Колелата и оста скърцаха, наложи се и да поправят едната разхлабена главина. Все по-леденият вятър трупаше ниски облаци и денят започна да помръква, а им оставаха още над три километра, докато се приберат.

— Е, ще ни запазят вечерята топла — пошегува се Хана. Преди безнадеждно да се влюби, високата атлетична млада жена беше вечна оптимистка. Ала сега спокойната ѝ усмивка изглеждаше принудена.

— Проверете близката мрежа — предложи Никой. Той нямаше функции, но от друга страна, античното му тяло, лишено от двете хилядолетия наногенетични манипулации, не можеше да се открие с търсещата функция, далечната и близката мрежа на войниксите.

— Само смушения — вперила поглед в синия овал над дланта си, каза Хана и се изключи.

— Е, сега поне и те не ни виждат — обади се Петър. Младежът носеше копие в едната си ръка и иглената пушка през рамо. Не

откъсваше очи от Хана.

Отново се затътриха напред. Високата трева ги драскаше по краката, дрошката скърцаше по-високо от обикновено. Харман се зазяпа в голите крака на Никой-Одисей над високите ремъци на сандалите и се зачуди защо прасците му не са покрити със стари белези.

— Напразно изгубихме цял ден — отбеляза Петър.

Никой сви рамене.

— Е, поне знаем, че нещо голямо яде елените около Ардис. Допреди месец щях да съм убил два-три за целодневно ловуване като днешното.

— Нов хищник ли? — попита Харман. Тая мисъл го накара да прехапе устни.

— Възможно е — отвърна Никой. — Или пък войниксите избиват дивеча и прогонват добитъка, за да ни уморят от глад.

— Толкова ли са умни? — учуди се Хана.

Старостилните човеци винаги бяха гледали на органично-механичните същества като на роби — неми, безучастни, освен при пряка заповед, програмирани като слугите да се грижат за хората, да изпълняват нарежданията им и да ги защитават. Ала всички слуги се бяха разпаднали в деня на Падането, а войниксите бяха избягали и се бяха оказали смъртно опасни.

Никой пак сви рамене.

— Въпреки че могат да функционират самостоятелно, войниксите изпълняват нареждания. Винаги са го правили. Не съм съвсем сигурен чии нареждания.

— Не и на Просперо — тихо каза Харман. — След като минахме през Ерусалим, който гъмжеше от войникси, Сави каза, че ноосферното създание, наречено Просперо, е сътворило Калибан и калибаните като защита от войниксите. Те не са от тоя свят.

— Сави — изсумтя Никой. — Не мога да повярвам, че е мъртва.

— Обаче е — каза Харман. Дватамата с Деймън бяха видели как чудовището Калибан я убива и отмъква трупа ѝ на орбиталния остров. — Откога я познаваш, Одисее... Никой?

Възрастният мъж поглади късата си сива брада.

— Откога познавам Сави ли? Познавах я само няколко месеца реално време... обаче разтеглени в повече от хилядолетие. От време на

време спяхме заедно.

Хана се смая и спря.

Никой се засмя.

— Тя в своята криоясла, аз в своя хроносаркофаг на Голдън Гейт. Всичко беше съвсем благопристойно. Като две бебета в отделни креватчета. Ако трябва да използвам името на един мой сънародник... щях да кажа, че връзката ни е била чисто платонична. — Той се засмя весело. Никой не се присъедини към смеха му и гъркът прибави: — Не вярвай на всичко, което говореше оная дъртофелница, Харман. Тя лъжеше за много неща, а други просто не разбираше.

— Не съм виждал по-мъдра жена — възрази Харман. — Никога няма да срещна друга като нея.

Никой пак го стрелна със студената си усмивка.

— Виж, това е вярно.

Стигнаха до един ручей, който се вливаше в по-големия поток. Волът зацапа през ледената вода, помъкнал празната дрошка. Петър мина пръв и застана на пост с иглената пушка, докато другите трима излязат на брега. Не се движеха по същия път като на тръгване, а на неколкостотин метра встрани. Оставаше им да пресекат още един горист хребет, после дълга поляна, след това още една, преди да стигнат в Ардис Хол, където ги очакваше топлина, храна и относителна безопасност.

Слънцето залезе зад тъмните облаци на югозапад и след няколко минути стана толкова тъмно, че повечето светлина идваше от пръстените. В дрошката имаше два фенера и в раницата си Харман носеше свещи, но нямаше да имат нужда от тях, освен ако облаците не скриеха пръстените и звездите.

— Дали Деймън е отишъл да доведе майка си? — обади се Петър. Продължителното мълчание, изглежда, го смущаваше.

— Дано да ме е изчакал — отвърна Харман. — Или поне да изчака до утре да се съмне. В кратера Париж напоследък не е много спокойно.

— Колкото и да е удивително, от всички вас Деймън като че ли най-много го бива да се грижи за себе си — изсумтя Никой. — Той те изненада, нали, Харман?

— Не съвсем. — И веднага разбра, че не казва истината. Преди по-малко от година, когато се бяха запознали с Деймън, младежът бе

хленчецо топчесто мамино синче, чиито единствени хобита бяха да лови пеперуди и да прелъстява млади жени. Харман беше убеден, че преди десет месеца Деймън е отишъл в Ардис Хол да прелъсти братовчедка си Ада. В началото на техните приключения Деймън бе плах и постоянно мърмореше. Ала Харман трябваше да признае, че събитията бяха променили младежа, при това за много по-добро, отколкото бяха променили самия него. Именно умиращият от глад, но решителен Деймън, с близо двайсет килограма по-лек, но безкрайно по-агресивен, беше победил Калибан в двубой в безтегловността на Просперовия орбитален остров. И пак той бе спасил Харман и Хана. След Падането Деймън беше станал много по-мълчалив, по-сериозен и упорит в усвояването на всички умения за бой и оцеляване, на които го учеше Одисей.

Харман дори мъничко му завиждаше. Той се смяташе за естествен ръководител на групата в Ардис — по-стар, по-разумен, преди девет месеца единственият мъж на Земята, който можеше или имаше желание да чете, единственият на Земята, който знаеше, че планетата е кръгла — ала сега трябваше да признае, че премеждието е дало сили на Деймън, а него е направило по-слаб, и по тяло, и по дух. „Дали е от възрастта?“ Физически Харман изглеждаше четирийсетинагодишен, като всеки мъж преди Падането, подминал четвъртата си двайсетилетка. Сините червеи и клокочещите вещества в булаторните вани го бяха възстановявали през първите му четири посещения горе. „Но психическото ми състояние?“ Имаше причини за безпокойство. Може би старостта си беше старост, независимо от възстановяването на човешката плът. Това усещане се усилваше от факта, че още куцаше от раните на крака си, получени преди осем месеца на адското островче на Просперо. Сега никаква булаторна вана нямаше да възстанови контузиите му, нямаше и слуги, които да долитат, да бинтоват и да лекуват и най-малката рана в резултат на злополучна небрежност. Знаеше, че кракът му никога няма да оздравее, че ще куца чак до смъртта си — и точно днес тази мисъл усилваше странната му тъга още повече.

Мълчаливо се затътриха през гората, всички потънали в собствените си мисли. Харман беше наред да води вола за въжето и колкото повече се стъмваше, толкова по-упорито и своенравно ставаше глупавото животно. Ако сбъркаше пътя и блъснеше дрошката в някое

дърво, или щяха цяла нощ да ремонтират проклетата кола, или просто щяха да я зарежат и да заведат вола въкъщи без нея. И двете възможности не бяха приятни.

Той хвърли поглед към Одисей-Никой, който вървеше спокойно, скъсил крачката си в синхрон с мудния вол и куцащия Харман, после се обърна към Хана, която с копнеж зяпаше Никой, и към Петър, който с копнеж зяпаше Хана. Прииска му се да седне на студената земя и да заплаче за света, който беше прекалено зает да се бори за оцеляването си, за да плаче. Замисли се за невероятната пиеса, която бе прочел, „Ромео и Жулиета“, и се запита дали някои неща и безумия са универсални за човешката природа дори след близо две хилядолетия на самонасочвана еволюция, наноинженерство и генни манипулации.

„Навярно не биваше да позволя на Ада да забременее“. Тая мисъл го измъчваше най-много.

Тя искаше да има дете. И той искаше да има дете. Нещо повече, поразително след всички тия векове, двамата искаха да имат семейство — мъжът да стои при жената и детето и двамата да отглеждат рожбата си, те двамата, а не слугите. Всички старостилни човеци отпреди Падането познаваха майките си, но почти никой не познаваше, нито искаше да познава баща си. В свят, в който мъжете запазваха младостта и жизнеността си до своята пета и последна двайсетилетка, при малобройно население — по-малко от триста хиляди души на цялата планета, беше казала Сави — в култура, изразяваща се само в партита и краткотрайни сексуални връзки, в която младежката хубост се ценеше повече от всичко, почти със сигурност много бащи, без да знаят, се сношаваха с дъщерите си.

Това смуцаваше Харман, след като се научи да чете и получи първоначална представа за предишни култури и отдавна изгубени ценности — „много късно, много късно“ — но преди девет месеца кръвосмешението не би смутило никого. Същите генетично манипулирани наносензори в тялото на жената, които ѝ позволяваха да избира от грижливо съхранявани семенни пакети месеци и години след сношението, никога не биха ѝ позволили да избере близък роднина за оплодител. Такива неща просто не се случваха. Нанопрограмирането действаше безотказно даже сношаващите се да бяха глупаци.

„Но сега всичко се промени“ — помисли си Харман. Щяха да имат нужда от семейства, за да оцелеят, не само да се спасят от атаките

на войниксите и трудностите след Падането, но и за да организират войната, в чието надвисване се бе заклек Одисей. Старият грък не искаше да каже нищо повече за пророчеството си в нощта на Падането, но оная нощ беше заявил, че наближава голяма война — някои предполагаха, че е свързана с обсадата на Троя, която всички косвено бяха наблюдавали под своите торински савани, преди извезаните микровериги също да престанат да действат. „В двора ти ще се появят нови светове“ — бе казал той на Ада.

Когато стигнаха последната поляна преди да излязат от гората, Харман осъзна, че е уморен и го е страх. Уморен от вечните си опити да определя кое е добро и кое — зло. Кой беше той, че да разруши булаторията, навярно да освободи Просперо, а сега постоянно да чете наставления за семейството и необходимостта да се организират в самозащитаващи се групи? Какво знаеше той, деветдесет и девет годишният Харман, който бе пропилял по-голямата част от живота си, без да се учи на мъдрост?

И не се боеше толкова от смъртта, въпреки че всички изпитваха тоя страх за пръв път от хилядолетие и половина, колкото от самата промяна, за чието осъществяване беше допринесъл. Страхуваше се и от отговорността.

„Имахме ли право да решим Ада да забременее?“ В тоя нов свят двамата бяха решили, че въпреки трудностите и несигурността е по-разумно да създадат семейство, макар тоя израз да бе странен, тъй като изискваше огромно усилие дори само да се мисли за повече от едно дете. По време на хиляда и петстотин годишната власт на отсъстващите постчовеци всяка старостилна жена имаше право да роди само едно дете. Откритието, че Ада и Харман могат да имат няколко деца, ако решат и ако са биологично съвместими, ги объркваше тотално. Нямахме списък на чакащи, нямаше нужда постчовеците да дават одобрението си чрез слугите. От друга страна, не знаеха дали човек е способен да има повече от едно дете. Дали променената им генетика и нанопрограмирането щяха да го допуснат?

Бяха решили Ада да роди, докато още няма трийсет, и смятаха, че може да дадат пример на другите, не само в Ардис, а и във всички останали факсвъзелни общности, какво представлява семейство с присъстващ баща.

Всичко това го плашеше. Плашеше го даже когато бе убеден в правотата си. Първо идваше несигурността дали майката и детето ще оцелеят при извънбулаторно раждане. Никой старостилен човек не беше виждал раждане на бебе — подобно на смъртта, раждането бе сред нещата, за които човек се прехвърляше по факса на е-пръстена, за да ги преживее сам. И също както хората преди Падането, претърпели тежка травма или преждевременна смърт, както веднъж се бе случило с Деймън, когато го беше изял алозавър, булаторното раждане бе нещо толкова травмиращо, че трябваше да се изтрие от паметта. Жените помнеха от това преживяване толкова, колкото и бебетата им.

В определен момент, за който съобщаваха слугите, жената се прехвърляше по факса и след два дни се връщаше здрава и отслабнала. Месеци наред след това за бебетата се грижеха главно слугите. Майките обикновено поддържаха връзка с децата си, ала нямаха голямо участие в отглеждането им. Преди Падането бащите не само не познаваха децата си — те изобщо не научаваха, че имат деца, тъй като сексуалният им контакт с жената можеше да датира отпреди години или десетилетия.

Сега Харман и другите четяха книги за древния обичай на раждането — процесът изглеждаше невероятно опасен и варварски дори когато се осъществяваше в болници, някакви примитивни предбулаторни версии на булаторията, и дори когато се контролираше от специалисти — ала в момента никой на планетата не беше виждал раждане на бебе.

Освен Никой. Веднъж гъркът бе признал, че в предишния си живот, в оная нереална епоха на кръв и война, изобразявана в торинския сериал, е присъствал поне на част от процеса на раждане на дете, включително на родния си син Телемах.

Той беше акушерът на Ардис.

В този нов свят, в който нямаше лекари, в който никой не знаеше как да излекува и най-незначителната травма или здравословен проблем, Одисей-Никой беше майстор на лечебното изкуство. Знаеше да слага компреси. Да зашива рани. Да намества счупени кости. През близо десетилетните си пътешествия във времето и пространството след бягството си от някоя си Цирцея той бе научил за модерни

медицински методи като например да си мие ръцете и ножа, преди да го забие в живо тяло.

Преди девет месеца Одисей беше смятал да остане в Ардис Хол само няколко седмици. Сега Харман подозираше, че ако старецът се опита да си тръгне, петдесет души ще се хвърлят върху него и ще го завържат, за да го задържат дори само заради опита му — в правенето на оръжия, лова, дрането на дивеч, готвенето на открит огън, коването на метал, шиенето на дрехи, програмирането на аероскутера за полет, лечението и обработката на рани... и помощта му при раждането на дете.

Вече почти излизаха от гората. Пръстените бяха скрити зад облаци и беше много тъмно.

— Днес исках да видя Деймън... — започна Никой.

Това бяха последните му думи.

Войниксите се изсипаха от дърветата като грамадни безшумни паяци. Бяха поне десетина. И всички бяха изпънали смъртоносните си остриета.

Двама се стовариха върху гърба на вола и му прерязаха гърлото. Други двама скочиха до Хана и я нападнаха — бликнаха пръски кръв, разхвърчаха се парчета плат. Тя отскочи и се опита да вдигне арбалета си, ала те я повалиха.

Одисей извика и задейства меча си, подарък от Цирцея, както отдавна им бе казал: превърна острието му във вибрираща замъгленост и се хвърли напред. Във въздуха полетяха късове от корубите и ръцете на войниксите и Харман беше опръскан от бяла кръв и синьо масло.

Отекна изстрел — Петър стреляше с пушката. Покрай Харман изсвириха кристални игли и войникът зад него се олюля и падна, улучен от хилядите лъскави остриета. Харман се обърна точно в момента, в който го връхлиташе друг войникс, и заби копието си в гърдите му. Нападателят му се строполи на земята и тежестта му изтръгна копието от ръцете му. Харман понечи да го издърпа, ала в следващия миг отскочи назад и свали лъка от рамото си, понеже към него вече се хвърляха други трима войникси.

Четиримата човеци опряха гръб в дрошката, а останалите осем войникси се наредиха в полукръг и започнаха да се приближават, протегнали напред остриетата си, проблясващи в помръкващата светлина.

Хана заби две стрели дълбоко в гърдите на най-близкия. Той падна, но продължи настъплението си на четири крака — драскаше по земята с острите си пръсти. Одисей-Никой пристъпи напред и го разсече на две с меча на Цирцея.

Трима войникси атакуваха Харман. Той нямаше къде да бяга. Изстреля единствената си стрела, видя я да отхвърча от металната гърд на първия войникс — и после те го връхлетяха. Харман отскочи, нещо поряза крака му, претърколи се под дрошката — усети сладникавата миризма на кръвта на вола — и се измъкна от другата страна. Нападателяте му прескочиха колата.

Петър приклекна и изстреля цял пълнител с няколко хиляди игли по скачащите фигури. Тримата войникси се разлетяха на парчета сред струи органична кръв и машинно масло.

— Прикривайте ме да презаредя! — извика младежът, бръкна в джоба си за нов пълнител и го вкара в гнездото.

Харман захвърли лъка си — съществата бяха прекалено близо, — извади късия си меч, изкован в ковачницата на Хана преди два месеца, и замахна към двете най-близки метални фигури. Те обаче бяха прекалено бързи: единият се приведе, а другият отби оръжието с ръце.

Хана скочи в дрошката и стреля с арбалета си в гърба на третия войникс, който нападнаше Харман. Чудовището се олюля, но не се обърна към нея, а вдигна металните си ръце над Харман. Нямаше нито уста, нито очи.

Харман избегна смъртоносния удар — хвърли се по гръб и изрита съществото в коленете. Все едно риташе дебели метални тръби, забити в бетон.

Сега и петте останали войникса бяха от страната на Харман и атакуваха него и Петър — младежът още не беше успял да вдигне иглената пушка.

В тоя момент Одисей заобиколи колата с яростен вик. Размахваше късия си меч толкова бързо, че острието се мерзелееше като мъгла. И петте войникса се обърнаха към него, режещите им дискове жужаха.

Хана вдигна тежкия си арбалет, ала нямаше как да стреля — всичко се развиваше с шеметна бързина. Харман грабна едно от ловджийските копия от дрошката.

— Одисее, залегни! — изкрещя Петър.

Гъркът се хвърли на земята, въпреки че не стана ясно дали заради вика, или поради атаката на войниксите. Вече беше насякъл две от съществата на парчета, но последните трима бяха невредими и смъртно опасни.

Откосът на иглената пушка прозвуча като тракане на летва по бързо въртящи се перки. Последните трима войникси отхвърчаха на два-три метра, надупчени от над десет хиляди кристални игли, които блестяха като мозайка от счупени стъкла в гаснещата светлина.

— Божичко! — ахна Харман.

Раненият от Хана войникс се изправи зад нея от другата страна на дрошката.

Харман хвърли копието си с всичката си останала сила. Съществото се олюля, изтръгна копието от гърдите си и го строши.

Харман скочи в дрошката и грабна друго копие. Хана прати две стрели по войникса. Едната рикошира в мрака под дърветата, но другата дълбоко прониза метала. Харман изскочи от колата и заби последното копие в гърдите на войникса. Създанието потрепери и отстъпи крачка назад.

Харман измъкна копието и отново го заби с невъобразимата енергия на безумието, завъртя шипестия връх, изтегли го и го заби за трети път.

Войниксът се строполи и издрънча върху корените на един стар бряст.

Харман го възседна, без да обръща внимание на все още потреперващите му ръце и остриета, вдигна омазаното със синя течност острие, заби го, завъртя го, изтръгна го, вдигна го, заби го пониско в корубата, измъкна го, заби го там, където щяха да са човешките слабини, завъртя го, за да нанесе максимални щети на меките части вътре, извади го — част от корубата се откъсна — и за кой ли път удари свирепо: усещаше как върхът се забива чак в пръстта и корените. Измъкна копието, вдигна го, заби го дълбоко, измъкна го...

— Харман. — Петър го хвана за рамото. — Той е мъртъв. Мъртъв.

Харман се огледа. Не позна Петър. Не можеше да си поеме дъх. Чуваше ужасен шум. След миг разбра, че това е собственото му тежко дишане.

Беше адски тъмно. Облаците бяха скрили пръстените и под дърветата наистина бе адски тъмно. А в сенките можеше да се крият още войникси, готови да се нахвърлят върху тях.

Хана вдигна фенера.

Във внезапно очерталия се светъл кръг не се виждаха други войникси. Падналите бяха престанали да потреперват. Одисей лежеше под едно от чудовищата.

— Одисее! — Младата жена скочи към гърка и изрита трупа на войникса настрани.

Петър коленичи до падналия Одисей. Харман закуцука към тях колкото можеше по-бързо, като се подпираше на копието си. Дълбоките драскотини по гърба и краката вече започваха да го болят.

— О! — възкликна Хана. Държеше фенера над Одисей. Ръката ѝ трепереше. — О...

Доспехите на Одисей-Никой бяха смъкнати, кожените ремъци бяха прерязани. Широките му гърди бяха насечени като дантела от дълбоки рани. Част от лявото му ухо и парче от кожата на черепа му липсваха.

Ала именно дясната му ръка накара Харман да ахне.

В отчаяния си опит да принудят Одисей да пусне меч на Цирцея войниксите бяха накълцали ръката му и почти я бяха отсекли. Кръв и разкъсана плът лъцяха под ярката светлина на фенера, виждаше се бялата кост.

— Божичко! — промълви Харман. През осемте месеца след Падането никой нито в Ардис Хол, нито в никоя от общностите на оцелелите, за която бе чувал, не беше оставал жив след такава рана.

Хана бе притиснала длан към окървавените гърди на Одисей.

— Не усещам туптенето на сърцето му — почти спокойно каза тя. Само безумните ѝ бели очи на светлината на фенера показваха, че спокойствието ѝ е измамно. — Не усещам сърцето му.

— Качете го в дрошката... — започна Харман. Гадеше му се.

— Майната ѝ на дрошката — изсумтя Петър и завъртя дръжката на меч на Цирцея. Вибрациите спряха и острието отново стана видимо. Младежът подаде оръжието на Харман, после му тикна в ръцете и иглената пушка и два пълнителя, приклепна, вдигна изпадналия в безсъзнание или мъртъв Одисей на рамо и се изправи. — Ти ще водиш с фенера, Хана. Зареди си арбалета. Харман, ти ще ни

пазиш гърба с пушката. Стреляй по всичко, което ти се стори опасно. — И закрачи тежко към Ардис Хол — по ирония на съдбата приличаше на самия Одисей, когато се прибираше с убит елен.

Харман кимна тъпо, хвърли копието, затъкна меча на Цирцея в колана си, вдигна иглената пушка и тръгна след Хана и Петър. И след Одисей.

24.

Деймън се прехвърли по факса в кратера Париж. Искаше му се да бе пристигнал по светло. Или поне да беше изчакал, та Харман или някой друг да го придружи.

Когато стигна до палисадата на факс павилиона на километър и половина от Ардис Хол, приближаваше пет и светлината гаснеше. Сега беше един през нощта, съвсем тъмно, и в кратера Париж валеше проливен дъжд. Прехвърли се в най-близкия възел до апартамента на майка си, факс павилион, незнайно защо наречен Хотел на инвалидите, и мина през факс портала с вдигнат арбалет, готов за стрелба. Заради водата, която се лееше от покрива на павилиона, все едно виждаше града през завеса или водопад.

Досадно. Оцелелите в кратера Париж не охраняваха факс възлите. По примера на Ардис, около една трета от общностите на оцелелите бяха оградили със стени факс павилионите и поддържаха денонощна охрана, ала тукашните жители просто отказваха да го направят. Никой не знаеше дали войниксите се прехвърлят по факса от място на място — изглежда, навсякъде имаше достатъчно много и без да се налага да го правят — но човеците никога нямаше да узнаят дали други места като кратера Париж също не наблюдават възлите си.

Естествено в Ардис охраната беше започнала не като опит за възпиране на прехвърлянето на войникси по факса, а като начин за ограничаване броя на бежанците, изсипващи се там след Падането. Първата реакция след гибелта на слугите и прекъсването на електрическата енергия се изразяваше в бягство към центрове, гарантиращи безопасност и храна, затова през ония първи седмици и месеци десетки хиляди почти наслуки се прехвърляха по факса, обикаляха петдесетина места по планетата в рамките на дванайсет часа, омиаха хранителните припаси и си отиваха. По онова време малко имения имаха собствени хранителни запаси и никое не осигуряваше пълна безопасност. Ардис бе една от първите колонии, в които оцелелите се въоръжиха, и първата, която започна да отправя обезумелите от страх бежанци, освен ако не притежават някакви

необходими умения. Но почти никой нямаше никакви важни способности след повече от хиляда и четиристотинте години на „гадна елойска безполезност“, както казваше Сави.

Месец след Падането и първоначалния смут на заседанията на Съвета на Ардис Харман настоя да изкупят своя егоизъм, като пратят по факса представители във всички други общности, за да ги съветват как да обработват земята, да повишат безопасността, да им демонстрират как се колят месодайни животни и — щом Харман откри сиглочетящата функция — да провеждат семинари, обучаващи пръснатите оцелели човеци как да извличат жизненоважна информация от старите книги. Ардис също разменяше оръжие и разпространяваше планове за изработка на арбалети, стрели, лъкове, копия, ножове. За щастие повечето старостилни човеци в продължение на половин двайсетилетка бяха използвали торински савани за забавление и познаваха всичко с по-малка сложност от арбалет. Накрая Харман прати жители на Ардис във всичките над триста възела и поиска помощта на всички оцелели за откриване на легендарните роботизирани фабрики и разпределители. Показваше една от няколкото пушки, които беше донесъл от второто си посещение в музея на Голдън Гейт при Мачу Пикчу, и обясняваше, че ако искат да победят войниксите, човешките общности имат нужда от хиляди такива оръжия.

Сега, вторачен в мрака през дъжда, Деймън проумя, че е трудно да се охраняват всички местни факс възли. Допреди осем месеца кратерът Париж бе един от най-големите градове на планетата, с двайсет и пет хиляди жители и дванайсет функциониращи факс портали. Ако можеше да се вярва на майчините му приятели, сега там бяха останали по-малко от три хиляди души. Войниксите вилнеели по улиците и претърсвали старите надлези и жилищни небостъргачи, когато им скимне. Отдавна трябваше да измъкне майка си оттук. Единствено ненарушаваният през целия му живот — почти две двайсетилетки — навик да изпълнява всяко желание и прищявка на майка си го беше накарал да отстъпи пред наслояването ѝ да остане в дома си.

И все пак тук изглеждаше сравнително безопасно. Имаше над сто оцелели, главно мъже, и те бяха укрепили жилищния небостъргач в западната част на кратера, където се намираше разкошният апартамент

на Марина. Имаха вода от дъждовните колектори на всеки покрив, а в кратера Париж валеше почти непрекъснато. Снабдяваха се с храна от градините на терасите и от добитъка, който бяха докарали от старите ферми на войниксите и който сега отглеждаха в обори по моравите из кратера. Всяка сряда в близкия Шанз Одисе имаше пазар, където се срещаха хора от всички лагери в западен Париж, за да разменят храна, дрехи и други жизненонеобходими стоки. Даже имаха вино, което им пращаха по факса далечни общности във винарски имения. Имаха оръжие, включително арбалети, купени от Ардис Хол, няколко иглени пушки и енергиен прожектор, който един от мъжете беше донесъл от изоставен подземен музей, открит от някого след Падането. Колкото и да бе удивително, енергийното оръжие работеше.

Ала Деймън знаеше, че Марина всъщност е останала в кратера Париж заради онова дърто копеле Гоман, главния ѝ любовник от почти цяла двайсетилетка. Младият мъж никога не го беше харесвал.

Кратерът Париж бе известен като „градът на светлината“ и Деймън, който беше израснал в него, познаваше летящите осветителни глобуси на всяка улица и булевард, небостъргачите, осветени от електрически светлини, хилядите фенери и светещата тристаметрова постройка, която символизираше града и се извисяваше над всичко — ала сега осветителните глобуси бяха тъмни или скрити зад разбитите прозорци и Огромната блудница тънеше в мрак за пръв път от над две хиляди години. Докато тичаше, той вдигна поглед към нея, ала главата и гърдите ѝ, обикновено пълни с клокачеща фотолуминесцентна червена течност, бяха невидими на фона на или може би в черните буреносни облаци, а прочутите бедра и задник се бяха превърнали в черно арматурно желязо, привличащо мълните, които разцепваха небето над града.

Всъщност тъкмо мълните му помогнаха да мине по трите дълги преки от факс възела при Хотела на инвалидите до жилищния небостъргач на Марина. Вдигнал качулката на анорака си, за да получи поне илюзия, че е сух под проливния дъжд, Деймън изчакваше на всяко кръстовище с вдигнат арбалет и се втурваше през откритите участъци, когато светкавиците осветяваха входовете и арките и се уверяваше, че няма войникси. Докато чакаше в павилиона, опита

близката и далечната мрежа, но и двете бяха изключени. Това беше добре, тъй като войниксите напоследък ги използваша, за да откриват човеци. Нямаше нужда да отваря търсещата функция — в края на краищата това бе неговият дом, въпреки че оня хитрец Гоман беше узурпирал мястото до майка му.

В някои от запуснатите вътрешни дворове имаше изоставени олтари. Докато тичаше покрай тези жалки свидетелства за настаналото отчаяние, Деймън мяркаше статуи, грубо изработени от папиемаше — богини в разкошни одежди, голи стрелци, брадати патриарси. Олтарите бяха издигнати в чест на олимпийските богове от торинската драма, Атина, Аполон, Зевс и другите, и това безумно желание да ги умилоствият се бе проявило още преди Падането и в кратера Париж, и в другите общности на континента, който Харман, Деймън и другите читатели в Ардис Хол днес познаваха като Европа.

Книжните изображения се бяха стопили под постоянния дъжд и отново изоставените богове на брулените от вятъра олтари приличаха на гърбави чудовища от някакъв друг свят. „Така по бива, отколкото да почитат торинските богове“ — помисли си Деймън. Бе ходил на Просперовия остров на е-пръстена и беше чул за Тишината. Самият Калибан се бе хвалил на тримата си пленници с могъществото на своя бог, многоръкия Сетевос, преди да убие Сави и да я замъкне в тресавището на канализацията.

Чу дращенето, когато беше само на половин пряка от небостъргача на майка си. Спотаи се в мрака на един вход, свали предпазителя на арбалета — едно от най-новите оръжия, което изстрелваше по две стрели едновременно — и го опря до рамото си.

В светлината на светкавиците видя шестима войникси — само на половин пряка. Движеха се на запад. Не вървяха, а тичаха по стените на старите каменни сгради като метални хлебарки, намираха опора с остриетата на пръстите и шиповете на краката си. За пръв път бе видял войникси да се придвижват така преди девет месеца в Ерусалим.

Вече знаеше, че тия създания имат инфрачервено зрение и че мракът няма да го скрие, но те бързаха в противоположната посока на небостъргача на Марина и през трите секунди, докато изчезнаха, нито едно от тях не насочи сензорите на гърдите си към него.

Деймън с бясно разтуптяно сърце пробяга последните сто метра до блока на майка си, който се издигаше до западната стена на кратера.

Ръчно задействаният асансьорен кош не беше на равнището на улицата естествено — едва го различаваше някъде на двајсет и петия етаж, където започваха жилищните комплекси над някогашната търговска еспланада. От коша висеше въже с камбана, за да известява местните за идването на гост. Деймън го дърпа цяла минута, но горе не светна лампа, нито някой му отговори с дърпане на въжето.

Все още задъхан от тичането, той се вторачи в дъжда и се замисли дали да не се върне в Хотела на инвалидите. Очакваше го изкачване на двајсет и пет етажа, и то през повечето време по старото тъмно стълбище, без абсолютно никаква гаранция, че някъде не дебнат войникси.

Много от бившите факсвъзелни общности в древните градове или високи блокове трябваше да ги напуснат след Падането. Без електричество — старостилните човеци дори не знаеха къде се генерира и как се разпространява енергията — асансьорните шахти и ескалатори бяха спрели да работят. Никой не искаше да се качва и слиза седемдесет и пет метра — или много повече в някои общности като Уланбат, с неговите двестаетажни Небесни кръгове — всеки път, щом се наложи да потърси храна и вода. Но колкото и да беше удивително, в Уланбат все още живееха хора, въпреки че небостъргачът се издигаше в пустиня, в която не можеше да се отглежда храна и нямаше годен за ядене дивеч. Тайната се криеше във факс възлите, разположени на всеки шест етаж. Стига другите общности да продължаваха да разменят храна за прекрасните дрехи, с които винаги се бе славил Уланбат и с каквито разполагаше в изобилие, след като една трета от местното население беше избита от войниксите, преди да се научат да барикадират по-горните етажи, Небесните кръгове щяха да просъществуват.

В небостъргача на Марина нямаше факс възли, ала оцелелите бяха проявили смайваща находчивост и бяха приспособили един малък външен служебен асансьор — бяха свързали кабелите със система от колела и лостове, така че до трима души можеха да се издигнат от улицата с нещо като кош. Той стигаше само до еспланадата, но това правеше последните пет етажа по-лесни за изкачване. Този начин не вършеше работа за често сноване нагоре-надолу — а и на човек му настръхваше косата от самото пътуване, изпълнено със стряскащи раздрусвания и сегиз-тогиз силно накланяне — обаче стотината

обитатели на блока повече или по-малко се бяха отдръпнали от повърхността и разчитаха на терасните си градини и водните си колектори, два пъти седмично пращаха свои представители на пазар и почти нямаха други сношения със света.

„Защо не отговарят?“ Той пак задърпа въжето на камбаната, изчака две минути, после още три.

От юг чу дращение — приближаваше се към широкия булевард.

„Няма време“. Деймън излезе в средата на улицата и се вторачи нагоре. Мълниите осветяваха черните бъквивъглеродни трегери и лъскавите бамбукови стени над старата еспланада. Зад няколко прозореца светеха фенери. Сигналните огньове, които Гоман поддържаше на терасата на майка му, бяха запалени.

Драскането се разнесе от север.

— По дяволите — изруга Деймън. Беше време да отведе майка си оттук. Ако Гоман и приятелчетата му се опитаха да му попречат да я вземе в Ардис Хол, щеше да ги изхвърли до един през перилата на терасата в кратера. Младият мъж вдигна предпазителя на арбалета, за да не изстреля неволно двете стрели, влезе в сградата и се заизкачва по тъмното стълбище.

Когато стигна до еспланадата, вече знаеше, че се е случило нещо ужасно. Няколкото пъти, когато бе идвал в кратера Париж през последните месеци — винаги по светло, — тук пазеха часови с примитивни копия и ардиски лъкове. Ала тая вечер нямаше никого.

„Нима нощем не охраняват еспланадата?“ Не, това беше нелепо, войниксите бяха най-активни по тъмно. А и при последното си посещение преди повече от месец бе чул, че часовите се сменят през нощта. Дори веднъж беше стоял на пост от два до шест сутринта, преди да се прехвърли по факса в Ардис, уморен и със зачервени очи.

Поне стълбището над еспланадата беше открито от двете страни и светкавиците му показваха следващите стъпала или площадка, преди да спринтира нагоре или да прекоси някое тъмно пространство. Носеше арбалета вдигнат и държеше показалеца си на предпазителя.

Още преди да излезе на първия жилищен етаж, където се намираше апартаментът на майка му, знаеше какво ще завари.

Сигналните огньове в металните варели на терасата откъм града догаряха. По бамбуковия под имаше кръв, както и по стените и от долната страна на стрехите. Вратата на първия апартамент беше отворена.

Вътре навсякъде имаше кръв. Деймън не можеше да повярва, че в телата на стотината обитатели на общността е имало толкова много кръв. Забеляза безброй признаци за паника — припряно барикадирани врати, след което вратите и барикадите бяха разбити, кървави стъпки по тераси и стълбища, дрипи от спално бельо, разхвърляни тук-там, ала не и следи от истинска съпротива. В дървените греди не бяха забити окървавени стрели и копия, пропуснали целта си. По нищо не личеше да са били използвани оръжия.

Нямаше трупове.

Претърси още три апартамента, преди да събере смелост, за да влезе в жилището на майка си. Във всеки откри кръв, строшени мебели, разкъсани възглавници, раздрани стенни килими, прекатурени маси, пръсната дреб, кръв по бяла перушина и светъл дунапрен, ала не и трупове.

Вратата на майка му беше заключена. След Падането някогашните електронни ключалки бяха престанали да действат, но Гоман бе монтирал обикновено резе и верига, които според Деймън бяха прекалено първобитни. Сега имаше възможност да го потвърди. След няколко тихи почуквания, които останаха без отговор, той три пъти силно ритна вратата и тя се разцепи и излезе от касата. Деймън се вмъкна в мрака, вдигнал арбалета.

В коридора миришеше на кръв. В задните стаи откъм кратера беше по-светло, но не и във вестибюла, коридора и преддверието. Деймън пристъпваше колкото може по-тихо, стомахът му се свиваше от вонята на кръв и джапането в невидимите локви. Виждаше достатъчно, колкото да се увери, че никой не го дебне и че по пода няма трупове.

— Майко! — Собственият му вик го сепна. Извика пак. — Майко! Гоман? Тук ли сте?

Вятърът разлюля камбанките на терасата и въпреки че кратерът и градът зад него тънеха в почти пълен мрак, светкавиците осветяваха главната дневна. Сините и зелени копринени пана на южната стена, които никога не бе харесвал, ала с които беше свикнал, бяха осеяни с

червено-кафяви ивици и петна. Столът от гофрирана хартия, на който обичаше да седи, бе на парчета. Нямаше тела.

Кървавите дири, следи и петна идваха от терасата и водеха от общата дневна към трапезарията с любимата на Марина голяма маса. Деймън изчака следващия проблясък на светкавица — бурята се беше отдалечила на изток и между всяка светкавица и гръмотевица имаше по няколко секунди, — след което отново вдигна арбалета и влезе в просторното помещение.

Три последователни светкавици му показаха стаята и всичко вътре. Нямаше трупове в буквалния смисъл на думата. Ала върху шестметровата махагонова маса на майка му се издигаше пирамида от черепи — стигаше почти до тавана, на два метра над главата на Деймън. Зяпаха го десетки празни очни орбити. Белотата на костите бе като ретинен послеобраз между светкавиците.

Той се приближи към пирамидата. Навсякъде в стаята имаше кръв, освен на масата, която беше абсолютно чиста. Пред пирамидата ухилени зяпнали черепи имаше стар торински саван — извезаните му вериги бяха на равнището на най-горния череп.

Деймън се качи на стола, на който винаги седеше в трапезарията, стъпи на масата и се изправи срещу най-горния череп. На белезникавата светлина на отдалечаващите се светкавици видя, че всички други черепи са чисто бели. Но най-горният не беше. Бяха останали — о, толкова преднамерено оставени — няколко кичура къдрава червена коса.

Неговата коса беше червеникава. Косата на майка му беше червена.

Деймън скочи от масата, отвори вратата, олюля се, излезе на терасата и повърна през парапета в червеното магмено око на вулкана. Отново повърна, после пак и още няколко пъти, въпреки че в стомаха му не бе останало нищо. Накрая се обърна, пусна тежкия арбалет, изплакна лицето и устата си с вода от медния леген, който майка му оставяше да виси на декоративни вериги като птича ваничка, и се свлече на пода с гръб към парапета, вторачен в отворената плъзгаща се врата на трапезарията.

Светкавиците ставаха по-бледи и не бяха толкова чести, но червеното сияние на кратера осветяваше заоблените тилове на безброй черепи. И червената коса на най-горния.

Преди девет месеца щеше да се разплаче като трийсет и седем годишно дете, каквото си беше. Сега, въпреки че му се повдигаше и някакво черно чувство се свиваше като юмрук в гърдите му, се опита да разсъждава хладнокръвно.

Не се съмняваше кой или какво е извършило всичко това. Войниксите не ядяха, нито отнасяха телата на своите жертви. Това нямаше нищо общо с тяхното безсмислено насилие. Това беше послание за Деймън и само едно същество в цялото мрачно творение можеше да му го е пратило. Всички в тоя жилищен небостъргач бяха убити и разфасовани като риба, а черепите им бяха подредени като бели кокосови орехи, само за да бъде пратено това послание. И ако се съдеше по пресния мирис на кръв, това се бе случило само преди няколко часа, а може би още по-скоро.

Деймън остави арбалета на пода, коленичи, после се изправи. Върна се в трапезарията, заобиколи дългата маса и накрая се качи, за да свали черепа на майка си. Ръцете му трепереха. Не му се плачеше.

Хората едва неотдавна се бяха научили да погребват мъртвците. През последните осем месеца в Ардис бяха умрели седем души, шестима, убити от войникси, и една млада жена — от някаква тайнствена болест, отнесла я само за една трескава нощ. Деймън не знаеше, че старостилните човеци могат да се заразяват и умират.

„Да я взема ли? Да я погребам до стената, където по наставлението на Никой и Харман направихме гробище за мъртвите?“

Не. Марина винаги бе обичала своя дом в кратера Париж повече от всяко друго място в света на прехвърлянето по факса.

„Но не мога да я оставя тук при другите черепи — помисли си Деймън, заливан от вълна след вълна неописуеми чувства. — Някой от тях е на оня мръсник Гоман“.

Изнесе черепа на терасата. Дъждът бе станал по-силен, вятърът беше стихнал и младият мъж дълго стоя до перилата: капките шибаха лицето му и миеха черепа. Накрая той го пусна в пропастта и проследи с поглед падането му в червеното око, докато бялата точица не изчезна.

Вдигна арбалета и понечи да си тръгне — обратно през трапезарията, общата дневна и вътрешния коридор — и спря.

Не беше шум. Плющенето на дъжда бе толкова силно, че нямаше да чуе и алозаври, даже да бяха на три метра зад него. Беше забравил нещо. „Какво?“

Върна се в трапезарията, като се опитваше да избягва обвинителните погледи на десетките черепи — „Какво можех да направя?“, безмълвно ги попита. „Да умреш с нас“, безмълвно отвърнаха те — и вдигна торинския саван.

Беше оставен тук с някаква цел. Само той и масата в целия жилищен комплекс не бяха оплескани с кръв. Деймън напъха парчето плат в страничния джоб на анорака си и излезе от апартамента.

Стълбището до еспланадата беше тъмно. Още по-тъмно бе закритото стълбище петнайсет етажа под нея. Деймън даже не вдигна арбалета. Ако го дебнеха, така да бъде. Щеше да е борба със зъби, нокти и гняв.

Нищо не го дебнеше.

Докато вървеше отпуснато по средата на булеварда към факс павилиона на Хотела на инвалидите, чу зад себе си прашене и трясък.

Обърна се, приклепна на едно коляно и опря тежкото оръжие на рамото си. Звукът не идваше от безшумни ципести крака с жълти нокти.

Вдигна глава и зяпна. Откъм кратера, някъде между него и жилищния небостъргач на майка му, се беше появило нещо въртящо се. Силуетът се намираще на неколкостотин метра и бързо се въртеше. Около него пращеше нещо като светкавица, корона от електрически тръни и случайни светлинни лъчи, излизаци от сферата. Влажният въздух се изпълни с тътен, от който настилката завибрира. В сферата се движеха фрактални фигури, после тя се превърна в кръг, кръгът се снижи и срути една сграда, докато се спускаше на земята и отчасти потъваше в нея.

От кръга бликна слънчева светлина, ала не такава, каквато се виждаше от земята. Спря да се снижава едва когато една четвърт от него се вклини в повърхността като някакъв великански портал. Беше само на две преки от Деймън и изпълваше хоризонта на изток. Въздухът с вой и почти ураганна скорост се понесе към него и едва не го събори.

През все още вибриращия три четвърти кръг се виждаше свят, в който бе ден — свят с топло, спокойно плискащо синьо море, червена пръст, скали и планина... не, вулкан, издигащ се на невероятна

височина пред възсинкаво небе. От това топло море изплува нещо огромно, розово, сиво и влажно и сякаш се затътри към отворената дупка върху бързи като на стоножка крака — приличаха на гигантски длани. После въздухът пред него се изпълни с останки и прах — ветровете бушуваха, смесваха се и взаимно се поглъщаха.

Деймън остана още цяла минута, втренчен в праха, заслонил очите си с ръка от разсеяните, ала въпреки това ослепителни слънчеви лъчи, струящи от дупката. Сградите в кратера Париж на запад от нея и железните бедра и празният търбух на Огромната блудница заблестяха на студената неземна светлина, после изчезнаха в прашния облак, който бълваше от дупката. Другите райони на града бяха невидими и мокри под покроба на нощта.

И тогава от улиците на север и юг се разнесе дращенето на войниксите, настойчиво и многокрако.

Двама войникси изхвърчаха от един тъмен вход на булеварда и се втурнаха към Деймън на четири крака, като тракаха със смъртоносните си остриета.

Той се прицели, изстреля първата стрела в кожената качулка на задния войникс, който падна, и после втората — в гърдите на предния. Съществото се свлече на земята, но продължи да се влачи напред.

Деймън извади още две железни стрели от праметнатата през рамото му торба, презареди и ги изстреля в гърбицата — нервния център на войникса — от три метра. Съществото се отпусна неподвижно.

От запад и юг отново се чу дращене. Червеникавото сияние от дупката осветяваше всичко. Мракът вече не бе съюзник на Деймън. Нещо ревеше от прашния облак, звук, какъвто младият мъж никога не беше чувал, гърлен и зловещ, непонятно ръмжене, напомнящо някакъв ужасен език, обърнат наопаки.

Без да бърза и да изпада в паника, той отново презареди, хвърли поглед през рамо към червената планина, виждаща се през дупката в небето, и хукна на запад към Хотела на инвалидите.

Никой умираше.

Харман влизаше и излизаше от стаичката на първия етаж в Ардис Хол, която бяха превърнали в импровизирана и почти безполезна амбулатория. Вътре имаше книги, от които можеха да сиглират анатомични схеми и напътствия за елементарни операции, наместване на счупени кости и прочее, ала никой друг освен Никой не можеше да се справя със сериозни рани. Двама от погребаните в новото гробище до североизточния ъгъл на палисадата бяха умрели мъчително в същата тая амбулатория.

Ада не се отделяше от Харман още откакто преди повече от час той влезе със залитане през северната порта, често го докосваше по лакътя или стискаше ръката му, сякаш за да се увери, че наистина е при нея. Раните му бяха обработени на леглото до Никой — дълбоки драскотини, които трябваше да се зашият, след като приложиха болезнените антисептици, с които разполагаха, включително чист спирт. Но ужасните рани по ръката и главата на изпадналия в безсъзнание грък бяха прекалено тежки, за да се повлияят от тия недостатъчни мерки. Бяха го почистили, доколкото можеха, зашиха го, обработиха с антисептици откритите рани — Никой не дойде на себе си дори когато изливаха върху тях спирт, — но ръката му беше смазана и се държеше само на няколко дрипави сухожилия. Бяха сложили шина и бяха бинтовали ръката, но бинтовете вече бяха подгизнали от кръв.

— Той ще умре, нали? — попита Хана, която не бе излязла от амбулаторията даже за да преоблече окървавените си дрехи. Бяха обработили раните на лявото ѝ рамо и тя не откъсваше поглед от Никой.

— Да — каза Петър. — Няма да оцелее.

— Защо още е в безсъзнание? — попита младата жена.

— Мисля, че това е резултат от мозъчното сътресение, което е получил, а не от раните — отвърна Харман. Искаше му се да ругае — как така, след като е сиглирал сто тома по невроанатомия, човек не може да се научи да отваря череп, за да облекчи мозъчното налягане!

Ако опитаха да го направят с примитивните си инструменти и почти нулев опит като хирурзи, Никой със сигурност щеше да умре по-рано, отколкото ако оставеха нещата на природата. Така или иначе, Никой-Одисей щеше да си отиде.

Фърман, който обикновено пазеше амбулаторията и беше сиглирал повече книги по темата от Харман, вдигна глава — точеше трион и сатър, в случай че вземеха решение да отрежат ръката.

— Скоро трябва да решим — тихо каза Фърман и пак наведе глава над работата си.

Хана се обърна към Петър.

— Няколко пъти го чух да шепне, докато го носеше, но не чух какво каза. Успя ли да разбереш нещо?

— Не. Струва ми се, че беше на езика, на който говореше другият Одисей в торинската драма...

— Гръцки — подсказа му Харман.

— Няма значение. Единствената дума на английски, която успях да чуя, не беше важна.

— Коя беше? — настоя Хана.

— Сигурен съм, че спомена за някакви „ясли“. Мисля, че бълнуваше.

— Възможно е — каза Харман.

Петдесетина от четиристотинте обитатели на Ардис се хранеха в главната трапезария.

— Трябва да хапнеш нещо. — Харман докосна Ада по корема.

— Ти гладен ли си?

— Не. — Всъщност малко му се гадеше от болките в крака. Или от спомена за умиращия Никой...

— Хана много ще се разстрои.

Харман разсеяно кимна. Нещо гризеше подсъзнанието му и той се мъчеше да разбере какво.

Минаха през някогашната голяма бална зала, където продължаваха да работят десетки хора, приведени над дълги маси — монтираха бронзови върхове на дървени стрели, правеха копия и лъкове. Харман влезе в горещата пристройка на ковачницата, в която трима мъже и две жени коваха бронзови мечове и ножове, заостряха

върховете им и ги точеха с големи брусове. На сутринта в помещението щеше да е непоносимо задушно, защото щяха да донесат стопения метал от поредното леене. Харман спря и опипа острието и ръкохватката на един почти готов меч. Оставаше да увият дръжката с кожа.

„Толкова е примитивен — помисли си той. — Толкова невъобразимо примитивен в сравнение с майсторската художествена изработка не само на меча на Цирцея, откъдето и да идва той, но и с оръжията от някогашната торинска драма. И колко жалко, че първите технически средства, които ние, старостилните човеци, изливаме и изковаваме след повече от две хилядолетия, са тия примитивни оръжия... чието време отново е настъпило“.

Докато излизаха, дотича Реман.

— Какво има? — попита Ада.

— Войникси — отвърна той. Беше застъпил на пост след изпълнението на задълженията си в кухнята. Целият бе мокър от дъжда, който валеше от залез-слънце. — Много. Повече, отколкото съм виждал някога накуп.

— Излязоха ли вече от гората? — попита Харман.

— Събират се сред дърветата. Обаче са десетки.

В този момент от укрепленията във всички краища на палисадата забиха камбани. Ако войниксите наистина нападнеха, щяха да затръбят рогове.

Трапезарията се изпразни — всички грабнаха палтата и оръжията си и тичешком се пръснаха по бойните си постове на стените, по прозорците, в двора и на входовете, верандите и балконите на самата къща.

Харман не помръдваше — тичащите хора течаха около него като река.

— Харман? — прошепна Ада.

Той се обърна срещу течението и я поведе обратно към амбулаторията, където умираше Никой. Хана беше облякла горната си дреха и стискаше копие, но сякаш не можеше да се откъсне от гърка. Петър тъкмо излизаше, ала се върна и застана с Харман и Ада до окървавеното легло на стареца.

— Одисей е говорел за Голдън Гейт — промълви Харман. — За яслите на Голдън Гейт.

Навън затръбиха роговете.

26.

Деймън знаеше, че трябва веднага да се прехвърли по факса в Ардис, за да съобщи за видяното, въпреки че щеше да му се наложи да върви близо два километра от оградения с палисада факс възел до имението по тъмно, ала не можеше. Колкото и да беше важна вестта за дупката в небето, не бе готов да се върне.

Прехвърли се в един по-рано неизвестен възел, който беше открил преди половин година по време на обхождането и картографирането на четиристотин и деветте известни факс възела в търсене на оцелели след Падането. Бе горещо и светло. Павилионът се намираше на хълмче сред палми — листата им се поклащаха на слабия морски ветреца. Точно под хълма започваше плажът — бял полумесец, извит около лагуна с толкова бистра вода, че се виждаше пясъчното дъно на дванайсетина метра, където започваше рифът. Нямаше хора, нито старостилни, нито постчовеци, макар Деймън да беше намерил обрасли руини на град отпреди последния факс от северната страна на плажа.

Десетината пъти, когато бе идвал тук да поседи и да поразмишлява, не беше виждал войникси. Веднъж някакъв грамаден безног гущер с плавници изплува от вълните зад рифа и после с грохот се хвърли обратно във водата с десетметрова акула в устата, но освен това смуцаващо чудовище, не бе мяркал нищо опасно.

Деймън се повлече надолу към плажа, пусна тежкия арбалет на пясъка и седна до него. Слънцето напичаше! Той смъкна раницата, анорака и ризата. Нещо висеше от джоба на анорака и Деймън го измъкна — беше торинският саван от масата с черепите. Хвърли го на пясъка. Събу си обувките, панталона и гащетата и гол се заклатушка към водата, без да погледне към джунглата, за да се увери, че е сам.

„Майка ми е мъртва. — Тоя факт му подейства като физически удар и му се стори, че пак ще му се пригади. — Мъртва“.

Продължи да крачи към морето, спря на самия бряг и остави топлите вълни да плискат краката му и да измъкват пясъка изпод

пръстите му. „Мъртва“. Никога вече нямаше да види майка си, нито да чуе гласа ѝ. Никога, никога, никога, никога, никога.

Седна тежко на мокрия пясък. Беше смятал, че се е примирил с тоя нов свят, в който смъртта бе окончателна. Беше смятал, че е свикнал с гнусотията, когато преди осем месеца се бе изправил пред собствената си смърт на острова на Просперо.

„Знаех, че някой ден трябва да умра... но не и майка ми. Не и Марина. Не е... честно“.

Измъчено се засмя на нелепите си мисли и чувства. Хиляди мъртви след Падането... знаеше, че има хиляди мъртви, защото беше един от пратениците на Ардис до стотиците други възли, бе виждал гробовете, даже бе учил някои общности да копаят гробове и да заравят труповете в тях, за да изгният...

„Майка ми! Дали е страдала? Дали Калибан се е гаврил с нея, дали я е измъчвал и изтезавал, преди да я убие?

Знам, че е бил Калибан. Той ги е убил всичките. Няма значение, че е невъзможно — истина е. Убил ги е всичките, но само за да се докопа до майка ми, да постави нейния череп на върха на пирамидата от черепи, с кичури червена коса, за да ми покаже, че това наистина е тя. Калибан. Развратен шибан копелдак такъв, чудовищен гъзолизец, проклет, скапан...“

Задъха се. Гърдите му просто не искаха да си поемат дъх. Отвори уста, като че ли да повърне пак, но не можеше нито да вдиша, нито да издиша.

„Мъртва. Завинаги. Мъртва“.

Стана, нагази в топлата от слънцето вода и се гмурна, заразмахва мощно ръце и заплува към рифа, където се разбиваха вълните и където беше видял великанското чудовище с акулата в зъбите; усещаше паренето на солената вода в очите си и по лицето си...

Плуването му позволи да диша. Изплува стотина метра до отвора на лагуната към морето и усети, че студените течения го теглят, видя тежките вълни зад рифа, чу прекрасното буйство на плисъка им, почти се поддаде на мамещото го течение, все по-навътре и по-навътре, нямаше Тихоокеански пролом като в Атлантика, тялото му можеше да се носи дни наред, и после се обърна, и заплува към брега.

Излезе от водата, забравил за голотата си, ала не и за безопасността си. Вдигна лявата си длан и задейства далечната мрежа. Намираше се на този остров в Тихия океан — едва не се засмя при тази мисъл, тъй като допреди девет месеца, преди да се запознае с Харман, не знаеше имената на океаните, не знаеше дори, че планетата е кръгла, не знаеше за континентите, не знаеше, че океанът не е само един — и каква полза имаше от това, че знае всички тия неща? Никаква.

Но далечната мрежа му показва, че наоколо няма старостилни човеци и войникси. Той отиде при дрехите си и седна на анорака. Загорелите му крака бяха покрити с пясък.

Подухналият откъм сушата вятър подхвана захвърления торински саван и го метна върху главата му. Деймън инстинктивно вдигна ръка и го хвана, разтърси глава и избърса косата си с красиво извезаната тъкан.

После легна по гръб, все още с парчето плат в ръка, и се вторачи в безупречно синьото небе.

„Тя е мъртва. Държах черепа ѝ. — Как бе познал тъкмо този череп от стотина — даже с отвратителния кичур къса червена коса? Сигурен беше. — Може би трябваше да я оставя при другите“. Не, не и при Гоман, чието упорство да останат в кратера Париж я бе убило. Да, не и при него. Деймън ясно си представи малкия бял череп, премятащ се към червеното магмено око на кратера.

Затвори очи и потръпна. Мъката имаше физически измерения и бодеше очите му като ланцет.

Трябваше да се върне в Ардис и да разкаже какво е видял — за завръщането на Калибан на земята, за дупката в нощното небе и за грамадното същество, което бе минало през нея.

Представи си въпросите на Харман, Никой, Ада или някой друг. „Откъде си сигурен, че е бил Калибан?“

Сигурен беше. Знаеше го. Между него и чудовището съществуваше връзка, откакто се бяха премятали в почти пълната безтегловност на Просперовия остров. Още от Падането знаеше, че Калибан е жив — че някак си, невероятно, но сигурно е избягал от острова и се е завърнал на Земята.

„Откъде знаеш?“

Знаеше.

„Как е възможно едно същество, по-дребно от войникс, да убие стотината оцелели в кратера Париж, повечето от които мъже?“

Калибан можеше да е използвал клонингите от Средиземноморския басейн, калибаните, създадени преди векове от Просперо, за да държат на разстояние войниксите на Сетебос, но Деймън подозираше, че чудовището не е постъпило така. Подозираше, че Калибан сам е убил майка му и всички други. „Праща ми послание“.

„Ако Калибан иска да ти прати послание, защо не е дошъл в Ардис Хол, за да избие всички ни, като запази теб за накрая?“

Сериозен въпрос. Струваше му се, че знае отговора. Беше виждал Калибан да си играе с безоки гущери — хващаше ги в зловонните вировете на своите отходни езера под орбиталния град, — да си играе с тях и да ги измъчва, преди да ги погълне цели. Бе го виждал също да си играе с него, Харман и Сави, да ги измъчва, преди да се хвърли с мълниеносна бързина, за да прехапе шията на старицата и да я завлече под водата. „С мен си играят. С всички ни си играят“.

„Какво видя да влиза през дупката над кратера Париж?“

Също сериозен въпрос. Какво всъщност бе видял? Беше прашно, ураганните ветрове носеха във въздуха какво ли не и светлината от дупката го заслепяваше. „Грамаден слузест мозък, който се придвижваше на ръце“. Представяше си реакцията на другите в Ардис Хол — и в която и да било общност на оцелели, — когато им дадеше тоя отговор.

Ала Харман нямаше да му се присмее. Харман беше присъствал, когато Калибан бе бръщолевил и съскал странната си тирада към и за своя бог-отец Сетебос. „Сетебос, Сетебос и Сетебос! — беше извикало чудовището. — Луната Той студена обитава. — И после: — Ала Сетебос, многоръкият като сепия, сътворявайки Се, убоял Се е от туй, що сторил е, поглежда Той нагоре и вижда, че не може да се възвиси до туй, що мирно и щастливо е в живота, и този свят-играчка сътворява, подражавайки на Ония хубави неща“.

По-късно Деймън и Харман бяха решили, че „този свят-играчка“ е орбиталният остров на Просперо, но сега младият мъж мислеше за Калибановия бог Сетебос, „многоръкият като сепия“.

„Колко голямо беше онова същество, което видя да минава през дупката?“

Колко голямо наистина? В сравнение с него по-малките сгради изглеждаха миниатюрни. Но светлината, вятърът, планината, сияеща зад тътрещото се същество... Деймън нямаше представа колко е било голямо.

„Трябва да се върна“.

— Исусе Христе — изпъшка той. Вече знаеше, че тия казвани с лека ръка думи, които мнозина използваша от детството си, се отнасят за някакъв забравен бог от Изгубената ера. — Исусе Христе. — Тая вечер не му се връщаше в кратера Париж. Искаше да остане на плажа, тук беше топло, светло и спокойно.

„Какво направи великанската сепия, когато влезе в кратера Париж? На среща с Калибан ли идваше?“

Трябваше да се върне, за да разузнае, преди да се прехвърли по факса в Ардис. Ала не точно сега. Не в тоя момент.

Главата го болеше от шиповете на мъчителната скръб зад очите му. Проклетото слънце грееше прекалено силно. Първо покри очи с лявата си длан — розова светлина, пак прекалено остра — после вдигна торинския саван и го постави върху лицето си, както бе правил много пъти. Никога не се беше увличал особено по торинската драма — съблазняването на млади жени и колекционирането на пеперуди бяха единствените му интереси в живота, — ала неведнъж бе лягал под савана от скука или любопитство. Просто по навик — знаеше, че всички савани са мъртви като слугите и електричеството — той намести извезаните микровериги в средата на челото си.

Образите, гласовете и физическите усещания потекоха.

Ахил коленичи до трупа на амазонката Пентезилея. Дупката се е затворила — червеният Марс се простира на изток и юг по крайбрежието на Тетида. Няма и следа от Илион и Земята — и повечето вождове, които са се сражавали срещу амазонките заедно с Ахил, са избягали през нея във времето. Няма ги Големия и Малкия Аякс, Диомед, Идомей, Стихий, Стенел, Евриал, Тевкър, изчезнал е даже Одисей. Някои ахейци — Евхенор, Протесилай и неговият приятел Подаркес, Менип — лежат мъртви сред труповете на победените амазонки. В смута и паниката около затварянето на

Дупката даже мирмидонците, най-верните хора на Ахил, са избягали заедно с другите, сигурни, че техният герой, Пелеевият син, е с тях.

Ахил е сам с мъртвата. Марсианският вятър духа от стръмните склонове в подножието на Олимп и вие сред пръснатите кухи доспехи, развява окървавените знамена по копията, приковаващи убитите към червената земя.

Бързоногият мъжеубиец прегръща тялото на Пентезилея и повдига главата и раменете ѝ на коляното си. Плаче при вида на стореното от самия него — пронизаната ѝ гръд, раните, които вече са престанали да кървят. Преди пет минути Ахил е триумфирал в победата си, извикал е на умиращата царица: „Не знам какви богатства ти е обещал Приам, глупаво момиче, но ето наградата ти! Сега кучетата и лешоядите ще се нахранят с бялата ти плът“.

Ахил може само да плаче още по-мъчително при спомена за собствените си думи. Не е способен да откъсне очи от светлото ѝ чело, от все още розовите ѝ устни. Надигащият се морски вятър развява златните къдри на амазонката и Пелеевият син се взира в клепките ѝ, чака ги да запърхат, да се повдигнат. Сълзите му капят по прашните ѝ страни и чело и той бърше калта от лицето ѝ с ръба на туниката си. Клепките ѝ не запърхват. Очите ѝ не се отварят. Копието му е пронизало тялото ѝ и коня ѝ, толкова свиреп е бил замахът му.

— Трябваше да се ожениш за нея, сине Пелеев, не да я убиваш.

Ахил вдига поглед през сълзи към високата фигура, застанала между него и слънцето.

— Богиньо Атина... — започва мъжеубиецът и се задавя от собствените си думи или от ридание. Знае, че Атина е най-големият му враг от всички богове, че преди осем месеца тъкмо тя се е явила в шатрата му и е убила най-скъпия му приятел Патрокъл, че тъкмо нея най-много е копнял да убие, докато се е сражавал с десетки други богове през последните месеци, но сега не намира гняв в сърцето си, а само бездънна скръб от смъртта на Пентезилея.

— Колко странно — казва богинята и се надвесва над него в златните си доспехи. Дългото ѝ златно копие отразява светлината на ниското слънце. — Преди двацет минути ти искаше... не, гореше от нетърпение да оставиш тялото ѝ на птиците и псетата. Сега плачеш за нея.

— Когато я убих, не я обичах — успява да произнесе Ахил и избърсва калните следи от красивото лице на мъртвата амазонка.

— Да. И никога преди не си обичал така — съгласява се Атина Палада. — Никоя друга жена.

— Спал съм с много жени — отвръща Ахил, неспособен да откъсне очи от мъртвото лице на Пентезилея. — Отказах да се бия за Агамемнон заради любовта на Бризеида.

Атина се засмива.

— Бризеида ти беше робиня, сине Пелеев. Всички жени, с които си спал, включително майката на сина ти Пир, когото аргивците някой ден ще нарекат Неоптолем, ти бяха роби. Робини на твоето самолюбие. До днес никога не си *обичал* жена, бързоноги Ахиле.

Иска му се да се изправи и да се бие с богинята, в края на краищата тя е неговият най-голям враг, убийца на многообичния му Патрокъл, причината, поради която е повел своя народ на война срещу боговете, но установява, че не може да откъсне ръце от тялото на Пентезилея. Копието ѝ не го е улучило, ала сърцето му въпреки това е пронизано. Никога, даже при смъртта на скъпия си приятел Патрокъл, мъжеубиецът не е изпитвал толкова ужасна скръб.

— Защо... сега? — изрича между риданията той. — Защо... нея?

— Богинята на любовта, вещицата Афродита те е омагьосала — казва Атина и заобикаля Пелеевия син, падналият кон и амазонката, за да може героят да я вижда, без да върти глава. — Афродита и оня кръвосмесител, нейният брат Арес, винаги са осуetyвали намеренията ти, убивали са другарите ти и твоите играчки, Ахиле. Преди осем месеца тъкмо Афродита уби Патрокъл и отнесе тялото му.

— Не... аз бях там... видях...

— Видял си Афродита да приема моята форма — прекъсва го Атина Палада. — Съмняваш ли се, че ние боговете можем да приемаме каквато форма пожелаем? Да приема ли формата на мъртвата Пентезилея, за да удовлетвориш желанието си с живо, вместо с мъртво тяло?

Ахил я зяпва, ченето му увисва.

— Афродита... — след малко промълвява той, все едно изрича ужасно проклетие. — Ще я убия тая путка.

Атина се усмива.

— И ще постъпиш достойно, макар и със закъснение, бързоноги мъжеубиецо. Ще ти дам нещо... — Тя му подава малък кинжал с инкрустирани скъпоценни камъни.

Все още прегърнал Пентезилея с дясната си ръка, Пелеевият син взема кинжала с лявата.

— Какво е това?

— Нож.

— *Знам*, че е нож — изсумтява той, без да проявява никакво уважение към богинята, третородна щерка на Зевс. — Защо ми е тая женска играчка, когато си имам меч и нож, в името на Хадес? Вземи си я.

— Тоя нож е различен — казва Палада. — Той може да убие бог.

— Посичал съм богове и с обикновения си меч.

— Посичал си ги, да — съгласява се богинята. — Обаче не си ги убивал. Тоя нож е същото за безсмъртната плът, каквото е обикновеният човешки меч за вас, жалките смъртни.

Ахил се изправя и с лекота премията тялото на Пентезилея на дясното си рамо. Стиска късата кама в дясната си ръка.

— Защо ми даваш такова нещо, Атино? Защо ми помагаш сега?

— Имам си основание, сине Пелеев. Къде е Хокънбери?

— Хокънбери ли?

— Да, оня бивш схоластик, дето стана агент на Афродита — казва Атина Палада. — Още ли е жив? Имам работа с тоя смъртен, обаче не знам къде да го диря. Моравекските силови полета напоследък забулиха божественото ни зрение.

Ахил се оглежда наоколо и премигва. Като че ли чак сега забелязва, че е единственият жив човек, останал в червеното марсианско поле.

— Беше тук само преди няколко минути. Разговарях с него, преди да я... убия. — И пак се разплаква.

— С нетърпение очаквам пак да видя тоя Хокънбери — промърморва под нос Атина. — Днес е време за уреждане на сметки и неговата отдавна е пресрочена. — Протяга ръка и хваща брадичката на Ахил в силните си стройни пръсти, повдига лицето му и среща погледа му. — Сине Пелеев, искаш ли тая жена... тая амазонка... пак да е жива, за да стане твоя невеста?

Ахеецът я зяпва.

— Искам да се избавя от тая любовна магия, знатна богиньо.

Атина поклаща глава. Червеното слънце се отразява в блестящите ѝ златни доспехи.

— Няма избавление от тая Афродитина магия — феромоните са заговорили и тяхната присъда е окончателна. Пентезилея ще е единствената ти любов през целия ти живот, или като труп, или като жива жена... искаш ли я жива?

— *Да!* — извиква Ахил и пристъпва по-близо с мъртвата на ръце и блеснала лудост в очите. — Върни ѝ живота!

— Никой бог не може да го стори, сине Пелеев — тъжно отговаря Атина. — Както веднъж самият ти каза на Одисей, „В плячка се грабват волове и тлъсти овце гъсторунни, светли триножници и русогриви коне се печелят, само душата човешка... — включително женската, Ахиле, — не може назад да се върне, ни да се хване, щом вече изхвъркне навън през зъбите“. Даже татко Зевс не притежава способността да възкресява, Ахиле.

— Тогава защо изобщо ми предлагаш, мама му стара? — изсумтява мъжеубиецът и усеща, че гневът му потича успоредно с любовта — масло и вода, огън и... не лед, обаче нещо различно от огън. Ясно осъзнава и гнева си, и бого... богиньоубиващия кинжал в ръката си. За да не извърши нещо необмислено, затъква ножа в широкия си боен пояс.

— Възможно е да се върне животът на Пентезилея, но аз не притежавам тая способност — продължава Атина. — Ще я поръся с един вид амброзия, която ще я предпази от разложение. Мъртвото ѝ тяло завинаги ще запази румените си бузи и гаснещата топлина, която усещаш в момента. Хубостта ѝ никога няма да изчезне.

— Каква полза имам от това? — изръмжава Пелеевият син. — Наистина ли очакваш да дам воля на любовта си с некрофилска проява?

— Ти сам решаваш — отвръща Палада и ехидната ѝ усмивчица едва не кара Ахил да изтегли камата от пояса си. — Обаче, ако си човек на действието, очаквам да пренесеш тялото на любимата си на върха на Олимп. Там, в една голяма сграда край езерото, е нашата божествена тайна — зала с вани, пълни с течност, където странни същества лекуват нашите рани, осигуряват завръщането на душата ни, щом изхвъркне навън през зъбите, както казваш ти.

Ахил се обръща и се вторачва във високата планина, в чиито склонове се отразяват слънчевите лъчи. Тя сякаш се издига безкрайно нагоре. Върхът не се вижда. Отвесните скали в подножието ѝ, само начало на великанския масив, са високи над четири хиляди метра.

— Да се кача на Олимп... — повтаря мъжеубиецът.

— Има ескалатор... стълбище — успокоява го Атина и посочва с дългото си копие. — Виждаш ония руини. Това е най-лесният път до горе.

— Ще трябва да извоювам всяка крачка. — Ахил се усмихва ужасяващо. — Все още съм във война с боговете.

Богинята отвърща на усмивката му.

— Сега боговете воюват помежду си, сине Пелеев. И знаят, че брана-дупката се е затворила завинаги. Смъртните вече не застрашават залите на Олимп. Предполагам, че ще се изкачиш незабелязано, но щом стигнеш горе, със сигурност ще обявят тревога.

— Афродита — прошепва бързоногият мъжеубиец.

— Да, тя ще е там. И Арес. Всички строители на твоя личен ад. Имаш моето разрешение да ги убиеш. Моля те само за една услуга в замяна на моята амброзия, напътствие и обич.

Ахил се обръща към нея и зачаква.

— Унищожи лечебните вани, след като съживят твоята възлюбена амазонка. Убий Лечителя — грамадна чудовищна стоножка с ужасно много ръце и очи. Унищожи всичко в залата на Лечителя.

— Така няма ли да унищожа собственото ти безсмъртие, богиньо? — пита Ахил.

— Това е моя грижа, сине Пелеев — успокоява го Атина, протяга ръце с длани надолу и по окървавеното, пронизано тяло на Пентезилея потича златиста амброзия. — Върви сега. Аз трябва да се върна към своите войни. Въпросът за Илион скоро ще се реши. Твоята съдба ще се определи там, на Олимп. — И посочва планината, издигаща се безкрайно над тях.

— Предизвикваш ме така, като че ли притежавам божествено могъщество, Атино — промълвява Ахил.

— Ти винаги си притежавал могъщество на бог, сине Пелеев — казва богинята, вдига ръка, благославя го и се телепортира. Въздухът с тиха гръмотевица запълва вакуума.

Мъжеубиецът оставя тялото на Пентезилея при другите трупове и го увива в чист бял плат, взет от бойната му шатра. После намира щита, копието, шлема си, торбата с хляб и меховете с вино, които преди много часове е носил. Накрая, след като грижливо се е снаряжил, прикляка, вдига мъртвата амазонка и се запътва към Олимп.

— Мама му стара — изругава Деймън и смъква торинския саван от лицето си. Изтекли са дълги минути. Той проверява близката мрежа — наоколо няма войникси. Можели са да го обезкостят като риба, докато е лежал под торинската магия. — Мама му стара — повтаря младият мъж.

Не получава друг отговор освен тихото плискане на вълните.

— Кое е по-важно? — измърморва той. — Колкото може по-бързо да занеса този работещ торински саван в Ардис и да измисля защо ми го е оставил Калибан или неговият господар? Или да се върна в кратера Париж, за да видя какво е намислил многоръкият като сепия?

Деймън седи, без да помръдне, цяла минута. После навлича дрехите си, напъхва торинския саван в раницата си, затъква меч в пояса си, вдига арбалета и с усилие тръгва нагоре по склона към очакващия го факс павилион.

Ада се събуди в мрака и видя в стаята си трима войникси. Единият държеше отсечената глава на Харман в дългите си остриета...

Събуди се точно преди разсъмване. Сърцето ѝ блъскаше. Устата ѝ беше отворена, сякаш вече надаваше вик.

— Харман!

Изтърколи се от леглото, седна на ръба и стисна главата си с ръце. Сърцето ѝ туптеше толкова силно, че ѝ се зави свят. Не можеше да повярва, че се е качила в спалнята си и е заспала, докато Харман е още буден. „Тая бременност е много тъпо нещо“, помисли си младата жена. Сегиз-тогиз превръщаше тялото ѝ в предател.

Бе легнала с дрехите си — туника, жилетка, брезентов панталон, дебели чорапи — и сега доколкото можеше, пооправи косата и дългата си риза. Помисли си дали да не използва малко от скъпоценната гореща вода, за да се позамие в легена — нейната птича ваничка, винаги казваше Харман — и отхвърли идеята. Беше спала час-два и през това време можеше да са се случили много неща. Обу си ботушите и бързо слезе долу.

Харман бе в предния салон, където стъклените врати бяха здрави и през тях се виждаше южната морава до долната палисада. Изгрев нямаше — утрото беше прекалено облачно — и започваше да вали сняг. Ада бе виждала сняг и по-рано, но само веднъж тук в Ардис Хол, като съвсем малка. Десетина мъже и жени, сред тях Деймън, който изглеждаше странно зачервен, стояха до прозорците, гледаха снега и тихо разговаряха.

Ада набързо прегърна Деймън, отиде при Харман и се притисна към него.

— Как е Оди...

— Никой още е жив, но едва диша — тихо я прекъсна мъжът ѝ. — Изгубил е много кръв. Лоус смята, че ще умре след час-два. Обсъждаме какво да правим. — Той я погали по гърба. — Ада, Деймън донесе ужасна вест за майка си.

Тя погледна приятеля си и пак се зачуди защо майка му бе отказвала да дойде в Ардис. През последните осем месеца с Деймън на два пъти бяха посетили Марина и така и не бяха успели да я убедят.

— Тя е мъртва — каза Деймън. — Калибан я е убил — и всички останали в небостъргача.

Ада захапа кокалчетата на пръстите си почти до кръв.

— О, Деймън, много... — После, най-после разбрала смисъла на думите му, промълви: — *Калибан* ли? — Разказите на Харман за острова на Просперо я бяха убедили, че съществото е умряло там. — Калибан ли? — тъпо повтори младата жена. Сънят все още ѝ тежеше като камък на шията. — Сигурен ли си?

— Да.

Ада го прегърна. Тялото му бе напрегнато и твърдо като скала. Той почти разсеяно я потупа по рамото. Сигурно беше в шок.

Групата продължи да обсъжда нощната отбрана на Ардис Хол.

Войниксите бяха нападнали точно преди полунощ — поне сто, може би сто и петдесет, в мрака и дъжда не можеха да ги преброят — и се бяха втурнали срещу три от четирите страни на палисадата. Това беше най-голямата и определено най-добре координирана атака, която бяха предприемали досега.

Защитниците ги избиха точно преди разсъмване. Първо, запалиха грамадните мангали със скъпоценните газ и нефт, запазени за тая цел, за да осветят стените и нивите зад стените, после започнаха да изстрелват залп след залп с лъкове и арбалети.

Стрелите не винаги пронизваха корубите и кожените качулки на войниксите — по-често не успяваха, — затова защитниците изразходваха голяма част от запасите си. Бяха паднали десетки създания — призори Лоус събщи, че нейният отряд е преброил петдесет и три трупа в нивите и гората.

Някои войникси се добраха до стените и се хвърлиха върху укрепленията — можеха да скачат на десет метра височина, като огромни скакалци — но множеството копия и бойците с мечове им попречиха да стигнат до къщата. Осем от обитателите на Ардис бяха ранени, но само двама тежко: една жена — Кирик — бе със счупена ръка, а Лейман, приятел на Петър — с четири отсечени пръста, не от остриета на войникси, а от неточно насочения меч на друг защитник.

Атаката беше спряна от скутера.

Харман издигна овалния диск от древната площадка върху двускатния покрив на Ардис Хол. Летящата машина имаше шест плитки легла за пътници, изпънати по корем, но Петър, Лоус, Реман и Хана бяха застанали на колене в нишите си и стреляха от скутера, тримата мъже с всички иглени пушки на имението, а жената с най-точния арбалет, който беше успяла да изработи.

Харман не можеше да се спусне по-ниско от осемнайсет метра заради способността на войниксите да скачат нависоко. Ала това бе достатъчно. Даже в мрака и дъжда, даже когато войниксите тичаха бързо като хлебарки и скачаха като гигантски скакалци в тиган, иглените пушки и арбалетът ги поваляха на място. Харман управляваше аероскутера между високите дървета, защитниците от укрепленията на палисадата изстрелваха пламтящи стрели и топки горящ и съскащ нефт, за да осветят мрака. Войниксите се пръскаха, прегрупираха се и нападаха още шест пъти, преди накрая да изчезнат, някои към реката, далеч надолу от Ардис, други из хълмовете на север.

— Но защо прекратиха атаката? — попита младата Пиън. — Защо си отидоха?

— Какво искаш да кажеш? — учуди се Петър. — Та ние избихме една трета от тях.

Харман скръсти ръце и намръщено се вторачи в тихо сипещия се сняг.

— Знам какво иска да каже Пиън. Основателен въпрос. Защо са прекратили атаката ли? Никога не сме виждали войнико да реагира на болка. Те умират... обаче не се оплакват от това. Защо не са продължили да ни нападат, докато не ни прегазят или не загинат?

— Защото някой ги е отзовал — обади се Деймън.

Ада го погледна. Лицето му беше спокойно, гласът му — безизразен, очите му сякаш гледаха в нищото. През последните девет месеца той бе станал енергичен и решителен, но сега изглеждаше апатичен, безразличен към разговорите и хората наоколо. Младата жена беше сигурна, че смъртта на майка му дълбоко го е потресла.

— Кой? — попита Хана.

Никой не отговори.

— Деймън, разкажи пак оная история, заради Ада — помоли го Харман. — И си спомни всички подробности, които си пропуснал предишния път.

В продълговатото помещение се събраха още хора. Всички бяха уморени. Никой не проговори, нито зададе въпрос, докато Деймън монотонно разказваше преживяванията си.

Разказа за клането в блока на майка му, за купчината черепи, за торинския саван на масата — единственото нещо, неопръскано с кръв, и как по-късно го задействал, когато се прехвърлил по факса на друго място: не конкретизира къде. Разказа за появата на дупката над кратера Париж и за това как зърнал нещо голямо да излиза от нея — нещо, което сякаш се придвижвало на невероятно голям брой великански ръце.

Обясни, че се прехвърлил по факса, за да си възвърне самообладанието, и след това се върнал във възела на Ардис. Стражите в малкия форт му съобщили за движението на войниксите, което наблюдавали цяла нощ — факлите били запалени и всички мъже били на стените, — за звуците от битката и проблясъците на запалителни бомби, които идвали откъм Ардис Хол. Изкушавал се да тръгне към имението пеш, но мъжете на барикадите във факс павилиона били убедени, че го чака сигурна смърт, ако се опита да прекоси разстоянието по тъмно — били преброили повече от седемдесет войникса да вървят през ливадите и гората към голямата къща.

Тогава оставил торинския саван на Касман и Греоги, двамата началници на стражата, и наредил на единия да се прехвърли по факса в Чом или на друго безопасно място със савана, ако войниксите превземат павилиона, преди той да се върне.

„Планираме да се прехвърлим, ако ни нападнат — казал Греоги. — Уговорили сме се кой кога заминава и в каква последователност, докато другите ни прикриват в очакване да дойде техният ред. Нямаме намерение да умрем, отбранявайки павилиона“.

Деймън кимнал и отново се прехвърлил в кратера Париж.

Ако бил избрал по-близкия възел в Хотела на инвалидите пред по-далечния в „Предпазливия лъв“, щял да загине. Целият център на града се бил преобразил. Дупката в пространството още била там — от нея струяла слаба слънчева светлина, — ала центърът на самия Париж бил обхванат от син лед.

— Син лед ли? — прекъсна го Ада. — Толкова ли беше студено?

— До него беше много студено — потвърди Деймън. — Но на няколко метра встрани не беше чак толкова зле. Просто хладно и

дъждовно. Това всъщност не беше лед, струва ми се, а нещо ледено и кристално, студено, но органично, като паяжини, издигащи се от айсберги, и покриваше старите жилищни небостъргачи и булеварди в сърцето на кратера Париж.

— Видя ли онова... същество... което си зърнал да влиза през дупката? — попита Ем.

— Не. Не успях да се приближа достатъчно. Имаше много войникси. Сградата на „Предпазливия лъв“ — тя се е използвала като някакъв транспортен център, нали разбирате, с релси и площадки за кацане на покрива — гъмжеше от войникси. — Деймън погледна Харман. — Напомни ми за Ерусалим миналата година.

— Толкова много ли бяха? — попита възрастният мъж.

— Да. Имаше и още нещо. Всъщност две неща, за които не ви споменах.

Всички зачакаха. Навън продължаваше да вали сняг. От амбулаторията се разнесе стон и Хана се измъкна от стаята, за да види как е Никой-Одисей.

— От кратера Париж сияеше синя светлина — каза Деймън.

— Синя светлина ли? — възкликна Лоус.

Само лицата на Харман, Ада и Петър показваха, че разбират — Харман, защото преди девет месеца беше ходил в Ерусалим с Деймън и Сави, Ада и Петър, защото бяха слушали разказите за преживяванията им.

— Към небето ли се издигаше, като светлинния стълб, който видяхме в Ерусалим? — попита Харман.

— Да.

— Какви ги говориш, по дяволите? — обади се червенокосата Оулио.

— Миналата година видяхме подобен лъч в Ерусалим — град край пресушения Средиземноморски басейн — отвърна Харман. — Сави, старицата, която беше с нас, каза, че лъчът е направен от... от какво беше, Деймън? От тахиони ли?

— Да, струва ми се.

— От тахиони — продължи Харман. — И че съдържал уловените кодове на целия й народ отпреди последния факс. Оня лъч бил самият последен факс.

— Не разбирам — рече Реман. Изглеждаше страшно уморен.

Деймън поклати глава.

— Аз също. Не знам дали лъчът се е появил със съществото, което видях да влиза през дупката, или някак си е довел това същество в кратера Париж. Но има още една вест — и то лоша.

— Как би могла да е по-лоша? — замя се Пиън.

Деймън не се усмихна.

— Трябваше бързо да се измъкна от кратера Париж — възелът в „Предпазливия лъв“ вече означаваше смърт, навсякъде пъплеха войникси — и знаех, че скоро няма да съмне, затова се прехвърлих по факса в Белинбад, оттам в Уланбат, Чом, Дрид, имението на Ломан, Киев, Фуего, Деви, Сатъл Хайтс, Мантуа и накрая в Кейптаун Тауър.

— За да ги предупредиш ли?

— Да.

— Защо това да е лоша вест? — попита Харман.

— Защото в Чом и Уланбат се бяха отворили дупки — отвърна Деймън. — Общностните центрове са обхванати от син лед. И от двете колонии се издигат сини лъчи. Там е бил Сетебос.

28.

Четирийсетината души в стаята просто се спогледаха. После избухна хор от въпроси. Деймън и Харман обясниха, че на орбиталния остров Калибан им е разказал за своя бог Сетебос, „многогоръкия като сепия“.

Попитаха за Уланбат и Чом. Деймън бе видял Чом само от разстояние — растяща паяжина от син лед. В Уланбат, разказа им той, се прехвърлил по факса на седемдесет и деветия етаж на Небесните кръгове и от кръглата тераса видял, че дупката е на километър и половина оттам, над пустинята Гоби, а паяжината от лед свързва ниските външни постройки с долните етажи на Кръговете. Седемдесет и деветият етаж изглеждал над леда — засега.

— Видя ли хора? — попита Ада.

— Не.

— Войникси? — обади се Реман.

— Стотици. Пъплеха навсякъде по ледената паяжина. Обаче в Кръговете нямаше.

— Тогава къде са хората? — прошепна Ем. — Знаем, че в Уланбат имаха оръжия — разменяхме ги с тях за ориз и платове.

— Сигурно са се прехвърлили по факса, когато се е появила дупката — предположи Петър. Ада усети, че младежът влага в гласа си повече убеденост, отколкото изпитва.

— Ако се бяха прехвърлили, хората от Уланбат и Чом де, защо тук не са се появили бежанци? — възрази Пиън. — В ония три града, кратера Париж, Чом и Уланбат, все още има десетки хиляди старостилни човеци като нас. Къде са те? Къде са отишли? — Тя погледна Греоги и Касман, които тъкмо се връщаха от нощния си пост във факс павилиона. — Греоги, Кае, през нощта пристигали ли са хора? Бежанци?

Греоги поклати глава.

— Само Деймън ур — късно снощи и после пак сутринта.

Ада влезе в средата на кръга.

— Вижте... по-късно ще се съберем да поговорим за тия неща. В момента всички сме изтощени. Повечето цяла нощ сте били на крак, а и не сте яли нищо. Стоуман, Кал, Боуман, Ел, Ана и Уру са приготвили обилна закуска. Ония, които трябва да застъпят на пост, са първи на опашката за трапезарията. Гледайте да пиете повече кафе. Останалите също трябва да хапнете, преди да поспите. Реман искаше да ви съобща, че леенето на желязо е насрочено за десет часа. Общото събрание е в три часа следобед в старата бална зала.

Всички се размърдаха и тръгнаха да излизат.

Харман се запъти към амбулаторията и кимна на Ада и Деймън да го последват.

Ада отпрати в трапезарията Сайрис и Том, които бяха оказвали първа помощ на ранените и цяла нощ бяха наглеждали Никой. Хана седеше до леглото. Деймън, Ада и Харман останаха прави.

— Сега е като едно време. — Харман имаше предвид времето преди девет месеца, когато петимата бяха пътешествали заедно. Оттогава рядко бяха оставали насаме.

— Само че Одисей умира — с дрезгав, безизразен глас отвърна Хана. Държеше лявата ръка на гърка — стискаше я толкова силно, че преплетените им пръсти бяха побелели.

Харман впери поглед в лежащия в безсъзнание мъж. Сменените му едва преди час превръзки бяха подгизнали от кръв. Устните му бяха бели като пръстите му и очите му вече не се движеха под затворените клепащи. Устата на Никой бе леко отворена — дишаше бързо, плитко и накъсано.

— Ще го закарам на Голдън гейт при Мачу Пикчу — заяви Харман.

Всички го зяпнаха.

— Искаш да кажеш, когато... умре ли? — накрая попита Хана. — За да го погребеш?

— Не. Сега. За да го спася.

Ада го стисна за лакътя толкова силно, че той се намръщи.

— Какви ги говориш?

— Спомняш ли си какво каза Петър за последните думи на Никой, преди да изгуби съзнание до стената? Според мен е искал да ни

каже да го върнем в яслите на Голдън Гейт.

— Какви ясли? — попита Деймън. — Спомням си само кристалните ковчези.

— Криотемпорални саркофази. — Хана с усилие произнесе всяка сричка. — Спомням си ги в тамошния музей. Сави обясняваше, че в тях спяла по няколко века. Там намерила да спи Одисей три седмици преди да я срещнем.

— Но Сави не винаги казваше истината — отбеляза Харман. — Може би дори никога. Одисей призна, че двамата с нея са се познавали много отдавна, че преди почти единайсет години тъкмо те разпространили торинските савани.

Ада вдигна парчето плат, което бе донесъл Деймън.

— А Просперо ни каза... там горе... че в тоя Одисей имало повече, отколкото било по силите ни да проумеем. На два пъти, след много изпито вино, самият Одисей ми е споменавал за своята ясла на Голдън Гейт — шегуваше се, че щял да се върне в нея.

— Сигурно е имал предвид кристалните ковчези... саркофазите — рече Ада.

— Съмнявам се — отвърна Харман, който крачеше назад-напред до празните легла. Всички други жертви от нощното сражение бяха решили да се възстановят в стаите си в Ардис Хол или в казармата и тук бе останал само Никой. — Според мен на Голдън Гейт е имало още нещо, някакви лечебни ясли.

— Сини червеи — промълви Деймън. Бледото му лице пребледня още повече. Хана толкова се стресна — спомни си часовете, прекарани в пълните с червеи вани в булаторията на орбиталния остров на Просперо въпреки че съзнанието ѝ блокираше спомена, — че пусна ръката на Одисей.

— Не, едва ли — побърза да възрази Харман. — На Голдън Гейт не видяхме нищо, което да прилича на булаторните лечебни вани. Нямахме сини червеи. Нито оранжева течност. Мисля, че яслата е нещо друго.

— Това са само догадки — почти рязко отбеляза Ада.

— Да. Само догадки. — Той поглади брадичката си. Беше много уморен. — Но ми се струва, че ако Никой... Одисей... издържи полета с аероскутера, на Голдън Гейт може би има шанс да се спаси.

— Не можеш да го направиш — заяви Ада. — Не можеш.

— Защо?

— Скутерът ни трябва тук. За да се бием с войниксите, ако довечера се върнат. *Когато* довечера се върнат.

— Ще се прибера преди мръкнало — обеща Харман.

Хана се изправи.

— Невъзможно! Когато летяхме от Голдън Гейт със Сави, пътуването продължи повече от един ден.

— Скутерът може да лети по-бързо — обясни Харман. — Сави го управляваше бавно, за да не ни плаши.

— Колко по-бързо? — попита Деймън.

Възрастният мъж се поколеба, после каза:

— Много по-бързо. Аероскутерът ми каза, че може да стигне до Голдън Гейт за трийсет и осем минути.

— За трийсет и осем минути!? — извика Ада, която също бе участвала в онова невероятно дълго пътуване със Сави.

— *Аероскутерът* ли ти каза? — възкликна Хана. — Кога ти го каза? Мислех, че не отговаря на въпроси за конкретни дестинации.

— До тая сутрин — каза Харман. — След полета останах няколко минути сам на площадката и открих как да вляза чрез функциите на дланта си в дисплея.

— Как? — попита Ада. — Та ти от няколко месеца се опитваш да го постигнеш.

Харман отново поглади брадичката си.

— Накрая просто го попитах как да осъществя функционален интерфейс. Три зелени кръга в три по-големи червени кръга. Лесна работа.

— И той ти каза колко време ще отнеме полетът до Голдън Гейт, така ли? — усъмни се Деймън.

— *Показа* ми — тихо отвърна Харман. — Диаграми. Карти. Въздушна скорост. Векторна скорост. Всичко наложено върху зрението ми — точно като далечната мрежи или... — Той млъкна.

— Или общата мрежа — довърши Хана. Всички бяха преживели шеметния смут на общата мрежа, след като миналата пролет Сави ги бе научила да влизат в нея. Никой не беше усъвършенствал използването ѝ. Информацията просто бе прекалено много, за да я обработят.

— Да. — Харман кимна. — Затова смятам, че ако тая сутрин закарам Одисей... Никой... ще потърся някаква лечебна ясла за него... ако няма, ще го поставя в някой от кристалните ковчези и ще се върна преди събранието в три следобед. По дяволите, ще се върна още за обяд!

— Той сигурно няма да издържи пътуването — вцепенено каза Хана. Не откъсваше поглед от тежко дишания си любим.

— Но определено няма да издържи още един ден в Ардис без медицинска помощ — отсече Харман. — Просто сме... адски невежи. — Той удари с юмрук по един дървен шкаф, рязко отдръпна ръка и облиза ожулените си кокалчета, засрамен от избухването си.

— Ще дойда с теб — заяви Ада. — Не можеш сам да го внесеш в балоните на моста. Ще ти трябва носилка.

— Не, не бива да идваш, скъпа.

Ада бързо вдигна бледото си лице и черните ѝ очи заблестяха от гняв.

— Защото съм...

— Не, не защото си бременна. — Харман докосна свитата ѝ в юмрук ръка и обгърна тънките ѝ меки пръсти със своите — дебели и груби. — Просто имаш прекалено важна работа тук. Вестта, която донесе Деймън, до час ще се разпространи в цялата общност. Всички ще се паникьосат.

— Още една причина да не тръгваш и *ти*.

Той поклати глава.

— Ти си главната тук, скъпа. Ардис е твое имение. Всички сме гости в дома ти. Хората ще имат нужда от отговори, не само на събранието, но и през следващите часове, и ти трябва да си тук, за да ги успокоиш.

— Не знам никакви отговори — тихо рече Ада.

— Разбира се, че знаеш. Как предлагаш да реагираме на новината, която донесе Деймън?

Тя обърна лице към прозореца. Стъклата бяха заскрежени, ала навън бе спряло да вали.

— Трябва да видим още колко общности са пострадали от тези дупки и синия лед. Да пратим десетина представители по факса в останалите възли.

— Само десетина ли? — попита Деймън. Общностите на оцелелите бяха над триста.

— Не можем да се лишим от повече хора, защото войниксите може да се върнат и през деня — твърдо отвърна Ада. — Всеки може да поеме по трийсет кода и да види колко възли ще обиколи до залез-слънце в това полукълбо.

— А аз ще потърся още иглени пълнители от Голдън Гейт — прибави Харман. — Миналата есен, когато откри трите пушки, Одисей донесе триста, но снощи почти ги изчерпахме.

— Пратихме хора да съберат стрелите от труповете на войниксите, но ще кажа на Реман, че днес трябва да излеем колкото може повече — добави Ада. — Трябва да поръчам в работилницата да удвоят усилията си. Стрелите за лъкове отнемат много повече време, но по мръкнало можем да поставим още лъкове по укрепленията.

— Идвам с теб — каза Хана на Харман. — Трябва ти човек за носилката, а тук никой не познава зеления град на Голдън Гейт по-добре от мен.

— Съгласен съм — отстъпи той, след като видя, че съпругата му — каква странна дума и мисъл, „съпруга“ — хвърля остър поглед на по-младата жена: явно се запита дали има основание за ревност и после го отхвърля. Ада знаеше, че единствената любов на Хана, колкото и безнадеждна и несподелена да беше, е Одисей.

— И аз ще дойда — обади се Деймън. — Още един арбалет няма да ви е излишен.

— Мисля, че ще си по-полезен, ако се заемеш с избора на пратениците — възрази Харман. — Трябва да им разкажеш какво си видял и да разпредиш кой къде ще отиде.

Младият мъж сви рамене.

— Добре. И аз ще поема трийсет възела. Успех. — Той кимна на Хана и Харман, докосна Ада по ръката и излезе от амбулаторията.

— Хайде набързо да хапнем, да вземем дрехи и оръжие и да тръгваме — каза Харман на Хана. — Ще намерим двама по-яки мъже да ни помогнат да изнесем Одисей. Аз ще докарам аероскутера.

— Не може ли да ядем по време на полета?

— Мисля, че е по-добре преди това. — Харман помнеше невероятните траектории, които му беше показал скутерът — почти вертикално излитане от Ардис, напускане на атмосферата, излизане в

открития космос, после връщане като куршум, изстрелян от небето. Сърцето му бясно се разтуптяваше дори само от спомена за графиката.

— Ще си взема нещата и ще видя дали Том и Сайрис могат да ми помогнат да приготвим Одисей за пътуването. — Хана целуна Ада по бузата и бързо излезе.

Харман за последен път погледна посивялото лице на гърка, хвана Ада за лакътя и я поведе по коридора до едно по-спокойно място при задния вход.

— Все още смятам, че трябва да дойда с теб — заяви тя.

Харман кимна.

— Ще ми се да можеше. Обаче когато хората осъзнаят значението на новината на Деймън, когато усетят, че Ардис може би е последният останал свободен възел и че някой поглъща всички други градове и селища, няма начин да не настане истинска паника.

— Мислиш ли, че ние сме останали последни? — промълви Ада.

— Нямам представа. Но ако онова същество, което Деймън е видял да влиза през дупката, е Сетебос, богът, за когото говореха Калибан и Просперо, мисля, че ни заплашва огромна опасност.

— И мислиш, че Деймън е прав... че самият Калибан е на Земята, така ли?

Харман замислено прехапа устна.

— Според мен е прав, че чудовището е избило всички в небостъргача в кратера Париж, само за да се добере до Марина и да даде урок на Деймън.

Облаците отново бяха скрили слънцето и навън стана по-тъмно. Ада напрегнато наблюдаваше трескавото оживление около вагрянката. Десетина мъже и жени тъкмо отиваха да сменят часовите на северната стена.

— Ако Деймън е прав, какво пречи на Калибан и неговите същества да дойдат тук, докато теб те няма? — тихо попита Ада, без да се обърне, за да го погледне. — Ами ако се върнеш от това пътуване и откриеш купчини черепи в Ардис Хол? Даже няма да имаме аероскутер, с който да избягаме.

— О... — почти простена Харман, отдръпна се от нея и избърса потта от челото и бузите си; кожата му беше студена и лепкава.

— Извинявай, любов моя. — Ада се извъртя и го прегърна. — Естествено, че трябва да отидеш. Ужасно важно е да се опитаме да

спасим Одисей, не само защото е наш приятел, но и защото навярно единствено той знае каква е тая нова опасност и как можем да се справим с нея. И имаме нужда от муниции за иглените пушки. Пък и при никакви обстоятелства не бих избягала от Ардис с аероскутер. Тук е моят дом. Нашият дом. Имаме късмет, че още четиристотин души ни помагат да го защитаваме. — Тя го целуна по устата, после пак го прегърна и продължи, опряла лице в кожената му туника: — Естествено, че трябва да отидеш, Харман. Трябва. Само се върни по-скоро.

Той се опита да отговори, ала не намери думи. И просто я притисна към себе си.

29.

Харман спусна скутера от площадката и го спря на по-малко от метър над земята до задния вход на Ардис Хол. Петър го чакаше.

— Искам да дойда и аз — заяви младежът. Носеше пътническото си наметало и колан, на който висяха къс меч и боен нож, самоделния си лък и пълен със стрели колчан, преметнат през рамо.

— Казах на Деймън... — започна Харман, надигна се на лакът в централната предна ниша на овалната летателна машина и го погледна.

— Да. Имаше логика... да кажеш на Деймън. Той още е в шок от смъртта на майка си и организирането на куриерите може да му помогне да го преодолее. Обаче имаш нужда от още един човек на Моста. Хана е достатъчно силна, за да носите носилката с Никой, но ви трябва и някой да ви прикрива.

— Ти си нужен тук...

Петър отново го прекъсна. Гласът му беше тих, твърд и спокоен; очите му настойчиво се взираха в Харман.

— Не е така, Харман ур. Тук е нужна иглената пушка и ще я оставя заедно с няколкото пълнители, обаче самият аз не съм нужен. Също като теб, аз съм на крак от над едно денонощие и имам право на шест часа сън, преди да застъпя на пост на стените. А ти каза на Ада ур, че с Хана ще се върнете след няколко часа.

— Би трябвало...

Хана, Ада, Сайрис и Том вече изнасяха Одисей-Никой. Умиращият бе завит с дебели одеяла. Харман млъкна, скочи от висящия във въздуха аероскутер и помогна да настанят Никой в задната централна ниша. Машината използваше насочени силови полета вместо предпазни колани, но по периферията на всяка ниша имаше копринени колани и Харман и Хана стегнаха все още намиращия се в безсъзнание Никой с тях. Приятелят им спокойно можеше да умре, преди да стигнат до Голдън Гейт, и Харман не искаше тялото му да изхвърчи от скутера.

— Петър ще дойде с нас — каза той на Хана, след като се покатери отпред и се изпъна в пилотската ниша. Младата жена не

откъсваше поглед от Одисей и не прояви никакъв интерес към тази информация. — Ще заеме задната лява ниша. Дръж лъка и колчана си подръка. Ти ще пътуваш в задната дясна. Стегни си ремъците.

Ада заобиколи машината, надигна се на пръсти и бързо го целуна.

— Върни се преди мръкване, иначе лошо ти се пише — прошепна тя и тръгна към къщата заедно с Том и Сайрис.

Харман се увери, че всички са стегнали предпазните колани, и пхна ръце под предния ръб на скутера, за да задейства пулта за управление. Представи си три зелени кръга, вписани в три по-големи червени. Над лявата му ръка засия синя светлина и върху зрението му се наложиха невероятни траектории.

— Посока: Голдън Гейт при Мачу Пикчу? — разнесе се безизразният глас на машината.

— Да — потвърди Харман.

— По най-бързия маршрут?

— Да.

— Готовност за начало на полета?

— Да — каза Харман. — Излитай.

Силовите полета ги притиснаха надолу. Аероскутерът се понесе над палисадата и дърветата, издигна се почти вертикално и премина звуковата бариера още преди да достигне височина шестстотин метра.

Ада не изчака скутера да излети и щом звуковата вълна достигна къщата — беше я чувала стотици пъти по време на метеоритната бомбардировка при Падането, — само помоли Оулио, която тая седмица беше дежурна да домакинства, да провери за счупени стъкла и ако има, да ги поправи.

Свали един вълнен шал от закачалката си в коридора и излезе на двора, а после и през предната порта на палисадата. Тревата там — по-рано нейната красива предна морава, която се спускаше близо половин километър надолу по склона, а сега пасище и бойно поле на Ардис — беше разорана от копита и крака на войникси и отново замръзнала. Човек спокойно можеше да си навехне глезена. Няколко волски дрошки се тътреха покрай гората и мъже и жени товареха труповете на войниксите. Щяха да рециклират металните коруби за оръжие. От

кожените качулки шиеха дрехи и правеха щитове. Ада спря да погледа Кейман, един от първите ученици на Одисей предишното лято — той вадеше стрелите от арбалет от телата с помощта на специални клещи, проектирани и изковани от Хана. Събираха ги в кофи, натоварени на дрошката, и по-късно щяха да ги почистят и наточат. Самата дрошка, ръкавиците на Кейман и замръзналата пръст синееха от войникова кръв.

Ада обиколи палисадата — влизаше и излизаше през портите, разговаряше с други работни групи, пращаше ония, които цяла сутрин бяха пазили на стената, да отидат на закуска, и накрая се покатери на вагранката да приказва с Лоус и да проследи последните приготовления за сутрешното леене. Преструваше се, че не забелязва Ем и тримата младежи, които небрежно я следваха на трийсетина крачки по целия път и наблюдаваха зорко гората, стиснали заредените си арбалети.

Върна се в къщата през кухнята и провери хронофункцията на дланта си — от заминаването на Харман бяха изтекли трийсет и девет минути. Ако предвиждането за продължителността на полета на неговия глупав скутер беше вярно — тя не можеше да повярва, тъй като ясно си спомняше оня безкраен ден преди девет месеца, когато бяха летели от Голдън Гейт и бяха спрели в тексаската секвоена гора — и все пак, ако беше вярно, вече трябваше да са пристигнали. Да речем, един час, докато открият митичните лечебни ясли или поне поставят умирация Никой в един от темпоралните саркофази, и любимият й щеше да си е вкъщи, преди да поднесат обяда. Ада си напомни, че утре е нейното вечерно дежурство в кухнята.

Остави шала на закачалката и се качи в стаята си — стаята, в която сега живееше с Харман. Беше сгънала донесения от Деймън торински саван и го бе пхнала в най-големия джоб на туниката си. Сега го извади и го разгъна.

Харман почти никога не лягаше под савана. Деймън също рядко си го позволяваше, спомняше си тя — преди Падането неговата представа за почивка се изразяваше в съблазняване на млади жени, въпреки че, за да бъде справедлива, когато посещаваше Ардис в детството й, той упорито събираше пеперуди по поля и в гори. Формално двамата бяха братовчеди, въпреки че това понятие не означаваше нищо от гледна точка на кръвна връзка в света, който бе

загинал преди девет месеца. Сега самата тя бе зряла жена, и то бременна, и разбираше, че може да е означавало, че нейната покойна майка и майката на Деймън, вече също мъртва, спомни си Ада, са избрали да забременеят от семенен пакет от един и същи баща, макар и по различно време през живота си. Не успя да се сдържи и се усмихна при мисълта, че топчестият развратен младеж, какъвто навремето беше Деймън, слава Богу, така и не бе успял да я съблазни.

Да, Харман и Деймън никога не бяха прекарвали много време под торинския саван. За разлика от нея. През почти десетте години, през които бяха функционирали саваните, тя почти ежедневно се отдаваше на кръвопролитните сцени от обсадата на Троя. Трябваше да признае пред себе си, че обожаваше насилието и енергията на ония въображаеми хора — поне се предполагаше, че са въображаеми, докато не срещнаха Одисей на Голдън Гейт — и даже варварския им език, някак си превеждан от савана: действаше ѝ като опиат.

Отпусна се по гръб на леглото, покри лицето си с торинския саван, нагласи извезаните микровериги върху челото си и затвори очи. Не очакваше да се случи нищо.

Нощ е. Намира се в една кула в Троя.

Знае, че това е Троя — Илион, — защото през последното десетилетие стотици пъти е виждала нощния силует на градските сгради и стени, ала никога от тая перспектива. Тя е в една разрушена кръгла кула с липсваща южна стена. На няколко крачки от нея двама души са сгушени под одеяло. От огъня са останали само тлеещи въглени. Веднага ги познава — Елена и нейния бивш съпруг Менелай, — но няма представа защо са заедно в града и гледат бушуващата нощна битка от стената над Скейските порти. Какво прави тук Менелай и как може да лежи под едно одеяло — не, забелязва тя, всъщност червено войнишко наметало — с Елена? Почти десет години Ада е наблюдавала Менелай и другите ахейци да правят всичко възможно, за да проникнат в града, навярно за да заловят и убият тая жена.

Ясно се вижда, че в момента ахейците отново се бият, за да влязат в града.

Ада обръща несъществуващата си глава, за да промени полезрението си — преживяването с тоя торински саван е различно от всички предишни — и благоговейно зяпва Скейските порти и високата стена.

„Това е почти като нощешната ни битка в Ардис“ — мисли си тя, после едва не се засмива на сравнението. Вместо с четириметрова паянтова дъсчена палисада, Илион е заобиколен с трийсетметрова стена, дебела шест метра, укрепена с множество кули, изходи за внезапни нападения, амбразури, окопи, редици заострени колове, ровове и парапети. Вместо от стотина безшумни войникси, огромният град е атакуван от десетки хиляди крещящи, ревящи, проклинащи гърци. Факли, лагерни огньове и запалителни стрели осветяват безброй километри прииждащи орди от герои — всяка група със свои царе, вождове и колесници, всяка група, водеща своя битка в битката. Вместо Ардис Хол с неговите четиристотин души, тукашните защитници — Ада различава хиляди стрелци и копиеносци само по парапетите и стълбищата на дългата южна стена, която се вижда от тая кула — бранят живота на над сто хиляди ужасени роднини: на своите деца, съпруги, щерки, млади синове и безпомощни старци. Вместо единствения безшумен аероскутер на Харман над бойното поле в задния двор, тя вижда десетки летящи колесници — всеки от техните божествени пътници е защитен със собствено силово поле и изстрелва снопове енергия и ослепителни мълнии или по града, или по атакуващите пълчища.

Колкото и често да е лежала под савана, Ада никога не е виждала олимпийските богове да участват в сраженията толкова лично. Даже от разстояние различава Арес, Афродита, Артемида и Аполон, които се бият в защита на Троя, и Хекуба, Атина, Посейдон и други по-неизвестни богове на страната на нападащите ахейци. Няма и следа от Зевс.

„Нещата явно са се променили през деветте месеца, откакто не съм следила торинската драма“ — мисли си тя.

— Хектор не е излязъл от покоите си да ръководи битката — прошепва Елена на Менелай. Ада отново насочва вниманието си към двамата. Те са се сгушили край догарящия огън на разрушената

открита площадка, червеното войнишко наметало скрива въглените от погледите на хората долу.

— Страхливец — отвръща Атридът.

— Знаеш, че не е. В тая безумна война нямаше по-храбър мъж от Хектор, сина Приамов. Той жалее.

— За кого? — засмива се Менелай. — За себе си ли? Часовете на живота му могат да се преброят на пръсти. — Той посочва ахейските орди, които връхлитат Троя от всички посоки.

Елена също поглежда натам.

— Смяташ ли, че тая атака ще успее, съпруге? Струва ми се некоординирана. И няма обсадни машини.

Спартанският цар изсумтява.

— Да, навярно брат ми прекалено набързо ги е повел в настъпление — никакъв ред не спазват. Обаче ако сега атаката се провали, утре ще успее. Илион е обречен.

— Така изглежда — прошепва Елена. — Но той винаги е бил обречен, нали? Не, Хектор жалее за своя убит син Скамандър и за края на войната с боговете, в която можеше да отмъсти за детето.

— Войната си е чиста лудост — изръмжава Менелай. — Боговете щяха да ни погубят или прогонят от земята, точно както са похитили семействата ни в родината.

— Вярваш ли на Агамемнон? — пита Елена. — Че всички са изчезнали?

— Вярвам, че така са му казали Посейдон, Хера и Атина — че боговете ще върнат нашите роднини, приятели, роби и всички останали, когато опожарим Илион.

— Нима даже безсмъртните богове са способни да извършат такова нещо, съпруге? Да отвлекат всички хора от нашия свят?

— Сигурно — отвръща мъжът ѝ. — Брат ми не лъже. Боговете му казали, че това е тяхно дело, и ето, нашите градове са опустели! Разговарях и с другите, които са плавали с него. Всички хора от стопанствата и къщите в Пелопонес са... Шшт, някой идва.

Той разритва въглените, изправя се, скрива Елена в най-тъмните сенки на разрушената стена и застава до отвора към витото стълбище, вдигнал острия си меч.

Ада чува тътренето на сандали по стъпалата.

На площадката излиза мъж, когото не познава. Носи ахейски пехотински доспехи и наметало, ала изглежда слаб и мекушав, различен от всички воители, които е виждала под торинския саван.

Менелай скача, притиска го така, че да не може да вдигне ръце, и опира острието на меча в гърлото му, готов с едно движение да го пререже.

— Не! — извиква Елена.

Атридът замръзва.

— Това е мой приятел Хок-ън-бе-риии.

Менелай изчаква секунда напрегнат и намръщен: като че ли се готви да пререже гърлото на непознатия, ала после изтегля меча му от ножницата и го захвърля настрана. След това го блъсва на площадката и почти го възсяда.

— Хокънбери ли? Синът Дуейнов? — изсумтява той. — Много пъти съм те виждал с Ахил и Хектор. Ти дойде с механичните същества.

„Хокънбери ли?“ — мисли си Ада. Никога не е чувала такова име в торинския разказ.

— Не — възразява новодошлият, докато разтрива гърлото и ожуленото си голо коляно. — Тук съм от дълги години, но допреди девет месеца, когато започна войната с боговете, само наблюдавах.

— Ти си приятел на оня кучеебец Ахил — изръмжава Менелай. — Ти си слуга на моя враг Хектор, чиято гибел се подпечатва днес. Както и твоята...

— Не! — пак вика Елена и хваща ръката на мъжа си. — Хок-ън-бе-риии е любимец на боговете. И мой приятел. Тъкмо той ми каза за тая кула. Спомни си, че той отнасяше Ахил в невидимост — използваше медальона на шията си, за да пътува като самите богове.

— Спомням си — казва спартанецът. — Обаче приятелят на Ахил и Хектор не е мой приятел. Той ни е открил. Ще съобщи на троянците къде се крием. Трябва да умре.

— Не — за трети път отсича Елена. Белите й пръсти изглеждат мънички върху загорялата космата ръка на Менелай. — Хок-ън-бе-риии е изходът от нашия проблем, съпруге.

Атридът неразбиращо свъсва вежди.

Елена посочва битката зад стените. Стрелците изстрелват смъртоносни залпове от стотици — не, хиляди — стрели. Ахейците

атакуват стената със стълби, после отстъпват. Последните троянски защитници пред стената храбро се сражават от своята страна на коловете и рововете — ахейските колесници се разбиват, дървото се цепи, конете цвелят в нощта, с пронизани от остриите колове корем — и даже боговете, които са на ахейска страна, Атина, Хера и Посейдон, се оттеглят под свирепите контранастъпления на главните протроянски богове Арес и Аполон. Лилавите енергийни стрели на сребролъкия се сипят сред ахейците и техните безсмъртни съюзници, повалят мъже и коне като фиданки под брадва.

— Не разбирам — изсумтява Менелай. — С какво може да ни помогне този мършав копелдак? Мечът му изобщо няма острие.

Без да пуска ръката на мъжа си, Елена грациозно прикляка и повдига тежкия златен медальон, окачен на шията на Хокънбери.

— Хок-ън-бе-риии може мигом да ни пренесе при брат ти, скъпи съпруге. Той е нашето бягство, нашият единствен изход от Илион.

Очевидно най-сетне разбрал, Атридът примижава.

— Дръпни се! Ще му прережа гърлото и ще му вземем вълшебния медальон.

— Само аз мога да го използвам — тихо казва Хокънбери. — Даже моравеките със своята модерна инженерна наука не успяха да го възпроизведат, нито да го накарат да работи за тях. Телепортаторният медальон е предназначен за моите мозъчни вълни и ДНК.

— Вярно е — почти шепнешком потвърждава Елена. — Тъкмо затова Хектор и Ахил винаги държаха за ръка Хок-ън-бе-риии, когато пътуваха с помощта на божествената магия.

— Ставай — заповядва Менелай.

Хокънбери се изправя. Спартанският цар не е висок като брат си, нито широкоплещест вол като Одисей или Аякс, обаче е почти божествен с мускулната си маса в сравнение с този слаботелесен мъж с увиснало шкембенце.

— Заведи ни при братовата ми шатра на пясъка, сине Дуюинов — нарежда ахеецът.

Хокънбери поклаща глава.

— От няколко месеца не съм използвал телепортаторния медальон, Атриде. Моравеките ми обясниха, че боговете могат да ме проследяват в нещо, наречено Планково пространство в матрицата на

Калаби-Яу — проследяват ме в празнотата, през която пътуват боговете. Аз ги предадох и те ще ме убият, ако пак се телепортирам.

Менелай се усмихва, вдига меч и боцва с острия връх шкембето на Хокънбери. През туниката потича кръв.

— Ако не го направиш, аз ще те убия веднага, свински задник такъв. Бавно ще те изкормям, докато не умреш.

Елена слага ръка на рамото на Хокънбери.

— Погледни сражението зад стената, приятелю. Тая нощ всички богове са заети с кръвопролитие. Ето, виж как Атина отстъпва със своите фурии! Виж как могъщият Аполон сее смърт в оттеглящите се гръцки редици от колесницата си. Никой няма да те забележи, ако се телепортираш, Хокънбери.

Мекушавият наглед мъж прехапва долната си устна и пак се вторачва в битката — троянските защитници очевидно имат превес и през тайните изходи и вратите около Скейските порти се изсипват още воители — Ада вижда Хектор, който най-после е дошъл да поведе елитните си бойци.

— Добре — съгласява се Хокънбери. — Обаче мога да ви телепортирам само един по един.

— Ще ни пренесеш двамата едновременно — изсумтява Менелай.

Дребният мъж поклаща глава.

— Не мога. Не знам защо, но медальонът ми позволява да телепортирам само по още един човек, с когото съм в допир. Щом си ме спомняш с Ахил и Хектор, ще си спомниш също, че винаги първо телепортирах единия и след няколко секунди се връщах за другия.

— Вярно е, съпруге — потвърждава хубавицата. — Лично съм го виждала.

— Тогава първо пренеси Елена — нарежда Атридът. — При Агамемноновата шатра на плажа, където са изтеглени черните кораби. — От улицата под тях се разнасят викове и тримата се отдръпват от ръба на разрушената площадка.

Елена се засмива.

— Скъпи Менелаете, съпруге, не мога да отида първа. Аз съм най-мразената жена в паметта на аргивците и ахейците. Даже през няколкото секунди, които ще са нужни на моя приятел Хокънбери да се върне тук и да те пренесе, Агамемноновите стражи или

другите гърци ще ме познаят и ще ме нанижат на десетки копия. Ти трябва да отидеш пръв. Нямам друг защитник освен теб.

Той кимва и хваща Хокънбери за голото гърло.

— Използвай медальона си... *веднага*.

— Ще ме оставиш ли жив, ако го сторя? — пита Хокънбери, преди да докосне златния кръг. — Ще ме пуснеш ли?

— Естествено — изсумтява Менелай, ала даже Ада вижда погледа, който хвърля на Елена.

— Имаш думата ми, че моят съпруг няма да ти стори зло — обещава хубавицата. — Хайде, бързо се телепортирай. Струва ми се, че чувам стъпки по стълбището.

Хокънбери стиска златния медальон, затваря очи, завърта нещо на повърхността му и двамата със спартанския цар изчезват с тихо изплющяване на нахлуващ въздух.

Ада остава сама с Елена Троянска на разрушената площадка. Вятърът се усилва, тихо засвирва сред зидарията и донася виковете на отстъпващите гърци и преследващите ги троянци от осветеното с факли поле. Хората в града триумфират.

Хокънбери отново се появява и докосва Елена по лакътя.

— Твой ред е. Имаше право, че никой бог не ме проследи. Тая нощ всичко е в хаос. — И кимва към небето, изпълнено с пикиращи колесници и енергийни мълнии.

Поколебава се, преди да докосне медальона си.

— Сигурна ли си, че Менелай няма да ми стори зло, когато те пренесе при него?

— Да — прошепва тя. Изглежда почти разсеяна, сякаш се вслушва в стъпките на стълбището.

Ада чува само вятъра и далечните викове.

— Чакай малко, Хок-ън-бе-риии — спира го Елена. — Трябва да ти кажа, че си добър любовник... и добър приятел. Много те обичам.

Той мъчително преглъща.

— И аз... те... обичам, Елено.

Чернокосата жена се усмихва.

— Няма да се върна при Менелай, Хок-ън-бе-риии. Мразя го. Страх ме е от него. Никога вече няма да му се покоря.

Хокънбери премигва и поглежда далечните ахейски редици. Те се прегрупират зад укрепленията си на повече от три километра, близо до безкрайната върволица шатри и огньове. На пясъка зад нея са изтеглени безчет черни кораби.

— Ако превземат града, той ще те убие — прошепва мъжът.

— Да.

— Мога да те телепортирам на някое сигурно място.

— Вярно ли е, скъпи Хок-ън-бе-риии, че сега целият свят е опустял? Ами големите градове? Моята Спарта? Каменистите стопанства? Одисеевият остров Итака? Златните персийски градове?

Хокънбери прехапва долната си устна, после казва:

— Да. Вярно е.

— Тогава къде да ида, Хокънбери? На Олимп ли? Даже Дупката изчезна и олимпийците полудяха.

Хилавият мъж разперва ръце.

— Тогава просто ще трябва да разчитаме Хектор и неговите бойци да ги отблъснат, Елено... скъпа. Кълна ти се, каквото и да се случи, никога няма да издам на Менелай, че си пожелала да останеш тук.

— Знам — отвърща хубавицата и от широкия ѝ ръкав в ръката ѝ се изхлузва нож. Тя замахва и забива късата, ала невероятно остра кама под ребрата му до самата ръкохватка. После завърта острието, за да намери сърцето.

Хокънбери отваря уста, сякаш да извика, но успява само да изпъшка, хваща се за корема и се строполява на площадката.

Елена издърпва ножа.

— Сбогом, Хок-ън-бе-риии. — И бързо се спуска по стълбището. Пантофките ѝ са почти безшумни по камъка.

Ада поглежда умирящия мъж. Искане се да може да направи нещо, ала нали е невидима и нематериална... Спомня си как Харман е влязъл в контакт със скутера, импулсивно вдига ръка към торинския саван, опипва везбата и си представя три сини квадрата, вписани в три червени кръга.

И изведнъж се озовава *там* — застанала на разрушената гола площадка в полусрутената илионска кула. Не просто гледа драмата, а наистина присъства. Усеща студения вятър, който развява блузата и полата ѝ. Долавя мириса на странни гозби и добитък, който се вдига от

пазарището, мержелеещо се долу в нощта. Чува рева на битката точно зад стената и усеща вибрациите от големите камбани и гонгове, биещи по стените на Троя. Поглежда надолу и вижда здраво стъпилите си върху напуканата зидария крака.

— Помогни... ми... моля... те — прошепва умиращият. Говори на английски. С ококорени от ужас очи, Ада разбира, че той я *вижда*... гледа право към нея. С последните си останали сили протяга лявата си ръка умолително...

Ада отметна торинския саван от челото си.

Намираще се в спалнята си в Ардис Хол. Паникьосана, с разтуптяно сърце, тя отвори хронофункцията на дланта си.

Бяха изтекли само десет минути, откакто лежеше тук, и четирийсет и девет, откакто любимият ѝ беше излетял с аероскутера. Призля ѝ, сякаш се завръщаше сутрешното гадене. Опитва се да се отърси от неприятното усещане и да го замени с решителност, ала постигна само решително по-силна убеденост, че ѝ се гади.

Сгъна торинския саван, прибра го в чекмеджето с бельото си и припряно слезе долу, за да види какво става в Ардис.

30.

Полетът със скутера се оказа по-вълнуващ, отколкото предполагаше Харман, а той знаеше, че има адски богато въображение. Освен това беше единственият на борда, летял с дървен стол в светлинен циклон от Средиземноморския басейн до един астероид в екваториалния пръстен, и смяташе, че нищо не може да се сравнява с възбудата и ужаса от онова пътуване.

Почти нищо.

Скутерът премина звуковата бариера — Харман знаеше за нея от една книга, която бе сиглирал миналия месец — преди да достигне височина шестстотин метра над Ардис, и когато напусна горния пласт облаци и излезе под ясното слънце, се движеше почти вертикално и изпреварваше собствения си екот, въпреки че полетът съвсем не беше безшумен. Съскането и свистенето на въздуха над силовото поле бяха достатъчно мощни, за да заглушат всякакви опити за водене на разговор.

Нямаше опити за водене на разговор. Същото силов поле, което ги спасяваше от ревящия вятър, държеше четиримата пътници приковани по корем в омекотените им ниши. Никой беше все така в безсъзнание, Хана го прегръщаше с една ръка, а Петър ококорено зяпаше облаците, които светкавично се отдалечаваха далеч под тях.

След няколко минути ревът отслабна до съскане като на чайник и накрая почти стихна. Синьото небе почерня, хоризонтът се изви като максимално огънат бял лък. Скутерът продължаваше да се носи нагоре — като сребърен връх на невидима стрела. После внезапно се появиха звезди — не изгряха постепенно като по залез-слънце, а всички засияха мигновено, изпълниха черното небе като безшумни фойерверки. Точно над тях заблестяха ужасяващо ярките, бавно въртящи се пръстени.

За един страховит миг Харман беше сигурен, че аероскутерът ги връща на пръстените — нали бе същата машина, която ги бе докарала с Деймън и Хана от орбиталния астероид на Просперо, в края на краищата — ала после машината започна да изравнява и той разбра, че

още са на хиляди километри от орбиталните пръстени, точно над атмосферата. Хоризонтът изглеждаше заоблен, но Земята продължаваше да изпълва полезрението им. Когато преди девет месеца тримата със Сави и Деймън се бяха понесли по светлинния въртоп към е-пръстена, Земята бе изглеждала много по-далеч под тях.

— Харман... — викаше Хана от задната ниша. Скутерът постепенно се преобърна наопак и ослепителната гледка на обгърнатата в облаци планета се озова над тях. — Всичко наред ли е? Така ли трябва да бъде?

— Да, нормално е — извика в отговор Харман. Различни сили, сред които страх, се опитваха да повдигнат тялото му от възглавниците, ала силовото поле отново го притискаше. Стомахът и вътрешното му ухо реагираха на липсата на гравитация и хоризонт. Всъщност нямаше представа дали това е нормално, или скутерът се е опитал да изпълни маневра, на която не е способен, и след няколко секунди всички ще загинат.

Обърна се към Петър и видя, че младият мъж е усетил лъжата.

— Може да повърна — с абсолютно делови глас ги предупреди Хана.

Тласкан от невидими дюзи и сили, аероскутерът се понесе напред и надолу и Земята започна да се върти.

— Затвори си очите и се дръж за Одисей — извика Харман.

Навлязоха в земната атмосфера и шумът се върна. Харман се напегна да погледне нагоре към пръстените и се зачуди дали е оцеляло много от орбиталния остров на Просперо, дали Деймън е прав в увереността си, че Калибан е убил майка му и другите в кратера Париж.

Минутите течаха. Стори му се, че се намират над континента, наричан някога Южна Америка. И в двете полукълба имаше облаци, които се вихреха, назъбваха, вълнуваха, сплескваха и извисяваха, но през пролуките в облачната покривка успя да зърне широк проток, който според Сави някога бил провлак, свързващ двата континента.

След това ги обгърнаха пламъци и писъкът и ревът станаха още по-силни, отколкото при излитането. Машината спирално навлезе в подолните слоеве на атмосферата като въртяща се кристална игла, изстреляна от пушка.

— Всичко е наред! — извика Харман на Хана и Петър. — И преди ми се е случвало. Всичко ще е наред.

Не го чува — ревът вече беше прекалено силен, — затова не прибави: „И преди ми се е случвало... веднъж“. Тримата с Деймън и Хана бяха пътували заедно от разпадащия се орбитален остров на Просперо, но тогава тя не бе в пълно съзнание и не помнеше нищо.

Скутерът се понесе право надолу към Земята в своята плазмена утроба и Харман реши, че и за него е най-добре да затвори очи.

„Какво правя, по дяволите?“ Пак го обзеха съмнения. Той не беше ръководител — нима имаше право да вземе скутера и да рискува живота на двамата си доверчиви спътници? Никога не бе летял така — защо смяташе, че пътуването ще завърши успешно? И даже да успееш, как щеше да оправдае факта, че точно в момента на най-голяма опасност е лишил Ардис Хол от скутера? Разказът на Деймън за съществото Сетевос, превърнало кратера Париж и другите факс възелни общности в гробници, трябваше да има приоритет, а не това пътуване до Голдън Гейт и Мачу Пикчу, само за да спасят Одисей. Как смееше да остави Ада, когато беше бременна и зависеше от него? Никой и без това почти със сигурност щеше да умре, защо да рискува живота на неколкостотин души — навярно десетки хиляди, ако предупреждението им не стигнеше до другите общности — с тоя почти със сигурност безнадежден опит да спаси ранения старец?

„Старец. — Вятърът пищеше, скутерът се разтърсваше — Харман с всички сили се притискаше към нишата и бърчеше лице. Той беше старецът в групата. След два месеца щеше да навърши петата си и последна двайсетилетка. Разбираше, че все още очаква да изчезне, когато настъпи последният му рожден ден, и да се прехвърли по факса на пръстените, въпреки че там не бяха останали лечебни вани. — А кой знае дали няма да е така? — помисли си Харман. Смяташе, че е най-стариият човек на Земята, навярно освен Одисей-Никой, който можеше да е на всякаква възраст. Само че Никой щеше да умре след няколко минути или часа. — Както и всички ние“ — напомни си Харман.

Какво си въобразяваше, по дяволите? Да има дете от жена, навършила първата си двайсетилетка едва преди седем години? Какво право имаше да настоява другите да се завърнат към идеята за семейството от Изгубената ера? Кой беше той да каже, че новата

действителност изисква бащите на децата да бъдат известни на майката и всички останали и че мъжът трябва да стои при жените и децата? Какво всъщност знаеше старецът Харман за старата идея за семейството, за дълга, за каквото и да било, и кой бе той да ръководи когото и да било? Единственото му уникално качество беше това, че можеше да чете. От дълги години никой друг на Земята не бе усвоявал тая способност. „Голяма работа!“ Сега всеки, който искаше, можеше да ползва сиглиращата функция и мнозина други в Ардис се бяха научили да разшифроват думите и звуците от завъртулките в старите книги.

„В края на краищата не съм чак толкова особен“.

Плазменото поле около скутера изчезна и въртенето престана, но огнените езици продължаваха да облизват двете му страни.

„Ако скутерът бъде разрушен или просто остане без гориво, енергия или там с каквото се движи, Ардис е обречен. Никой не ще узнае какво се е случило с нас — просто ще изчезнем и Ардис ще се лиши от единствената си летяща машина. Войниксите пак ще атакуват или ще се появи Сетевос, а без скутер, който да циркулира между имението и факс павилиона, Ада и другите няма къде да отстъпят. Аз рискувах тяхната единствена надежда за бягство“.

Звездите се стопиха, небето стана тъмно, а после и бледосиньо и навлязоха във висок пласт облаци.

„Ако оставя Никой в някаква ясла, веднага потеглям обратно — обеща си Харман. — Ще остана при Ада и ще отстъпя на Деймън, Петър, Хана и другите по-млади да взимат решенията и да пътуват. Аз трябва да мисля за бебето си“. Последната мисъл беше по-ужасяваща от силното разтърсване и клатене на скутера.

Спускащата се машина дълго остана обгърната в облаци, обтичащи все още жужащото силово поле като вихрещ се дим, първо се смесваха със сипещия се сняг, а после просто се носеха наоколо като издигащи се души на всички ония милиарди хора, живели и умрели, преди да настъпи Хармановото време на забулената Земя. След това скутерът проби облачната покривка на около хиляда метра над стръмните върхове и Харман за втори път в живота си видя Голдън Гейт при Мачу Пикчу.

Платото бе високо, стръмно, зелено, терасирано и граничеше с остри върхове и дълбоки, по-тъмнозелени каньони. Старият мост, чиито ръждиви кули се издигаха на повече от двеста метра, почти, ала

не съвсем свързваше двете скалисти планини отстрани на терасираното плато, по което се различаваха очертанията на още по-древни руини. Сградите на платото сега представляваха само каменни силуети на зеления фон. На места по самия грамаден мост като петна мъх лъщеше боя, която някога трябваше да е била оранжева, но ръждата придаваше на почти цялата структура тъмночервен цвят на изсъхнала кръв. Висящият път тук-там беше пропаднал, някои въжета се бяха скъсали, но Голдън Гейт продължаваше да е мост... само че мост, който не идваше от никъде и не водеше никъде.

Предишния път, когато видя порутената структура от разстояние, Харман си помисли, че огромните кули и тежките хоризонтални свързващи въжета са обвити в яркозелен мъх, но сега знаеше, че тия зелени балони, висящи лиани и свързващи тръби са жилищни модули, навярно добавени векове след построяването на самия мост. Сави беше казала, навярно не съвсем на шега, че единствено зелените бъксистъклени сфери и спирали държат структурата заедно.

Харман, Хана и Петър се надигнаха на лакти и впериха очи в моста. Скутерът намали скоростта, за кратко изравни и започна дългото спускане, което щеше да ги отведе при платото и моста откъм юг. Гледката бе още по-величествена, отколкото при предишното идване на Харман, тъй като сега облаците бяха по-ниски, по околните върхове валеше дъжд и зад по-високата планина на запад проблясваха светкавици, докато в същото време през разкъсаните облаци се процеждаха снопове слънчеви лъчи, осветяващи моста, пътя, зелените бъксистъклени спирали и самото плато. Носени от вятъра облаци спускаха черни завеси от дъжд между тях и моста, преграждаха гледката им за малко, ала после бързо отминаваха на изток, а други разкъсани облаци и слънчеви снопове поддържаха цялата сцена в привидно движение.

Не, не само в привидно движение, разбра Харман... по хълма и моста се движеха разни неща. Хиляди неща. Отначало си помисли, че това е зрителна измама, заради бързо движещите се облаци и местещата се светлина, но когато скутерът пикира към северната кула, за да кацне, видя хиляди войникси — навярно десетки хиляди. Безоките сиви същества с кожени гърбици покриваха древните развалини и зеления връх и се рояха по кулите на моста, блъскаха се по разрушения път и се щураха насам-натам като близо двуметрови

хлебарки по ръждивите въжета. На северната кула, където предишния път бяха кацнали със Сави и където скутерът, изглежда, се канеше да се приземи сега, имаше десетки метални същества.

— Ръчно или автоматично кацане? — попита аероскутерът.

— Ръчно! — извика Харман. Холографският виртуален пулт се материализира и той завъртя омнищурвала, за да отклони машината от северната кула само няколко секунди и петнайсет метра, преди да се озоват сред войниксите. Два войникса дори скочиха към тях и единият стигна на три метра от скутера, преди безшумно да падне към далечните скали долу. Десетината останали чудовища върху плоския покрив на кулата проследиха пътешествениците с безоките си инфрачервени погледи и по скалистите върхове започнаха да се катерят други десетки войникси — забиваха острите си пръсти и крака в камъка.

— Не можем да кацнем — извика Харман. Мостът, склоновете и даже околните върхове гъмжаха от металните гадини.

— По зелените балони няма войникси — отвърна Петър. Той се беше изправил на колене и държеше заредения си лък в лявата си ръка. Силовото поле се бе изключило и въздухът беше студен и влажен. Силно миришеше на дъжд и гнила растителност.

— Не можем да кацнем върху зелените балони — възрази Харман, като кръжеше на трийсет метра от въжетата. — Няма как да влезем. Трябва да обърнем. — Той насочи скутера на север и започна да набира височина.

— Чакай! — спря го Хана. — Стой.

Харман изравни и остави скутера да кръжи над платото. Между ниските облаци и високите върхове на запад проблясваха светкавици.

— Когато преди десет месеца бяхме тук, аз проучих моста, докато вие с Ада и Одисей бяхте на лов за форусракоиди — каза младата жена. — На един от балоните... на южната кула... имаше други скутери, нещо като... не знам. Каква беше оная дума, която сиглирахме от книгата със сивата подвързия? „Гараж“ ли?

— Други скутери! — извика Петър. На Харман също му се прищя да изкрещи. Още няколко летящи машини можеха да решат съдбата на всички в Ардис Хол. Зачуди се защо Одисей не бе споменал за другите скутери, когато преди няколко месеца се беше завърнал с иглените пушки от самостоятелното си пътуване до Моста.

— Не, не скутери... искам да кажа, не точно скутери — припряно се поправи Хана. — *Част* от скутери. Празни обвивки. Машинни части.

Харман поклати глава. Ентусиазмът му се изпари.

— Какво общо има това с...

— Приличаше на място, където може да са *кацали* — поясни тя.

Възрастният мъж насочи скутера към южната кула, като внимаваше да не се приближава прекалено. По кулите имаше над сто войникса, ала нито един върху десетките зелени балони, които се усукваха около моста като гроздове с различна големина.

— Никъде няма отвор — извика Харман. — И балоните са толкова много... От това разстояние не можеш да се сетиш в кой от тях си била. — Помнеше от предишното им идване, че макар бъкистъклените сфери да бяха прозрачни и отвътре да се виждаше всичко навън, отвън бяха матови.

Проблесна светкавица. Заваля и силовото поле отново се включи. Стотиците войникси по кулата обърнаха безоките си тела, за да проследят кръжащия скутер.

— Мога да си спомня — възрази от задната ниша Хана. Тя също беше на колене и държеше ръката на Одисей. — Имам добра зрителна памет... Просто ще се върна по стъпките си оня следобед, когато бях там, ще разгледам пейзажа от различни ъгли и ще видя в кой балон съм била. — Младата жена се огледа наоколо и затвори очи за миг.

— Там. — Тя посочи един зелен балон, издигащ се на двайсетина метра от южната кула, просто една от стотиците зелени стъклени сфери на кулата.

Харман спусна скутера по-ниско.

— Няма отвор — съобщи той, след като завъртя виртуалния омнищурвал и накара машината да увисне на двайсетина метра от балона. — Сави кацна на северната кула.

— Но е логично да са *вкарвали* скутерите в оня... гараж — настоя Хана. — Подът му беше равен и от различна материя, не като на повечето други зелени сфери.

— Дватама веднъж ми казахте, че според Сави това било музей и тогава аз сиглирах значението на думата — обади се Петър. — Сигурно са докарали частите една по една.

Хана поклати глава и Харман не за пръв път си помисли, че симпатичната млада жена може да е много упорита, когато поиска.

— Да се приближим — предложи тя.

— Войниксите... — започна Харман.

— По балона няма войникси и ще трябва да скочат от кулата — възрази Хана. — Можем да се спуснем чак до самия балон и те не могат да ни достигнат.

— Могат да вземат разстоянието за нула време... — присъедини се Петър.

— Съмнявам се — прекъсна го Хана. — Нещо им пречи да се катерят по стъклото.

— Това е нелепо — заяви младежът.

— Чакай — възкликна Харман. — Може и да не е толкова невероятно. — И им разказа за трактора, с който преди десет месеца Сави ги бе закарала с Деймън в Средиземноморския басейн. — Горната част на машината беше като стъкло, матова отвън, но прозрачна отвътре. Само че нищо не можеше да се задържи за нея. Нито дъжд, нито даже войниксите, когато се опитаха да скочат върху трактора в Ерусалим. Сави каза, че точно върху стъклото имало някакво силово поле, което не позволявало триене. Обаче не си спомням дали го нарече бъкистъкло.

— Да се приближим — повтори Хана.

На шест-седем метра от балона Харман видя входа. Ако не бе ходил на острова на Просперо, където шлюзът на орбиталния град и входът на булаторията действаха със същата технология, изобщо нямаше да го забележи. Едва различимият правоъгълник в края на продълговатия балон беше малко по-светлозелен. Той разказа на двамата си спътници за „полупропускливите мембрани“, както ги наричаше Сави.

— Ами ако това не е от ония полуедикакво си мембрани? — усъмни се Петър. — Ако е просто зрителна измама?

— Е, значи ще се разбием — призна Харман, завъртя омни-щурвала и скутерът се плъзна напред.

Полупропускливата молекулярна мембрана се оказа достатъчно пропусклива, правоъгълникът се втвърди зад тях, Харман приземи

скутера върху металния под сред разглобени части от подобни машини и тримата, без да губят време, преместиха Одисей-Никой върху носилката, и го изнесоха от гаража. Хана вървеше отпред, Харман отзад, Петър ги охраняваше. Навлязоха в зеления спирален лабиринт, минаха по няколко коридора, изкачиха се по неподвижни ескалатори и се запътиха към балона, пълен с кристални ковчези, където Сави им бе казала, че двамата с Одисей прекарват дългия си криосън.

След няколко минути Харман се впечатли не само от паметта на Хана — тя не се поколебаваше, когато стигаха до поредното разклонение на коридорите и стълбищата — но и от силата ѝ. Слабата млада жена изобщо не се задъхваше, ала той с радост би си починал. Одисей-Никой не беше висок, но бе *тежък*. Усети се, че поглежда гърдите на неподвижния грък, за да се увери, че още диша. Дишаше... ала едва-едва.

Стигнаха до главната спирала, издигаща се около кулата на моста, спряха и Петър вдигна лъка си.

Десетки войникси висяха от металния мост и очевидно ги наблюдаваха с безоките си коруби.

— Те не ни виждат — заяви Хана. — Мехурът е тъмен отвън.

— Не, според мен могат — противопостави се Харман. — Сави каза, че инфрачервените рецептори в качулките им виждат на триста и шейсет градуса... инфрачервен е оня обхват на светлината, който е по-скоро топлинен, отколкото зрителен, нашите очи не виждат в него... и имам чувството, че ни гледат през матовото бъкистъкло.

Продължиха още трийсет крачки по заобления коридор — войниксите се въртяха, за да следят напредването им. Не щеш ли пет-шест от тежките същества скочиха върху стъклото.

Петър вдигна лъка си. Харман беше сигурен, че войниксите ще пробият прозрачната материя, ала те с едва доловимо тупване се строполиха върху дебелото само няколко милиметра силово поле и се плъзнаха по него. Тримата пътешественици се намираха в участък от коридора, в който подът бе почти прозрачен — смущаващо усещане, но поне Харман и Хана го бяха виждали и по-рано и бяха убедени, че подът ще ги издържи. Петър обаче час по час поглеждаше към краката си, сякаш всеки момент щеше да пропадне.

Прекошиха най-голямото помещение — Сави го беше нарекла музей — и влязоха в дългия тунел с кристалните ковчези. Тук

бъкистъклото бе почти съвсем матово и много зелено. Това напомняше на Харман за времето — нима можеше да е било само преди година и половина? — когато беше навлязъл на километри в Атлантическия пролом и бе гледал през извисяващите се стени от вода грамадни риби, плуващи далеч над главата му. Светлината бе слаба и зелена като сега.

Оставиха носилката на пода и Хана се огледа и попита:

— В коя криоясла?

В продълговатото помещение имаше осем кристални ковчега, всички празни и мътно лъщящи. С всеки ковчег бяха свързани високи бръмчащи машини. Над металните повърхности мигаха зелени, червени и кехлибарени виртуални лампички.

— Нямам представа — призна Харман. Сави им беше разказвала с Деймън за вековния си сън в една или повече от тия ясли, ала това бе преди повече от десет месеца на влизане в Средиземноморския басейн с трактора и той не си спомняше добре подробностите. А може и да не беше имало подробности, които да запомни. — Хайде да опитаме в първия — предложи той, хвана гърка под мишниците, изчака Петър и Хана и тримата понечиха да го преместят в ковчега най-близо до витото стълбище, което, спомняше си Харман, водеше към поредния коридор.

— Ако го оставите тук, той ще умре — разнесе се тих безполов глас от мрака.

Тримата бързо пуснаха Одисей на носилката. Петър вдигна лъка си, а Харман и Хана хванаха дръжките на мечовете си. Една фигура изплува от сенките зад металните машини.

Харман моментално разбра, че това е Ариел — нали за Ариел бяха говорили Сави и Просперо, — но нямаше представа откъде го знае. Фигурата бе ниска — едва метър и половина — и не съвсем човешка. Имаше зеленикавобяла кожа, която всъщност не беше кожа — Харман виждаше през външния пласт до вътрешността, където в смарагдовозелената течност сякаш плаваха искрящи светлинки — и идеално оформено лице, толкова безполово, че напомняше на рисунките на ангели, които бе сиглирал от едни от най-старите книги в Ардис Хол. Съществото имаше дълги тънки ръце, нормални длани, освен дължината и изяществото на пръстите, и като че ли беше обуто в меки зелени пантофки. Отначало Харман си помисли, че Ариел носи дрехи — или не толкова дрехи, колкото светли, извезани с листа лиани,

увиващи се около стройното тяло и вшити в плътно прилепващо трико — но после разбра, че шарките са в самата кожа, а не върху нея. Нямаше никакви полови белези.

Лицето на Ариел бе съвсем човешко — дълъг тънък нос, пълни устни, изваяни в лека усмивка, черни очи, къдрава коса, спускаща се по раменете на зеленикавобели кичури — ала въздействието на прозрачната кожа и плаващите вътре светлинки пращаше по дяволите всякаква мисъл, че стоиш пред човешко същество.

— Ти си Ариел — каза Харман. Това не беше въпрос.

Фигурата кимна и каза влудяващо тихо:

— О, виждам аз, че Сави за мен ви е говорила.

— Да. Но предполагам, че си... нематериална... нематериален... като проекцията на Просперо.

— Холограма — рече Ариел. — Не. Просперо става материален, когато пожелае, ала рядко му се иска туй. От друга страна, аз, макар мнозина дух да ме наричат отколе, обожавам телесността.

— Защо казваш, че тая ясла ще убие Одисей? — попита Хана. Бе приклепнала до гърка и търсеше пулса му. Харман си помисли, че Никой вече е мъртъв.

Ариел се приближи. Петър зяпаше прозрачната ѝ кожа. Беше отпуснал лъка, но видът му продължаваше да е смаян и подозрителен.

— Туй са ясли, каквито използваше Сави. — Съществото посочи осемте кристални ковчега. — В тях се прекратява или забавя всякаква активност на тялото, туй е вярно, като насекомо в кехлибар или труп в лед, ала тези ясли рани не лекуват, не. Одисей векове наред държеше тук скрит своя хроноковчег. Неговите способности надхвърлят моите познания.

— Какво си ти? — изправи се Хана. — Харман ни каза, че Ариел е аватар на самоосъзнатата биосфера, но не знам какво значи това.

— Никой не знае. — Ариел направи изящен реверанс. — Ще ме последвате ли при ковчега на Одисей?

Съществото ги поведе към витото стълбище, което минаваше през тавана, но вместо да се качи, опря дясната си длан в пода и отвори скрит сегмент, под който се показва друго спирално стълбище, водещо надолу. Стъпалата бяха достатъчно широки, за да пренесат носилката, но въпреки това беше трудно да спуснат тежкия Одисей по

стълбището. Петър трябваше да мине отпред при Хана и да държи гърка да не се изхлузи.

Продължиха по зелен коридор до още по-тясно помещение, пропускащо още по-малко светлина, отколкото залата с кристалните ковчези. Харман сепнато осъзна, че не се намират в един от бъксистъклените балони, а в стая от бетон и стомана, очевидно в кулата на Моста. Тук имаше само една ясла, съвсем различна от кристалните саркофази — тази машина беше по-голяма, по-тежка; по-тъмна, ониксов ковчег с прозрачно стъкло само отгоре, където трябваше да се намира лицето на човека. От него излизаха безброй кабели, маркучи, проводници и тръби, водещи до още по-голяма ониксова машина, по която нямаше абсолютно никакви скали и дисплеи. Носеше се остра миризма, която напомни на Харман за въздуха точно преди силна гръмотевична буря.

Ариел докосна една плоскост отстрани на хроноковчег и продълговатият капак със съскане се отвори. Възглавниците вътре бяха изтъркани и избелели, все още запазили отпечатъка на човек точно с ръста на Никой.

Харман погледна Хана. Двамата се поколебаха само за миг, после наместиха гърка вътре.

Ариел понечи да затвори капака, но Хана бързо пристъпи напред, наведе се и нежно целуна Одисей по устните. После се отдръпна и остави съществото да херметизира ковчег. Разнесе се зловещо съскане.

Между ковчег и тъмната машина незабавно засия кехлибарена сфера.

— Какво означава това? — попита Хана. — Той ще оцелее ли?

Ариел сви рамене — грациозно движение на слабички рамене.

— Ариел е последното живо създание, което би могло сърцето на обикновената машина да познава. Ала тази машина определя съдбата на своите обитатели за три завъртания на нашия свят. Хайде, трябва да излезем. Въздухът тук скоро ще стане твърде гъст и отвратителен за дишане. На светло пак, и там ще поговорим като приятни същества.

— Няма да оставя Одисей — заяви Хана. — Щом за седемдесет и два часа ще узнаем дали ще оживее, или ще умре, ще остана при него дотогава.

— Не можеш да останеш — възмутено протестира Петър. — Трябва да потърсим оръжията и колкото може по-бързо да се върнем в Ардис.

Температурата в задушното помещение бързо се покачваше. Харман усети, че по ребрата му под туниката потича пот. Мирисът на гръмотевична буря ставаше все по-остър. Хана се отдръпна от тях и скръсти ръце на гърдите си. Явно възнамеряваше да остане при яслата.

— Тук ще умреш, зловонния тоз въздух охлаждайки с въздишки — предупреди я Ариел. — Но щом желаеш да наблюдаваш на любимия си живота или смъртта, ела насам.

Хана се приближи към сияещата фигура.

— Подай ми ръката си, дете — рече Ариел.

Младата жена предпазливо протегна ръка. Съществуто я пое, притисна я към кожата си и я пое в зелените си гърди. Хана ахна и се опита да се отскубне, ала силата на Ариел бе огромна.

Преди Харман и Петър да успеят да реагират, ръката ѝ отново беше свободна. Хана ужасено зяпна зелено-златната топка в юмрука си. Пред погледите на тримата човеци органът се стопи, сякаш се втече в дланта на Хана, и изчезна.

Хана отново ахна.

— Това е само средство за предупреждение — поясни Ариел. — Когато състоянието на твоя любим се промени, ти ще узнаеш.

— Как ще узная? — попита Хана. Беше пребледняла и потна.

— Ще узнаеш — повтори Ариел.

Тримата последваха бледо сияещата фигура по зеления бъкистъклен коридор и отново нагоре по стълбището.

Никой не разговаряше, докато вървяха след Ариел по коридори, неподвижни ескалатори и спирали от сфери, свързани с долната страна на огромното носещо въже. Спряха в стъклено помещение, прилепено към една от стоманобетонните подпори високо на южната кула. Точно зад стъклото войниксите върху тоя хоризонтален сегмент от Моста безшумно се хвърляха към зелената стена, дращеа и размахваха крайници, ала не намираха опора. Ариел водеше гостите си към най-голямата стая от тоя наниз сфери и не обръщаше внимание на

чудовищата. Влязоха в помещение със столове и маси, в чиито плотове бяха вградени машини.

— Спомням си това помещение — каза Харман. — Тук вечеряхме, когато пренощувахме на Моста. Одисей сготви форусракоида отвън... имаше гръмотевична буря. Помниш ли, Хана?

Тя кимна, но изглеждаше разсеяна и хапеше долната си устна.

— Реших, че може би ще пожелаете да хапнете — каза Ариел.

— Нямаме време... — започна Харман, ала Петър го прекъсна.

— Гладни сме. Ще отделим време да хапнем.

Ариел им даде знак да се настанят на кръглата маса и стопли в микровълнова фурна три дървени паници със супа, после ги сложи на една маса, сложи и лъжици и салфетки. Напълни четири чаши със студена вода и застана до гостите. Харман предпазливо опита супата, установи, че е вкусна и сготвена с пресни зеленчуци, и с удоволствие я засърба. Петър вкуси своята и бавно, подозрително продължи да загребва с лъжицата, като държеше под око изправения до масата аватар на биосферата Ариел. Хана не докосна супата си. Изглеждаше погълната от мислите си, недостъпна.

„Това е безумие — каза си Харман. — Това зеленикаво... същество... накара един от нас да бръкне в гърдите му и да извади някакъв златист орган, а сега ние ядем топла супа, докато войниксите дращят по стъклото на три метра от нас, а самоосъзнатият аватар на планетната биосфера ни прислужва. Сигурно съм полудял“.

Можеше и да е полудял, обаче супата наистина беше вкусна. Замисли се за Ада и продължи да яде.

— Защо си тук? — попита Петър, отмести дървената паница настрани и напрегнато се вторачи в Ариел. Лъкът бе опрян на стола му.

— Какво би желал да ти кажа? — попита Ариел.

— Какво става, по дяволите? — Младежът никога не си бе падал по общите приказки и любезностите. — Кой или коя, какво си ти всъщност? Защо войниксите са тук и защо нападат Ардис? Какво е онова проклето нещо, дето Деймън го е видял в кратера Париж? Опасно ли е... и в такъв случай как можем да го убием?

Ариел се усмихна.

— Винаги сред първите въпроси на народа твой... какво е и как мога да го убия?

Петър зачака. Харман остави лъжицата си.

— Това наистина е основателен въпрос, защото ако бяхте скочили първи насреща му, щяхте да креснете: „Пъкълът се е опразнил и всичките му демони са тук!“. Ала туй е дълъг разказ, също колкото историите на умиращия Одисей, и трудно може да се изчерпи за една студена супа време.

— Тогава първо ни кажи кой си — рече Харман. — На Просперо ли си творение?

— Да, някога бях. Не съвсем роб, не съвсем слуга, ала бях обвързан с него.

— Защо? — попита Петър. Навън се изсипваше проливен дъжд, но водните капки не намираха повече опора върху облото бъкистъкло, отколкото скачащите войникси. Трополенето на струите по Моста и трегерите обаче се сливаше в потискащ рев.

— Магът на логосферата ме спаси от оная проклета вещица Сикоракса, чийто слуга бях тогава — продължи Ариел. — Защото тъкмо тя владееше тайните шифри на биосферата, тя призоваваше Сетевос, своя господар, ала когато се показах премного нежен, за да изпълнявам повелите й низки и престъпни, тя, в гнева си, ме прикова за един разцепен бор и там дванадесет години във страшни мъки аз останах, преди да ме освободи Просперо.

— Просперо те е спасил? — попита Харман.

— Просперо ме освободи, за да се покорявам на заповедите му. — Тънките бледи устни на Ариел леко се извиха нагоре. — И сетне пожела да му служи дванадесет пъти по дванадесет години.

— И ти служи ли му? — попита Петър.

— Да.

— Сега служиш ли му? — попита Харман.

— Сега не служа ни на хора, ни на маг.

— Някога Калибан е служил на Просперо — отбеляза възрастният мъж. Опита се да си спомни всичко, каквото им бе разказала Сави, всичко, каквото им беше разказал холограмата Просперо на своя орбитален остров. — Познаваш ли Калибан?

— Да — потвърди Ариел. — Той е звяр! Не мога да го гледам!

— Знаеш ли дали Калибан се е завърнал на Земята? — настоя Харман. Искаше му се Деймън да е тук.

— Ти истината знаеш, че е туй — отвърна съществото. — Той иска да превърне цялата Земя в своето предишно жабясало бласто, да

направи замръзналото небе своя пещера.

„Замръзналото небе своя пещера“ — помисли си Харман и попита:

— Значи Калибан е съюзник на Сетебос?

— Да.

— Защо ни се показва? — обади се Хана. Лицето на красивата млада жена все още разкриваше скръбта ѝ, но тя бе вдигнала глава и се взираше в Ариел.

Съществото запя:

*— Със пчелите смуча сок,
спя във мака сън дълбок,
сутрин мия се в млечок
и отлитам — свят широк, —
щом за есен дойде срок.
Весело време настава за мене
всичко ме среща със дъх и цъфтене.*

— Това създание е лудо — заяви Петър, рязко се изправи и отиде при стената откъм моста. Три войникса скочиха към него, блъснаха се в полето над бъкистъклото и паднаха. Единият успя да забие остриетата на ръцете си в бетона на Моста и се задържа. Другите два изчезнаха в облаците долу.

Ариел тихо се засмя. После заплака.

— Нашата обща Земя е под обсада. Войната се пренесе тук. Сави е мъртва. Одисей умира. Сетебос ще убие всичко, що съм аз, от което идвам и зарад което съществувам, за да го закрилям. Вие старостилните човеци сте или врагове, или съюзници... избирам второто. Вие нямате думата по въпроса.

— Ще ни помогнеш ли да победим войниксите, Калибан и Сетебос? — попита Харман.

— Не, вий на мене ще помогнете.

— Как? — възкликна Хана.

— Имам задачи за вас. Първо, дошли сте тук за оръжия...

— Да! — едновременно извикаха Хана, Петър и Харман.

— Ония двама, що останат, ще ги намерят в стая тайна в основата на южната кула, зад старите мъртви изчислителни машини. Ще видите кръг на матовата стена — кръг от стъкло зелено със вписан в него петоъгълник. Само му речете: „Отвори се“ и ще намерите стаята, дето хитроумний Одисей и клетата мъртва Сави скриха своите играчки от Изгубената ера.

— *Двамата*, които останат ли? — повтори Петър.

— Един от вас да върне трябва скутера в Ардис Хол, преди таз ваша крепост да е паднала — поясни Ариел. — Вторият трябва да остане тук и да се грижи за Одисей, ако той не умре — той единствен знае тайните на Сикоракса, понеже някога е спал с нея — а никой със Сикоракса не спи, без да претърпи промяна. Третият с мен ще дойде.

Тримата човеци се спогледаха. Заради проливния дъжд и облаците, сякаш се намираха дълбоко под вода, в студен зелен здрач.

— Аз ще остана — рече Хана. — И без това съм решила. Ако Одисей се свести, при него трябва да има някой.

— Аз ще върна скутера — заяви Харман. Потрепери от собственото си малодушие, ала не се срамуваше. Трябваше да се прибере при Ада.

— Аз ще дойда с теб, Ариел. — Петър пристъпи към изящната фигурка.

— Не — отсече съществото.

Тримата пътешественици се спогледаха и зачакаха.

— С мен трябва да дойде Харман — продължи Ариел. — Ще кажем на скутера да закара Петър направо у дома, ала дважд по-бавно, отколкото на идване. Машината е стара и не бива да я пришпорвате без нужда страшна. Харман трябва да дойда с мен.

— Защо? — попита той. Искаше да се върне при Ада.

— Защото смъртта е твоята съдба и защото животът на жена ти и детето ти от таз съдба зависят. А днес съдбата ти е с мен да дойдеш. — Ариел се издигна над земята, безтегловен, заплува на почти два метра над масата, без да откъсва черните си очи от лицето на Харман, и отново запя:

— *Двайсет лакти под водата*
гробът на наш Харман скрит е:

*чист корал са му ребрата,
бисер бял са му очите —
стана тялото му клето
скъпоценност във морето!
Дин! Дан! Дин! Дан!*

— Не — поклати глава Харман. — Съжалявам, обаче... не.

Петър зареди стрела и опъна лъка си.

— Да не отиваш на нощен лов за птици? — попита Ариел, вече на шест-седем метра в здрачния зеленикав въздух; ала се усмихваше на младежа.

— Недей... — започна Хана, но така и не стана ясно дали говори на Ариел, или на Петър.

— Да вървим е време — почти се засмя съществото.

Светлините угаснаха. В абсолютния мрак прозвуча пърхане като от летящ бухал и Харман усети, че нещо го повдига от пода със същата лекота, с каквато ястребът грабва зайче, и го понася в тъмнината. Като размахваше ръце и риташе с крака, той потъна в чернотата между високите стълбове на Голдън Гейт при Мачу Пикчу.

31.

Първият ден далеч от Марс и Фобос.

Тристаметровият моравекски атомен космически кораб „Кралица Маб“ напуска гравитационния кладенец на Марс със серия ярки експлозии, които буквално го ритат отзад.

Изходната скорост от луната Фобос е едва десет сантиметра в секунда, ала „Кралица Маб“ бързо достига ускорение двайсет километра в секунда, за да започне процеса по напускане на марсианската гравитация. Въпреки че може да лети до Земята с тази скорост, корабът е прекалено нетърпелив — „Кралица Маб“ възнамерява да продължи ускорението, докато нейните трийсет и осем хиляди тона достигнат удивителните седемстотин километра в секунда. Добре смазани вериги, колела и шахти на палубите за складиране на импулсните елементи насочват големите колкото кутии кока-кола четирийсет и пет килотонни бомби към изстрелващия механизъм, който минава през средата на тласкателната платформа в задния край на кораба. През тази част от полета бомбите се изстрелват на двайсет и пет секунди и се взривяват на шестстотин метра зад „Кралица Маб“. При изхвърлянето на всеки импулсен елемент краят на изхвърлящата тръба се напръсква със смазка, която покрива и тласкателя след всяка детонация. Тежката тласкателна платформа се прибира обратно в кораба с помощта на трийсет и три метрови амортизатори и след това грамадните ѝ бутала я връщат на място за следващата плазмена експлозия. Скоро „Кралица Маб“ се движи към Земята с постоянното $1,28\text{ g}$, а действителното ѝ ускорение расте с всеки следващ взрив. Естествено за кратки периоди моравеките могат да издържат стотици или дори хиляди пъти по-голяма центробежна сила, но на борда има един човек, отвлеченият Одисей, и неговите домакини единодушно не желаят да го размажат на палубата като малинов конфитюр.

Орфу от Йо и другите векски техники в машинния отсек наблюдават налягането на парата и смазката и в същото време следят волтажа и охлаждането. Атомните бомби избухват на трийсетина

секунди и космическият кораб използва огромно количество смазка, затова долните десет палуби са обхванати от пръстеновидни резервоари, големи колкото малки океански танкери от Изгубената ера. С безбройните си тръби, клапани, датчици, възвратно-постъпателни бутала и грамадни измервателни уреди за налягането, машинното отделение прилича на параход от XIX век.

Добре при центробежна сила от 1,28 g „Кралица Маб“ ще лети доста бързо в продължение на доста време и след това доста бързо ще намали скоростта — корабът ще стигне до земно-лунната система за малко повече от трийсет и три стандартни дни.

През този пръв ден Манмът проверява системите на своята подводница „Смуглата дама“. Тя не само уютно е настанена в един от трюмовете, но и е свързана с крилете, двигателите и защитната обвивка за спускането в земната атмосфера и европейският моравек проверява дали пултовете и интерфейсите за новите части са в изправност. Въпреки че са на дванайсет палуби един от друг, докато работят, Манмът и Орфу си приказват по частен теснолъчев канал и наблюдават по отделни корабни видео и радарни връзки отдалечаващия се Марс. Камерите, показващи на Манмът гледката от кърмата, изискват сложни компютърни филтри, за да вижда през почти постоянния блясък на експлодиращите „импулсни елементи“ — с други думи бомби. Макар и сляп за видимия спектър на светлината, Орфу „наблюдава“ Марс със серия радарни схеми.

„Странно е да напуснеш Марс, след като преживяхме толкова трудности, за да отидем там“ — излъчва по теснолъчевия канал Манмът.

„Така е — съгласява се йонийският му приятел. — Особено сега, когато олимпийските богове воюват толкова свирепо помежду си“. За да илюстрира думите си, космическият моравек уголемява образа на отдалечаващия се Марс и фокусира ледените склонове и зеления връх на Монс Олимпус. Орфу от Йо вижда движението като серия колони от данни за инфрачервено излъчване, но Манмът го различава съвсем ясно. Тук-там проблясват ярки експлозии и калдерата, само допреди едно денонощие езеро, сега сияе в жълто и червено в ИР-спектър, което показва, че отново е пълна с лава.

„Астейг/Че, Ретроград Синопесен, Чо Ли, генерал Бех бин Адее и другите премиер интегратори, изглежда, са доста уплашени —

съобщава Манмът, докато проверява енергийните системи на подводницата. — Обяснението, което дадох на Хокънбери за гравитацията на Марс, е абсолютно погрешно — че някой я направил почти като нормалната за Земята. И това уплаши и мен“. За пръв път след излитането на „Кралица Маб“ двамата с Орфу могат да разговарят насаме и Манмът се радва на възможността да сподели безпокойствата си.

„Това дори не е върхът на айсберга, *merde*“ — отвърща Орфу.

„Какво искаш да кажеш?“ Изведнъж тръпки побиват органичните части на Манмът.

„Точно това, което казвам — избуботва йониецът. — Ти беше толкова зает да сновеш между Марс и Илион, че не си чул нищо за откритията на премиеринтеграторската комисия, нали?“

„Разказвай“.

„Ще бъдеш по-доволен, ако не научиш нищо, приятелю“.

„Млъкни и разказвай... знаеш какво имам предвид. Разправяй“.

Орфу въздъхва — странен звук по теснолъчевия канал, като че ли целият тристаметров корпус на „Кралица Маб“ изведнъж се е разхерметизирал. „Първо, тераформирането...“

„И какво от това?“ През дългите седмици на техните странствания на Марс с подводница, фелука и балон Манмът е свикнал със синьото небе, синьото море, лишеите, дърветата и нормалния въздух.

„Водата, животът и въздухът ги е нямало преди по-малко от век и четвърт“ — излъчва Орфу.

„Знам. Астейг/Че го обясни на първия брифинг на Европа преди близо една стандартна година. Изглеждаше почти невъзможно планетата да е била тераформирана толкова бързо. И?“

„Ами *наистина* е невъзможно. Докато ти си лафеше с гърците и троянците, нашите векски естественици, и от Петте луни, и от Пояса, проучваха тераформирания Марс. Не е станало с вълшебство, нали се сещаш... използвани са астероиди за стопяването на ледените шапки и освобождаване на въглеродния диоксид, други астероиди са били насочени към огромните подземни замръзнали водни запаси и са се разбили в марсианската кора, за да може след милиони години по повърхността пак да потече вода, пуснати са лишеи, водорасли и земни червеи, за да се подготви почвата за по-големи растения, и всичко *това*

може да се е случило едва след като ядрени заводи за производство на кислород и азот са сгъстили десетократно марсианската атмосфера“.

Манмът, който е в контролната ясла на своята подводница, престава да въвежда команди на компютърния екран, изключва се от виртуалните портове и оставя схемите и изображенията на подводницата и защитната обвивка да угаснат. „Това означава...“ — колебливо излъчва европейският моравек.

„Да. Това означава, че тераформирането на Марс до сегашното му състояние е отнело близо осем хиляди стандартни години“.

„Но... но...“ — пелтечи Манмът по теснолъчевия канал, ала не е в състояние да се овладее. Астейг/Че им е показал астрономически снимки на стария Марс, на безвъздушния, студен, безжизнен Марс, направени от космоса на Юпитер и Сатурн само преди един стандартен век и половина. И самите моравеки са разпространени из външната система от хората преди по-малко от три хиляди години. По онова време Марс определено не е бил тераформиран — освен няколко обречени китайски колонии на Фобос и повърхността, той е изглеждал точно такъв, какъвто са го заснели първите сонди от Земята през XX и XXI век.

„Но...“ — отново излъчва Манмът.

„Харесва ми, когато изгубиш дар слово“ — отвърща Орфу, ала без обичайното буботене, което означава, че на вакуумния моравек му е смешно.

„Искаш да кажеш, че става въпрос или за магия, или за истински богове... нещо като Господ... или...“ Гласът на Манмът по теснолъчевия канал звучи почти гневно.

„Или какво?“

„Това не е истинският Марс“.

„Точно така — потвърждава Орфу. — Или по-точно това е истинският Марс, но не *нашият*. Не онзи Марс, който е бил в нашата слънчева система в продължение на милиарди години“.

„Някой... е разменил... нашия Марс... с... друг... така ли?“

„Така изглежда — отвърща приятелят му. — И премиер интеграторите и техните най-изтъкнати естественици не искаха да повярват, обаче само този отговор съответства на фактите. Доказва го онова нещо със слънчевия ден“.

Манмът забелязва, че ръцете му треперят. Свива ги в юмруци, изключва зрението си и видеоканалите, за да може да се съсредоточи. „Какво нещо?“

„Дребен проблем, но важен. Случайно да си забелязал по време на пътешествията си между Марс и Земята през брана-дупката, че дните и нощите имат еднаква продължителност?“

„Да, но...“ — Манмът млъква. Не е нужно да влиза в неорганичните си база данни, за да знае, че Земята се завърта за двайсет и три часа и петдесет и шест минути, а Марс — за двайсет и четири часа и трийсет и седем минути. Колкото и малка да е, тази разлика би трябвало да се натрупа през месеците на престоя им на Марс и свързаната чрез Дупката Земя, където гърците са се сражавали с троянците. Ала не се е натрупала. Дните и нощите на двата свята са имали еднаква продължителност.

„Исусе Христе — прошепва Манмът по теснолъчевия канал. — Исусе Христе“.

„Може и той да е — отговаря Орфу и този път вече избуботва. — Или поне някой с подобни божествени способности“.

„Някой от Земята е пробивал дупки в многоизмерното пространство на Калаби-Яу, свързвал е брани в различни вселени, разменил е нашия Марс със своя... и е оставил другия Марс... тераформирания Марс с боговете на върха на Олимп... все още свързан със земния Илион чрез квантови брана-дупки. И междувременно е променил гравитацията и продължителността на въртене на Марс. Боже Господи!“

„Да — съгласява се йониецът. — И сега премиер интеграторите смятат, че авторът на този малък фокус е на Земята или в близка земна орбита. Още ли искаш да участваш в този полет?“

„Аз... аз... ако... аз...“ — започва Манмът и млъква. Дали е щял доброволно да се включи в пътешествието до Земята, ако е знаел всичко това? В крайна сметка той е бил наясно с опасността още откакто доброволно е пожелал да замине за Марс след онзи брифинг на Европа. Каквито и да са тези същества — еволюирали постчовеци или създания от друга вселена или измерение, — те вече са доказали, че са способни да управляват и да си играят със самата квантова тъкан на вселената. Какво са две разменени планети и променена продължителност на въртенето и гравитационни полета в сравнение с

това? И какво прави той на „Кралица Маб“, която лети към Земята и очакващите ги там божествени чудовища със скорост сто и осемдесет километра в секунда? Господството на непознатия враг над квантовите устои на вселената, на всички вселени, прави смешни жалките оръжия на този космически кораб и хилядата спящи астровекски войници.

„Това действа доста отрезвяващо“ — накрая излъчва той на Орфу.

„Прав си“ — отвърща приятелят му.

В този момент в целия кораб забиват камбани, алармени светлини и сирени прекъсват теснолъчевите връзки и всички други общи виртуални и комуникационни канали.

— Нарушител! Нарушител! — съобщава гласът на кораба.

„Това шега ли е?“ — пита Манмът.

„Не — казва Орфу. — Твоят приятел Томас Хокънбери току-що... се появи... в машинния отсек. Сигурно се е телепортирал“.

„Добре ли е?“

„Не. Губи много кръв... Цялата палуба е окървавена. Изглежда ми мъртъв, Манмът. Вдигнал съм го с манипулаторите си и се насочвам към човешката болница с максималната скорост, която позволяват дюзите ми“.

Корабът е грамаден, гравитацията е по-силна от нормалната, с която е свикнал, и на Манмът му трябват няколко минути, за да излезе от подводницата, после от трюма, и да се качи на палубите, които нарича „човешки етажи“ на кораба. Освен помещения за сън и готвене, достатъчни за петстотин човеци, освен кислородно-азотна атмосфера е налягане на морското равнище, етаж 17 има действаща медицинска амбулатория, снабдена с модерна хирургическа и диагностична техника от началото на XXII век — древна, но основана на най-актуализираните схеми, които пазят в архива си моравеките от Петте луни.

Одисей, техният неохотен и гневен пътник, е единственият обитател на етаж 17 още от излитането от Фобос, но когато пристига, Манмът вижда, че са се събрали повечето моравеки на борда. Тук е Орфу, който изпълва коридора, както и ганимедският премиер интегратор Сума IV, калистанецът Чо Ли, астровекският генерал Бех

бин Адее и двама пилоти от мостика. Вратата на операционната е затворена, ала през прозрачното стъкло се вижда премиер интеграторът Астейг/Че, пред чийто поглед паякообразният амалтеец премиер интеграторът Ретроград Синопесен напрегнато работи върху окървавеното тяло на Хокънбери. Двама по-дребни векски лаборанти изпълняват нарежданията на Синопесен, подават му лазерни скалпели и триони, свързват системи, носят марля и управляват виртуалната сканираща техника. По малкото метално тяло и изящните сребърни манипулатори на амалтееца има кръв.

„Човешка кръв — помисля си Манмът. — Кръвта на Хокънбери“. По пода на широкия коридор също има пръски кръв, както и по стените и по очуканата коруба и широките манипулатори на неговия приятел Орфу от Йо.

— Как е той? — изрича думите европейският моравек. Смята се за неучтиво да се контактува по теснолъчев канал в присъствието на други веки.

— Беше мъртъв, когато го донесох — отвръща Орфу. — Опитват се да го съживят.

— Интегратор Синопесен разбира ли от човешка анатомия и медицина?

— Той винаги е проявявал интерес към човешката медицина от Изгубената ера — казва йониецът. — Просто хоби. Нещо като твоите Шекспирови сонети и моя Пруст.

Манмът кима. Повечето му познати моравеки на Европа са проявявали някакъв интерес към човечеството и неговите древни изкуства и науки. Тези интереси са били програмирани в първите автономни роботи и киборги, разпратени из Астероидния пояс и външната система, и техните еволюирали моравекски потомци са запазили подобни увлечения. „Но дали Синопесен достатъчно разбира от човешка медицина, за да съживи Хокънбери?“

Европеецът забелязва Одисей да излиза от каютата, в която е спал. Широкоплещестият мъж спира, когато вижда тълпата в коридора, и ръката му автоматично се стрелва към дръжката на меча му — или по-точно към свободната гайка на колана му, тъй като моравеките са го обезоръжили, докато е бил в безсъзнание на стършела. Манмът се опитва да си представи колко странно трябва да изглежда всичко това на сина Лаертов — този метален кораб, както са му го описали, плаващ

в космическия океан, който не може да види, а сега и тази пъстра сбирщина от моравеки в коридора. Няма двама веки, които да са абсолютно еднакви на ръст и вид — от двутонното обемно присъствие на Орфу до гладката чернота на Сума IV и хитиновата войнственост на астровекския генерал Бех бин Адее.

Одисей ги пренебрегва и се запътва направо към амбулаторията, за да погледне през прозореца. Лицето му е безизразно. Манмът отново се чуди какво си мисли брадатият воин, като вижда дългокракия сребърен паяк и двамата векски лаборанти с черни коруби, надвесени над Хокънбери, човек, когото гъркът е виждал и с когото многократно е разговарял през последните девет месеца. Одисей и групата моравеки в коридора зяпат кръвта, отворените гърди и ребра на Хокънбери, разпънати като животински труп в месарски магазин. „Дали ще си помисли, че Ретроград Синопесен го изяжда?“ — пита се Манмът.

— Защо приятелите ти убиват Хокънбери, сина Дуейнов? — без да откъсва поглед от операцията, пита Одисей на старогръцки.

— Не го убиват — пояснява моравекът. — Хокънбери изведнъж се появи на нашия кораб... спомняш ли си как използваше способността на боговете да се пренасят за миг от едно място на друго?

— Да — отвърща царят на Итака. — Виждал съм го да пренася Ахил в Илион, да изчезва и пак да се появява като самите богове. Обаче никога не съм вярвал, че Хокънбери е бог или син на бог.

— Не е и никога не е твърдял такова нещо — заявява Манмът. — А сега изглежда, че някой го е намушкарал, но той е успял да се телепортира... да се пренесе като боговете... тук, за да потърси помощ. Сребърният моравек, когото виждаш вътре, и неговите двама помощници се опитват да спасят живота на Хокънбери.

Одисей свежда сивите си очи към Манмът.

— Да спасят живота му ли, механично човече? Аз виждам, че е мъртъв. Паякът изважда сърцето му.

Европейският моравек се обръща, за да погледне в операционната. Лаертовият син има право.

Тъй като не иска да разсейва Синопесен, Манмът се свързва с Астейг/Че по общия канал. „Мъртъв ли е? Безвъзвратно мъртъв?“

Премиер интеграторът, който стои до хирургическата маса и наблюдава операцията, отговаря, без да вдига глава. „Не. Жизнените функции на Хокънбери прекъснаха само за малко повече от минута, преди Синопесен да замрази цялата му мозъчна дейност — той смята, че не са нанесени необратими щети. Интегратор Синопесен ми съобщи, че обикновената процедура изисквала да се инжектират няколко милиона наноцити, за да възстановят повредената човешка аорта и сърдечен мускул, а после и други специализирани молекулярни машини, за да попълнят кръвните му запаси и да укрепят имунната му система. Интеграторът е установил, че това не е възможно при схластика Хокънбери“.

„Защо?“ — пита калистанският интегратор Чо Ли.

„Клетките на схластика Хокънбери са подписани“.

„Подписани ли?“ — повтаря Манмът. Никога не е проявявал голям интерес към биологията и генетиката, нито човешка, нито моравекска, въпреки че дълго е изучавал биологията на кракените, келпа и другите същества в европейския океан, където е управлявал подводницата си през последния стандартен век.

„Подписани — защитени с авторско право — излъчва Астейг/Че по общия канал. Слушат всички на кораба, освен Одисей и изпадналия в безсъзнание Хокънбери. — Този схластик не е роден, той е... построен. Ретроизграден от изходна ДНК и РНК. Тялото му не приема органични трансплантации. Нещо повече, то не приема нови наноцити, тъй като вече е пълно с най-модерна нанотехнология“.

„От какъв вид? — пита покритият с бъквивъглеродна обвивка ганимедец Сума IV. — Какво прави тя?“

„Още не знаем. — Този отговор идва от самия Синопесен, чиито тънки пръсти не престават да използват лазерен скалпел, игли и микроножици, докато с една от другите си ръце държи сърцето на Хокънбери. — Тези наномеми и микроцити са много по-сложни и усъвършенствани от всичко, с което разполага операционната и което сме проектирали за моравекска употреба. Клетките и субклетъчните машини не реагират на нашия наноанализ и унищожават всякаква външна намеса“.

„Но въпреки това можеш да го спасиш, нали?“ — казва Чо Ли.

„Струва ми се, че мога — потвърждава Ретроград Синопесен. — Ще попълня кръвните запаси на схластика Хокънбери, ще приключа с

клетъчното възстановяване и ще го зашия, ще възобновя нервната дейност, ще го стимулирам с поле на Грsvки, за да ускоря възстановяването, и той би трябвало да оздравее“.

Манмът се обръща, за да съобщи тази прогноза на Одисей, ала ахеецът вече се е отдалечил.

Вторият ден на полета от Марс и Фобос.

Одисей обикаля коридорите, изкачва се по стълбищата, избягва асансьорите, претърсва стаите и не обръща внимание на хефестовските изчадия, наречени моравеки, докато търси изход от това метално преддверие на Хадес.

— О, Зевсе — промълвява той в едно пусто и тихо продълговато помещение, в което има само бръмчащи кутии, шепнещи вентилатори и клокочещи тръби, — баща на богове и хора, срещу когото аз се разбунтувах и с когото необмислено воювах, ти, който през целия ми живот си хвърлял гръмотевици от звездното небе, който някога прати любимата си щерка Атина да ме дари със своята закрила и обич, теб моля сега за знак. Изведи ме от този метален Хадес на сенки, духове и безсилни жестове, в който дойдох без време. Моля те само за възможност да умра в битка, Зевсе, ти, който властваш над земната твърд и безкрайното море. Изпълни ми това последно желание и ще съм ти слуга пред всичките си останали дни.

Няма отговор, няма дори ехо.

Одисей, синът Лаертов и баща Телемахов, възлюбеният на Пенелопа, любимецът на Атина свива юмрук и продължава да крачи из металните тунели на този ад.

Моравеките са му казали, че се намира в метален кораб, който плава в черното море на космоса, обаче лъжат. Казали са му, че са го взели от бойното поле в деня, в който Дупката се е затворила, защото искат да му помогнат да намери пътя към родината си, да се завърне при жена си и сина си, обаче лъжат. Казали са му, че са мислеци създания като хората, че имат душа и сърце като хората, обаче лъжат.

Тая метална гробница е грамаден вертикален лабиринт и няма прозорци. Тук-там открива прозрачни повърхности, през които се вижда в друга стая, ала не попада на прозорци, през които да зърне

това черно море, за което приказват, а само няколко балона от прозрачно стъкло, през които се вижда вечно черно небе с обичайните съзвездия. Понякога звездите се въртят, сякаш е пил много. Когато наоколо няма моравекски механични играчки, той удря по прозорците и стените, докато големите му мазолести юмруци не се разкърват, обаче по стъклото и метала не остава нито следа. Не счупва нищо. Нищо не отстъпва пред волята му.

Някои стаи са отворени за Одисей, много са заключени, а няколко — като онова място, наричано мостик, което са му показали в оня първи ден на неговото заточение в тоя Хадес — се охраняват от черни бодливи създания, наричани астровеки или бойни веки. Виждаш ги е да се сражават през месеците, през които са помагали за отбраната на Илион и ахейските станове от яростта на боговете, и знае, че нямат чест. Те са само машини, използващи машини, за да се бият с други машини. Обаче са по-големи и по-тежки от Одисей, въоръжени са с механични оръжия и вградени остриета и са защитени с метална кожа, докато Одисей е лишен от всичките си оръжия и доспехи. Ако не успее нищо друго, ще се опита да изкопчи оръжие от някой боен век, но едва след като изчерпи всички други възможности. Лаертовият син Одисей борава с оръжие от съвсем малък и е наясно, че използването му изисква подготовка и упражнения, а той не познава тъпите тежки оръжия, които носят астровеките.

В залата с ревящите машини и грамадните лашкащи се цилиндри той разговаря с огромното метално ракообразно чудовище. Някак си Одисей разбира, че то е сляпо, и все пак се ориентира наоколо, без да използва очи. Царят на Итака познава множество слепи храбреци и е ходил при слепи пророци, оракули, чието човешко зрение е заменено с провидчество.

— Искам да се върна на троянските бойни полета, Чудовище — казва той. — Веднага ме пренеси там.

Ракът избуботва. Той знае езика на Одисей, езика на цивилизованите хора, ала го говори толкова отвратително, че думите звучат по-скоро като разбиващ се в скали прибой — или като лашкането и съскането на великанските бутала, — отколкото като човешка реч.

— Предстои ни... на мене... дълъг път... знатни Одисее, почтени сине Лаертов. Когато го умрем... довършим... надяваме се да те

отстраним... върнем... при Пенелопа и Телемах.

„Как смее тая съживена метална мечка да докосва имената на жена ми и сина ми със своя скрит език“ — помисля си Одисей. Ако има даже най-тъпия меч или най-примитивната палица, ще разбие това създание на парчета, ще разцепи корубата му, ще намери и ще изтръгне тоя език.

Той оставя рачешкото чудовище и търси стъкления балон, от който може да вижда звездите.

Сега те не се движат. Не мигат. Одисей притиска покритите си с белези длани към студеното стъкло.

— Аз ще възпея Атина Палада — прочута богиня; мъдра, със поглед на сова, в сърцето си неумолима... чуй молитвата ми.

Тритогения... роди я сам Зевс Промислител, въоръжена до зъби от своята глава достолепна. Цялата в злато блестеше... Умолявам те, чуй молитвата ми.

И мигом обзе страхопочит всички безсмъртни, които видяха я... Копие остро размахна. Високият връх Олимпийски чак потрепера от страх пред богинята с поглед на сова!... Чуй молитвата ми.

Слава на тебе, о, дъще на Зевс, скиптроносеца властен... моля те, чуй молитвата ми^[1].

Одисей отваря очи. На сивоокия му поглед отвръщат само немигащите звезди и собственото му отражение.

Третият ден на полета от Марс и Фобос.

За далечния наблюдател, да речем някой, който гледа с мощен оптичен телескоп от орбиталните пръстени около Земята, „Кралица Маб“ би приличала на сложно копие от обхванати в трегери сфери, овали, резервоари, ярко боядисани правоъгълници, многобройни дюзи и черни бъквивъглеродни шестоъгълници, всички организирани около централни цилиндрични жилищни модули, които на свой ред балансират върху стълб от все по-ярки атомни експлозии.

Манмът отива да види Хокънбери в амбулаторията. Човекът оздравява бързо, отчасти благодарение на процеса на Грсвки, от който мирише на гръмотевична буря. Моравекът е донесъл цветя от

огромната оранжерия на „Кралица Маб“ — неговите база данни са му показали, че в преддубиконовия ХХІ век, от който идва Хокънбери или поне неговата ДНК, това все още е бил възприетият протокол. Когато ги вижда обаче, схластикът се засмива и признава, че никога не са му подарявали цветя, поне доколкото си спомня, но прибавя, че спомените за живота му на Земята, за истинския му живот, за живота му като университетски учен, а не като схластик на боговете, далеч не са пълни.

— Имаш късмет, че се телепортира на „Кралица Маб“ — казва Манмът. — Никъде другаде нямаше да намериш медицинския опит и хирургическите умения, нужни за твоето излекуване.

— Или паякообразен моравекски хирург — отбелязва Хокънбери. — Когато се запознах с Ретроград Синопесен, изобщо не подозирах, че само след едно дененощие ще ми спаси живота. Понякога животът се нарежда странно.

Манмът не се сеща какво да отговори.

— Знам, че си разговарял с Астейг/Че за случилото се с теб, но имаш ли нещо против пак да ми разкажеш? — след малко пита той.

— Ни най-малко.

— Казваш, че те е намушкала Елена, така ли?

— Да.

— И мотивът ѝ е бил само да не позволи мъжът ѝ, Менелай де, да открие, че го е измамил, след като си го телепортирал при ахейците.

— Така ми се струва. — Моравекът не е специалист по четене на човешки лица, ала даже той вижда, че тая мисъл натъжава Хокънбери.

— Но ти си казал на Астейг/Че, че с Елена сте били интимни... че сте били любовници.

— Да.

— Извини ме за невежеството в тези неща, доктор Хокънбери, но ми се струва, че Елена Троянска е много лоша жена.

Схластикът свива рамене и се усмихва, макар и тъжно.

— Тя е рожба на епохата си, Манмът — на сурови времена и непонятни за мен мотиви. Когато преподавах „Илиада“ на студентите си, винаги подчертавах, че нашите опити да очовечим Омировия разказ, да го обясним от гледна точка на модерния хуманизъм, са обречени на провал. Въпреки че са съвсем обикновени, тия герои...

тия хора... живеят в самото начало на нашата така наречена цивилизована ера, хилядолетия преди да възникнат съвременните ни хуманни ценности. В тая светлина действията и мотивите на Елена са също толкова трудни за разбиране, колкото, да речем, почти пълната безпощадност на Ахил или бекрайното коварство на Одисей.

Манмът кима.

— Знаеш ли, че Одисей е на кораба? Идвал ли е да те види?

— Не, не съм го виждал. Обаче премиер интегратор Астейг/Че ми каза, че е на борда. Всъщност ме е страх, че ще ме убие.

— Ще те убие ли? — смайва се европейският моравек.

— Ами, нали си спомняш, че помогнах да го отвлечете. Тъкмо аз го убедих, че имате за него послание от Пенелопа — ония глупости за маслината и леглото му на Итака. И когато го качих на стършела... прас! Меп Аху го трупяса и го натовари на машината. Ако бях на мястото на Одисей, определено щях да имам зъб на Томас Хокънбери.

„Трупясвам“ — мисли си Манмът. Обожава да попада на нови английски думи. Пресява речника си, открива я, за своя изненада установява, че не е мръсна, и я приготвя за бъдеща употреба.

— Съжалявам, че съм те изложил на евентуална опасност — казва той. Обмисля дали да съобщи на схоластика, че по време на целия смут около затварянето на Дупката Орфу му е предал по теснолъчевия канал заповед от премиер интеграторите да отвлечат Одисей, ала после се отказва да я използва като оправдание. Доктор Томас Хокънбери е роден през века, когато оправданието „аз само изпълнявах заповед“ веднъж завинаги е излязло от мода.

— Ще поговоря с Одисей... — започва Манмът.

Хокънбери поклаща глава и пак се усмихва.

— Рано или късно аз ще поговоря с него. Засега Астейг/Че е поставил един от вашите астровеки на пост.

— Чудех се какво прави астровекът пред амбулаторията — признава европеецът.

— Ако се случи най-лошото, просто ще се телепортирам. — Схоластикът докосва златния медальон под пижамата си.

— Къде ще отидеш? Олимп е военна зона. Илион вече може да е опожарен.

Усмивката на Хокънбери се стопява.

— Да. Възможно е. Винаги мога да потърся своя приятел Найтенхелзър там, където го оставих — в Индиана към хилядната година преди Христа.

— В Индиана... — прошепва Манмът. — На коя Земя?

Схоластикът поглажда гърдите си, където преди по-малко от три дни Ретроград Синопесен е държал сърцето му.

— *На коя Земя* — повтаря той. — Трябва да признаеш, че звучи странно.

— Да — съгласява се моравекът. — Но подозирам, че ще трябва да свикнем да мислим така. Твоят приятел Найтенхелзър е на Земята, от която си се телепортирал — можем да я наречем „Илионската земя“. Този космически кораб лети към Земя, съществуваща три хиляди години след първия ти живот и... ммм...

— Смърт — помага му Хокънбери. — Не се тревожи, свикнал съм с тая мисъл. Вече не ме измъчва... много.

— Удивително е, че си успял да си представиш машинното отделение на „Кралица Маб“ толкова ясно, след като си бил намушкан. Ти пристигна тук в безсъзнание — сигурно си задействал медальона точно преди да изпаднеш в несвяст.

Схоластикът поклаща глава.

— Не помня да съм завъртал медальона и да съм си представял каквото и да било.

— Какво си спомняш последно, доктор Хокънбери?

— Над мен се надвесваше жена и ме гледаше ужасено. Висока жена със светла кожа и тъмна коса.

— Елена ли?

Хокънбери отново поклаща глава.

— Тя вече си беше отишла, беше слязла по стълбището. Тая жена просто се... появи.

— Троянка ли беше?

— Не. Дрехите ѝ бяха... странни. Някаква туника и пола, по-скоро като жена от моята епоха, отколкото женските одежди, които съм виждал през последните десет години в Илион и на Олимп. Обаче не бяха и като през моята епоха...

— Възможно ли е да е било халюцинация? — пита Манмът. И не прибавя очевидното — че ножът на Елена е пробол сърцето на

Хокънбери, че кръвта се е изляла в гърдите му и мозъкът е останал без кръв.

— Възможно е... но не беше. Обаче когато я зяпнах и видях, че ме гледа, изпитах адски странно чувство...

— Да?

— Не знам как да го опиша — казва Хокънбери. — Увереност, че с нея скоро пак ще се срещнем на друго място. Някъде далеч от Троя.

Манмът се замисля и двамата, моравек и човек, дълго остават в спокойно мълчание. Глухият шум на огромните бутала — грохот, който на всеки трийсет секунди разтърсва кораба, последван от отчасти усещаното, отчасти чувано съскане и въздишки на грамадните възвратно-постъпателни цилиндри — е станал обичаен фон като тихия шепот на вентилационната система.

— Знаеш ли защо не исках да участвам във вашия полет до Земята, Манмът? — Схоластикът докосва гърдите си през пижамата.

Моравекът поклаща глава. Знае, че Хокънбери вижда отражението си в полирания черен пластмасов визьор, който обхваща предната страна на червения му метален череп.

— Защото знаех достатъчно за кораба, за тая „Кралица Маб“, за да разбирам истинската причина за пътуването.

— Премиер интеграторите са ти съобщили истинската причина — отбелязва Манмът. — Нали?

Хокънбери се усмихва.

— Не. А, причините, които ми изтъкнаха, са си истински, обаче не са истинската причина. Ако искахте да отидете на Земята, нямаше нужда да строите това грамадно чудовище. Вече имахте шейсет и пет бойни кораба в орбита около Марс или между Марс и Астероидния пояс.

— Шейсет и пет ли? — повтаря Манмът. Той знае, че в космоса има кораби, някои от които не по-големи от стършелите, други годни да превозват товари чак от пространството на Юпитер, ако се наложи. Ала не е имал представа, че са толкова много. — Откъде знаеш, че са шейсет и пет, доктор Хокънбери?

— Главен центурион Меп Аху ми каза, още докато бяхме на Марс и на Илионската земя. Аз любопитствах за двигателната система на корабите и той отговори съвсем неопределено, космическите съдове не били по неговата специалност, той бил боен

век, обаче останах с впечатлението, че другите кораби са с ядрени или йонни двигатели... много по-съвършени от атомни бомби в консервни кутии.

— Да — потвърждава Манмът. И той не знае много за космическите съдове — корабът, с който двамата с Орфу са дошли на Марс, е представлявал набързо скалпена комбинация от слънчеви платна и ядрени дюзи за еднократна употреба, изстреляна в Слънчевата система с два трилиона ватов моравекски требушет — ала даже той, скромният капитан на подводница от Европа, е наясно, че „Кралица Маб“ е прекалено примитивна и голяма за нуждите на обявената мисия. Струва му се, че знае накъде клони с всичко това Хокънбери, и не е сигурен, че иска да го чуе.

— Зад кораб, голям колкото Емпайър Стейт Билдинг, на трийсет секунди избухва атомна бомба, както постоянно посочват всички премиер интегратори и Орфу. Освен това „Кралица Маб“ няма стелт покритие, с каквото са снабдени даже стършелите. И вие задвижвате това гигантско тяло с ярко... как му казвахте?... албедо... с помощта на атомни взривове, които ще се виждат даже денем от повърхността на Земята... по дяволите, те вече сигурно се виждат с просто око.

— Кое то те кара да заключиш... — подсказва му Манмът. Предава целия разговор на Орфу, ала неговият йонийски приятел мълчи по частния им канал.

— Кое то ме кара да заключа, че истинската цел на тая мисия е корабът да бъде видян колкото се може по-скоро. Да изглежда колкото може по-заплашителен, за да предизвика реакция от страна на силите на или около Земята — същите сили, които твърдите, че правят фокуси с тъканта на самата квантова реалност. Опитват се да привлечат огъня им.

— Нима? — Манмът разбира, че доктор Томас Хокънбери има право... и че той, европейецът Манмът, още отначало е подозирал същото.

— Да — заявява схоластикът. — Предполагам, че корабът е натъпкан със записващи устройства и когато Неизвестните сили в орбита около Земята или там, където се крият, пръснат „Кралица Маб“ на атоми, всички подробности за тая сила и характера на нейните супероръжия ще се излъчат на Марс, Пояса, Юпитер или някъде другаде. Тоя кораб е като троянския кон, който гърците още не са се

сетили да построят на Илионската земя — а може и никога да не го построят, защото аз прецаках хода на събитията и защото Одисей е ваш пленник. Обаче вие знаете... или поне сте почти сигурни, че другата страна ще изгори тоя троянски кон. Заедно с всички нас.

„Това вярно ли е, Орфу?“ — пита европейският моравек по теснолъчевия канал.

„Да, приятелю, но не е всичко“ — разнася се мрачният отговор.

— Не с всички *нас*, доктор Хокънбери — казва Манмът на човека. — Телепортаторният медальон още е в теб. Можеш да си тръгнеш по всяко време.

Схоластикът престава да поглажда гърдите си — белегът е само бледа линия по кожата му и молекулярното лепило скоро ще скрие и нея — и докосва тежкия медальон, който виси на шията му.

— Да. Мога да си тръгна по всяко време.

---

[1] Омировият химн към Атина е цитиран по превода на Р. Константинова. — Б.пр. ↑

32.

Деймън избра девет души, петима мъже и четири жени, да му помогнат с обиколката на всичките триста известни факсвъзелни портали. Трябваше да проверят дали Сетебос е бил там и да предупредят обитателите, ако не е бил, но той реши да изчака Харман, Хана и Петър да се върнат със скутера. Харман беше казал на Ада, че ще се приберат за обяд или малко по-късно.

Аероскутерът не се върна за обяд. Не се върна и един час след това. Деймън чакаше. Знаеше, че Ада и другите са нервни — разузнавачите и групите, които събираха дърва за огрев, бяха забелязали движение на множество войникси в гората на север и юг от имението, сякаш чудовищата се събираха за масирана атака — и не искаше да откъсва десет души от задълженията им преди завръщането на Харман и неговите двама спътници.

Не се завърнаха и следобед. Часовите на стражевите кули и палисадата често поглеждаха ниските сиви облаци, явно с надеждата да видят скутера.

Деймън знаеше, че вече трябва да тръгва — че Харман е имал право и че трябва да побързат с разузнавателната обиколка ала изчака още един час. После два. Колкото и нелогично да беше, струваше му се, че ще изостави Ада, ако замине, преди Харман да се върне с аероскутера. Ако със съпруга ѝ се случеше нещо, тя щеше да е съкрушена, но общността на Ардис можеше да оцелее. Без скутера всички бяха обречени при следващото нападение на войниксите.

Ада беше заета през целия следобед и само от време на време излизаше, качваше се на вагрянката на Хана и се взираше в небето. Деймън, Том, Сайрис, Лоус и неколцина други стояха наблизо, ала не я заговаряха. Облаците посивяха и пак заваля сняг.

— Е, трябва да застъпя на дежурство в кухнята — каза Ада накрая и се уви по-плътено в шала си. Деймън и другите я проследиха с поглед. След малко Деймън влезе в къщата, качи се в стаичката си под стряхата на третия етаж и извади от сандъка си каквото му трябваше

— зелената термокожа и осмозната маска, дадени му от Сави преди повече от десет месеца.

Беше оставил костюма разкъсан и мръсен — раздран от ноктите и зъбите на Калибан, напоен с кръвта на Деймън и чудовището, покрит с кал при принудителното им кацане със скутера миналата пролет — но сега петната бяха почистени: термокожата сама се беше опитала да излекува раните си. Почти бе успяла. Тук-там зеленото покритие се губеше и се виждаше сребърната лъскавина на самия молекулярен пласт, но затоплящите и херметизиращите свойства бяха почти невредими — за да го изпита, Деймън се беше прехвърлил по факса в един пуст възел на повече от четири хиляди метра над морското равнище, необитаем, брулен от вятъра, затрупан със сняг портал, известен само като Пайкспийк. Термокожата запази телесната му топлина, осмозната маска също действаше — осигури му достатъчно въздух, за да диша нормално.

Деймън прибра почти безтегловния костюм и маската в раницата си до стрелите за арбалета и бутилките с вода и слезе долу да събере очакващата го група.

Отвън се разнесе вик. Той се втурна на двора заедно с Ада и половината обитатели на Ардис.

Скутерът беше на около километър и половина. Плавно проби облаците и заобиколи откъм югозапад, но изведнъж се разклати, спусна се надолу, стабилизира се, после пак се разклати и рязко се понесе към земята зад оградата на южната морава. В последния момент се издигна, забърса горния край на дървената палисада — тримата часови залегнаха, за да не бъдат пометени — заора в замръзналата пръст, отскочи на десет метра височина, отново остърга повърхността, продължи да подскача и накрая с плъзгане спря, като издълба в склона плитка бразда.

Ада хукна първа, всички тичешком я последваха към приземилата се машина. Деймън стигна няколко секунди след братовчедка си.

В аероскутера беше само Петър. Лежеше замаян и окървавен в предната централна ниша. Другите пет меки пътнически места бяха пълни с... оръжия. Деймън забеляза различни модели иглени пушки, някои като ония, които беше донесъл Одисей, но също и пистолети и други оръжия, каквито не бе виждал никога.

Помогнаха на младежа да слезе от машината. Ада отпра парче плат от туниката си и попи кръвта от челото му.

— Ударих си главата, когато угасна силовото поле... — изпъшка Петър. — Голям глупак съм. Трябваше да го оставя да кацне сам... Казах „ръчно управление“, когато автопилотът се изключи, след като излезе от облаците... мислех си, че мога да го управлявам... обаче не можех.

— Шшт — прекъсна го Ада. Том, Сайрис и другите ѝ помогнаха да изправи олюляващия се младеж на крака. — Ще ни разкажеш, когато влезем вкъщи. Часовите... моля, върнете се на постовете си. Останалите, заемете се със задачите си. Лоус, вземи хора и внесете оръжието и мунициите. В багажните отделения на скутера може да има още. Пренесете всичко в главната зала.

Сайрис и Том донесоха лекарства и бинтове в салона и Петър заразказва патилата си пред най-малко трийсетина души.

Описа обсадения от войникси Голдън Гейт и срещата с Ариел.

— После в балона стана тъмно за няколко минути, бъкистъклото не пропускаше слънчева светлина, и когато пак стана прозрачно, Харман беше изчезнал.

— Къде, Петър? — Гласът на Ада не издаваше никакви чувства.

— Не знаем. Три часа претърсвахме целия комплекс с Хана и намерихме оръжието в нещо като музейна зала в балон, в който тя не беше влизала, обаче от Харман или онова зелено същество, Ариел, нямаше и следа.

— Къде е Хана? — попита Деймън.

— Остана там. — Младежът опипа бинтованата си глава. — Знаехме, че трябва да върнем скутера и колкото може повече оръжие в Ардис — колкото се може по-скоро. Ариел каза, че бил програмирал машината да лети по-бавно, отколкото на отиване — полетът отне четири часа. Ако яслата успее да го спаси, Одисей щял да излезе от нея след три денонощия и Хана реши да остане, за да види... да види дали Никой ще оцелее. Освен това намерихме още десетки оръжия — ще трябва да се върнем със скутера — и Хана каза да я вземем тогава.

— Войниксите ще успеят ли да влязат в балоните? — попита Лоус.

Петър поклати глава и се намръщи от болка.

— Според нас не. Плъзгаха се по бъкистъклото. Няма други функциониращи изходи и входи освен полупропускливата гаражна врата, която се херметизира след излитането ми.

Деймън кимна. Спомняше си и бъкистъклото на трактора по време на пътуването им в Средиземноморския басейн със Сави, и полупропускливите мембранни врати на орбиталния остров на Просперо.

— Както и да е, Хана има поне петдесет иглени пушки — кисело се усмихна Петър. — Изнесохме ги от музея в сандъци и одеяла. Ако все пак успеят да влязат вътре, тя ще убие много войникси. А и залата, в която се намира яслата на Одисей, е скрита от останалата част от комплекса.

— Няма да пратим скутера обратно още тая вечер, нали? — попита една жена, казваше се Сейлъс. — Искam да кажа... — Тя хвърли поглед към прозорците. Навън следобедът бързо гаснеше.

— Няма — успокои я Ада. — Благодаря, Петре. Върви да си починеш. Ще докараме скутера при къщата и ще приберем оръжието и мунициите. Това може да спаси Ардис.

Всички тръгнаха да си свършат работата. Даже на моравата се водеха оживени разговори. Лоус и другите, които бяха стреляли с първите иглени пушки, донесени от Одисей, изпробваха новото оръжие — всички пушки работеха, — направиха стрелбище зад имението и започнаха да обучават останалите. Деймън ръководеше почистването на аероскутера. Когато активираха пулта, машината се съживи и увисна на по-малко от метър над земята. Шестима мъже я избутаха до къщата. Багажните отделения отзад и отстрани, където Одисей държеше копията си по време на лов за фोरусракоиди, наистина бяха пълни с оръжие.

Накрая, когато зимният привечерен здрач прогони светлината от небето, Деймън отиде да види Ада. Тя стоеше до пламтящата вагрянка на Хана. Той понече да я заговори и разбра, че не знае какво да каже.

— Върви. — Тя го погледна в очите. — Успех. — Целуна го по бузата и го побутна към къщата.

В снежната привечерна сивота Деймън и деветимата му другари напълниха раниците си с още стрели, храна и вода — помислиха дали да не вземат от новите иглени пистолети, но решиха да се ограничат с арбалетите и ножовете, оръжия, които познаваха — и бързо извървяха

двата километра от палисадата на Ардис Хол до факс павилиона. От време на време тичаха. В тъмната гора се движеха сенки — но не видяха нито един войникс. Не се обаждяха птици — даже случайното пърхане и писукане, обичайни за дълбоката зима. Нервните мъже и жени, които охраняваха оградата на факс портала, общо двайсет, отначало ги помислиха за подранила смяна, после видимо се разочароваха, когато научиха, че цялата група ще се прехвърли. През последното денонощие никой не бе идвал или заминавал и часовете бяха видели десетки войникси да се придвижват на запад през гората. Знаеха, че ако войниксите атакуват масирано, факс павилионът ще падне, и искаха да се приберат в Ардис преди мръкване. Деймън им каза, че тая нощ в имението няма да е безопасно и че смяната може да не успее да стигне до портала преди залез-слънце, поради раздвижването на войниксите, но че през следващите няколко часа някой ще долети с аероскутера, за да види как са. Ако войниксите атакуваха павилиона и защитниците успеяха да пратят човек в Ардис, скутерът щеше да докара подкрепление, по петима души на курс.

Деймън огледа групата, която беше събрал — Реймис, Кейман, Дорман, Кол, Едид, Кара, Сайман, Око и Ел — и за последен път изложи на деветимата доброволци задачата им: всеки имаше списък с трийсет факсвъзелни шифъра, подредени последователно, тъй като разстоянията нямаха значение в света на факса, и отново им обясни как трябва да обиколят и трийсетте места, преди да се върнат. Ако имаше признаци за синята ледена паяжина и многоръкия Сетевос, трябваше да огледат обстановката и да си плюят на петите. Нямаха за цел да се сражават. Ако местната общност продължаваше да живее като преди, трябваше да съобщят на човека, който я ръководи, и колкото може по-скоро да се прехвърлят в следващия възел. Даже ако се забавеха с предаването на съобщението, Деймън се надяваше всички да изпълнят задачата си за по-малко от дванайсет часа. Някои възли бяха слабо населени, само няколко къщи около павилиона, и престоите щяха да са кратки, даже още по-кратки, ако хората бяха избягали. Ако някой от куриерите не се върнеше в Ардис Хол до двайсет и четири часа, щяха да го смятат за изчезнал и да пратят някого на негово място да съобщи в неговите трийсет възела. Трябваше да се приберат рано — преди да приключат обиколката си — единствено ако получат тежки рани или

узнаят нещо важно за оцеляването на общността в Ардис. В този случай трябваше незабавно да се прехвърлят обратно.

Сайман тревожно оглеждаше хълмовете и ливадите. Не казваше нищо, ала Деймън можеше да прочете мислите му: какъв шанс имаха да се опитат да извървят двата километра в мрака, докато войниците дебнеха?

Деймън повика защитниците на павилиона и им обясни, че ако някой от групата се прехвърли обратно с важна новина и скутерът не е на разположение, петнайсет от тях трябва да придружат куриера до Ардис Хол. Павилионът в никакъв случай не биваше да остава без охрана.

— Някакви въпроси? — попита накрая. В гаснещата светлина обърнатите им към него лица приличаха на бели овали. Никой нямаше въпроси. — Ще се прехвърлим в реда на факс шифрите. — Деймън не губи време да им пожелава успех. Десетимата един по един се прехвърлиха — въведоха първия код от списъка си на клавиатурата върху колоната в центъра на павилиона и изчезнаха. Самият той бе взел последните трийсет шифъра, главно защото сред тях беше кратерът Париж, както и възлите, които вече бе проверил. Но когато се прехвърли, не въведе нито един от тях, а малко известния код на необитаемия тропически остров.

Там продължаваше да е ден. Лагуната беше светлосиня, водата зад рифа постепенно придобиваше по-тъмен цвят. Утринното слънце осветяваше отгоре тъмните облаци — неотдавна бе научил, че се казват „купести“ — които се трупаха високо на западния хоризонт.

Деймън се огледа, за да се увери, че е сам, съблече се, нахлузи термокожата и остави качулката да виси свободно на врата му и осмозната маска — на ремък под туниката му. После си обу панталона, туниката и обувките и прибра бельото си в раницата. Провери останалото й съдържание — ивици жълт плат, които беше нарязал в Ардис, двата примитивни чука, които бе поръчал на Реман, най-добрия ковач в имението след Хана. Намотки въже. Още стрели за арбалет.

Искаше първо да се върне в кратера Париж, но там беше нощ, а за да види каквото трябваше, имаше нужда от светлина. Знаеше, че до изгрева в Париж остават около седем часа, и бе почти убеден, че дотогава ще успее да обиколи повечето от другите си дващест и девет възела. Някои от тях беше посетил след бягството си от кратера —

Киев, Белинбад, Уланбат, Чом, имението на Ломан, Дрид, Фуего, Кейптаун Тауър, Деви, Мантуа и Сатъл Хайтс. Само Чом и Уланбат бяха обхванати от синия лед и той се надяваше, че положението не се е променило. Даже да му трябваха цели дванайсет часа, за да предупреди хората в другите градове и възли, когато се прехвърлеше в кратера Париж, вече щеше да е светло.

А кратерът Париж беше мястото, където възнамеряваше да направи каквото трябва.

Нарами тежката си раница, вдигна арбалета, върна се при павилиона, сбогува се с тропическия бриз и шумоленето на палми и въведе първия код от списъка си.

33.

Ахил е носил мъртвото, ала напълно запазено тяло на амазонката Пентезилея повече от трийсет левги, близо сто и петдесет километра, нагоре по склона на Олимп и е готов да я носи още петдесет или сто, ако се стигне дотам, даже хиляда, ала по някое време през тоя трети ден, някъде на височина около осемнайсет хиляди метра, въздухът и топлината изчезват окончателно.

Три дни и три нощи, само с кратки почивки за сън, Ахил, синът на Пелей и богинята Тетида и Еаков внук, се е изкачвал по стъклената тръба на кристалния ескалатор, който се издига до върха на Олимп. Разбит в подножието на склоновете още в първите дни на войната между силите на смъртните и боговете, нагоре ескалаторът е запазил въздуха и нагревателните си елементи. До осемнайсет хиляди метра. Дотук. Досега.

Тук някоя мълния или плазмено оръжие напълно е прекъснало ескалаторната тръба — останала е половинкилометрова дупка и на фона на червената вулканична скала кристалният ескалатор прилича на змия, разсечена надве с мотика. Ахил с натиск преминава през силовото поле в отворения край на тръбата и прекосява тая ужасна пустош, като носи оръжията си, щита и тялото на Пентезилея — трупа на амазонката, намазан със съхраняващата амброзия на Атина Палада и увит в по-рано бял лен, взет от собствената му шатра — ала когато стига до другата страна, дробовете му се пръскат, очите му горят, от ушите му тече кръв от ниското налягане и кожата му е обгорена от убийствения студ. И тогава вижда, че тръбата е разбита още много километри нагоре по стръмния склон на Олимп и че в нея няма въздух и топлина. Вместо стълбище, по което може да се изкачи, ескалаторът е само купчина разкривен метал и строшено стъкло докъдето му стигат очите. Безвъздушен и леден, той даже не осигурява подслон от виещите ураганни ветрове.

Проклинацията, задъхан Ахил се спуска обратно при другия отвор на кристалната тръба, провира се през жужащото силово поле и се строполява на металните стъпала, като преди това внимателно

оставя увития си товар. Кожата му е напукана от студа. „Как е възможно *студът* толкова да прилича на слънцето?“ — чуди се той. Бързоногият мъжеубиец е убеден, че се е изкачил по-високо, отколкото е полетял Икар, а восъкът на крилата на момчето, което искало да е птица, се е стопил от топлината на слънцето. Нали? Ала планинските върхове в земята на неговото детство, Хироновата страна, родината на кентаврите, са били студени, ветровити и негостоприемни места с въздух, ставащ все по-рядък с височината. Ахил разбира, че е очаквал повече от Олимп.

Вади една кожена торба изпод наметалото си, измъква от нея малък мех и изцежда последните капки вино върху сухите си напукани устни. Изял е последното си сирене и хляб преди десет часа, сигурен, че скоро ще стигне на върха. Ала Олимп сякаш няма връх.

Сега му се струва, че месеци са изтекли от оная сутрин преди три дни — деня, в който е убил Пентезилея, деня, в който се е затворила Дупката и го е откъснала от Троя и неговите мирмидонци и ахейци, не че го е грижа, че Дупката се е затворила, тъй като няма намерение да се върне, докато Пентезилея не се съживи и не стане негова невеста. Но не е планирал този поход. Преди три дни, когато е излязъл от шатрата си на бойното поле в подножието на Олимп, е носил съвсем малко храна, нямал е намерение да отсъства повече от няколко часа. Оная сутрин силата му е изглеждала безгранична, също като гнева му.

Ахил се чуди дали има сили да извърви трийсетте левги надолу по металното стълбище.

„Може би... ако я оставя“.

Още докато тая мисъл се плъзга по изтощения му ум, той разбира, че няма да го направи... не може да го направи. Какво беше казала Атина? „Няма избавление от тая Афродитина магия — феромоните са заговорили и тяхната присъда е окончателна. Пентезилея ще е единствената ти любов през целия ти живот, или като труп, или като жива жена...“

Пелеевият син няма представа какво са феромоните, обаче знае, че проклятието на Афродита е съвсем истинско. Любовта към тая жена, която толкова жестоко е убил, дере вътрешностите му по-свирепо от глада, който кара корема му да курка. Никога няма да се върне надолу. Атина му е казала, че на върха има лечебни вани,

тайната на боговете, източника на тяхното физическо възстановяване и безсмъртие — таен път около неприкосновената граница между светлина и мрак, между живота и смъртта. Лечебните вани... ето къде ще отнесе Пентезилея. Когато тя отново задиша, ще стане негова невеста. Той предизвиква самите Съдби да му излязат насреща.

Ала сега изнемогатата кара могъщите му, загорели от слънцето ръце да треперят и Ахил се навежда напред, опира се на окървавените си колене точно над наколенниците. Поглежда през кристалния покрив и стени на затвореното метално стълбище и за пръв път от три дни обръща внимание на гледката.

Слънцето почти залязва и Олимп хвърля сянката си далеч по червения терен. Дупката я няма и в червеното поле долу вече не пламтят лагерни огньове. Ахил вижда лъкатушната линия на кристалния ескалатор почти до края на трийсетте левги, които е извървял — стъклото отразява повече светлина от тъмните склонове под него. Сянката на планината стига до брега, до далечните хълмове и даже до синьото море, което толкова спокойно се плиска на север. На изток се белеят снежните шапки на три други високи върха, издигащи се над ниските облаци. Те също улавят червения залез. Краят на света е заоблен. Това се струва извънредно странно на Ахил, тъй като всеки знае, че светът или е плосък, или е с форма на паница и далечните му стени се издигат нагоре, а не надолу като ръба на тая земя. Това явно не е Олимп в Гърция, но пък Ахил вече го знае от много месеци. Тоя свят с червена пръст и синьо небе, с тая невероятно висока планина е истинският дом на боговете и Пелеевият син подозира, че хоризонтът може да се заобля надолу и изобщо да прави каквото му скимне.

Обръща се да погледне нагоре в мига, в който при него се телепортира някакъв бог.

Това е дребен бог според олимпийските стандарти, джудже, едва метър и осемдесет, брадат, грозен и се олюлява, когато вижда щетите, нанесени на неговия ескалатор — Ахил забелязва, че е хром, почти гърбав. Тъй като познава олимпийския пантеон като всеки аргивски герой, той веднага го познава — Хефест, бога на огъня и главен майстор на боговете.

Хефест като че ли почти приключва с огледа на щетите — стои на студа и виещия вятър с гръб към Ахил, чеше се по брадата и си мърмори — и явно не е забелязал ахееца и неговия вързоп.

Ахил не го чака да се обърне. Бързоногият мъжеубиец с пълна скорост се втурва през силовото поле, нахвърля се върху бога на огъня и му прилага любимите си хватки, като започва с прочутата „прегръдка“, която му е донесла безчет награди на турнири по борба — сграбчва Хефест през якия кръст, обръща го надолу с главата и го мята на червената скала. Божественият ковач изругава и се опитва да се надигне. Пелеевият син го хваща за подлакътницата и му прилага „летящата кобила“ — премята го през рамо и го тръшва на земята по гръб.

Хефест пъшка и изкрещява ужасяващо мръсна псувня.

Ахейският герой знае, че следващият ход на бога е да се телепортира, затова се мята върху по-ниското, по-широкоплещесто тяло, стиска с крака кръста му в смазваща ребрата ножица, с лявата си ръка обгръща шията му, изтегля късия богоубийствен кинжал от пояса си и го опира под брадичката му.

— А си отлетял, а съм дошъл с теб и съм те заклал — изсъсква Ахил в косматото ухо на майстора.

— Не... можеш... да... убиеш... бог... мама... му... стара — изпъшква Хефест и с дебелиите си мазолести пръсти се мъчи да откопчи ръката на нападателя от гърлото си.

Ахил плъзва камата и оставя осемсантиметрова рана — дълга, но плитка — под брадичката на бога. По рядката брада пръсват капки златна кръв. В същия миг Пелеевият син още по-силно стяга с крака прациящите ребра на Хефест.

Богът изстрелва електричество по тялото си в бедрата на Ахил и той сбърчва лице, но не го пуска. Хефест напъна свръхчовешки сили да се освободи — Пелеевият син му отвърща с още по-свръхчовешка сила и го държи здраво, усилва натиска и на краката си, и на камата под брадичката на червеноликия ковач.

Хефест пуфти, хърка и безпомощно се отпуска.

— Добре... стига — изсумтява той. — Печелиш мача, сине Пелеев.

— Дай ми дума, че няма да се чупиш.

— Давам ти дума — подчинява се Хефест и простенва, когато Ахил стяга мощните си бедра.

— И знай, че ще те убия, ако нарушиш думата си — изръмжава мирмидонският цар, претъркулва се настрани и усеща, че въздухът е

прекалено рядък, за да остане в съзнание повече от още няколко секунди. Сграбчва бога за туниката и рошовата коса и го замъква през силовото поле в затвореното кристално стълбище.

Щом се озовават вътре, хвърля Хефест на металните стъпала и пак обвива крака около ребрата му. Достатъчно дълго е наблюдавал Хокънбери и самите богове, за да знае, че когато се телепортират, те отнасят със себе си всеки, с когото са във физически контакт.

Богът на огъня хърка и пъшка. После поглежда увитото в лен тяло на Пентезилея и пита:

— Какво те води на Олимп, бързоноги Ахиле? Да не носиш мръсното си бельо на пране?

— Млъквай — изсумтява мъжеубиецът. Трите дни без храна и мъчителното изкачване на осемнайсет хиляди метра по склоновете на почти безвъздушната планина са го източили. Усеща, че свръхчовешката му сила го напуска като вода, изтичаща през сито. Още минута и ще трябва да пусне Хефест — или да го убие.

— Откъде взе тоя нож, смъртни? — пита брадатият окървавен бог.

— Повери ми го Атина Палада. — Ахил не вижда причина да крие истината, пък и за разлика от някои, например хитроумния Одисей, той и без това никога не лъже.

— Атина значи, а? — изсумтява Хефест. — Това е богинята, която обичам най-много.

— Да, чувал съм — отвърща Пелеевият син. Всъщност е чувал, че Хефест векове наред се е мъкнал след нея и се е опитвал да я има. По някое време стигнал толкова близо, че Атина отблъснала издутия му член с бедрата си — гърците срамежливо използват думата „бедра“, разбирайки външните полови органи — и хромият брадат Хефест се изпразнил върху краката ѝ точно в мига, в който по-силната от него богиня го съборила от себе си. Вторият баща на Ахил, кентавърът Хирон, му е разказвал много истории, в които вълната, на гръцки „ерион“, с която Атина избърсала спермата, или прахът, в който паднала спермата, играят интересна роля. Като мъж и най-велик воин на света, Пелеевият син е чувал аедите да пеят за „момината роса“, „херсе“ или „дросос“ на езика на родния му остров, но тия думи също означават и „новородено“. Твърди се, че множество герои, сред които Аполон, са родени от тая осеменена вълна или прах.

Ахил решава да не споменава за това. А и е останал почти без сили.

— Освободи ме и ще ти стана съюзник — изпъшква Хефест. — И без това сме като братя.

— Как така сме като братя? — успява да изрече царят на мирмидонците. Ако се наложи да пусне божествения ковач, ще трябва да забие богоубийствения кинжал на Атина под брадичката и в черепа му, да набучи на шиш мозъка му и да го изтръгне като риба, набучена на копие и извадена от ручей.

— Когато бях заграбен в морето скоро след Проманата, Океановата щерка Евринома и твоята майка Тетида ме поеха в скутовете си — поясни богът. — Щях да се удавя, ако майка ти, милата Тетида, дъщеря на Нерей, не се беше погрижила за мен. Ние сме като братя.

Ахил се колебае.

— Даже повече от братя — пъшка Хефест. — Ние сме съюзници. Мъжеубиецът не отговаря, за да не разкрие слабостта си.

— Съюзници! — извиква майсторът на боговете; ребрата му прасят едно след друго като фиданки на студа. — Любимата ми майка Хера мрази оная развратна кучка Афродита, която е твой враг. Моята възлюбена Атина те е пратила с тая задача, казваш, и аз с готовност ще ти помогна да я изпълниш.

— Заведи ме при лечебните вани — успява да каже Ахил.

— При лечебните вани ли? — Ахейският цар поотпуска хватката и Хефест дълбоко въздъхва. — Там ще те открият, сине на Пелей и Тетида. Олимп е в хаос, бушува гражданска война — Зевс е изчезнал, — обаче при лечебните вани има охрана. Още не се е стъмнило. Ела в моя дом, яж, пий, почини си, и през нощта ще те заведе право при лечебните вани, когато там са само чудовищният Лечител и неколцина сънени стражи.

„Храна?“ — мисли си Ахил. Вярно, разбира той, едва ли ще може да се бие, камо ли да заповяда на други да съживят Пентезилея, ако скоро не хапне нещо.

— Добре — изсумтява мъжеубиецът, освобождава брадатия бог и затъква камата от Атина в пояса си. — Заведи ме в дома си на върха на Олимп. Обаче без номера.

— Без номера — изръмжава Хефест, мръщи се и опипва натъртените си и счупени ребра. — Обаче към безсмъртните не бива да се отнасят по този начин. Дай ми ръка и ще се телепортираме.

— Един момент — спирало Ахил. Едва успява да вдигне на рамото си тялото на Пентезилея, толкова е слаб. — Добре — казва после и стиска косматата ръка на бога. — Можем да тръгваме.

34.

Войниксите атакуваха малко след полунощ.

След като помогна с готвенето и сервирането на вечерята, Ада се включи в тежката работа по укрепване на защитата на Ардис Хол. Въпреки настояванията на Пиън, Лоус, Петър и Айсис, които знаеха, че е бременна, тя остана навън на студа и под лекия сняг и помогна в изкопаването на рововете на трийсетина метра навътре от палисадата. Идеята бяха дали Харман и Деймън — ровове, пълни с безценната газ за фенерите им, която трябваше да се възпламени, ако войниксите успеят да пробият оградата — и на Ада ѝ се искаше двамата да са тук, за да участват в изкопаването им.

Пръстта беше замръзнала, а тя бе прекалено уморена дори само да пробие повърхността, въпреки че бе взела една от най-острите лопати. Това толкова много я ядосваше, че трябваше да бърше сълзите и сополите си, докато чакаше Греог и Ем да пробиват замръзналата почва, за да може тя да я изрива. За щастие бе тъмно и никой не я гледаше. Ако я видеха, че плаче, от срам щеше да се разциври на глас. Когато Петър излезе от коридора, където довършваше защитните приготовления на първия етаж, и пак я помоли да се прибере, тя откровено му отговори, че ѝ харесва да работи с другите. Физическият труд и човешката близост ѝ действали добре и не ѝ позволявали да мисли за Харман, така му каза. И това си беше самата истина.

Някъде след десет вечерта най-после изкопаха рововете. Те бяха примитивни, меко казано — широки метър и половина и около половин дълбоки, облицовани с найлонови чували, донесени от Чом през предишните седмици. В коридора бяха натрупани скъпоценните кутии газ — Харман го наричаше „керосин“, — готови да ги изнесат, да ги излеят и да ги запалят, ако се наложеше защитниците на палисадата да отстъпят.

— Какво ще стане, след като за няколко минути изхабим газта си за една година? — бе попитала Ана.

— Ще седим на тъмно — гласеше отговорът на Ада. — Обаче ще сме живи.

Всъщност и тя имаше възражения срещу тая мярка. Съмняваше се, че ако войниксите преодолеят външните укрепления, някаква си огнена стена ще ги спре, даже да имаха време да я запалят. Харман и Деймън бяха участвали в скицирането на планове за укрепване на входовете на Ардис и монтиране на тежки капаци на всички прозорци на първия и втория етаж — работата продължаваше вече трети ден и според Петър почти приключваше, — ала Ада хранеше съмнения и за тая отбранителна линия.

След като изкопаха рововете, удвоиха броя на часовите на палисадите, складираха кутиите керосин във външния коридор и определиха хора, които да ги отнесат при рововете в случай на нападение, раздадоха новите иглени пушки и пистолети — те бяха достатъчно, за да въоръжат всеки шести в Ардис, положение, съвсем различно от доскорошното — и Греогли закри над имението със скутера, Ада влезе вътре да помогне на Петър с организиране на отбраната на къщата.

Тежките капаци бяха почти готови — големи и масивни, с размера на старите дъбови каси на прозорците, готови да бъдат затворени и заключени с железни резета, изковани до вагрянката на Хана. Бяха толкова грозни, че Ада само одобрително кимна и се извърна, за да скрие сълзите си.

Спомняше си красотата и изяществото на Ардис Хол допреди по-малко от година, традиция, обхващаща близо две хилядолетия — чудесно място за живот и забавления, изтънчено и изискано. Преди по-малко от година бяха отпразнували деветдесет и деветия рожден ден на Харман с разкошен пир под старите брястове и дъбове. Имаше запалени фенери по клоните, бяха докарали храна от всички краища на планетата, сервираха я летящи слуги, кротки войникси теглеха едноколки и дрошки по чакълена алея до осветената предна порта, мъже и жени откъде ли не пристигаха с най-хубавите си дрехи и модерни прически. Ада се огледа наоколо — десетки хора в груби туники сновяха из претърпанения главен салон, фенерите съскаха и пращяха в сумрака, по пода бяха пръснати спални чували, до тях бяха струпани иглени пушки и арбалети, в камината пламтеше огън, ала не за уют, а за топлина, нужна им да оцелеят в тоя студ, изтощени и мръсни мъже и жени хъркаха край огъня, навсякъде имаше кални

стъпки, тежки дъсчени капаци бяха заменили красивите завеси на майка й. „Дотам ли стигнахме?“ — помисли си тя.

Да.

На територията на имението живееха четиристотин души. Ардис вече не бе нейният дом. Или по-точно, беше дом на всички, които искаха да живеят тук и се бореха за това.

Петър й показва капациите и другите нововъведения — прорези в капациите на първия и втория етаж, през които защитниците можеха да стрелят с лъкове, арбалети и иглени оръжия, ако войниксите пробиеха палисадата и нахлуеха в имението, вряла вода в грамадни казани на третия етаж — бяха вдигнати с рудан до високите тераси, откъдето можеха да залееят чудовищата. Харман беше сиглирал тая идея от една стара книга. Сега големите казани с вода и масло вряха на импровизирани печки, пренесени в някогашните лични покои на семейството на Ада. Всичко това бе грозно, но като че ли можеше да има ефект.

Влезе Греоги.

— Скутерът? — обърна се към него Ада.

— Горѐ на площадката е. Реман и другите се готвят да излетят със стрелците.

— Какво видя? — попита Петър. След залез-слънце бяха престанали да пращат разузнавателни отряди в гората — войниксите виждаха по-добре от хората на тъмно и просто беше прекалено рисковано да пращат патрули в такава облачна нощ, без луна и пръстени — затова правеха обходи със скутера.

— Трудно се вижда в мрака и тая лапавица — отвърна Греоги. — Обаче хвърляхме осветителни ракети в гората. Навсякъде има войникси — повече, отколкото сме виждали досега...

— Но откъде се взимат? — като търкаше лакти, сякаш й беше студено, рече една възрастна жена, казваше се Уру. — Не се прехвърлят по факса. Вчера бях часови и...

— В момента това не ни интересува — прекъсна я Петър. — Какво друго видя, Греоги?

— Продължават да носят камъни от реката — отговори ниският риж мъж.

Ада потрепери. Пешите патрули бяха съобщили за това още по-пладне — войниксите носели тежки камъни и ги трупали в гората.

Обитателите на Ардис никога не ги бяха виждали да правят така, а от всяка промяна в поведението им на Ада й прималяваше от тревога.

— Да не би да строят нещо? — почти с надежда попита Касман.
— Стена или нещо подобно? Укрития?

— Не, просто трупат камъните на редове и купчини в края на гората — каза Греоги.

— Трябва да допуснем, че ще ги използват за хвърляне — тихо заяви Сайрис.

Ада се замисли за всички години — векове, — през които войниксите са били яки, ала пасивни и безмълвни слуги и са вършели всичко, което не е било по вкуса на старостилните човеци: дране и разфасоване на животни, охрана от аРНКирани динозаври и други опасни копирани същества, теглене на дрошки и едноколки като товарни животни. Твърдеше се, че векове преди последния факс — преди хиляда и четиристотин години — войниксите били навсякъде, но неподвижни, просто безглави статуи с кожени гърбици и метални коруби. До Падането преди девет месеца, когато островът на Просперо в е-пръстена бе избухнал в пламъци и се бе пръснал на десетки хиляди метеоритни късове, никой не бе виждал войникс да прави нещо неочаквано, камо ли да действа по своя инициатива.

Времената се бяха променили.

Кейман, един от първите ученици на Одисей, излезе напред, почти в средата на кръга.

— Миналия месец сиглирах една книга, в която се разказваше за древни обсадни машини отпреди Изгубената ера, които можели да мятат огромни камъни на много километри.

— В книгата имаше ли схеми? — попита Ада.

Кейман прехапа устни.

— Само една. Изобщо не беше ясно как действа.

— И без това не става за отбрана — посочи Петър.

— Но ще ни позволи да ги обстрелваме с камъни — възрази Ада.
— Кейман, защо не потърсиш тая книга? Занеси я на Реман, Ем, Лоус, Кол и другите, които помагат на Хана във вагрянката и ги бива да майсторят разни неща...

— Кол го няма — съобщи Сейлърс, жената с най-къса коса в Ардис. — Замина с Деймън и неговата група.

— Е, тогава я занеси на всички, които ги бива да майсторят разни неща — обърна се Ада към Кейман.

Слабият брадат мъж кимна и забърза към библиотеката.

— Мислиш да ги замеряме със собствените им камъни ли? — усмихна се Петър.

Ада сви рамене. Искаше ѝ се Деймън и деветимата други да не бяха заминавали. Искаше ѝ се Хана да се е прибрала от Голдън Гейт. И най-много ѝ се искаше Харман да си е вкъщи.

— Хайде да си довършим работата — предложи Петър. Групата се пръсна. Греоги поведе неколцина души към площадката, за да се отправят на поредния патрул с аероскутера. Други тръгнаха да си легнат.

Петър докосна Ада по ръката.

— Трябва да поспиш.

— Ще остана на пост... — отвърна тя. Във въздуха като че ли се разнасяше високо жужене, сякаш се бяха завърнали летните житарки.

Младежът поклати глава, после я поведе по коридора към стаята ѝ. „Нашата стая с Харман“ — помисли си Ада.

— Уморена си, Ада. Бодърстваш от цели двайсет часа. Всички от дневната смяна вече спят. Пратихме повече хора на стените, имаме въздушен патрул. Направихме всичко, каквото можем. Имаш нужда от сън. Ти си особена личност.

Тя смаяно дръпна ръката си.

— Не съм!

Петър я погледна. Очите му бяха тъмни на мъждукащата светлина на фенера в коридора.

— Особена си, независимо дали го признаваш. Ти си част от Ардис. За мнозина от нас ти си живото възплъщение на това място. Все още си наша домакиня. Хората чакат твоите решения, и то не само защото Харман фактически ни ръководи от няколко месеца. Освен това ти си единствената бременна тук.

Ада нямаше какво да възрази и му позволи да я отведе в спалнята ѝ.

Знаеше, че трябва да спи — трябваше да спи, ако искаше да е от полза за Ардис и за самата себе си — ала сънят не идваше. Можеше

само да се измъчва за отбраната на имението и да мисли за Харман. Къде ли беше той? Дали бе жив? Всичко наред ли беше? Щеше ли да се върне при нея?

Още щом моментната опасност от войникси отминеше, тя щеше да отиде на Голдън Гейт при Мачу Пикчу — никой не можеше да я спре — и щеше да открие своя любим, своя съпруг, даже това да бе последното, което щеше да направи.

Ада стана в тъмната стая, отиде при тоалетката си, извади торинския саван и го занесе на леглото. Нямаше желание да използва функцията, за да повика отново образите — пазеше ужасяващо жив спомен за умиращия в кулата, който я беше погледнал, който я бе *видял* — но искаше пак да види древната Троя. „Град под обсада — обсаденият дом на други хора“. Това можеше да я обнадежди.

Легна по гръб, нагласи извезаните микровериги на челото си и затвори очи...

В Илион е утро. Елена Троянска влиза в главната зала на временния Приамов дворец, бившият ѝ дом с Парис, и бързо отива при Касандра, Андромаха, Херофила и грамадната лесбоска робиня Хипсипила, които стоят сред група знатни жени отляво зад трона на цар Приам.

Андромаха я стрелва с поглед и прошепва:

— Пратихме слуги да те търсят вкъщи. Къде беше?

Елена едва е имала време да се изкъпе и да облече чисти дрехи, след като е избягала от Менелай и е оставила умиращия Хокънбери в кулата.

— Разхождах се — лъже тя.

— Разхождала се — повтаря красивата Касандра със замаяния глас, който често придружава трансвете ѝ. Русокосата пророчица се подсмихва. — Разхождала се... с ножа си ли, скъпа Елено? Успя ли вече да го избършеш?

Андромаха изшътква на Приамовата щерка. Хипсипила се навежда към Касандра и Елена вижда, че робинята стиска бледата ръка на момичето, което потреперва от болка — пръстите на Хипсипила се впиват в светлата плът по знак на Андромаха, — ала после пак се усмихва.

„Ще трябва да я убием“ — мисли си Елена. Струва ѝ се, че са изтекли месеци, откакто не е виждала другите две от първите Троянки, както са се нарекли, ала всъщност са минали само две денонощия, откакто се е сбогувала с тях и е била отвлечена от Менелай. Четвъртата и последна от групата, Херофила, „обичаната от Хера“, най-старата пророчица в града, сега стои при по-видните жени, но погледът ѝ блуждае и през последните осем месеца сякаш е остаряла с дваисет години. Също като на Приам, разбира Елена, дните на Херофила са преброени.

Мислите ѝ се връщат към вътрешната политика на Илион. Изумена е, че Андромаха е оставила Касандра жива — ако Приам и народът научат, че Астианакс, рожбата на Андромаха и Хектор, е жив, Хекторовата жена ще бъде разкъсана жива. Всъщност самият Хектор ще я убие, разбира Елена.

„Къде е Хектор?“ Най-после се сееща, че всички чакат него.

Тъкмо се кани да зададе шепнешком тоя въпрос на Андромаха, когато влиза Хектор, придружен от десетина вождове и най-близки другари. Въпреки че царят на Троя, престарелият Приам, седи на престола си до празния трон на царица Хекуба, в залата като че ли се е появил истинският владетел на цял Илион. Копиеносците от стражата се изпъват още повече. Уморените вождове и герои, много от които все още покрити с прах и кръв от битката през нощта, изправят рамене. Всички, даже жените от царското семейство, вдигат глави.

„Ето го Хектор“.

Макар че цели десет години се е възхищавала на геройството и мъдростта му, цели десет години е била цвete, растящо под лъчите на Хекторовото обаяние, Елена Троянска усеща, че пулсът ѝ се ускорява за десетохиляден път, когато Приамовият син, истинският вожд на бойците и народа на Троя, влиза в залата.

Хектор носи бойните си доспехи. Той е чист — явно става от леглото, а не идва от бойното поле, доспехите му са току-що лъснати, по щита му няма ни петънце, даже косата му е измита и сплетена — но изглежда изтощен, измъчен от душевни терзания.

Младият мъж отдава чест на царствения си баща и спокойно сядва на престола на мъртвата си майка, докато съратниците му застават зад него.

— Какво е положението? — пита Хектор.

Целият окървавен от нощните боеве, Деифоб отговаря — гледа цар Приам, като че ли докладва на него, ала всъщност говори на брат си.

— Стените и Скейските порти са в безопасност. Неочакваното нападение на Агамемнон за малко да ни изненада, пък и мнозина от бойците ни се сражаваха с боговете, обаче призори отблъснахме аргивците, принудихме ахейците да се оттеглят при корабите си. Ала със сетни сили.

— Дупката затворена ли е?

— Да — потвърждава Деифоб.

— Всичките ни хора ли успяха да се върнат, преди Дупката да изчезне?

По-младият Приамов син се озърта към един от своите вождове, който му дава някакъв незабележим знак.

— Така смятаме. Настана хаос, хиляди отстъпваха към града, моравеките бягаха с летящите си машини и в тоя момент Агамемнон коварно ни атакува. Мнозина от най-смелите ни люде паднаха пред стените, приклучени между нашите стрелци и ахейците, но смятаме, че никой не е останал от другата страна на Дупката — освен Ахил.

— Ахил не се ли върна? — сепва се Хектор.

Деифоб поклаща глава.

— След като изби до крак амазонките, Пелеевият син остана там. Другите ахейски вождове и царе избягаха при своите.

— Пентезилея мъртва ли е? — пита брат му. Елена разбира, че Приамовият най-голям син е бил откъснат от събитията в продължение на повече от двайсет часа, потънал в собствената си мъка и изумление, че неговата война с боговете е приключила.

— Пентезилея, Клония, Бремуза, Евандра, Термодонта, Алкивия, Деримахия, Дериона... И тринайсетте амазонки бяха убити.

— Ами боговете?

— Те воюват свирепо помежду си — пояснява Деифоб. — Като едно време... преди нашата война срещу тях.

— Колко са? — пита Хектор.

— Главни съюзници и покровители на ахейците са Хера и Атина. Снощи на бойното поле бяха забелязани Посейдон, Хадес и още десетина безсмъртни, които поощряваха Агамемноновите орди и мяхаха мълнии и светкавици по нашите стени.

Старият Приам се прокашля.

— Тогава защо стените ни още са здрави, сине?

Деифоб се усмихва широко.

— Също като едно време, татко, за всеки бог, който ни желае злото, ние си имаме свои закрилници. Аполон е тук със сребърния си лък. Арес водеше контранастъплението ни призори. Деметра и Афродита... — Той млъква.

— Афродита ли? — Хекторовият глас е студен и безизразен, като нож, пуснат върху мрамор. По думите на Андромаха, тая богиня е убила рожбата му. Това име е изковало съюза между най-големите врагове в историята, Хектор и Ахил, и е станало причина да започнат своята война срещу боговете.

— Да — отвърща брат му. — Афродита се сражава сред боговете, които ни обичат. И твърди, че не е убила любимия ни Скамандър, нашия Астианакс, малкия ни господар на града.

Устните на Хектор побеляват.

— Продължавай.

Деифоб си поема дъх. Елена се оглежда. Десетките лица са пребледнели, напрегнати, погълнати от силата на момента.

— Хората на Агамемнон и техните безсмъртни съюзници се регрупират при черните си кораби — съобщава оплешивяващият Хекторов брат. — През нощта се приближиха достатъчно, за да вдигнат стълбите си на стените ни и да пратят мнозина смели синове на Илион в Хадес, ала атаките им не бяха съгласувани и започнаха преждевременно — преди повечето им вождове и бойци да се върнат през Дупката — и с помощта на Аполон и Арес успяхме да ги отблъснем зад Хълма на трънените храсти, оттатък предишните им окопи и изоставените моравекски позиции.

В залата се спуска дълго мълчание. Хектор седи със сведен поглед, сякаш потънал в размисъл. В лъскавия му шлем се отразяват изкривените лица на хората наоколо.

Той се изправя, отива при Деифоб, стиска за миг братовото си рамо и се обръща към баща си.

— Знатни Приаме, любими татко, Деифоб, моят най-скъп брат, спаси града ни, докато аз хленчех в покоите си като старица, потънала в кисели спомени. Ала сега те моля да ми простиш, за да се наредя отново сред защитниците на нашия Илион.

Влажните очи на Приам сякаш се озаряват от мимолетен блясък.

— Ще се откажеш ли от войната си срещу боговете, които ни помагат, сине?

— Моят враг е врагът на Илион — заявява Хектор. — Моите съюзници са ония, които убиват враговете на Илион.

— И ще се биеш рамо до рамо с Афродита, така ли? — не отстъпва старият Приам. — Ще се съюзиш ли с боговете, които през последните месеци се мъчеше да убиеш? Ще избиваш ли ония ахейци, ония аргивци, които се научи да назоваваш свои другари?

— Моят враг е врагът на Илион — през зъби повтаря синът му, вдига златния си шлем и го поставя на главата си. Очите му свирепо блестят през отворите в лъскавия метал.

Приам се изправя и го прегръща с безкрайна нежност.

— Поведи войските ни към победа, знатни Хекторе.

Хектор се обръща, за кратко стиска ръката на Деифоб и високо заговаря на уморените вождове и всичките им хора:

— Огън носете и дружно надавайте викове бойни! Днеска Кронид ни изпрати деня на разплата за всичко: кораби ние да вземем, дошли против божия воля, Агамемнон да убием и завинаги да сложим край на тая война!

Спуска се дълго мълчание, после в голямата зала изведнъж отеква рев, който уплашва Елена, кара я да се скрие зад Касандра, която е ухилена до уши — като оголен череп.

Помещението опустява, сякаш хората са отнесени от рева — рев, който не заглъхва, а наново се надига и става още по-пронизителен, когато Хектор напуска някогашния дворец на Елена, посрещнат от виковете на хилядите мъже навън.

— Започва се — прошепва Касандра. Ужасната ѝ усмивка е замръзнала на лицето ѝ. — Ето, че по-раншното бъдеще пак се завръща, за да се роди в кърви.

— Млъквай — изсъсква Елена...

— Ставай, Ада! Ставай! — Беше Ем.

Ада отметна торинския саван, седна на леглото и погледна лявата си длан. Едва минаваше полунощ.

Отвън се разнасяха викове, крясъци, грачеха иглени пушки, звънтяха тетиви на тежки арбалети. Нещо масивно се заби в стената на

Ардис Хол и в същия миг прозорецът в съседната стая се пръсна. Бушуваха пламъци — някъде долу.

Ада скочи от леглото. Даже не си бе събула ботушите. Хукна след Ем в пълния с хора коридор. Всички носеха оръжие и бързаха да заемат определените си позиции.

— Пробиха западната стена — викна Петър. — Много от хората ни загинаха. Войниксите са в имението.

35.

Ада излезе от къщата и се озова сред хаос, мрак, смърт и ужас.

Беше толкова тъмно, че виждаше само факлите по палисадите и неясните силуети на хора, бягащи към сградата, и чуваше само викове и крясъци.

Реман се втурна към тях. В колчана на брататия здравеняк, един от първите, дошли в Ардис Хол да чуят ученията на Одисей, не бяха останали стрели.

— Проникнаха през северната стена. Триста-четиристотин едновременно...

— Триста-четиристотин ли? — възкликна Ада. Атаката от предишната нощ бе най-тежката досега, а бяха изчислили, че не повече от сто и петдесет чудовища са нападнали имението от четири страни.

— В момента поне по двеста се катерят по всяка стена — задъхано рече Реман. — Обаче първо минаха през северната, със залпове от камъни. Улучиха много наши... не виждахме камъните в тъмното... мнозина побягнаха... войниксите прескочиха стената, катереха се един върху друг. Докато съберем резерви, вече бяха при добитъка... Трябват ми стрели за арбалета и ново копие...

Понечи да ги подмине и да влезе във вестибюла, където раздаваха оръжие, но Петър го хвана за ръката.

— Да не би и ти да си се уплашил?

— Не. Но наистина е страшно. Войниксите накълцаха всички, които паднаха. Не успяхме... не успяхме да ги спасим. — И се извърна, за да скрие лицето си.

Ада тичешком заобиколи къщата и хукна към северната стена.

Огромната вагрянка гореше и пламъците осветяваха хаоса. Огънят беше обхванал дъсчените казарми и палатките, където спяха повече от половината хора в Ардис. Мъже и жени панически бягаха към Ардис Хол. Кравите мучаха, докато войниксите ги колежа: тъкмо това бяха правили някога чудовищата — бяха колили животни за хората със смъртоносните си манипулаторни ножове, с които завършваха мощните им стоманени ръце. Пред ужасения ѝ поглед

говедата падаха в калта и снега. После войниците заподскачаха към нея и към къщата.

Петър я дръпна за ръката.

— Хайде, трябва да се връщаме.

— Огнените траншеи... — Тя се отскубна от него, затича сред реката от бягащи хора, стигна до една от факлите в задния двор, грабна я и се втурна обратно към най-близката траншея. Трябваше да се провира между мъжете и жените, които търсеха убежище в къщата — Реман и неколцина други се опитаха да спрат бягството, ала обзетата от паника победена тълпа не спираше и мнозина хвърляха арбалетите, лъковете и иглените пушки. Войниците вече бяха подминали горящата вагранка, сребристите им силуети прескачаха пламтящите скелета и поваляха смелчаците, които се опитваха да угасят огъня. Други чудовища, десетки, подскачаха към Ада. Траншеята бе на петнайсет метра от нея, а войниците — на по-малко от двайсет и пет.

— Ада!

Тя се затича напред. Петър и няколко мъже и жени я последваха към траншеите, въпреки че войниците вече прескачаха първата канавка.

Кутиите с керосин бяха на мястото си, ала никой не бе излял течността в траншеята. Ада отвори един тежък бидон и го затъркаля по ръба — зловонното гориво мудно изтичаше в плиткия ров. Петър, Сейлс, Пиън, Ем и други последваха примера ѝ.

И тогава ги връхлетяха войниците. Едно от чудовищата прескочи канавката и отсече ръката на Ем от рамото. Приятелката на Ада дори не извика, само зяпна раната в безмълвно изумление. Войникът вдигна ръка и режещите му остриета проблеснаха на светлината.

Ада хвърли факлата в траншеята, вдигна един зарязан арбалет и стреля в кожената гърбица на съществото. То рязко се завъртя и приклегна, готово да се нахвърли върху нея. Петър лисна половин кутия керосин върху корубата му и в почти същия миг Лоус запрати факлата си по него.

Войникът избухна в пламъци и започна да обикаля в кръг с претоварени инфрачервени сензори, размахваше металните си ръце. Накрая се строполи в канавката и запали цял сектор от нея. Ем се свлече на земята. Реман я вдигна и я понесе към къщата.

В мрака изсвистя камък, голям колкото юмрук, бърз като заряд на иглено оръжие и почти също толкова невидим, и улучи Реман в тила. Без да изпуска Ем, той залитна и двамата паднаха в горящата канавка. Огънят ги погълна.

— Хайде! — извика Петър и стисна Ада за ръката. Един войникс прескочи пламъците и тежко тупна до тях. Ада изстреля втората стрела в корема му, дръпна Петър за китката, заобиколиха олюляващото се чудовище и побягнаха.

Вече из цялото имение бушуваха пожари и навсякъде се виждаха войникси. Някои падаха, поразени от иглени оръжия, или бяха забавени от попадения с арбалети и лъкове, но стрелбата на защитниците бе спорадична, разпокъсана и неточна. Хората бяха паникьосани. Дисциплината се разпадаше. От друга страна, градушката от летящи камъни, хвърляни от невидимите войникси иззад стените, не секваше — постоянен гибелен обстрел от мрака. Ада и Петър се опитаха да помогнат на една млада червенокоса жена да се изправи, преди войниксите да я прегазят. Тя беше улучена в корема от камък и повръщаше кръв по бялата си туника. Ада захвърли безполезния арбалет и с две ръце я затегли към къщата.

Отстъпващите хора бяха запалили огнените траншеи и от четирите страни на Ардис Хол, ала Ада виждаше, че войниксите тичешком минават през пламъците или ги прескачат. Диви сенки се мятаха навсякъде по моравата.

Жената се свлече отгоре ѝ и едва не я събори на земята. Ада приклекна до нея, смаяна от количеството кръв, което червенокосото момиче повръщаше върху туниката си.

— Трябва да бягаме, Ада! — викна Петър.

— Не!

Тя се наведе, вдигна окървавеното момиче и успя да се изправи. И видя, че ги нападат пет войникса.

Петър бе вдигнал едно строшено копие и ги задържаше с финтове и атаки, ала те бяха по-бързи, отскачаха и отново се хвърляха напред. Едно от съществата хвана копието, изтръгна го от ръцете му и Петър се просна по корем в краката му. Ада се заозърта за оръжие и пусна момичето — коленете на червенокосата се подгънаха и тя отново се строполи. Ада се втурна към надвесилия се над Петър войникс, готова да го нападне с голи ръце.

Изграчи иглено оръжие и две от чудовищата, включително войникът, който се канеше да обезглави Петър, паднаха на земята. Другите три се обърнаха да посрещнат атаката.

Петровият приятел Лейман, който предишната нощ беше изгубил четири пръста на дясната си ръка, държеше в лявата иглен пистолет. С дясната се пазеше с щит от дърво и бронз, от който рикошираха камъни. Зад него идваха Сейлс, Оулио и Лоус, все приятели на Хана и ученици на Одисей — защитаваха се с щитове и убиваха с иглени оръжия. Два войника бяха унищожени, а третият с подскачане избяга зад огнената канавка. Ала десетки други тичаха, скачаха и се приближаваха към групата на Ада.

Петър с мъка се изправи, помогна на Ада да вдигне момичето и всички заедно забързаха към къщата. Водеше Лейман, а Лоус, Сейлс и дребничката Оулио ги пазеха от всички страни с щитовете си.

Два войника се метнаха върху гърба на Сейлс, повалиха я в калта и буквално ѝ отскубнаха гръбнака. Лейман изстреля в гърбицата на единия цял заряд иглички и той отхвърча настрани, ала Сейлс вече бе мъртва. Един камък улучи Лейман в слепоочието и той се просна безжизнен на земята.

Ада остави Петър да носи момичето и вдигна тежкия иглен пистолет. От мрака пак захвърчаха камъни и всички прилекнаха зад щитовете на Лоус и Оулио. Петър грабна падналия щит на Лейман и го включи в защитната стена. Едно от по-големите „гюлета“ проби дървото и кожата, строши лявата ръка на Оулио и тя отметна глава и закрепця от болка.

Около тях пъплеха десетки, стотици войници, скачаха и убиваха ранените хора. Други тичаха към Ардис Хол.

— Отрязани сме! — извика Петър. Пламъците в траншеите зад тях гаснеха и чудовищата с лекота ги прескачаха. Земята беше осеяна с повече човешки тела, отколкото с трупове на войници.

— Трябва да опитаме! — отвърна Ада, прегърна с едната си ръка изпадналото в несвяст момиче и като стреляше с игления пистолет с другата, нареди на Оулио да вдигне щита си и да го доближи до този на Лоус. Петимата забързаха към къщата зад тая несигурна защита.

Забелязаха ги други войници и се присъединиха към двайсетината, които им преграждаха пътя. В корубите и кожените гърбици на някои бяха забити кристални иглички. Светлината на

пламъците се отразяваше в кристала и танцуваше с червени и зелени отблясъци. Един войникс хвана щита на Оулио, повали я на земята и ѝ преряза гърлото с мощно замахване на лявата си ръка. Друг отскубна момичето от Ада, но тя опря дулото на игления пистолет в гърбицата му и четири пъти натисна спусъка. Предната страна на корубата му избухна и той се строполи върху червенокосата сред локва от собствената си бяла кръв... а Ада чу глухото изщракване на празния пистолет.

Петър, Лоус и Ада приклекнаха в опит да прикрият падналото момиче с щита. Лоус стреляше с единствения останал иглен пистолет, а Петър се готвеше да отрази следващата атака със счупеното копие, ала към тях се приближаваха десетки войникси.

„Харман“ — имаше време да си помисли Ада. Името му я изпълваше едновременно с любов и гняв. Защо го нямаше? Защо беше настоял да замине в последния ден от живота ѝ? Сега детето в утробата ѝ бе обречено също като нея, а Харман го нямаше, за да ги защити. В тоя миг тя го обичаше невъобразимо много — и все пак го мразеше. „Съжалявам“. Тази мисъл не беше отправена нито към Харман, нито към нея, а към детето. Най-близкият войникс се хвърли срещу нея и тя запрати празния иглен пистолет по металната му коруба.

Чудовището отхвърча, разкъсано на парчета, и Ада премигна невярващо. В същия миг петте войникса от двете им страни се строполиха на земята, а десетината други наоколо приклекнаха и вдигнаха ръце, сякаш за да се защитят от иглените залпове, идващи от аероскутера. Върху диска имаше седем-осем души, които стреляха като обезумели.

Греоги спусна машината на височината на гърдите им. „Глупаво“ — помисли си Ада. Войниксите можеха да скочат и да я свалят. Ако изгубеха скутера, с Ардис беше свършено.

— Бързо! — извика Греоги.

Лоус засланияше Петър и Ада с тялото си, докато те измъкнаха червенокосото момиче изпод трупа на войникса и го натовариха в средата на претоварения скутер. Изтеглиха Ада горе, Петър се покатери след нея. Около тях трополяха камъни. Три войникса подскочиха — по-високо от главите на хората в скутера, — но младата Пиън стреля с иглената си пушка и две от съществата бяха отхвърлени

назад. Последното чудовище се озова в предния край на диска, точно пред Греоги. Плешивият пилот го намушка в гърдите. Войникът се свлече от скутера и отнесе меч със себе си.

Лоус се обърна и скочи на борда. Дискът се разклати от тежестта ѝ и тежко тупна на замръзналата пръст. От всички страни прииждаха войникси.

Греоги направи нещо с виртуалния пулт и скутерът се разтърси, после се издигна вертикално. Чудовищата се опитаха да скочат върху диска, но хората с пушките във външните ниши ги отблъснаха.

— Зарядите ни привършват! — извика Стоуман от задния край.

Петър се наведе над Ада.

— Как си?

— Добре съм — успя да отговори тя. Опитваше се да спре кръвоизлива на момичето, но той беше вътрешен. Не можеше да напипа пулса на шията ѝ. — Мисля, че...

Изведнъж по долната страна и краищата на скутера се посипа градушка от камъни. Един улучи Пиън в гърдите и я събори назад, през тялото на момичето. Друг удари Петър зад ухото и главата му рязко се килна напред.

— Петре! — изкрещя Ада и се надигна на колене да го подхване.

Той вдигна лице, погледна я въпросително, едва забележимо се усмихна и падна заднешком от скутера, право сред войниксите на петнайсетина метра под тях.

— Дръжте се! — извика Греоги.

Описаха кръг високо във въздуха и обиколиха Ардис Хол. Ада се наведе през борда и видя, че при всички врати има войникси; други се щураха по верандата, започваха да се катерят по стените, разбиваха капациите на прозорците. Къщата бе заобиколена от гигантски огнен правоъгълник, горящите казарми осветяваха околността още по-ясно. В имението имаше над хиляда войникса и всички се насочваха към къщата.

— Зарядите ми свършиха! — викна мъжът, който лежеше в предната дясна ниша. Ада го познаваше — Боуман, който предишния ден ѝ бе направил закуска.

Греоги вдигна очи. Лицето му беше бледо под струите кръв и кал.

— Трябва да отидем във факсвъзелния павилион. С Ардис е свършено.

Ада поклати глава.

— Вие вървете, ако искате. Аз оставам. Свали ме ей там. — Тя посочи площадката на покрива. Спомни си деня, в който бе завела „братовчед“ си Деймън горе, за да му покаже площадката — той беше надникнал под полата ѝ, за да види носи ли бельо. Не носеше. Бе го направила нарочно, защото знаеше, че братовчед ѝ е невероятен развратник — е, поне по онова време беше.

— Свали ме — повтори Ада. Мъже и жени, приведени фигури като някакви полегнали готически водоливници, стреляха от покрива, широките улуци и самата площадка с иглено оръжие, арбалети и лъкове по войниксите. Ада разбираше, че е все едно да се опитват да спрат океанска вълна, като я замерят с камъчета.

Греогни снижи аероскутера над оживената площадка. Ада скочи долу и другите спуснаха момичето — нямаше как да се каже дали е живо, — а после и изпадналата в безсъзнание Пиън. Боуман слезе само колкото да метне четири тежки чувала с иглени пълнители в скутера и отново се покатери на борда. После машината безшумно се завъртя около оста си и отлетя. Пръстите на Греогни грациозно играеха по виртуалния пулт, лицето му издаваше пълна съсредоточеност и напомняше на Ада за концентрацията на майка ѝ, когато свиреше на пиано в предния салон.

Ада се олюля към ръба на площадката. Виеше ѝ се свят и ако някой в тъмното не я бе подхванал, щеше да падне. Непознатият я пусна и продължи да стреля с иглената си пушка. От мрака дохвърча камък и мъжът политна от площадката, свлече се по стръмния покрив и изчезна.

Ада застана на ръба и погледна надолу почти с безразличие. Сякаш гледаше торинската драма — нещо вулгарно и недействително, с което можеш да убиеш времето в дъждовен есенен следобед.

Войниксите се катереха по стените на Ардис Хол. Капаците на някои прозорци бяха разбити и съществата се вмъкваха в къщата. На светлината от зеещите входни врати се виждаха гъмжащите от войникси стъпала — в предния коридор и вестибюла едва ли бяха останали живи защитници. Чудовищата се придвижваха с невероятна бързина. След минути, ако не и след секунди щяха да стигнат до

покрива. Част от западното крило на дома ѝ гореше, ала войниксите щяха да се доберат до нея много преди пламъците.

Ада се обърна и слепешком закрачи в мрака, после се наведе и заопипва. Търсеше иглената пушка, която беше изпуснал спасителят ѝ. Нямаше намерение да умре покорно.

Когато се прехвърли по факса в кратера Париж, Деймън очакваше да е студено, но не и чак толкова.

Въздухът във факс павилиона на „Предпазливия лъв“ беше леден. Самият павилион бе увит със застъпващи се дебели въжета от син лед, закрепени за кръглия възел като сухожилия, усукани около кост.

Беше му отнело повече от тринайсет часа, за да се прехвърли до другите двайсет и девет възела и да предупреди за идването на Сетевос и синия лед. Слуховете го бяха изпреварили — обзети от паника хора от други, вече предупредени възли се бяха прехвърлили преди него — и всички имаха въпроси. След като им разказваше каквото знае, той продължаваше по маршрута си колкото можеше по-бързо, ала винаги имаше още въпроси — на първо място къде е най-безопасно? Войниксите във всички възелни общности се събираха. На някои места бяха извършили набези, но никъде толкова сериозни, колкото атаката, която бяха отбили обитателите на Ардис в навечерието на заминаването му. „Къде да идем? — питаха всички. — Къде е най-безопасно?“ Деймън им разказваше каквото знаеше за синия лед и за Сетевос, многоръкия бог на Калибан, и се прехвърляше — макар че на два пъти се наложи да размаха арбалета си, за да го пуснат.

Гледан от хълма на факс павилиона, на около осемстотин метра разстояние, Чом представляваше мъртъв син балон от лед. Кръговете в Уланбат вече бяха изцяло обгърнати от странните сини нишки и за да не попадне в капан, Деймън незабавно въведе кода на кратера Париж, без да знае какво го очаква.

Вече знаеше. Син студ. „Предпазливият лъв“ бе погребан в странния лед на Сетевос. Деймън припряно нахлузи качулката на термокожата си и вдигна осмозната маска — дори и така въздухът бе толкова студен, че пареше белите му дробове. Преметна арбалета на рамото си до тежката раница и обмисли възможностите.

Никой нямаше да го обвини, че се е върнал, че се е прехвърлил в Ардис, за да съобщи какво е видял и чул. Беше си изпълнил задачата. Синият лед покриваше и тоя факс павилион. Най-големият отвор от десетината, които се забелязваха, нямаше и седемдесетина сантиметра и водеше към леден тунел, който спокойно можеше да не стига доникъде. И ако все пак влезеше в тоя леден лабиринт, създаден от Сетевос върху костите на мъртвия град, имаше голяма вероятност никога да не излезе. А в Ардис можеше да имат нужда от него. Определено се нуждаеха от сведенията, които бе събрал през последните тринайсет часа.

Въздъхна, свали раницата и арбалета, приклепна до най-големия отвор, разположен ниско до самия под, натика раницата и заредения арбалет пред себе си и запълзя по леда; усещаше космическия студ дори през защитените си от термокожата длани и колене.

Пълзенето беше уморително, после стана мъчително. След по-малко от сто метра тунелът се раздвои. Той зави наляво, защото в това разклонение като че ли проникваше повече слънчева светлина. Петдесетина метра по-нататък коридорът леко се наклоняваше надолу, значително се разширяваше и после продължаваше нагоре почти отвесно.

Деймън седна и извади бутилката вода от раницата си. Беше замръзнала. Той я пхна под туниката си, притисна я към молекулярната термокожа и се загледа в ледената стена.

Не беше идеално гладка. Както и навсякъде другаде, синият лед бе набразден и тук някои бразди минаваха хоризонтално или диагонално така, че можеше да се катери по тях. Но тунелът се издигаше на поне трийсет метра, после завиваше и изчезваше от поглед. Гореще обаче определено беше много по-светло.

Той извади от раницата двата пикела — предишния ден му ги бе изковал Реман. Преди да сиглира думата „пикел“ в една от старите книги на Харман, Деймън не я беше чувал никога. Ако някой му я бе казал преди Падането, идеята за такъв инструмент щеше да му се стори глупава. Хората не използваха инструменти. Сега животът му зависеше от такива неща.

Пикелите бяха дълги по трийсет и пет сантиметра. Единият им край бе прав и остър, а другият — извит и назъбен. Реман му беше помогнал да увие дръжките с кръстосани кожени ремъчета, за да може

да ги държи здраво даже с ръкавиците на термокожата. Върховете бяха наточени, доколкото позволяваше точилото на Хана в Ардис.

Изправен, с отметната назад глава, стегнал осмозната маска върху устата и носа си, Деймън отново нарами раницата, увери се, че ремъкът на арбалета е здраво стегнат на лявото му рамо — тежкото оръжие лежеше диагонално върху раницата на гърба му — и вдигна единия пикел, заби го в леда, удари повторно и се изтегли на метър и половина нагоре по стената. Тунелът не беше много по-широк от главния комин в Ардис и той се задържа, опрял лявото си коляно в леда, за да си почине. След това вдигна втория пикел колкото можеше по-нависоко, заби го в леда, изтегли се и увисна на него, отпускатки тежестта си върху другия. „Следващия път ще си направя шипове за обувките“ — помисли си.

Усмихна се при мисълта, че изобщо може да мисли за следващ път. Дъхът му замръзваше във въздуха дори през осмозната маска. Раницата заплашваше да го повлече надолу. Деймън изсече плитко стъпало, изтегли се нагоре, опря върховете на обувките си, заби десния пикел нависоко, набра се и изсече нова опора с левия. След още шест метра изкачване увисна на двата пикела и вдигна поглед нагоре по ледения комин. „Дотук добре. Само още десетина-петнайсет такива набирания и ще стигна до завоя.“ — Някакъв глас в главата му прошепна: „И ще стигнеш до задънен край“. — Друг, още по-мрачен гласец прибави: „Или ще паднеш и ще умреш“. Деймън се отърси от песимистичните мисли. Ръцете и краката му започваха да треперят от напрежение и умора. При следващото спиране щеше да изсече по-дълбоко стъпало, за да си почине по-добре. Ако се наложеше да се спусне обратно по ледения комин, щеше да използва въжето в раницата си. Скоро щеше да разбере дали е достатъчно дълго.

Тунелът над ледения комин се изравни за двайсетина метра, раздвои се още два пъти и после стигна до широка пукнатина в синия лед. Деймън с треперещи ръце свали арбалета и прибора пикелите. Когато стигна до отвора, водещ до пропастта, погледна нагоре и видя ярко следобедно слънце и синьо небе. Цепнатината продължаваше в двете посоки, набразденият бряг беше на десетина-дванайсет метра, дъното бе свързано само с ледени мостове, стените бяха осеяни със

сталактити и сталагмити и тук-там над него имаше други мостове от дебел лед. От синята ледена маса се подаваха части от сгради — виждаха се стърчащи зидове, строшени прозорци и заскрежени щори, бамбукови кули и бъркифиброви пристройки към по-стари структури от Изгубената ера, вече всички равни в прегръдките на синия лед. Намираше се на Рю дьо Рамбуйе, близо до факс възела на „Предпазливия лъв“, но шест етажа над улицата, по която цял живот се беше разхождал пеш или с дрошки и едноколки, теглени от войникси.

На северозапад дъното на цепнатината постепенно се спускаше и почти стигаше до равнището на улицата. Деймън падна на два пъти по хлъзгавия наклон, после извади единия пикел от раницата, за да спира пързаянето с извитото желязно острие.

На дъното на шейсетметровата пропаст, където светлината беше синя и въздухът продължаваше да пари дробовите му, а ледените стени бяха изградени от безброй нишки — Деймън все повече започваше да мисли за тях като за някаква жива тъкан, — видя друг тунел, диагонално пресичащ неговия. Изобщо не се съмняваше какво е това. „Авеню Домеснел“. Отлично познаваше тоя квартал — като малък бе играл тук, като тийнейджър беше свалял момичета и като голям често бе водил майка си тук на разходка.

Ако тръгнеше надясно по другата цепнатина, с други думи на югоизток, тя щеше да го отведе в посока, противоположна на кратера и центъра на града, към Венсенския лес. Но Деймън не искаше да се отдалечава от центъра на кратера Париж — беше видял Дупката да се появява на северозапад, съвсем близо до небостъргача на майка му, точно до Кратера. За да отиде там, трябваше да тръгне по авеню Домеснел към бамбуковия пазар Опербастел, разположен срещу купчина обрасли древни останки, наричани Бастилията. С още няколко деца от неговия небостъргач някога там бяха замеряли с камъни и буци пръст момчетата от западния край на града, които в неговия квартал, по никому неизвестна причина, винаги обидно бяха наричали „радиоактивните“.

Синият лед изглеждаше по-дебел и зловещ в посоката на Опербастел, ала Деймън разбираше, че няма друг избор. Беше зърнал Сетебос някъде там, към кратера.

Каналът, по който се движеше, пак завиваше на изток, преди да пресече авеню Домеснел. Тая по-голяма цепнатина бе прекалено

дълбока, за да влезе направо в нея, затова я прекоси по един от ледените мостове. Когато погледна надолу, видя бамбуковите и вечнопластови развалини, които беше познавал цял живот, ала тунелът продължаваше по-ниско, разкривайки пластове руини от някакъв стар град от стомана и зидове под неговия кратер Париж. Представи си ужасяващия сиво-розов мозък Сетебос, който рови в земята с безбройните си ръце и вади на бял свят костите на скрития град. „Какво е търсил? — После му хрумна още по-страшна мисъл. — Какво е заравял?“

Сините въжета и сталагмити на равнището на самата улица бяха прекалено нагъсто, за да му позволят да продължи на северозапад по авеню Домеснел, но колкото и да беше чудно, успоредно на пътя минаваше зелена алея. Той заби една огъната стрела в синия лед, за да обезопаси десетметровото си спускане, провря въже през нея и предпазливо запълзя надолу — знаеше, че един счупен крак означава сигурна смърт. Ниско долу имаше леден навес и трябваше да се залюлее и да се плъзне по въжето през последните три метра до абсурдната трева на дъното.

В мрака под навеса чакаха дванайсет войникса.

Деймън толкова се изненада, че пусна въжето и понечи да смъкне арбалета от гърба си. Тупна на четири крака, подхлъзна се на тревата, претърколи се, без да успее да смъкне тежкото оръжие, и се просна по гръб с голи ръце, вторачен в протегнатите към него стоманени остриета. Войниксите обаче стояха като замръзнали...

Наистина бяха замръзнали. И дванайсетте същества почти изцяло бяха потънали в синия лед и от него стърчаха само върхове на остриета, ръце, крака и части от коруби. Краката им не стъпваха твърдо на земята и беше ясно, че ледът ги е настигнал, докато са тичали и скачали. А войниксите се движеха светкавично. „Как е възможно тоя син лед да се е образувал толкова бързо, че да ги настигне?“

Нямаше представа, ала изпитваше огромна благодарност, че се е случило така. Изправи се, опипа ребрата и гърба си и издърпа въжето. Можеше да го остави — имаше още над трийсет метра, а на връщане можеше да се наложи бързо да се изкатери по ледената стена, вместо мъчително бавно да дълбае стъпала с пикелите — но имаше също толкова голяма вероятност да му потрябва цялото въже.

Тръгна на северозапад, успоредно на авеню Домеснел под Променад Планте, познатата бамбукова естакада, замръзнала в лед на осемнайсет метра над него. Спря да се увери, че тежкият арбалет е зареден, и отново пое по невероятната пътека, покрита със зелена трева, към сърцето на кратера Париж.

„Променад Планте“, така наричаха естакадата, едно от ония редки стари имена, явно останали отпреди сегашния език. Никой от познатите на Деймън не бе питал за значението му. Докато крачеше по зелената лента на дъното на смрачаващия се каньон сред син лед и новоразкрити руини, той се зачуди дали новата улица не е наречена на тая по-древна, забравена алея, заровена, докато Сетебос не беше сметнал за нужно да я изкопае с многобройните си ръце.

Напредваше предпазливо и с растяща тревога. Не знаеше какво си е мислил, че ще завари. Главната му цел беше хубаво да разгледа Сетебос, ако онова същество изобщо бе Сетебос, и да разкаже на всички в Ардис Хол как изглежда тоя леден град след нашествието на чудовището. Ала докато забелязваше и други неща, замръзнали в органичния син лед от двете страни на естакадата — още шест войникса, купчини човешки черепи, руини, които от векове не бяха виждали светлина — дланите му все повече се потяха и устата му пресъхваше.

Искаше му се да бе взел един от иглените пистолети, които Петър беше донесъл от Моста. Съвсем ясно си спомни подземната пещера на орбиталния остров на Просперо, където Сави почти от упор бе изстреляла цял облак игли в гърдите на Калибан. Не бе успяла да убие чудовището — надавайки вой и пръскайки кръв, Калибан я вдигна в дългите си ръце и ѝ прехапа гърлото с едно-единствено, ужасяващо шумно изщракване със зъби. После се гмурна в блатото и замъкна тялото ѝ в системата от отходни тръби и канали.

„Дойдох да открия Калибан“ — помисли си Деймън. За пръв път го признаваше пред себе си. Калибан беше неговият най-голям враг. А след опита му да го убие на острова на Просперо, след като го бе оставил да умре там и бе насочил орбитиращата черна дупка към острова, Калибан най-вероятно също го смяташе за своя най-голям враг.

Поне се надяваше да е така, въпреки че при мисълта пак да се бие с него устата му пресъхваше още повече и дланите му още повече

се потяха. После обаче си спомняше черепа на майка си, спомняше си тежката обида с пирамидата от черепи, обида, която можеше да му е нанесена само от Калибан, рожбата на Сикоракса, създанието на Просперо, поклонника на оня бог на произволното насилие, Сетебос, и продължаваше да върви напред, понесъл арбалета, зареден с две съвсем недостатъчни, ала добре наточени стрели.

В дълбоката сянка на друг, по-голям навес видя фигури, изплуващи от синия лед. Тоя път не бяха замръзнали войникси — приличаха на хора, великани, мускулести и сгърчени, със синьо-сива плът и празни бели очи.

Моментално вдигна арбалета и замръзна. Трябваша му цели трийсет секунди, за да разбере какво е това.

„Статуи“. Бе научил значението на тази дума от Хана — камък или друг материал, изваян в човешка форма. В кратера Париж и факссвета на неговата младост нямаше „статуи“ — за пръв път бе видял такава фигура в Голдън Гейт при Мачу Пикчу само преди десет месеца. Онова място или поне зелените жилищни глобуси, увити около него като бръшлян, беше по-скоро музей, отколкото мост, но се наложи Хана, която винаги се бе интересувала от леене на метал в различни форми, да обясни, че „хората“, които виждат, са „статуи“, произведения на изкуството, също странна идея. За съществуването на тия статуи явно нямаше друга причина, освен да радват окото. Деймън дори сега се усмихна, когато си спомни нещо, случило се на Моста — отначало бяха помислили Одисей, вече Никой, за една от музейните статуи, докато не се беше раздвижил и не ги бе заговорил.

Тия статуи не помръдваха. Деймън се приближи и отпусна арбалета.

Фигурите бяха грамадни, над два пъти по-големи от естествен ръст, и се подаваха от леда, защото древната сграда, от която бяха част, се беше килнала напред. Всички тия сиви тела от камък или бетон бяха абсолютно еднакви — мъж, голоброд, с къдрици около сивата маса, която представляваше косата му, гол, само по риза без ръкави, запретната над корема му, с вдигната и свита лява ръка и с длан върху темето. Дясната ръка бе масивна, мускулеста, свита в лакътя и китката, с длан върху голия корем — всъщност с нея мъжът повдигаше сивите бетонни гънки на ризата си. Виждаше се само десният крак, който излизаше от фасадата, някакъв навес над прозорчета, минаващи през

редицата от еднакви мъжки статуи като нещо, пронизващо хълбоците им.

Деймън се приближи още повече. Очите му се приспособиха към здрача под навеса от син лед. Главата на мъжа — на „статуята“ — бе наклонена надясно, сивата буза почти докосваше сивото рамо и изражението на лицето трудно се поддаваше на описание: затворени очи, извити нагоре устни. Мъка ли изпитваше? Или някакво оргазмично удоволствие? Можеше да са и двете — или някаква по-сложна емоция, позната само на тогавашните хора и изгубена през епохата на Деймън. Дългата редица еднакви фигури, излизащи от фасадата на древната руина и стената от син лед, му приличаше на глуповато усмихнати танцьори, събличащи се пред невидимата публика. „Каква е била тая сграда? За какво са я използвали древните? Защо са я украсили така?“

Наблизо на фасадата видя букви — досети се какво представляват след дългите месеци с Харман, през които беше усвоил сиглиращата функция.

САГИ

М ЮНЕС

ЯНОВСКИ

1991

Така и не се бе научил да чете, но по навик постави защитената си с термокожа длан върху студения камък и си представи пет сини триъгълника в редица. Нищо. Сам се присмя на себе си — камъкът не можеше да се сиглира, само книгите, при това само някои. Освен това дали сиглиращата функция действаше през молекулярна термокожа? Нямаше откъде да знае.

Обаче можеше да чете цифри. Едно, девет, девет, едно. Нямаше толкова голям номер на факс взел. Дали това по някакъв начин не

обясняваше статуите? Или така древните се опитваха да разположат фигурите по-здраво във времето, също както човешките изображения бяха вградени в камъка? „Как се брои времето?“ — зачуди се той. За миг опита да си представи какво означава „едно, девет, девет, едно“ в години... годините от царуването на някой древен цар като Агамемнон или Приам от торинската драма? Или по този начин творецът на тия смущаващи статуи обявяваше кой е? Дали хората от Изгубената ера се бяха обозначавали с числа, вместо с имена?

Поклати глава и излезе от пещерата от син лед. Губеше си времето и тия неща — тия сгради и „статуи“, които трябваше да си останат погребани, тия мисли за хора, различни от неговите познати, за човешки същества, които си придават числова стойност — бяха също толкова чужди и смущаващи, колкото и споменът за влизащия през Дупката Сетебос, издут безтелесен мозък, носен от плъхове.

Ако искаше да открие Калибан и Сетебос, или да им позволи да открият него, това трябваше да се случи в тоя купол-катедра.

Не беше истинска катедрала, естествено — знаеше тая дума само от няколко месеца, след като я сиглира в една от книгите на Харман, от която научи много думи и не разбра почти нищо, ала отвътре тоя грамаден купол много приличаше на катедрала, както си я представяше. Само че в града, днес наричан кратера Париж, със сигурност никога не се бе издигала такава сграда.

Вече се мръкваше. Той продължи по зелената Променад Планте успоредно на авеню Домеснел и накрая стигна до ледена маса, която взе за Опербастел. Цепнатината над него се затвори и Деймън пое по тунел, който явно минаваше по Рю де Лион до Бастилията. Оттам други тунели и отворени тесни пукнатини — в една от тях можеше да разпери ръце и едновременно да докосне двете ледени стени — го отведоха наляво към Сена.

През целия му живот и в продължение на стотици петдвайсетилетни животи преди него дъното на пресъхналата Сена беше покрито с човешки черепи. Никой не знаеше защо са там, а само, че винаги са били там — от многобройните мостове, които човек можеше да прекоси с дрошка, файтон или едноколка, те приличаха на бели и кафяви павета и никой от познатите му никога не се бе питал

къде е отишла водата от самата река, тъй като широкият километър и половина кратер разполовяваше старото речно корито. Сега други черепи — съвсем наскоро отделени от живи човешки тела — облицоваха стените на цепнатината, по която Деймън вървеше към Ил дьо ла Сите и източния край на кратера.

Според оскъдните легенди, съхранени в култура, почти напълно лишена от история, даже устна, кратерът Париж се сдобил със своя кратер преди повече от две хилядолетия, когато постчовеците изгубили контрола над малка черна дупка, създадена по време на демонстрация в нещо, наричано Институт дьо Франс. Дупката няколко пъти минала през центъра на Земята, но оставила на повърхността на планетата само един кратер, между факс възлите на Хотела на инвалидите и „Предпазливия лъв“. Преданията твърдяха, че там, където сега е северният край на кратера, някога се издигала грамадна сграда, наричана „Лув“, която била всмукана до центъра на земята с дупката беглец, отнасяйки със себе си безброй старостилни „произведения на изкуството“. Тъй като не беше виждал други „произведения на изкуството“ освен ония няколко „статуи“, Деймън се съмняваше, че са загубили чак толкова много с изчезването на Лува, ако всичко в него бе толкова глупаво, колкото танцуващите голи мъже в цепнатината на авеню Домеснел.

От отворения тунел, водещ към Ил Сен Луи и Ил дьо ла Сите, не се виждаше нищо, затова той отдели почти цял час, за да се покатери по ледената стена — дълбаеше стъпала и забиваше тежки халки, през които прокарваше въжето, като често увисваше на единия или двата пикела, за да остави потта да се оттече от очите му и да поуспокои дишането си. От това невероятно катераческо упражнение имаше поне една полза — престана да трепери от студ.

Излезе върху синята ледена обвивка на града близо до мястото, където по-рано се беше намирал западният край на Ил дьо ла Сите. Ледът тук бе дебел най-малко трийсет метра и той очакваше да види върховете на небостъргачите зад самия кратер, както и тристаметровата *La putain énorme*, великанската гола жена от желязо и полимер. „Статуя, просто голяма статуя, само че преди не знаех думата“ — помисли си.

Не видя нищо подобно. Право пред него на запад се издигаше грамаден купол от органичен син лед, висок поне шестстотин метра

над равнището на стария град. Само някои ъгли, ръбове, сенки и подаващите се тук-там тераси показваха къде е бил пръстенът от някога гордите небостъргачи около кратера. Блокът на майка му не се виждаше. Нито La putain още по на запад. Освен самия огромен син купол, едновременно спиращ и поглъщащ привечерната светлина, районът около кратера представляваше грамада от ледени кули, контрафорси, сложни мозайки и сини сталагмити, издигащи се на шеметна височина. Всички тия небостъргачи и издатини около купола бяха свързани по въздуха с паяжини от син лед, които изглеждаха деликатни, но бяха по-широки и от най-широките градски булеварди. Всичко искреше в помръкващата светлина и сред небостъргачите и паяжините и по самия купол проблясваха отражения.

— Господи! — промълви Деймън.

Въпреки шеметната внушителност на сияещите ледени кули, извисяващи се на шейсет, осемдесет и даже сто етажа над леда, който покриваше стария град, най-внушителен беше куполът.

Висок поне двеста етажа — височината и изумителната му масивност можеха да се преценят само чрез сравнение със старите жилищни небостъргачи, сгущени в подножието му — той имаше радиус от над километър и половина: от Ил дьо ла Сите на юг до грамадното сметище, което майка му наричаше Люксембургска градина, на север покрай моравата, наречена Булвар Хаусман, обгръщаща жилищния небостъргач при Гар Сен Лазар, където живееше последният любовник на майка му, и после на запад почти до Марсови поля, където винаги се бе виждала разкрачената La putain. Ала не и днес. Куполът скриваше дори тристаметровата жена.

„Ако се бях прехвърлил във възела на Хотела на инвалидите, щях да попадна в купола“ — помисли Деймън.

Сърцето му се разтуптя по-бясно, отколкото от катеренето по ледената стена, но после непосредствено една след друга му хрумнаха две още по-ужасяващи мисли.

Първата: „Сетебос е построил това нещо над кратера“. Това му се струваше невъзможно, но трябваше да е истина. Всъщност оранжевият блясък на залеза постепенно отслабваше и Деймън виждаше, че през леда се процежда червено сияние, пулсираща светлина, която можеше да идва единствено от кратера.

Втората му мисъл беше: „Трябва да ида там“.

Ако още се намираше в кратера Париж, Сетевос щеше да чака тъкмо *там*. Ако Калибан се намираше в кратера Париж, нямаше къде другаде да е, освен в купола.

С треперещи от студ ръце — „От студ“, каза си — Деймън се върна при ледената стена, завърза въжето за един бамбуков трегер, стърчащ от синия лед, и се спусна в очакващата го цепнатина.

На дъното на тесния леден каньон вече цареше мрак — когато вдигнеше поглед към помръкващото небе, Деймън виждаше звездите — и единственият път от Ил дьо ла Сите водеше по някой от множеството малки тунели, отварящи се като очи в леда, тунели, в които щеше да е още по-тъмно.

Той избра един от входовете на височината на гърдите си и пропълзя в него. Само термокожата го спасяваше от ледена смърт. Само осмозната маска не позволяваше на дъха му да замръзне в гърлото му.

Като се тътреше на колене, когато можеше, и стържеше с раницата ниския леден таван, протегнал арбалета напред, Деймън пълзеше към червеното сияние в купола-катедрала.

Хокънбери отива в навигационния балон, за да се изправи пред Одисей, може би даже да се бие с него, обаче остава, за да се напият заедно.

На бившия схоластик му трябва повече от седмица, за да събере кураж да разговаря с единствения друг човек на кораба, и докато се нагани, „Кралица Маб“ достига точката на завъртане. Моравеките го предупреждават, че в продължение на двайсет и четири часа ще се намират в безтегловност, преди корабът да се насочи към Земята, бомбите пак да започнат да се взривяват и да възстановят земната гравитация от 1,28 g, за да намалят скоростта. Манмът и премиер интегратор Астейг/Че идват да се уверят, че неговата каюта е обезопасена, тоест че всички остри ъгли са тапицирани, подвижните предмети са прибрани, за да не летят във въздуха, и че са му осигурени пантофи със залепващи се подметки, но никой не го предупреждава, че обичайният резултат от безтегловността е морска болест.

Хокънбери го научава от собствен опит. Вътрешното му ухо постоянно му съобщава, че пада, и няма хоризонт, по който да се ориентира — каютата му няма прозорец или илюминатор, през който да гледа навън — и понеже всичко в банята е предвидено за нормална гравитационна среда, той скоро се научава да използва специалните торбички, дето му ги носи Манмът.

Ала шест часа гадене стигат и схоластикът вече се чувства по-добре, даже започва да подскача из тапицираната каюта и да прелита от завинтеното за пода легло до здраво закрепеното писалище. След това иска разрешение да напусне каютата си, моментално го получава и си прекарва страхотно по дългите коридори и широките корабни стълбища, които изглеждат адски тъпо в тоя истински триизмерен свят — лети към машинното отделение. Манмът през цялото време остава негов верен помощник и внимава Хокънбери да не се хване за някой важен лост в машинното или да забрави, че нещата все още имат маса, въпреки че привидно нямат тежест.

Когато бившият схоластик заявява, че иска да отиде при Одисей, Манмът му отговаря, че гъркът е в предния навигационен балон, и го отвежда там. Хокънбери знае, че е по-добре да отпрати дребния моравек, че разговорът ще е личен и че с Одисей сигурно ще се сбият, ала малодушието му си казва думата и той оставя спътника си да дойде с него. Моравекът със сигурност няма да позволи Одисей да го разкъса на парчета, въпреки че отвлеченият грък навярно има право да го стори.

Навигационният балон представлява кръгла маса сред океан от звезди. Към масата са прикрепени три стола, но Одисей използва един от тях, само за да не отлети — проврял е босия си крак между пречките. Когато „Кралица Маб“ се върти или обръща, а през тия двайсет и четири часа корабът го прави почти непрекъснато, звездите летят наоколо и само допреди няколко часа на Хокънбери би му приляло, но сега това не го смущава. Все едно цял живот е бил в безтегловност. Одисей явно се чувства по същия начин, мисли си Хокънбери, защото ахеецът е изпразнил три от десетте кратунки с вино, завързани на дълги въжета за масата. Той подава една от тях на схоластика, като я перва с пръсти и кратунката полита във въздуха. Въпреки че стомахът на Хокънбери е празен, той не може да откаже виното, предложено му като жест на помирение. Пък и вкусът му е превъзходен.

— Машините го правят някъде на тоя безбожен кораб — казва Одисей. — Ела, машинке, пий с нас, моравеко. — Последните думи са отправени към Манмът, който се е настанил на един от столовете, но той отклонява предложението с поклащане на металната си глава.

Хокънбери се извинява, че е излъгал Одисей и го е завел при стършела, за да могат моравеките да го отвлекат. Гъркът маха с ръка.

— Мислех да те убия, сине Дуейнов, обаче защо? Явно боговете са предопределили да се отправя на тоя дълъг път и не съм аз тоя, дето ще оспорва волята на безсмъртните.

— Още ли вярваш в боговете? — пита схоластикът и отпива голяма глътка от силното вино. — Даже след като воювахте с тях?

При тия думи брадатият стратег се намръщва, после се усмихва и се почесва по бузата.

— Понякога може да е трудно да вярваш в приятелите си, Хокънбери, сине Дуейнов, ала *винаги* трябва да вярваш на враговете

си. Особено ако имаш честта сред враговете ти да има богове.

Известно време пият мълчаливо. Корабът пак се завърта. Ярка слънчева светлина кара звездите да залязат за миг, след това „Кралица Маб“ отново се обръща и звездите се появяват.

Силното вино залива Хокънбери с топла вълна. Доволен е, че е жив — вдига ръка към гърдите си и докосва не само телепортаторния медальон, но и тънката линия на изчезващия белег под туниката си — и разбира, че след десет години живот сред гърци и троянци за пръв път е седнал да кърка вино и да си лафи с един от сериозните герои и главни действащи лица в „Илиада“. Колко странно, след като дълги години е преподавал епоса на студентите.

Известно време двамата си приказват за събитията, на които са станали свидетели точно преди да напуснат Земята и подножието на Олимп — за затворилата се Дупка между световите, за неравната битка между амазонките и хората на Ахил. Одисей е изненадан, че Хокънбери знае толкова много за Пентезилея и нейните другарки, и схоластикът не намира за нужно да го светне, че е чел за тях във Вергилий. Дватамата обсъждат дали истинската война ще започне веднага и дали ахейците и аргивците под командването на Агамемнон в крайна сметка пак ще съборят стените на Троя.

— Агамемнон може и да притежава грубата сила да унищожи Илион, обаче ако силата и броят на хората не са на негова страна, съмнявам се, че притежава умението — вторачен във въртящите се звезди, казва Одисей.

— Умението ли? — повтаря Хокънбери. Толкова дълго е мислил и разговарял на старогръцки, че рядко му се налага да се замисля за думите, само че сега се запъва. Ахеецът е използвал думата „долос“, която значи „хитрост“ и може да се употреби и като похвала, и като обида.

Одисей кимва.

— Агамемнон си е Агамемнон — всички го виждат на какво е способен, щото той не е способен на нищо повече. Обаче аз съм Одисей, известен на цял свят с всевъзможните си хитрости.

Хокънбери пак чува тая дума „долос“ и разбира, че събеседникът му се хвали със същата оная особеност на характера, с хитроумието и коварството си, които са накарали Ахил да каже за него — схоластикът със собствените си уши го е чул по време на пратеничеството им при

мъжеубиеца преди няколко месеца — „Той ме измами веднъж и коварно постъпи със мене“.

Оная вечер Одисей явно е загрял оскърбителния намек на Ахил, ала е решил да не се обижда. И сега, след четири кратунки вино, Лаертовият син демонстрира гордостта си от своето хитроумие. Хокънбери не за пръв път се пита ще могат ли да победят Троя без Одисеевия дървен кон. Замисля се за многопластовостта на тая дума, „долос“, и неволно се усмихва.

— Защо се хилиш, сине Дуейнов? Нещо смешно ли рекох?

— Не, не, почтени Одисее — бърза да отвърне схоластикът. — Просто си мислех за Ахил... — И спира, за да не каже нещо, което да ядоса събеседника му.

— Нощес сънувах Ахил. — Ахеецът с лекота се завърта във въздуха, за да плъзне поглед по звездите наоколо. Навигационният балон гледа и към двете страни на корпуса на „Кралица Маб“, ала металът и пластмасата почти изцяло отразяват звездната светлина. — Сънувах, че разговарям с Ахил в Хадес.

— Нима Пелеевият син е мъртъв? — пита Хокънбери и отваря нова кратунка.

Одисей свива рамене.

— Това беше насън. Сънищата не приемат времето за граница. Нямам представа дали Ахил още диша, или вече витае сред мъртвите, обаче е сигурно, че някой ден Хадес ще стане негов дом — както и на всички нас.

— Аха. И какво ти каза в съня Ахил?

Одисей насочва тъмните си очи към схоластика.

— Питаше за сина си Неоптолем, дали момчето е станало герой при Троя.

— И ти каза ли му?

— Казах му, че не знам, че съдбата ме е отвела далеч от стените на Илион, преди Неоптолем да има възможност да влезе в битка. Тоя отговор не задоволи сина Пелеев.

Хокънбери кима. Наясно е със сприхавостта на Ахил.

— Опитах се да го утеша — продължава ахеецът. — Казах му, че аргивците го почитат като бог, след като е мъртъв, че живите винаги ще възпяват подвизите и храбростта му, обаче Ахил не щеше и да чуе.

— Наистина ли? — Виното не само бе добро. Беше разкошно. От стомаха на Хокънбери се разливаше течна топлина и го караше да се чувства още по-свободно, отколкото позволяваше безтегловността.

— Да. Каза ми да си натикам тия възхвали в гъза.

Хокънбери прихва. Във въздуха политат мехурчета и капки червено вино. Схоластикът се опитва да ги разгони, но червените сфери се пръскат и пръстите му стават лепкави.

Одисей продължава да зяпа звездите.

— Ахил ми каза, че предпочитал да е селски педал и ръцете му да са покрити с мазоли не от меча, а от ралото, и по десет часа дневно да зяпа волския гъз, отколкото да е най-великият герой в Хадес или даже цар, властващ над бездиханните мъртъвци. Не му харесва да е мъртъв.

— Явно — съгласява се Хокънбери.

Ахеецът прави пирует в безтегловното пространство, хваща се за облегалката на стола и поглежда събеседника си.

— Никога не съм те виждал да се сражаваш, Хокънбери. Сражаваш ли се?

— Не.

Одисей кимва.

— Разумно. Мъдро. Сигурно произлизаш от дълъг род философи.

— Баща ми се е сражавал — осведомява го Хокънбери, изненадан от придошлите спомени. Доколкото може да прецени, през последните десет години от втория си живот не е мислил за баща си.

— Къде? — пита гъркът. — Разкажи ми за битката. Може да съм участвал.

— На Окинава.

— Не съм чувал за такава битка.

— Баща ми останал жив. — Гърлото на Хокънбери се свива. — Бил много млад. Деветнайсетгодишен. Служил в морската пехота. Върнал се у дома същата година и аз съм се родил три години по-късно. Той никога не говореше за това.

— И не се хвалеше с храбростта си, не описваше битката на синчето си!? — смайва се Одисей. — Нищо чудно, че си станал философ, вместо воин.

— Изобщо не споменавахе за това сражение — продължава схластикът. — Знаех, че е воювал, обаче едва след години научих как се е представил на Окинава, когато прочетох едни стари похвали от неговия командир, лейтенант, не много по-възрастен от баща ми. Намерих писмата и медалите в стария военен куфар на татко след смъртта му. По онова време почти приключвах доктората си по класическа филология и използвах научните си умения, за да потърся нещо за битката, в която баща ми беше получил Пурпурно сърце и Сребърна звезда^[1].

Одисей не се учудва от странните имена на наградите, а пита:

— Добре ли се е представил баща ти в битката, сине Дуейнов?

— Да, струва ми се. На двайсети май хиляда деветстотин четирийсет и пета го ранили два пъти в сраженията за някакво място на име Конусовидния хълм. На остров Окинава.

— Тоя остров не ми е известен.

— Естествено. Много е далеч от Итака.

— Много мъже ли са участвали в битката?

— От страната на баща ми имало сто осемдесет и три хиляди души, готови да се хвърлят в боя. — Хокънбери също се е втренил в звездите. — Армията му била пренесена на остров Окинава с флот от над хиляда и шестстотин кораба. Врагът ги очаквал със сто и десет хилядна войска, окопана в скали, коралови рифове и пещери.

— И не е имало град, който да обсаждат, така ли? — Одисей заинтригувано поглежда схластика за пръв път от началото на разговора им.

— Не — потвърждава Хокънбери. — Това била просто поредната битка от една голяма война. Другата страна искала да унищожи народа ни, за да предотврати нашествие на родния си остров. Накрая нашата страна започнала да ги избива по всевъзможни начини — изсипвала огън в пещерите им, погребвала ги живи. Бащините ми другари убили над сто хиляди от сто и десет хилядите японци на острова. — Той отпива глътка вино. — Тогава японците ни били врагове.

— Славна победа — отбелязва Одисей.

Схластикът тихо изсумтява.

— Броят на хората и корабите ми напомня за нашата война при Троя.

— Да, нещо подобно — съгласява се Хокънбери. — Също и по жестокостта на сраженията. В дъжд и кал, ден и нощ.

— Баща ти с много плячка ли се е завърнал? Донесъл ли е робини и злато?

— Донесъл самурайски меч, меч на вражески офицер, обаче го беше прибрал в един куфар и като бях малък не ми го е показвал.

— Много ли от другарите му са били пратени в Дома на смъртта?

— Като броим жертвите по суша и море, общо загинали дванайсет хиляди петстотин и дваайсет американци — отвърща Хокънбери. Отлично помни числото — с разума си на учен и синовното си сърце. — Както казах, врагът изгубил над сто хиляди души, изгорени или живи погребани в пещери и дупки, където се окопали по време на сраженията.

— Ние ахейците изгубихме повече от дваайсет и пет хиляди другари пред стените на Илион. Троянците са палили погребални клади поне на също толкова от своите.

— Да, обаче това се отнася за период от десет години — с лека усмивка възразява схоластикът. — Битката на баща ми на остров Окинава продължила само *деветдесет дни*.

Следва мълчание. „Кралица Маб“ пак се завърта, плавно и величествено като исполински морски бозайник, претъркалящ се във водата. За кратко ги облива ярка слънчева светлина и ги кара да вдигнат длани, за да заслонят очите си, после звездите се завръщат.

— Изненадан съм, че не съм чувал за тая война — казва Одисей и подава пълна кратунка вино на Хокънбери. — Но пък ти трябва да се гордееш с баща си, сине Дуейнов. Твоят народ сигурно е посрещнал победителите в оная битка като богове. Край огнищата ви векове наред ще се пее за нея. Имената на мъжете, които са воювали и загинали там, ще се помнят от внуците на внуците на героите, а еди и поети подробно ще възпяват всяко отделно единоборство.

— Всъщност почти всички в родината ми вече са забравили оная битка — след като отпива голяма глътка, отвърща схоластикът.

„Чуваш ли?“ — праща по теснолъчевия канал Манмът.

„Да“. Орфу от Йо е навън, върху корпуса на „Кралица Маб“, обикаля заедно с другите вакуумни моравеки през двайсет и четирите часа без ускорение или намаляване на скоростта, оглежда и поправя дребни повреди от микрометеоритни удари, слънчеви изригвания или от въздействието на ядрените бомби. Върху корпуса може да се работи и в движение — през последните две седмици е излизал няколко пъти по специално приспособената система от коридори и стълби, ала огромният йониец и по-рано е казвал, че предпочита безтегловността, отколкото напълно реалната представа, че кърмата и тласкателната платформа са долу, в подножието на структура с размерите на стоежна сграда.

„Хокънбери май е съвсем пиян“ — излъчва Орфу.

„Струва ми се, че си прав — потвърждава Манмът. — Виното, което Астейг/Че поръча в камбуза, е доста силно — възпроизведено е по амфора мидийско вино, взета «назаем» от избата на Хектор. Хокънбери години наред е пил по-слаби варианти на това червено мидийско с гърците и троянците, но почти със сигурност в умерени количества — гърците наливат в чашите си повече вода, отколкото вино. Понякога прибавят солена вода или благоухания като миро“.

„Виж, *това* вече си е живо варварство“ — отвърща приятелят му.

„Във всеки случай, схоластикът не е ял нищо, откакто му беше зле, и празният му стомах не му помага да остане трезвен“ — продължава Манмът.

„Май пак ще му призлее“.

„В такъв случай е твой ред да му носиш торбички за повръщане. Достатъчно му държах главата над тях за един двайсет и четири часов цикъл“.

„Проклятие — праща Орфу от Йо. — С удоволствие бих те сменил, обаче се опасявам, че коридорите между човешките каюти няма да са достатъчно широки за мен“.

„Почакай — прекъсва го Манмът. — Слушай“.

— Обичаш ли да играеш игри, сине Дуюенов?

— Игри ли? Какви игри?

— Каквито се играят на празник или погребение — пояснява Одисей. — Игрите, които щяхме да играем на погребението на Патрокъл, ако Ахил беше приел смъртта на своя другар и ни беше позволил да му направим погребение след неговото изчезване.

Хокънбери замълчава за миг, после пита:

— Искаш да кажеш, хвърляне на диск, копие... такива неща ли?

— Да. И надбягване с колесници. Бягане. Борба и юмручен бой.

— Гледал съм вашите юмручни боеве в станове ви край черните кораби. — Хокънбери едва доловимо фъфли. — Мъжете се бият само с жилави кожени ремъци, увити на ръцете.

Ахеецът се засмива.

— Какво друго да носят на ръцете си, сине Дуетнов? Големи меки възглавници ли?

Хокънбери оставя въпроса без отговор.

— Миналото лято във вашия стан гледах как Епей преби десетина души — направо им натроши ребрата и ченетата. Излизаше срещу всички кандидати и се би от ранния следобед до след изгрева на луната.

Одисей се ухилва.

— Спомням си. Никой не успя да надвие Панопеевия син, въпреки че мнозина опитаха.

— Двама мъже умряха.

Гъркът свива рамене и отпива от кратунката си.

— Диомед подготвяше и поддържаше Евриал, Мекистеевия син, трети вожд на арголидските воители. Всяка сутрин призори го пращаше да тича, заякчаваше юмруците му, като го караше да бие току-що заклан вол, разсечен надве. Обаче оная вечер Епей го свали и Диомед трябваше да извлече своя човек от кръга, и пръстите на краката на клетия Евриал оставяха десет бразди в пясъка. Обаче остана жив и продължи да се бие — няма да се откаже той.

— Юмручният бой е мръсно занимание и ако се занимаваш с него достатъчно дълго, мозъкът ти става на концертна зала, в която постоянно свири китайска музика — заявява Хокънбери.

Одисей се засмива.

— Смешно. Кой го е казал?

— Един мъдрец, Джими Кенън^[2].

— А какво е „китайска музика“? — все още се подсмива ахеецът. — И какво точно е „концертна зала“?

— Няма значение. Знаеш ли, през всички години, докато наблюдавах войната, не помня вашият шампион по бокс Епей да се е отличил в аристея, единоборство за слава.

— Вярно е — съгласява се Одисей. — Самият Епей признава, че не го бива за война. Понякога е нужна различна смелост да се изправиш пред друг мъж с голи ръце, отколкото да пронижеш врага в корема с копие и после да измъкнеш острието с рязко завъртане, за да изсипеш вътрешностите му като боклук в праха.

— Но теб те бива за това — спокойно отбелязва Хокънбери.

— О, да — засмива се гъркът. — Обаче така са повелили боговете. Аз съм от онова поколение ахейци, което е предопределено от Зевс от младост до преклонна възраст да води жестоки войни, докато самите ние не паднем и не загинем. До крак.

„Одисей е голям оптимист“ — излъчва Орфу.

„Реалист“ — поправя го Манмът по теснолъчевия канал.

— Но ти говореше за игрите — казва бившият схоластик. — Виждал съм те да се бориш. И да печелиш. Печелил си и състезания по тичане.

— Да, неведнъж съм отнасял купата на състезание по тичане, докато Аякс трябваше да се задоволи с вола — признава Одисей. — В това ми помагаше Атина — препъваше едрият глупак, за да ми даде възможност пръв да пресека финиша. Надвивал съм Аякс и в борба — прегъвах крака му в коляното, повалях го по гръб и го приковавах, преди той тъпоумен великан да забележи, че съм го проснал на земята.

— Това прави ли те по-добър човек? — пита Хокънбери.

— Естествено — възкликва ахеецът. — Какъв щеше да е светът без „агон“, състезание между двама мъже, чиято цел е да покаже на всички реда на старшинството при хората, също както някои две неща на земята не си приличат? Как бихме могли ние живите да определяме качествата, ако състезанието и единоборството не показват на целия свят кой въплъщава превъзходството и кой — посредствеността? В какви игри те бива, сине Дуейнов?

— През първата година в колежа се записах за трек. Не успях да вляза в отбора.

— Е, трябва да призная, че съм доста добър в света на игрите, в които се състезават мъжете — казва Одисей. — Бива ме да стрелям с майсторски издялан, хубаво полиран лък и пръв сред другарите си улучвам своя човек сред движеща се група противници, даже ако всичките ми приятели се блъскат в мен в опит едновременно да се прицелят. Една от причините, поради които с радост последвах Ахил и

Хектор във войната с боговете, беше желанието ми да изпитам ловкостта си на стрелец срещу уменията на Аполон — макар в душата си да знаех, че това е безумие. Винаги, когато смъртен се изправи срещу боговете, за да премери сили в стрелба с лък — виж само нещастния Еврит ехалийски — човекът умира от внезапна смърт, а не от дълбока старост в дома си. И се съмнявам, че щях да тръгна срещу сребърнолъкия бог Аполон, освен ако не носех със себе си най-хубавия си лък, а аз никога не го носях на война, когато отплавам с черните кораби. Тоя лък и сега виси на стената в голямата ми зала. Ифит ми го подари в знак на приятелство, когато се запознахме — бил на баща му, прочутия Еврит. Много харесвах Ифит и съжалявам, че му дадох само меч и едно грубо издялано копие в замяна на най-чудесния лък на земята. Херакъл уби Ифит, преди да го опозная както трябва.

— Виж, копие хвърлям дотам, докъдето всеки друг може да изстреля стрела с лък — продължава Одисей. — И си ме виждал да се бия с юмруци и да се боря. Що се отнася до тичането, да, виждал си ме да побеждавам Аякс и мога да тичам часове наред, без да си повърна закуската, обаче на къси разстояния мнозина бегачи ще ме оставят да им дишам праха, освен ако Атина не се намеси на моя страна.

— Можех да се справя с трека — измърморва почти на себе си Хокънбери. — Бях силен в дългите разстояния. Обаче имаше един Брад Мълдорф, викахме му Патока, та той ме изпревари за последното място в отбора.

— Липса на чувствителност към вкуса на жлъчка и кучешко повръщано — изсумтява Одисей. — Срам за всеки мъж, който свикне с тоя вкус. — Той отпива голяма глътка вино, отмята глава да преглътне и избърсва капчиците от кестенявата си брада. — Сънувах, че разговарям с мъртвия Ахил в мрачните зали на Хадес, ала всъщност ме интересува съдбата на син ми Телемах. Щом боговете ще ми пращат сънища, защо да не са за сина ми? Когато заминах, той беше момченце, плахо и неизпитано, и искам да знам дали е станал мъж, или е от ония страхливци, дето само се мотаят из хубави къщи, търсят си богати жени, лекета, дето по цял ден свирят на лира.

— Ние нямахме деца — казва Хокънбери и разтрива челото си. — Поне така ми се *струва*. Спомените за истинския ми живот са объркани и неясни. Аз съм като потънал кораб, който някой, кой знае защо, е вдигнал от дъното, обаче не си е направил труда да изпомпи

всичката вода, а само колкото да не потъне пак. Все още са наводнени прекалено много каюти.

Одисей поглежда схоластика, явно без да го разбира, но и без да проявява достатъчно интерес, за да го попита.

Хокънбери среща очите на гръцкия цар и вожд и погледът му изведнъж става съсредоточен и напрегнат.

— Искам да кажа, отговори ми, ако можеш... искам да кажа, какво е да си мъж?

— Да си мъж ли? — повтаря Одисей, отваря последните две кратунки вино и му подава едната.

— Дааа... извинявай, да. Да си *мъж*. Да *станеш* мъж. В моята родина единственият обред на посвещаване е да ти дадат ключа за колата... или да спиш с жена за пръв път.

Ахеецът кимва.

— Важно е да спиш с жена за пръв път.

— Обаче това не е най-важното, сине Лаертов! Какво е нужно, за да си мъж — пък и изобщо човек?

„Върхът — праща Манмът на Орфу по теснолъчевия кацал. — И аз неведнъж съм си задавал тоя въпрос — при това не само когато съм се опитвал да разбере Шекспировите сонети“.

„Всички сме си го задавали — отвърща йониецът. — Всички ние, обсебени от нещата човешки. С други думи, всички ние моравеките, тъй като програмите ни и проектираната ни ДНК все ни карат да изучаваме и да се опитваме да разберем своите създатели“.

— Да си мъж ли? — сериозно, почти разсеяно повтаря Одисей. — В момента ми се пикае. На теб пикае ли ти се, Хокънбери?

— Искам да кажа, това може да е свързано с постоянството — продължава схоластикът. Налага се повторно да се опита да изговори думата, за да я произнесе вярно. — Постоянство. Искам да кажа, сравни вашите Олимпийски игри с нашите. Само ги сравни!

— Оня другият моравек ме научи да пикая в нужника — там има някакъв вакуум, дето всмуква течността даже при безтегловност, обаче ми е адски трудно да не опикая въздуха наоколо. Ами на теб, Хокънбери?

— Вие древните гърци сте съхранили Игрите си цели хиляда и двеста години. По пет дни игри на всеки четири години в продължение на *хиляда и двеста години*, докато някакъв си християнски император

на Рим не ги забранил. *Хиляда и двеста години!* В суша и глад, мор и чума. Веднъж на всеки четири години войните били прекратявани и вашите спортисти се отправяли от целия тогавашен свят към Олимпия, за да отдадат почит на боговете и да се състезават с колесници, в бягане, борба, хвърляне на диск и копие и панкратион, оная странна смесица от борба и кик-бокс, която никога не съм гледал, а се басирам, че и ти не си. Хиляда и двеста години, сине Лаертов! Когато моят народ ги възстанови, Игрите не продължиха и сто години, без на три пъти да ги отменят заради войни. Разни страни отказваха да участват, защото са се разсърдили от една или друга обида, даже се стигна дотам, че терористи убиха еврейски спортисти...

— Пикае ми се. — Одисей пуска завързаната за масата кратунка и се завърта, готов да се отблъсне с крака към каютата си. — Веднага се връщам.

— Може би единствено последователни са думите на Омир: „Свидни за нас преди всичко са пирове, песни и танци, свежи одежди, горещи басейни и ложета меки“^[3].

— Кой е Омир? — Гъркът спира насред въздуха при люка на навигационния балон.

— Не го познаваш — отвръща Хокънбери и отпива глътка вино. — Обаче знаеш ли...

И млъква. Одисей го няма.

Манмът излиза през шлюза на медицинската палуба, привързва се, въпреки че в раницата си носи реактивно гориво, и поема по коридорите и стълбите около и по корпуса на „Кралица Маб“. Заварва Орфу от Йо да заварява кръпка върху люковете на товарния отсек, където се намира „Смуглата дама“, сгушена под сгъваемите криле на атмосферната совалка.

— Можеше и да е по-ясно — казва по личната им радиочестота Манмът.

— Повечето разговори се отличават с тая особеност — отвръща Орфу. — Даже нашите.

— Обаче ние обикновено не сме пияни, когато разговаряме.

— Моравеките не приемат алкохол за стимулиращи или потискащи цели, следователно формално си прав. — Дъждът искри

ярко осветява корубата, краката и сензорите на йониеца. — Но сме обсъждали разни неща, докато си бил в хипоксия, упоен с токсини и както биха казали хората, когато си умираш от шубе, така че несвързаният разговор на Одисей и Хокънбери не ми звучеше чак толкова чуждо.

— Какво би казал Пруст по въпроса какво е нужно, за да си човек... или пък мъж? — пита Манмът.

— А, Пруст ли, онзи досадник — отговаря Орфу. — Тъкмо тая сутрин го препрочитах.

— Веднъж се опита да ми обясниш неговите пътища към истината. Но първо каза, че имало три пътя, после четири, след това три и накрая пак четири. Така и не ми ги описа. Всъщност, струва ми се, че изгуби нишката на обяснението си.

— Само те изпитвах — избуботва приятелят му. — За да видя дали слушаш.

— Аз пък си мисля, че беше изпаднал в моравекско състояние.

— Няма да съм първият — отвръща Орфу от Йо. Информационното претоварване на органичните мозъци и кибернетичните база данни на моравеките ставаше все по-сериозен проблем, когато навлезеха във второто и третото си столетие.

— Съмнявам се, че идеите на Пруст за същината на човечността имат особено голяма връзка с Одисей — казва Манмът.

Четири от силно разчленените ръце на йониеца са заети със заваряването, ала той свива други две рамене.

— Нали си спомняш, че той анализира приятелството — даже като любовник, — като един от тия пътища — започва едрият моравек. — Това го свързва с Одисей и нашия схоластик. Обаче разказвачът на Пруст открива, че неговото призвание към истината е писането, изследването на нюанси, скрити в другите нюанси на живота му.

— Но нали по-рано беше отхвърлил изкуството като път към най-съкровенията човечност — отбелязва Манмът. — Нали в крайна сметка решил, че изкуството изобщо не е път към истината.

— Той открива, че истинското изкуство е форма на *творчество* — пояснява Орфу. — Чуй този откъс от една ранна част на „Обществото на Германт“:

„Днес познавачите твърдят, че Рьоноар е велик художник на XVIII век. Ала като го твърдят, те забравят Времето, както и това, че

трябваше да изтече много от него, дори в разгара на XIX век, за да бъде признат Рьоноар за велик майстор. В ламтежа си за подобно признание самобитният художник, самобитният творец постъпват по примера на окулистите. Лечението посредством тяхната живопис или проза не винаги е приятно. Когато то бива завършено, лечителят казва: «Сега погледнете». И ето че светът (който не е сътворен еднократно, а толкова пъти, колкото се е пръквал някой самобитен творец) ни се разкрива напълно различен от стария, но съвършено достъпен. Жени минават по улицата, различни от едновременните, защото това са творби на Рьоноар, онези творби на Рьоноар, в които навремето сме се противили да зърнем жените. Колите също са творби на Рьоноар, както и водата, и небето: изпитваме желание да се поразходим в гора, подобна на онази, която първия ден ни е приличала на всичко друго, само не на гора, а примерно на гоблен с разнообразни нюанси, където обаче липсват тъкмо специфично горските нюанси. Такава е новата и уязвима вселена, която току-що е била сътворена. Тя ще трае до следващата геологична катастрофа, която ще предизвикат някой нов самобитен художник или писател^[4]. И по-нататък обяснява, че писателите правят същото, Манмът, творят нови вселени.

— Явно не може да говори буквално. Не и за създаване на *истински* вселени.

— Струва ми се, че говори буквално — настоява Орфу. Манмът никога не го е чувал толкова сериозен. — Следиш ли данните за квантовия поток, които Астейг/Че пуска по общия канал?

— Не, квантовата теория ми е досадна.

— Това не е теория — посочва йонийският му приятел. — С всеки следващ ден, докато осъществяваме този преход от Марс до Земята, квантовата нестабилност между двата свята и в цялата ни слънчева система се задълбочава. Земята е в центъра на този поток. Сякаш всичките й пространственоременни вероятностни матрици са попаднали в някакъв въртоп, някакъв участък на самоналожен хаос.

— Какво общо има това с Пруст?

Орфу спира горелката. Голямата кръпка върху люка на товарния отсек е идеално заварена.

— Някой си играе със светове и сигурно даже с цели вселени. Анализирай математически квантовия поток и ще видиш, че сякаш различни квантови пространства на Калаби-Яу някак си се опитват да

съществуват едновременно в една брана. Все едно че се мъчат да се появят нови светове — все едно появата им е наложена от някакъв гений, също както предполага Пруст.

Някъде в „Кралица Маб“ се задействат невидими дюзи и дългият, тромав, ала красив космически съд от черен бъквивъглерод и стомана се завърта и преобръща. Манмът се хваща за един лост и краката му се отделят от корпуса, докато тристаметровият атомен кораб изпълнява цирковите си акробатични номера. Слънцето осветява двамата моравеки и залязва зад тласкателните платформи на кърмата. Европейецът настройва поляризиращите си филтри, отново различава звездите и разбира, че макар да не ги вижда във видимия спектър, приятелят му слуша тяхното радиопиукане. „Този термоядрен хор“, както веднъж ги беше нарекъл Орфу.

— Орфу, приятелю, да не си станал набожен?

Йониецът избуботва в субзвуковия диапазон.

— Ако е така — и ако Пруст е прав и се сътворяват истински вселени, когато онези рядко срещани, почти уникални гениални умове се съсредоточават върху тяхното сътворяване — струва ми се, че не ми се ще да се срещна с Творците в сегашната действителност. Тук действа нещо зло.

— Не виждам защо това... — започва Манмът и млъква, заслушан в общия канал. — Какво означава „тревога дванайсет-нула-едно“?

— Масата на „Маб“ току-що е намаляла с шейсет и четири килограма — пояснява Орфу.

— От отпадъци и изхвърлена урина ли?

— Не точно. Нашият приятел Хокънбери току-що се е телепортирал.

Първата мисъл на Манмът е „Хокънбери не е в състояние да се телепортира никъде... трябваше да го спрем — приятели не се пускат да се телепортират пияни“, ала решава да не я споделя с Орфу.

— Чуваш ли? — след миг пита йониецът.

— Не, какво?

— Следя радиочестотите. Току-що насочихме голямата антена към Земята или по-точно, към полярния орбитален пръстен на Земята и тя регистрира модулирано радиоизлъчване, чийто адресат сме ние.

— Какво се казва в него? — Органичното сърце на Манмът се разтуптява по-бързо. Той не блокира адреналина, а го оставя да тече в системата си.

— Определено е от полярния пръстен на около трийсет и пет хиляди километра над Земята — отвръща Орфу. — Съобщението е произнесено от женски глас, който безспирно повтаря: „Доведете ми Одисей“.

---

[1] Американски медали, съответно за раняване или гибел в сражение и за храброст. — Б.пр. ↑

[2] Джими Кенън (1810–1078) — американски спортен журналист. — Б.пр. ↑

[3] Тук и нататък преводът на „Одисея“ е цитиран по Т. Батаклиев. — Б.пр. ↑

[4] Пр. М. Георгиева. — Б.пр. ↑

38.

Деймън влезе в синята ледена катедрала, в която отекваше шепот и монотонно пеене.

— Той създаде го, с огъня подобен, с око от огън в топка пяна, която плава и се храни! И лов Той гледа на лунна светлина с туй око на клин подобно, и баницата с дългия език, дето дълбоко се завира в дъбовите пънове да дири червеи и прости думички изрича, когато плякката си пипне, ала мравки не яде — самите мравки построили са стена от семена и в дупката си сламки са напъхали... Създаде Той туй всичко и отгоре и всичко видимо Той сътвори, и нас самите: как иначе?

Деймън моментално позна гласа — Калибан. Съскането кънтеше сред сините ледени стени и в синия леден тунел и сякаш идваше отвсякъде, успокоително далечно, ужасяващо близко. И този самотен Калибанов глас някак си в същото време беше хор, множество гласове в страховитото съзвучие. По-уплашен, отколкото бе предполагал, много по-уплашен, отколкото се беше надявал, Деймън ниско наведе глава и излезе от ледения тунел върху ледения мецанин.

След едночасово пълзене, по време на което често се налагаше да се връща, тъй като много коридори се стесняваха и свършваха със задънен край, а друг път се натъкваше на високи стени или дълбоки шахти, най-после бе излязъл в центъра на катедралния купол.

Не знаеше нито една от древните думи за такова пространство — във вътрешната заоблена стена на грамадната постройка сякаш имаше стотици тъмни ледени мецанини — ала, ако беше сиглирал думите, сега щеше да ги изреди: кули, купол, арки, контрафорси, апсида, неф, базилика, хор, портик, параклис, розета, ниша, колона, олтар. Всички те щяха да се отнасят за някоя от частите на сградата, които виждаше пред себе си, и щяха да му трябват още думи. Още много думи.

Доколкото можеше да прецени, отвътре диаметърът на купола надхвърляше километър и половина и от сияещия с червена светлина под до синия леден връх имаше поне шестстотин метра. Както бе предположил отвън, Сетебос беше покрил целия кратер и сега огромният кръг пулсираше в червено, сякаш туптеше някакво

великанско сърце. Деймън нямаше представа това дали се дължи на естествена вулканична дейност в кратера, на магма, издигаща се от километри дълбочина, където някога черната дупка бе пробила сърцето на Земята, или Сетебос използва топлината и светлината за свои цели. Останалата част от купола се обливаше в багри, които не можеше да опише — от всички нюанси на червеното в основата, през всички цветове на дъгата и после фин оранж в периферията на кратера и по-ниските части на купола. Червени жилки се разклоняваха по оранжево-жълтите контрафорси и сталагмити и после по-топлите цветове избледняваха до студеното сияние на великанските сини стълбове. Зелени и жълти проблясъци пронизваха ледените стени и кули, колони от червени импулси се движеха по скрити канали като електрически заряди, искри свързваха разклонените участъци на катедралата като активни дендрити.

На места обвивката на купола бе толкова тънка, че последните снопове привечерна светлина образуваха розови кръгове по западната стена. През тънкия като стъкло връх се виждаше, макар и малко мъгляво, овален къс от помръкващото небе и изгряващите звезди. Най-странно обаче беше това, че ниско на вътрешните стени имаше стотици кръстовидни вдлъбнатини, всяка висока около метър и осемдесет. Те опасваха кръга и като се наведеше от неравния мецанин, на който стоеше, Деймън можеше да различи още такива кръстовидни ниши долу, сякаш прегорени в синия лед. Изглеждаха като направени от метал и бяха празни — стоманената им вътрешност отразяваше червеното сияние от центъра на кратера.

По червения под се издигаха трънливи сталагмити и кули — някои стигаха чак до тавана и образуваха стройни редици от сини ледени стълбове. Подът не бе гладък — осейваха го по-малки кратери и дупки. От повечето излизаха газове, пара и дим и топлите въздушни течения донесоха до носа на Деймън сярна смрад. В средата на червения кръг имаше висок кратер, обхванат от сини ледени стълбища и по-малки отвори. Тоя кратер над кратера изглеждаше пълен почти догоре с кръгли бели камъни... и изведнъж Деймън осъзна, че камъните са човешки черепи — десетки хиляди човешки черепи, повечето лежащи под масата, която почти изпълваше кратера. Той много приличаше на гнездо и впечатлението се подсилваше от онова, което го изпълваше — сива мозъчна тъкан, усукани бразди, множество

чифтове очи, усти и отверстия, които се отваряха и затваряха, всяко за себе си, безброй грамадни длани отдолу — тия длани от време на време наместваха грамадната маса в гнездото, настаняваха я по-удобно — и други ръце, всяка от тях по-голяма от стаята на Деймън в Ардис Хол, които излизаха от мозъка върху стволоче и пълзяха като пипала по светещия под. Някои бяха толкова близо, че той виждаше безчет криви, остри черни шипове или куки, с които бяха покрити огромните пръсти. Всеки трън — някаква форма на еволюирали косми? — беше по-дълъг от ножа, който Деймън носеше на колана си, и пръстите ги забиваха в синия лед. Дланите можеха да се изкатерят навсякъде, да се придвижат по всяка повърхност, зид, лед или стомана, като забиват тия черни остриета.

Мозъкът на самия Сетевос бе много по-голям, отколкото си спомняше Деймън от появата му през Дупката в небето преди по-малко от два дни — ако тогава чудовището беше дълго трийсет метра по оста си, сега бе дълго поне сто и високо трийсет метра в центъра, където усуканата тъкан беше разделена с дълбока сияеща бразда. Изпълваше гнездото и когато наместваше грамадата си, отдолу се разнасяше хрущене на черепи — като шумолене на прекършени сламки.

— Казваш си, това величие ни добро, ни зло във Него не показва, ни благост, ни жестокост: Той могъщ е и е Господ. Казваш, Той ужасен е: и подвизите Му ще те уверят в това!

Съскането на Калибан резонира в купола — акустиката беше идеална, отекна сред дупките и зикуратите, рикошира в лабиринта ледени тунели и сякаш стигна до Деймън отпред, отзад и отстрани — гибелен шепот.

Очите на Деймън се приспособиха към червеникавия здрач и мащабите на огромния купол и той видя по-малки неща, които тичаха около подножието на гнездото, катереха се на четири крака по ледените стъпала към гигантския мозък и после се тътрузеха обратно само на задни крака: носеха големи овални пашкули, лъщящи от отвратителна млечнобяла слуз.

За миг му се стори, че са войникси — по дългия път през ледения лабиринт беше видял останки от десетки войникси, не замръзнали в леда, каквито бе забелязал във външната цепнатина, а разкъсани трупове, празна коруба тук, откъснат крак или кожена

гърбица там, самотно лежащи лапи — ала сега, докато се взираше през парите и мъглите от вулканичните отвори, установи, че тия неща не са войникси. Имаха формата на Калибан.

„Калибани“ — помисли си Деймън. Преди близо година със Сави и Харман ги бяха видели в Средиземноморския басейн и сега той разбра значението на кръстовете в стените на купола. „Зарядни устройства“, така бе нарекла Сави кухите кръстове, и самият Деймън се беше натъкнал на гол калибан, увиснал на един такъв вертикален кръст с разперени ръце, и го бе помислил за мъртъв, докато жълтите котешки очи не се бяха отворили.

Сави им беше обяснила, че Просперо и невероятното биосферно същество Ариел са еволюирали калибаните от обикновени хора, за да попречат на войниксите да нахлуят в Средиземноморския басейн и други територии, които Просперо искал да запази. Сега Деймън си помисли, че това или е лъжа, или грешка на старицата — калибаните не бяха еволюирали от човешки същества, а по-скоро клонирани от оригиналния и много по-ужасен Калибан, както беше признал Просперо на своя орбитален остров, но навремето Харман бе попитал еврейката защо постчовеците изобщо са създали войниксите, щом те или пък Просперо после са имали нужда от други чудовища, за да ги съдържат.

„А, те не са ги създали — беше отговорила Сави. — Войниксите са дошли отнякъде другаде, служат на някой друг и имат собствени цели“.

Тогава Деймън не бе разбрал нищо, а сега разбираше още по-малко. Тия калибани, които се щураха като отвратително розови мравки по дъното на кратера и носеха млечнобелите яйца, явно не служеха на Просперо — а на Сетебос.

„Тогава кой е довел войниксите на Земята? — запита се той. — Защо нападат Ардис и другите общности на старостилните човеци, щом не служат на Сетебос? Тогава на кого служат?“

В момента със сигурност знаеше само, че появата на Сетебос в кратера Париж е била катастрофална за тукашните войникси — които не бяха замръзнали в бързо разпространяващия се син лед, бяха уловени и изкорубени като вкусни раци. Изкорубени от кого? Или от какво? Хрумнаха му само два отговора и нито единият от тях не беше

успокояващ — войниксите бяха схрускани или от зъбите и ноктите на калибаните, или от ръцете на самия Сетебос.

Сега съзнаваше, че сиво-розовите бразди по пода на кратера всъщност бяха ръце, излизащи от Сетебос. Стволовете потъваха в отворите по стената на купола и...

Деймън рязко се извъртя и вдигна арбалета си с показалец на спусъка. От ледения тунел зад него се разнасяше шум като от плъзгане. „Една от ръцете на Сетебос, три пъти по-голяма от мен, провира се зад гърба ми!“

Приклекна и зачака, ала не се появи никаква ръка. От ледения коридор обаче продължаваше да се носи съскане и шепот.

„Ръцете са в стените и сигурно вече са стигнали до цепнатините навън — каза си Деймън. Опитваше се да успокои отчаяно разтуптяното си сърце. — В тунелите и навън е тъмно. Какво ще правя, ако се натъкна на някоя от тях?“ Беше видял пулсиращите хранителни отвори в дланите долу — група калибани бяха хранили една от тях с големи парчета сурово месо, или от войникс, или човешко.

Легна по корем на синия балкон и усети как студът на леда — вече бе убеден, че това е жива тъкан, излизаща от самия Сетебос — се процежда през термокожата му.

„Вече мога да се махам оттук. Видях достатъчно“.

Легнал по очи, протегнал напред глупавия арбалет и навел глава, докато група калибани пълзяха на четири крака на няма и сто метра пред него, Деймън зачака своите страхливи ръце и крака да съберат сили, за да се разкара от тая отвратителна катедрала.

„Трябва да съобщя за това в Ардис — разнесе се гласът на благодарумието в главата му. — Направих каквото можах“.

„Не си — отговори гласът на честността, оная част от него, която някой ден щеше да убие. — Трябва да видиш какви са ония влажни сиви яйца“.

Калибаните бяха натрупали няколко такива сиви неща в една димяща вулканична дупка на няма и сто метра от него, надолу и надясно от ниския му мецанин.

„Не мога да се спусна там. Много е далеч“.

„Лъжец. Дотам няма и сто метра. Имаш още въже и клинове. И пикели. После просто ще притичаш да хвърлиш един бърз поглед на яйцата и ще се върнеш на балкона“.

„Това е безумие. Ще съм на открито през цялото време. Ония калибани бяха между мен и гнездото. Ако бях там, когато се появи, щяха да ме пипнат. Или щяха да ме изядат на място, или да ме заведат при Сетебос“.

„Вече ги няма. Сега имаш шанс. Слез долу“.

— Няма — заяви Деймън и осъзна, че в ужаса си е произнесъл думата гласно.

Но след малко вече забиваше клин в синия леден под на балкона си. Завърза въжето за него, праметна арбалета през рамо до раницата си и започна трудното спускане към дъното на кратера.

„Чудесно. За пръв път да проявиш малко смелост и...“

„Млъквай, мама му стара“ — заповяда Деймън на тая храбра и абсолютно тъпа част от себе си.

Тя се подчини.

— И ако всичко продължава тъй, ще трябва ний във страх от Него да живеем — разнесе се напевното като псалм съскане на Калибан — не на калибаните, Деймън беше сигурен в това, а на самия Калибан. Чудовището трябваше да е някъде в купола, може би от отсрещната страна на Сетебос и гнездото.

— Казваш си, че някой странен ден Сетебос, Господ, който танцува в черна нощ, при нас ще дойде като език при око, като зъб при гърло, или във него ще прерасне, както от какавидата израстват пеперуди: и тук сме само ние с Него, и помощ отнийде се не види.

Деймън продължи да се спуска по хлъзгавото въже.

39.

След като се телепортира в Илион, доктор Томас Хокънбери първо трябваше да намери къде да повърне.

Това не беше трудно, даже в неговото пияно състояние, тъй като бившият схоластик бе прекарал почти цели десет години в и около Троя и се беше прехвърлил на една уличка край площада близо до домовете на Хектор и Парис, където бе ходил безброй пъти. За щастие в Илион беше нощ, дюкяните, сергии и пивниците бяха затворени и със спуснати капаци и никой копиеносец или нощен страж не забеляза безшумната му поява. И така, имаше нужда от странична уличка и бързо я откри, гадеше му се, докато преминаха сухите напъни, после пък имаше нужда от още по-тъмна и безлюдна уличка. За късмет, около палата на покойния Парис, сега дом на Елена и временен дворец на Приам, имаше много улички и Хокънбери избра най-тъмната и тясната, само метър и двацет широка, сви се на кълбо върху няколко стиски слама, зави се с одеялото, което носеше от каютата си на „Кралица Маб“, и заспа непробудно.

Събуди се малко след зазоряване, схванат, кисел, махмурлия и болезнено съзнаващ шума от площада край двореца и факта, че не е взел от кораба нужните дрехи: носеше мек сив памучен гащеризон и пантофи за безтегловност, нещо, което моравеките бяха сметнали за подходящо за човек от ХХІ век. Това облекло не се вписваше много добре сред кожените наколенници, сандалите, туниките, тогите, наметалата, кожите, бронзовите доспехи и грубите домотъкани одежди в Илион.

Когато все пак излезе на площада — след като изтупа, доколкото можа, мръсотията от уличката и забеляза истинската разлика между ускорението от 1,28 при което беше живял, и нормалната земна гравитация; чувстваше се гъвкав и силен въпреки махмурлука — Хокънбери с изненада установи, че там всъщност няма почти никого. Времето точно след изгрев слънце беше най-оживено на това пазарище, ала при повечето сергии стояха само техните собственици, изнесените пред кръчмите маси пустееха и единствените хора в

отсрещния край на площада, пред двореца на Парис, Елена, а сега и Приам, бяха неколцината стражи, които охраняваха портите.

Схоластикът реши, че дрехите са по-важни даже от закуската, затова навлезе в сенките под аркадата и започна да се пазари с един едноок беззъб старец с червен дрипав тюрбан. Троянецът имаше най-голямата количка с най-разнообразна стока, главно отпадъци или дрипи, свалени от трупове, но водеше пазарлъка като ламя, която не желае да се раздели със златото си. Джобовите на Хокънбери бяха празни, затова можеше да размени само корабните дрехи и одеялото, ала те бяха достатъчно екзотични — трябваше да каже на стареца, че идва чак от Персия. Накрая се сдоби с тога, сандали, фино червено вълнено наметало, по-рано принадлежало на някой нещастен вожд, обикновена туника, поличка и долни дрехи, като избираше най-чистите от купа и когато нямаше чисти, гледаше поне да нямат въшки. Напусна площада с широк кожен колан, на който висеше меч, видял много битки, ала все още остър, и два ножа, единият, затыкнат в колана, а другият скрит в специално ушита гънка от вътрешната страна на червеното наметало. Освен това получи шепа монети. Когато хвърли поглед назад към широко ухилената беззъба физиономия на стареца, си помисли, че дядката е сключил добра сделка — сигурно щеше да размени необикновения гащеризон за кон, златен щит или нещо още по-хубаво. „Уф, добре де“.

Не беше попитал троянеца, нито неколцината сънени търговци какво става, защо площадът пустее, къде са войниците и семействата им, каква е причината за спусналата се над града странна тишина — знаеше, че съвсем скоро ще научи.

Докато се преобличаше зад количката на търговеца, старецът и двама от неговите съседи му предложиха злато за телепортаторния медальон, като шишкавият зарзаватчия даваше двеста мерки злато и петстотин сребърни тракийски монети, ала Хокънбери отказа, доволен, че се е сдобил с меч и две ками, преди да се съблече.

След като похарчи част от парите си за мек хляб, чирози, сирене и някаква гореща отвара, която изобщо не можеше да се сравнява с кафе, той се върна в сенките и отправи поглед към двореца на Елена.

Можеше да се телепортира в покоите ѝ. Вече го беше правил.

„И ако е там?“

Бърз замах с меча и после телепортиране, идеалният невидим убиец, така ли? Но кой можеше да каже, че стражите няма да го видят? За десетхиляден път през последните девет месеца съжали за загубата на своята преобразяващата гривна — боговете раздаваха такива гривни на всичките си схоластици и те променяха с тях квантовата вероятност до такава степен, че бяха способни моментално да заемат мястото на всеки мъж или жена в или около Илион, като не само приемат вида и облеклото им, но и наистина ги изместват на квантово равнище. Това бе позволявало даже на едрия Найтенхелзър да се превръща в момче, без да нарушава закона за съхранение на масата, който един от ориентирания към точните науки схоластици преди години бе обяснил на Хокънбери.

Е, сега Хокънбери не можеше да се преобразява — гривната беше останала на Олимп заедно с тазерната му палка, микрофона и бронята — ала все още пазеше телепортаторния си медальон.

Докосна златния кръг на гърдите си и... се поколеба. Какво все пак щеше да направи, когато застанеше пред Елена Троянска? Нямахше представа. Никога не бе убивал, камо ли най-красивата жена, която беше виждал, съперница на безсмъртната богиня Афродита — затова се колебаеше.

Към Скейските порти се надигна смут. Той се запъти натам, като дояждаше комата си, праметнал през рамо току-що купения кози мях с вино, замислен за положението в Илион.

„Нямаше ме повече от две седмици. Вечерта, когато заминах, когато Елена се опита да ме убие, изглеждаше, че ахейците ще превземат града. Троя и нейните божествени съюзници, Аполон, Арес, Афродита и по-низшите божества, като че ли не бяха способни да се защитят от решителната атака на Агамемноновите войски, подкрепяни от Атина, Хера, Посейдон и останалите“.

Достатъчно дълго беше следил тая война, за да знае, че нищо не е сигурно. Естествено това бе Омировата версия — събитията в това истинско минало, на тая истинска Земя, в и около тая истинска Троя, обикновено следваха, макар и не винаги да повтаряха дословно великия епос на Омир. След като нещата драматично се бяха променили през последните месеци — благодарение, знаеше той, на намесата на някой си Томас Хокънбери — всички залози бяха отменени. Затова той побърза да се присъедини към навалищата, която

по първи зори очевидно се насочваше право към главната градска порта.

Откри я на стената над Скейските порти с останалите от царското семейство и група висши сановници, събрани на широкия подиум, където преди десет години я бе гледал да назовава имената на вождовете от събиращата се ахейска войска. Тогава тя беше изброявала имената на различни гръцки герои пред Приам, Хекуба, Парис, Хектор и другите. Сега Хекуба и Парис бяха мъртви, наред с още много хиляди, ала Елена все още стоеше отдясно на царя заедно с Андромаха. Преди десет години старият владетел бе наблюдавал събирането на войските, ала сега лежеше на носилката, с която напоследък се придвижваше. Изглеждаше по-стар с много повече от десет години и нямаше нищо общо с жизнения цар, когото Хокънбери бе видял тогава — смалена, съсухрена карикатура на могъщия Приам.

Ала днес мумията изглеждаше доволна.

— До днес съжалявах сам себе си — извика Приам: обръщаше се към сановниците около себе си и неколкостотинте стражи по стълбищата и в полето под тях. Не се виждаше войска — по Хълма на трънените храсти и подстъпите към Илион нямаше войници, — но когато се вторачи и проследи погледа на Елена, Хокънбери различи грамадна тълпа на около два километра, където черните гръцки кораби бяха изтеглени на сушата. Изглеждаше, че троянците са обкръжили ахейците, преодолели са рова и са превърнали безкрайните някога ахейски станове в неравен полукръг с диаметър най-много неколкостотин метра. В такъв случай гърците бяха изтласкани досами морето и бяха обкръжени от мощни троянски сили, които само чакаха да се нахвърлят върху тях.

— Съжалявах сам себе си — повтори Приам и по-рано задаваният му глас прозвуча по-силно — и молах мнозина от вас да ме съжаляват. След смъртта на моята царица от ръцете на боговете бях съвсем покрусен, съсипан старец, обречен... по-страшно от стар, отдавна преминал прага на немоцта... бях убеден, че татко Зевс ми готви ужасна участ.

— През последните десет години бях видял твърде много мои синове да загиват и бях сигурен, че Хектор ще ги последва в залите на

Хадес още преди натам да се отправи духът на баща му — продължи той. — Бях готов да стана свидетел как в кървавия край на тая варварска война отвличат щерките ми, ограбват съкровищниците ми, отмъкват паладиона от храма на Атина и хвърлят безпомощни младенци от стените. Допреди месец, приятели и близки мои, воители и вие, техни съпруги, очаквах, че жените на синовете ми ще бъдат похитени от кървавите ръце на аргивците, Елена ще бъде погубена от убиеца Менелай, щерка ми Касандра ще бъде изнасилена, че ще се съглася... не, ще жадувам... да посрещна аргивските псета пред вратите си, ще настоявам да ме разкъсат жив, след като копие то на Ахил, Агамемнон, ловкия Одисей, безпощадния Аякс, ужасния Менелай или могъщия Диомед ме повали. Че ще ме пронижат с копие, ще изтръгнат стария ми живот от старото ми тяло, ще хвърлят червата ми на собствените ми кучета, да, същите верни хрътки, които вардеха портата и вратата на покоите ми, ще оставят тия мои внезапно побеснели приятели да ближат кръвта на господаря си и да изядат сърцето му пред всички.

— Да, така жалех аз допреди месец, допреди три седмици... ала вижте, любими мои троянци, тая заран животът се прероди. Зевс отведе всички богове — ония, които искаха да ни спасят, и ония, които искаха да ни погубят. Бащата на боговете порази собствената си Хера със своята мълния. Могъщият гръмовержец изгори черните кораби на аргивците и заръча на всички безсмъртни да се завърнат на Олимп, за да ги накаже за непокорството им. И след като боговете вече не изпълваха дните и нощите с огън и грохот, син ми Хектор поведе нашите войски към победа. Ахил го нямаше, за да спре знатния Хектор, и ахейските псета бяха отблъснати назад при изгорените корпуси на черните им кораби, южните им станове бяха пометени, а северните — опожарени. И сега от запад ги притискат Хектор и нашите илионци, Еней и неговите дарданци, двамата живи Антенорови синове Акамант и Архилох. — Приам спря да си поеме дъх. — Откъм юг не им позволяват да избягат сияйните синове на Ликаон и нашите верни съюзници от Зелее в подножието на Ида, където е тронът на Зевса. Откъм север ги спират Адраст и Амфий, облечени в ленена броня, що водят всички, живеещи в град Адрестея, в земята Апеса, дивни с новодобитите златни и медни доспехи, взети от мъртви ахейци, паднали при паническия си бяг. Нашите възлюбени Хипотой и

Пилей, които оцеляха след десетилетни кланета и бяха готови да загинат тоя месец с нас, със своите троянски другари и братя, днес водят своите тъмнокожи пеласгийски воители наред с вождовете на Абид и божествена Арисба. Вместо позорна смърт и разгром, нашите синове и съюзници само след няколко часа ще видят главата на врага ни, Агамемнон, набучена на копие и вдигната високо, докато нашите тракийци, троянци, пеласги, кикони, пеонци, пафлагонци и ализони доживяха най-сетне да видят края на тая дълга война и скоро ще плякосат златото на победените аргивци, скоро ще грабнат заслужените доспехи на Агамемнон и неговите хора. Неспособни да избягат при своите черни кораби, днес всички гръцки царе, които дойдоха да убиват и грабят, ще бъдат убити и ограбени.

— Днес всички богове са готови да ни дадат окончателната победа — викна Приам. — Да се приготвим до края на тоя започващ ден да посрещнем у дома Хектор и Деифоб с пир, който ще продължи седмица — не, цял месец! — празник, след който вашият верен слуга Приам ще умре щастлив!

Така каза Приам, цар на Илион, баща на Хектор, и Хокънбери не вярваше на ушите си.

Елена незабелязано се отдели от Андромаха и другите жени и се спусна по широкото стълбище, придружена само от Андромахината робиня Хипсипила. Бившият схоластик се скри зад гърба на един царски копиеносец, докато Елена не отмина, после я последва.

Двете жени свиха по една тясна уличка, почти изцяло потънала в сенките на западната стена, после продължиха на изток по още потясна уличка и Хокънбери разбра къде отиват. Преди месеци, по време на ревнивата си фаза, след като Елена престана да се вижда с него, той ги бе проследил с Андромаха и беше разкрил тайната им — скривалището, където Хипсипила и една друга дойка се грижеха за Андромахиния син Астианакс. Даже Хектор не подозираше, че детето му е живо, че убийството му от ръцете на Афродита и Атина е измама, измислена от няколкото Троянки, за да сложат край на войната между аргивците и троянците и да насочат Хекторовия гняв към самите богове.

Е, помисли си Хокънбери, докато изчакваше в началото на помалката уличка, за да не го забележат, оная измама беше успяла. Ала

сега войната с боговете бе свършила и изглеждаше, че Троянската война е в сетния си час.

Схоластикът не искаше жените да стигнат до самото жилище — там вардеха и киликийски стражи. Той се наведе, вдигна един тежък гладък овален камък, който точно прилегна в дланта му, и го стисна.

„Наистина ли съм готов да убия Елена?“ Нямаше отговор на тоя въпрос. Засега.

Елена и Хипсипила спряха пред портата, през която се влизаше във вътрешния двор на скривалището. Хокънбери тихо се промъкна зад тях и потупа едрата робиня от Лесбос по мускулестото рамо.

Хипсипила се завъртя.

Той я удари по брадичката с широк замах. Въпреки тежкия камък в дланта му костеливото чене на едрата жена едва не му строши пръстите. Ала робинята политна назад като съборена статуя и главата ѝ изкънтя във вратата. Тя остана да лежи, явно в несвяст. Широката ѝ челюст изглеждаше счупена.

„Страхотно! След десет години наблюдение на Троянската война най-после се включих в боя — като изненадах жена“ — помисли си схоластикът.

Елена се отдръпна и измъкна малката, скрита в десния ѝ ръкав кама, която вече беше пронизвала сърцето на Хокънбери. Той светкавично я хвана за китката, притисна ръката ѝ към грубо издяланата врата и — със собствената си разкървавена и натъртена десница — изтегли дългия кинжал от колана си и опря върха му в мекото ѝ гърло. Елена пусна ножа си.

— Хок-ън-бе-риии — промълви тя. Въпреки че беше отметнала глава назад, под върха на камата му избиха капки кръв.

Той се поколеба. Дясната му ръка трепереше. Ако щеше да го прави, трябваше да действа бързо, преди тая кучка да заговори. Елена го бе предала, беше го намушкала в сърцето и го бе оставила да умре, ала също така беше най-страхотната любовница в живота му.

— Ти все пак си бог — прошепна хубавицата. Въпреки ококорените ѝ очи изражението ѝ не издаваше страх.

— Не съм бог — изскърца със зъби Хокънбери. — Просто съм котка. Ти отне един от животите ми. Вече ми бяха отнели друг. Значи ми остават седем.

Въпреки че върхът на камата се забиваше в гърлото ѝ, Елена се засмя.

— Котките имат девет живота? Хитро. Винаги те е бивало в измислиците... за чужденец.

„Убий я или я остави жива, само вземи решение... Това е абсурдно“ — помисли си Хокънбери.

Той отдалечи ножа от гърлото ѝ, ала преди Елена Троянска да успее да помръдне или проговори, я сграбчи за черната коса, опря камата в ребрата ѝ и я затегли по уличката.

Описаха пълен кръг — върнаха се при изоставената кула, гледаща към Скейските порти, където се беше натъкнал на криещите се Менелай и Елена и където тя го бе намушкала, след като беше телепортирал мъжа ѝ в Агамемноновия стан. Изкачиха се чак на върха по тясното вито стълбище, на почти съвсем открития етаж, разрушен преди месеци от бомбардировките на боговете.

Той я блъсна към открития край, където не можеше да я види никой, и заповяда:

— Съблечи се!

Елена отметна косата от очите си.

— Искаш да ме изнасилиш, преди да ме хвърлиш от кулата, така ли, Хок-ън-бе-рииии?

— Съблечи се.

Остана с нож в ръка, докато Елена смъкваше няколкото пласта копринени дрехи. Тая сутрин беше по-топла от деня на заминаването му, зимния ден, когато го бе намушкала, но все пак на тая височина вятърът беше достатъчно студен, за да накара зърната на гърдите ѝ да се втвърдят и белите ѝ ръце и корем да настръхнат. Когато пускаше всеки пласт на пода, Хокънбери ѝ нареждаше да го изрита към него и като я наблюдаваше внимателно, опипваше меките одежди. Нямаше други скрити ками.

Елена се изправи на утринната светлина, леко разкрячена, без да крие гърдите и пубиса си, просто естествено отпуснала ръце отстрани. Под брадичката на високо вдигнатата ѝ глава червенееше капка кръв. В погледа ѝ като че ли се сливаха спокойно предизвикателство и любопитство какво ще се случи. Колкото и да беше ядосан, Хокънбери

разбираше защо Елена е пратила тия стотици хиляди мъже да се избиват помежду си. И с удивление установи, че може да е толкова ядосан — до такава степен, че беше готов да я убие — и в същото време да изпитва сексуална възбуда. След седемнайсетте дни при 1,28 g се чувстваше силен тук на Земята, мускулест, могъщ. Знаеше, че може да вдигне тая хубавица с една ръка и да я отнесе където си поиска, да направи с нея каквото пожелае, при това за колкото време му скимне.

Хокънбери й подхвърли дрехите.

— Облечи се.

Тя предпазливо го наблюдаваше, докато вдигаше меките си одежди. От стената и Скейските порти се разнасяха викове, дървени копия удряха по щитове от бронз и кожа — Приам сигурно говореше още.

— Разкажи ми какво се случи през седемнайсетте дни, докато ме нямаше — грубо нареди схоластикът.

— Само за това ли се върна, Хок-ън-бе-риии? Да ме попиташ за последните събития? — Тя завързваше ниския си елек върху белите си гърди.

Хокънбери й даде знак да седне върху падналия каменен къс и когато Елена се подчини, седна на друга плоча на метър и половина от нея. Даже с нож в ръка нямаше желание да се приближи повече.

— Разкажи ми за седмиците, през които отсъствах — повтори схоластикът.

— Не искаш ли да знаеш защо те намушках?

— Знам — уморено отвърна Хокънбери. — Накара ме да телепортирам Менелай, обаче реши да не отиваш с него. Ако бях мъртъв и ахейците превземеха града, а ти беше убедена, че ще се случи така, винаги можеше да кажеш на Менелай, че съм отказал да те понеса. Или нещо подобно. Обаче той така или иначе щеше да те убие, Елено. Мъжете, даже Менелай, който не е най-острият меч в оръжейната, могат да оправдаят предателството. Но само веднъж.

— Да, щеше да ме убие. Обаче аз те намушках, Хок-ън-бе-риии, за да нямам друг избор... за да остана в Илион.

— Защо? — Това му се стори абсурдно. А и го болеше главата.

— Когато Менелай ме откри, осъзнах, че с радост бих заминала с него. Едва ли не щях да се радвам, ако ме убиеше, щом щеше да му

достави удоволствие. Годиците, които бях прекарала в Илион като уличница, като лъжлива жена на Парис, като причина за цялата тая смърт, ме бяха направили долна във всеки смисъл на думата. Жалка, непостоянна, празна... обикновена.

„За теб могат да се кажат много неща, Елено — изкушаваше се да ѝ възрази Хокънбери, — ала не и «обикновена».“

— Но Парис беше мъртъв и аз нямах мъж, нямах господар за пръв път, откакто бях младо момиче — продължи тя. — Отначало се зарадвах да видя Меналай тук в Илион, но скоро проумях, че това е като радостта на роба при вида на веригите и оковите му. Когато онай нощ ти дойде при нас на кулата, единственото ми желание беше да остана в Илион, сама, не като Елена, Менелаевата жена, не като Елена, Парисовата жена, а просто като... Елена.

— Това не обяснява защо ме намушка — рече Хокънбери. — След като пренесох Меналай в братовия му стан, можеше просто да ми кажеш, че оставаш тук. Или да ме помолиш да те пренеса на което и да е място в света — и аз щях да се подчиня.

— Тъкмо затова се опитах да те убия — прошепна Елена.

Хокънбери я зяпна намръщено.

— Тогава реших да венчая съдбата си не за някой мъж, а за град... за Илион. И знаех, че докато ти си тук и си жив, можеш да ме отведеш навсякъде със своята магия... на сигурно място... докато Агамемнон и Меналай влизат в града и го опожаряват.

Бившият схоластик се замисли. Не намираше смисъл в думите ѝ. Знаеше, че няма да намери. Затова се отказа.

— Разкажи ми какво се случи през последните седмици — за трети път рече той.

— Дните, след като те оставих да умреш тук, бяха мрачни за града — започна Елена. — Агамемнон за малко да превземе Троя още същата нощ. Хектор се цупеше в покоите си още отпреди амазонките да се отправят на гибел. След като Дупката се затвори и стана ясно, че повече няма да се отвори, той се криеше в дома си, потънал в мисли, без да вижда даже Андромаха — тя се канеше да му признае, че синът им е жив, обаче изчакваше, тъй като не знаеше как да обясни измамата така, че да не изгуби собствения си живот — и по време на битките през следващите дни Агамемноновите войски и поддържащите ги богове убиха много троянци. Единствено закрилникът на града,

сребролъкият Феб Аполон, с безпогрешно насочените си към аргивските множества стрели не допусна да бъдем погубени през ония черни дни, преди Хектор да се включи в боя.

— Предвождани от Диомед, аргивците успяха да пробият стените ни в най-ниската им част — там, където расте дивата смокиня — продължи тя. — През десетте години преди нашата злополучна война с боговете аргивците на три пъти бяха опитвали на същото място, нашата слабост, навярно разкрита им от някой вещ предсказател, но и трите пъти Хектор, Парис и другите ни герои ги отблъскваха, първо Големия и Малкия Аякс, после Атридите и накрая самия Диомед, ала тоя път, четири дни след като се опитах да те убия и оставих тялото ти тук на лешоядите, Диомед поведе своите воители от Аргос на четвърта атака срещу мястото, където расте дивата смоковница. Докато Агамемнон вдигаше стълбите си на западната стена и тарани, големи колкото грамадни дървета, блъскаха Скейските порти на грамадните им панти, Диомед с коварство и сила атакува ниското място на стената и до залез на оня четвърти ден аргивците проникнаха в града. Единствено смелостта на Деифоб, Хекторовия брат, другия син на Приам, мъжа, който беше избран от царското семейство за мой следващ съпруг, единствено той спаси Илион с храбростта си. Видял опасността, когато другите отчаяно отблъскваха Агамемноновите стълби и тарани, Деифоб събра оцелелите от стария си отряд, Хелен и вожда Азий Хиртаков, заедно с неколкостотин от бегълците на Еней и следван от стария ветеран Астеропей, започна контранастъпление по градските улици и превърна недалечното пазарище във втори фронт. В ужасната битка с победоносния Диомед Деифоб се сражаваше като бог — отблъсна даже копие на Атина, защото боговете участваха със същата ожесточеност, с каквата и хората, даже с по-голяма!

— Призори аргивците временно бяха спрени — нашата стена при дивата смоковница беше пробита, десетки сгради бяха опожарени и превзети от бесните аргивци, Агамемноновите орди все още се опитваха да се изкатерят по западната и северната стена, големите Скейски порти висяха разбити на трески, държани само от железните си скоби, и в оная утрин Хектор съобщи на Приам и другите отчаяни членове на царския род, че пак се включва във войната. — Тя въздъхна.

— И включи ли се? — попита Хокънбери.

Елена се засмя.

— Дали се е *включил* ли? Никога не е имало толкова славна аристея, Хок-ън-бе-рииии. В първия ден на гнева си Хектор — Аполон и Афродита го закрияха от мълните на Атина и Хера — се срещна с Диомед в честен двубой и го уби: прониза с чудното си копие Тидеевия син и прати неговите аргоски воители в бягство. До залез-слънце градът пак беше свободен и нашите зидари вдигнаха стената при старата смоковница толкова високо, колкото при Скейските порти.

— Диомед е мъртъв!?! — ахна Хокънбери. Бе изумен. След десет години наблюдение на битките беше започнал да вярва, че Диомед е неуязвим като Ахил и боговете. В Омировата „Илиада“ подвизите на Диомед — литературното отклонение, описващо славното му единоборство или „аристея“ — запълваха Пета и началото на Шеста песен и отстъпваха по дължина и свирепост в епоса само на отприщения Ахилев гняв от Двадесета до Двадесет и втора песен... гняв, който вече нямаше как да стане действителност, поради намесата на самия Хокънбери в събитията.

— Диомед е мъртъв — смаяно повтори той.

— И Аякс — прибави Елена. — Защото на следния ден Хектор и Аякс пак се изправиха един срещу друг — нали си спомняш, че веднъж се сражаваха в единоборство, ала се разделиха като приятели, толкова храбри бяха битките им. Но тоя път Хектор погуби Теламоновия син — с меч си събори грамадния правоъгълен щит на великана, огъна самия метал и когато Големия Аякс извика: „Милост! Прояви милост, сине Приамов!“, Хектор не се смили, а заби меч си през гръбнака и сърцето на героя и го прати в Хадес, преди слънцето да се е вдигнало на една педя над хоризонта оная заран. Хората на Аякс, ония славни бойци от Саламин, заплакаха и разкъсаха дрехите си в знак на траур, но и отстъпиха в смут, блъскаха се във войските на Агамемнон и Менелай, докато бягаха през Хълма на трънените храсти — нали знаеш онова възвишение точно на запад от града, което боговете наричат Могилата на бързата амазонка Мирина?

— Знам го — потвърди Хокънбери.

— Та там бягащите воители на мъртвия Аякс се сблъскаха с атакуващите бойци на Агамемнон и Менелай. Настана хаос. Пълен хаос. И в това меле Хектор поведе своите троянски и съюзнически

вождове — Деифоб сега следваше брат си, Акамант и старият Пирой водеха тракийците плътно зад тях, Местъл и Антифовият син с викове зовяха меонийците — всички останали оцелели троянски герои, смятани за победени само допреди два дни, участваха в това нападение. Оная заран аз стоях на стената точно под тая кула, Хок-ън-бе-риии, и цели три часа никой от нас — Троянките и стария Приам, който вече не може да върви, а трябва да го носят на носилка, ние, жените — щерките, майките, сестрите; момчетата и старците — никой от нас не виждаше нищо цели три часа, толкова голям облак прах вдигаха хилядите воини и стотиците колесници. Понякога залповете стрели от едната или другата страна даже скриваха слънцето... Ала когато прахът се уталожил и боговете се върнаха на Олимп след битката, Менелай беше последвал Диомед и Аякс в Дома на смъртта и...

— Менелай е мъртъв?! Твоят съпруг е мъртъв?! — повторно поразен, я прекъсна Хокънбери. Тия хора се бяха сражавали и побеждавали цели десет години едни срещу други и после още десет месеца срещу боговете.

— Нали тъкмо това ти казах? — ядоса се от прекъсването Елена. — Не го уби Хектор. Улучи го стрела, изстреляна от сина на мъртвия Пандар, младия Палм, Ликаоновия внук, който се сражаваше със същия оня благословен от боговете лък, с който Пандар рани Менелай в хълбока само преди година. Тоя път обаче я нямаше невидимата Атина, та да отклони стрелата, и тя улучи Менелай през отвора за очите, прониза мозъка му и излезе през бронзовия му шлем.

— Малкият Палм ли? — Хокънбери осъзна, че повтаря имената като идиот. — Той не може да е на повече от дванайсет години...

— Още няма единайсет — усмихна се Елена. — Обаче стреля с мъжки лък, лъка на мъртвия си баща Пандар, убит от Диомед преди година, и стрелата върна всички дългове на моя съпруг и уреди всичките ни брачни съмнения. Окървавените доспехи на Менелай са в моите покои в двореца, ако искаш да ги видиш — малкият Палм задържа щита му.

— Боже мой — промълви бившият схоластик. — Диомед, Големия Аякс и Менелай, загинали само за едно денонощие! Нищо чудно, че сте отблъснали аргивците чак при корабите им.

— Не, победата пак можеше да отиде в ръцете на ахейците, ако не се беше появил Зевс.

— Зевс!?

— Да, Зевс. В деня, започнал с тая славна победа, боговете и богините, които поддържаха аргивците, бяха толкова разярени от смъртта на героите си, че само Хера и Атина убиха хиляда от нашите доблестни троянци с огнените си мълнии. Посейдон, самият стар земеръсец, изрева толкова гневно, че се срутиха десетки яки сгради в Илион. Стрелците политнаха от стените ни като падащи листа. Приам падна от носилката си.

— Всичко, което бяхме спечелили оня ден, беше изгубено за минути — продължи Елена. — Хектор отстъпи, без да спира да се сражава, хората му падаха наоколо, Деифоб беше ранен в крака и накрая брат му трябваше да го носи, докато нашите троянци се оттегляха към Хълма на трънените храсти, а сетне оттам през Скейските порти. Ние жените се втурнахме да помогнем и затворихме разцепените порти с голямата греди, толкова свирепи бяха боевете — десетки разярени аргивци бяха влезли в града по петите на нашите отстъпващи герои — и тогава Посейдон пак разтърси земята, събори всички на колене, докато Атина възпираше Аполон в небесни битки и колесниците им вихрено се носеха по небето, а самата Хера хвърляше мълнии по стените ни. И тогава на изток се появи Зевс. По-грамаден и внушителен, отколкото го бяха виждали смъртните...

— По-внушителен от деня, когато се появи като лице в гъбовидния атомен облак ли? — попита Хокънбери.

Елена се засмя.

— Много по-внушителен, мой Хок-ън-бе-риии. Тоя Зевс беше великан, краката му се издигаха по-високо от снежния връх на Ида на изток, огромните му гърди се извисяваха над облаците, гигантското му чело беше толкова високо над нас, че почти не се виждаше, по-високо от най-високите облаци в летен ден преди буря.

— Леле! — Хокънбери се опита да си го представи. Веднъж се бе спречкал със Зевс — е, не точно „спречкал“, по-скоро беше офейкал от него по време на едно земетресение на Олимп, когато се бе шумугнал между краката на господаря на всички богове, за да грабне изпуснатия си медальон и да се телепортира в самото начало на войната между богове и хора — и тогава бащата на боговете му се беше сторил

невъобразимо внушителен, а бе висок едва обичайните си четири-пет метра. Схоластикът положи всички усилия да призове в главата си образа на петнайсеткилометров колос. — Продължавай.

— Та когато се появи великанският Зевс, войските се заковаха по местата си, замръзнаха като статуи с насочени напред мечове, замахнали с копия и вдигнали щитове — даже колесниците на боговете замръзнаха в небето, Атина и Феб Аполон, също толкова неподвижни, колкото и хилядите смъртни под тях — и Зевс изрева... не мога да имитирам гласа му, Хок-ън-бе-риии, защото той едновременно беше като гръмотевици, земетръси и изригващи вулкани, та Зевс изрева: **ХЕРО ЗЛОТВОРНА, ЛУКАВА! И ТАЗИ ИЗМАМА Е ТВОЯ! ОЩЕ ЩЯХ ДА СПЯ, АКО НЕ МЕ БЯХА СЪБУДИЛИ ТВОЯТ ХРОМ СИН И ЕДИН СМЪРТЕН. КАК ПОСМЯ ДА МЕ ПРЕДАДЕШ СЪС СВОЯТА ТОПЛА ПРЕГРЪДКА, СЛЯПО ДА МЕ СЪБЛАЗНИШ, ЗА ДА ПОСТИГНЕШ СВОЕТО, ДА ИЗПЪЛНИШ ЖЕЛАНИЕТО СИ ДА ПОГУБИШ ТРОЯ, ПРОТИВНО НА ВОЛЯТА НА СВОЯ ГОСПОДАР!**

— Твоят хром син и един смъртен ли? — повтори Хокънбери. Хромият син трябваше да е Хефест, богът на огъня. Ами смъртният?

— Така каза — потвърди Елена и заразтрива бялото си гърло, като че ли я бе заболяло от имитацията на могъщия земетръсен тътен.

— А после?

— После, преди Хера да успее да се оправдае, преди който и да било от боговете да успее да помръдне, облакосборецът Зевс я повали с мълния. Сигурно я уби, макар всички да я смятахме за безсмъртна.

— Боговете могат да се възраждат, след като са били убити — измърмори Хокънбери и си представи грамадните лечебни вани и сините червеи в огромната бяла сграда на Олимп, вани, за които се грижеше великанският насекомовиден Лечител.

— Да, това е известно на всички — презрително отвърна Елена. — Нима през последните осем месеца нашият Хектор не уби Арес пет-шест пъти? Само за да се изправи насреща му след няколко дни? Обаче това беше друго, Хок-ън-бе-риии.

— В какъв смисъл?

— Мълнията на Зевс унищожи Хера — запрати късове от златната ѝ колесница на много километри, течна злато и стомана се посипаха като дъжд по покривите на Троя. Парчета от самата богиня

образуваха пътека от океана до Приамовия дворец, овъглени късчета розова плът, които никой от нас не се престраши да докосне, ала които дни наред цвъртяха и вдигаха пушек.

— Божичко — промълви Хокънбери.

— После могъщият Зевс порази Посейдон, отвори грамадна зейнала яма под бягащия бог на морето и го хвърли вътре. Крясъците отекваха часове и всички смъртни, и аргивци, и троянци, неволно плачеха от тия страховити звуци.

— Зевс каза ли нещо, когато отвори ямата?

— Да, извика: **АЗ СЪМ ЗЕВС КРОНИД ОБЛАКОСБОРЕЦ, АЗ СЪМ БАЩА НА БОГОВЕ И ХОРА, ГОСПОДАР НА ВЕРОЯТНОСТНОТО ПРОСТРАНСТВО, ПРЕДИ ВИЕ ДА СЕ ПРЕОБРАЗИТЕ ОТ ЖАЛКИТЕ СИ ПОСТЧОВЕШКИ ФОРМИ! АЗ БЯХ ГОСПОДАР И ПАЗИТЕЛ НА СЕТЕБОС, ПРЕДИ ДА ПОСМЕЕТЕ ДА МЕЧТАЕТЕ ЗА БЕЗСМЪРТИЕ! ТИ, ПОСЕЙДОНЕ, ЗЕМЕТРЪСЕЦО, КОЙТО МЕ ПРЕДАДЕ, ДА НЕ МИСЛИШ, ЧЕ НЕ ЗНАМ КАК СИ ЗАГОВОРНИЧИЛ С МОЯТА ВОЛООКА ЦАРИЦА ДА МЕ СВАЛИТЕ? ЗАТОЧАВАМ ТЕ В ТАРТАР, ДЪЛБОКО ПОД САМИЯ ХАДЕС, ПРАЩАМ ТЕ В ДРУГИЯ КРАЙ НА ЗЕМЯТА И НА МОРЕТО, КЪДЕТО ОТДАВНА СА ЯПЕТ И КРОНОС. ТЕ СЕ НЕ РАДВАТ НА ЧУДНИЯ БЛЯСЪК НА ЯСНОТО СЛЪНЦЕ, НИТО НА ЛЕКИЯ ПОЛЪХ!**

Хокънбери мълчаливо изчака, докато Елена отново се прокашляше.

— Имаш ли вода, Хок-ън-бе-рииии?

Той й подаде меха, който бе напълнил с вода от чешмата на площада.

— Така говореше Зевс, когато отвори яма под Посейдон и прати земетръсеца в Тартар. Воините на стената, които бяха успели да погледнат в ямата, дни наред не можеха да говорят, само хленчеха или пицяха.

Схоластикът мълчеше.

— И после бащата на боговете заповяда на всички други богове да се върнат на Олимп, за да бъдат наказани... извинявай, Хок-ън-бе-рииии, че не се опитвам да имитирам Зевсовия рев... и след миг летящите колесници изчезнаха, сребролькият Аполон, Атина,

червеноокият Хадес, оная кучка Афродита, кръвожадният Арес, изпари се целият ни пантеон, телепортира се обратно на Олимп като гузни дечурлига в очакване сърдитият им баща да ги нашиба с пръчката си.

— И Зевс ли изчезна с тях?

— А, не, Кронидът едва беше започнал. Той прекрачи Илион и прекоси километрите до брега, както Астианакс, когато си играе на пясъчника, прекрачва своите войничета играчки. Стотици троянци и аргивци загинаха под великанските ходила на Зевс, Хок-ън-бе-рииии, и когато стигна при Агамемноновия стан, той протегна длан и изгори стотиците черни кораби, изтеглени на пясъка. А ония аргивски съдове, които още бяха закотвени в морето или конвойт ги теглеше от Лемнос да докарат вино, пратено от Евней, Язоновия син, и дарове за Атрид Агамемнон и мъртвия Менелай — Зевс сви огнената си ръка в юмрук и се вдигна гигантска вълна, преобърна лемноските и пристаналите аргивски кораби, пак като играчки, сякаш Астианакс се плацикаше във ваната си и потопяваше издяланите от робите корабчета в божествен гняв.

— Боже Господи! — прошепна Хокънбери.

— И после Зевс изчезна с гръм, какъвто още не бяхме чували, по-силен даже от гласа му, който беше оглушил стотици, и вятърът с вой запълни празното място, вдигна ахейските шатри на хиляди метри във въздуха, помете здрави троянски жребци от яслите им и ги пръсна по най-високите стени.

Схоластикът погледна на запад, където троянските войски бяха обкръжили смалената армия на аргивците.

— Това е било преди почти две седмици. Боговете изобщо появиха ли се оттогава? Който и да е бог? Зевс?

— Не, Хок-ън-бе-рииии. Оттогава не сме виждали безсмъртни.

— Но това е било преди две седмици — повтори той. — Защо Хектор толкова се е бавил да обсади аргивците? След гибелта на Диомед, Големия Аякс и Менелай ахейците трябва да са изгубили бойния си дух.

— Така е — съгласи се Елена. — Обаче и двете страни бяха смаяни. Дни наред не чувахме нищо. Както казах, хората по стените и ония аргивци, които бяха прекалено близо до зейналата яма на Тартар, цяла седмица бяха лигавещи се идиоти. Без да го обявява нито една от

страните, настъпи примирие. Ние събрахме нашите мъртъвци, защото при Агамемноновите атаки бяхме претърпели ужасни загуби, нали си спомняш, и близо седмица погребалните клади горяха и тук в града, и по брега, където все още бяха на стан уплашените аргивци. После, на втората седмица, когато Агамемнон заповяда на хората в горите в подножието на Ида да отсекаат дървета за нови кораби, Хектор започна настъплението. Боевете бяха бавни и тежки. Изтласкани до самото море и без кораби, с които да избягат, аргивците се биеха като приклучени плъхове. Ала тая заран няколко хиляди оцелели са обкръжени край вълните и днес Хектор ще се отправи на последната ни атака. Днес свършва Троянската война — Илион е невредим, Хектор е герой на героите и Елена е свободна.

Двамата дълго мълчаха, вторачени на запад, където слънчевите лъчи се отразяваха в доспехи и копия и тръбяха бойни рогове.

— Какво ще правиш сега с мен, Хок-ън-бе-риии? — накрая попита Елена.

Той запремигва и се втренчи в ножа, който продължаваше да стиска, после го затъкна в колана си.

— Можеш да си вървиш.

Елена го погледна, ала не помръдна.

— *Върви!* — повтори Хокънбери.

Тя бавно се изправи. По витото стълбище се разнесе шумоленето на пантофките ѝ — схоластикът помнеше техния шепот от оная нощ преди две и половина седмици, когато бе лежал умиращ на същото място.

„Къде да ида сега?“

Обучен като схоластик през втория си живот, той изпитваше желание да докладва за отклоненията от „Илиада“ на Музата и оттам на всички богове. Тая мисъл го накара да се усмихне. Колко богове все още съществуваха в другата вселена, където Монс Олимпус на Марс беше превърнат в Олимп? Колко свиреп бе гневът на Зевс? Дали там се беше разиграл богоубийствен геноцид? Можеше никога да не узнае. Нямаше смелост пак да се телепортира на Олимп.

Докосна медальона под туниката си. Обратно на кораба ли? Искаше да види Земята — *своята* Земя, макар и около три хиляди години след своето време, искаше да е с моравеките и Одисей, когато я видят те. Вече нямаше задължения нито роля във вселената на Илион.

Измъкна телепортаторния медальон и прокара длан по тежкото злато.

Нямаше да се върне на „Кралица Маб“. Засега. Можеше вече да не е схоластик — боговете може да го бяха зарязали, както той ги бе предал — ала продължаваше да е учен. В главата му нахлуха десетилетията, през които беше преподавал „Илиада“, всички ония спомени от чудните прашни аудитории и съвсем младите студенти, всички ония лица, бледи, пъпчиви, здрави, почернели, нетърпеливи, безразлични, вдъхновени, вяли. Как можеше да не види последното действие в тая нова и абсурдно ревизирана версия?

Доктор Томас Хокънбери завъртя медальона и се телепортира в центъра на обсадения и обречен ахейски лагер.

По-късно Деймън не беше сигурен кога е решил да открадне едно от яйцата.

Не беше, докато се спускаше по въжето на дъното на кратера-купол, тъй като бе прекалено зает да не падне и да не го забележат.

Не беше и докато тичаше по горещото напукано дъно на кратера, тъй като сърцето му биеше прекалено бързо, за да му позволи да мисли за каквото и да било, освен да стигне до отвора, където бе видял яйцата. На два пъти видя групи калибани зад най-близките димящи дупки и и двата пъти залегна и остана неподвижен, докато го отминат на път към гнездото на Сетебос. Дъното на кратера беше достатъчно горещо, за да опари дланите му, ако не носеше термокожата под обикновените си дрехи. След едноминутно лежане по корем ризата и панталоните му бяха опърлени. Той се затича напред и стигна до отвора, прилекна и задъхано се вторачи в него — стените му бяха високи около три и половина метра, но неравни, изградени от същия син лед като всичко друго. Деймън намери достатъчно опори, за да се покатери, без да използва пикелите.

Вулканичният отвор — съскащ кратер в по-големия кратер, един от десетките в купола-катедра — беше пълен с човешки черепа. Те бяха толкова силно нагорещени, че някои излъчваха червено сияние. Наоколо шепнеха серни пари и се издигаха в зловонния въздух. Те поне прикриваха Деймън, който легна върху могилата от черепа и погледна яйцата на Сетебос.

Овални, сиво-бели, всяко пулсиращо с някаква вътрешна енергия или живот, те бяха дълги по деветдесетина сантиметра. Деймън преброи двайсет и седем — всичките обгърнати от лепкава синьо-сива слуз. Той пропълзя още по-напред, като се хващаше и стъпваше върху черепите, и се втренчи във високата купчина яйца, колкото можеше, без да вдигне глава над равнището на ръба на вулканичния отвор.

Черупките бяха тънки, топли, почти прозрачни. Някои вече ярко сияеха, докато в центъра на други мъждукаше само бяла светлинка. Той се пресегна и предпазливо докосна едно от тях — мека топлина,

странно шеметно усещане, сякаш някаква нестабилност от самото яйце потече по защитения му от термокожата показалец. Вдигна яйцето — тежеше десетина килограма.

„А сега?“

Сега трябваше да бие отбой, да се покатери по въжето, да се измъкне по тунелите обратно в цепнатината на авеню Домеснел и да стигне до факс възела на „Предпазливия лъв“. Трябваше колкото може по-скоро да разкаже за всичко това в Ардис.

„Но защо бих толкова път и рискувах да ме разкрият на дъното на кратера, без да си взема нещо за спомен?“

Деймън изсипа от раницата си всичко освен стрелите и направи място за яйцето. Отначало не влизаше, ала той внимателно, но упорито го натискаше навътре и накрай успя да вкара широкия край на овала през отвора и да провери стрелите от страни. „Ами ако се счупи?“ Е, раницата му щеше да се омърля, обаче поне щеше да узнае какво има в тия проклети неща.

„Не искам да строша яйцето тук, толкова близо до Сетебос и калибаните. Ще го проучим в Ардис“.

Задъхваше се. Бе смъкнал осмозната маска докрай, но от серните пари и отвратителната жегу му се виеше свят. Знаеше, че ако бе влязъл в купола без термокожата и маската, отдавна щеше да е изгубил съзнание. Въздухът тук беше отровен. „Тогава как дишат калибаните?“

„По дяволите калибаните“, помисли си. Изчака, докато парите станат гъсти като димна завеса, плъзна се по стената на вулканичния отвор и накрая скочи от височина около метър и половина. Яйцето тежко се размърда в раницата му и едва не го събори.

„По-спокойно, по-спокойно“.

— Каквото мрази Той, е свято — всички славят Теб и Твоята държава! Каквото мразя аз, е свято в прослава Негова и на онуй що Той яде! — Тук долу Калибановият псалм звучеше много по-високо. Акустиката на грамадният купол-катедрали някак си усиляваше и насочваше гласа на чудовището. Или пък Калибан се намираше по-близо.

Като тичаше приклепнал и клякаше при всеки намек за движение сред стелещите се пари, Деймън измина стотината метра до въжето си, което все още висеше от синия леден балкон. Погледна нагоре.

„Какви сметки съм си правил? До балкона има поне двајсет и пет метра. Никога няма да мога да се покатеря — особено с тая тежест на гърба“.

Огледа се за друг тунел. Най-близкият беше на сто — сто и двајсет метра надясно покрай заоблената стена на купола, но бе пълен с грамадната ръка-стебло на една от пълзящите длани на Сетебос.

„Оная ръка е там в ледените тунели и ме очаква... заедно с другите“. Забеляза и други ръце, потъващи в отворите — лъскавата сива плът на пипалата изглеждаше почти неприлична с влажната си материалност. Някои се издигаха на стотина метра по заоблената стена, висяха като месести тръби, някои видимо се гърчеха с перисталтични движения, докато дланите изтегляха стеблата след себе си.

„Колко длани и ръце има тоя отвратителен мозък?“

— Вярвате, че с края на живота болката ще спре? О, не! Той измъчва враговете и приятелите угощава. Той най-лошото от Себе си във този наш живот е дал и отдих ще настъпи едва когато в мъки ний умрем, запазвайки последните страдания за най-накрая!

Или трябваше да се покатери, или да умре. През последните десет месеца беше отслабнал над двајсет килограма и известна част от тая маса се бе превърнала в мускули, ала сега му се искаше да се е включил в курса на Никой за преодоляване на препятствия в гората зад северната стена на Ардис всеки божи ден през последните месеци и през свободното си време да е вдигал тежести.

— Майната му — прошепна Деймън, подскочи, хвана въжето, уви крака около него, протегна лявата си ръка нагоре и започна да се катери.

Напредваше бавно. Мъчително бавно. И това бе най-малката част от мъките. Когато измина една трета от разстоянието, осъзна, че няма да успее — че навярно няма сили даже да се държи, докато се спуска обратно долу. Но ако скочеше, яйцето щеше да се пръсне. Съдържанието му щеше да излезе навън. И Сетебос и Калибан моментално щяха да разберат.

Нещо в тая мисъл го накара да се закикоти без глас, очите му се напълниха със сълзи и замъглиха прозрачните лещи на осмозната маска. Чуваше тежкото си дишане. Усещаше как термокожата се напруга в опит да охлади тялото му. „Хайде, Деймън, почти стигна до средата. Още два-три метра и ще можеш да си починеш“.

Не си почина след три метра. Не си почина и след десет. Знаеше, че ако се опита да увисне на въжето, ако спре, за да го увие около китките си, никога повече няма да продължи нагоре.

Веднъж въжето се преплъзна на клина и той ахна. Сърцето му се качи в гърлото. Беше изминал повече от половината път. Ако паднеше от тая височина, щеше да си счупи крак или ръка и да остане безпомощен на димящото, съскащо дъно на кратера.

Клинът издържа. Деймън остана увиснал неподвижно цяла минута: знаеше, че спокойно могат да го видят всички калибани от отсамната страна на кратера. Сигурно десетки чудовища стояха точно под него и чакаха да им падне в люспестите ръце. Не погледна надолу.

„Още няколко метра“. Вдигна треперещата си ръка, уви въжето около китката си и се изтегли нагоре, търсейки опора с крака. После пак. И пак. Без да си дава почивка. Пак.

Накрая вече не можеше да се катери. Бяха се изчерпали сетните му сили. Увисна на въжето — цялото му тяло трепереше, тежестта на арбалета и великанското яйце в раницата го теглеха назад, нарушаваха равновесието му. Знаеше, че ще падне всеки момент. Диво запремигва и пусна едната си ръка, за да избърше влагата от лещите на термокожата.

Беше на трийсетина сантиметра под ръба на балкона.

Един последен непосилен напън и той го прехвърли, просна се по корем, изтегли се при клина и легна отгоре му, върху въжето, разперил ръце и крака върху синия леден балкон.

„Не повръщай... не повръщай!“ Това или щеше да го удави в собствената му осмозна маска, или щеше да му се наложи да я вдигне и за секунди щеше да изгуби съзнание от парите. Щеше да умре тук и никой нямаше да узнае, че е успял да се покатери по двајсет и пет метрово въже — не, повече, сигурно трийсет — той, топчестият Деймън, дебелин синче на Марина, хлапакът, който не можеше да направи и едно набиране на бъкивъглеродния лост.

Накрая се овладя и си наложи да се раздвижи. Провери яйцето — пулсираше по-ярко отпреди, но още бе цяло. Затъкна пикелите в колана си и нави трийсетметровото въже. Стори му се абсурдно тежко.

Изгуби се в тунелите. Беше влязъл вътре по здрач, когато последните слънчеви лъчи се бяха процеждали през синия лед, ала сега навън цареше дълбока нощ и единствената светлина идваше от

жълтите електрически импулси, пробягващи по живата тъкан наоколо — бе убеден, че синият лед е органичен, че някак си е част от Сетебос.

На пресечките беше забивал в леда жълти маркери, но кой знае как, пропусна един от тях и се озова в нови коридори, които не бе виждал досега. Вместо да се върне — тунелът беше прекалено тесен и се боеше да пълзи заднешком — избра прохода, който водеше нагоре, и запълзя по него.

Тунелите на два пъти свършваха или стръмно се спускаха надолу и се налагаше да се връща до първото разклонение. Накрая един коридор едновременно се издигна и разшири и той с безкрайно облекчение се изправи и закрачи нагоре по полегатата ледена рампа, стиснал арбалета в ръце.

После рязко спря.

На по-малко от три метра пред него имаше разклонение, друго след десет метра и от едното или другото, или и от двете се разнасяше дращене.

„Калибани — помисли си. Ужас, леден като космически вакуум, се процеди през термокожата му, ала после му хрумна още по-ледена мисъл. — Някоя от ръцете“.

Наистина се оказа ръка. По-дълга от него, по-дебела в средата, тя пълзеше с помощта на ноктите, стърчащи от сивата плът като двајсет и пет сантиметрова остра стомана, с черни остри косми в краищата на пръстите. Пулсиращата ръка се вмъкна в разклонението на няма и три метра пред Деймън, спря там и започна да се повдига — отворът в средата ѝ се отваряше и затваряше.

„Търси ме — помисли си Деймън. Не смееше да си поеме дъх. — Усеща топлината“.

Не помръдна, даже не вдигна арбалета. Всичко зависеше от орфаната стара термокожа. Ако излъчваше топлина през нея, дланта щеше да се нахвърли върху него след миг. Той наведе лице към ледения под, не от страх, а за да насочи натам евентуалната топлина, изтичаща през осмозната маска.

Разнесе се диво дращене, Деймън рязко вдигна глава и видя, че ръката е продължила по тунела надясно от него. Месестата ръка-стебло изпълваше прохода и почти задръстваше разклонението.

„Проклет да съм, ако се върна назад“ — каза си той и запълзя напред, като се движеше колкото може по-тихо.

Ръката се провираше през разклонението — бе минал покрай стотина метра от нея, ала тя изглеждаше безкрайна. Вече не се чуваше дращението на самата длан.

„Сигурно е заобиколила по тунелите и е зад мен“.

— Слушай! Бял блясък — строшава се върхарят — и ето, ето, ето, ето, ето, избухва Неговата гръмотевица! Ето! Лежи мирно и обича Сетебос!

Напевният химн на Калибан беше приглушен от разстоянието и леда, но се лееше по тунела зад него.

Замръзнал на сантиметри от пълзящата ръка-стебло, Деймън прецени възможностите.

Тунелът, през който се провираше ръката, бе широк около метър и осемдесет и също толкова висок. Ръката запълваше разклонението и прохода — най-малко метър и осемдесет, ала беше по-широка, отколкото висока. Между горния край на тая безкрайна плъзгаща се маса и тавана имаше поне деветдесет сантиметра. От отсрещната страна тунелът, по който се движеше Деймън, се разширяваше и постепенно се насочваше към повърхността. Стори му се, че през термокожата долавя движение на въздух отвън. Можеше да е само на неколкостотин метра от целта.

„Как да заобиколя ръката-стебло?“

Замисли се за пикелите — бяха безполезни, не можеше да виси от тавана и да прекоси тия метър и осемдесет. Можеше да се върне в лабиринта, през който беше пълзял сякаш часове — но прогони тая мисъл от главата си.

„Краят на ръката-стебло може да е близо“. Това вече му показва, че е на ръба на силите си. Ръката стигаше до мозъка, до самия Сетебос, на около километър оттук, в средата на кратера.

„Той ще напълни всички тунели с ръцете и дланите си. Търси ме!“

Чистата паника имаше вкус на кръв. Осъзна, че е ухапал бузата си. Устата му беше пълна с кръв, но нямаше време да вдигне осмозната маска, за да я изплюе, затова я глътна.

„Майната му!“

Увери се, че предпазителят е спуснат, и хвърли тежкия арбалет през пълзящата маса на ръката-стебло. Оръжието прелетя на

сантиметри от мазната сива плът и се плъзна по леда в отсрещния тунел. По-трудно беше с раницата и яйцето.

„Ще се счупи. Ще се пукне и млечната светлина вътре — сега е по-ярка, сигурен съм, че е по-ярка — ще се излее и ще се появи една от тия ръце, малка и розова, а не сива, и устата ѝ ще се отвори и ще запищи, и грамадната сива длан ще се върне или ще запуши пътя ми за бягство...”

— Мама му стара — каза Деймън, без да мисли за звука. Мразеше се за страхливостта си — откакто се помнеше, бе такъв. Пухкавото мамино синче на Марина: биваше го да сваля момичета, да лови пеперуди и за нищо друго.

Свали раницата от гърба си, уви я около яйцето, доколкото можеше, и я прехвърли странично през пълзящата мазна ръка.

Тя тупна оттатък и се хлъзна. Яйцето изглеждаше невредимо.

„Мой ред е“.

Чувстваше се лек и свободен без раницата и тежкия арбалет. Отдалечи се на десетина метра по почти хоризонталния тунел, после се затича, преди да има време да размисли.

За малко да се подхлъзне, ала после обувките му намериха опора и когато стигна до ръката, вече тичаше с всички сили. Качулката на термокожата му обърса тавана, когато скочи с протегнати напред ръце и изпънати назад крака — но не достатъчно, защото усети, че върховете на обувките му задират в дебелата пълзяща ръка — „Да не паднеш върху раницата и яйцето!“ — и в следващия миг дланите му опряха в леда, той се претърколи напред и се просна по очи. Синият лед изкара въздуха от гърдите му.

Безкрайната ръка зад него спря да пълзи.

Нямаше време да си поеме дъх. Деймън грабна раницата и арбалета и се затича нагоре по полегатия лед към чистия въздух и мрачния кръг на отвора.

Излезе в студената нощ на две преки южно от цепнатината на Ил дьо ла Сите, по която беше влязъл в купола. На звездната светлина и електрическото сияние на нервните проблясъци на синия лед не се виждаха нито длани, нито калибани.

Деймън смъкна осмозната маска и жадно задиша чистия въздух.

Още не се бе измъкнал. С раницата на гръб и арбалета в ръце продължи по цепнатината до самия ѝ край някъде близо до мястото, където трябваше да се намира Ил Сен Луи. Надясно се издигаше ледена стена, наляво имаше входи на тунели.

„Повече не влизам в тунел“. Мъчително, с треперещи от изтощение ръце, Деймън измъкна пикелите от колана си, заби единия в искрящата ледена стена и започна да се катери.

След два часа разбра, че е победен. Ориентираше се по звездите и пръстените, както и по сградите, издигащи се от леда, или по формата на постройки, зърнати дълбоко в сенките на цепнатините. Смяташе, че се движи успоредно на цепнатината, минаваща покрай авеню Домеснел, ала вече знаеше, че сигурно е сбъркал — пред него лежеше само широка черна пукнатина, потъваща в абсолютен мрак.

Просна се по корем край ръба. Яйцето се размърда в раницата му като живо, сякаш искаше да се излюпи, и той трябваше да се съсредоточи, за да не заплаче. От отворите на тунелите и цепнатините, които подминаваше, се разнасяше драскане — други търсещи ръце, със сигурност. Не беше видял нито една от тях на светлината на звездите и пръстените върху ледената маса, но куполът зад него сияеше ярко.

„Сетебос усеща липсата на яйцата си“.

„На *своите* яйца ли?“ — помисли си Деймън и устоя на желанието да се изсмее, защото всяко кискане можеше да доведе до истерия.

Нещо на ръба на бездънната бездна пред него привлече вниманието му и той се надигна на лакти и се вгледа.

Един от неговите клинове с парче жълт плат.

Това беше леденият тунел само на сто и петдесет метра от възела на „Предпазливия лъв“, през който се бе прехвърлил в кратера Париж.

Разплакан, Деймън заби последния клин, завърза въжето — без да си направи труда да направи възела, който беше научил, за да може да го развърже, когато стигне на дъното — прехвърли се през ръба и потъна в мрака.

Остави въжето и извървя със залитане последните стотина метра. Имаше само още едно последно разклонение, обозначено с жълто парче плат, после трябваше да пълзи — и най-после излезе във факс павилиона на „Предпазливия лъв“, където можеше да се изправи на

твърдия под. Факс площадката меко сияеше на подиума в центъра на кръглия възел.

Голото тяло го блъсна отстрани и го повали на пода. Арбалетът му се плъзна по плочките.

Съществото — Калибан или калибан, не можеше да определи в синкавия здрач — уви дългите си пръсти около гърлото му и жълтите зъби блеснаха пред лицето му.

Деймън се претърколи, опита се да се отскубне от чудовището, ала голото тяло се беше вкопчило в него с крака, ръце и пръсти — и на ръцете, и на краката.

„Яйцето!“ — помисли си Деймън и направи всичко възможно да не пада по гръб, докато двамата се мятаха назад-напред и се блъскаха в подиума на факс възела.

После за миг се освободи и се хвърли към арбалета до отсрещната стена. Земноводното създание изръмжа и го докопа, блъсна го в леда. Жълтите очи и зъби блестяха в синия сумрак.

Деймън се бе борил с Калибан и знаеше, че това не е той — тоя звяр беше по-дребен, не толкова силен и бърз, но въпреки това бе ужасен. Зъбите се приближаваха към очите му.

Човекът пхна лявата си ръка под брадичката на калибана и я натисна нагоре. Люспестото лице с плосък нос се вдигна назад, жълтите очи гневно проблясваха. Силите потекоха в мишците на Деймън с притока на последния му адреналин и той се опита да строши шията на противника си, като натисне главата му назад.

Със светкавично движение калибанът отхапа два пръста от лявата ръка на Деймън и той нададе вой и го пусна. Чудовището широко разпери ръце, спря, за да преглътне пръстите, и пак го нападна.

Деймън вдигна арбалета със здравата си дясна ръка и изстреля двете стрели. Калибанът отхвърча назад и бе прикован за ледената стена — едната желязна стрела го беше пронизала в рамото, а другата — в дланта, вдигната до виещото му лице. Голото същество се гърчеше, дърпаше се, ръмжеше — и накрая успя да измъкне едната стрела.

Младият мъж също виеше. Скочи, измъкна ножа от колана си и заби дългото острие под брадичката на калибана. Върхът мина през мекото небце и проникна в мозъка. Деймън се притисна към високото тяло на съществото като любовник и завъртя острието — веднъж, още

веднъж и после пак — и продължи да го върти, докато не усети, че отвратителното гърчене спира.

Притиснал осакатената си ръка към себе си, той се отпусна на плочките. Ръкавицата на термокожата бе обгърнала чуканчетата на двата ампутирани пръста, ала от болка му се повръщаше.

Сега вече можеше да повърне. Коленичи и избълва цялото съдържание на стомаха си.

От един или повече тунели на отсрещната стена се разнесе дращение.

Деймън се изправи, измъкна дългия нож от брадичката на калибана — тялото му увисна само на стрелата в рамото му, — след това вдигна другата стрела, взе арбалета и забърза към факс площадката.

Нещо изскочи от осветения отвор на тунела зад него!

Деймън се прехвърли във възела на Ардис Хол, където беше ден, със залитане се отдръпна от площадката, припряно извади още една стрела от раницата, пусна я в жлеба на арбалета и го зареди с крак. После се прицели във факс възела и зачака.

Не се появи нищо.

Накрая Деймън отпусна оръжието и излезе на слънце.

В Ардис бе ранен следобед. Нямаше стражи. Палисадата беше съборена на десетки места. Земята около факс павилиона бе осеяна с трупове на войникси, но освен петна и дири от човешка кръв, водещи към гората, нямаше и следа от хората, оставени да охраняват възела.

Ръката го болеше толкова ужасно, че цялото му тяло се превърна само в ехо на тая пулсираща болка, ала той притисна длан към гърдите си и с олюляване тръгна по пътя. До Ардис Хол имаше два и половина километра.

Ардис Хол го нямаше.

Деймън бе вървял предпазливо, встрани от пътя, през повечето време през гората; прегази тясната река по-нагоре от моста. Приблужи се към палисадата и имението откъм североизток, готов да извика на часовете, за да не го вземат за войникс.

Нямаше часови. Половин час лежа в края на гората и наблюдава. Нищо не помръдваше, освен гарги и свраки, хранещи се с останките от

човешки трупове. После бавно тръгна наляво и се приближи колкото можеше повече към казармените помещения и източния вход на палисадата, преди да излезе от прикритието на дърветата.

Палисадата беше пробита на стотици места. Голяма част от стената бе съборена. Красивата вагрянка на Хана беше изгорена и срутена. Всички казарми и палатки, в които бяха живели половината от четиристотинте обитатели на Ардис, бяха опожарени. От самия Ардис Хол, величествената сграда, издържала на повече от две хиляди зими, бяха останали само няколко опушени каменни комина, овъглени греди и купчини камъни.

Миришеше на дим и смърт. В някогашния преден двор на Ада се въргаляха десетки убити войникси, други бяха струпани там, където се беше намирала верандата, ала сред разкъсаните коруби се виждаха останки от стотици мъже, жени и деца. Деймън не можа да разпознае нито един от труповете сред опожарените развалини — мъничък труп, прекалено малък, за да е на възрастен, овъглен до черно, с вдигнати пред лицето ръце, тук-там ребра и череп, почти съвсем изкълвани от птиците, жена, просната, привидно невредима, в осаждената трева, но без лице, установи Деймън, когато я претърколи.

Коленечи в студената окървавена трева и се опита да заплаче. Не можеше да направи нищо, освен да размахва ръце и да гони тежките гарги и подскачащите свраки, които не се отказваха от опитите си да се върнат при труповете.

Слънцето залязваше.

Деймън се изправи и тръгна да огледа другите тела — пръснати като купчини зарязано пране по замръзналата земя, някои под трупове на войникси, други сами, трети паднали на групи, сякаш преди края хората се бяха сгушили един в друг. Трябваше да открие Ада. Да я намери и да я погребее, както и колкото можеше повече от другите, преди да се върне при факс павилиона.

„Къде ще отида? Коя общност ще ме приеме?“

Зърна някакво движение сред дърветата.

Отначало си помисли, че оцелелите от клането в Ардис излизат от гората, ала докато вдигаше здравата си ръка за поздрав, зърна отблясъците на сивите коруби и разбра, че е сбъркал.

Трийсет, шейсет, сто войникса идваха през тревата към него откъм пътя и гората на изток.

Деймън въздъхна. Беше прекалено уморен, за да побегне. Залитна няколко крачки към дърветата на югозапад и видя движение и там. Войниксите излизаха от мрака под дърветата, други скачаха от клоните и на четири крака излизаха на открито. След секунди щяха да се нахвърлят върху него.

Разбра, че няма смисъл да заобикаля тлеещите руини на Ардис Хол от север. И там щяха да го очакват войникси.

Той приклепна на едно коляно — яйцето в раницата му вече сияеше достатъчно ярко, за да очертава сянката му върху замръзналата трева — и извади последните стрели за арбалета.

Шест. Бяха му останали шест стрели. Плюс двете, които вече бяха заредени.

Мрачно усмихнат, обзет от някакво ужасяващо въодушевление, Деймън се изправи и насочи оръжието към най-близката група напредващи войникси. Бяха на двайсетина метра. Щеше да ги остави да се приближат, макар да знаеше, че могат да вземат разстоянието за секунди, ако затичат с пълна скорост. Осакатената му ръка беше достатъчно силна, за да държи арбалета с палец и останалите два пръста.

Нещо изплющя зад гърба му. Той се обърна, готов да посрещне атаката, ала видя аероскутера, който се приближаваше ниско над земята от запад. Двама души стреляха с иглени пушки от задните ниши. Войниксите подскачаха към него, но облаците кристални игли ги отхвърляха назад.

— Скачай! — извика Греоги, щом скутерът увисна до главата на Деймън.

Войниксите прииждаха от всички страни, подскачаха като великански сребърни скакалци. Един мъж, в когото Деймън смътно разпозна Боуман, и една тъмнокоса жена — не Ада, а Едид, която беше тръгнала заедно с другите да предупредят останалите факсвъзелни общности — бяха включили пушките си на автоматична стрелба и изсипваха безброй искрящи игли от двете страни на машината.

— Скачай! — повтори Греоги.

Деймън поклати глава, свали раницата с яйцето от рамото си, метна я върху скутера, хвърли и арбалета си и едва тогава скочи. Аероскутерът вече започваше да се издига.

Не успя съвсем. Със здравата си ръка се хвана за вътрешния ръб, но осакатената му лява се удари в метала, болката го ослепи, той се пусна и започна да се изхлужва надолу към масата безшумни войникси.

Боуман го хвана за ръката и го изтегли на борда.

Деймън не можеше да си поеме дъх от болка. Летяха бързо на североизток над мрачната гора. Накрая завиха към гола скала, издигаща се на шейсетина метра над дърветата. Помнеше той гранитен хълм от първото си гостуване при Ада и майка ѝ в Ардис Хол. Тогава цял ден лови пеперуди и привечер Ада му посочи скалистия връх, извисяващ се почти вертикално от къпинака зад гората. „Гладната скала“ — каза му и тийнейджърският ѝ глас прозвуча почти гордо и собственически.

„Защо я наричат така?“ — попита Деймън.

Ада сви рамене.

„Искаш ли да се покатерим на нея?“ — предложи той, като си мислеше, че ако се качат горе, може би ще успее да я съблазни на тревистия връх.

Ада се засмя. „Никой не се катери на Гладната скала“.

Сега, на светлината на последните помръкващи слънчеви лъчи и изгряващите пръстени, Деймън видя какво са направили. Върхът в крайна сметка не беше тревист — голата скала завършваше с трийсетинаметрова равна площадка, осеяна тук-там с камъни. И на този връх бяха струпани примитивни навеси, на пет-шест места горяха лагерни огньове. Край тях бяха сгушени тъмни фигури, други стояха във всички краища на гранитния монолит — несъмнено часови.

Полето под Гладната скала сякаш се движеше, потънало в сенки. И наистина се движеше. Там се тътреха и мърдаха войникси, прескачаха стотиците разкъсани трупове на мъртви чудовища.

— Колко души се спасиха от Ардис? — попита Деймън, когато Греоги описа кръг, за да започне спускането.

— Петдесетина — отвърна пилотът. Лицето му бе покрито със сажди и изглеждаше безкрайно уморено на блясъка на виртуалния пулт.

„Петдесет от над четиристотин“ — вцепенено си помисли Деймън. Знаеше, че тялото му е в шок от изгубените пръсти, а умът му изпадаше в нещо като шок след видяното в Ардис. Вцепенението и безразличието всъщност не бяха неприятни.

— Ами Ада? — колебливо попита той.

— Жива е. Обаче от близо денонощие е в безсъзнание. Имението гореше и тя не искаше да си тръгне, преди да откараме всички оцелели... и се съмнявам, че даже тогава щеше да се съгласи, но част от горящия покрив се срути и една греда я удари. Не знаем дали бебето ѝ още е... живо.

— А Петър? Реман? — Деймън мислеше кой ще ги поведе сега, след като Харман го нямаше, Ада беше ранена и бяха изгубили толкова много хора.

— Мъртви са. — Греоги спусна аероскутера към гранитния връх. Няколко тъмни фигури се изправиха и тръгнаха към тях.

— Защо още сте тук? — Деймън хвана Греоги за яката, докато другите скачаха от приземената машина. — Защо още сте тук, след като долу гъмжи от войникси?

Греоги с лекота се освободи от ръката му.

— Опитавме да се доберем до факс възела, обаче войниксите ни нападناха още преди да успеем да вкараме хората вътре. Изгубихме четирима души. И няма къде другаде да отлетим... Ада е ранена тежко, както и още десетина — не можем да ги евакуираме от Гладната скала навреме, преди ония гадни зверове да се покатерят тук. Имаме нужда от всички, за да ги отблъскваме — ако започнем да превозваме по няколко души, войниксите ще прегазят останалите. И без това сигурно нямаме достатъчно боеприпаси за иглените оръжия, за да издържим още една нощ.

Деймън се огледа. Огньовете бяха жалка работа — за гориво използваша само мъх или лишеи и някоя и друга вейка, нищо повече. Най-светлото нещо на мрачната скала беше яйцето на Сетебос, което продължаваше да излъчва млечното си сияние от раницата му.

— Толкова ли е страшно? — попита сякаш себе си Деймън.

— Явно. — Греоги се плъзна по ръба на аероскутера и се олюля на земята. Очевидно не бе на себе си от изнемога. — Вече е съвсем тъмно. Войниксите всеки момент ще запълнят по склоновете.

ТРЕТА ЧАСТ

41.

Харман пропадеше в мрака с Ариел сякаш цяла вечност.

Не се пребиха в подножието на Голдън Гейт при Мачу Пикчу, а просто меко тупнаха в джунглата върху трупаните през вековете листа и хумус.

За миг замаяният Харман не можа да повярва, че не е мъртъв, ала после скочи на крака, понечи да отблъсне от себе си дребната фигурка на Ариел — но Ариел вече отскачаше от него с танцова стъпка — и запремигва в тъмнотата.

Мрак. На Голдън Гейт беше ден. Намираше се... някъде другаде. Където и да беше това другаде, освен че е откъм тъмната страна на планетата, Харман знаеше, че е в гъста джунгла. Миришеше на благоуханни цветя и гнилоч, плътният влажен въздух лепнеше по кожата му като мокро одеяло, ризата му моментално подгизна и се лепна за тялото му и отвсякъде в сякаш непрогледната нощ се разнасяше жужене на насекоми и шумолене на листа, храсти, дребни и едри животни. Докато чакаше очите му да се приспособят, свил юмруци с надеждата, че Ариел ще се приближи отново, за да го удари, Харман проточи шия, вдигна глава и видя блещукащите звезди в пролуките на безкрайно високия листак.

Скоро различи бледия, почти призрачен безполов силует на Ариел на три метра от себе си.

— Върни ме — изсумтя Харман.

— Къде желаеш да те върна?

— На Моста. Или в Ардис. *Веднага*.

— Не мога. — Безполовият глас го влудяваше.

— Ще ме върнеш — изръмжа той. — Още сега. Както си ме довел тук, така и ще ме върнеш. *Начаса*.

— Иначе какво ще последва? — попита меко сияещата в мрака фигура. Гласът на Ариел като че ли бе развеселен.

— Иначе ще те убия — яростно заяви Харман. И разбираше, че говори сериозно. Щеше да удуши това зелено-белезникаво същество и да плюе отгоре му. „И тогава завинаги ще бъдеш изгубен в тая

непозната джунгла“ — предупреди го последната благоразумна част от съзнанието му. Той не ѝ обърна внимание.

— Олеле! — престори се на ужасен Ариел. — До смърт ще ме нащипят, аз си знаех!

Харман се хвърли към него с протегнати ръце. Дребничката, няма и метър и двайсет висока фигура го сграбчи наскоро скока и го запокити на десетина метра през листака и лианите.

Трябваша му минута-две, за да си поеме дъх, и още една минута, за да се надигне на колене. И веднага разбра, че ако Ариел направи такова нещо с него другаде, да речем на Голдън Гейт при Мачу Пикчу, където се бяха намирали допреди малко, ще му строши гръбнака. Изправи се и здраво стъпи на дебелия хумус, втрени се в заобикалящия го мрак и се запровира сред лианите и гъсталака към полянката, където го чакаше Ариел.

Духът вече не беше сам.

— О, вижте, още наши! — весело рече той.

Харман се закова на място. Вече виждаше по-добре на звездната светлина, която се процеждаше на полянката, и онова, което видя, го накара да зяпне.

На поляната, под дърветата и сред папратите и лианите наоколо имаше петдесетина фигури. Не бяха хора, но не бяха и войникси, калибани, нито каквито и да било други двуноги, които Харман бе виждал през деветдесет и деветте години и девет месеца на своя живот. Тия хуманоиди приличаха на груби скици на човешки същества — ниски, не много по-високи от дребния Ариел и също като него с прозрачна кожа и органи, плаващи в зеленикава течност. Но докато той имаше устни, бузи, нос и очи на млад мъж или жена, с физически черти и мускули, които се свързваха с човешкото тяло, тия ниски зелени създания нямаша нито уста, нито човешки очи — на звездната светлина те наблюдаваха Харман с по две черни точки, които спокойно можеха да са бучки въглища, и от безгръбначните им наглед тела до трипръстите им ръце сякаш им липсваше всякаква самоличност.

— Струва ми се, че не познаваш моите подобни — слуги — тихо рече Ариел и с женствено завъртане на длан посочи фигурите в мрака. — Оръдия на тоя долен свят, те сътворени бяха, преди да се роди вашият род. Имат различни имена — Просперо ги нарича както му

скимне, ала те са по-скоро като мен, произлизат от хлорофил и прашинките, оставени тук в гората да измерват времето преди постчовеците. Наричат се те зеки — помагачи, работници и пленници, а кой от нас такъв не е?

Харман зяпаше зеленикавите създания. Те му отвръщаха с немигащите си погледи.

— Хванете го — нареди Ариел.

Четирима зеки излязоха напред — движеха се с плавна грациозност, каквато Харман не очакваше от такива грозновати фигури — и преди той да успее да избяга или да окаже съпротива, двама го хванаха с трипръстите си ръце, които се оказаха яки като менгеме. Третият се наведе към него, докато плоските му гърди не се притиснаха към туниката над гръдта на Харман, а четвъртият хвана ръката му — както не толкова отдавна Ариел бе хванал ръката на Хана — и я провря през поддаващата зелена мембрана на третия зек. Харман усети под пръстите си мекия, напомнящ на сърце орган, който сякаш сам се примъкна към него като домашен любимец, и в мозъка му отекнаха неизречени думи:

НЕ ДРАЗНИ

АРИЕЛ

ТОЙ ЩЕ ТЕ

УБИЕ,

АКО МУ СКИМНЕ.

ЕЛА

С НАС

И НЕ СЕ ОПИТВАЙ

ДА

СЕ СЪПРОТИВЛЯВАШ.

ТОВА Е ЗА ДОБРОТО НА ТЕБ

И

ТВОЯТА ЛЮБИМА

АДА.

— Откъде знаете за Ада? — извика Харман.

ЕЛА

Това беше последната дума, предадена през пулсиращата му длан до пръскащия му се череп, преди да измъкне ръка, все още с мекото сърце в нея — то се сбръчка, умря и тогава самият зек политна назад и безшумно се свлече на земята, сви се, съсухри се и умря. Ариел и другите зеки не обърнаха внимание на трупа на посредника. Духът се обърна и поведе останалите по една едва забележима пътека през мрачната джунгла.

Зеките от двете страни на Харман продължаваха да го стискат за ръцете, но вече не силно, и той не се опитваше да се съпротивлява.

Мислите на Харман препускаха по-бързо от краката му, докато почти тичаше в тъмната джунгла. От време на време, когато листакът над главата му ставаше прекалено гъст, не виждаше нищо, даже краката си в почти абсолютния мрак, затова се оставяше на зеките да го водят, сякаш е сляп, и се съсредоточи върху мислите си. Знаеше, че ако иска някога пак да види Ада и Ардис Хол, трябва да е много по-хитър през следващите часове, отколкото през последните дълги месеци.

Първият въпрос: къде се намираше? На Голдън Гейт при Мачу Пикчу бе бурно утро, но в тая джунгла му се струваше много късно. Опитва се да си спомни малкото, което беше научил по география, ала картите и глобусите бяха като мъгла в главата му — думи като Азия и Европа не му говореха почти нищо. Но тъмнината тук предполагаше, че Ариел не го е отвлякъл в някоя джунгла на същия южен континент, на който се намираше Мостът. Не можеше да се върне *пеш* в Мачу Пикчу при Хана, Петър и аероскутера.

Което го наведе на втория въпрос: как го е довел тук Ариел? В зелените сфери на Голдън Гейт нямаше факсвъзлен павилион. Ако имаше, ако Сави дори само беше намекнала за факс връзка с Моста, той определено нямаше да отиде там със скутера за оръжия и боеприпаси, а и да закара Одисей в лечебната ясла. Не... Ариел бе използвал някакъв друг начин, за да го пренесе през пространството в това мрачно, вонящо на гнилоч, душно, гъмжащо от насекоми място.

Тъй като го влачеха в мрака на няма и десет крачки зад аватара на биосферата — поне така го беше нарекъл Просперо, — Харман разбираше, че може просто да зададе тия въпроси. Какво щеше да му направи бледият дух, чието тяло видимо сияеше на звездната светлина, когато прекосяваха някоя полянка в джунглата? Най-многого да не му отговори.

Ариел отговори и на двата въпроса, първо на втория.

— Ще се радвам на твоята компания още само няколко часа — отвърна дребната фигура. — После трябва да те заведа при своя господар, скоро след като чуем приплясващия със крилата петльо, вестник на зората.

— При твоя господар Просперо ли? — попита Харман.

Ариел не отговори.

— А как е името на това окаяно място?

Духът се засмя, звук, който прозвуча като звън на камбанки, ала не съвсем приятен.

— Би трябвало да нарекат таз гора Ариелови ясли, защото тук преди десет пъти по двеста години се пръкнах от милиард мънички сензорни транспондери, които старостилните хора, твоят народ, гостенино мой, наричаха прашинки. Дърветата говореха на своите човешки господари и помежду си, бърбеха си в покритата с мъх стара мрежа, която се превърна в зараждащата се инфосфера, дрънкаха си за

времето, птичите гнезда, новоизлюпените пилета, осмозно налягане от грамове на квадратен сантиметър и се опитваха да изразят количествено фотосинтезата така, както някой хремава писарушка брой зърната на металото си и ги смята за съкровище. Зеките, моите любими оръдия за действие, толкоз много прахоснически откраднати от мен на червения свят от онзи чудовищен маг-господар, възникнаха по същия начин, да, ала не тук, уважаеми гостенино, не тук, не.

Харман не разбираше почти нищо, но Ариел продължаваше да каканиже и той осъзна, че ако успее да продължи разговора със съществото, рано или късно ще научи нещо съществено.

— Просперо, твойт господар, те нарече „аватар на биосферата“, когато се видяхме с него, с твой господар де, преди девет месеца на неговия орбитален остров.

— Да — пак се засмя Ариел. — А аз наричам Просперо, когото ти зовеш мой господар, Говнар! — Духът се обърна да го погледне. Зеленикавобялото лице сияеше като фосфоресциращо тропическо растение. Отново бяха навлезли в почти пълен мрак под гъстите листа. — Харман, съпруже на Ада, приятелю на Никой, ти си грешник, който, по воля на Фортуна, властелинка на земния ни свят и всичко живо, неутолимото море избълва на този остров, непознаващ хора, защото за живот сред хора ти не си пригоден — камо ли да доживееш докрай своите пет двайсетилетки като една от отдавна опечените закуски на брат ми Калибан — тъй като времето и вълните на времето са ти взели ума, а с храбростта на лудия човек посяга върху себе си!

Харман отново не разбра думите му и въпреки че зададе още много въпроси, Ариел не му отговори и отвори уста едва призори, след около три часа и още много километри.

Час след като Харман се увери, че не са му останали повече сили, му позволиха да спре и да се облегне на един голям камък, за да си поеме дъх. И когато започна да се развиделява, той видя, че не се е облегнал на камък.

Това всъщност беше стена на голяма сграда с последователно смаляващи се етажи, вероятно храм, ако можеше да се довери на сиглиранията си. После забеляза на какво точно се е опрял и какво виждат очите му.

Всеки сантиметър от грамадния храм бе покрит с релефи. Някои бяха големи, дълги колкото ръката му, но повечето бяха толкова малки, че можеше да ги покрие с длан.

На тия релефи, които ставаха все по-ясни с изгрева на тропическото слънце, бяха изобразени любещи се мъже и жени, а също мъже с повече от една жена, мъже с други мъже, жени с жени, жени, мъже и същества, които приличаха на коне, мъже и слонове, жени и бикове; жени с други жени, маймуни и мъже, мъже, мъже...

Харман смаяно зяпаше. Никога през своите деветдесет и девет години не бе виждал такова нещо. На един ред релефи точно на височината на очите си забеляза мъж, пхнал глава между краката на жена, докато друг мъж, възседнал първия, подаваше еректиралия си пенис към устата на напругащата се жена, друга жена с изкуствен член проникваше в първата жена изотзад, докато първата жена, обслужвайки двамата мъже и жената зад себе си, протягаше ръка към едно животно, което Харман познаваше от торинската драма като кон, и мастурбираше половия му орган, а със свободната си ръка галеше гениталиите на гол мъж, застанал до коня.

Харман се отдръпна от стената на храма и вдигна поглед към обгърнатата от лиани каменна сграда. Имаше хиляди, навярно десетки хиляди вариации на тая тема, изобразяващи сексуални сцени, каквито изобщо не си бе представял, каквито изобщо не би могъл да си представи. Само някои от образите на слоновете... Човешките фигури бяха стилизирани, лицата и гърдите — овални, очите — бадемовидни, устите на жените и мъжете бяха извити в доволни усмивки.

— Кое е това място? — попита той.

Ариел запя с фалцетен глас:

*— Високо горе в зноен здрач потънали,
творби чудати гледат ни от вечността.
Какво ли значат за хора, вечен сън заспали,
тез фигури, отдали се тъй бурно на страстта?^[1]*

Харман опита отново.

— Кое все пак е това място?

Ариел за пръв път му отговори еднозначно.

— Каджурахо.

Това име не говореше нищо на Харман.

Биосферният дух даде знак, двама от дребните зелени, почти прозрачни зеки докоснаха Харман по ръцете и всички напуснаха храма по едва забележима пътека в джунглата. Той се обърна назад, за да хвърли последен поглед на сградата — *сгради*, видя едва сега, защото там имаше повече храмове, всички покрити с еротични фризове — и отново му направи впечатление, че гъсталакът почти изцяло е погълнал постройките. Любецките се фигури бяха обвити в лиани, частично обрасли с трева и целите покрити с корени и зелени ластари.

После Каджурахо потъна в зеления храсталак и Харман отново се обърна напред.

Докато слънцето огряваше гъстата джунгла около тях — десет хиляди нюанса на зелено, повечето от които Харман никога не си беше представял — единствените му мисли бяха как да се върне в Ардис при Ада или поне на Моста, преди Петър да отлети с аероскутера. Не искаше да чака три дни до повторния му полет, за да вземе Хана и оздравелия — ако яслата му върнеше живота и здравето — Никой-Одисей.

— Ариел? — внезапно повика той дребния дух, който сякаш летеше пред колоната зеки.

— Да, добри ми господине? — Безполовостта на иначе приятния глас смущаваше Харман.

— Как ме пренесе от Голдън Гейт в тая джунгла?

— Нима не го сторих с безкрайно внимание, човече?

— Да — потвърди Харман, притеснен, че бледата фигура пак ще се впусне в непонятния си брътвеж. — Но *как*?

— Как пътувате от едно място на друго, когато не лежите ничком в оная ваша летяща чиния?

— Прехвърляме се по факса — отвърна Харман. — Само че на Голдън Гейт нямаше факс павилион... нито факс възел.

Ариел се издигна по-високо във въздуха, разтръска клоните на дърветата и поръси зеките и Харман с дъжд от водни капчици.

— Твоят приятел Деймън във факс павилион ли отиде, когато преди десет месеца го изяде алозавърът?

Харман се закова на място. Зеките, които продължаваха да го държат за ръцете, спряха заедно с него, без да го дърпат напред.

„Естествено“ — помисли си той. Бе го наблюдавал през целия си живот — ала беше сляп. За да се прехвърли на Пръстените при навършване на обичайните четири двайсетилетки, човек отиваше в най-близкия факс павилион. Когато искаше да се прехвърли където и да било, човек отиваше в най-близкия факс павилион. Но когато човек пострадеше или бъдеше убит, изяден като Деймън, разкъсан на парчета при ужасна злополука, Пръстените го прехвърляха сами.

Харман бе ходил там, на острова на Просперо, в лечебните вани, в които пристигаха голите тела, за да бъдат изцелени от клокочещите хранителни вещества и сините червеи и после да ги върнат обратно. Упътвани от Просперо, двамата с Деймън бяха унищожили слугите и бяха програмирали виртуалните пултове да прехвърлят колкото може повече тела на Земята.

„Човек може да се прехвърли по факса и без да отиде във факс павилион, без да започне от един от тристатината известни факс възела“. Беше го наблюдавал през целия си живот, почти сто години, но никога не бе виждал истината. Прекалено дълбоко им беше втълпена представата, че когато човек бъде ранен или убит преди петата двайсетилетка, постчовеците го вземат при себе си. Факс възлите бяха наука, докато отиването в булаторията за извънреден ремонт бе нещо като религия.

А двамата с Деймън бяха разрушили булаторията и острова на Просперо.

Зеките го затеглиха напред, но внимателно. Харман не помръдна. От тия невероятни мисли му се виеше свят — ако зелените човечета не го държаха, щеше да се строполи на земята.

Островът на Просперо беше унищожен — той и всички старостилни хора месеци наред бяха виждали горящите му останки в нощното небе, — ала Ариел все още можеше да прехвърля по факса, нещо като свободен факс, независещ от възли, портали и павилиони. Нещо там горе на Пръстените или на самата Земя бе открило духа, беше го кодирало, бе го прехвърлило по факса и днес Харман беше с него — от Моста до тук, където и да се намираше тоя Каджурахо. Най-малкото, на обратната страна на Земята.

Харман все още можеше да се прехвърли при Ада, ако успееше да накара Ариел да му разкрие тайната на тоя свободен факс.

Зеките пак го задърпаха напред, внимателно, но настойчиво. Зеленикавият призрак летеше далеч пред тях към къс ясносиньо небе, открояващ се на зеления фон на джунглата. Харман не искаше да докара неприятности на зеките. Не искаше и да изгуби от поглед Ариел — своя билет за връщане у дома.

Забърза напред да настигне аватара на земната биосфера.

Слънцето грееше толкова ярко, че Харман примижа и скри очи, без отначало да види извисяващата се на поляната постройка. А когато я забеляза, се вцепени.

Това не беше сграда — нещо исполинско, което според преценката му — а неговата преценка за големина винаги се отличаваше с невероятна точност — се издигаше поне на триста метра. Даже малко повече. Нямаше облицовка — цялата структура приличаше на дантела, скелет от тъмни метални греди, които се извисяваха нагоре от грамадна квадратна основа, свързани с полукръгли метални арки на равнището на върхарите на дърветата, после продължаваха, докато се превърнат в кула. Хрумна му един израз, който веднъж бе използвала Хана — „ковано желязо“. Беше сигурен, че носещите конструкции, арките, трегерите и откритата дантела, които се издигаха пред него под палещото слънце на джунглата, са направени от някакъв вид желязо.

— Какво е това? — ахна той. Зеките го бяха пуснали и се бяха отдръпнали в сенките на джунглата, сякаш се бояха да се приближат до подножието на невероятната кула. Харман разбра, че около основата ѝ не расте нищо освен ниска, идеално поддържана трева. Като че ли силата на самата структура държеше джунглата на разстояние.

— Тежи седем хиляди тона — съобщи Ариел с глас, много помъжествен, отколкото до този момент. — Два и половина милиона нита. Възраст: четири хиляди триста и единайсет години — или поне на толкова е бил оригиналът. В айфелбана на хан Хотеп има още над шест хиляди такива.

— Айфелбан... — повтори Харман. — Не раз...

— Ела — прекъсна го Ариел. Гласът му вече определено звучеше мъжествено, дълбок, заплашителен, нетърпящ непокорство.

В подножието на един от краката на кулата имаше клетка от ковано желязо.

— Качвай се — нареди духът.

— Искam да знам...

— Качвай се и ще узнаеш всичко, каквото трябва — заповяда аватарът на биосферата. — Включително това как да се върнеш при безценната си Ада. Ако останеш тук, ще умреш.

Харман се качи в клетката. Разнесе се стържене и желязната решетка се затвори. Затракаха зъбни колела, заскърца метал и клетката започна да се издига с помощта на въжета и железни релси.

— Ти няма ли да дойдеш? — извика Харман на Ариел.

Духът не отговори. Асансьорът продължи да се издига нагоре.

---

[1] Лоурънс Хоуп, „Спомен за Мохамед Акрам“. — Б.пр. ↑

Кулата явно имаше три главни площадки. Първата и най-широка беше точно над равнището на върхарите. Харман плъзна поглед по плътния зелен килим. Асансьорът не спираше.

Втората площадка бе на такава височина, че асансьорът се издигаше почти вертикално и Харман се беше преместил в средата на малката клетка. Горесте виждаха въжета, които започваха от върха на кулата и изчезваха далеч на изток и запад, малко увиснали в далечината. Асансьорът не спря и на втората площадка.

Третата и последна площадка се извисяваше на триста метра над земята, точно под куполния връх на кулата, увенчан с остра антена. Сега вече асансьорът намали и спря — древните зъбни колела заскърцаха и поддадоха, клетката се спусна около два метра и Харман се вкопчи в железните решетки, готов да посрещне смъртта.

Задейства се спирачка. Вратата се плъзна и се отвори. Той неуверено прекоси двуметровото желязно мостче, покрито с изгнили дъски. Пред него задрънча много по-красива врата, полиран махагон, вграден във филигран от ковано желязо, и със съскане се отвори. Харман спря само за миг, преди да влезе в тъмното помещение. Всяко място бе за предпочитане пред мостчето, увиснало на триста метра над дантелата от греди, шеметно изчезващи в железните бездни.

Озова се в стая. Вратата се затвори. Тук беше доста по-прохладно. Няколко секунди Харман само стоеше и се оглеждаше в сумрака.

Намираше се в малък, застлан с килим мецанин, чиито стени бяха покрити с книжни лавици. По витостълбище от ковано желязо от мецанина се слизаше в самата стая и се качваше нагоре, навярно на втори етаж.

Харман се спусна долу.

Никога не беше виждал такава обстановка — странни стилове мебели, възглавници с пискюли, червени велурени тапицерии, дебели драперии на южния френски прозорец, от които висяха тежки златни пискюли чак до червено-кафявия килим със сложни шарки. На

северната стена имаше камина — той се вторачи в конструкцията ѝ от черно желязо и зелена керамика. Дългата маса с красиво резбовани крака заемаше около половината от близо петметровия френски прозорец — ъглите на стъклата му приличаха на копринена паяжина. Имаше меки фотьойли и отоманки, резбовани столове от лъскаво тъмно дърво със златни инкрустации и навсякъде бяха пръснати предмети от нещо, което Хана някога бе нарекла „полиран месинг“.

Видя странен рупор, напомнящ пожарникарски маркуч с полиран месингов мундшук, лостове от полиран месинг, вградени в дървени кутии с цвят на череша по стените. На дългата маса бяха поставени няколко месингови инструмента — някои с месингови клавиши и бавно въртящи се зъбни колела, астролабия с месингови кръгове, въртящи се в други, по-големи и пак от месинг, полирана месингова лампа, която излъчваше мека светлина. На масата бяха разгънати карти и малки месингови полукълба ги държаха разтворени, други карти бяха свити на рула в месингово кошче на пода.

Той се втурна напред и жадно заразглежда картите, заизважда още и започна да ги развива — затискаше ги с месингови полукълба.

Никога не беше виждал такива карти. Всичко бе поставено в мрежа, ала в кутийките на тая мрежа имаше десетки хиляди лъкатушни успоредни линии — някои близо една до друга там, където картата ставаше кафява или зелена, други раздалечени, където имаше бели участъци. Харман предположи, че сините петна са езера и морета, а по-дългите и по-лъкатушни сини линии — реки с невероятни имена, изписани до тях — Тунгабадра, Кришна, Годавари, Нормада, Маханади и Ганга.

На източната и западната стена на стаята, около по-малки прозорци, но също с множество стъкла, имаше още книжни лавици, още книги, още месингови предмети, нефритени статуетки, месингови машини.

Той припряно отиде при лавиците и извади три книги — усети мириса на вековете, надигнал се от древната, ала все още здрава хартия и дебелите кожени корици. Сърцето му се разтуптя, когато прочете заглавията — „Третата династия на хан Хотеп, 2601–2939 г.“, „Редактирано издание на Рамаяна и Махабхарата по Ганеш Киборга“ и „Поддръжка и ИИ интерфейс на айфелбана“. Постави дясната си длан върху най-горната книга, затвори очи, за да отвори сиглиращата

функция, и се поколеба. Ако имаше време, предпочиташе да *прочете* тия книги, да произнася всяка дума и да налучква смисъла по контекста. Това беше бавно, трудно и мъчително, но винаги получаваше повече от четенето, отколкото от сиглирането.

Почтително остави трите книги върху полираната маса, по която нямаше и прашина, и се изкачи по витото стълбище на високия втори етаж.

Озова се в спалня — таблата на леглото бе направена от полирани месингови цилиндри, покривката бе от дебело червено кадифе с ресни, образуващи сложни спираловидни мотиви. До месинговия лампион имаше друг стол — по-широк, по-удобен наглед, с цветни мотиви, а до него — висока мека кожена отоманка. В съседство имаше по-малко помещение — баня със странна порцеланова тоалетна под порцеланово казанче и висеща верижка с месингово топче, плоскости цветно стъкло на западната стена, месингови кранчета на мивката, грамадна бяла порцеланова вана с крачета и месингови части. Харман се върна в спалнята. Цялата северна стена също представляваше френски прозорец — не, стъклени врати с брави от ковано желязо.

Той отвори две и излезе на балкон от ковано желязо на триста метра над джунглата. Слънцето и жегата го блъснаха като мокър юмрук. Харман запремигва и не се пристраши да стъпи на желязото: виждаше дантелата на кулата отдолу — само трябваше леко да го бутнат, за да полети във въздуха.

Без да пуска бравата, той се наведе колкото можеше навън и видя железни мебели с червени възглавнички и маса. Вдигна поглед и видя желязната грамада над двуетажната стая, огромен метален маховик точно под златния купол на кулата с въжета, по-дебели от ръката му, опънати на изток и запад. Примижа, вторачи се на изток и различи друга тъмна кула — на какво разстояние? — поне шейсет километра. Обърна се на запад, където изчезваха други десетина въжета, но на хоризонта се мерзелееха само синьо-черни буреносни облаци.

Върна се в спалнята, внимателно затвори вратите, излезе и се спусна по стълбището, като бършеше потта от челото и шията си с ръкав. Тук цареше толкова приятна прохлада, че изобщо нямаше желание да излезе в джунглата.

— Здравей, Харман — разнесе се познат глас от сумрака до масата.

Просперо бе доста по-солиден, отколкото си го спомняше от срещата им преди осем месеца на орбиталната скала в е-пръстена. Набръчканата кожа на мага вече не изглеждаше почти прозрачна като на холограмата му. Сините му одежди от коприна и вълна, изцяло извезани със златни планети, сиви комети и пламтящи звезди от червена коприна, висяха на по-тежки гънки и се влачеха след него по килима. Харман видя дългата сребристобяла коса, спускаща се на вълни зад острите уши на стареца, и забеляза белезите на възрастта по челото и ръцете му, както и характерното пожълтяване на ноктите му. Направи му впечатление привидната плътност на резбования жезъл, който старият маг стискаше в дясната си ръка, и фактът, че сините му пантофи като че ли имат тежест, докато се тътреха по дъсчения под и дебелия килим.

— Прати ме вкъщи — настоя Харман и пристъпи към стареца. — *Веднага.*

— Търпение, търпение, човеко Харман, приятелю на Никой — отвърна магът и показа жълтите си зъби в лека усмивка.

— Майната му на търпението. — До тоя момент Харман не бе подозирал силата на гнева си, задето Ариел го беше отвлякъл от Моста, далече от Ардис, Ада и тяхното неродено дете, почти със сигурност по нареждане на тая тътрузеца се фигура в сини одежди. Той пристъпи още по-близо, протегна ръка, стисна широкия ръкав на мага...

И беше отхвърлен на три метра, падна по гръб, плъзна се по килима и по полирания под, спря и запремигва стреснато.

— Не понасям да ме докосват — тихо каза Просперо. — Не ме карай да ти го показвам с тоягата си. — И едва забележимо повдигна жезъла.

Харман се надигна.

— Върни ме. Моля те. Не мога да оставя Ада сама. Не и в момента.

— Ти вече избра тоя курс, нали? Никой не те е принуждавал да караш Никой в Мачу Пикчу и никой не те е спирал.

— Какво искаш, Просперо? — Харман се изправи, неуспешно се опита да прогони последните червено-оранжеви кръгове от очите си, после седна на най-близкия дървен стол. — И как си оцелял след разрушаването на орбиталния астероид? Мислех, че твоята холограма е затворена там заедно с Калибан.

— А, наистина беше — потвърди магът и закрачи назад-напред. — Малка част от мен, може би взимана за цялото, ала жизненоважна малка част. Ти ме върна на Земята.

— Аз ли? — ахна Харман. — С аероскутера ли? Някак си си качил холограмата си в паметта на скутаера, така ли?

— Да.

Харман поклати глава.

— Винаги си можел да повикаш аероскутера на орбиталния остров.

— Не е вярно — възрази Просперо. — Машината беше на Сави и се подчинява на заповедите само на човешки пътници. Аз не отговарям на това определение... поне не съвсем.

— Тогава как е избягал Калибан? — попита Харман. — Сигурен съм, че не беше на скутера с нас с Деймън и Хана.

Просперо сви рамене.

— Приключенията на Калибан вече са си само негова грижа. Тоя подлец вече не ми служи.

— Пак служи на Сетевос.

— Да.

— Но Калибан все пак е оцелял и се е завърнал на Земята след вековно изгнание.

— Да.

Харман въздъхна и прокара длан по лицето си. Изведнъж се почувства много уморен и жаден.

— Дървената кутия под мецанина е нещо като хладилник — осведоми го магът. — Там има храна... и шишета с чиста вода.

Харман се поизправи на стола си.

— Мислите ли ми четеш, магьоснико?

— Не. Изражението ти. Няма по-ясна карта от човешкото лице. Иди, утоли жаждата си. Аз ще поседя до прозореца и ще те изчакам да се освежиш.

Докато вървеше към голямата дървена кутия с месингова брава, Харман осъзна колко силно треперят коленете му. После цяла минута зяпа десетките бутилки вода и купищата опакована в прозрачни обвивки храна. Накрая жадно пи.

— Защо си наредил на Ариел да ме доведе тук? — попита той, когато се върна в центъра на червено-кафявия килим. Просперо седеше на масата и силуетът му се очертаваше на фона на слънчевите лъчи.

— За да сме точни, наредих на своя биосферен дух да те доведе в джунглата при Каджурахо, тъй като в радиус от двайсет километра от айфелбана не се позволява прехвърляне по факса.

— От айфелбана ли? — повтори Харман, като продължаваше да отпива от ледената бутилка. — Така ли наричаш тая кула?

— Не, не, скъпи Харман. Така наричам тая *система* — или по-точно, така я е нарекъл хан Хотеп, тъй като този господин е построил айфелбана преди няколко хиляди години. Това е само една от... хм, чакай да помисля... четиринайсет хиляди и осемстотинте такива кули.

— Защо са толкова много?

— Така му е скимнало на хана — отвърна магът. — И толкова Айфелови кули са нужни, за да свържат с въжета източното крайбрежие на Китай с Атлантическия пролом на испанския бряг, заедно с всички инфраструктурни разклонения и така нататък.

Харман нямаше представа какви ги говори старецът.

— Айфелбанът е някаква транспортна система, така ли?

— Възможност поне веднъж да пътуваш стилно — рече Просперо. — Или би трябвало да кажа, да пътуваме стилно, защото и аз ще дойда с теб в малка част от пътя.

— Никъде не тръгвам с теб, докато... — започна Харман. После млъкна, пусна бутилката вода на пода и се хвана с две ръце за тежката маса.

Цялата двуетажна платформа на триста метра височина се бе разлюляла. Разнесе се скърцане и стържене на метал, ужасяващ шум, и цялата структура се наклони, отново се разтърси и се наклони още повече.

— Кулата пада! — извика Харман. Зад многобройните стъкла в красиви железни рамки виждаше, че далечният зелен хоризонт се накланя, разклаща се и отново се накланя.

— Нищо подобно — отвърна Просперо.

Двуетажният апартамент падаше — плъзгаше се надясно от кулата, стържеше по сухия метал, сякаш великански метални ръце го теглеха към редкия въздух.

Харман скочи от мястото си, реши да се затича към вратата на мецанина, ала падна на четири крака, тъй като апартаментът се отдели от кулата, пропадна най-малко с пет метра и силно се разтърси, преди да започне да се плъзга на запад.

С разтуптяно сърце, Харман остана на колене. Стаята опасно се клатеше назад-напред по дългата си ос, после се уравни. Скърцането над тях се превърна в постоянно високо бръмчене. Той се изправи, запази равновесие, с олюляване стигна до масата и погледна през прозореца.

Кулата се намираще наляво от тях и се отдалечаваше. Там, където се беше намирал апартаментът, синееше къс ясно небе. Харман виждаше кабелите над тях и сега разбра, че бръмченето е свързано с някакъв маховик. Айфелбанът представляваше някаква въжена транспортна система и тая огромна желязна къща бе вагонът. Вертикалната линия, която беше забелязал по-рано, бе друга кула, също като оная, от която преди малко се бяха отделили. И вагонът бързо се движеше на запад.

Той се обърна към Просперо и пристъпи към него, ала спря, преди да влезе в обсега на тежкия му жезъл.

— Трябва да ми позволиш да се върна при Ада. — Опитваше се да говори твърдо, но чу отвратителното умолително хленчене в собствения си глас. — Войниксите са обкръжили Ардис Хол. Не мога да я оставя там в опасност... сама... Моля те, господарю Просперо. Моля те.

— Късно е да се намесиш там, Харман, приятелю на Никой — отговори магът с гърления си старчески глас. — Стореното — сторено. Но да оставим мирските си скърби, сър, не бива да товарим паметта си със стара тягост. Защото се отправяме сега на ново пътешествие, приятелю на Никой, и един от нас скоро ще стане по-мъдър, по-умен, по-пълноценен човек, докато нашите врагове, а именно мракът, който отгледах от Сикоракса, вода ще пие морска и ще е принуден да гризе сухите корени на провала и черупките на презрението.

43.

На и около Олимп се надигаше буря — планетна прашна буря, която обгръщаше всичко в червен саван. Виещите ветрове подмятаха егидата на силовото поле, която отсъстващият Зевс бе оставил над дома на боговете. Електростатичните частици атакуваха щита с такава сила, че около върха денонощно се сипеха мълнии и отекваха глухи гръмотевици. Слънчевите лъчи бяха разсеяни в мътнокръваво сияние, разкъсвано от светкавиците и вездесъщия грохот на вятъра и гръмотевиците.

Ахил, който все още носеше своята любима, ала мъртва амазонска царица Пентезилея, се беше телепортирал в дома на своя пленник Хефест, бога на огъня, главен майстор на всички богове, съпруг на Аглая, също наричана харита, една от най-прелестните грации. Някои твърдяха, че Майсторът е създал и жена си.

Хефест не се бе телепортирал направо в дома си, а пред входа му. На пръв поглед отпред домът на хромият бог на огъня приличаше на другите жилища на безсмъртните — бял камък, бели колони, бял портик — но това се отнасяше само за входа. Хефест беше построил дома и огромната си работилница в стръмния южен склон на Олимп, далеч от Езерото на калдерата и грамадните храмове-жилища на повечето богове. Той живееше в пещера.

И то каква пещера, установи Ахил, когато провлачващият крака си Хефест го въведе вътре и затвори многобройните железни врати зад тях.

Пещерата бе изсечена в масивната черна скала на Олимп и потъваше на стотици метри в мрака. Навсякъде имаше маси, странни устройства, лупи, инструменти и машини в различна степен на завършеност или разглобеност. Дълбоко в пещерата ревеше открита пещ с течна стомана, която клокочеше като оранжева лава. По-близо до входа, където столчетата, кушетките, ниските маси, леглото и мангалите очертаваха жилищното пространство на бога, отделено от безкрайната работилница, седяха и се разхождаха няколко златни жени — прочутите робини на Хефест, механични жени с нитове, човешки

очи, метални гърди и вагини от мека синтетична плът, но също с души, откраднати от човешки същества, или поне така се твърдеше в легендите.

— Можеш да я оставиш тук — каза божественото джудже и посочи към една разхвърляна маса, която разчисти с един замах на косматата си ръка.

Ахил пусна пленника си и положи увития си в лен товар с безкрайна нежност и внимание.

Хефест се вторачи в лицето на Пентезилея.

— Хубава е, няма спор. И виждам пръста на Атина в съхранението на трупа. Явно са минали няколко дни от смъртта и няма никакво разлагане или промяна на цвета. Бузите на амазонката още са румени. Имаш ли нещо против да смъкна покривалото, за да скивам циците ѝ?

— Ако я докоснеш, ще те убия — закани се гъркът.

Хефест разпери ръце.

— Добре де, добре. Просто съм любопитен. — Той плесна с длани. — Храна. После ще измислим стратегия, за да съживим мадамата ти.

Златните робини започнаха да трупат блюда с гореща храна и големи чаши вино на кръглата маса в центъра на кръга от ложета. Бързоногият Ахил и косматият Хефест лакомо се нахвърлиха на ястията, без да разговарят, освен за да поискат още храна.

Робините донесоха вдигащ пара пържен черен дроб, увит в агнешки черва, за мезе — едно от любимите ястия на Ахил. Донесоха и цяло печено прасенце, пълнено с множество малки птички, стафиди, орехи, жълтъци и подправени меса. Наредиха паници със свинско, задушено с ябълки и круши. Донесоха истински деликатеси като печена свинска матка и маслини с размачкан нахут. За главно блюдо поднесоха грамадна пържена риба.

— Хваната в Зевсовото Езеро на калдерата на върха на Олимп — с пълна уста съобщи Хефест.

За десерт и за прочистване на небцето между блюдата похапнаха различни плодове и захаросани ядки. Златните жени наредиха паници със смокини и купчини бадеми, сочни фурми и от ония меденки, които Ахил беше вкусвал само веднъж, когато беше гостувал в градчето

Атина. Накрая дойде ред на най-любимия десерт на Агамемнон, Приам и другите царе на царете — сладкиш със сирене.

След като двамата се нахраниха, роботите разтребиха масата и пода и донесоха бокали с вино — над десет вида. Хефест го смеси с вода и подаде огромната чаша на госта си.

Божественото джудже и богочовекът пиха цели два часа, ала нито един от тях не изпадна в състоянието, което народът на Ахил наричаше „паройния“ — „пиянски разгул“.

Двамата общо взето мълчаха, но голите златни робини ги забавляваха — танцуваха около масата чувствени танци, които естети като Одисей наричаха „комос“.

Мъжете един след друг се изредиха до тоалетната и когато продължиха да пият, Ахил попита:

— Нощ ли е вече? Време ли е да ме вкараш в Залата на Лечителя?

— Наистина ли си мислиш, че лечебните вани на Олимп ще съживят твоето амазонско курве, сине на мокрогърдата Тетис? Ваните и червеите са предназначени за безсмъртните, а не за някаква си женска — та била и хубавица.

Ахил бе прекалено пиян и разсеян, за да се обиди.

— Богинята Атина ми каза, че ваните ще върнат живота на Пентезилея, а Палада не лъже.

— Палада не прави нищо друго, освен да лъже — изсумтя Хефест, вдигна тежкия бокал за двете му дръжки и отпи юнашка глътка. — Само допреди няколко дни ти чакаше в подножието на Олимп, мяташе камъни по непроницаемата егида на Зевс, ревеше Атина да слезе при теб и да се сражава, за да можеш да я убиеш по същия начин, по който си пронизал с копие то си чудната цица на тая амазонка. Какво се е променило, знатни мъжеубиецо?

Ахил намръщено се втренчи в бога на огъня.

— Тая Троянска война беше... сложна, Хромчо.

— Пия за това — засмя се Хефест и пак вдигна огромния бокал.

Когато бяха готови да се телепортират в Залата на Лечителя, Ахил отново облече доспехите си, наточи меча си на точилото на божествения ковач и лъсна щита си, после отиде при масата и се нареди да метне тялото на Пентезилея на рамото си.

— Не, остави я — спря го Хефест.

— Какви ги говориш? — изръмжа Ахил. — Тя е причината да отидем в Залата на Лечителя. Не мога да я оставя тук.

— Не знаем кой от боговете или стражите ще е там тая нощ — поясни Майсторът. — Може да се наложи да се сражаваш с цяла фаланга. Готов ли си да го правиш с трупа на амазонката на рамо? Или мислеше да използваш готиното ѝ тяло като щит?

Ахил се поколеба.

— Тук нищо няма да ѝ стане — увери го богът. — По-рано имаше плъхове, прилепи и хлебарки, обаче направих механични котки, ястреби и богомолки и избавих пещерата от тия гадини.

— И все пак...

— Ако в Залата на Лечителя няма никой, ще ни трябват само три секунди да се телепортираме и да вземем трупа ѝ. Междувременно ще наредя на златните момичета да я пазят — обеща Хефест, щракна с късите си пръсти и шест от металните робини застанаха около тялото на амазонката. — Готов ли си вече?

— Да.

Ахил хвана Хефест за покритата с белези ръка и двамата едновременно изчезнаха.

Залата на Лечителя пустееше. Нямаше безсмъртни стражи. По-изненадващо, даже за Хефест, бе това, че многобройните стъклени цилиндри бяха празни. Тая нощ тук не се лекуваха и възкресяваха богове. В грамадното помещение, осветено само от няколко слабо пламтящи мангала и лилавата светлина на самите клокочещи вани, не помръдваше нищо друго, освен тътрещия се Хефест и бързоногия Ахил, високо вдигнал щита си.

Лечителя се появи от сенките на бълбукащите вани.

Ахил вдигна щита си още по-високо.

При трупа на Пентезилея Атина му беше казала „Убий Лечителя — грамадна чудовищна стоножка с ужасно много ръце и очи. Унищожи всичко в залата на Лечителя“, но той бе решил, че богинята нарича Лечителя „стоножка“, за да го обиди, а не го описва буквално.

Това същество имаше членестото тяло на стоножка, ала се издигаше на височина десет метра. Черните очи на най-горния му член се впериха в Ахил и Хефест. Имаше пипала и разчленени ръце,

безброй ръце, както и тънки дълги длани с мършави пръсти в краищата на шест от горните си ръце. Един от членовете в горния му край носеше елек с множество джобове, издути от инструменти, още инструменти бяха закачени по други сегменти на олюляващото се тяло.

— Къде са всички, Лечителю? — извика Хефест.

Грамадната стоножка се разклати, размърда ръце и от невидимите ѝ усти изригна гръмовен шум.

— Разбра ли нещо? — обърна се Хефест към Ахил.

— Какво да разбере? Прозвуча ми като звук от празна ножница, която момченце е завряло между сплиците на движеща се колесница.

— Беше си на чист гръцки — възрази богът на огъня. — Само трябва да го забавиш наум, да слушаш по-внимателно. — И отново извика на стоножката: — Моят смъртен приятел не те е разбрал. Можеш ли да повториш, Лечителю?

—

Господарят Бог Зевс Повели Никой Смъртен Да Не Бъде Поставян В Лечебните Вани Без Неговата Изрична Заповед. Господаря Бог Зевс Го Няма Никъде. И Тъй Като Лечителят Се Подчинява Единствено На Неговата Заповед На Олимп Не Мога Да Позволя Смъртен Да Премине Докато Зевс Не Се Завърне На Трона Си На Олимп.

— Разбра ли? — попита Хефест.

— Това същество каза, че се подчинявало само на Зевс и нямало да допусне Пентезилея да бъде поставена в една от ваните, без изричната заповед на Зевс, така ли?

— Точно така.

— Мога да убия тая голяма стоножка.

— Сигурно — съгласи се Хефест. — Макар да се шушука, че Лечителят е още по-безсмъртен от нас, божествените парвенюта. Обаче ако го убиеш, Пентезилея никога няма да бъде съживена. Единствено Лечителят може да използва машините и да управлява сините червеи, които участват в лечебния процес.

— Ти си Майсторът — рече Ахил и потропа с меч по ръба на златния си щит. — Трябва да можеш да използваш машините.

— Как ли пък не — изсумтя божественото джудже. — Това не е проста техника като оная, дето я използвахме като обикновени постчовеци. Никога няма да успея да се оправя с квантовите машини на Лечителя... и даже да можех, пак нямаше да съм в състояние да

управлявам сините червеи. Мисля, че реагират само на телепатия, при това само на Лечителя.

— Тая стоножка каза, че се подчинявала единствено на Зевс *на Олимп*. — Ахил приближаваше опасната точка, в която можеше да избухне и да убие бога на огъня, великанската стоножка и всеки бог, останал на Олимп. — Кой друг може да ѝ заповядва?

— Кронос — с влудяваща усмивка отвърна Хефест. — Обаче Кронос и другите титани завинаги са заточени в Тартар. Единствено Зевс в тая вселена може да нарежда на Лечителя.

— Къде е Зевс?

— Никой не знае, но в негово отсъствие боговете се борят помежду си за власт — изсумтя ковачът. — Сега борбата се води главно на илионската Земя, където безсмъртните още подкрепят своите троянци или гърци, и на Олимп общо взето цари мир и спокойствие — тъкмо затова излязох на склона на тъпия вулкан да проверя повредите на ескалатора.

— Тогава защо Атина ми даде тоя богоубийствен нож и ми заповяда да убия Лечителя, след като стоножката възкреси Пентезилея?

Хефест се ококори.

— Казала ти е да убиеш Лечителя, така ли? — озадачено промълви брадатото джудже. — Нямам представа защо ти е заповядала такова нещо. Тя има някакъв план, обаче трябва да е адски шантав. Ако Лечителя го няма, ваните ще станат безполезни... и цялото ни безсмъртие ще отиде в канала. Можем да живеем много дълго, но ще страдаме, сине Пелеев. Ще страдаме ужасно без наноподмладяване.

Ахил се запъти към Лечителя, вдигнал прочутия си щит. Очите му пламтяха през отворите на лъскавия му боен шлем. Той замахна с меча си.

— Ще накарам това същество да отвори ваните за Пентезилея.

Хефест побърза да го хване за ръката.

— Недей, смъртни приятелю. Повярвай ми, Лечителят не се бои от смъртта и няма да отстъпи. Той се подчинява единствено на Зевс. Без тъпия Лечител сините червеи няма да направят нищо. Без тъпите сини червеи ваните са безполезни. Без тъпите вани твоята амазонска царица ще си остане мъртва завинаги.

Ахил гневно се освободи от пръстите на ковача.

— Тая... стоножка... *трябва* да постави Пентезилея в лечебните вани. — Докато изричаше думите, мъжеубиецът си спомни заповедта на Атина да убие Лечителя. „Какво е намислила оная божествена кучка? Как ме използва? С каква цел? Тя не е луда и определено няма намерение да убие единственото същество, което може да запази безсмъртието й“.

— Лечителят не се бои от теб, сине Пелеев. Можеш да го убиеш, обаче това ще означава само, че никога повече няма да видиш своята царица жива.

Ахил се отдалечи от божественото джудже, подмина грамадния Лечител и силно удари красивия си щит с всичките му изковани концентрични кръгове от символи в прозрачната пластмаса на огромната лечебна вана. Звукът отекна в сумрака на залата.

После се обърна към Хефест.

— Добре. Тая стоножка се подчинява на Зевс. Къде е Зевс?

Богът на огъня понечи да се изсмее, но се отказа, когато видя горящите очи на Ахил през отворите на шлема му.

— Сериозно ли говориш? Каниш се да подчиниш гръмовержеца, бащата на всички богове на своята воля, така ли?

— Къде е Зевс?

— Никой не знае — измърмори Хефест. Куцият бог се запъти към високата врата, като тътреше по-късия си крак. Навън проблесна светкавица — прашната буря караше егидата на силовото поле да искри на хиляди места. Стълбовете тъмнееха на тоя сребристобял фон. — Зевс отсъства вече трета седмица — извика ковачът през рамо и поглади рошавата си брада. — Повечето от нас подозират някакъв тъп заговор на Хера. Може да е хвърлила мъжа си в ямата на Тартар при баща му Кронос и майка му Рея.

— Можеш ли да го откриеш? — Ахил обърна гръб на Лечителя и затыкна меча си в халката на широкия си пояс, после праметна тежкия щит на гърба си. — Можеш ли да ме заведеш при него?

Хефест го зяпна.

— Готов си да се спуснеш в Тартара, за да се опиташ да подчиниш бога на боговете на своята смъртна воля!? В пантеона на истинските богове има само още една форма на живот освен Зевс, която може да знае къде е той. И това е единственият друг безсмъртен

тук на Марс, който може да ни прати в Тартара. Ще отидеш ли там, ако се наложи?

— Ще мина през зъбите на смъртта и ще се върна, за да съживя своята амазонка — отвърна Ахил.

— Тартарът ще ти се види хиляди пъти по-страшен от смъртта и мрачните зали на Хадес, сине Пелеев.

— Заведи ме при тоя безсмъртен, за когото говориш — заповяда Ахил. Очите му бяха като огънчета в отворите на шлема му.

Брадатият ковач дълго остана прегърбен, леко задъхан, с блуждаещ поглед; все още разсеяно поглаждаше рошавата си брада.

— Така да бъде — накрая въздъхна той, затътри късия си крак по полирания мрамор по-бързо, отколкото изглеждаше възможно, и хвана с грамадните си ръце Ахил за китката.

Въпреки че беше изтощен, Харман не възнамеряваше да спи. Стопли порция великолепна яхния и я изяде на масата до прозореца, докато Просперо мълчаливо седеше на мекия фотьойл и четеше грамадна изтъркана книга, подвързана с кожа.

Когато Харман се обърна да го заговори, да настоя по-решително да го върне в Ардис, стареца го нямаше, нямаше я и книгата. Харман поседя няколко минути на масата, без да обръща внимание на джунглата, която се ширеше на триста метра под движещия се със скърцане вагон. После — само за да хвърли още един поглед на горния етаж, каза си той — се замъкна по желязното стълбище, постоя, вторачен в голямото легло, и се строполи по очи върху него.

Когато се събуди, беше нощ. Светлината на луната и пръстените нахлуваше през прозорците в странната спалня и обагреше кадифето и месинга така, сякаш бяха покрити с бели райета. Харман отвори вратите и излезе на терасата.

На триста метра над джунглата въздухът бе хладен, постоянно духаше заради движението на вагона, но въпреки това го връхлетя влажността, жегата и органичните миризми на целия зелен живот долу. Върхарите образуваха плътен килим, огрян от пръстените и три четвърти луна, от време на време се донасяха странни шумове, доловими въпреки постоянното бръмчене и скърцането на дългото въже. На Харман му трябваше цяла минута, докато се ориентира по е-и п-пръстените.

Беше сигурен, че допреди няколко часа — бе спал доста — вагонът се е движил на запад, ала сега нямаше съмнение, че се плъзга на север-североизток. Виждаше осветения от луната връх на една от айфелбановите кули, който едва се подаваше на югозападния хоризонт, посоката, от която трябваше да идва той, друга се приближаваше на по-малко от трийсет километра на североизток. По някое време, докато беше спал, вагонът явно бе сменил посоката си на някакво

разклонение. Географските му познания бяха почерпени от книгите, които се беше научил да чете — и бе абсолютно сигурен, че допреди няколко месеца е бил *единственият* старостилен човек на Земята, имащ *каквито и да било* географски представи, дори само това, че Земята е кръгла — но никога не беше обръщал голямо внимание на тоя субконтинент с форма на стрела на юг от някогашната Азия. И все пак човек не трябваше да е картограф, за да разбере, че ако Просперо е казал истината, ако целта му е брегът на Европа, където започваше Атлантическият пролом по четирийсетия паралел, вагонът се движи в грешна посока.

Нямаше значение. Харман нямаше намерение да остане в това странно превозно средство дългите седмици или месеци, нужни, за да измине целия тоя път. Ада се нуждаеше от него *незабавно*.

Той крачеше напред-назад по балкона, като от време на време се хващаше за парапета, когато вагонът се разлюляваше. На третата обиколка забеляза железните пръстени, които минаваха по стената на структурата. Прехвърли се през парапета, хвана се за един от пръстените и стъпи върху стълбата. Под него нямаше нищо освен триста метра въздух — чак до върхарите на джунглата.

Стълбата водеше до покрива на вагона. Той се закатери нагоре и се изкачи на плоския покрив.

Изправи се внимателно, като разпери ръце за равновесие, когато вагонът се разклати, издигайки се над един хребет към мигащите светлини на следващата айфелбанова кула, вече само на петнайсетина километра. На хоризонта се появи планинска верига — снежните ѝ върхове почти сияеха на светлината на луната и пръстените.

Ободреният от нощта и скоростта Харман забеляза нещо. На метър пред предния край на вагона се очертаваше бледо искрене, едва доловимо замъгляване на луната, пръстените, и гледката долу. Той отиде дотам и протегна ръка колкото можеше повече.

Там имаше силово поле — не силно, пръстите му минаха през него, сякаш пробиваше еластична, но пропусклива мембрана, което му напомни за входа на булаторията на Просперовия орбитален остров, но достатъчно, за да отклонява вятъра от тъпата и неаеродинамична страна на вагона. Пръстите му усетиха истинската сила на вятъра, който изтласкваше дланта му назад. Явно се движеха по-бързо, отколкото му се струваше.

След около половин час, през който се разхождаше по покрива, слушаше бръмченето на въжетата, наблюдаваше приближаването на следващата айфелбанова кула и разработваше стратегии за завръщането си при Ада, Харман се спусна по стълбата, скочи на балкона и влезе в апартамента.

Просперо го чакаше на първия етаж. Седеше на същия фотьойл, стъпил върху отоманката, разтворил голямата книга в скута си и оставил жезъла до дясната си ръка.

— Какво искаш от мен? — попита Харман.

Старецът вдигна поглед.

— Виждам, млади сър, че колкото нашият общ приятел Калибан е грозен външно, толкова сте и вие по нрав.

— Какво искаш от мен? — повтори Харман и сви юмруци.

— Време е да потеглиш на война, Харман Ардиски.

— На война ли?

— Да. Време е твоят род да се сражава. Твоят род, твоят народ, твоят вид — и самият ти.

— Какви ги говориш? Война с кого?

— По-точно е да се каже „с какво“.

— Войниксите ли имаш предвид? Вече се сражаваме с тях. Докарах Никой-Одисей на Моста при Мачу Пикчу главно за да вземем още оръжие.

— Не войниксите, не — отвърна Просперо. — Нито калибаните, въпреки че всички тези роби са пратени да погубят твоя народ. Говоря за Врага.

— Сетебос ли?

— О, да. — Просперо постави старческата си длан върху широката страница на книгата, пхна вътре едно дълго листо, за да отбележи мястото, внимателно затвори тома и се изправи, като се подпираше на жезъла си. — Сетебос, многоръкият като сепия, най-сетне е тук, на твоя и моя свят.

— Знам. Деймън го е видял в кратера Париж. Сетебос изтъкал някаква синя ледена паяжина върху оня факс взел и десетки други, включително Чом и...

— И знаеш ли защо многоръкият е дошъл на Земята? — прекъсна го магът.

— Не.

— За да се нахрани — промълви старецът. — За да се нахрани.

— С нас ли? — Вагонът забави скоростта си, после се разтърси. Харман забеляза, че за секунда влизат в следващата айфелбанова кула — двуетажната структура се плъзна върху тристаметровата площадка, също като на първата кула. Вагонът се завъртя, заскърцаха зъбни колела и те напуснаха кулата в нова посока, вече по-скоро на изток, отколкото на север. — С нас ли е дошъл да се нахрани Сетебос?

Просперо се усмихна.

— Не точно. Не пряко.

— Какво значи това, по дяволите?

— Значи, млади човеко Харман, че Сетебос е вампир. Нашият многорък приятел се храни с остатъците от страх и болка, тъмната енергия на внезапен ужас и богати остатъци от също толкова внезапна смърт. Този спомен за ужас лежи в пръстта на твоя свят, на всеки свят на войнствени разумни същества, също като въглища и нефт, цялата дива енергия на една изгубена ера, спяща под земята.

— Не разбирам.

— Това значи, че Сетебос, изяждащият светове, този любител на мрачна история, е блокирал някои ваши факс възли в синя стаза, да — за да снесе яйцата си, да пръсне семето си по вашия свят, да изсмуче топлината от тези места като сукуб, изсмукващ дъха от спяща душа — но вашата памет и вашата история ще го угоят като многорък кърлеж.

— Все още не разбирам.

— Сега гнездото му е в кратера Париж, Чом и другите провинциални места, където вие хората се забавлявате, спите и прахосвате безполезния си живот — каза Просперо. — Но той ще се нахрани при Ватерлоо, Сталинград, Курск, Хирошима, Сайгон, Руанда, Кейптаун, Монреал, Гетисбърг, Риад, Камбоджа, Чанселърсвил, Окинава, Тарава, Ми Лай, Берген Белсен, Аушвиц — някое от тези имена говори ли ти нещо, Харман?

— Не.

Просперо въздъхна.

— Това е нашият проблем. Докато някаква част от вашия човешки род не си върне родовата ви памет, не можете да се борите със Сетебос, не можете да го разберете. Не можете да разберете самите себе си.

— Защо това да ни е проблем, Просперо?

Старецът отново въздъхна.

— Ако Сетебос изяде човешката болка и паметта на този свят, енергийния ресурс, който наричам „умана“, този свят ще бъде физически жив, но духовно мъртъв за всяко разумно същество... включително за мен.

— Духовно мъртъв ли? — повтори Харман. Знаеше думата от четивата и сиглирането, дух, духовен, духовност, мъгляви идеи, свързани с древни митове за призраци и религия — те просто бяха абсурдни от устата на тая холограма на логосферен аватар, хитроумен продукт на някакви древни софтуерни програми и комуникационни протоколи.

— Духовно мъртъв — потвърди магът. — Психически, философски, органически мъртъв. На квантово равнище живеят свят записва повечето разумни енергии на обитателите си, Харман Ардиски — любов, омраза, страх, надежда. Подобно на магнит, който се ориентира към северния или южния полюс. Полюсите се променят и изчезват, но записите остават. В резултат съществува реално енергийно поле — въпреки че по-трудно се измерва и регистрира от магнитосферата, която образува планета с горещо въртящо се ядро, защитавайки живите си обитатели със своето силово поле от най-суровите реалности на космоса. Споменът за болката и страданието по същия начин защитават бъдещето на една разумна раса. Това говори ли ти нещо?

— Не.

Просперо сви рамене.

— Тогава приеми думата ми на вяра. Ако изобщо искаш да видиш Ада жива, ще трябва да научиш... много неща. Навярно прекалено много. Но след като ги научиш, поне ще можеш да се включиш в борбата. Може би няма надежда, обикновено няма, когато Сетебос започне да поглъща паметта на един свят, ала поне можем да се съпротивляваме.

— Защо те е грижа? — попита Харман. — Какво значение има за теб дали хората ще оцелеят? Или тяхната памет?

Магът леко се усмихна.

— Ти за какъв ме взимаш? Да не мислиш, че съм само функция на стари имейли, иконка на древен интернет с жезъл и роба?

— Не знам какво си, по дяволите — призна Харман. — Холограма.

Просперо пристъпи към него и силно го зашлеви.

Харман се олюля и зяпна. Вдигна ръка към парещата си буза и сви юмрук.

Старецът се усмихна и вдигна жезъла.

— Ако не искаш да се свестиш след десет минути на пода с най-отвратителното главоболие през живота си, даже не го и помисляй.

— Искам да се прибера при Ада — бавно каза Харман.

— Опита ли се да я откриеш с функциите си? — попита магът.

Харман премигна.

— Да.

— И някоя от функциите ти работеше ли тук във вагона, или порано в джунглата?

— Не.

— И няма да работят, докато не овладееш останалите си функции. — Просперо се върна на стола си и предпазливо се отпусна на него.

— Останалите си функции... — започна Харман. — Какво искаш да кажеш?

— Колко функции си овладял?

— Пет. — Едната беше известна на всички от векове, търсещата функция, която включваше хронометъра, ала Сави ги бе научила на още три. После сам беше открил петата.

— Изброй ги.

Харман въздъхна.

— Търсеща функция, близка мрежа, далечна мрежа, обща мрежа и сиглиране — четене с длан.

— Ти овладя ли общата мрежа, Харман Ардиски?

— Не. — Имаше прекалено много информация, прекалено големи „дължини на вълните“, както се бе изразила Сави.

— Смяташ ли, че старостилните хора, *истинските* старостилни хора, твоите непроектирани и непроменени предци, са имали пет такива функции, Харман Ардиски?

— Ами... не знам. — Изобщо не беше мислил за това.

— Не са имали — мрачно заяви Просперо. — Ти си продукт на четири хиляди години генетично експериментиране и

нанотехнологично кърпене. Как откри сиглиращата функция, Харман Ардиски?

— Ами... просто правех опити с мислени образи, триъгълници, квадрати и кръгове, докато една комбинация не подейства.

— Така каза на Ада и другите, обаче ги излъга. Как *всъщност* се научи да сиглираш?

— Сънувах кода на сиглиращата функция — призна Харман. Беше прекалено странно, прекалено *ценно*, за да го разкрие на другите.

— Ариел ти помогна със съня — отново едва забележимо се усмихна магът. — Започвахме да губим търпение. Искаш ли да отгатнеш колко функции има в клетките, кръвта и мозъчната си тъкан всеки от вас, абсолютно всеки един „старостилен човек“?

— Повече ли са от пет?

— Сто — каза Просперо. — Точно сто.

— Научи ме на тях. — Харман пристъпи към него.

Старецът поклати глава.

— Не мога. Няма да го сторя. Обаче въпреки това трябва да ги овладееш. Ще ги научиш по време на това пътуване.

— Движим се в грешна посока — рече Харман.

— Моля?

— Ти каза, че айфелбанът ще ме отведе на европейското крайбрежие, където започва Атлантическият пролом, но в момента се движим на изток, в обратната посока.

— След две кули пак ще завием на север — отвърна Просперо.

— Нямах търпение да пристигнеш, а?

— Да.

— Потърпи. Обучението ти ще се състои по време на пътуването, не след това. Твоя ще е промяната на всички промени. Повярвай ми, не бива да поемеш по прекия път — през проходите на някогашния Пакистан, пустошта, наречена Афганистан, на юг покрай Средиземноморския басейн и през Сахарските тресавища.

— Защо? — попита Харман. Тримата със Сави и Деймън бяха летели на изток през Атлантика и после над Сахарските тресавища до Ерусалим, след това бяха продължили с трактор в сухия Средиземноморски басейн. Едно от малкото места на Земята, които познаваше. И искаше да види дали синият тахионов лъч още се издига от Планината на Храма в Ерусалим. Старицата бе казала, че той носи

цялата кодирана информация за всичките ѝ изчезнали съвременници отпреди хиляда и четиристотин години.

— Калибаните са на свобода — осведоми го Просперо.

— Нима са напуснали Басейна?

— Освободени са от старите си окови, центърът изгуби контрол.

В света се възцарява чиста анархия. Или поне в част от света.

— Тогава къде отиваме?

— Търпение, Харман Ардиски. Търпение. Утре ще прекосим една планинска верига, която, струва ми се, ще отговори на много твои въпроси. Оттам ще навлезем в Азия — където ще видиш творби на могъщи мъртви хора, после на запад и пак на запад. Проломът ще почака.

— Това е много време. — Харман закрачи назад-напред. — Много време. Щом функциите не действат тук, няма как да узная как е Ада. Трябва да се върна у дома.

— Искаш да узнаеш как е Ада, така ли? — попита Просперо. Вече не се усмихваше. Посочи парче червен плат, праметнато на дивана. — Вземи го. Само тоя път.

Харман се намръщи, отиде при плата и го разгледа.

— Торински саван ли е? — Беше червен, а всички торински савани бяха кафяви. А и извезаните микровериги не бяха същите.

— Има безброй торински приемници — поясни старецът. — Както има безброй сензорни предаватели. Всеки човек може да бъде такъв.

Харман поклати глава.

— Не ми пука за торинската драма — Троя, Агамемнон и всички тия глупости. Не съм в настроение за забавления.

— Този плат няма да ти каже нищо за Илион — увери го Просперо. — Той ще ти покаже съдбата на твоята Ада. Опитай.

Разтреперан, Харман седна на дивана, нагласи червения плат върху лицето си, притисна микроверигите към челото си и затвори очи.

„Кралица Маб“ се носеше към Земята върху стълб от ядрени експлозии, като взривяваше големи колкото кутии кока-кола бомби на всеки трийсет секунди. Бомбите избухваха, отгласкваха платформата на кърмата, грамадните бутала и цилиндри в машинното отделение се движеха назад-напред, изхвърляха следващата бомба...

Манмът гледаше кърмовия видеоканал.

— Ако някой на Земята не е знаел, че идваме, вече е узнал — каза той на Орфу по теснолъчевия канал. Двамата бяха поканени за пръв път на мостика и в момента се качваха с най-големия асансьор към носа на тристаметровия кораб — който по време на намаляване на скоростта естествено сочеше назад към космоса, вместо към бързо растящата планета.

— Това не ми се струва много фино — отвърна йониецът.

— Явно е така. Това е точно толкова фино, колкото стомашна помпа, колкото платена тоалетна в отделение за диария, колкото...

— Давай по-накратко — избуботи приятелят му.

— Прекалено е очевидно. Прекалено видимо. Прекалено скъпо — искам да кажа, това е конструкция на космически кораб от средата на двайсети век, за Бога. Ядрени бомби. Изхвърлящи механизми от Атланта, щата Джорджия, бутилиращ завод за кока-кола, хиляда деветстотин петдесет и девета...

— Давай по-накратко — отново го прекъсна Орфу. По-рано очните му стълбчета и видеокамерите му щяха да се насочат към Манмът, поне някои, ала те не бяха подменени след изгарянето на оптичните му нерви.

— Трябва да приема, че ни следват не толкова видими моравекски кораби — модерни съдове със стелт технологии.

— Така предполагам и аз — съгласи се огромният вакуумен моравек.

— Досега не си го споменавал.

— Ти също — отбеляза Орфу.

— Защо Астейг/Че и другите премиер интегратори не са ни казали? — попита Манмът. — Ако сме начело на истински флот като очевидна мишена, имаме право да го знаем.

Йониецът излъчи субзвуково буботене, неговата равностойност на свиване на рамене.

— Това нищо нямаше да промени, нали? Ако отбраната на Земята открие огън срещу нас и пробие доста скромното ни силово поле, ще загинем, преди да имаме време да се оплачем.

— Като става дума за отбраната на Земята, онзи глас от орбиталния град казал ли е нещо от онова съобщение преди две седмици? — Мазерното излъчване бе лаконично: записаният женски глас просто беше повтарял „Доведете ми Одисей“ в продължение на двайсет и четири часа, след това внезапно бе прекъснал. Това не бе случайно излъчено съобщение — беше насочено точно към „Кралица Маб“.

— Следя входящите канали и не съм чул нищо ново — отвърна Орфу.

Асансьорът избръмча и спря. Широкият товарен врат се отвори. Манмът излезе на мостика за пръв път от потеглянето им от Фобос.

Мостикът беше кръгъл, с диаметър трийсет метра, куполовиден таван, обточен с дебели илюминатори и холографски екрани, служещи за прозорци. От гледна точка на космическите технологии, това почти напълно удовлетворяваше Манмът. Макар че безименният кораб, който ги бе закарал с Орфу и покойните Корос III и Ри По на Марс, беше векове по-усъвършенстван — ускоряваше с една пета светлинна скорост с помощта на магнитни ножици, имаше светлинно борово платно, ядрени двигатели и други модерни моравекски устройства — този странен архаичен атомен съд изглеждаше... *нормално*. Вместо пред чисто виртуални пултове, повече от дванайсет моравекски техники седяха на старомодни ускорителни седалки пред още по-старомодни монитори от метал и стъкло. Имаше истински ключове, истински щифтове, физически бутони — бутони! — и стотици други приятни за окото и видеокамерата детайли. Подът, изглежда, бе от

стомана, навярно задигната от корпуса на някой мореходен кораб от епохата на Втората световна война.

Обичайните заподозрени — непочтителният израз на Орфу — ги очакваха близо до навигационната маса в средата: Астейг/Че, техният главен премиер интегратор от Европа, генерал Бех бин Адее, който представляваше бойците от Пояса, техният калистански навигатор Чо Ли (чиято прекалено голяма прилика със загиналия Ри По силно смущаваше Манмът), якият бъквивъглероден ганимедец с очи на муха Сума IV и напомнящият паяк Ретроград Синопесен.

Манмът се приближи към масата с картата и се качи върху металния перваз, който позволяваше на по-дребните моравеки да гледат светещата повърхност. Орфу застана до него.

— Остават по-малко от четиринайсет часа до навлизане в ниска земна орбита — без приветствие и въведение съобщи Астейг/Че. Гласът му — тоя Джеймс-Мейсъновски глас за свикналите с видеоисторията на Изгубената ера уши и аудиоприемници на Манмът — звучеше меко, но делово. — Трябва да решим какво ще правим.

Премиер интеграторът говореше с глас, вместо да излъчва по общия канал. Мостикът имаше нормална земна атмосфера, атмосферно съдържание, каквото европейските моравеки харесваха, а другите можеха да понасят, и говоримата реч бе по-интимна от общия канал, а и не така заговорническа като теснолъчевите комуникации.

— Имаше ли нови съобщения от онази жена, която ни молеше да ѝ заведем Одисей? — попита Орфу.

— Не — отвърна едрият калистански навигатор Чо Ли. Както винаги, гласът му беше изключително мек. — Но орбиталната конструкция, от която идваше сигналят, всъщност е нашата цел.

Той прокара манипулаторно пипало по картата и се появи голяма холограма на Земята. Екваториалният и полярният пръстен светеха ярко, безброй светли точки се движеха от запад на изток по екватора и от север на юг около полюсите.

— Това е видесигнал в реално време — съобщи сребърната кутийка сред тънките сребърни крака, образуващи тялото на амалтееца Ретроград Синопесен.

— Мога да чета информацията по общия канал — каза Орфу от Йо. — И ви „виждам“ всичките на радара и инфрачервения си скенер.

Обаче е възможно да пропусна някои тънки аспекти на холопрожекциите, понеже съм сляп и така нататък.

— Ще описвам всичко, което виждам, по теснолъчевия канал — обеща Манмът, установи теснолъчева връзка с йониеца и описва холографското изображение на синьо-бялата Земя, увиснала в пространството над масата и ярките пръстени над океаните и облаците. Пръстените бяха толкова близо, че на черния космически фон сияеха безчет отделни обекти.

— Увеличение? — попита Орфу.

— Само десет — отговори Синопесен. — Ниско бинокулярно равнище. Наближаваме орбитата на земната луна — въпреки че в момента тя е от отсрещната страна на планетата. Когато навлезем в тяхното цизлунарно пространство, ще престанем да изхвърляме ядрени бомби и ще превключим на йонен двигател — няма защо да ги настройваме срещу себе си. Скоростта ни спадна до десет километра в секунда и продължава да се понижава. Може би сте забелязали намаляването на скоростта от едно цяло и пет десети g през последните два дни.

— Как понася извънредното гравитационно натоварване Одисей? — поинтересува се Манмът. Не беше виждал единствения им останал човешки пътник през изтеклата седмица. Бе се надявал, че Хокънбери ще се телепортира обратно на „Кралица Маб“, ала поне засега това не бе станало.

— Чудесно — избуботи високият ганимедец Сума IV. — През повечето време си стои в каютата, обаче се държи така още отпреди да увеличим гравитационното натоварване.

— Той каза ли нещо за женския глас по мазера — или за съобщението „Доведете ми Одисей“? — попита Орфу.

— Не — отвърна Астейг/Че. — Каза само, че не знае чий е гласът — че със сигурност не принадлежи на Атина, Афродита или на който и да било друг от олимпийските безсмъртни, които познава.

— Откъде точно идваше сигналът? — обади се Манмът.

Чо Ли задейства лазерната показалка, вградена в един от манипулаторите му, и посочи точицата в полярния пръстен, която в момента наближаваше южния полюс от отсрещната страна на прозрачната земна холограма.

— Увеличи — нареди навигаторът на главния ИИ на „Маб“.

Точицата сякаш скочи напред и измести цялата Земя. Представляваше град с форма на гири, построен от метални греди, матово оранжево стъкло и светлина: високи стъклени кули, стъклени балони, стъклени куполи, шеметни стъклени спирали и арки. Манмът обобщено описва всичко по теснолъчевата връзка с Орфу.

— Това е един от по-големите изкуствени обекти в земна орбита — поясни Ретроград Синопесен. — Дълъг двайсетина километра, приблизително колкото техния град от Изгубената ера Манхатън, преди да го залее океанът. Изглежда, че е построен върху ядро от камък и тежки метали, сигурно уловен астероид, който дава или е давал слаба гравитация на обитателите.

— Колко? — попита Орфу от Йо.

— Около десет сантиметра в секунда — отвърна амалтеецът. — Колкото човек или непроменен постчовек да не отлети или да може да достигне втора космическа скорост с един обикновен подскок, но достатъчно ниска, за да лети където си поиска.

— Почти колкото големината и гравитацията на Фобос — отбеляза Манмът. — Някакви предположения чий е гласът и кой живее там?

— Постчовеците са построили тези орбитални селища преди повече от две хиляди стандартни години — осведоми го премиер интегратор Астейг/Че. — И двамата знаете, че ние смятахме постчовеците за изчезнали — техните радиосигнали са спрели преди повече от хиляда години, докато квантовият поток между Земята и Марс е започнал да се усилва, не сме забелязвали техни кораби в цизлунарното пространство с телескопите си, няма следи от тях на самата Земя — обаче не можем да изключим възможността неколцина от тях да са оцелели. Или еволюирали.

— В какво? — попита Орфу.

Астейг/Че направи онова невероятно архаично, странно и същевременно изразително човешко движение — сви рамене. Манмът започна да описва жеста на европейца, ала Орфу го прекъсна с обяснението, че го е регистрирал с радара и инфрачервените си сензори.

— Ще ви покажа част от активността напоследък, преди да решим дали да спуснем „Смуглата дама“ в атмосферата на Земята —

продължи премиер интеграторът и протегна напълно хуманоидната си ръка над масата.

Холограмата на орбиталния остров се смени с холос, показващ Земята и Марс, в мащаб, но не в далечина, с безброй сини, зелени и бели нишки, свързващи близката земна орбита и повърхността на Червената планета. Появиха се колонии от холографски данни. Двете планети сякаш бяха втъкани в някаква шантава паяжина, само че в този случай самата паяжина пулсираше и растеше, нишките ѝ се свиваха и удължаваха, пускаха нови разклонения и възли. Манмът се зае да описва всичко това по теснолъчевия канал.

„Няма нужда, чета инфочестотите — излъчи Орфу. — Все едно че виждам самите графики“.

— Това е квантовата активност през последните десет стандартни дни — съобщи Чо Ли. — Ще забележите, че е почти десет процента по-висока, отколкото при излитането ни от Фобос. Нестабилността достига критична фаза...

— Колко критична? — прекъсна го йониецът.

Астейг/Че насочи скритото си под визьор лице към огромния вакуумен моравек.

— Достатъчно, за да сме принудени да вземем решение в рамките на следващата седмица. Или още по-скоро, ако нестабилността продължи да расте. Това равнище на квантова нестабилност застрашава цялата слънчева система.

— Какво решение? — попита Манмът.

— Дали да унищожим полярния и екваториалния пръстен на Земята, откъдето идва квантовият поток, а също дали да изгорим Монс Олимпус и другите квантови възли на Марс — отговори генерал Бех бин Адее. — И да стерилизираме самата Земя, ако се наложи.

Орфу подсвирна, странен звук на еквивия мостик, после тихо попита:

— „Кралица Маб“ разполага ли с такива военни възможности?

— Не — призна генералът.

„Явно съм бил прав за невидимите моравекски кораби, които ни следват“ — помисли си Манмът.

„Явно съм бил прав за невидимите моравекски кораби, които ни следват“ — предаде по теснолъчевия канал йонийският му приятел.

Ако имаше клепачи, Манмът щеше да запремигва от смайване колко си прилича начинът им на мислене.

Възцари се мълчание. Почти цяла минута никой от шестимата моравеки около масата не проговори, нито установи радиоконтакт.

— Трябва да споделим с вас и други неща — накрая се обади Сума IV. Бъживъглеродният ганимедец докосна пулта и се появи ново, увеличено телескопично изображение на Земята. Манмът позна някогашните Британски острови — Шекспир! — после образът се съсредоточи върху континента Европа. Два обекта изпълниха холокуба — странен град, развиващ се около черен кратер, а после вероятно пак същият град, обгърнат в синя паяжина, много сходна с графиката на квантовото изместване между Земята и Марс. Той описа синята маса на приятеля си.

— Какво е това, по дяволите? — попита Орфу.

— Не знаем, но се появи през последните седем стандартни дни — съобщи ганимедецът. — Тези координати отговарят на древния град Париж в държавата Франция, но там, където по-рано нашите астрономи от Фобос и космоса на Марс наблюдаваха активност на старостилни хора, примитивна, но забележима, сега са само този син купол, сини паяжини, сини кули, обграждащи стар кратер, очевидно от черна дупка.

— Какво може да е изплело тази паяжина? — учудено попита Манмът.

— И това не ни е известно — призна Сума IV. — Но вижте данните, които идват отвътре.

Този път Орфу не подсвири, но Манмът изпита такова желание. Температурата в обхванатите от синя паяжина части на Париж бе спаднала под минус сто градуса Целзий, докато само на няколко метра оттам стойностите ѝ продължаваха да съответстват на обичайните за този район и сезон. И пак само на метри разстояние температурата достигаше равнище, при което можеше да се топи олово.

— Възможно ли е това да е природно явление? — попита Манмът. — Нещо, предизвикано от постчовеците през Безумното време, когато са експериментирали със земната екология и форми на живот?

— Никога не сме виждали или регистрирали такова нещо — отвърна Астейг/Че. — А никога не сме преставали да наблюдаваме

Земята от пространството на Консорциума. Но вижте това.

В холокуба се появиха още точки, обозначени със синьо. Образът се уголеми и отново се превърна в голямо земно кълбо. Обхванати от синя паяжина места имаше в Европа, Азия, някогашна Южна Америка, Южна Африка — общо дванайсет. До сините кръгове светеха инфокубове, посочващи аналогични данни като парижкото явление, със сведения за деня, часа, минутата и секундата, в която моравекските сензори бяха засекли синята паяжина. Манмът набързо описа изображенията на Орфу.

— И още нещо — прибави Астейг/Че.

Появи се нова холограма на Земята — с прави сини линии, излизащи от Париж и другите сини възли, включително град, обозначен като Ерусалим. Линиите се издигаха в космоса и изчезваха извън слънчевата система.

— Е, вече сме виждали това — заяви Орфу от Йо, след като Манмът му го описа. — Това е същият вид тахионов лъч, появил се в Делфи на другата Земя, древната Земя на Илион, когато изчезнало населението.

— Да — потвърди премиер интегратор Астейг/Че.

— Онзи лъч като че ли не е насочен към нищо конкретно в дълбокия космос — отбеляза Манмът. — А тези?

— Не, освен ако не се брои фактът, че минава през Малкия Магеланов облак — отвърна Чо Ли. — А и в тези тахионов лъчи има квантов компонент.

— Какво искаш да кажеш, какъв „квантов компонент“? — попита вакуумният моравек.

— Лъчите се фазоизместват на квантово равнище, съществуват повече в пространството на Калаби-Яу, отколкото в четириизмерното Айнщайново пространство-време — поясни калистанският навигатор.

— Искаш да кажеш, че се изместват в друга вселена — обобщи Манмът.

— Да.

— Вселената на илионската Земя ли? — Думите на дребния европеец прозвучаха обнадеждено. Когато преди няколко седмици се бе затворила последната брана-дупка, свързваща настоящите вселени на Марс и илионската Земя, моравеките бяха изгубили всякаква връзка с древната Земя на Троя и Агамемнон, ала Хокънбери беше успял да се

телепортира през вселената на Калаби-Яу до „Кралица Маб“ — а после навярно и обратно, макар че никой нямаше представа къде е отишъл от атомния космически кораб. Манмът, който познаваше много гърци и троянци, се надяваше пак да установят контакт с онази вселена.

— Съмняваме се — отвърна Чо Ли. — Причините са сложни като самите математически принципи на многомембранното пространство на Калаби-Яу, на които се основават нашите предположения, и се ръководят от наученото от Устройството, което вие успешно задействахте на Марс преди осем месеца, но смятаме, че тахионовият лъч се фазоизмества в една или повече различни вселени, а не във вселената на илионската Земя.

Манмът разпери ръце.

— Тогава какво общо има всичко това с нашата задача на Земята? Аз трябваше да пилотирам „Смуглата дама“ в земните морета и океани и да закарам там Сума Четири, точно както миналата година трябваше да закарам покойния Ри По на Монс Олимпус. Синята паяжина и тахионовите лъчи променят ли плана?

Отново се възцари мълчание.

— Опасностите и неизвестностите от проникването в атмосферата са изключително многобройни — заяви Сума IV.

— Би ли го превел на нормален език? — помоли Орфу от Йо.

— Вижте, моля — каза високият ганимедец.

Над масата се задейства холографски астрономически запис. Манмът го описа на Орфу по теснолъчевия канал.

— Моля, отбележете датата — посочи премиер интегратор Астейг/Че.

— Това е отпреди повече от осем месеца — рече Манмът.

— Да — потвърди европейският интегратор. — Скоро след като използвахме брана-дупките, за да се прехвърлим в пространството на Марс-Илион. Виждате, че разделителната способност е малка в сравнение с днешните наблюдения на орбиталните пръстени. Така е, защото наблюдавахме от базата Фобос.

Появи се орбитален обект, подобен на онзи, от който беше излъчено съобщението до „Кралица Маб“, но не съвсем същият. Този астероид се виждаше като бавно въртящ се диск, макар и със светещи стъклени кули, куполи и структури. Той бе по-малък — нямаше и два

километра дължина. Изведнъж в обсега на записа влезе друг орбитален обект, трикилометрова метална конструкция, напомняща на дълъг сребърен жезъл, състояща се от греди, складови резервоари, горивни цилиндри. Стълбът завършваше с искряща сфера. От дюзите излизаха пламъци, ала Манмът не вярваше, че това нещо е обикновен космически кораб.

— Какво е това, по дяволите? — за пореден път повтори Орфу, след като чу описанието на Манмът.

— Орбитален линеен ускорител с колектор за червееви дупки отпред — поясни Астейг/Че. — Забележете, че някой от астероидния град е пратил мазерни команди на този безпилотен линеен ускорител, пренебрегвайки безброй протоколи за безопасност, и го насочва право към астероида.

— Защо? — попита йониецът.

Никой не му отговори. Петимата моравеки наблюдаваха холограмата и Орфу слушаше описанието на продълговатата орбитална машина, която продължаваше да ускорява, докато не се блъсна в астероидния остров. Астейг/Че превключи на забавен кадър. Светещите кули бавно избухнаха и се разхвърчаха на парчета — изключително бавно, — после самият астероид се пръсна, когато колекторът за червееви дупки в края на линейния ускорител експлодира със силата на безчет водородни бомби. Последва безшумно взривяване на горивните резервоари и главните двигатели на линейния ускорител се възпламениха.

— Сега гледайте — каза Сума IV.

Към холографските експлозии се присъедини второ телескопично изображение, а после и радарен запис. По теснолъчевия канал Манмът описа огнените струи на дюзите от равнината на екваториалния орбитален пръстен — десетки, а след това и стотици малки космически кораби стремглаво се носеха към взривяващия се орбитален астероид.

— Колко са големи? — попита Орфу.

— Около шест на три метра — отвърна Чо Ли.

— Безпилотни са, нали? — осведоми се йониецът. — Или ги управляват моравеки?

— По-скоро слуги, каквито преди векове са използвали хората — поясни Астейг/Че. — Елементарни ИИ с едно-единствено

предназначение, както ще видите сами.

И Манмът видя. И описа видяното на Орфу. Стотиците, а после хиляди малки машини, носещи се към избухващия астероид и полето от останки от ускорителя, представляваха само високоенергийни лазери с мозък и насочващо устройство. Превъртащият се на бързи обороти запис показва, че през следващите часове слугите-лазери минават през, под и над полето с останки и събират всички късове от астероида и ускорителя, които няма да изгорят при навлизане в земната атмосфера.

— Постчовеците не са глупаци — заяви Астейг/Че. — Поне що се отнася до инженерство. Взета общо, масата на двата пръстена, които са построили в земна орбита, възлиза на значителна част от втора луна — над един милион отделни обекти, някои големи почти колкото Фобос. Но са имали почти безотказна система да ги държат в орбита и допълнителна защита в случай, че се появи опасност от падането им — тези скоростни лазерни стършели, които унищожиха всички останки, са последната линия на тази защита. Осем месеца по-късно на Земята продължават да падат метеори, но няма катастрофални удари.

— Орбитални левкоцити — вметна Орфу от Йо.

— Точно така — съгласи се премиер интеграторът на Консорциума на Петте луни.

— Разбирам — каза Манмът. — Боите се, че ако използваме спускателен кораб със „Смуглата дама“, както възнамерявахме, тези малки левкоцитни роботи ще унищожат и него.

— Общата маса на спускателния кораб и твоята подводница ще представлява опасност за Земята — съгласи се Астейг/Че. — Видяхме, че... левкоцитите, както ги нарече Орфу... превръщат в плазма или взривяват много по-малки парчета от разрушения астероид.

Манмът поклати метално-пластмасовата си глава.

— Нещо не схващам. Имали сте този запис и произтичащата от него информация още преди повече от осем месеца, но ни домъкнахте със „Смуглата дама“ чак дотук... какво се е променило?

Генерал Бех бин Адее посочи нещо на отново появилия се холозапис на избухващия астероид.

Образът се уголеми. Компютрите изчистиха зърнестата пикселирана картина.

„Какво има?“ — обади се по теснолъчевия канал Орфу.

Манмът му описа уголемения образ. Насред всички експлозии и разбити с лазер останки летеше малък съд с три човешки фигури, изпънати по очи в очевидно открита кабина. Само слабото искрене на силово поле показваше защо тримата не умират във вакуума.

— Какво е това? — след като го описа на Орфу, попита Манмът.

Отговори му самият йониец.

— Древна летяща машина, използвана от старостилните хора и постчовеците преди хилядолетия. Нарича се всъдеход — понякога ѝ казват аероскутер. Постчовеците са ги използвали, за да ходят с тях до пръстените.

Записът премина на бързи обороти, спря, после пак продължи напред. Манмът описа на приятеля си лъкатушещия скутер, който маневрираше между избухващите сегменти на астероида.

Холограмата показваше траекторията на аероскутера, който навлезе в атмосферата, спусна се в средата на Северна Америка и се приземи в район под едно от Големите езера.

— Това е една от нашите цели — поясни Астейг/Че, кликна няколко иконки и отново се появиха телескопични изображения на голям човешки дом, издигнат върху хълм. Грамадната къща беше заобиколена от по-малки сгради и нещо като дървена защитна стена. При стените и къщата се виждаха човешки същества — или поне на такива приличаха. На неподвижните фотографии се различаваха няколко десетки души.

— Тази е отпреди седмица, когато започнахме да намаляваме скоростта — съобщи генерал Бех бин Адее. — Тези тук са направени вчера.

Същото телескопично изображение, но къщата и стената вече лежаха в опожарени развалини. По овъглената земя бяха пръснати трупове.

— Не разбирам — каза Манмът. — Като че ли там, където преди осем месеца е кацнал аероскутерът, сега хората са избити. Кой ги е убил?

Бех бин Адее повика друг телескопичен образ, после го уголеми. Между голите клони на дърветата се виждаха десетки двуноги нечовешки фигури. Бяха мътно сребристосиви, общо взето безглави, с

тъмна гърбица. Ръцете и краката им не бяха като на хората и известните моравеки.

— Какви са тези същества? — попита Манмът. — Някакви слуги ли? Роботи?

— Не знаем — отвърна Астейг/Че. — Но избиват старостилните хора в малките им общности по цялата Земя.

— Това е ужасно, но какво общо има с отмяната на нашата мисия? — настоя европейският моравек.

— Аз разбирам — обади се Орфу от Йо. — Проблемът е как да се спуснеш на повърхността, за да видиш какво става. И въпросът е защо лазерните левкоцити не са унищожили аероскутера? Той е достатъчно голям, за да оцелее при влизането си в атмосферата и да представлява опасност за жителите на Земята. Защо е бил пощаден?

Манмът се замисли за няколко секунди, после каза:

— Защото на борда е имало хора.

— Или постчовеци — прибави Астейг/Че. — Разделителната способност не е достатъчно голяма, за да сме сигурни.

— Левкоцитите позволяват на кораб с хора или постчовеци на борда да влезе в атмосферата — бавно каза Манмът. — Знаели сте го от над осем месеца. *Ето* защо сте ме накарали да отвлека Одисей.

— Да — потвърди Сума IV. — Човекът трябваше да дойде на Земята с нас. Неговата човешка ДНК щеше да е нашият пропуск.

— Обаче сега гласът от другия орбитален остров настоява да му заведем Одисей — каза Орфу с дълбоко буботене, което можеше да означава ирония, хумор или стомашно разстройство.

— Да — отвърна Астейг/Че. — Нямаме представа дали нашият спускателен кораб и твоята подводница ще бъдат пропуснати в земната атмосфера, ако на борда няма човек.

— Винаги можем да пренебрегнем поканата от астероидния град на полярния пръстен — заяви Манмът. — Да вземем Одисей на Земята с нас, може би да го върнем обратно със спускателния кораб... — Той се замисли за още няколко секунди. — Не, така няма да стане. Има голяма вероятност астероидният град да открие огън по нас, ако „Кралица Маб“ не отиде на срещата.

— Да, това изглежда много вероятно — съгласи се европейският премиер интегратор. — Настояването да заведем Одисей в орбиталния град и заснетото клане на хора на Земята от нехуманоидни същества са

нови фактори, които не сме взели предвид при подготовката на вашата експедиция в атмосферата.

— Жалко, че доктор Хокънбери се телепортира — рече Манмът. — Неговата ДНК може да е възстановена от олимпийските богове или не знам от кого, обаче сигурно щеше да ни осигури свободно преминаване през орбиталните левкоцити.

— Имаме по-малко от единайсет часа да решим — каза Астейг/Че. — Тогава ще се доближим към орбиталния град в полярния пръстен и вече ще е късно да пращаме спускателния кораб и подводницата. Предлагам пак да се съберем тук след два часа, за да вземем окончателно решение.

Докато влизаха в товарния асансьор, Орфу от Йо постави един от по-големите си манипулатори на рамото на Манмът.

„Ето, че пак се забъркахме в голяма каша“ — каза йониецът.

Харман изпита атаката срещу Ардис Хол в реално време.

Изживяването с торинския саван — да виждаш, да чуваш, да гледаш през очите на някой невидим друг — винаги бе драматично, но и някак странично забавление. Сега бе същински ад. Вместо абсурдната и на пръв поглед измислена Троянска война това бе атака срещу Ардис и Харман чувстваше — *знаеше*, че е съвсем истинска и или се случва непосредствено пред погледа му, или е записана съвсем неотдавна.

Остана под савана повече от шест часа, напълно откъснат от истинския свят. Гледаше откакто войниксите атакуваха малко след полунощ до изгрев слънце, когато Ардис пламтеше и аероскутерът побягна на север, след като любимата му ранена, цялата в кръв и изпаднала в безсъзнание Ада бе завлечена на борда му като торба лой.

Изненада се да види Петър тук, в Ардис, с аероскутера (къде бяха Хана и Одисей?) и изкрещя от болка, когато видя как една хвърлена от войникс скала го уцели и апаратът започна да пада надолу към гибелта. Толкова много мъртви и умиращи приятели от Ардис — прекрасната Ем с откъсната от войникс ръка и изгорена в окопа с Реман, Сейлс — мъртва, Леймън — повален. Донесените от Петър оръжия от Голдън Гейт на Мачу Пикчу не бяха обърнали хода на битката срещу вилнеещите войникси.

Харман изстена под кървавочервения торински саван.

Шест часа след като бе активирал микроверижната бродерия, торинските изображения приключиха и Харман се надигна и смъкна савана.

Магът си бе отишъл. Харман отиде до малката баня, използва странната тоалетна, пусна водата с помощта на прикачената за месинговата верига порцеланова дръжка, напписа лицето си, подложи шепите си под течащата вода и пи жадно. Излезе и изкрещя:

— Просперо!

Ревът му отекна в металния корпус.

Рязко отвори вратите към балкона на втория етаж и пристъпи навън. Скочи на скобата, без да обръща внимание на бездната под себе си, и бързо се покатери на покрива на движещата се нагоре кабина.

Въздухът бе леден. Бе прекарал нощта под торинския саван и студеното златно слънце тъкмо се издигаше от дясната му страна. Въжетата чезнеха напред и нагоре. Застана на ръба на покрива и погледна право надолу. Чак сега си даде сметка, че и кабината, и айфелбанът са се издигали часове наред. През нощта джунглата и равнините бяха останали далеч назад и кабината се изкачваше — първо по предпланините, а сега и в същинската планина.

— ПРОСПЕРО!!!

Викът му отекна от скалите на стотици стъпки под него.

Остана на покрива на кабината, докато слънцето не се издигна на две длани над хоризонта, но не усещаше топлината на лъчите му. Даде си сметка, че замръзва. Айфелбанът го откарваше нагоре, към район на лед, скали и небе. Всичко зелено и живо оставаше далеч долу. Надникна през ръба и видя огромна ледена река (знаеше думата от сиглирането — *ледник*), извиваща се като бяла змия между скални и ледени върхове. Отразените от повърхността ѝ слънчеви лъчи го заслепяваха; огромната бяла маса бе набръчкана от черни цепнатини и покрита със скали и морени, които влачеше надолу.

От стоманеното въже над него падаше лед. Колелата издаваха вече нов, студен звук. По покрива на кабината се бе образувал лед, бе покрил скобите по външната стена и блестеше и по самото въже. Той запълзя към ръба — ръцете му изгаряха от болка, — предпазливо се спусна по скобите, прехвърли се на покрития с лед балкон и се вмъкна в затоплената стая.

В желязната камина играеха пламъци. Просперо си грееше ръцете на огъня.

Харман застана на ледения праг. Тресеше се колкото от студ, толкова и от обзелия го гняв. Едва потисна желанието си да се нахвърли върху мага. Времето беше безценно. Не искаше след десет минути да идва на себе си на пода.

— Господарю Просперо — проговори най-сетне той с възможно най-убедителен тон, — каквото и да поискате да сторя, ще ви се подчиня. В каквото и да пожелаете да се превърна, ще се превърна... или поне ще направя всичко каквото е по силите ми. Кълна се в живота

на нероденото ми дете. Моля ви само да ми позволите да се върна в Ардис. Жена ми е ранена и може би умира. Тя се нуждае от мен.

— Не — каза Просперо.

Харман се втурна към стареца. Щеше да пръсне плешивата тиква на тоя шибан стар глупак. Щеше да...

Този път не изгуби съзнание. Високото напрежение го отхвърли назад, той отскочи от странния диван и се стовари на четири крака върху сложните шарки на килима. Изръмжа и се изправи. Пред очите му се въртяха червени кръгове.

— Следващия път ще ти изгоря десния крак — с безизразен, студен и абсолютно убедителен глас каза магът. — И ако някога изобщо стигнеш до жена си, ще го направиш с подскачане.

— Кажи ми какво искаш от мен — прошепна Харман.

— Седни... Не там. До масата, да можеш да гледаш навън.

Харман седна. Отразените от вертикалните стени на издигащия се ледник слънчеви лъчи го заслепяваха. Голяма част от леда върху стъклените прозорци се бе стопила. Планината се издигаше все по-високо — най-високите върхове, които бе виждал, много повнушителни от планините до Голдън Гейт при Мачу Пикчу. Кабината следваше хребета и ледникът се спускаше надолу и надолу от лявата им страна. Преминаха с грохот през поредната кула на айфелбана. Харман се вкопчи в масата, когато двуетажната кабина се разтресе, подскочи, забави ход и след това продължи със скърцане нагоре.

Кулата остана зад тях. Харман се опря на студеното стъкло и я загледа как се смалява — тази не бе черна като останалите, а бляскаво сребриста, блестяща на слънчевата светлина, железните ѝ греди се мержелееха в утринната мъгла като паяжина. „Лед“, помисли си Харман. Погледна надясно, където въжетата продължаваха да се издигат все по-нагоре и по-нагоре. Пред него се разкриваше бялото лице на най-изумителната планина, която можеше да си представи... не, която надхвърляше всякакво въображение. На запад от нея се трупаха облаци и се скупчваха покрай назъбения, застрашителен като нож за рязане на кости хребет. Стената пред тях бе набраздена със скали, лед и още скали, а върхът ѝ представляваше пирамида от бял сняг и ослепителен лед. Със стържене и хлъзгане кабината продължаваше нагоре по ледените въжета. Харман видя още една кула на извисяващия се над тях хребет. Въжетата свързваха планината с

върха. Високо над него, върху и около върха на тази невъобразимо висока планина, се издигаше най-съвършеният бял купол, който можеше да си представи. Повърхността му бе позлатена от светлината на утринното слънце, централната му част бе заобиколена от четири бели айфелбанови кули. Целият комплекс се издигаше върху бяла основа, поставена върху носещи греди над отвесното лице на планината и свързана с близките върхове с шест елегантни висящи моста, прехвърлили дъгите си към другите върхове. Всеки мост бе стотици пъти по-висок, по-строен и по-елегантен от Голдън Гейт на Мачу Пикчу.

— Какво е това? — прошепна Харман.

— Джомолунгма — отвърна Просперо. — Богинята-майка на света.

— А тази постройка горе...

— Ронгбок Пумори Джу-му-ланг-ма Фенг Дуд Коси Лхотце-Нупце Кумбу ага Гат-Мандир хан Хотеп Рауза — каза магът. — Известен иначе като Тадж Мойра. Отиваме там.

През първата студена и дъждовна нощ войниксите не се нахвърлиха със стотици и хиляди нагоре по Гладната скала. Не атакуваха и втората нощ. На третата всички бяха останали без сили от глад или се чувстваха ужасно зле от простудите, грипа, началните фази на пневмонията или раните (лявата ръка на Деймън го болеше и пулсираше болезнено — нали калибанът от кратера Париж беше отхапал два от пръстите му — и той бе замаян през повечето време), но войниксите така и не идваха.

Ада се свести на втория ден. Раните ѝ бяха много — порязвания, охлузвания, счупена китка на дясната ръка, две счупени леви ребра — но единствените, които представляваха опасност за живота ѝ, бяха сериозното мозъчно сътресение и натравянето от дима. Дойде на себе си с ужасно главоболие, мъчителна кашлица и мъгляви спомени от последните часове от Ардиското клане. Умът ѝ обаче бе ясен. Спокойно изброи имената на приятелите, за които не бе сигурна дали е сънувала, или наистина е видяла как умират. Само клепките ѝ потрепваха, когато Греоги отвърщаше унило на въпросите ѝ.

— Петър? — тихо попита тя, като се мъчеше да не се закашля.

— Мъртъв.

— Реман?

— Мъртъв.

— Ем?

— Мъртва, с Реман.

— Пиън?

— Мъртва. Една скала смаза гърдния ѝ кош. Умря тук, на Гладната скала.

— Сейлс?

— Мъртва.

— Оулио?

— Мъртва.

И така нататък. Накрая Ада се отпусна на мръсната раница, която ѝ служеше за възглавница. Лицето ѝ бе бяло като платно под спечената

кръв и саждите.

Деймън клечеше до тях. Невидимото яйце на Сетебос блестеше в раницата му.

— Някои от по-важните хора оцеляха, Ада — каза той. — Боуман е тук... и Кейман. Кейман е един от първите ученици на Одисей и е сиглирал всичко, което е успял, за военната история. Лейман изгуби четири пръста на дясната си ръка, докато защитаваше Ардис, но сега е тук и е жив. Лоус и Стоуман са тук, както и някои от хората, които пратих на моята предупредителна факс експедиция — Кол, Око, Ел и Едид. А, Том и Сайрис също оцеляха.

— Добре — каза Ада и се закашля. Том и Сайрис бяха най-добрите медици в Ардис.

— Само че не успяха да спасят нищо от апаратурата и лекарствата — каза Греоги.

— Какво имаме? — попита тя.

Той сви рамене.

— Оръжията, които си носехме, но без достатъчно иглени заряди. Дрехите на гърба си. Няколко мушамы и одеяла, под които прекарахме последните три нощи на студения дъжд.

— Върнахте ли се в Ардис да погребете падналите? — попита Ада. Гласът ѝ бе спокоен, като се изключеше хриптенето и кашлицата.

Греоги стрелна с очи Деймън и извърна поглед настрани, към ръба на високата скала. После каза:

— Не. Опитавме. Войниксите ни чакат. Дебнат ни.

— Успяхте ли да вземете запаси от Ардис Хол? — попита ранената.

— Нищо особено. — Греоги поклати глава. — Всичко свърши, Ада. Свърши.

Ада кимна. Повече от две хилядолетия семейна история и гордост — погребани и потънали завинаги в небитието. Но сега не мислеше за Ардис Хол, а за оцелелите си хора — ранени, мръзнеци и изпаднали в безизходица на мизерната Гладна скала.

— Как сме с храната и водата?

— Събираме дъждовна вода с мушамите и успяхме да отскочим с аероскутера на един бърз лов — отвърна Греоги, очевидно зарадван от смяната на темата. — Предимно зайци, но снощи ударихме и един лос. Още вадим кристалните игли от него.

— Защо войниксите още не са ни довършили? — попита Ада. Любопитството се долавяше съвсем слабо в гласа ѝ.

— Е *това* вече е добър въпрос — обади се Деймън. Имаше своя теория по темата, но бе прекалено рано да я излага.

— Не е защото се страхуват от нас — каза Греоги. — Долу в гората са се събрали най-малко две, дори три хиляди от тия проклети неща, а амунициите ще ни стигнат да видим сметката само на стотина-двеста. Могат да се покатерят на скалата когато си пожелаят. Но просто не го правят.

— Опитали сте факс павилиона, нали? — каза Ада.

— Войниксите ни бяха направили засада там. — Греоги присви очи към синьото небе. За първи път денят бе слънчев и всички се опитваха да изсушат дрехите и одеялата си: бяха ги проснали на плоския връх на Гладната скала. Все още бе зима — най-лошата, която помнеха обитателите на Ардис — И всички трепереха.

— Правехме проби — каза Деймън. — Можем да съберем дванайсет души в аероскутера — два пъти повече от предвиденото, — но при повече ИИ отказва да лети. А и с дванайсет е маневрен като свиня.

— Колко казваш, че сме успели да се доберем дотук? — попита Ада — Само петдесетима ли?

— Петдесет и трима — каза Греоги. — Девет от тях — заедно с теб до тази сутрин — бяха в прекалено тежко състояние, за да могат да пътуват.

— Вече са осем — твърдо каза Ада. — Значи ще ни трябват пет курса с аероскутера, за да измъкнем всички — разбира се, стига войниксите да не ни нападнат веднага щом започнем евакуацията и стига да имаме къде да отидем.

— Да, стига да имаме къде да отидем — съгласи се Греоги.

Когато Ада отново потъна в сън — в сън, увери ги Том, а не в онова близко до кома състояние, в което бе доскоро, — Деймън свали внимателно раницата си и отиде до ръба на Гладната скала. Долу се виждаха войниксите. Кожените им гърбици и безглавите им сребристи тела се придвижваха между дърветата. От време на време група войникси минаваше — на пръв поглед с определена цел — през

широката поляна от южната страна на Гладната скала. Нито един не поглеждаше нагоре.

Греоги, Боуман и тъмнокосата Едид дойдоха да видят какво прави.

— За скачане ли си мислиш? — попита Боуман.

— Не — отвърна Деймън. — Чудя се обаче дали нямате някакво въже... достатъчно дълго, за да ме спуснете колкото да стигна до някой войникс?

— Имаме тридесетина метра — отвърна Греоги. — Това обаче означава двадесет или двадесет и пет метра над тях... не че ако не решат, няма да могат да се покатерят и да те докопат. Защо искаш да слезеш при тях?

Деймън клекна, подпря раницата си на скалата и измъкна яйцето на Сетебос. Останалите също клекнаха и го загледаха.

Още преди да го попитат, им разказа как се е сдобил с него.

— Защо? — попита Едид.

Деймън сви рамене.

— Просто реших, че ако...

— Акото мирише и цапа гащи — прекъсна го дребната тъмнокоса жена. Деймън си помисли, че сигурно вече е влязла в четвъртата си двайсетилетка. Естествено трудно можеше да се прецени заради булаторните подмладявания, но по-възрастните старостилни човеци обикновено бяха по-самоуверени от по-младите.

Деймън закрепил светещото леко пулсиращо сребристобяло яйце в една пукнатина в скалата, за да не се търкулне, и каза:

— Докоснете го.

Боуман опита пръв — посегна с разперени пръсти към яйцето, сякаш предчувстваше топлината, която струеше от него, и бързо отдръпна ръка, сякаш го е ухапало, и възкликна:

— Ама...

— Да — каза Деймън. — И с мен е така, като го докосвам. Сякаш изсмуква енергия от теб — нещо от самото ти сърце. Или от душата.

Греоги и Едид също опитаха, но и двамата също бързо дръпнаха ръце.

— Строши го — каза Едид.

— Ами ако Сетебос дойде да си го търси? — възрази Греоги. — Нали знаеш, майките правят такива неща, когато им отмъкват яйцата.

Пазят си ги. А когато майката е мозък с размерите на чудовище, с жълти очи и с десетки ръце...

— И аз си помислих за това — каза Деймън.

— И? — обади се Едид.

Макар да я познаваше само от няколкото месеца в Ардис Хол, тя винаги му бе изглеждала практична и разумна. Това бе една от причините, поради която я бе включил в експедицията по факса.

— Искаш ли да го строша аз? — Едид се изправи и си сложи кожени ръкавици. — Да видим докъде мога да мятам и дали ще уцеля някой войникс.

Деймън изхъмка.

— Определено не ми се иска да се излюпи на върха на Гладната скала — каза Боуман. Беше извадил арбалета си и се целеше в млечнобялото яйце. — Нали ни разказа какви ги е надрубило маматите в кратера Париж. Е, мисля, че дори и едно малко Сетебосче може да ни избие всичките.

— Чакайте — каза Деймън. — Още не се е излюпило. Студът може и да не е достатъчен да го убие — да го направи безжизнено, но може да забави узряването му... или както там му се вика на периода на развитие на яйцето на чудовище. Искам да пробвам нещо, преди да го унищожим.

Използваха аероскутера. Греоги управляваше. Боуман и Едид бяха клекнали отзад с готови иглени пушки. Силовото поле беше изключено.

Войниксите се размърдаха в сенките под дърветата в отсрещния край на поляната, на не повече от стотина метра от тях. Скутерът увисна на трийсет метра над поляната, така че войниксите да не могат да скочат и да ги достигнат.

— Сигурен ли си? — попита Греоги. — По-бързи са от нас.

Деймън само кимна. Гърлото му се беше свило и не можеше да говори.

Аероскутерът пикира. Деймън скочи. Аероскутерът се понесе вертикално нагоре, подобно на сребрист скоростен асансьор с формата на диск.

Заредената иглена пушка бе праметната на рамото му, но вместо нея Деймън свали раницата си, измъкна яйцето на Сетебос наполовина навън, като внимаваше да не го докосва с голи ръце. Дори под ярките слънчеви лъчи нещото светеше като радиоактивно мляко.

Деймън закрачи към войниксите в отсрещния край на поляната, сякаш им предлагаше дар. Нещата явно го наблюдаваха с инфрачервените сензори в металните си гръдни кошове. Няколко се завъртяха, за да го задържат в обсег. От горските сенки се появиха още войникси и застанаха на края на поляната.

Погледна нагоре, към висящия на двайсетина метра аероскутер и готовите за стрелба иглени карабини на Боуман и Едид, без да забравя, че тичащ войникс развива повече от сто километра в час. Съществата можеха да се доберат до него, преди аероскутерът да се гмурне и да зависне отгоре. А ако нещата бяха повече, нямаше да го спаси никакъв прикриващ огън.

Деймън крачеше с наполовина изваденото от раницата му блестящо яйце на Сетебос — то приличаше на някакъв надзъртащ от опаковката си подарък за двайсетилетка. По едно време яйцето се размърда. Деймън така се стресна от вътрешното движение и внезапно засиленото светене, че едва не изпусна нещото, в последния момент хвана здраво изпокъсаната мръсна тъкан на раницата, поколеба се мъничко и продължи да върви. Вече бе толкова близо до струпалите се войникси, че усещаше носещата се от тях миризма на стара кожа и ръжда.

Засрами се, когато се усети, че ръцете и краката му леко треперят. „Просто съм прекалено тъп, за да измисля нещо по-умно“ — помисли си. Но друг начин нямаше. Не и като се имаше предвид сериозното положение, в което се намираха оцелелите от Ардис. Не и със задаващия се глад и жажда.

Намираше се на по-малко от петнадесет метра от група от най-малко тридесет войникса. Вдигна яйцето на Сетебос като талисман и закрачи право към тях.

Оставаха още десет метра, когато войниксите започнаха да изчезват в гората.

Деймън ускори крачка. Вече почти тичаше. Войниксите от всички страни се отдалечаваха.

Макар и да се страхуваше, че може да се спъне и да строши яйцето (в ума му се мярна противният образ на разцепваща се черупка и малък мозък на Сетебос, размахващ десетки бебешки ръчички и пипалца, преди да скочи върху лицето му), Деймън се насили да продължи да тича към отстъпващите войникси.

Съществата превключиха на пълна скорост и препуснаха надалеч — стотици от тях се разбягваха във всички посоки подобно на подплашени от хищници тревопасни в някоя праисторическа равнина — и Деймън тича, докато не остана без сили.

Рухна на колене, притиснал раницата към гърдите си, усещаше как яйцето се размърдва, как енергията изтичаше от него към злото нещо; накрая го отблъсна от себе си и го остави с погнуса на земята подобно на някаква отрова — каквото си беше.

Греогги приземи аероскутера.

— Мили Боже — промълви пилотът. — Мили Боже.

Деймън кимна.

— Върни ме до подножието на Гладната скала. Ще чакам с яйцето, докато не смъкнеш онези, които могат да изминат пеш онзи километър и половина до факс павилиона. Аз ще ги водя. Можеш да превозиш слабите и ранените по въздуха.

— Какво... — почна Едид, но млъкна и поклати глава.

— Да — каза Деймън. — Спомних си телата на войниксите в синия лед на кратера Париж. Всички бяха замръзнали, докато бягаха от Сетебос.

Седна на ръба на аероскутера с раница в скута, докато се носеха обратно към Гладната скала на удобната височина от два метра над земята. Между дърветата и по поляните не се виждаше нито един войникс.

— Къде ще се прехвърлим? — попита Боуман.

— Не зная — каза Деймън. Изведнъж се почувства ужасно изморен. — Ще го измисля, докато вървим по пътя от Ардис.

— Ще ти трябва термокожа — каза Просперо.

— Защо? — Гласът на Харман звучеше отнесено. Той се взираше през стъклените врати към прекрасния троен купол и мраморните арки на Тадж Мойра. Двуетажната кабина се бе наместила с изщракване в гнездото на югоизточната айфелбанова кула — една от четирите по ъглите на гигантската мраморна основа, която поддържаше великолепната постройка на върха на Джомолунгма. Доколкото можеше да прецени, кулата се издигаше на триста метра, а върхът на купола с форма на луковица се издигаше с още сто и петдесет метра нагоре.

— Намираме се на височина осем хиляди осемстотин четиридесет и осем метра — каза магът. — Повече вакуум, отколкото въздух. Температурата на слънце е под минус тридесет и пет градуса по Целзий. А този нежен ветрец появява с деветдесет километра в час. В гардероба до леглото има синя термокожа. Качвай се горе и я слагай. Ще ти трябват и горните дрехи и обувките. Обади се, като си сложиш осмозната маска — трябва да намаля налягането, преди да вдигнем завесата.

Взеха асансьора от платформата на височина триста метра. Харман се загледа в минаващите покрай тях подпори, арки и трегери и не успя да сдържи усмивката си. Тайната на белотата на тази кула бе точно толкова прозаична, колкото бялата боя върху същото тъмно желязо и стомана като и при другите айфелбанови съоръжения. Усещаше как кабината и цялата кула се тресат от мощните пориви на вятъра и си помисли, че на такова място боята би трябвало да се олющи само за месеци или седмици, вместо за години. Опита се да си представи що ли за екип по поддръжката би работил непрекъснато тук, но накрая се отказа да се занимава с глупости.

Подчиняваше се на мага, защото това го освобождаваше от затвора на кабината. В този безумен храм, дворец, гробница или

каквото и да беше тази постройка на върха на безумно високата планина, щеше да намери начин да се върне при Ада. Щом Ариел можеше да се прехвърля без факс възли, щеше да може и той. Все някак.

Последва Просперо от основата на кулата през откритото пространство от червен пясъчник и бял мрамор към централния вход на куполообразната сграда. Вятърът заплашваше да го събори, но по някакво чудо по голата повърхност нямаше никакъв лед.

— Нима маговете не усещат студа и не се нуждаят от въздух? — изкрещя той на облечения в дълга до земята синя роба старец.

— Никак даже — отвърна магът. Свирепата виелица развяваше дрехата му на една страна и премяташе дългата му сива коса върху почти напълно плешивия му череп. — Едно от преимуществата на старото време — надвика той виещия вятър.

Харман се обърна надясно и с разперени за равновесие срещу вятъра ръце пое към ниския — не повече от 60 сантиметра — мраморен парапет, който минаваше по края на огромния квадрат от пясъчник и мрамор подобно на скамейка покрай пързалка за кънки.

— Какво правиш? — извика Просперо. — Внимавай там!

Харман стигна до ръба и надникна надолу.

Когато по-късно изучаваше картите, разбра, че е гледал на север от планината, наречена Джомолунгма, Джу-му-ланг-ма Фенг, Комолангма Фенг, ХоТемпа Чини-ка-Рауза или Еверест, в зависимост от произхода и възрастта на картата, както и че погледът му е стигал на стотици километри напред (и на близо девет километра надолу) към земите, наричани някога Деветото царство на хана, Тибет или Китай.

Именно *долната* част го потресе до дъното на душата.

Тадж Мойра по същество представляваше градски блок от пясъчник и мрамор, нанизан на върха на Богинята-майка на света като вграден в остър камък поднос, като забит на шип лист хартия. Като инженерно постижение, бъквивъглеродните носещи греди бяха паразителна, едва ли не невъзможна гледка.

Стоеше до шестдесетсантиметровия, дебел една педя „парапет“ и се взираше право надолу в дълбоката повече от девет километра бездна, а свирепите пориви на вятъра се мъчеха да го изхвърлят в безкрайната пустота. По-късно картите щяха да му покажат, че е гледал към други планини с имена, към източния и западния ледници

Ронгбук и към кафявите равнини на Китай далеч зад тях, към кривината на хоризонта. В момента обаче всичко това нямаше абсолютно никакво значение. Блъскан от силните напъни на виелицата, размахващ ръце, за да запази равновесие, Харман гледаше *цели девет километра право надолу — през някакъв си паранет!*

Смъкна се на четири крака и запълзя обратно към храма-гробница и очакващия го маг. На десетина метра пред огромната порта от мрамора се издигаше остър камък, висок не повече от метър и половина и завършващ с четиридесетсантиметрова ледена пирамида. Под погледа на Просперо — магът стоеше със скръстени ръце, присвил устни в усмивка — Харман се вкопчи в декоративната скала и използва неравностите ѝ, за да се изправи. Без да пуска камъка, опря брадичка в ледения връх. Страхуваше се, че ако хвърли поглед през рамо към ниската стена и шеметната бездна зад нея, поривът да се затича натам и да скочи ще е непреодолим. Затвори очи.

— Цял ден ли смяташ да стоиш така? — попита магът.

— Като едното нищо — отвърна Харман, без да отваря очи. Остана така още малко, след което се опита да надвика вятъра: — Каква е тази скала тук? Някакъв символ? Паметник?

— Това е върхът на Джомолунгма — каза Просперо. Обърна се и пристъпи под елегантната арка на входа на сградата, която бе нарекъл Ронгбок Пумори Джу-му-ланг-ма Фенг Дуд Коси Лхотце-Нупце Кумбу ага Гат-Мандир хан Хотеп Рауза. Входът се защитаваше от полупроницаема мембрана — затрептя, когато магът премина през нея, и Харман отново разбра, че този път не си има работа просто с холограма.

Остана още няколко минути все така прегърнал скалата-връх. Очните лещи и осмозната маска на термокожата почти изцяло се покриха с ледена кора. Най-послед се сети, че може би вътре в сградата, оттатък полупроницаемата мембрана, е топло.

Не пълзя последните десетина метра до входа, но вървеше свит, загледан в краката си, с протегнати към земята длани, *готов* да запълзи.

В единственото огромно помещение под купола имаше мраморни стълби, водещи нагоре към серия мецанини, всеки от които

на свой ред бе свързан със следващия чрез поредното мраморно стълбище и така изпълваха купола със стотици нива, стотици етажи — мъглата и разстоянието скриваха върха на самия купол. Нещата, които от кабината приличаха на декоративни елементи в белия мрамор, се оказаха стотици перспексови прозорци, които пропускаха снопове светлина, падаща върху тежко подвързаните книги на бавно движещи се ярки квадрати, правоъгълници и трапеци.

— За колко време смяташ, че ще успееш да сиглираш всичко това? — попита Просперо, опря се на тоягата си и се завъртя в кръг, за да обхване безбройните платформи с книги.

Харман отвори уста да отговори, но се отказа. Седмици? Месеци? Дори само да се движеше от книга на книга и да поставяше длан върху кориците само колкото да види как златните букви се движат по пръстите и ръцете му, щяха да са му нужни години, за да сиглира библиотеката.

— Каза ми, че функциите не работят в и около айфелбана — проговори най-сетне той. — Нима правилата са се променили?

— Ще видим — отвърна магът и тръгна към центъра на помещението. Тоягата му почукваше по белия мрамор и благодарение на съвършената акустика на купола звукът отекваше отвсякъде.

Харман усети, че тук е *топло*. Дръпна качулката на термокожата си и свали ръкавиците.

Куполообразната постройка бе разделена на отделни пространства, макар и не същински помещения, от лабиринт от бели мраморни стени, издигащи се само на два — два и половина метра, но те не бяха същински прегради за погледа поради филигранната си конструкция и безбройните елегантни отвори с форма на овали, сърца или листа. Стените в основата на купола до първата платформа, на височина дванадесетина метра, бяха изцяло покрити с релефни изображения на цветя, лози, сложни и невъзможни растения, всички до едно блеснали от инкрустираните в тях скъпоценни камъни. Същото се отнасяше и за мраморните прегради. Докато вървеше след Просперо из лабиринта — а това си бе истински лабиринт, — Харман докосваше мрамора. Ръката му покриваше два или три мотива едновременно и под пръстите му винаги имаше по няколко скъпоценни камъка. Някои от мотивите бяха съвсем малки, но имаха по петдесет-шейсет инкрустации.

— Какви са тези скали? — попита той. Хората обичаха да носят скъпоценни камъни за украшения, но им ги носеха роботите-слуги и той никога не се бе запитвал откъде са всъщност.

— Тези... скали... — отговори Просперо — включват ахат, яспис, лазулит, халцедон и корнелиани... Само в това простичко листче на карамфил под дланта ми има над тридесет и пет вида корнелиан, виждаш ли?

Харман погледна. Мястото го замайваше. Движещите се по западната стена светлини караха мрамора да проблясва, да блещука и да трепти от хилядите вградени в него скъпоценни камъни.

— Що за място е това? — Усети се, че шепне.

— Бе построено като мавзолей... гробница — отвърна магът, зави покрай поредната мраморна преграда и закрачи към централната част на помещението. Спряха преди арковидния вход към вътрешния правоъгълник в центъра на лабиринта. — Можеш ли да прочетеш тези стели, Харман от Ардис?

Харман се взря в надписа на млечнобялата светлина. Буквите в мрамора изглеждаха странно — бяха плавни и завързани вместо правите линии, с които бе свикнал в книгите — но текстът си бе написан на стандартния световен английски.

— Прочети го на глас — каза магът.

— „Влезте с благоговение в пищната гробница на хан Хотеп, господар на Азия и закрилник на Земята, и на възлюбената му съпруга, обожаваната от целия свят Лиас Лю Амумджа. Тя напусна този мимолетен свят в четиринадесетата нощ на месеца рахаб-септем през деветстотин осемдесет и седмата година на ханството. Сега тя и нейният господар обитават звездното Небе и ви гледат оттам как влизате“.

— Какво ще кажеш? — Просперо бе застанал под пищно украсената арка, зад която се намираше центърът на лабиринта.

— За надписа или за цялото място?

— И за двете.

Харман потърка наболата си брада.

— Мястото е... *сбъркано*. Прекалено грамадно. Прекалено богато. Несъразмерно. С изключение на книгите.

Просперо се разсмя и смехът отекна отново и отново под купола.

— Прав си, Харман от Ардис. Това място е откраднато — идеята, планът, инкрустациите, шахматният двор отвън — всичко без мецанините и книгите, поставени шест столетия по-късно от Раджахар Мълчаливия, далечен потомък на страховития хан Хотеп. Ханът взел оригиналния план на Тадж Махал и го увеличил повече от десетократно. Оригиналната постройка била прекрасна, същински завет на любовта... нищо не останало от нея, защото ханът наредил да я стопят на шлака, за да остане в паметта само този мавзолей. Това място е най-изчистеният паметник на окаяното прекаляване.

— Местоположението е... интересно — тихо каза Харман.

— Да — съгласи се Просперо и дръпна ръкавите си. — Тази частица мъдрост за имота и днес е точно толкова вярна, колкото и по времето на Одисей — място, място, място. Ела.

Влязоха в центъра на лабиринта от мраморни прегради — към стотина квадратни метра празно пространство с нещо в центъра, което Харман взе за ярко отразяващ светлината басейн. Почукването на тоягата на Просперо отекваше, докато крачеха напред.

Не беше басейн.

— Господи! — възкликна Харман и отстъпи от ръба.

Приличаше на празно пространство. Отляво едва се забелязваше вертикалният северен скат на планината, а под тях — на десетина метра под подовото ниво — наред нищото, високо над нащърбения ледник на девет километра отдолу, се рееше саркофаг от стомана и кристал. Вътре лежеше гола жена. Тясна спирална стълба от бял мрамор се виеше надолу до саркофага — последното стъпало като че ли надвисваше над празното пространство.

„Не може да е отворено“, помисли Харман. От отвора в пода не се усещаха свирепи пориви, не се чуваше ревът на бушуващата виелица. Саркофагът трябваше да е положен върху *нещо*. Присви очи и различи множеството почти невидими плочки. Гробната камера бе изработена от някаква невероятно прозрачна пластмаса, кристал или стъкло. Но защо не беше видял саркофага и стълбището още от кабината на лифта или...

— Гробът е невидим отвън — меко каза Просперо. — Видя ли жената?

— Възлюбената Лиас Ло Амумджа ли? — Харман не изпитваше абсолютно никакъв интерес да гледа голото тяло. — Която напуснала

мимолетния свят дявол знае кога беше? А къде е ханът? Или си има своя кристална камера?

Просперо се разсмя.

— Хан Хотеп и неговата възлюбена Лиас Ло Амумджа, дъщеря на цезар Амумджа от Централноафриканската империя — тя бе голяма кучка и истинска харпия, повярвай, Харман от Ардис — бяха изхвърлени по-малко от две столетия, след като ги положиха тук.

— Изхвърлени?

— Идеално запазените им тела без никакви церемонии бяха метнати през същия онзи парапет, през който ти се надвеси преди половин час — каза Просперо. — Изхвърлени като боклук. Приемниците на хана — всеки по-нищожен по свой собствен начин — искаха да бъдат полагани тук за вечността... продължаваща, докато следващият хан-наследник не пожелае най-добрия мавзолей за себе си.

Харман можеше да си го представи.

— Така бе допреди хиляда и четиристотин години. — Просперо обърна сините си очи към саркофага под тях. — Тази жена наистина бе възлюбена на човек с власт. Погледни я, Харман Ардиски.

Харман се обърна към саркофага, но се опитваше да не гледа тялото. Жената бе прекалено гола за вкуса му — изглеждаше прекалено млада, за да е мъртва, тялото ѝ бе розово и бяло, гърдите ѝ — прекалено налети (зърната изглеждаха румени дори отдалече), късата ѝ коса бе като черна запетая върху белите сатенени възглавници, гъстият триъгълник на слабините ѝ образуваше друга черна запетая... тъмните ѝ вежди, резките черти на лицето, широката дори от това разстояние уста... беше му почти... позната.

— Божичко! — за втори път тази сутрин възкликна Харман, този път високо, и гласът му отекна под купола.

Беше по-млада — много по-млада, — косата ѝ бе черна вместо сива, тялото — по-стегнато и младо, вместо да е набраздено от увисналите гънки, които Харман бе виждал под плътно прилепващата термокожа, — но лицето излъчваше същата сила, скулите бяха все така резки, веждите — все така дръзко извити, брадичката — все така категорична. Нямаше място за съмнение.

Това бе Сави.

49.

— *Къде са всички?* — пита бързоногият Ахил, синът Пелеев, докато следва Хефест по тревистия връх на Олимп.

Русокосият мъжеубиец и богът на огъня и Велик майстор на всички богове Хефест крачат покрай брега на Езерото на калдерата между Залата на Лечителя и Голямата зала на боговете. Другите божествени домове с бели колони изглеждат мрачни и пусати. В небето няма колесници. Безсмъртни не се разхождат по павираните алеи, осветявани от ниски, светещи с жълта светлина лампи. Ахил забелязва, че това не са факли.

— Нали ти казах — отвърща Хефест. — Когато котката я няма, мишките танцуват. Почти всички са слезли на Илион-Земя, за да участват в последното действие на жалката ви мъничка Троянска война.

— Как се развива войната? — пита Ахил.

— Като те няма да убиеш Хектор, троянците скъсват задниците на твоите мирмидонци и на всички останали ахейци, аргивци или както там им викаш.

— Агамемнон и хората му отстъпват?

— Аха. Последния път като гледах — само преди няколко часа, точно преди да направя грешката да проверя кристалния си ескалатор и да се забъркам в борба с теб — видях в холобасейна в голямата зала как атаката на Агамемнон срещу градските стени се проваля за пореден път и ахейците бягат към окопите си при черните кораби. Хектор се готвеше да поведе армията си извън стените и отново да поеме инициативата. По същество нещата се сведоха до това кои от нас, безсмъртните, сме по-силни в сериозна битка — оказва се, че дори с яки кучки като Хера и Атина срещу Илион — и Посейдон, който разтърсва града, което си е негова специалност — да тресе земята, — антигръцкият отбор на Аполон, Арес и оная подла Афродита и приятелката ѝ Деметра печели във всяко отношение. Като пълководец Агамемнон е гола вода.

Ахил само кимва. Съдбата му сега е с Пентезилея, а не с Агамемнон и армиите му. Надява се неговите мирмидонци да постъпят по правилния начин — да избягат, ако могат, и да се бият и да умрат, ако трябва. Откакто Атина — или маскираната като Атина Афродита, ако богинята на мъдростта му е казала истината преди няколко дни — е убила възлюбения му Патрокъл, Ахиловата жажда за кръв е съсредоточена единствено върху това да си отмъсти на боговете. Сега, макар и да знае, че това е просто резултат от парфюмираната магия на Афродита, той има две цели — да съживи любимия си Патрокъл и да убие кучката Афродита. Без да се усеща какво прави, Ахил оправя богоубийствената кама в колана си. Ако Атина му е казала истината за оръжието — а Ахил ѝ вярва, — това парче квантовоизместена стомана ще означава смърт за всеки безсмъртен, който се изпречи на пътя му — дори и за този куц бог на огъня Хефест, ако се опита да избяга или да блокира волята му.

Хефест води Ахил към паркинга пред Голямата зала на боговете. Там са наредени над двадесет златни колесници: металните им пъпни върви се извиват по тревата и изчезват в някакъв подземен хранващ резервоар. Богът се качва на една от машините без коне и прави знак на Ахил да го последва.

Ахил се колебае.

— Къде отиваме?

— Казах ти. Да посетим един безсмъртен, който евентуално знае къде точно е Зевс — казва Майсторът.

— Защо просто не го потърсим направо? — пита Ахил, все така без да се качва. Карал е или е бил возен в хиляди колесници, но никога не му се е случвало да се движи по начина, по който често вижда боговете да прелитат насам-натам над Илион или Олимп. И макар че идеята всъщност не го плаши особено, засега не бърза да се отдели от земята.

— Има една технология, известна единствено на Зевс, която може да го скрие от всичките ми сензори и шпионски устройства — казва Хефест. — Очевидно е активирана, макар да подозирам, че това е направено по-скоро от жена му Хера, отколкото от самия бог на боговете.

— Кой е този безсмъртен, който може да ни покаже къде се крие Зевс? — Ахил се разсейва от виещата пясъчна буря и бесните

проблясъци на светкавици и статично електричество на неколкостотин метра над тях, когато планетарният ураган се стоварва върху опасващата Олимп *егид*а на Зевс.

— Нюкта — отвръща Хефест.

— Нощта?

Бързоногият мъжеубиец знае името на богинята — дъщерята на Хаос, едно от първите разумни създания, появило се от Пустотата, съществуващо от зората на времето, преди самите първи богове да отделят мрака на Ереб от синьо-зеления ред на Гея, но нито един от познатите му гръцки, азиатски или африкански градове не почита загадъчната Нюкта — Нощта. Легендите и митовете твърдят, че Нюкта сама, без да бъде оплодена от безсмъртен мъжкар, е родила Ерида (Раздора), мойрите (Съдбата), Хипнос (Съня), Немезида (Възмездие), Танатос (Смъртта) и хесперидите.

— Мислех си, че Нощта е персонификация — добавя Ахил. — Или просто куп глупости.

Хефест се усмихва.

— Дори една персонификация или куп глупости приема физическа форма в този прекрасен нов свят, който съградиха за нас постчовеците Сикоракса и Просперо — отвръща той. — Идваш ли? Или да се телепортирам в лабораторията си и да се понаслаждавам на... ааа... прелестите на твоята спяща Пентезилея, докато се пипкаш тук?

— Знаеш, че ако го направиш, ще те намеря и ще те убия. — В гласа на Ахил няма заплахата, а само хладнокръвно обещание.

— Да, зная — съгласява се Хефест, — и затова те питам за последен път — качваш ли се на шибаната колесница, или не?

Летят на югоизток и изминават половината от огромната сфера на Марс, макар Ахил да не знае, че зяпа именно Марс, нито пък че е сфера. Знае обаче, че рязкото издигане над Езерото на калдерата на Олимп и яростното преминаване през *егидата* в бушуващата прашна буря зад четирите коня, появили се от нищото в момента на отлитането, и пътуването през заслепяващата стихия и вилнеещите ветрове не са нещо, което ще се съгласи да повтори в близко бъдеще. Вкопчва се с всички сили в ръба от дърво и бронз и с всички сили се

мъчи да не затвори очи. За щастие, около самата колесница има някакво енергийно поле, някакъв умален вариант на *егидата* или подобие на използваните от боговете невидими телесни щитове, което ги предпазва от фучащия пясък и ревящите ветрове.

После се издигат над прашната буря, над тях се разкрива черното нощно небе, ярко блестящите звезди и две малки луни, носещи се стремително по пътищата си. Когато колесницата пресича линията на трите огромни вулкана, вече са южно от разгара на бурята и далеч под тях отразената звездна светлина започва да разкрива отделни черти от повърхността.

Разбира се, Ахил знае, че домът на боговете на Олимп представлява отделен странен свят. Бил се е осем месеца на червената равнина между Олимп и онова, което моравекските му съюзници са нарекли брана-дупка, наблюдавал е плискащите се вълни на лишеното от приливи и отливи възтопло северно море, което не е земно. Никога обаче не е предполагал, че олимпийският свят може да е така *огромен*.

Летят високо над някакъв безкраен широк наводнен каньон и тъмнината се разкъсва само от отразената звездна светлина във водата и от няколко движещи се фенера на километри под тях — Хефест ги нарича бягащи светлини на каменодобивните шлепове на малките зелени човечета. Ахил не вижда причина да иска от сакатия да разясни загадъчния си отговор.

Летят над голи и гористи планински масиви и безброй кръгли падини или кратери, както ги нарича богът на огъня. Някои са ерозирали или са покрити с гори, в много от тях има езера, но повечето са с резки очертания и изглеждат сурово под звездните и лунни лъчи.

Издигат се високо, писъкът на въздуха около миниатюрната *егида* на колесницата спира и Ахил диша чист въздух, изпускан от самата колесница. Кислородното съдържание е толкова високо, че се чувства опиянен.

Хефест изброява имената на някои от скалистите планини и на долините, разгъващи се в нощта под тях. Ахил си мисли, че сакатият бог прилича на отегчен лодкар, обявяващ спирките по реката.

— Шалбатана Валис — казва безсмъртният и след няколко минути добавя: — Маргаратифер Тера. Меридиания Планум. Тера Сабеа. Онзи гъсто залесен район на север е Скиапарели, а голите предпланини отсреща са Хюйгенс. Сега завиваме на юг.

Летящата зад четирите галопиращи леко прозрачни коня колесница не завива, а прави *вираж* на юг и Ахил се вкопчва с всички сили, макар че подът изглежда — невъзможно — винаги *долу*.

— А това какво е? — пита той след малко. Пред тях се е появило огромно кръгло езеро, запълващо по-голямата част от хоризонта на юг. Колесницата се спуска и макар тук да няма прах и буря, въздухът пак почва да вие.

— Басейнът Елада — изсумтява богът на огъня. — Диаметърът му е над две хиляди двеста и петдесет километра, по-голям от диаметъра на Плутон.

— Плутон?

— Шибана планета, тъп селски простако — изръмжава Хефест.

Ахил пуска мъртвата си хватка на ръба на колесницата и ръцете му са готови за действие. Исква да сграбчи сакатия бог, да счупи гръбнака му в коляното си и да го метне от колесницата. После обаче хвърля поглед към планинския връх и черните долини на много километри отдолу и решава да остави нахаканото джудже първо да приземи колесницата. Езерото се носи към тях и изпълва целия хоризонт. Минават северната брегова линия и започват да се спускат над огряната от звездите вода. Ахил разбира, че онова, което преди малко му е приличало на езеро, всъщност е малък кръгъл океан.

— Дълбочината му е между три и над шест и половина километра — казва Хефест, сякаш Ахил го е питал. — Двете големи реки, които се вливат на изток, са Дао и Хармакис. Първоначално смятахме да заселим милион-два старостилни човеци в плодородните долини и да ги оставим да се чукат, плодят и размножават, но така и не успяхме да обърнем лъча насам и да ги прехвърлим. Всъщност Зевс и останалите първородни от пантеона просто са забравили всичко отпреди да станат богове. За всички ни изглеждаше като сън. Освен това Зевс е бил зает да сваля родителите си, първото поколение безсмъртни титани Кронос и неговата жена и сестра Рея и да ги хвърли в докоснатия от браната свят Тартар.

Хефест прочиства гърлото си и започва да рецитира с напевен глас, който звучи на Ахил като звука от разрязвана с ръждив трион лира:

*И страхотно отекна морето безбрежно,
силно затътна земята, застена небето широко
в трусове, чак из основи под напора на боговете
люшна се крепък Олимп, а в мъчителна тръпка се
сгърчи
тъмният Тартар от глухия тропот на техните
стъпки...^[1]*

Сега Ахил вижда от двете им страни само носещата се с невъзможна скорост тъмна вода. Отвесните брегове на кръглото езеро са изчезнали зад линията на хоризонта. На юг се появява един самотен скалист остров.

— Зевс спечели войната — продължава Хефест — само защото отиде при брана-пробиващите машини на постчовеците на орбита около Земята — *истинската* Земя, а не твоята, не тази шибана тераформирана имитация — и доведе Сетебос и излюпената му пасмина да се бият срещу легионите на Кронос. Сторъките чудовища със своите енергийни оръжия и жаждата да се хранят с ужас спечелиха сражението, но пък беше трудно да се отървем от тях след края на войната: все едно да переш лайнени петна. Пък и едно от шибаните деца на титаните, Прометей, хлапето на Япет, се оказа двоен агент. После пък и онова лабораторно клонирано стоглаво чудовище Тифон, което се появи през брана-дупката на четиристотин двавет и четвъртата година от войната... е това вече си струваше да се види. Помня деня, когато...

— Стигаме ли? — прекъсва го Ахил.

Островът, продължава да дудне на спускане Хефест, е с диаметър над осемдесет левги, както би го измерил Ахил, и е пълен с чудовища.

— Чудовища ли? — казва Ахил. Подобни неща не го интересуват особено. Иска да знае къде е Зевс, иска да го накара да каже на Лечителя да отвори съживителните вани, иска амазонската царица Пентезилея отново жива. Всичко останало няма значение.

— Чудовища — повтаря богът на огъня. — Първите деца на Гея и Уран са уродливи зверове. Но пък страшно силни. Зевс им позволи

да живеят тук, вместо да се присъединят към Кронос и Рея в измерението на Тартар. Сред тях има трима сетевосиани.

Този факт не събужда интереса на Ахил. Той гледа как островът се уголемява пред тях и забелязва огромния мрачен замък върху канарите в центъра. Малкото прозорци по отвесните каменни стени блестят в оранжево, сякаш вътрешността е обхваната от пламъци.

— Тук е и последният от циклопите — продължава да изрежда Хефест. — И Ериниите.

— Значи Фуриите са тук? — казва Ахил. — Мислех си, че и те са мит.

— Не са — Сакатият безсмъртен отбива колесницата и насочва главите на конете към равното открито пространство над издатината от черна скала в основата на централния замък. Тъмни облаци се вият и гърчат около планината и крепостта. Долините от двете страни са изпълнени с потайно движение. — Когато се освободят оттук, ще прекарат остатъка от вечността в преследване и наказване на грешниците. Те наистина са „онези, които ходят в тъмното“, с виещи се змии вместо коси и червени очи, от които капят кървави сълзи.

— Дай ги насам — казва Пелеевият син.

Колесницата меко се приземява в основата на гигантска скулптура върху огромна тераса от черен камък. Дървените колела изскърцват и конете изведнъж трепват и се стопяват в нищото. Странният светец пулт, с който Майсторът управлява колесницата, изчезва.

— Ела — казва Хефест и повежда Ахил към широкото, сякаш безкрайно стълбище от другата страна на статуята. Докато върви, безсмъртният влачи куция си крак по камъка.

Ахил не може да се сдържи и вдига поглед към високата почти сто метра статуя на мъж, държащ двойната сфера на Земята и Небето върху могъщите си рамене, и казва:

— Това е статуя на Япет.

— Не — изръмжава богът на огъня. — Това е старият Атлас. Замразен завинаги тук.

Четиристотното стъпало е последното. Черният замък се издига нагоре, кулите, бойниците и скритите му фронтони се губят във виещите се облаци. Двете порти пред тях са високи петдесет стъпки.

— Нюкта и Хемера, Нощта и Денят, се сменят вечно тук — прошепва Хефест. — Едната излиза, другата влиза. Никога не са едновременно в къщата.

Ахил поглежда към черните облаци и беззвездното небе.

— Значи сме дошли в неподходящо време. Нямам работа с Хемера. Каза, че трябва да говорим с Нощта.

— Търпение, сине Пелеев — измърморва Хефест. Изглежда нервен. Хвърля поглед към тумбестата машинка на китката си. — Еос изгрява... сега.

По източния край на черния остров се появява оранжева сияние. После избледнява.

— Нито един слънчев лъч не може да проникне през поляризираната *егид*а на този остров — прошепва Хефест. — Но навън вече е почти сутрин. Слънцето ще изгрее над реките Дао и Хармакис и над източните скали след секунди.

Внезапен проблясък заслепява Ахил. Той чува как едната от гигантските железни врати се затваря с трясък, след което другата се отваря със скърцане. Когато зрението му се възвръща, втората врата е затворена и пред тях стои Нощта.

Винаги благоговеещ пред Атина, Хера и другите богини, синът на Пелей и морската богиня Тетида за първи път изпитва ужас от безсмъртен. Хефест е паднал на колене и е склонил глава от уважение и страх пред ужасното привидение пред тях, но Ахил се насилва да остане прав. Въпреки това му се налага да се пребори с непреодолимия порив да свали щита от гърба си и да се скрие зад него, стиснал богоубийствената си кама в ръка. Разкъсван между желанието да избяга или да се бие, за компромис той свежда почитително глава.

Макар да могат да приемат почти всички размери, които си пожелаят — Ахил не знае нищичко за закона за превръщането на масата и енергията и не би разбрал обяснението как безсмъртните успяват да го заобиколят, — боговете и богините се чувстват най-удобно при височина около два и седемдесет — достатъчно, за да накарат смъртните да се чувстват като малки деца, и не чак толкова високи, че да им се наложи да си подсилват костите или да станат прекалено неловки дори в собствените си олимпийски палати.

Нюкта, Нощта, се извисява на четири метра и половина, обгърната в гъст мъглив облак, облечена в нещо като многопластова

прозрачна черна дреха; отделни ивици с различни дължини се спускат надолу, а на главата ѝ или има черна украса с воал пред лицето, или самото ѝ лице изглежда като изваян черен воал. Колкото и да изглежда невъзможно, черните ѝ очи се виждат идеално през воала и мъгливия облак. Преди да извърне лице, Ахил вижда, че гърдите ѝ са невероятно грамадни, сякаш може да откърми целия свят на мрака. Единствено ръцете ѝ са бели, с дълги и силни пръсти, сякаш направени от втвърдена лунна светлина.

— Опушена с факли, Нюкта, богиньо-прародителко, източник на сладка почивка от неволи, майко на богове и хора, чуй, благословена Нюкта, облечена в звездна светлина, в сладък сън потънала нощ — занарежда Хефест. — Съпътствана от сънища и мек покой след тъмния ти шлейф, доволна от дългия мрак и празнична песен, прогонваща кахъри неспокойни, приятелко на радостта, със здрачна бързина облитаща земята. Богиньо на призраци и задкулисни игри...

— Достатъчно — казва Нощта. — Ако поискам да чуя орфически химн, ще пътувам през времето. Как смееш, боже на огъня, да водиш някакъв си простосмъртен в Елада и в обгърнатия от нощта дом на Нюкта?

Щом чува гласа на богинята, Ахил потреперва. Гласът ѝ е подобен на бурното зимно море, разбиващо вълните си в скалите, но въпреки това е разбираем.

— Богиньо, чиято естествена мощ разделя естествения ден — раболепничи Хефест: продължава да стои на колене и да се кланя, — този смъртен е син на безсмъртната Тетида и е полубог на лично основание на своята конкретна Земя. Нарича се Ахил, син Пелеев, и неговата храброст...

— О, познавам Ахил, сина Пелеев, и неговата храброст — грабител на градове, изнасилвач на жени и убиец на мъже — казва Нощта с глас като разбиващи се вълни. — Що за причина те е накарала да доведеш този... пехотинец... до черната ми врата, Майсторе?

Ахил решава, че е време да проговори.

— Трябва да се видя със Зевс, богиньо.

Тъмното привидение се обръща към него. Сякаш не стои, а се рее във въздуха и едрото тяло с огромни гърди се завърта без никакво усилие. Забуленото лице — или лице и було в едно — се взира надолу

към него с очи, по-черни и от черното. Облаците се вият и трупат около нея.

— Значи *трябва* да се видиш с бога на гръмотевицата, бога на всички богове, със Зевс Пеласгийски, господаря на десет хиляди храма и на светилището в Додона, бащата на всички богове и хора, с върховния цар, който командва буреносните облаци и дава всички заповеди?

— Аха — казва Ахил.

— И защо? — пита Нюкта.

— Ахил иска да отнесе една смъртна до ваните на Лечителя, майко на първото яйце без зародиш — намесва се Хефест. — Искан да помоли татко Зевс да заповяда на Лечителя да върне към живота амазонската царица Пентезилея.

Нощ се размива. Ако гласът ѝ е бурно море, разбиващо вълните си в скалите, смехът ѝ звучи като зимен вятър, виещ над Егея.

— Пентезилея? — повтаря облечената в мрак богиня, като продължава да се подсмива. — Онази безмозъчна руса цицеста лесбийска курва? Защо, в името на боговете, ще искаш да връщаш към живота тази кукла със схванати мускули, сине Пелеев? Та нали сама те видях как я надяна нея и коня ѝ с могъщото копие на баща си като мръвка на шиш.

— Нямам избор — отвърща Ахил. — Обичам я.

Нощ отново се изсмива.

— *Обичаш я?* И това го казва Ахил, който си ляга с робини, завоювани принцеси и заловени царици с такова равнодушие, както другите ядат маслини и изплюват костилките? *Обичаш я?*

— От феромонния парфюм на Афродита е — обажда се Хефест, все така паднал на колене.

Нощ спира да се смее и пита:

— От кой точно?

— Номер девет — измърморва Хефест. — Еликсирът на пакостника. Онзи със самовъзпроизвеждащите се наномашини в кръвта, които непрекъснато изработват нови молекули на зависимост и лишават мозъка от ендорфин и серотонин, ако жертвата не следва сляпата си страст. Няма противоотрова.

Нощ обръща изваяното си лице-воал към Ахил.

— Май си здравата и наистина развратен, сине Пелеев. Зевс никога не ще се съгласи да съживи смъртен, особено пък амазонка — народ, за който мисли рядко и нищожно кратко, ако случайно се сети за него. Бащата на всички богове и хора малко се интересува от амазонки и още по-малко — от девизи. За него възкресяването на подобен смъртен ще е осквернение на ваните на Лечителя.

— Въпреки това ще го помоля — инаги се Ахил.

Нощ мълчаливо го наблюдава. След това едрогърдото, облечено в черно привидение се обръща към Хефест, който продължава да стои на колене.

— Сакати боже на огъня, заети майсторе на по-знатни богове, какво виждаш, като погледнеш този смъртен мъж?

— Шибан глупак — изсумтява Хефест.

— Аз виждам квантова сингуларност — изрича богиня Нюкта. — Черна дупка на вероятността. Безброй уравнения, всички с едно и също точно решение. Защо така, Майсторе?

— Майка му Тетида с циците от сплетени водорасли държа този арогантен смъртен в небесния квантов огън, когато бе сукалче, най-обикновена ларва — изсумтява богът на огъня. — Вероятността за смъртния му ден, час, минута и начин е стопроцентова и тъй като не може да се промени, това сякаш дава на Ахил нещо като неуязвимост към всякакви атаки и наранявания.

— Ясссссссно — изсъсква забулената Нощ. — Сине на Хера, съпруге на онази безмозъчна грация Аглая Славната, защо помагаш на този човек?

Хефест се снижава още повече.

— Отначало ме победи в единоборство, възлюбена богиньо на злокобната сянка. След това продължих да му помагам, защото интересите му съвпадат с моите.

— Имаш интерес да откриеш татко Зевс? — прошепва Нощ. Някой или нещо надава вой някъде в черните каньони от дясната ѝ страна.

— Моят интерес, богиньо, е да попреча на растящия порой на Каос.

Нощ кимва и вдига забуленото си лице към облаците около кулите на замъка.

— Чувам звездите да крещят, сакати Майсторе. Зная, че под „Каос“, имаш предвид хаос — на квантово ниво. Ти си единственият от боговете освен Зевс, който си спомня за нас и нашето мислене преди Промаяната... който помни дребните неща като физиката.

Хефест продължава да коленичи със сведен поглед и не казва нищо.

— Наблюдаваш ли квантовия поток, Майсторе? — пита Нощ. В гласа ѝ има рязка гневна нотка, която Ахил не разбира.

— Да, богиньо.

— Колко време смяташ, че ще оцелеем, ако вихрите на вероятността продължат да нарастват с това логаритмично темпо?

— Няколко дни, богиньо — измърморва Хефест. — А може би и по-малко.

— Орисниците са съгласни с теб, Херино изчадие — казва Нощ. Гръмовният ѝ тембър кара Ахил да изпита непреодолимото желание да затъкне уши с мазолестите си ръце. — Ден и нощ мойрите, тези чужди създания, наричани от смъртните Орисниците, се блъска над електронните си сметала, манипулират мехурите им магнитна енергия и километричните намотки изчислителна ДНК и с всеки ден преценките им за бъдещето започват да стават все по-несигурни, а нишките на вероятността — по-заплетени, сякаш тъканта на самото Време се е разкъсала.

— Това е шибаният Сетевос — изръмжава Хефест. — Моля за извинение, госпожо.

— Не, прав си, Майсторе — казва огромната Нощ. — Това е шибаният Сетевос, най-сетне пуснат на свобода, отървал се от полярните морета на този свят. Многогоркият е отишъл на Земята, знаеш го. Не на Земята на този смъртен, а в нашия стар дом.

— Не. — Хефест най-сетне вдига лице. — Това не го знаех.

— О, да, Мозъкът премина през браната. — Тя се засмива отново и този път Ахил запушва ушите си. Никой смъртен не е създаден да чува този звук.

— Колко време ни остава според мойрите? — прошепва Хефест.

— Клото предящата казва, че само след няколко часа квантовият поток ще имплодира тази вселена — отвръща Нощ. — Според Атропа неумолимата, която отрязва нишките на живота в момента на смъртта с омразните ножици, може би ни остава месец.

— А Лахезис? — пита богът на огъня.

— Даващата жребии, която според мен язди фракталните вълни на електронното сметало по-добре от останалите, вижда Каоса да триумфира в този свят и в тази брана след седмица-две. Както и да го погледнем, остава ни малко време.

— Ще избягаш ли, богиньо?

Нощ мълчи. От чукарите и долините зад замъка ѝ вие ехото.

— Как можем да избягаме, Майсторе? — най-сетне отвръща тя.
— Къде можем да се денем дори ние, малцината от Първоначалните, ако вселената, в която сме родени, бъде погълната от хаоса? Каквато и брана-дупка да създадем, какъвто и квантов скок да направим, винаги ще бъдем свързани с нишките на хаоса с този свят. Не, никъде не може да се избяга.

— Тогава какво ни остава, богиньо? — измърморва Хефест. — Просто да се наведем, да се хванем за палците и да оголим безсмъртните си гъзове?

Нощ издава звук като радостна егейска буря.

— Трябва да се посъветваме със Старите богове. И то бързо.

— Старите богове... — започва Майсторът и млъква. — Кронос, Рея, Океан, Тетия... заточениците в Тартар?

— Да — казва Нощ.

— Зевс никога няма да го позволи — отсича Хефест. — Никой бог няма право да общува с...

— Зевс трябва да погледне на нещата реално — прогърмява Нощ. — Или всичко ще пропадне в Хаос, дори и собствената му власт.

Ахил се изкачва две стъпала към огромната черна фигура. Щитът му е в ръката и е готов за бой.

— Хей, да не сте забравили, че съм тук? И че все още очаквам отговор на въпроса ми? *Къде е Зевс?*

Нощ се надвесва над него и насочва бледия си кокалест пръст към гърдите му като оръжие.

— Квантовата вероятност да умреш от ръката ми може и да е нула, сине Пелеев, но ако те разсипя на атоми и молекули, дори и на квантово ниво вселената ще има сериозен проблем да се придържа към тази аксиома.

Ахил чака. Вече е забелязал, че боговете често дрънкат подобни глупости. Единственото, което ти остава в такъв случай, е да изчакаш

да им дойде акъла и да заговорят нормално.

Най-сетне Нощ заговаря с глас като подхвърляни от вятъра вълни:

— Хера, сестрата и булката, дъщерята на Рея и Кронос, споделящата леглото с божествения си брат, защитничката на ахейците до степен на предателство и убийство, прелъсти Зевс и го накара да загърби задълженията си и да забрави бдителността си, като легна с него и му инжектира Сън в големия дом, в който съпругата на героя плаче и се труди, тъче през деня, а нощем разплита изтъканото. Този герой не донесе най-добрия си лък да върши кървавата си работа при Троя, а го остави окачен в тайна стая с тайна врата, скрит от женихи и грабители. Това е лъкът, който никой друг не може да опъне, лъкът, който може да запрати стрела през халките на дванадесет подредени една след друга железни секири и през два пъти по-малко тела на виновни и невинни.

— Благодаря ти, богиньо — казва Ахил и отстъпва надолу по стълбата.

Хефест се оглежда и също поема надолу, като внимава да не обърне гръб на огромната абаносова фигура в надиплена роба. Когато двамата слизат долу, Нощ е изчезнала.

— Какво искаше да каже, в името на Хадес? — прошепва Майсторът, докато се качват в колесницата и активират виртуалния пулт за управление и холографските коне. — Плачеща съпруга на герой, шибани тайни стаи, халки на дванадесет секири в линия... Нюкта почва да прилича на вашия бръщолевещ глупости делфийски оракул.

— Зевс е на остров Итака — отвърща Ахил, докато отлитат от замъка и някъде под тях реват и ръмжат невидими чудовища. — Сам Одисей ми каза, че е оставил най-добрия си лък на скалистия си остров, увит в напоени с отвари тъкани и скрит в тайна стая. Посещавал съм хитроумния Одисей навремето. Само той може да опъне оня огромен лък — или поне така твърди, не съм опитвал — и пускането на стрела през халките на дванадесет подредени в линия секири е идеята за забавление на Лаертовия син. А щом има кандидати за ръката на сексапилната му жена Пенелопа, ще му е още по-забавно да пусне стрелите през техните тела.

— Домът на Одисей в Итака — промърморва Хефест. — Хубаво място е избрала Хера да скрие спящия си господар. Имаш ли представа какво ще направи Зевс с теб, когато го събудиш, сине Пелеев?

— Ами да видим — казва Ахил. — Можеш ли да ни телепортираш направо от тази колесница?

— Само гледай — отвръща Хефест.

Човек и бог изчезват на мига, а празната колесница продължава да лети на северозапад.

---

[1] Пр. С. Недялкова. — Б.пр. ↑

50.

— Това не е Сави.

— Да си ме чувал да казвам подобно нещо, приятелю на Никой?

Харман стоеше на солидния метал на подставката на саркофага, който сякаш бе окачен над почти девет километра височина на стотина метра от северния склон на Джомолунгма, и се взираше — въпреки силното си желание да не го прави — в мъртвото лице и голото тяло на младата Сави. Просперо стоеше зад него на железните стълби. Вятърът духаше отдолу.

— *Прилича* на Сави — каза Харман.

Не можеше да успокои бясното туптене на сърцето си. Почти му се гадеше от главозамайването от огромната височина и близостта на тялото пред него.

— Но Сави е мъртва — добави той.

— Сигурен ли си?

— Сигурен съм, да те вземат мътните. Видях как твоят Калибан я уби. Видях кървавите останки на онова, което бе излял и бе оставил след себе си. Сави е мъртва. А и никога не съм я виждал толкова *млада*.

Лежащата в кристалния ковчег гола жена не би могла да е на повече от три-четири години след първата си двайсетилетка. Сави бе... древна. Всички — Хана, Ада, Деймън и Харман — бяха потресени от вида ѝ — побеляла коса, бръчки, отдавна преминало младостта тяло. Никой от старостилните човеци не бе виждал ефектите на стареенето, преди да срещнат Сави... а и след това; но след изчезването на булаторните резервоарни ясли вече всичко щеше да се промени.

— Не е моят Калибан — каза Просперо. — Не, не *мое*то чудовище. То си има свой собствен господар, изчадие на Сикоракса, поробен от Сетебос, когато го срещна на орбиталния си остров преди девет месеца.

— Това не е Сави — повтори Харман. — Не може да бъде.

Насили се да се качи по стълбите към главното помещение на Тадж Мойра, като почти грубо изблъска облечения в синя роба маг.

Преди да мине през отвора в гранитния таван, спря и тихо попита:

— Жива ли е?

— Докосни я — каза Просперо.

Харман се отдръпна още едно стъпало нагоре по стълбата.

— Не. Защо?

— Слез долу и я докосни — повтори магът. Холограмата, проекцията или каквото и да беше, сега стоеше до кристалния саркофаг. — Това е единственият начин да разбереш дали е все още жива.

— Ще се доверя на думата ти. — Харман остана на мястото си.

— Но аз не съм ти давал моята дума, приятелю на Никой. Не съм ти казвал дали това е спяща жена, труп или просто восъчна кукла, лишена от душа. Но ти гарантирам, съпруге на Ада Ардиска, че ако се събуди, ако я събудиш, ако е истинска — и ако тогава разговаряш с този събуден завърнал се дух, всичките ти най-наболели въпроси ще получат отговори.

— Какво искаш да кажеш? — Въпреки желанието си да побегне, Харман слезе обратно по стъпалата.

Магът не каза нищо. Единственият му отговор бе да повдигне кристалния капак на прозрачния саркофаг.

Не се разнесе никаква миризма на разложено. Харман стъпи на металната платформа и заобиколи, за да застане до мага. С изключение на отделните образи на голите тела в лечителните вани на Просперо, никога не бе виждал мъртвец до последните месеци. Никой старостилен човек не бе виждал. Но вече бе погребал хора в Ардис Хол и познаваше ужасните аспекти на смъртта — посиняването и смъртното вцепеняване, останалите сякаш без светлина очи, студената и твърда плът. У тази жена — тази *Сави* — нямаше никакви подобни признаци. Кожата ѝ изглеждаше мека и пълна с живот. Устните ѝ бяха розови, почти червени, както и зърната на гърдите ѝ. Клепачите ѝ с дълги мигли бяха затворени, но сякаш щеше да се събуди всеки миг.

— Докосни я — каза Просперо.

Харман протегна трепереща ръка и рязко я отдръпна. Над тялото на жената имаше тънко, но здраво силово поле, проникваемо, но напълно осезаемо, и въздухът зад него бе много по-топъл от този наоколо. Опита отново. Пръстите му се плъзнаха по гърлото на жената, откриха намек от пулс, слаб като най-лекото потрепване на крилцата на

пеперуда; след това положи длан между гърдите ѝ. Да, усещаше едва доловимите удари на сърцето ѝ — много слаби, много по-бавни от ритъма при обикновен спящ човек.

— Тези ясли са подобни на онези, в които сега спи приятелят ти Никой — тихо каза Просперо. — Забавят времето. Но вместо да лекуват и да я пазят в продължение на три дни, както прави в момента бавновременният саркофаг на Никой-Одисей, кристалният ковчег бе неин дом за хиляда четиристотин и няколко години.

Харман рязко отдръпна ръка, сякаш нещо го е ухапало.

— Невъзможно.

— Нима? Събуди я и я попитай.

— Коя е тя? — настоя Харман. — Не може да е Сави.

Просперо се усмихна. Под краката им сивите облаци се плъзгаха по северния скат на планината и се виеха около стъкленото им убежище.

— Не може да е Сави, нали? — каза магът. — Познавах я като Мойра.

— Мойра? Искаш да кажеш, че това място... Тадж Мойра... е наречено на нея?

— Разбира се. Това е гробницата ѝ. Или поне гробницата, в която спи. Мойра е постчовек, приятелю на Никой.

— Постчовеците са мъртви... С Деймън и Сави видяхме съдвжканите им от Калибан тела да се носят в смърдящия въздух на орбиталния ти остров. — Харман отново отстъпи от саркофага.

— Мойра е последната от тях — каза Просперо. — Слезе от пръстена преди повече от хиляда и петстотин години. Тя бе любовницата и съпругата на Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп.

— Този пък кой е?

Облаците бяха обгърнали платформата на Тадж и Харман вече се чувстваше малко по-уверено върху стъклото, под което имаше само сиво.

— Пристрастен към книгите потомък на първия хан — каза магът. — Управляваше каквото бе останало от Земята по времето, когато войниксите за първи път станаха активни. Беше построил този темпорален саркофаг за себе си, но обичаше Мойра и ѝ го предложи. Тук тя проспива вековете.

Харман се изсмя насила.

— Това е напълно безсмислено. Какво му е попречило на този Хотеп да направи втори саркофаг за себе си?

Усмивката на Просперо бе влудяваща.

— Направи си. Беше разположен точно тук, на тази широка подставка, до саркофага на Мойра. Но дори до такова труднодостъпно място като Ронгбок Пумори Джу-му-ланг-ма Фенг Дуд Коси Лхотце-Нупце Кумбу ага Гат-Мандир хан Хотеп Рауза все пак може да дойде някой за почти хилядолетие и половина. Едни от първите натрапници измъкнали тялото на Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп заедно с темпоралния му саркофаг и го метнали през ръба в ледника долу.

— Защо не са взели този... саркофага на Мойра? — попита Харман. Отнасяше се скептично към всяка дума на мага.

Просперо протегна станалата си на петна от старост ръка към спящата жена.

— Ти би ли изхвърлил това тяло?

— А защо не са ограбили намиращото се горе?

— Там има защити. Ще ти ги покажа по-късно, ако искаш.

— Защо тези първи натрапници не са я събудили... която и да е тя?

— Опитвах се — отвърна Просперо. — Но така и не успяха да отворят саркофага...

— Ти май нямаше никакъв проблем с това.

— Бях тук, когато Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп изработи устройството — каза магът. — Зная кодовете и паролите.

— Тогава *ти* я събуди. Искам да говоря с нея.

— Не мога да събудя тази спяща постжена — каза Просперо. — Нито пък натрапниците, ако бяха успели да преодолеят системите за сигурност и бяха отворили ковчега. Само едно нещо ще събуди Мойра.

— И какво е то? — Харман отново бе стъпил на най-долното стъпало, готов да се махне.

— Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп или някой негов пряк наследник трябва да извърши полово сношение с нея, докато спи.

Харман отвори уста, не намери какво да отговори и просто зяпна облечената в синьо фигура. Магът или се бе побъркал, или винаги си е бил луд. Трета възможност не съществуваше.

— Ти си потомък на Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп и на рода на ханове — продължи Просперо. Гласът му бе толкова

спокоен и безразличен, сякаш обсъждаше времето. — ДНК на твоето семе ще събуди Мойра.

51.

Манмът и Орфу излязоха от „Кралица Маб“, за да могат да разговарят по теснолъчевия канал на спокойствие.

Огромният кораб бе престанал да хвърля големите колкото кутия за кола атомни бомби при преминаването на орбитата на земната Луна — искаха да оповестят пристигането си, но не и стрелбата им да ги вкара в сблъсък с когото й да било или каквото и да било в екваториалния или полярния пръстен — и сега намаляваше скоростта си до орбитална при слабата гравитация от $1/8\text{ g}$ само с помощта на кратките импулси на йонните си двигатели. Манмът си помисли, че синьото зарево „под“ тях е приятна алтернатива на периодичните удари и ослепителния блясък на бомбите.

Дребният европейец трябваше да работи във вакуума по време на намаляването на скоростта, като през цялото време внимава да е прикрепен към кораба, да стои по тесните пътеки и да си отваря очите на четири по стълбите, но знаеше, че ако направи някоя глупост, йониецът Орфу ще му се притече на помощ и ще го спаси. Манмът рядко използваше вградените в гърба му малки пероксидни дюзи и можеше да се чувства удобно в пълен вакуум само в продължение на десетина-дванадесет часа, преди да му се наложи да попълни запасите си от въздух и други необходими вещества, но този външен свят на изключителен студ, ужасна горещина, убийствена радиация и чист вакуум беше естествена среда за Орфу.

— Е, какво ще правим? — попита Манмът огромния си приятел.

— Задължително трябва да свалим спускателния кораб и „Смуглата дама“ долу — отвърна Орфу. — Колкото се може по-скоро.

— Да свалим? — каза Манмът. — *Ние* ли?

Планът бе Сума IV да пилотира спускателния кораб с генерал Бех бин Адее и тридесет от бойците му, астровеки войници под прякото командване на центуриона Меп Аху, в пътническия отсек, а Манмът да чака в „Смуглата дама“ в трюма на совалката. Когато и ако дойдеше време да се използва подводницата, Сума IV и групата с него щяха да се прехвърлят в „Смуглата дама“ през входния люк. Въпреки

лошите предчувствия на Манмът от раздялата му със стария му приятел, никога не бяха замисляли да включват огромния и оптически сляп йониец в тази част на акцията. Орфу трябваше да остане в „Кралица Маб“ като външен системен инженер.

— Какво значи „ние“? — отново попита Манмът.

— Реших, че съм незаменим — изтътна Орфу. — Освен това все още пазиш онази удобна ниша в трюма на подводницата, при въздушните и енергийните възли, съобщителните канали, радара и другите сензорни механизми. Мога да се настаня там и ще се чувствам щастлив.

Манмът поклати глава, сети се, че се намира пред сляп моравек, после пък се сети, че радарът и инфрачервените сензори на Орфу ще засекат движението, и отново поклати глава.

— Защо настояваш да слезеш долу? Опитът да кацнеш на Земята ще изложи на риск срещата с излъчващия астероиден град в п-пръстена.

— Заеби излъчващия астероиден град в п-пръстена — изръмжа йониецът. — В момента най-важното е да се спуснем на планетата колкото се може по-бързо.

— Защо?

— Защо ли? — повтори Орфу. — „Защо?!“ Ти си онзи с очите, малки приятелю. Нима не *видя* телескопските изображения, които ми описа?

— Изгореното село ли имаш предвид?

— Да, изгореното село имам предвид — избоботи Орфу. — Както и другите тридесет или четиридесет човешки селища по цялата планета, нападнати от безглави същества, които сякаш са се специализирали в клане на старостилни човешки същества. На старостилни човеци, Манмът. Онези, които са проектирали нашите прадеди.

— И откога това се е превърнало в спасителна акция? — попита Манмът. Земята вече бе огромна ярка синя сфера, която с всяка минута се уголемяваше все повече. Е– и п-пръстенът бяха прекрасни.

— Откакто видях фотографиите, показващи клане на човешки същества — отвърна Орфу и Манмът разпозна почти субзвуковите тонове в гласа на приятеля си. Те означаваха, че Орфу е или много

развеселен, или много, много сериозен. А европейецът знаеше, че в случая не става дума за веселба.

— Мислех, че идеята беше да спасим нашите Пет луни, Пръстена и Слънчевата система от пълен квантов колапс — каза Манмът.

— Ще го направим утре. — Ниските тонове на Орфу се засилиха. — Днес имаме възможност да помогнем на хората долу.

— Но как? Не знаем какъв е контекстът. Изобщо нямаме представа какво става там долу. Знаем само, че онези безглави метални създания са просто роботи-убийци, създадени от хората да се избиват едни други. Ще се намесим в някакви междуособици, които не ни влизат в работата.

— Вярваш ли на думите си, Манмът?

Манмът се поколеба. Погледна далеч надолу, където йонните двигатели излъчваха сините си лъчи към растящата синьо-бяла сфера.

— Не — отвърна най-сетне той. — Не вярвам. Мисля, че и тук става нещо ново, също като на Марс, на Илион-Земя и навсякъде другаде.

— Аз също — каза йониецът. — Да вървим да убедим Астейг/Че и останалите премиер интегратори, че трябва да изстрелят спускателния кораб и подводницата, когато заобиколим Земята. С мен на борда.

— И как смяташ да ги убедиш?

— Ще им направя предложение, на което няма да могат да откажат.

Този път дълбокото буботене на йониеца бе повече в спектъра на веселието, отколкото в разтреперващите костите субзвукови тонове.

Харман се опитваше да се отдалечи колкото се може повече от кристалния ковчег. Би се върнал до айфелбана, но ветровете отвън бушуваха неистово и стигаха сто и петдесет километра в час — достатъчно силни, за да го изблъскат от мраморната площадка около Тадж Мойра. Затова вместо да излезе, той се заизкачва по наредените в спирала платформи с книгите.

Пътеките бяха тесни и бързо се издигаха, като всяка следваща бе издадена малко по-навътре над лабиринта от ниски стени далеч долу заради сключващия се горе купол. Харман щеше да се уплаши от замайващата бездна под краката си, ако не жадуваше толкова силно да се отдалечи колкото се може повече от спящата жена.

Книгите нямаха заглавия. Всички бяха с еднакви размери. Прецени, че в огромната сграда се пазят стотици хиляди томове. Буквите бяха малки и отпечатани на предрубиконов английски. Бяха по-стари от всички книги, които му бяха попадали, и му трябваша няколко минути да прочете на глас и да отгатне значението на първите две случайно попаднали му изречения. Върна книгата на мястото ѝ и положи длан върху обложката, като си представи подредени в редица пет сини триъгълника.

Сиглирането не се получи. Никакви златни букви не потекоха по дланта и ръката му, за да се запазят в паметта му. Или сиглиращата функция не работеше тук, или древните книги бяха неподатливи за нея.

— Има начин да ги изчетеш всички — каза Просперо.

Харман отскочи. Не бе чул приближаването на мага.

— И как точно? — попита Харман.

— Кабината на айфелбана тръгва след четири часа — каза магът.
— Ако не си в нея, ще ти се наложи да почакаш известно време, докато дойде следващата. Единадесет години, ако трябва да сме точни. Така че ако смяташ да ги изчетеш всичките, най-добре е да почнеш още отсега.

— Готов съм да тръгваме — каза Харман. — Обаче вятърът е много силен и...

— Ще накарам някой слуга да опъне въже, когато сме готови — каза Просперо.

— Слуга? Нима тук има слуги?

— Разбира се. Да не мислиш, че механизмите на Тадж и на айфелбана се поправят сами? — Магът се засмя. — Е, разбира се, в известен смисъл те *наистина* се оправят сами, тъй като повечето слуги са нанороботи, част от самите постройки, и са прекалено малки, за да ги забележиш.

— Всичките ни слуги на Ардис и в другите селища престанаха да работят — каза Харман. — Просто се... счупиха. И енергията им свърши.

— Разбира се — каза Просперо. — Това е, защото разруши булаторията на орбиталния ми остров. Но орбиталната и планетарната енергийна мрежа и други механизми все още са непокътнати. Дори булаторията може да се смени, ако решиш.

Харман се вцепени. Обърна се и се подпря на железния парапет. Дишаше дълбоко, без да обръща внимание на разстоянието до мраморния под долу. Когато преди девет месеца по заръката именно на този маг двамата с Деймън бяха насочили огромния колекторен пръстен към острова на Просперо, целта бе да се унищожи отворителната банкетна маса, на която Калибан от векове пируваше с телата и костите на последните старостилни човеци. От онзи ден, от унищожаването на булаторията и на знанието как човек може да се прехвърли по факса там след сериозно нараняване и в деня на всяка двайсетилетка, смъртността бе оставила дълбок отпечатък върху духа на всеки. Смъртта и стареенето отново бяха станали реалност. Ако Просперо казваше истината, то истинската младост и безсмъртието отново ставаха възможни. Само при мисълта за избор обаче стомахът му се сви и му се догади.

— Значи има друга булатория? — попита той. Произнесе думите тихо, но те заотекваха под гигантския купол.

— Разбира се. На орбиталния остров на Сикоракса. Трябва само да се активира, също като орбиталните енергийни излъчватели и автоматизирани факс системи.

— Сикоракса? Вещицата, за която каза, че е майка на Калибан?

— Да.

Харман понечи да попита как да стигнат до орбиталните пръстени и да активират булаторията, енергийните излъчватели и аварийната факс система, но си спомни, че аероскутерът на Сави в Ардис можеше да стига до тях. Пое още няколко дълбоки глътки въздух.

— Харман, приятелю на Никой, сега трябва да ме изслушаш — каза Просперо. — Можеш да напуснеш това място, когато айфелбанът стане готов да потегли, тоест след час и петдесет и четири минути. Можеш да излезеш навън и да скочиш през парапета в ледника Комбу. Всичко е въпрос на избор. Но е сигурно, както денят сменя нощта, че не ще видиш отново своята Ада, не ще се върнеш при останките на Ардис Хол, не ще видиш приятелите си Деймън, Хана и останалите оцелели от войната с войникси и калибани, не ще зърнеш дори зелената Земя, отмината от участието да стане синя и мъртва от глада на Сетевос, ако не събудиш Мойра.

Харман отстъпи от мага и стисна юмруци. Просперо се подпираше на тоягата си като изнемощял старец, но Харман идеално си даваше сметка, че само с едно движение магът може да го запрати през парапета към смъртта му върху инкрустираните със скъпоценни камъни мраморни стени на десетки метри под тях.

— Трябва да има и друг начин да я събудим — каза той със стиснати зъби.

— Няма.

Харман удари железния парапет.

— Всичко това е безсмислено, по дяволите!

— Не си мъчи мозъка напразно над тези странности! — Думите на Просперо отекнаха под високия купол. — При първа сгода — и много скоро — Мойра ще ти разясни чудесата, които те замайват. Но първо трябва да я разбудиш.

Харман поклати глава.

— Не вярвам, че съм потомък на онзи Аман еди-кой си хан Хотеп. Как е възможно? Старостилните сме сътворени от постчовеците векове след като народът на Сави е изчезнал при Последния факс и...

— Точно така — усмихна се Просперо. — Откъде мислиш, че са взети образците и запазените тела, приятелю на Никой? Мойра може да ти обясни всичко това, че и още други неща. Тя е постчовек,

последната от рода си. Знае как можеш да прочетеш всички тези книги, преди айфелбанът да напусне тази спирка. Може и да знае как да победите войниксите или калибаните, а може би дори как да победите самия Калибан и господаря му Сетебос. Но ще трябва бързо да решиш дали животът на твоята Ада си струва една малка изневяра. Мойра ще се нуждае от известно време да се събуди, да се нахрани и да разбере ситуацията, преди да е готова да тръгне с нас.

— Да тръгне с нас ли? — глупаво повтори Харман. — С айфелбана? Да дойде в Ардис?

— Почти със сигурност — отвърна Просперо.

Харман се вкопчи в парапета толкова здраво, че кокалчетата на пръстите му първо почервеняха, след което побеляха. Накрая пусна желязото и се обърна към чакащия маг.

— Добре. Ти обаче остани тук. Или по-добре се върни в кабината. Не искам да ме гледаш. Ще го направя, но трябва да съм сам.

Просперо просто примигна и изчезна. Харман остана на високата пътека още около минута — вдишваше миризмата на плесен и кожа от старите книги, — после забърза надолу по стъпалата.

53.

Четиридесет и петимата измръзнали мъже и жени, които извършваха единайсеткилометровия преход от Гладната скала до факс павилиона, едва се влачеха.

Деймън вървеше отпред — носеше раницата със светещото и от време на време гърчещо се яйце на Сетевос. Ада крачеше до него въпреки мозъчното сътресение и пукнатите си ребра. Първите няколко километра през гората бяха най-тежките — теренът бе труден и каменист, видимостта бе нищожна, отново бе завалял сняг и всички очакваха всеки момент да бъдат нападнати от невидимите войникси. Минаха тридесет минути, после четиридесет и пет, един час, а атака така и нямаше. Малко по малко хората започнаха да се отпускат.

На тридесет метра над тях се носеше аероскутерът с Греоги, Том и осемте тежко ранени от Ардис. Греоги минаваше напред, правеше кръг и се спускаше ниско, колкото да изкрещи какво е видял.

— Войниксите са на осемстотин метра пред нас, но продължават да се оттеглят — стоят настрана от теб и яйцето.

Въпреки мъчителното главоболие и тъпата болка в китките и ребрата — дори дишането бе болезнено — Ада се притесни, че войниксите са толкова близо. Беше ги виждала как тичат с пълна скорост и изскачат от дърветата. Съществата можеха да стигнат до тях за не повече от минута. Групата имаше двадесет и пет иглени пушки и пистолети, но амунициите бяха малко. Заради счупената дясна китка и бинтования си гръден кош Ада не носеше оръжие и това я караше да се чувства още по-уязвима. Снегът бе дълбок почти до колене и се вървеше трудно.

— Не разбирам — каза Ада, когато стигнаха до една широка поляна, която помнеше от стотиците си летни преходи.

— Кое? — попита Деймън. Носеше раницата със светещото яйце на една ръка разстояние пред себе си, сякаш вонеше лошо. Всъщност то *наистина* вонеше — на гниеца риба и нещо като клоака. Но продължаваше да свети и да вибрира от време на време, така че малкият Сетевос вътре явно бе все още жив.

— Защо войниксите стоят настрана, докато сме с това нещо?

— Явно се страхуват от него — каза Деймън и прехвърли раницата от дясната в лявата си ръка. В другата носеше арбалет.

— Да де. — Думите ѝ прозвучаха малко по-рязко, отколкото ѝ се искаше. Пулсиращата болка в китката, ребрата и ръцете я правеше раздразнителна. — Искам да кажа, каква е връзката между онова... нещо... в кратера Париж и войниксите?

— Не зная — отвърна Деймън.

— Войниксите са тук... открай време — каза Ада. — А онова чудовище Сетебос се появи само преди седмица.

— Зная — каза Деймън. — Но имам чувството, че между тях съществува някаква връзка. Може би винаги я е имало.

Ада кимна, трепна от болката при движението и продължи да крачи.

Четиридесет и петимата мъже и жени почти не разговаряха, докато си пробиваха път през поредните гъсталаци, пресякоха един познат поток, който сега бе почти напълно замръзнал, и продължиха надолу по стръмния склон със замръзнала висока трева и храсталаци.

Аероскутерът се снижи над тях.

— Още четиристотин метра до пътя — извика Греоги. — Войниксите са се преместили на юг. Най-малко на три километра.

Когато стигнаха пътя, всички се пооживиха, зашепнаха ѝ започнаха да се тупат по гърбовете. Ада погледна на запад към Ардис Хол. Виждаше се покритият мост непосредствено преди завоя на пътя, който се изкачваше нагоре към имението, но не и самото то, нито дори кълбетата черен пушек. За миг ѝ се стори, че ще повърне. Пред очите ѝ затанцуваха черни петна. Спря, опря ръце в коленете си и наведе глава.

— Добре ли си, Ада? — попита Лейман. Бе облечен в дрипи, бе омотал с парцали и лявата си ръка — беше изгубил четири пръста в битката с войниксите в Ардис.

До факс павилиона оставаше по-малко от километър и половина и всичко изглеждаше познато — с изключение на необичайния сняг. От войниксите нямаше и следа. Аероскутерът летеше над тях, отдалечаваше се на широки кръгове и после се връщаше — Греоги им даваше знак с вдигнат палец, докато прелиташе над главите им — след което продължаваше напред.

— Къде ще се прехвърлим, Деймън? — попита Ада. Усещаше безразличието и липсата на ентузиазъм в гласа си, но бе прекалено уморена, за да влага допълнително енергия в тона си.

— Не зная — каза мършавият мускулист мъж, в който се бе превърнал някогашният дундест естет, опитващ се да я прелъсти. — Или поне не зная къде да идем в дългосрочен план. Чом, Уланбат, кратерът Париж, Белинбад и другите по-заселени възли вероятно са покрити със син лед от Сетебос. Зная обаче един пуст възел, където се отбивам от време на време. Намира се в тропиците. Топъл е. Просто малко изоставено градче, но пък се намира на брега на океана — някой океан, някъде — и има залив. Не съм се натъквал на други животни освен гущери и няколко диви свине, но те като че ли не се страхуваха от хора. Можем да ловим риба, да ловуваме, да изработим още оръжия и да се погрижим за ранените... да се потулим, докато не измислим нещо.

— А как ще ни намерят Харман, Хана и Одисей-Никой?

Деймън не отговори почти цяла минута и тя почти чуваше мислите му; „Дори не знаем дали Харман е жив. Петър каза, че е изчезнал с Ариел“.

— Няма проблем — каза най-сетне той. — Някои от нас ще се прехвърлят редовно тук. Освен това можем да оставим някаква постоянна бележка в Ардис Хол с кода на факс възела на тропическото ни скривалище. Харман може да чете. Не мисля, че и войниксите могат.

Ада се усмихна отпаднало.

— Войниксите могат да правят много неща, за които дори не сме и подозирали.

— Така е — отвърна Деймън.

Изминаха останалата част от пътя до факс павилиона в мълчание.

Факс павилионът изглеждаше горе-долу по същия начин, по който го бе видял Деймън преди четиридесет и осем часа. Оградата му бе разрушена. Навсякъде имаше засъхнала човешка кръв, но войниксите или дивите животни бяха отмъкнали телата на онези обитатели на Ардис, които бяха изгубили живота си в опит да защитят

павилиона. Самият той обаче си бе останал недокоснат и колоната на факс възела продължаваше да се издига в центъра на откритата кръгла постройка.

Групата оцелели стоеше неловко пред павилиона и всички се озъртаха през рамо към тъмната гора. Аероскутерът кацна и ранените слязоха или бяха изнесени навън.

— Нищо в радиус от осем километра — каза Греоги. — Шантава работа. Малкото попаднали ми войникси бягаха, сякаш си по петите им.

Деймън погледна сияещото с млечнобяла светлина яйце в раницата си.

— Не ги преследваме. Просто искаме да се разкараме оттук — въздъхна той и обясни на Греоги и останалите плана си.

Последва кратка разправия. Някои от оцелелите искаха да се прехвърлят до познати възли и да видят дали приятелите и любимите им са живи. Кол бе сигурен, че възелът на имението Ломан не е бил нападен от онзи Сетевос, за който говори Деймън. Майка му била там.

— Добре, вижте! — надвика ги Деймън. — Не знаем къде може да е Сетевос точно в този момент. Чудовището превърна огромния град в кратера Париж в леден замък за по-малко от двацет и четири часа. Изминаха над четиридесет и осем часа от връщането ми, а бях последният човек, използвал факса. Ето какво ви предлагам...

Ада забеляза, че препирането спря. Хората слушаха. Приемаха Деймън като водач, също както бяха приели навремето нейното лидерство... и това на Харман. С мъка преглътна внезапния порив да заплаче.

— Да решим дали засега ще останем заедно или не. — Дълбокият глас на Деймън с лекота стигаше до всички. — Можем да гласуваме и...

— Какво означава „да гласуваме“? — попита Боуман.

Деймън обясни.

— Значи ако половината плюс един от нас... гласуваме... да останем заедно, ще трябва да направим онова, което искат повечето? — попита Око.

— Само временно — каза Деймън. — Да кажем... за седмица. Така ще сме в по-голяма безопасност, отколкото ако пътуваме

разделени. Освен това имаме ранени и болни, които не могат да се защитят сами. Ако всички още сега се прехвърлим в различни посоки, как ще се намерим отново? Ще позволим ли на онези, които искат да останат сами, да вземат пушките и арбалетите, или ще ги оставим на по-голямата група, която иска да остане заедно?

— Какво ще правим през тази седмица... ако се съгласим да дойдем с теб в онзи тропически рай? — попита Том.

— Просто каквото ви казах — отвърна Деймън. — Ще се съвземем. Ще открием или ще си изработим още оръжия. Ще построим някаква защита... точно оттатък рифа има един малък остров. Можем да си направим няколко лодки, да построим домове и укрепления на острова...

— Да не мислиш, че войниксите не могат да плуват? — обади се Стоуман.

Всички нервно се разсмяха и Ада хвърли поглед към Деймън. Черен хумор — бе сиглирала фразата от старите книги в библиотеката на Ардис Хол, — но въпреки това той успя да освободи напрежението.

— Нямам представа дали могат да плуват, но ако не могат, островът ще се окаже идеално място за нас — отвърна Деймън.

— Докато не народим толкова много деца, че да не се побираме на него — възрази Том.

Този път смехът бе по-непринуден.

— Ще изпращаме разузнавателни групи от факс възела — каза Деймън. — Още от първия ден. Така ще имаме известна представа какво става в останалия свят и кои възли са безопасни за прехвърляне. А след седмица всеки, който пожелае, ще може да си тръгне. Просто смятам, че е по-добре за всички ни да останем заедно, докато болните и ранените се оправят, а и ще имаме по-голям шанс да се нахраним и да поспим.

— Да гласуваме — каза Кол.

Направиха го колебливо, като се смееха на мисълта да решават подобен сериозен въпрос с вдигане на ръце. Гласовете за оставане заедно бяха четиридесет и три срещу седем; трима от най-тежко ранените не гласуваха, защото бяха в безсъзнание.

— Добре — каза Деймън и тръгна към факс пулта.

— Чакай малко — спря го Греоги. — А какво ще правим с аероскутера? Не може да се прехвърли, а ако го оставим тук,

войниците ще се доберат до него. Спаси живота ни повече от веднъж.

— Ох, по дяволите! — изруга Деймън. — Изобщо не се сетих.

Прокара пръсти по мръсното си, изцапано с кръв лице и Ада видя колко блед и уморен е всъщност зад тънкото лустро на енергичност, която излъчваше.

— Мисля, че измислих нещо — обади се тя.

Всички се обърнаха към нея.

— Повечето знаете, че миналата година Сави показва на някои от нас как да използваме новите функции — близката мрежа, далечната мрежа и общата мрежа. Някои дори сте ги пробвали лично. Когато стигнем до тропическия рай на Деймън, ще използваме функцията на далечната мрежа, ще разберем къде се намира мястото и някой ще се прехвърли обратно по факса, за да вземе аероскутера и да го докара до острова. Харман, Хана, Петър и Никой стигнаха до Голдън Гейт при Мачу Пикчу за по-малко от час, така че едва ли ще е нужно много време, за да се долети до островния рай.

Някои се закискаха, но повечето закимаха.

— Аз пък имам още по-добра идея — каза Греоги. — Прехвърляте се по факса до рая. Аз оставам тук и пазя аероскутера. После някой от вас се връща с информацията и още днес отлитам накъдето трябва.

— Ще остана с теб — каза Лейман: стискаше иглената си пушка в здравата си лява ръка. — Ще ти трябва някой да стреля по войниците, когато се върнат. И да те държи буден по време на полета на юг.

Деймън се усмихна уморено и се обърна към групата.

— Е?

Всички пристъпиха напред: горяха от нетърпение да се прехвърлят.

— Чакайте — спря ги Деймън. — Не знаем какво ни дебне от другата страна, така че шестима с пушки — Кол, Кейман, Ел, Боуман, Касман, Едид — елате с мен на звездата на павилиона и ще се прехвърлим първи. Ако всичко е наред, някой от нас ще се върне най-късно след две минути. След това трябва да прехвърлим ранените и болните. Том, Сайрис, бихте ли се погрижили да определите групите на носачите? Греоги ще командва шестимата с пушки, които ще пазят, докато останалите се прехвърлят. Става ли?

Всички нетърпеливо закимаха. Въръжената група пристъпи в очертанятия на инкрустираната в пода на павилиона звезда и Деймън постави ръка върху клавиатурата.

— Да вървим — каза той и набра кода на своя необитаем възел.

Не се случи нищо. Обичайния пукот и проблясъците, които се наблюдаваха при прехвърлянето по факса, просто ги нямаше.

— Един по един — каза Деймън, макар че факс възлите с лекота се справяха с шестима души едновременно. — Кол. Застани на звездата.

Кол се подчини — стискаше нервно пушката. Деймън отново набра кода.

Пак нищо. Вятърът зашумя и навя сняг в открития павилион.

— Може би онзи факс възел вече не работи — обади се от тълпата една жена, казваше Сийъс.

— Ще опитам имението Ломан — каза Деймън и набра познатия код.

Нищо.

— Не може да бъде! — възкликна плещестият Кейман и излезе напред. — Може би нещо бъркаш. Дай на мен.

Опитаха и други — набраха поне трийсет кода на познати факс възли. Нищо не работеше. Нито кратерът Париж, нито Чом и Белинбад, нито множеството Небесни кръгове на Уланбат. Нищо не се получаваше.

Всички стояха мълчаливи, зашеметени, изгубили дар слово, на лицата им бе изписан ужас и безнадеждност. Нищо през изминалата година — никой от кошмарите през последните месеци — нито Падането на метеорите, нито прекъсването на електричеството и излизането от строя на слугите, нито първите атаки на войниксите, нито вестите от кратера Париж, нито дори клането в Ардис Хол или безизходната ситуация на Гладната скала не бе поразило тези мъже и жени чак толкова и не бе ги изпълнило с такова чувство на безсилие.

Факс възлите не работеха. Светът, какъвто го познаваха още от раждането си, вече не съществуваше. Нямаше къде да избягат и сега не им оставаше нищо друго, освен да чакат края си. Да чакат връщането на войниксите, да чакат студът да ги избие или болестите и гладът да ги довършат един по един.

Ада се качи на ниската площадка около колоната на факса, за да могат да я виждат и да я чуват.

— Връщаме се в Ардис Хол — каза тя. Гласът ѝ бе силен и не търпеше възражения. — Само на километър и половина е. Можем да стигнем дотам за по-малко от час, дори в нашето състояние. Греоги и Том ще откарат онези, които са прекалено зле и не могат да вървят.

— И какво толкова има в Ардис Хол? — попита една дребна жена, Ада не се сещаше коя е. — Какво освен трупове, мърша, пепел и войникси?

— Не всичко е изгоряло — високо каза Ада.

Не знаеше дали е така. Беше в безсъзнание, когато я бяха изнесли от пламтящите развалини. Но Деймън и Греоги бяха споменали, че имало неопожарени части от имението.

— Не всичко е изгоряло — повтори тя. — Има трупи. Останки от палатки и бараки. Ако не друго, ще съборим укрепителната стена и ще си направим колиби. А освен това са останали и предмети, които не могат да изгорят. Може би има оръжия. И други неща, които сме изоставили.

— Като войникси например — обади се един покрит с белези мъж, казваше се Елос.

— Може би. Но войниксите са навсякъде — каза Ада. — И се страхуват от яйцето на Сетебос, което носи Деймън. Докато то е с нас, войниксите ще стоят настрана. А къде би искал да се срещнеш с тях, Елос? Нощем в тъмната гора или седнал до големия огън в Ардис, в топлата колиба, докато приятелите ти стоят на стража?

Последва тишина, но изпълнена с гняв тишина. Някои продължаваха да се опитват да наберат кодове, след което блъскаха отчаяно колоната.

— Защо просто не останем при павилиона? — попита Ел. — Има покрив. Можем да го затворим отстрани и да запалим огън. Укрепителната стена е по-малка и ще я възстановим по-лесно. А ако факсът проработи, ще можем бързо да се измъкнем.

— Това е разумно — съгласи се Ада. — Откъде обаче ще носим вода? Потокът е на четиристотин метра. Някой трябва да ходи за вода и да рискува да бъде открит или нападнат от войниксите. Освен това под покрива на павилиона няма достатъчно място за всички ни. А и тази долина е студена. Ардис е на по-слънчево място, там ще имаме на

разположение повече строителни материали, а има и кладенец. Можем да построим нов Ардис Хол около кладенеца, така че да не ни се налага да ходим за вода.

Никой не проговаряше. Мисълта да тръгнат отново по замръзвания път, далеч от спасителния факс павилион, бе прекалено трудна за приемане.

— Аз тръгвам — каза Ада. — След няколко часа ще се стъмни. Искam да има голям огън, преди да заблестят светлините на пръстените.

Излезе от павилиона и тръгна на запад. Деймън я последва. След това Боуман и Едид. После Том, Сайрис, Кейман и повечето от останалите. Греогри ръководеше товаренето на болните в аероскутера.

Деймън забърза да я настигне, наведе се и прошепна в ухото ѝ:

— Имам една добра и една лоша новина.

— Каква е добрата? — уморено попита Ада. Главата я болеше толкова свирепо, че трябваше да държи очите си затворени и ги отваряше само колкото да не излезе от замръзвания черен път.

— Всички идват — каза той.

— А лошата? — попита Ада. „Няма да плача, няма да плача!“

— Проклетото яйце на Сетebос започва да се излюпва.

Докато се събличаше в кристалната крипта под мраморната грамада на Тадж Мойра, Харман си даде сметка колко отвратително студено е всъщност в стъклената зала.

„Това е нередно. Това е абсолютно и тотално нередно“.

Харман и народът му нямаха абсолютно никаква представа за религия, като се изключи доживотното благоговение към постчовеците в техните орбитални пръстени и почти спиритуалната вяра на някои, че ще се възнесат до пръстените и ще прекарат вечността с постчовеците след Последния си факс. Най-близко до религиозното благоговение и церемонии се бяха доближавали от отделните сцени с гръцките богове, които бяха наблюдавали в торинската драма.

Сега Харман имаше чувството, че върши нещо като грях.

„Животът на Ада и на всички, които познавам и на които държа, може би зависи от това дали ще събудя тази постчовешка жена“.

— Но да правя секс с мъртва или изпаднала в кома непозната? — прошепна той. — Това е нередно. Това е *лудост*.

Погледна през рамо нагоре към стълбището. Просперо не се виждаше никакъв, точно както бе обещал. Харман смъкна от тялото си останалата термокожа. Въздухът бе леден. Погледна члена си и почти се разсмя, като видя колко е спаружен.

„Ами ако всичко това е просто шега на лудия стар маг?“ И каква му беше гаранцията, че Просперо не се спотайва наоколо с някакво невидимо наметало или друга магьосническа хитрина?

Стоеше на платформата на кристалния саркофаг и трепереше. Студът си бе просто част от всичко това. Неприятното изживяване от онова, което щеше да направи, бе още по-голяма част. От мисълта, че е потомък на Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп му приляваше.

Спомни си ранената и изпаднала в безсъзнание Ада горе на Гладната скала и малцината други оцелели от Ардиското клане.

„Кой може да каже дали всичко това е било истина? Просперо като нищо би могъл да настрои торинския саван да предава фалшиви образи“.

Трябваше обаче да действа така, сякаш видението е било истинско. Трябваше да продължи, сякаш емоционалното изявление на Просперо — че трябва да *се учи*, да се променя, да влезе в тази битка срещу Сетевос и войниците и калибаните, в противен случай всичко ще бъде загубено — е самата истина.

„Но какво може да направи един мъж, изживял петата си двайсетилетка?“ — запита се Харман.

Сякаш за да си отговори, той се промъкна напред, като внимаваше да не докосва краката на голата жена. Полупроницаемостта на силовото поле го караше да се чувства така, сякаш се топва предпазливо в гореща вана.

Ковчегът бе достатъчно дълъг и широк, за да може да легне до спящата жена, без да я докосва. Тъканта, върху която лежеше тя, приличаше на коприна, но на допир Харман я усещаше по-скоро като меки метални фибри под коленете си. Бе почти целият във времевите ясли и усещаше приливите и импулсите на непознатата енергия, която поддържаше тази двойница на Сави млада и може би заспала.

„Ако си смъкна главата под силовото поле, може би ще заспя за хиляда и петстотин години и така ще реша всичките си проблеми. Особено проблема какво да правя сега“.

Сви се още повече и наведе лицето си под нивото на щипещото силовото поле, подобно на влизаш във водата боязлив начинаещ плувец. Сега бе на ръце и колене над краката на жената. Въздухът в яслите бе много по-топъл и той усети как енергията от машинарията на саркофага завибрира през тялото му — но без да го приспи.

„А сега какво?“ Несъмнено и друг път в живота си се бе чувствал толкова неловко, но не можеше да си спомни кога точно.

Подобно на липсата на концепция за грях, в света на Харман идеята за изнасилване също бе чужда. В този вече свършен свят на старостилните човеци нямаше закони и никой не трябваше да ги прилага, но не съществуваше и агресивност между половете или интимност без съгласието и на двете страни. Не съществуваха закони, полиция и затвори — нито една от думите, сиглирани от Харман през последните осем месеца, — но в сплотените малки общности на групи, компании и факсове имаше своеобразно неофициално отбягване на едно или друго нещо. Никой не искаше да се окаже в изолация.

Пък и имаше достатъчно секс за всеки, който го желаше. А почти всички го желаеха.

Харман го бе желал достатъчно често през почти всичките си пет двайсетилетки. Едва през последното си десетилетие се бе научил да чете странните заврънкулки в книгите и се бе отказал от онзи ритъм на живот да се прехвърля някъде и да си ляга с някого. Бе развил странната идея, че съществува, или би могла да съществува, или може би съществува някоя специална жена за него, някоя, с която — и за която — сексуалният контакт ще е нещо изключително, нещо напълно различно от повърхностните връзки и физическите приятелства, характерни за света на старостилните човеци.

Тази мисъл бе странна. Дотолкова, че би се сторила безсмислена за всеки, на когото разкаже за това — но не го беше казвал на никого. И може би именно младостта на Ада — тя бе само на двадесет и седем, когато за първи път се любиха и се влюбиха — ѝ позволи да сподели неговите странни и романтични идеи за изключителност. Дори направиха своя „сватбена“ церемония в Ардис Хол и докато повечето от четиристотинте други хора предимно се шегуваха за всичко това и го приемаха като повод за поредното парти, неколцина — Петър, Деймън, Хана и още някои — бяха разбрали, че то има много по-голямо значение.

„Мисълта за това не ти помага да направиш онова, което ти каза да направиш Просперо, Харман“.

Бе коленичил гол над жена, която спеше — според лъжливия аватар на логосферата, който наричаше себе си Просперо, вече почти хилядолетие и половина. И за своя изненада откри, че не е готов за секс!

Защо приличаше толкова много на Сави? Тя бе може би най-интересният човек, когото бе срещал — дръзка, загадъчна, древна, от друга епоха, никога прекалено честна, тайнствена по начини, по които нито един старостилен човек от епохата на Харман не би могъл да бъде — но никога не го бе привличала като жена. Спомняше си слабото ѝ тяло в тясната термокожа на орбиталния остров на Просперо.

Тази по-млада Сави не беше слаба. Мускулите ѝ не бяха атрофирали от тежестта на вековете. Окосмяването ѝ — навсякъде — бе тъмно, не черно, както си бе помислил отначало, не

катраненочерното на прекрасната коса на Ада, а тъмнокестеняво. Облаците по северния склон на Джомолунгма се бяха разсеяли и в отразената ярка светлина на появилото се слънце някои от косъмчетата ѝ заблестяха в медночервено. Харман виждаше малките пори на кожата ѝ. Забеляза, че зърната на гърдите ѝ са по-скоро кафяви, отколкото розови. Брадичката ѝ бе с трапчинка и волева като на Сави, но бръчките, които си спомняше на челото, около устата и около ъгълчетата на очите, все още ги нямаше.

„Коя е тя?“, запита се за стотен път.

„Всъщност няма значение коя е — изкрещя умът му. — Ако Просперо казва истината, тя е жената, с която трябва да правиш секс, за да се събуди и да те научи на нещата, които трябва да знаеш, за да се прибереш у дома“.

Наведе се над спящата жена. Тя лежеше по гръб с опънати до тялото ръце, с обърнати надолу длани, а краката ѝ вече бяха леко разтворени. Като се чувстваше осквернител до последната си фибра, Харман използва лявото си коляно, за да отмести десния ѝ крак. Не би могла да бъде по-открита и уязвима пред него.

А той не би могъл да бъде по-малко възбуден физически.

Прехвърли тежестта на ръцете си, докато не застана в положение за лицева опора над проснатото под него тяло. Надигна глава нагоре, извън слабо бръмчащото силово поле, и вдиша дълбоко ледения въздух. Когато я отпусна отново в енергийното поле на саркофага, се почувства като потъващ за трети път удавник.

Отпусна се върху спящата жена. Тя не се размърда. Миглите ѝ бяха дълги и тъмни, но не потрепваха, нямаше и най-малка следа от движение на очите под клепачите ѝ, както бе виждал толкова много пъти у Ада, докато будуваше и я гледаше как спи до него под лунната светлина. Ада.

Затвори очи и си я представи — не ранена и в безсъзнание на Гладната скала, както му я бе показал червеният торински саван на Просперо, а каквато беше през осемте им месеца съвместен живот в Ардис Хол. Спомни си как се будеше до нея нощем, само за да я гледа как спи. Спомни си миризмата на сапун и жена до себе си в стоята им с еркерния прозорец в древното имение Ардис.

Усети, че започва да се възбужда.

„Не мисли за това. Не мисли. Просто си спомняй“.

Позволи си да си спомни онзи първи път с Ада, само преди девет месеца, три седмици и два дни. Бяха пътували със Сави, Деймън и Хана и тъкмо се бяха срещнали със събудения Одисей в Голдън Гейт при Мачу Пикчу. През онази нощ всеки имаше своя собствена спалня — кръглите зелени сфери, прилепнали към оранжевата кула на древния мост подобно на гроздове, висящи под хоризонталната подпора на двеста метра над руините.

След като всички се бяха оттеглили в стаята си и бяха стреснати от подовете, прозрачни като кристалния под на тази крипта — „Не, не мисли точно сега!“, — Харман се бе измъкнал от своята и бе почукал на вратата на Ада. Тя му отвори и той забеляза колко сияещи са тъмните ѝ очи в мрака.

Всъщност бе отишъл в спалнята ѝ да говорят за нещо, а не да правят любов. Или поне той така си мислеше. Веднъж вече бе наранявал чувствата ѝ — в кратера Париж, при майката на Деймън, в дома на Марина високо на кулите от бамбуково дърво на ръба на приличащия на червено око кратер. И Ада рискува живота си, или поне прехвърляне по факса до орбиталната булатория, като се прехвърли от своя балкон до неговия, като се люлееше над дълбокия хиляди километри кратер на черната дупка. А той бе казал: „Не“. „Не още“. И тя се съгласи, макар със сигурност дотогава нито един мъж да не бе отказвал на прекрасната чернокоса Ада от Ардис Хол.

А през нощта в прозрачните сферични спални, висящи от Голдън Гейт в Мачу Пикчу, с издигащите се около тях планини, които той по-късно предположи, че са Андите, и с обитаваните от духове развалини далеч под тях, той бе отишъл при нея да поговорят за... за какво? А, да — беше отишъл в стаята ѝ да я убеди да остане в Ардис Хол с Хана и Одисей, докато двамата с Деймън придружат Сави до онова легендарно място на име Атлантида, където може би ги чакаше космически кораб, с който да стигнат до пръстените. Бе много убедителен. И бе излъгал най-безсрамно. Бе казал на младата Ада, че ще е по-добре да представи Одисей на всички в Ардис Хол и че двамата с Деймън ще отсъстват само няколко дни. Всъщност се беше уплашил, че Сави ще ги отведе до някаква огромна опасност — както и стана, поради което тя изгуби живота си — и дори тогава не искаше Ада да пострада. Дори тогава чувстваше, че ще пострада собствената му плът и душа, ако ѝ се случи нещо.

Когато нареди на ириса на вратата да се отвори, Ада бе облечена във възможно най-тънката и къса копринена нощница. Бледите лунни лъчи осветяваха ръцете и миглите ѝ, докато я убеждаваше съвсем сериозно да остане в Ардис Хол с онзи странен странник Одисей.

След това я бе целунал. Не — беше я целунал само по бузата в края на разговора им, по същия начин, по който баща или приятел би целунал дете. Всъщност *тя* първа го *целуна* — страстна, открита, дълга целувка, ръцете ѝ се обвиха около тялото му и го придърпаха към нейното, докато стояха под лунната и звездната светлина. Спомни си как усети младите ѝ гърди върху своите през тънката коприна на синята ѝ нощница.

Спомни си как я отнесе до малкото легло до заоблената прозрачна стена на спалнята. Тя му помогна да се освободи от дрехите си — непохватно и същевременно с елегантна забързаност.

Дали високопланинската буря се разрази тъкмо когато бяха започнали да се любят на онова тясно легло? Със сигурност малко по-късно вече бушуваше. Спомняше си лунната светлина върху обърнатото нагоре лице на Ада, лунната светлина върху зърната ѝ, докато обхващаше гърдите ѝ с длани и ги повдигаше към устните си.

Спомняше си също как стената от вятър удари моста и разтърси спалнята — страховито и прочувствено, точно както те бяха започнали да се разтърсват и движат — Ада под него, краката ѝ се вдигнаха и се сключиха около хълбоците му, дясната ѝ ръка се спусна надолу, за да го намери и насочи...

Сега никой не го насочваше, докато се втвърдяваше над тази жена в кристалната ясла. „Нищо няма да се получи — помисли си той през потока на собствените си спомени и събуденото желание. — Ще е суха. Ще трябва да...”

Останалата част от мисълта се изгуби, когато изведнъж осъзна, че тя не е суха при колебливите му проби, а мека, отворена и дори влажна, сякаш всички тези години бе лежала тук и го бе очаквала.

Ада бе готова за него — влажна от вълнение, устните ѝ бяха топли, ръцете ѝ го обгръщаха, пръстите ѝ се плъзгаха по голия му гръб, докато той нежно се движеше в нея и с нея. Бяха се целували, докато самото целуване не бе накарало Харман — него, с четирите двайсетилетки и деветнадесетте години зад гърба си през онази седмица, най-стария човек, когото Ада бе виждала през живота си, —

не го бе накарало почти да изгуби съзнание от страст и възбуда като някое тийнейджърче.

Любеха се, докато спалнята се тресеше от бесните пориви на вятъра — отначало нежно, сякаш цяла вечност, след това с все по-нарастваща и нарастваща страст, докато Ада го караше да изостави всички задръжки, докато му се откриваше и го приемаше все по-дълбоко в себе си, докато го целуваше и прегръщаше в мощния обръч на ръцете си, докато го стискаше със сключените си крака и го драскаше с нокти.

И когато свърши, Харман сякаш остана да трепери в нея цяла вечност. Ада отвърна с вътрешно треперене, което приличаше на трусове от някакъв безкрайно дълбок епицентър, а той имаше чувството, че сякаш не цялото ѝ тяло, а само малката ѝ ръка стиска сърцевината му, отпуска и стиска отново.

Харман затрепери в жената, която приличаше на Сави и не можеше да е тя. Не се отпусна, а се отдръпна веднага. Сърцето му биеше бясно, изпълнено с чувство за вина и нещо като ужас, макар че бе изпълнен с любовта си към Ада и спомените си за нея.

Изтърколи се настрани и легна задъхан и злочест до тялото на жената върху метално-копринената тъкан. Топлият въздух се движеше около двамата и се мъчеше да го приспи. Харман усети, че може да спи — да спи хилядолетие и половина, също като тази непозната, да проспи всички опасности за този свят, за приятелите си и за своята единствена, свършена и предадена любима.

Някакво слабо движение го изтръгна от паяжината на дрямката.

Отвори очи и сърцето му почти спря, когато осъзна, че очите на жената са отворени. Беше обърнала глава и се взираше в него със спокоен хладнокръвен поглед — почти невъзможна степен на бодрост, след като бе спала толкова дълго.

— Кой си ти? — попита младата жена с гласа на мъртвата Сави.

Накрая не само красноречието на Орфу, но и безброй други фактори накараха моравеките да изстрелят спускателния кораб със „Смуглата дама“ в трюма.

Срещата на мостика стана много по-скоро, отколкото бе предложил Астейг/Че. Събитията се развиваха прекалено бързо. Двадесет минути след съвещанието им извън корпуса на „Кралица Маб“ Манмът и Орфу бяха отново на мостика и обсъждаха гласно стандартната земна атмосфера и гравитация на морското равнище с Чо Ли от Калисто, премиер интегратора Астейг/Че, генерал Бех бин Адее и главния му центурион Меп Аху, зловещия Сума IV, развълнувания Ретроград Синопесен и още неколцина моравекски интегратори и астровекски военни.

— Това е предаването, което получихме преди осем минути — каза щурманът Чо Ли. Почти всички го бяха чули, но той все пак отново го пусна по теснолъчевия канал.

Главните координати на емисията бяха същите като на предишната — от астероида с размерите на Фобос в полярния пръстен на Земята, — но този път се разнесе не глас на жена, а само поток от координати на срещата и делта-v стойности.

— Дамата желае да отведем Одисей направо в дома ѝ и да не се мотаем от другата страна на Земята — каза Орфу.

— Можем ли да го направим? — попита Манмът. — Да спрем направо на полярната ѝ орбита?

— Можем, ако отново използваме ядрените бомби за силно забавяне през следващите девет часа — каза Астейг/Че. — Но поради ред причини не е подходящо да го правим.

— Извинете ме — обади се Манмът. — Аз съм просто водач на подводница, а не щурман или инженер, но все пак не виждам как ще намалим скоростта си с помощта на слабата тяга на йонните двигатели. Да не би да разполагаме с нещо специално за финалното спиране?

— Въздушни спирачки — каза масивният дребен Чо Ли от Калисто.

Манмът се разсмя, като си представи „Кралица Маб“ с всичките й триста метра тромав, целият в трегери, накичен с кранове и лишен от всякаква аеродинамичност корпус да спира в земната атмосфера. Със закъснение осъзна, че Чо Ли не се шегува.

— Можеш да *спреш* чрез атмосферата това нещо? — попита най-сетне той.

Ретроград Синопесен пристъпи напред на сребристите си паешки крака.

— Разбира се. Още от самото начало смятахме да спрем по този начин. Широката шестдесет метра тласкателна плоча с нейното аблативно покритие се изнася назад и малко се променя, за да послужи като чудесен топлинен щит. Плазменото поле около нас в момента на маневрата не би трябвало да е прекалено силно — ще можем дори да осъществяваме връзка, ако се наложи. Първоначалните ни планове бяха за плавна спирателна маневра в атмосферата на височина сто четиридесет и пет километра над морското равнище на Земята с няколко преминавания, за да регулираме орбитата си. Трудната чест щеше да е преминаването през натоварените изкуствени п- и е-пръстени, тъй като те нямат нищо общо с чистия от отпадъци F-пръстен Касини около Сатурн, но изчисленията не бяха особено сложни. Просто ще ни се наложи да се извъртаме. А сега, тъй като явно ни е наредено да се явим незабавно в астероидния град на дамата в п-пръстена, смятаме да се гмурнем до височина тридесет и седем километра и да намалим скоростта си много по-бързо, за да се установим на подходящата за срещата елиптична орбита още при първия опит.

Орфу подсвирна.

Манмът се опита да си го представи.

— Ще се спуснем на някакви си стотина хиляди стъпки над повърхността? Та така ще можем да видим дори лицата на хората долу.

— Не съвсем — каза Астейг/Че. — Но все пак ще е по-драматично, отколкото го бяхме замислили. Определено ще оставим ярка следа в небето. Но тъкмо сега старостилните човеци вероятно са прекалено заети с други неща, за да забележат някаква си линия над себе си.

— Какво искаш да кажеш? — попита Орфу от Йо.

Астейг/Че излъчи последните фотографии. Манмът описа елементите, които Орфу не можеше да различи през съпътстващите данни.

Още кланета. Още унищожени селища, още оставени на мършоядите човешки трупове. Инфрачервените изображения показваха нагорещени сгради, студени мъртви тела и движението на също толкова студените гърбави безглави същества, които извършваха убийствата. На нощната половина на планетата на мястото на домовете и скромните градчета бушуваха пожари. Сякаш по цялата Земя старостилните човеци бяха подложени на атака от сивите метални безглави създания, които експертите на моравеките не бяха в състояние да идентифицират. Освен това на четирите континента структурите от син лед се увеличаваха и уголемяваха. Появиха се изображения на едно-единствено огромно същество, приличащо на човешки мозък с очи, само че този мозък бе с големината на склад. После дойде ред на видеото — образи, показващи чудовището почти право отгоре — то се придвижваше на нещо като огромни ръце с допълнителни подобни на пипала крайници, излизащи от него като ганглии. От отворите за хранене се подаваха някакви противни хоботи и сякаш го хранеха или пояха от самата земя.

— Виждам данните, но ми е трудно да си представя съществото — каза Орфу. — Не е възможно да е толкова грозно.

— Работим по въпроса и и на нас ни е трудно да повярваме на онова, което виждаме — отвърна генерал Бех бин Адее. — Да, *наистина* е толкова грозно.

— Има ли някаква теория що за нещо е това и откъде се е появило? — попита Манмът.

— Свързано е с покритите със син лед градове, които първоначално се видяха в бившия Париж и най-големия леден комплекс — отвърна Чо Ли. — Но ти нямаш предвид това, нали? Просто не знаем откъде се е взело.

— Моравеките виждали ли са някога изображение на нещо подобно през всички векове наблюдение на Земята от района на Юпитер или Сатурн? — попита Орфу.

— Не — отговориха едновременно Астейг/Че и Сума IV.

— Мозъкът с ръце не се движи сам — каза Ретроград Синопесен и извика още холографски и двуизмерни изображения. — Тези неща го съпътстват във всеки от осемнадесетте града, в които го видяхме.

— Хора ли са? — попита Орфу. Данните бяха объркващи.

— Не съвсем — каза Манмът и описа размерите, зъбите, прекомерно дългите ръце и ципестите крака на съществата.

— Според метричните данни са стотици — каза Орфу от Йо.

— Хиляди — поправи го главен центурион Меп Аху. — Проверихме направени едновременно снимки на отстоящи на хиляди километри едно от друго места и преброихме над три хиляди и двеста подобни на амфибии форми.

— Калибани — каза Манмът.

— Какво? — Астейг/Че модулира гласа си така, че да прозвучи объркано.

— На Марс, премиер интегратор — каза дребният европейец. — Малките зелени човечета говореха за Просперо и Калибан... от Шекспировата „Буря“. Ако помните, каменните глави би трябвало да са изображения на Просперо. Предупредиха ни за Калибан. Това същество прилича на някои версии на Калибан в постановките на пиесата, изнасяни през различните векове на Земята.

Никой от моравеките нямаше какво да каже по въпроса.

— На Земята има единадесет нови брана-дупки, откакто преди две седмици започнахме да измерваме този пик на квантова активност — включи се Бех бин Адее. — Доколкото можем да преценим, съществото-мозък ги е създало — или поне ги използва — за да може да се прехвърля от едно място на друго. То и големите, подобни на амфибии неща, които наричате калибани. Освен това в придвижването им има *модел*.

Върху проекционната маса се материализираха още холографски изображения и Манмът ги описа по теснолъчевия канал, но Орфу вече бе обработил съпътстващите данни.

— Всички бойни полета или градове, където в древната човешка история е имало кланета и изстъпления — каза той.

— Именно — каза генерал Бех бин Адее. — Виждате, че първият брана-квантов портал се отвори в Париж. Знаем, че преди повече от две хиляди и петстотин години, по времето на размяната на черни

дупки между Империята на ЕС и Глобалния ислямски суринат в и около Париж са измрели над четиринадесет милиона души.

— Останалите градове с брана-дупки също попадат в тази категория — каза Манмът. — Хирошима, Аушвиц, Ватерлоо, ХоТепса, Сталинград, Кейптаун, Монреал, Гетисбърг, Ханстак, Окинава, долината на Сомма, Нови Уелингтън — всички места на кръвопролития преди хилядолетия.

— Да не би да си имаме работа с нещо като интермембранен мозък-турист в Калаби-Яу? — попита Орфу.

— Или нещо по-лошо — каза Чо Ли. — Лъчите неутрино и тахиони от посещаваните от това... нещо... места носят някаква сложна кодирана информация. Лъчите са многоизмерни и не са насочени в нашата вселена. Не сме в състояние да ги прихванем и да декодираме съобщенията и съдържанието им.

— Мисля, че мозъкът е гул^[1] — заяви Орфу от Йо.

— Гул ли? — не разбра премиер интегратор Астейг/Че.

Орфу му обясни.

— Мисля, че изсмуква някаква тъмна енергия от тези места — каза големият йониец.

— Не изглежда особено вероятно — изцвърча Ретроград Синопесен. — Не съм чувал за неподдаваща се на регистрация... енергия... оставаща след акт на насилие. Това е метафизика — безсмислица, нямаща нищо общо с науката.

Орфу сви четири от множеството си рамене.

— Смятате ли, че големият мозък може да е създание на постчовеците или старостилните хора от времето на годините на безумието след рубикона? — попита главен центурион Меп Аху. — Както съществото Калибан и безглавите роботи-убийци? Че са дело на смахнати РНК инженери? Като някои от анахроничните растителни и животински видове, съживени на планетата?

— Не и голямото нещо — каза високият ганимедец Сума IV. — Щяхме да го видим и по-рано. Съществото-мозък с ръце е дошло през брана-дупките само преди няколко дни. Не знаем откъде са се появили калибаните и гърбавите същества, които изстребват старостилните човеци, все едно че събират десятък. Те спокойно биха могли да са артефакти или продукти на генното инженерство. Да не забравяме, че

постчовеците са създали самите себе си направо от човешкия геном преди повече от хиляда и петстотин стандартни години.

— А видяхме холограмите на бродещи по Земята динозаври, форусракоиди и саблезъби тигри — обади се главен центурион Меп Аху.

— Нима гърбавите метални неща са избили десет процента от старостилното население? — попита Манмът, който бе педантичен относно използването на думата „десятък“.

— Да — отвърна генерал Бех бин Адее — А може би и повече. И то само откакто потеглихме от Марс.

— Е, и какво ще правим? — попита Орфу от Йо. — Ако никой няма готов отговор, мога да предложа нещо.

— Слушаме — каза премиер интегратор Астейг/Че.

— Мисля, че трябва да размразите хилядата астровекски войници, да пуснете спускателния кораб и дузината атмосферни стършели на борда, да ги натъпчете до планшира с щурмоваци и да влезете в сражение.

— Да влезем в сражение? — повтори щурманът Чо Ли.

— На първо място превърнете този мозък в радиоактивна гной — каза Орфу. — След това приземете моравекските кораби и защитавайте хората. Избийте разните калибани и безглавите гърбави неща, които убиват хора. Влезте в сражение.

— Ама че необичайно предложение — смаяно промълви Чо Ли.

— Засега не разполагаме с достатъчно информация, за да решим какви действия да предприемем — каза премиер интегратор Астейг/Че. — Знаем единствено, че мозъкът — щом ще го наричаме толкова почитателно — може да е единственият мирен и съзнателен организъм на Земята. Възможно е да е нещо като археолог, антрополог или историк от другите измерения.

— Или пък гул — каза Манмът.

— Задачата ни е да наблюдаваме. А не да започваме война — каза Сума IV с тон, който предполагаше, че решението му е окончателно.

— Можем да правим и двете едновременно — каза Орфу. — На борда на „Кралица Маб“ разполагаме с достатъчно огнева мощ, за да повлияем на събитията долу. И макар да не сте казали официално нито на Манмът, нито на мен, зад нас би трябвало да идват още модерни

невидими моравекски бойни кораби. Това ще е чудесна възможност да ударим онова нещо — всички неща — и да им го начукаме, преди изобщо да се усетят какво ги е връхлетяло.

— Ама наистина *необичайно* предложение — повтори Чо Ли. — Абсолютно необичайно.

— Точно в момента целта ни не е да започваме война, а да доставим Одисей до астероидния град в полярния пръстен по искане на Гласа — каза Астейг/Че с онзи странен глас на Джеймс Мейсън, който Манмът помнеше от двуизмерните филми.

— А преди това — добави Сума IV — трябва да решим дали да продължим със спускателния кораб под прикритието на спирателната маневра, или да изчакаме срещата с орбиталния град на Гласа и доставката на нашия човешки пътник.

— Имам един въпрос — обади се Манмът.

— Да? — Астейг/Че бе също европейец и затова бе с почти същия ръст като дребния Манмът. Двамата се гледаха екран в екран. Администраторът чакаше.

— Нашият човешки пътник *желае* ли да бъде доставен на Гласа? — попита Манмът.

Настъпилата тишина се нарушаваше единствено от бръмченето на вентилаторите, комуникационните доклади до и от векските монитори и случайните гърмежи на поддържащите височината дюзи на корпуса.

— Леле! — обади се Чо Ли. — Как така пропуснахме да го попитаме?!

— Бяхме заети — каза генерал Бех бин Адее.

— Аз ще го попитам — заяви Сума IV. — Макар че ще е доста объркващо, ако изведнъж каже „не“.

— Всичките му одежди са приготвени — намеси се Ретроград Синопесен.

— Одежди ли? — избоботи Орфу от Йо. — Да не би нашият Лаертов син да е мормон?

Никой не отговори. Всички моравеки имаха известен интерес към човешката история и общество — той бе програмиран в развиващите им се ДНК и схеми, но малцина бяха погълнати от него до такава степен като огромния йониец. Нито пък бяха развили чак толкова странно чувство за хумор.

— Докато бе на борда на „Кралица Маб“, Одисей носеше облекло по наш дизайн — изцвърча Ретроград Синопесен. — А облеклото, с което ще бъде на срещата с орбиталния астероид на Гласа, ще има всички възможни записващи и предаващи наноустройства, които можем да измислим. Ще наблюдаваме всичко ставащо в реално време.

— Дори онези от нас, които ще се спуснем на Земята ли? — попита Орфу.

Настъпи неловка тишина. Моравеките рядко се чувстваха неудобно, но неудобството не им бе съвсем чуждо.

— Ти не си избран за член на екипажа — най-сетне каза Астейг/Че с резкия си, но не и неприятен тон.

— Зная — каза Орфу, — но мисля, че мога да ви убедя, че акцията на спускателния кораб *трябва* да започне по време на намаляването на скоростта на „Кралица Маб“ в атмосферата и че аз *трябва* да бъда на борда. Малкото ъгълче в трюма на подводницата на Манмът ще ми послужи толкова добре, колкото и пътническото място. Там има всички връзки, от които се нуждае, за да виждам какво става.

— От подводницата няма видимост — каза Сума IV. — Освен чрез видеовръзката, която може да прекъсне, ако спускателният кораб бъде подложен на атака.

— Освен това — Чо Ли издаде звук, подобен на опита на малко животинче да си прочисти гърлото — ти си — оптично, от техническа гледна точка — сляп.

— Да — отвърна Орфу. — Забелязах го вече. Прощавайте, просто се опитах да се пошегувам. Но като изключим подходящите положителни практики за набиране — както и да е, не си заслужава времето да обяснявам — мога да ви дам три убедителни довода защо *трябва* да бъда включен в акцията на Земята.

— Още не сме решили дали такава акция изобщо ще има — каза Астейг/Че, — но все пак да чуем доводите ти. След това премиер интеграторите ще *трябва* да вземем няколко решения, и то само за петнадесет минути.

— Разбира се, на първо място е очевидният факт, че ще бъда прекрасен посланик до която и да е или до всички разумни раси, които срещнем на Земята — избоботи Орфу.

Генерал Бех бин Адее грубо изсумтя.

— Това преди или след като ги направиш на радиоактивна гной?

— Второ, налице е и не така очевидният, но въпреки това забележителен факт, че нито един моравек на този кораб — а може би и нито един моравек въобще — не знае повече от мен за прозата на Марсел Пруст, Джеймс Джойс, Уилям Фокнър и Джордж Мари Вонг, както и за поезията на Емили Дикинсън и Уолт Уитман. Оттук следва, че нито един моравек не познава по-добре от мен човешката психология. Ако става дума за старостилните човеци, присъствието ми ще е незаменимо.

„Не знаех, че се занимаваш и с Джойс, Фокнър, Вонг, Дикинсън и Уитман“ — излъчи Манмът.

„Никога не е ставало дума за това — отвърна Орфу. — Но имам време да почета във вакуума на серния пръстен на Йо през последните хиляда и двеста стандартни години от съществуването ми“.

„Хиляда и двеста години! — излъчи Манмът. Вярно, моравеките бяха проектирани да живеят дълго, но три стандартни столетия бяха доста щедър период на съществуване на един среднестатистически век. Самият Манмът бе на по-малко от сто и петдесет години. — Никога не си ми казвал, че си толкова стар!“

„Никога не е ставало дума“ — излъчи Орфу.

— Не успявам да намеря логическа връзка в казаното на глас, преди да излъчиш към приятеля си, но моля, продължи — каза Астейг/Че. — Струва ми се, че спомена три убедителни довода защо трябва да бъдеш включен в акцията.

— Третата причина, поради която заслужавам място в спускателния кораб, е в това, че загреях — образно казано, разбира се.

— Какво си загреял? — попита Сума IV. Черният бъквивъглероден ганимедец не гледаше нетърпеливо хронометъра си, но гласът му очевидно го правеше.

— Всичко — каза йониецът. — Защо на Марс има гръцки богове. Защо съществува тунел през пространство-времето до друга Земя, в която Троянската война на Омир продължава да бушува. Откъде се е взел този невъзможно тераформиран Марс. Какво правят Просперо и Калибан, двама герои от древната Шекспирова пиеса, докато ни очакват на истинската Земя, и защо квантовата основа на цялата Слънчева система е надупчена от тези брана-дупки, които продължават да изникват... навсякъде.

Жената, която приличаше на млада Сави, наистина се наричаше Мойра, макар през следващите часове Просперо да се обръщаше към нея с Миранда, а веднъж дори с усмивка я нарече Монета, което обърка Харман още повече. От друга страна, объркването му бе толкова силно, че нищо не можеше да го засили още повече. През първия им час заедно не можеше дори да погледне Мойра, да не говорим да срещне погледа ѝ. Докато двамата се хранеха с онова, което минаваше за закуска, а Просперо просто седеше на масата, Харман най-сетне успя да погледне към жената, но не и да вдигне поглед към очите ѝ. После изведнъж осъзна, че така сякаш зяпа бюста ѝ, и отново извърна глава.

Мойра сякаш не забелязваше колко неудобно се чувства.

— Просперо, отвратителен стар плужек такъв — каза тя, докато отпиваше от портокаловия сок, поднесен от рееция се слуга. — Този начин за събуждането ми твой замисъл ли беше?

— Разбира се, че не, скъпа Миранда.

— Спри да ме наричаш Миранда, или ще започна да ти викам Мандрагора. Не съм и никога не съм ти била дъщеря.

— Разбира се, че си и беше моя дъщеря, скъпа Миранда — измърка Просперо. — Има ли жив постчовек, на когото да не съм помогнал да стане онова, което е? Нима моите лаборатории за генетични секвенции не са вашите утробы и ясли? И следователно не съм ли ваш баща?

— Днес *има* ли останали живи постчовеци, Просперо? — попита жената.

— Доколкото зная, не, скъпа Миранда.

— Тогава си го начукай.

Тя се обърна към Харман, отпи от кафето си, разряза един портокал с плашещо остър нож и каза:

— Казвам се Мойра.

Седяха на малка маса в малка стая — по-скоро тясно пространство, отколкото стая — която Харман не бе забелязал на идване. Представляваше ниша с книжни лавици по средата на

огромния купол, най-малко на деветдесет метра над пода и лабиринта от мраморни стени. Лесно бе да се разбере защо не я е видял отдолу — по стените на плитката ниша също имаше книжни лавици. Нагоре се виждаха още подобни ниши, в някои от които имаше маси като тази, на която седяха, а други приютяваха тапицирани пейки и загадъчни инструменти и екрани. Оказа се, че железните стълбища се движат като ескалатори, в противен случай на тримата щеше да им трябва много повече време, докато се изкатерят толкова високо. Нямаше парапети, а тесните мраморни пътеки и изящно оформените железни стъпала на ескалатора бяха повече въздух, отколкото метал. Рискът от падане бе ужасяващ. Харман не искаше дори да поглежда надолу, затова се съсредоточи върху книгите и докато ходеше, раменете му току отъркваха лавиците.

Жената бе облечена също като Сави, когато я видя за пръв път — синя туника от памучно платно, рипсени панталони и високи кожени ботуши. Имаше дори къса вълнена пелерина като онази на Сави от първата им среща, макар тя да бе тъмножълта вместо аленочервената, която носеше възрастната жена. Въпреки това сложната ѝ кройка с множество гънки изглеждаше същата. Освен огромната пропаст във възрастта, главната разлика между двете жени се състоеше в това, че по-старата Сави носеше пистолет — първото огнестрелно оръжие, с което се бе сблъскал Харман. Сегашната версия на Сави — Мойра, Миранда или Монета, не можеше да каже със сигурност — не бе въоръжена.

— Какво е станало, откакто заспах, Просперо? — попита Мойра.

— Искаш кратко обобщение на четиринадесет столетия в също толкова изречения ли, скъпа?

— Да. Ако обичаш — Мойра раздели сочния портокал на части и даде едно парче на Харман. Той го изяде, без да усети вкуса му.

Просперо започна напевно:

— *Дърветата загиват,
дърветата загиват и падат,
мъглите спускат бремето си на земята,
човекът нива обработва и под нея ляга,
и след много лета умира поетът.*

*Мен само жестокото безсмъртие
ме мъчи; чезна бавно в твоите обятия,
тук, в тихия край на света,
белокоса сянка, бродеща като сън
из вечно тихите места на изтока,
далечни мъгли и блестящи утринни зали.*

Наведе оплешивяващата си побеляла глава.

— Титон — каза Мойра. — Винаги са ме заболявали червата от Тенисън преди закуска. Кажи ми, Просперо, светът все още ли е нормален?

— Не, Миранда.

— Значи моят народ е мъртъв или подменен, както казваш?

Хапна грозде и ароматно сирене и отпи от голямата чаша с ледена вода. Летящите слуги незабавно я напълниха пак.

— Мъртви са, подменени или и двете.

— Ще се върнат ли, Просперо?

— Бог знае, дъще.

— Стига с този Бог, ако обичаш — каза Мойра. — А какво стана с деветте хиляди сто и тринадесет евреи-сънародници на Сави? Върнаха ли ги от неутриновата примка?

— Не, скъпа. Всички евреи и пострубиконовите хора в тази вселена си остават син лъч над Ерусалим и нищо повече.

— А ти, изнасилвачо — обърна се тя към примигващия Харман, — нямаш ли други цели в живота освен да се възползваш от спящи непознати?

Харман понечи да отговори, не се сети какво да каже и си затвори устата. Призля му.

Мойра докосна ръката му.

— Не се упреквай, мой Прометее. Нямахте кой знае какъв избор. Въздухът в саркофага бе напоен с толкова силен афродизиак, че Просперо го махна заедно с една от първоначалните подменени, самата Афродита. За щастие и на двама ни, действието му е силно ограничено във времето.

Заля го вълна на облекчение, последвана от ярост.

— Искаш да кажеш, че съм нямал избор?

— Не, щом носиш ДНК на Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп — каза Мойра. — Никой мъж от твоята раса не би трябвало да има.

Тя се обърна отново към Просперо.

— Къде е Фердинанд Марк Алонсо? Или, по-точно, каква бе участта му?

Магът склони глава.

— Миранда, обич моя, три години след като влезе в затворения факс на саркофага, той загина при един от произволните варианти на рубикона, върхлитащ старото население редовно, подобно на летния зефир. Бе погребан в кристален саркофаг до твоя, макар по онова време факс експериментът да бе в състояние единствено да предпази тялото му от разлагане, тъй като булаторните резервоари все още не се бяха научили как да се справят с рубикона. Преди ваните да се самообразоват, група халифатски мандроиди се изкачиха на Еверест, заобиколиха щитовете на охраната и започнаха да грабят Тадж. Първото, с което се заеха, бе тежкият ковчег на бедния Фердинанд Марк Алонсо — хвърлиха го в пропастта.

— Защо тогава не са хвърлили и моя? — попита Мойра. — Или не са довършили грабежа? Доколкото забелязах, всички ахати, яспис, халцедон, изумруди, лазулит, корнелиан и другите дрънкулки са си все още на място по стените на лабиринта.

— Калибан се прехвърли по факса и се погрижи за двадесет от халифатските мандроиди — каза Просперо. — На слугите им трябваше цял месец да почистят кръвта.

Мойра вдигна глава.

— Калибан е все още жив?

— О, да. Питай приятеля си Харман.

Тя стрелна с поглед Харман, но отново насочи вниманието си към мага.

— Изненадана съм, че не ме е изнасилил.

Просперо тъжно се усмихна.

— О, той се опита, скъпа Миранда. Опита много пъти, но саркофагът не се отваряше за него. Ако светът се бе подчинил на волята и члена му, отдавна вече щеше да е населил този земен остров с калибанчета от теб.

Мойра потрепери, обърна се отново към Харман и загърби стареца.

— Искам да зная твоята история, характера и живота ти — заяви тя. — Дай си ръката.

Опря десния си лакът на масата и вдигна ръка с длан към него.

Объркан, Харман направи същото, но без да я докосва.

— Ох — въздъхна Мойра. — Нима старостилните човеци са забравили споделящата функция?

— Всъщност да — обади се Просперо. — Приятелят ни Харман може — или би могъл, докато айфелбанът не ограничи достъпа му — да извиква само функциите търсене, обща мрежа, близка мрежа и далечна мрежа. И всичко това само като си представя определени геометрични форми.

— Майко божия — възкликна Мойра и отпусна ръка на масата. — Могат ли все още да *четат*?

— Само Харман и неколцина други, които той научи през последните няколко месеца — отвърна Просперо. — А, забравих да спомена, че нашият приятел се научи да сиглира преди няколко месеца.

— Да сиглира? — разсмя се Мойра. — Това никога не е било замислено като начин да се *разбират* книгите. То си е най-обикновена индексиреща функция. Сигурно е като да погледнеш рецепта в готварска книга и да си помислиш, че всъщност си изял ястието. Народът на Харман сигурно е най-тъпият подвид на *homo sapiens*, появявал се на планетата.

— Виж какво — възпротиви се Харман. — Тук съм все пак. Не говори, сякаш ме няма. Може и да не познавам тази споделяща функция, но мога да я науча бързо. Междувременно можем да разговаряме. Аз също имам въпроси, нали разбираш.

Мойра го погледна. Очите ѝ бяха сиво-зелени.

— Извинявай — отвърна тя. — Бях груба. Сигурно ти е струвало много да ме събудиш — и си го направил против волята си. Убедена съм, че би искал да си някъде другаде. Най-малкото, което мога да направя, е да се държа учтиво и да отговоря на въпросите ти.

— Можеш ли да ми покажеш тази споделяща функция, за която спомена? — попита Харман. Бе твърдо решен да не губи самообладание от тази жена, която толкова много приличаше на Сави и

говореше с нейния глас. — Или да ми покажеш как да се прехвърлям без факс възлите — добави той. — Както го прави Ариел.

— А, Ариел. — Мойра хвърли поглед към Просперо. — Значи старостилните са забравили как да се прехвърлят свободно?

— Забравили са почти всичко — каза Просперо. — Бяха накарани да забравят. От твоя народ, Мойра. От Вала, от Тирза, от Рахаба... От всички твои сънародници.

Мойра се потупа по дланта с плоското на ножа.

— Защо използва този човек да ме събуди, Просперо? Нима Сикоракса е консолидирала силата си и е освободила чудовището ти Калибан от контрола ти?

— Така направи, и той е свободен — тихо каза Просперо. — Реших, че е време да те събудя, защото сега по този свят броди Сетебос.

— Сикоракса, Калибан и Сетебос — повтори Мойра и пое дълбоко дъх през стиснатите си зъби.

— Заедно вещицата, полудяволът и създанието на мрака ще контролират Луната и Земята, ще решават всички приливи и отливи, ще имат власт над всичко.

Мойра кимна и прехапа пълната си долна устна.

— Кога тръгва айфелбанът?

— След по-малко от четири часа — отговори магът. — Ще дойдеш ли на него, скъпа Миранда? Или ще заспиш във факс ковчега на времето отново и ще оставиш атоми и спомени да се възстановяват в безсмислен кръг завинаги?

— Ще бъда в проклетата кабина. И ще почерпя от осъвременяващите бази каквото ми е нужно да знам за този прекрасен нов свят, в който се родих отново. Но първо младият Прометей има да пита, а след това имам предложение какво да направи, за да възстанови функционалния си статус.

Мойра погледна към върха на купола.

— Мойра, не — обади се Просперо.

— Харман, задай въпросите си — каза тя и постави меката си длан върху ръката му.

Той облиза устни.

— Наистина ли си постчовек?

— Да, наистина. Така ни наричаше народът на Сави преди Последния факс.

— Защо приличаш толкова много на Сави?

— А... значи я познаваш? Добре, ще науча състоянието или участието й, щом извикам осъвременяващата функция. Познавам Сави, но по-важното е, че Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп бе влюбен в нея, а тя не отвърна на любовта му — бяха от различни племена, така да се каже. Затова приех нейния образ, спомените й, гласа й — всичко... преди да дойда в Тадж.

— Как си взела образа й? — попита Харман.

Мойра отново погледна Просперо.

— Значи не знаят нищо, нали? — После се обърна към Харман. — Ние, постчовеците, стигнахме до точката да нямаме собствени тела, мой млади Прометее. Или поне не онова, което разбирате под тела. Не ни бяха нужни. Бяхме само няколко хиляди, но се размножавахме от човешкия генетичен резерв, благодарение на генетичните умения на този аватар на киберпространствената логосфера...

— Е, чак благодарности... — обади се Просперо.

— Когато искахме да приемем човешки облик — винаги женски, трябва да добавя, — просто приемахме нечий.

— Но как? — попита Харман.

Мойра въздъхна.

— Пръстените още ли са в небето?

— Разбира се — отговори Харман.

— И полярният, и екваториалният?

— Да.

— Какво са те според теб, Харман-Прометее? Там има над милион отделни тела... какво смятат твоите хора, че представляват те?

Харман отново облиза устни. Въздухът в огромния храм-гробница бе изключително сух.

— Знаем, че там бе нашата булатория, в която се подмладявахме. Повечето смятаме, че останалите тела са домове на постчовеците, на твоя народ. И ваши машини. Градове на орбитални острови, като този на Просперо. Бях миналата година на острова на Просперо, Мойра. Помогнах да го разрушим.

— Нима? — Тя отново погледна мага. — Много добре, млади Прометее. Но грешиш, ако мислиш, че тези милион тела в орбита,

повечето от които са много по-малки от острова на Просперо, са обиталища на моя вид или служещи единствено на нас машини. Разбира се, има към дузина обитатели, както и няколко хиляди огромни генератори на червееви дупки, акумулатори на черни дупки, ранни експерименти от програмата ни за пътуване между измеренията, генератори на брана-дупки... но повечето от телата в орбита служат на вас.

— На нас ли?

— Знаеш ли какво представлява прехвърлянето по факса?

— Правил съм го през целия си живот — каза Харман.

— Да, разбира се, но знаеш ли какво *представлява*?

Харман пое дъх.

— Всъщност никога не съм се замислял, но по време на пътуванията ни миналата година Сави и Просперо обясниха, че факс павилионите всъщност превръщат телата ни в кодирана енергия и след това ги възстановяват заедно с нашите съзнания и спомени на друг възел.

— Да, но факс павилионите и възлите не са необходими. Те са просто уловка, която да ви попречи да се мотаете там, където не трябва. Факс формата на телепортиране бе изключително лакома за компютърна памет, дори и за най-новите Калаби-Яу ДНК и за машините с мехурчеста памет. Имаш ли представа колко памет е нужна за запазването на данните само за молекулите на едно човешко същество, да не говорим за холистичната вълна на личността и спомените му?

— Не — отвърна Харман.

Мойра посочи към върха на купола, но Харман разбра, че всъщност тя има предвид тъмносиньото небе и орбиталните пръстени над полюса и екватора.

— Милион орбитални банки памет — каза тя. — Всяка предназначена за един от вас, старостилните човеци. А в много от другите тромави орбитални машини, в самите храненици от черни дупки телепортаторни устройства — сателити за глобално позициониране, скенери, редуктори, компилатори, приемници и предаватели — някъде там горе всяка нощ от твоя живот, мой Харман-Прометее, има звезда, носеща твоето име.

— Защо милион? — попита Харман.

— Смяташе се, че това е жизненият минимум на населението — каза Мойра, — макар да подозирам, че днес сте доста по-малко. По мое време от вашия подвид на хората имаше само девет хиляди триста и четиринадесет души — онези с инсталираните и активни наногенетични функции, както и няколко хиляди умиращи старостаростилни хора като моя любим Аман Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп, последния от своя род, последния от царското си потекло.

— Какво представляват войниксите? — попита Харман. — Откъде са се появили? Защо служеха като слуги толкова дълго, а след това започнаха да нападат моя народ, след като двамата с Деймън разрушихме острова на Просперо и булаторията? Как можем да ги спрем?

— Прекалено много въпроси — въздъхна Мойра. — Ако искаш отговор на всички, ще ти трябва контекст. А за да получиш контекста, ще трябва да изчетеш тези книги.

Харман рязко отметна глава и огледа покритата с книги вътрешна повърхност на огромния купол.

— Кои по-точно?

— *Всички*. — Мойра вдигна ръка и обхвана с жест всичко наоколо. — И знаеш ли, можеш да го направиш.

— Мойра, не — отново се обади Просперо. — Ще го убиеш.

— Глупости — каза жената. — Млад е.

— Той е на деветдесет и девет — каза Просперо. — С над седемдесет и пет години по-възрастен от тялото на Сави, което клонира за свое ползване. Тя тогава имаше спомени. Сега ти ги носиш. Харман не е *tabula rasa*.^[2]

Мойра сви рамене.

— Силен е. С ума си. Погледни го.

— Ще го убиеш — повтори Просперо. — А заедно с него — и най-доброто ни оръжие срещу Сетевос и Сикоракса.

— За какво говорите? — настоя Харман и дръпна ръката си, когато Мойра отново се опита да го докосне. — Да не искате да сиглирам всичко това? Ще отнеме месеци... години. Може би десетилетия.

— Не да ги сиглираш, а да ги *изядеш* — каза Мойра.

— Да ги изям? — повтори Харман.

„Била ли е луда, преди да влезе в хроноковчег, или вековете на възпроизвеждане клетка по клетка и неврон по неврон са унищожили разсъдъка ѝ?“

— Да ги изядеш — потвърди Мойра. — В смисъла, по който Талмудът говори за изяждането на книги — не да ги прочетеш, а да ги погълнеш.

— Не разбирам.

— Знаеш ли какво е Талмудът? — попита Мойра.

— Не.

Мойра посочи отново към върха на купола, на около седемдесет етажа над тях.

— Там горе, млади приятелю, под купол малък от стъкло прозрачно, шкаф от злато, перли и кристал се крие, ключето златно е у мен. Отворено е то към свят и малка чудна лунна нощ.

— Като твоя саркофаг ли? — попита Харман. Сърцето му биеше бясно.

— Няма нищо общо с моя саркофаг — разсмя се Мойра. — Онзи ковчег е просто поредният възел от вашата факс въртележка, който ме възпроизвеждаше през вековете, докато не дойде време да се събудя и да се заема с работа. Говоря за машината, която ще ти позволи да *прочетеш подробно всички тези книги*, преди айфелбанът да тръгне от станцията след... — тя погледна дланта си — три часа и четиридесет и осем минути.

— Не го прави, Мойра — каза Просперо. — Няма да ни помогне във войната срещу Сетевос, ако е мъртъв или лигавещ се малоумник.

— Млъкни, Просперо — рязко го отрязва Мойра. — Виж го само. Той вече е малоумник. Сякаш след времето на Сави цялата му раса е претърпяла лоботомия. Спокойно можеше и да е мъртъв. А така, ако шкафът работи и той оцелее, ще може да послужи и на себе си, и на нас. — Тя отново хвана ръката на Харман. — Какво най-много ти се иска на този свят, Харман-Прометее?

— Да се върна вкъщи и да видя съпругата си — отвърна той.

Мойра въздъхна.

— Не мога да гарантирам, че кристалният шкаф, познанието и нюансите на всички тези книги, събрани през вековете от моя беден мъртъв Алан Фердинанд Марк Алонсо, ще ти позволят да се прехвърлиш свободно при съпругата си... как се казва?

— Ада.

От двете срички едва не се разплака. Искаше му се да плаче двойно — за това, че ѝ липсва, и заради измяната си.

— При Ада — каза Мойра. — *Мога* обаче да ти гарантирам, че *няма* да се прибереш жив вкъщи, ако не се възползваш от този шанс.

Харман стана и пристъпи на лишената от перила тераса на деветдесет метра над студения мраморен под. Вдигна поглед към центъра на купола на над двеста метра нагоре, но видя само нещо като мараня на мястото, където последните метални пътеки се събираха в едно като черни и почти невидими тънки паяжини.

— Харман, приятелю на Никой... — започна Просперо.

— Млъквай — сопна се Харман на мага на логосферата и се обърна към Мойра. — Да вървим.

---

[1] В исляма — зъл дух, хранещ се с трупове, вампир — Б.пр. ↑

[2] Празна дъска, бял лист (лат.) — Б.пр. ↑

— Телепортирах ни според указанията ти, но къде се намираме, в името на царството на Хадес? — казва Хефест.

— На остров Итака — отвръща Ахил. — Суров и скалист е, но е добра дойка за момчета, които искат да станат мъже.

— Повече ми прилича и намирисва на гореща смърдяща кенефна яма — отбелязва богът на огъня, докато куца по прашната, осеяна с камъни пътека, водеща нагоре по стръмния склон през пълни с кози и говеда поляни към мястото, на което под безмилостните лъчи на слънцето блестят червените керемиди на няколко постройки.

— Бил съм тук и преди, за първи път като момче — казва Ахил. Тежкият щит на героя е вързан на гърба му, мечът му е на сигурно място в ножницата. Русокосият млад мъж не се поти от катеренето и горещината, но куцащият покрай него Хефест пъшка и от него се леят потоци пот. Дори брадата на безсмъртния Майстор е подгизнала.

Стръмната тясна пътека свършва на върха на хълма при няколкото големи постройки.

— Дворецът на Одисей — казва Ахил и пробягва последните петдесет метра.

— *Дворец* ли? — задъхва се богът на огъня и излиза с куцане на откритото пространство пред високите порти, хваща с двете си ръце сакатия си крак и се превива, сякаш всеки момент ще повърне. — Прилича повече на шибана вертикална свинска кочина.

Останките от малката запустяла крепост се издигат като дундест каменен пън на петдесетина метра вдясно от основната сграда на издаващата се отвесна скала. Самата сграда, или дворецът на Одисей, е построена от по-скоро одялани камъни и по-ново дърво, макар че главните порти — отворени — представляват две древни каменни плочи. Пътека към терасата е настлана със скъпи плочи, подредени спретнато, очевидно дело на най-добрите занаятчий и зидари, макар че също толкова очевидно не са били почиствани от доста време, а външните стени и колони са боядисани в ярки цветове. *Нарисувани* лозя, изпълнени с изображения на птици и техните гнезда, се вият по

белите колони от двете страни на входа, но тук растат и истински лози, чиято плетеница привлича истински птици и е станала приют за две-три гнезда. Ахил вижда разноцветните фрески по стените на сенчестия вестибюл зад широко отворените врати.

Поема напред, но спира, когато Хефест го сграбчва за ръката.

— Там има силово поле, сине Пелеев.

— Не го виждам.

— Не би и могъл, докато не се натресеш на него. Сигурен съм, че би убило всеки смъртен, а теб би те съборило по задник, макар и да си бързоногият мъжеубиец с коефициент на вероятностна сингуларност, както се изрази Нюкта. Уредите ми измерват най-малко двеста хиляди волта и достатъчно висок ампераж, за да нанесе сериозни щети. Стой настрана.

Брадатият бог-джудже започва да рови из кутиите и подобните на тирбушони метални предмети, висящи на различни върви и ремъци по тежката му дреха, проверява разни малки циферблати, използва къс жезъл с щипки като паст на алигатор, за да закачи нещо като мъртъв метален пор към някаква изходна точка в невидимото поле, след което свързва четири ромбоидни устройства с цветна жица, преди да натисне едно месингово копче.

— Готово — казва богът на огъня. — Полето е свалено.

— Ей затова обичам първожреците — казва Ахил. — Нищо не правят, след което почват да се фукат.

— Нямаше да говориш така, ако се беше натресъл в полето — изръмжава богът. — Това е дело на Хера, благодарение на моите машини.

— Тогава ти благодаря — отвръща Ахил, минава под арката и влиза във вестибюла на Одисеевия дом.

Внезапно се разнася ръмжене и от сенките изпълзва някакво тъмно животно.

Мечът на Ахил моментално се озовава в ръцете му, но кучето вече се е проснало на прашните плочи.

— Това е Аргус — обяснява Ахил и потупва проснатото скимтящо животно по главата. — Одисей го обучил още от пале преди повече от десет години, но трябвало да тръгне за Троя, преди да е успял да го изведе на лов за глигани или елени. Телемах, синът на

хитроумния ни приятел, би трябвало да е негов господар в отсъствието на Одисей.

— Никой не му е господар от седмици — казва Хефест. — Псето е почти умряло от глад.

Вярно е — Аргус е прекалено слаб, за да стане, дори за да помръдне глава. Само големите му умоляващи очи следят галещата горъка на Ахил. Ребрата му изпъкват през увисналата, изгубила блясъка си козина.

— Не може да излезе през силовото поле на Хера — измърморва Ахил. — А се обзалагам, че вътре няма нищо за ядене. Може и да е намирал вода от дъжда и улуците, но не и храна.

Измъква няколко бисквити от малката си торба — бисквити, откъснати от дома на Майстора — и дава две на кучето. Животното едва успява да ги сдъвче. Ахил оставя още три до главата му и се изправя.

— Няма дори труп, който да изяде — казва Хефест. — Хората изчезнаха навсякъде по вашата Земя с изключение на района около Илион — просто изчезнаха като шибан пушек.

Ахил се обръща към куция бог.

— Къде са нашите хора? Какво си сторил с тях ти и останалите безсмъртни?

Майсторът вдига ръце.

— Не беше наше дело, сине Пелеев. Нито дори на великия Зевс. Някаква друга сила опразни тази Земя. Ние, олимпийците, се нуждаем от поклонниците си. Да живеем без нашите смъртни подлизурковци, обожатели и строители на олтари е като да сме нарциси, живеещи в свят без огледала... а добре познавам Нарцис. Това не беше наше дело.

— Да не очакваш да повярвам, че има и други богове? — пита Ахил, все още вдигнал наполовина мечата си.

— Големите бълхи имат малки бълхи, а малките бълхи ги ядат по-малки, а тях — още по-малки и така до безкрай, или някаква глупост от сорта — отвърща брадатият безсмъртен.

— Млъкни — казва Ахил, потупва пак вече усърдно дъвчещото куче и обръща гръб на Хефест.

Минават през вестибюла и влизат в централното помещение — тронната зала, както се оказва, където преди години Ахил е приет от Одисей и жена му Пенелопа. По онова време синът им Телемах е

срамежливо шестгодишно хлапе и едва се справя със задачата да се поклони на събралите се мирмидонци, преди набързо да бъде отведено от дойката си. Сега тронната зала е празна.

Хефест прави справка със своите кутии-инструменти.

— Оттук — казва той и повежда Ахил зад трона през изрисувания с ярки фрески вестибюл към едно по-тъмно и дълго помещение. Това е залата за пиршества, с ниска десетметрова маса.

Зевс е проснат по гръб върху масата с разперени ръце и крака. Гол е и хърка. В залата за пиршества цари хаос — навсякъде са захвърлени бокали, купи и прибори, по целия под са пръснати стрели от падналият огромен колчан, а гобленът от една от стените е смъкнат и е натикан под хъркащия баща на боговете.

— Ясно, това е Абсолютният сън — измърморва Хефест.

— Така изглежда — съгласява се Ахил. — Учуден съм, че гредите на покрива са си още на мястото при такава дъскорезница.

Мъжеубиецът стъпва внимателно върху пръснатите по пода назъбени върхове на стрелите. Макар малцина гръцки бойци да си признават, повечето мажат върховете на копията и стрелите си със смъртоносни отрови, а единственото нещо, което Пелеевият син знае от оракула и от майка си Тетида за собствената си смърт, е, че една отровна стрела ще се забие в единствената смъртна част на тялото му и ще доведе до края му. Но нито безсмъртната му майка, нито богините на съдбата са му казали къде или кога точно ще умре, нито пък кой ще изстреля смъртоносната стрела. Би било прекалено абсурдно и иронично, мисли си Ахил, да убодне петата си в някоя от старите пръснати стрели на Одисей и да умре в агония, преди да може да събуди Зевс и да поиска спасяването на Пентезилея.

— Искам да кажа, че Абсолютният сън е шибаният опият, с който го е приспала Хера — казва Майсторът. — Аз помогнах настойката да стане аерозол, макар че Нюкта е истинският химик.

— Можеш ли да го събудиш?

— О, да, предполагам — казва Хефест, сваля малки кесии и кутийки от ремъците и коланите по кожената си дреха, рови в кутиите, отказва се от едни неща и нарежда мускали и малки устройства върху покритата с намачкания гоблен маса до гигантското бедро на Зевс.

Докато брадатият бог-джудже смесва разни неща и сглобява апаратите си, Ахил за първи път се вглежда отблизо в Зевс, бащата на

всички богове и хора, повелителя на буреносните облаци.

Зевс е висок четири метра и половина и изглежда впечатляващо дори когато е проснат по гръб, разкراчил крака върху гоблена и масата, извънредно мускулест и съвършено сложен, дори брадата му е на съвършени къдрици. Но с изключение на маловажните неща като размери и физическо съвършенство, той е просто един огромен мъж, насладил се на страхотно чукане и заспал след него. Божественият пенис, дълъг почти колкото меча на Ахил, все още лежи дебел, розов и отпуснат върху лъскавото божествено бедро. Гръмовержецът хърка и пуфти като свиня.

— Това би трябвало да го събуди — казва Хефест. Държи спринцовка — нещо, което Ахил не е виждал никога, — завършваща с дълга над тридесет сантиметра игла.

— В името на боговете! — извиква Ахил. — Нима смяташ да забиеш това в татко Зевс?

— Право в лъжливото му похотливо сърце — противно се изкисква Хефест. — Хиляда кубически сантиметра чист божествен адреналин, смесен по моя собствена рецепта с различни амфетамини. Единствената противоотрова на Абсолютния сън.

— Какво ще направи, като се събуди? — пита Ахил и издърпва щита пред себе си.

Хефест свива рамене.

— Нямам намерение да вися тук, за да разбера. Телепортирам се в секундата, след като му бия коктейла. Реакцията на Зевс за събуждането му с игла в сърцето си е твой проблем, сине Пелеев.

Ахил сграбчва бога-джудже за брадата и го придърпва към себе си.

— Давам ти дума, че ще бъде *наш* проблем, ако е проблем, куци Майсторе.

— Какво искаш от мен, смъртни? Да остана тук и да те държа за ръчичка ли? Твоя беше шибаната идея да го събудим.

— Но е и в твой интерес Зевс да се събуди, боже с един по-къс крак — отвръща Ахил, без да пуска брадата на безсмъртния.

— И как така? — Хефест присвива здравето си око.

— Помагаш ми сега — прошепва Ахил в мръсното безформено божествено ухо — и след седмица може ти да седиш на златния трон в Залата на боговете, а не Зевс.

— И как ще стане това? — пита Хефест, но също шепнешком. Продължава да присвива око, но внезапно в него се е появила и жажда.

Все така тихо, все така стиснал брадата на Хефест в юмрука си, Ахил разкрива плана си на Майстора.

Зевс се събужда с рев.

Верният на думата си Хефест изчезва в мига, когато инжектира адреналина в сърцето на бащата на боговете, като спира само колкото да измъкне дългата игла и да метне спринцовката колкото се може подалеч от него. След три секунди Зевс сяда и изревава толкова силно, че Ахил затиска ушите си с ръце. Бащата на боговете скача, обръща десетметровата тежка дървена маса и разпердушинва цялата южна стена на Одисеевия дом.

— **ХЕРА!!!** — крещи той. — **ПРОКЛЕТА ДА СИ!**

Ахил се насилва да не се свие на кълбо от страх, но все пак прави крачка назад, докато Зевс доунищожава остатъците от стената, използва една гредка, за да разбие на хиляди парчета изпълняващото ролята на свещник колело на колесница, разбива тежката преобърнатата маса с един удар на гигантския си юмрук и закрачва бесен напред-назад.

Най-сетне бащата на всички богове като че ли забелязва стоящия до вратата към вестибюла Ахил.

— **ТИ!**

— Аз — съгласява се Ахил, синът на Пелей. Мечът му е в ножницата, щитът е закрепен на рамото, вместо да е в ръката му. Ръцете му са празни. Дългият богоубийствен нож, даден му от Атина да убие Афродита, е затъкнат в широкия му колан, но не се вижда.

— Какво правиш на Олимп? — изръмжава Зевс. Все още е гол. Хваща се за челото с огромната си лява ръка и Ахил буквално вижда ужасното главоболие да трепти в кървавочервените му очи. Очевидно след Абсолютния сън следва тежък махмурлук.

— Не си на Олимп, господарю Зевс — спокойно отговаря Ахил. — Намираш се на остров Итака, в залата за пиршества на Лаертовия син Одисей, под прикритието на златен облак.

Зевс се оглежда с присвити очи, после отново свежда глава към Ахил.

— Колко време съм спал, смъртни?

— Две седмици, татко — отвърща Ахил.

— Ти, аргивецо, ти, бързоноги мъжеубиецо, *ти* не би могъл да ме събудиш от какъвто там опиат е използвала белоръката Хера, за да ме упои. Кой бог ме съживи и защо?

— О, Зевсе Гръмовержецо — казва Ахил и скланя глава почти смирено, както е виждал да го правят други толкова много пъти. — Ще ти кажа всичко, което искаш да знаеш — и е истина, че докато повечето от безсмъртните на Олимп те изоставиха, поне един бог остана твой верен слуга, — но първо трябва да помоля за услуга.

— Услуга? — изревава Зевс. — Ще ти дам такава услуга, че ще има да я помниш, ако си позволиш да говориш отново без мое разрешение. Стой там и мълчи.

Огромната фигура посочва и една от трите останали стени, онази, на която е бил окачен колчанът с отровните стрели и на която има отпечатък на грамаден лък, се замъглява и се превръща в триизмерна наблюдателна повърхност, много подобна на холобасейна в Голямата зала на боговете.

Ахил проумява, че пред него се разкрива въздушен изглед към същата тази постройка — двореца на Одисей. Може да види отвън кучето Аргус. Полумъртвото от глад куче е изяло бисквитите и се е съживило достатъчно, за да успее да изпълзи навън на сянка.

— Хера би трябвало да е оставила силово поле зад моя прикриващ златен облак — промърморва Зевс. — Единственият, който би могъл да го премахне, е Хефест. Ще се оправя с него по-късно.

Зевс отново раздвижва ръката си. Виртуалният дисплей се прехвърля към върха на Олимп, към празните домове и зали, към изоставените колесници.

— Слезли са долу да си играят с любимите си играчки — мърмори Зевс.

Ахил вижда битката под стените на Илион. Силите на Хектор като че ли отблъскват аргивците. Въздухът е изпълнен с облаци стрели и двадесет или повече летящи колесници. Мълнии и ярки червени лъчи се стрелкат над бойното поле на смъртните и експлозии изпълват небето: боговете се сражават помежду си, докато героите им са се вкопчили в смъртна схватка под тях.

— Виждаш ли ги, Ахиле? — поклаща глава Зевс. — Пристрастени са като наркомани, като играчи в казино. Петстотин години, откакто победих последните титани, първоначалните подменени, и хвърлих Кронос, Рея и другите чудовищни първородни в зловонната яма на Тартара, петстотин години, откакто развиваме нашите олимпийски сили, влизаме в божествените си роли... и **ЗА КАКВО???**

На Ахил не му е наредено изрично да говори и си държи езика зад зъбите.

— **ПРОКЛЕТИ ДЕЦА И ТЕХНИТЕ ИГРИ!!!** — изревава Зевс и Ахил отново се принуждава да си запуши ушите. — Безполezni като надрусани с хероин наркоманчета от Изгубената ера пред видеоигрите си. След цялото дълго десетилетие заговори, конспирации и тайни борби въпреки забраната ми, след като забавяха времето, за да могат да натъпчат любимите си геройчета с нанотехнологични сили, те просто трябва да видят всичко докрай и да са сигурни, че тяхната страна ще победи. **СЯКАШ ТОВА ИМА НЯКАКВО ПРОКЛЕТО ЗНАЧЕНИЕ!**

Ахил знае, че някой нисш човек — а за него всички хора са нисши — би трябвало вече да е паднал на колене и да пищи от болка от божествения крясък, но все пак ултразвуковият гръм и рев го карат да му прималее.

— Пристрастени идиоти! — Ревът на Зевс сега е малко по-поносим. — Трябваше още преди пет години да ги накарам всички да се запишат в Анонимни илионийци и да не допусна тази ужасна разплата, която предстои. Хера и съюзниците ѝ наистина прекалиха.

Ахил гледа клането на стената. Образът е толкова дълбок, толкова триизмерен, че стената сякаш се е отворила към претъпканите с убийци бойни полета на самия Илион. Ахейците под некадърното ръководство на Агамемнон видимо се огъват — сребролъкият Аполон очевидно е най-смъртоносният бог в сражението и успява да прогони летящите колесници на Арес, Атина и Хера обратно към морето, — но това все още не е разгром, все още не, нито на небето, нито на земята. От картината на сражението кръвта на Ахил кипва и му се иска да се втурне в боя, да поведе своите мирмидонци в контраатака и да започне клане, което би спряло единствено когато колесницата и конете му

изтрополят по мрамора на Приамовия дворец — за предпочитане с влаченото отзад тяло на Хектор, оставящо кървава диря след себе си.

— Е??? — изревава Зевс. — Говори!

— За какво, татко на всички богове и хора?

— Каква е онази... услуга... която искаш от мен, сине Тетидин?

— Докато е наблюдавал събитията на стената, Зевс е успял да облече одеждите си.

Ахил пристъпва напред.

— В замяна на това, че те намерих и събудих, татко Зевсе, те моля да върнеш живота на Пентезилея в една от ваните на Лечителя и...

— Пентезилея? — изревава Зевс. — Амазонската курва от северните райони? Русокосата кучка, която уби сестра си Хиполита, за да се добере до безполезния трон на амазонките? Как е умряла? И какво общо има тя с Ахил или Ахил с нея?

Ахил стиска зъби, но държи погледа си — сега убийствен — надолу към земята.

— Обичам я, татко Зевсе, и...

Зевс гръмовно се изсмива.

— *Обичаш* я значи? Сине Тетидин, наблюдавам те по моите предаващи стени и подове и лично, откакто бе бебе, откакто бе сополиво хлапе, обучавано от търпеливия кентавър Хирон, и никога не съм те виждал да обичаш жена. Дори момичето, което роди сина ти, биваше изоставяно като ненужен товар, когато изпитваше желание да идеш на война — или да мърсуваш и изнасилваш. И сега *обичаш* Пентезилея, онази безмозъчна руса путка с копие. Разкажи ми още някоя приказка, сине Тетидин.

— *Обичам* Пентезилея и искам да се възстанови — процежда през зъби Ахил.

В този миг е в състояние да мисли единствено за богоубийствения нож в колана си. Но Атина вече го е лъгала. Ако е излъгала и за способностите на този нож, ще се окаже истински глупак да тръгне срещу Зевс. Ахил знае, че така и така е глупак, щом като е дошъл тук да моли бащата за дар. Но въпреки това се овладява, свел поглед надолу и свил мощните си юмруци.

— Афродита даде на царицата на амазонките благоухание, което да си сложи, когато влезе в двубой с мен... — започва той.

Отново се разнася гръмовният смях на Зевс.

— Само не и номер девет! Е, наистина здравата са ти го начукали, приятелю. Как умря курвата Пентезилея? Не, чакай, ще видя сам...

Господарят татко махва отново с дясната си ръка и екранът на стената се замъглява, измества се, прескача назад през време и пространство. Ахил вдига поглед и вижда обречената амазонка да напада него и хората му на червеното поле в подножието на Олимп. Гледа как Клония, Бремуза и останалите амазонки падат от стрелите и мечовете на мъжете. Гледа отново как хвърля безпогрешното копие на баща си и как пронизва Пентезилея и коня зад нея, набучва ги подобно на някакви гърчеши се насекоми.

— О, добра работа — прогърмява Зевс. — И сега искаш да я върнеш към живот в една от ваните на моя Лечител?

— Да, господарю — казва Ахил.

— Не зная как си разбрал за Залата на лечението — казва Зевс, — но би трябвало да знаеш, че дори неземните умения на Лечителя не са в състояние да върнат към живота смъртен.

— Господарю — с тих, но напрегнат глас казва Ахил. — Атина направи магия коварната смърт да не овладее тялото на моята възлюбена. Може би е възможно да...

— **ТИШИНА!** — изревава Зевс и звуковата вълна отхвърля Ахил към холостената. — **НИКОЙ ОТ ПЪРВОНАЧАЛНИЯ ПАНТЕОН БЕЗСМЪРТНИ НЕ МОЖЕ ДА КАЗВА НА ТАТКО ЗЕВС КАКВО Е ВЪЗМОЖНО И КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ НАПРАВИ, ОЩЕ ПО-МАЛКО НЯКАКЪВ СИ СМЪРТЕН КОПИЕНОСЕЦ С ПРЕКОМЕРНО РАЗВИТИ МУСКУЛИ.**

— Да, татко — казва Ахил и вдига очи към грамадната брадата фигура, — но се надявах, че...

— Тишина — повтаря Зевс, но този път тонът му позволява на Ахил да махне ръце от ушите си. — Сега тръгвам — да унищожа Хера, да хвърля съучастниците ѝ в бездънния Тартар, да накажа останалите богове по начин, който никога не ще забравят, и веднъж завинаги да затрия тази нападаща аргивска армия. Вие гърците наистина ми дойдохте до гуша със своята безочливост и коварство.

Зевс закрачва към вратата.

— Намираш се на Илион-Земя, сине Тетидин. Може да са ти нужни много месеци, но и сам ще можеш да намериш пътя до дома си. Не ти препоръчвам да се връщаш при Илион — докато стигнеш, там няма да са останали живи ахейци.

— Не — казва Ахил.

Зевс рязко се обръща. Някъде под брадата му играе усмивка.

— Какво каза?

— Казах не. Ти *трябва* да изпълниш желанието ми. — Ахил сваля щита и го наглася на ръката си, сякаш тръгва на бой. Измъква меча си.

Зевс отмята глава и се разсмива.

— Да изпълня желанието ти или... какво, копеле Тетидино?

— Или ще нахраня с черния дроб на Зевс Аргус, гладното куче на Одисей в двора — твърдо заявява Ахил.

Зевс се усмихва и поклаща глава.

— Знаеш ли защо си още жив, насекомо?

— Защото съм Ахил, синът Пелеев — отговаря мъжеубиецът и пристъпва напред. Искане му се да има копие. — Най-великият воин и най-благородният герой на Земята, неуязвим за враговете си, приятел на убития Патрокл, роб и слуга на никой човек... или бог.

Зевс отново поклаща глава.

— Ти не си син на Пелей.

Ахил спира.

— Какви ги говориш, повелителю на мухите? Господарю на конските лайна? Аз съм синът на Пелей, който е син на Еак, син на смъртен, оженил се за безсмъртната морска богиня Тетида, цар и потомък на дългия род царе на мирмидонците.

— Не — казва огромният бог, прави крачка напред и се издига над Ахил. — Ти си син на Тетида, но си копеле от моето семе, а не от семето на Пелей.

— Ти! — Ахил се опитва да се разсмее, но от гърлото му излиза нещо като дрезгав лай. — Безсмъртната ми майка ми каза цялата истина, че...

— Безсмъртната ти майка лъже с мръсните си от водорасли уста — смее се Зевс. — Преди почти три десетилетия пожелах Тетида. Тогава тя не бе изцяло богиня, макар и да бе много по-красива от повечето от вас, смъртните. Но богините на съдбата, онези проклети

броячки на зърна със сметала с ДНК памет, ме предупредиха, че всяко родено от мен и Тетида дете ще означава край на властта ми, може да причини моята смърт и да свали властта на самия Олимп.

Ахил го гледа с омраза и неверие.

— Но аз въпреки това желях Тетида — продължава Зевс. — И затова я изучах. Но преди това се преобразих в тялото на Пелей — някакъв обикновен смъртен, по който бе залитнала по онова време Тетида. Но спермата, която те зачена, е Зевсовото божествено семе, Ахиле, сине на *Тетида*, не си мисли друго. Защо иначе мислиш, че майка ти те отнесе толкова далеч от онзи идиот Пелей и те даде да те отгледа един стар кентавър?

— Лъжеш — изръмжава Ахил.

Зевс поклаща глава, почти тъжно.

— И ще умреш на мига, млади Ахиле — казва бащата на всички богове. — Но ще умреш, знаейки, че ти казвам истината.

— Не можеш да ме убиеш, повелителю на раците.

Зевс почесва брадата си.

— Прав си, не мога. Поне не пряко. Тетида се е погрижила за това. Когато разбра, че аз съм бил любовникът, който я е изучавал, а не лишения от хуй червей Пелей, тя научи и предсказанието на мойрите и че ще те убия също толкова сигурно, колкото баща ми Кронос предпочиташе да изяде децата си, вместо да рискува с бунтове и отмъщения, когато пораснат. И щях да го направя, млади Ахиле — щях да те изям като бебе, ако Тетида не те бе сложила във вероятностните пламъци на чистия квантов небесен огън. Ти си уникален за вселената квантов изрод, копеле на Тетида и Зевс. Смъртта ти, макар да не зная подробностите около нея, тъй като богините на съдбата не ги споделят, е абсолютно сигурно определена.

— Тогава се бий с мен, боже на лайната — изкрещява Ахил и тръгва напред с готов меч и щит.

Зевс вдига ръка и Ахил замръзва на място. Самото време като че ли замръзва.

— Не мога да те убия, мое буйно малко копеле — сякаш на себе си промърморва Зевс, — но какво ли ще стане, ако откъсна месото ти от костите и след това накълцам същата тази плът на съставните й клетки и молекули? Ще мине известно време — векове може би? —

преди квантовата вселена да те събере отново. И не вярвам процесът да е безболезнен.

Замразен наред крачка, Ахил осъзнава, че все още може да говори, но не го прави.

— Или пък да те пратя някъде — казва Зевс и посочва тавана, — където няма въздух за дишане. Ще е интересна главоблъсканица за вероятностната сингуларност на небесния огън.

— Не съществува място извън океаните, където да няма въздух за дишане — озъбва се Ахил, но след това си спомня задъхването и слабостта си по високите склонове на Олимп само ден по-рано.

— Откритият космос би доказал лъжовността на това твърдение — с влудяваща усмивка отговаря Зевс. — Някъде отвъд орбитата на Уран, да кажем, или пък в Куйперовия пояс. Тартар също би свършил работа. Въздухът там е предимно от метан и амоняк — ще превърне белите ти дробове в горящи вейки, но ако оцелееш няколко часа в ужасната болка, би могъл да си побъбриш с дедите си. Нали се сещаш, те *похапват* смъртни.

— Начукай си го! — изкрещява Ахил.

— Тъй да бъде — казва Зевс. — На добър път, синко. Кратък, агонизиращ, но добър.

Царят на боговете махва небрежно с ръка и подовите плочи под краката на Ахил започват да се разтварят. В залата за пиршества на Одисей се отваря кръг и бързоногият мъжеубиец сякаш стои в осветения от пламъци въздух. Под него, от ужасяващата яма, изпълнена с виещи се серни облаци, се надигат подобни на изгнили зъби черни планини, разгръщат се езера от течено олово, носят се мехури и потоци съскаща лава, долавя се неясното движение на огромни нечовешки неща и се разнася непрекъснатият рев и вой на чудовищата, наричани някога титани.

Зевс отново махва съвсем леко с ръка и Ахил пада в ямата. Докато изчезва, не крещи.

След минута виране в пламъците и виещите се далеч долу черни облаци Зевс придвижва длан отляво надясно, кръгът се затваря, подът отново става цял и покрит с Одисеевите плочи. В дома отново се настанява тишина, нарушавана единствено от жалкия проточен лай на гладния Аргус някъде навън.

Зевс въздъхва и се телепортира, за да започне разплатата си с нищо неподозиращите богове.

Мойра поведе Харман по мраморния балкон без парапети и нагоре по движещите се открити метални стъпала, после пак по балкон, отново нагоре и така, докато подът на Тадж Мойра не заприлича на кръг на километри под тях. Сърцето на Харман биеше бясно.

В покритите с книги стени на безкрайно издигащия се и затварящ се купол имаше малки кръгли прозорци. Харман не ги бе забелязвал отдолу или отвън, но те пропускаха светлина и му даваха извинение да поспира, за да си поеме дъх и да събере кураж. Взираше се към далечните планински върхове, хвърлящи ледени отблясъци в късната утрин. Облаци бяха покрили долините на север и изток и скриваха от поглед напуканите ледници. Харман се запита на какво ли разстояние стига погледът му зад върховете и облаците, до мъгливия и леко заоблен хоризонт — сто и петдесет километра? Триста? Или повече?

— Всичко е наред — меко каза Мойра.

Харман се обърна.

— Имам предвид онова, което направи, за да ме събудиш — каза тя. — Всичко е наред. Съжаляваме. Наистина си нямал никакъв избор. Механизмите, които са те подбудили да дойдеш тук, са били задействани още преди да е бил роден прапрадядото на дядо ти.

— Но какви са шансовете да съм потомък на онзи твой Фердинанд Марк Алонсо хан Хотеп? — запита Харман. Не можеше да скрие съжалението в гласа си. Нито пък искаше.

За негова изненада, Мойра се разсмя. Това бе смехът на Сави — бърз и спонтанен, — но му липсваше жилката горчивина, която бе долавял у старицата.

— Шансовете са стопроцентови — отвърна Мойра.

Харман можеше само да замълчи объркано.

— Фердинанд Марк Алонсо се погрижи, когато следващото поколение старостилни човеци бъде... подготвено и осъществено,

някои от хромозомите му да присъстват у всички мъже и жени — обясни Мойра.

— Нищо чудно, че сме кекави, тъпи и неспособни — каза Харман. — Всички сме куп братовчеди.

Преди по-малко от три седмици — макар сега да му се струваха години — бе сиглирал книга по общи основи на генетиката. Ада спеше до него, докато бе гледал как златните думи потичат от книгата по дланта, китката и ръката му.

Мойра отново се разсмя.

— Готов ли си за остатъка от пътуването към кристалния шкаф?

Прозрачният малък купол на върха на Тадж Мойра бе много по-голям, отколкото изглеждаше отдолу — Харман прецени, че диаметърът му е поне двайсетина метра. Тук нямаше мраморни пътеки и железни ескалатори — всички те свършваха тук, в центъра на купола, всичко блестеше под слънчевите лъчи от прозрачните прозорци на върха.

Харман никога не Се бе озовавал толкова високо — дори когато бе в кулата над Голдън Гейт при Мачу Пикчу, на повече от двеста метра над висящия мост — и никога не бе изпитвал по-голям ужас от падане. Тази платформа бе толкова високо, че можеше, като погледне надолу, да закрие с дланта на изпънатата си ръка целия мраморен кръг на пода на Тадж. Лабиринтът и входът на криптата бяха толкова далеч долу, че приличаха на избродирана върху торински саван микросхема. Харман се насили да не гледа надолу, докато следваше Мойра към кованата желязна платформа на самия връх.

— Това ли е? — кимна той към високото десетина-дванадесет стъпки съоръжение в центъра.

— Да.

Харман очакваше така нареченият кристален шкаф да е някаква версия на саркофага на Мойра, но това пред него изобщо не приличаше на ковчег. Придържаше се от стъклени и метални подпори с цвят на стар калай. В ума му изникна думата „додекаедър“, но Харман я бе научил от сиглиране и не бе сигурен доколко е точна. Кристалният шкаф представляваше дванадесетстенен обект, който би наподобявал грубо сфера, ако не бяха плоските му страни; бе направен

от плочи от прозрачно стъкло или кристал, обрамчени от тънки ленти лъскав метал. От стените на купола към черната метална основа на нещото се спускаха множество разноцветни кабели. По платформата около шкафа бяха пръснати столове от метална мрежа, странни уреди с тъмни екрани и клавиатури, както и тънки като косъм плочи с височина пет-шест стъпки.

— Що за място е това? — попита Харман.

— Връзката на Тадж. — Мойра активира няколко от уредите с екрани и докосна един вертикален панел. Пластмасата изчезна и се смени с холографски виртуален контролен панел. Ръцете ѝ затанцуваха върху виртуалните изображения, от стените на Тадж се разнесе дълбок звук и в основата на кристалния шкаф започна да се излива златна течност — не жълта, а златна, очевидно не по-плътна от водата.

Харман приближи додекаедъра.

— Пълни се с течност.

— Да.

— Това е лудост. Не мога да вляза вътре. Ще се удавя.

— Няма — каза Мойра.

Харман поклати глава, заотстъпва и спря на два метра от ръба на металната платформа.

— Не, не и не. Това е пълна лудост.

— Както желаш, но това е единственият начин да познаеш всички тези книги — каза Мойра. — Течността е медията, която позволява предаването на съдържанието на тези томовете. Знание, което ще ти е нужно, ако ще бъдеш нашият Прометей в борбата против Сетевос и такива като него. Знание, което ще ти е нужно, ако искаш да образоваш собствения си народ. Знание, което ще ти е нужно, мой Прометее, ако желаш да спасиш любимата си Ада.

— Да, но ако водата... или каквото и да е тази течност... го напълни, ще е дълбоко три метра или повече. Не съм добър плувец... — започна Харман.

Внезапно на платформата до тях се появи Ариел. Носеше нещо обемисто, увито в на пръв поглед червен торински саван.

— Ариел! — извика Мойра. В гласа ѝ се долавяше удоволствие и възбуждане, каквито Харман не бе чувал досега — нито дори в гласа на истинската Сави от времето, когато я бе познавал.

— Поздрави на Миранда — каза духът, докато сваляше червената тъкан и подаваше на Мойра някакъв древен инструмент със струни. Народът на Харман свиреше и пееше, но познаваше малко инструменти и не създаваше никакви нови.

— Китара! — възкликна постчовешката жена, взе странно оформения инструмент от светеция в зеленикаво дух и докосна струните с дългите си пръсти. Разнеслите се ноти напомниха на Харман за гласа на Ариел.

Ариел ниско се поклони и заговори тържествено:

— *Вземи
тоз роб на музиката в името
на онзи, що на тебе роб е.
И научи го на цялата хармония,
в която пееш ти и само ти,
накарай ти духът възвишен да блести,
докато радостта не върне се отново
с такава сила, че да се превърне в болка.
Че с позволение и под команда
на принца твой, на Фердинанда,
Ариел изпраща ти безмълвен знак;
от думи няма нужда пак.*

Мойра се поклони на духа, остави все още резониращия инструмент на масата и целуна Ариел по блестящото зелено чело.

— Благодаря ти, приятелю — понякога служител, но никога роб. Как я караше моят Ариел, докато спях?

— *Ти щом умря, луната мълчалива
бе не по-тъжна в своята клетка
от изоставения Ариел.
Когато раждаш се отново,
подобно на звезда в небето,
Ариел те води през морето
на живота от самото му начало.*

Мойра докосна бузата му, погледна Харман, после отново духа-аватар на биосферата.

— Срещали ли сте се вече?

— Да — отвърна Харман.

— Ариел, какво стана със света, откакто го напуснах? — Мойра отново загърби Харман.

*— Промени много станаха, откак
започнахте със Фердинанд
любовния си път. И Ариел
ви следваше навред
и служеше ви предано.*

— А как си ти, господарке моя, след като се роди отново в този свят сред нас? — с не толкова официален тон попита духът на биосферата, сякаш бе приключил някаква официална церемония.

Сега явно бе ред на Мойра да заговори с тържествен и напевен глас:

*— Този храм, тъжен и запуснат,
спасен бе от бурята на войната,
от древни времена между титаничната йерархия
срещу въстанието — тоз образ стар пред теб,
с със сбръчкани от падане черти
е на Просперо; аз, Миранда, останах
единствената жрица в тази пустош...*

За свой ужас Харман забеляза, че постчовешката жена и нечовешката същност на биосферата плачат.

Ариел отстъпи крачка назад, поклони се отново, вдигна ръка към Харман и попита:

— Нима тоз смъртен, който не е сторил зло никому въпреки очакваното, е дошъл при шкафа да бъде екзекутиран?

— Не — отвърна Мойра. — Да бъде образован.

Яйцето на Сетебос се излюпи през първата им нощ сред руините на Ардис Хол.

Ада бе шокирана, като видя опустошението на някогашния си дом. Бе изпаднала в безсъзнание, когато я откараха оттук с аероскутера в нощта на атаката, и поради сътресението и останалите наранявания имаше само частични спомени за ужасните часове преди това. Сега видя руините на своя живот, дом и спомени на ярката светлина на деня. Искаше да падне на колене и да плаче, докато не заспи, но все пак водеше групата от четиридесет и четиримата други оцелели, която тъкмо стигаше последния хълм при Ардис, а аероскутерът се носеше над тях, натоварен с осмината най-тежко ранени и болни, затова си наложи да държи главата си изправена и очите сухи; вървеше покрай овъглените руини и хвърляше поглед наляво и надясно само колкото да посочи предмети и останки, които можеха да им послужат за новия им лагер.

Домът ѝ, голямото имение Ардис Хол, две хиляди години родова гордост, бе напълно изчезнал. Бяха оцелели само почернели от саждите греди и множеството каменни камини, но затова пък навсякъде бяха останали изненадващо много неща за събиране.

Освен тях по полетата бяха останали и гниещите трупове на техните приятели — или поне части от тях.

Ада направи кратко съвещание с Деймън и още няколко души. Решиха, че първата им задача е да се погрижат за огън и подслон — отначало грубо и топло леговище за всички болни и ранени, където да може да им се помогне, преди късият зимен ден да отмине, достатъчно голям подслон, за да побере всички и да прекарат нощта, без да измръзнат. От самия Ардис Хол не бе останало нищо, но части от няколко бараки, навеси и други издигнати през последните девет месеца, преди да падне небето, допълнителни постройки бяха оцелели. Освен обаче че щеше да им е тесничко в някоя от тях, бараките бяха обезпокояващо близко до гората, прекалено трудни за отбрана и твърде далеч от кладенеца, намиращ се непосредствено до Ардис Хол.

Намериха сухи дърва и използваха кибритите — прекалено много клечки с оглед на бързо намаляващите им запаси, както смяташе Ада, — за да запалят голям огън. Греоги приземи аероскутера, разтовариха ранените и ги нагласиха колкото се може по-удобно на импровизираните койки и постелки до огъня. Работният наряд продължи да носи дърва от развалините — никой не искаше да приближава притъмнелите гори и поне за днес Ада бе забранила подобни приключения. Изтощеният Греоги и Боуман с пушката издигнаха отново аероскутера и започнаха да патрулират в широк километър и половина кръг — оглеждаха се за войникси. В бараката, построена от Одисей за последователите му преди месеци, попаднаха на същинско съкровище от одеяла и топове плат. Миришеха на пушек, но можеха да се използват. В друга разнебитена, но само частично изгоряла постройка недалеч от овъглената кула на Хана Кол откри лопати, кирки, лостове, мотики, чукове, пирони, клинове, въжета и други инструменти на слугите, които сега можеха да им спасят живота. От останалите здрави дъски и трупи от бараките и от палисадата започнаха да изграждат нещо, което бе отчасти палатка, отчасти колиба, около дълбокия кладенец до все още димящите развалини на Ардис — временен заслон, който щеше да им свърши добра работа за тази и вероятно за още няколко нощи. Боуман имаше по-сложни планове за постоянна постройка с кула, бойници и палисада, но Ада го посъветва да помогне първо за построяването на временното убежище и да остави замъка за по-нататък.

Все още нямаше и следа от войникси, но бе едва следобед. Нощта щеше да настъпи скоро, затова Ада и Деймън поръчаха на Кейман и десетима от най-добрите му стрелци да организират защитния периметър. Други мъже и жени с иглени пушки — разполагаха с двадесет и четири годни оръжия и едно, което изглеждаше дефектно, както и с почти сто и двадесет пълнителя с кристални игли — трябваше да пазят по-близо до огъня и убежището.

Отне им повече от три часа да издигнат заслона — стени с височина само метър и осемдесет, направени от трупи от палисадата, и грубо скован скосен покрив от дъски от бараките, покрит с платно. Трябваше да има нещо между ранените и студената земя, но нямаше време за изработка на под и затова настлаха няколко ката платно върху сламата, която намериха в някогашния обор до северната стена.

Самият добитък бе изчезнал — избит от войниците или просто избягал. Точно сега обаче никой нямаше да иде в гората на лов, а аероскутерът си имаше други задачи.

Късно следобед временният заслон бе готов. Ада, която ръководеше погребването на труповете в изкопаните в замръзналата земя плитките гробове, се върна да огледа постройката. Беше достатъчно голяма, за да могат всички да пропълзят вътре и да поспят, но щеше да е претъпкано. Е, нали някои щяха да останат на стража отвън. Лейман и Едид бяха домъкнали метал и керамични плочи от Ардис Хол, за да направят груб димоотвод, но това подобрение трябваше да почака до утре. Нямаше стъкла за прозорците — по-точно просто малки отвори на различна височина на всяка от стените, които се запушваха с дъски и се покриваха отвътре с плат. Деймън каза, че можели да водят унищожителен огън през тези процепи, но дори един поглед към покрива и платнената четвърта стена бе достатъчен, та всеки да разбере, че войниците едва ли ще бъдат задържани прекалено дълго, ако решат да нападнат.

Яйцето на Сетевос обаче засега като че ли ги държеше настрана.

По здрач Деймън отведе Ада, Том и Лейман до пепелищата на кулата на Хана, отвори раницата си и им показва излюпващото се яйце. То бе започнало да блести още по-ярко и хвърляше неприятна млечнобяла светлина. По цялата черупка се виждаха малки пукнатини, но засега яйцето бе цяло.

— Колко време остава до излюпването? — попита Ада.

— Откъде да знам, по дяволите? — отвърна Деймън. — Ясно е само, че малкият сетевос е вътре и се опитва да се измъкне. Ако доближите ухо до черупката, ще чуете писъците и мляскането му.

— Не, благодаря — каза Ада.

— Какво ще стане, като се излюпи? — попита Лейман, който още от самото начало бе за унищожаването на яйцето.

Деймън сви рамене.

— Какво всъщност бе намислил, когато открадна това чудо от гнездото на Сетевос в ледената катедрала на кратера Париж? — попита медикът Том, който бе чул цялата история.

— Не знам — каза Деймън. — Просто така реших. Поне можехме да открием що за създание е този Сетевос.

— Ами ако мамчето дойде да си търси детето? — обади се Лейман.

Деймън не за пръв път чуваше този въпрос. Отново сви рамене.

— Ако се наложи, можем да го убием веднага щом се излюпи — спокойно каза той. Гледаше към притъмняващата гора отгънките на старата палисада.

— Можем ли наистина? — обади се Лейман, пипна напуканата черупка и рязко отдръпна ръка, сякаш тя бе нажежена. Всеки, който докоснеше яйцето, изпитваше неприятното усещане, сякаш нещо отвътре изсмуква енергията му през дланта.

— Деймън — каза Ада, — ако не беше донесъл това нещо, може би почти всички вече щяхме да сме мъртви. Досега то държеше войниксите настрана. Може би ще го прави и след като се излюпи.

— Стига то или родителят му да не ни излапат, докато спим — измърмори Лейман, докато разтриваше ръката си.

Малко преди да се стъмни дойде Сайрис и прошепна на Ада, че Шърман, един от най-тежко ранените, е умрял. Ада кимна, повика Едид и един едър мъж, казваше се Ралъм, и тримата тихо изнесоха тялото. Щяха да го погребат на сутринта. Вятърът бе станал още по-студен.

Ада стоя четири часа на стража, далеч от топлия огън и на петдесет метра от другия пазач. От сътресението главата я болеше толкова жестоко, че не би могла да види не само войникс, но дори Сетевос, даже ако седнеха в скута ѝ, а заради счупената си китка трябваше да държи оръжието праметнато през лакътя си. Когато Кол я смени, се върна в претъпканото с хъркащи хора убежище и заспа дълбок сън, нарушаван единствено от ужасните кошмари.

Деймън я събуди малко преди изгрев слънце. Беше се навел над нея.

— Яйцето се излюпи — прошепна в ухото ѝ.

Ада седна в тъмното; усещаше присъствието, чуваше дишането навсякъде около себе си. За момент си помисли, че все още сънува поредния кошмар. Искаше Харман да я докосне по рамото и да я събуди, а навън да грее слънце. Искаше топлатата му ръка около себе си, а не тази смразяваща тъмнина, допира на непознати тела и слабите потрепващи пламъци на огъня през платното.

— Излюпи се — повтори Деймън. Говореше много тихо. — Не исках да те будя, но трябва да решим какво да правим.

— Да — прошепна му Ада. Беше спала с дрехите и се изхлузи от гнездото влажни одеяла и внимателно се запромъква сред спящите.

— Реших да спя там, отделно от останалите — каза Деймън с нормален тон, щом се отдалечиха от убежището. Гласът му бе все още тих, но всеки звук отекваше болезнено в главата ѝ. Високо над главите им е— и п-пръстенът както винаги обикаляха пред звездите и приличащия на нокът полумесец. Ада видя нещо да се движи във въздуха и за миг сърцето ѝ заби бясно, преди да се сети, че гледа тихо патрулиращия аероскутер.

— Кой е в аероскутера? — отпаднало попита тя.

— Око.

— Не знаех, че може да го управлява.

— Греоги я научи вчера — каза Деймън. Приблжиха малкия огън и Ада видя силуета на друг мъж.

— Добро утро, Ада ур — поздрави Том.

Ада се усмихна на официалното обръщение. Не се използваше често през последните месеци.

— Добро утро, Том — прошепна тя. — Къде е онова нещо?

Деймън измъкна една главня от огъня и я протегна в тъмното.

Ада отстъпи назад.

С дървета от палисадата Деймън и Том бяха направили триъгълна клетка за... нещото. То търчеше из ограденото пространство, очевидно готово при първа възможност да се покатери по неустойчивата шейсетсантиметрова ограда. А тази възможност скоро щеше да стане реална.

Ада взе главнята и се наведе, за да разгледа сетевоса.

Многобройните му очи примигнаха и се затвориха от трептящата светлина. Малкият сетевос — ако можеха да го нарекат така — бе дълъг трийсетина сантиметра — по-голям по тегло и размери от обикновен човешки мозък, помисли си Ада, но въпреки това с отвратителните розови гънки и бръчки, придаващи му вид на жив, но лишен от тяло мозък. Различи сивата ивица между двете полукълба, слузестата мембрана върху тях и лекото пулсиране, сякаш цялото същество дишаше. Но този розов мозък имаше и пулсиращи уста или някакъв вид отвори, както и безброй малки розови бебешки ръчички

— и под него, и подаващи се от отворите. Нещото се придвижваше върху дундестите си малки пръстчета, които приличаха по-скоро на маса виещи се червеи.

Жълтите очи се отвориха и се втренчиха в лицето на Ада. Един от отворите се разшири и от него се разнесоха скърцащи дрезгави звуци.

— Да не би да се опитва да говори? — прошепна Ада.

— Нямам представа — каза Деймън. — Само на няколко минути е. Не бих се учудил обаче, ако ни заговори, когато стане на един час.

— Не бива да го оставяме да порасне толкова — тихо, но твърдо каза Том. — Трябва да го убием още сега. Да го разкъсаме на парчета с иглите, да изгорим трупа му и да разпръснем пепелта.

Ада го погледна изненадано. Самообразовалият се медик винаги бе най-малко склонният към насилие и най-големият защитник на живота, когото бе познавала.

— Най-малкото му трябва каишка — промълви Деймън, докато гледаше как нещото почти успешно се опитва да се покатери по ниската ограда.

Деймън се наведе и заби един остър тънък клин, който бе огънал като кука, в твърдата ивица тъкани — Ада си спомни, че се наричаше *corpus callosum*, — свързваща двете полукълба на мозъка на малкия сетевос. Бързо провери дали куката е закрепена здраво, закачи за нея една карабинка и завърза за нея шест метра найлоново въже.

Малкото създание запищя и зави толкова силно, че Ада погледна през рамо към основния лагер, сигурна, че всички ще наизскачат от заслона. Никой не се размърда с изключение на един от часовите до огъня — погледна сънливо към тях и отново започна да съзерцава пламъците.

Малкият сетевос се мятеше и търкаляше, хвърляше се срещу дървената ограда и най-сетне успя да се покатери по нея като рак. Деймън го държеше изкъсо с повода.

От отворите в розовия мозък се подадоха още малки еластични ръце и се разгънаха на цял метър и повече. Сграбчиха найлоновото въже и го дръпнаха силно, докато други изучаваха куката и карабинката, мъчеха се да ги махнат. Куката издържа. Деймън за миг изгуби равновесие, но успя да смъкне създанието обратно върху замръзналата трева в клетката и прошепна:

— Силна гадинка.

— Остави го — каза Ада. — Да видим накъде ще тръгне. Какво ще направи.

— Сериозно ли говориш?

— Да. Не го пускай далеч, нека просто видим какво иска.

Том скрита ниската ограда и бебето сетевос изскочи навън — малките му пръсти мърдаха като краката на някаква противна стоножка.

Деймън тръгна след сетевоса, като го държеше изкъсо. Ада и Том вървяха до него, готови да реагират, ако съществото се обърне към тях: то се движеше прекалено бързо и прекалено целенасочено, за да не усетят заплахата в него. Иглената пушка на Том бе в готовност за стрелба; оръжието на Деймън бе праметнато през рамото му.

Нещото не тръгна към лагерния огън и заслона, а ги поведе в тъмнината към поляната на запад. Спусна се в един от някогашните защитни окопи — огнения ров, за чието изкопаване бе помагала Ада — и сякаш прилекна върху присвитите си ръце.

В двата края на малкото същество се появиха два нови отвора. От тях се показаха пулсиращи пипала без ръце, заизвиваха се и внезапно се забиха в пръстта. Разнесе се звук, наподобяващ смесица между свинско грухтене и сучене.

Ада се разтрепери. Към постоянната туптяща болка в главата ѝ се прибави непреодолимото желание да повърне.

— Ох! — прошепна тя. — Тук при нападението на войниксите умряха Реман и Ем... изгоряха.

Издаието на Сетевос продължаваше да рови и суче.

— Значи то... — започна Деймън и млъкна.

— Яде — довърши Ада.

Том постави пръст върху спусъка.

— Нека го убия, Ада_ ур_. Моля ви.

— Да — каза Ада. — Но не още. Не се съмнявам, че войниксите ще се върнат веднага щом това нещо умре. А още не сме готови. Да се връщаме в лагера.

Тръгнаха към огъня. Деймън влачеше дърпация се и драскащ земята с пръсти сетевос.

Харман се удави.

„Кучката Мойра ме излъга“ — бяха последните му мисли, преди водата да изпълни дробовете му, след което се закашля, задави се и потъна в кипящата златна течност...

Кристалният додекаедър бе пълен до тридесет сантиметра под многостенния си връх, златната течност продължаваше да се стича до него. Сави-Мойра-Миранда я бе нарекла „медия“, с която ще може да сиглира — макар това да не бе верният термин — огромната библиотека на Тадж. Харман се бе съблякъл и бе останал само по термокожа.

— Трябва да свалиш и нея — каза Мойра. Ариел бе изчезнал и сега само младата жена стоеше до него под купола на ярката светлина. Китарата бе сложена на намиращата се наблизко маса.

— Защо?

— Защото кожата ти трябва да е в контакт с медията — отговори му Мойра. — Трансферът не може да се осъществи през верижен молекулярен слой като този.

— За какъв трансфер говориш? — попита Харман и облиза устни. Беше изнервен докрай и сърцето му биеше бясно.

Мойра посочи наглед безкрайните лавици книги по стоте заоблени етажа покрай вътрешната стена на разширяващия се под тях купол.

— Откъде да знам, че в тези стари книги има нещо, което ще ми помогне да се върна при Ада? — попита Харман.

— Няма откъде.

— Двамата с Просперо можете да ме довършите когато и както си искате — отбеляза Харман и обърна гръб на пълнещия се кристален резервоар. — Защо просто не прескочим цялата тази безсмислица?

— Не е толкова лесно — отвърна Мойра.

— Как да не е, по дяволите! — кресна Харман.

Младата жена продължи, сякаш изобщо не си бе отварял устата:

— Първо, от торинския саван и от думите на Просперо знаеш, че всички факс възли и факс павилиони на планетата са изключени.

— От кого? — попита Харман и пак се обърна към кристалния шкаф. Златната течност се вълнуваше на тридесетина сантиметра под горната му част, но притокът ѝ бе спрял. Мойра бе отворила една от стъклениите повърхности на върха и той забеляза късите метални стъпала, по които трябваше да се качи до отвора.

— От Сетебос и съюзниците му — отговори Мойра.

— Какви съюзници? Кой са те? Просто ми *кажи* какво трябва да знам.

Мойра поклати глава.

— Мой млади Прометее, почти година все са ти *казвали* какви ли не неща. Чуването не означава нищо, освен ако нямаш контекст, в който да поставиш информацията. С времето ще го получиш.

— Защо продължаваш да ме наричаш Прометей? — озъби ѝ се той. — Всички тук като че ли имате по десет имена... Прометей, това не ми е познато. Защо ме наричаш така?

Мойра се усмихна.

— Гарантирам ти, че най-сетне ще разбереш и това — след като минеш през кристалния шкаф.

Харман пое дълбоко дъх. Осъзна, че ако тази жена му се усмихне така самодоволно още веднъж, ще я удари през лицето.

— Просперо каза, че можел да ме убие — каза той. Гледаше шкафа, а не постчовешкото същество в човешкия облик на Сави.

— Би могъл — съгласи се Мойра. — Но не вярвам да го направи.

— Какви са шансовете ми? — Гласът на Харман прозвуча жаловито и слабо дори в собствените му уши.

— Не зная. Предполагам, много добри. В противен случай не бих ти предложила да минеш през тази... неприятност.

— Ти правила ли си го?

— Да мина през кристалния шкаф ли? Не. Нямала съм причина да го правя.

— А кой го е правил? Колко са оцелелите? А умрелите? — настоятелно запита Харман.

— Всеки главен библиотекар задължително преминаваше през трансфера на кристалния шкаф. Всички многобройни поколения пазители на Тадж. Както и всички преки потомци на първия хан Хотеп.

— В това число и любимият ти Фердинанд Марк Алонсо?

— Да.

— И колко от тези пазители на Тадж са оцелели след трансфера?

— попита Харман. Термокожата бе все още на него, но с голите си ръце и лицето си усещаше ужасния мразовит въздух под върха на купола. Стегна се, за да не трепери.

Ако в отговор Мойра само свиеше рамене, щеше да просто да си тръгне. А не искаше да го прави — все още не. Не и докато не научеше подробностите. Този неугледен кристален шкаф с неговата блестяща златна течност можеше да го убие... но и да го върне по-скоро при Ада.

Мойра не сви рамене. Погледна го в очите — имаше очите на Сави — и отговори:

— Не зная колко са загиналите. Понякога потокът информация е просто прекалено голям... за по-нисшите умове. Не вярвам твоят ум да е по-нисш, Прометее.

— Не ме наричай така! — Замръзващите ръце на Харман се свиха в юмруци.

— Добре.

— Колко време отнема?

— Трансферът ли? По-малко от час.

— Толкова много? — Харман си представи как се носи из вътрешността на шкафа цял час на пронизващия студ.

— Медията е топла — каза Мойра, сякаш прочете мислите му. Не, по-вероятно бе забелязала треперещото му тяло.

Именно това реши въпроса за Харман. Той свали термокожата — изпита известно неудобство да стои гол пред непозната, макар преди по-малко от два часа да бе правил секс с нея — вярно, доста странен вид секс. Освен това беше наистина *студено*.

Покатери се бързо по додекаедъра; студеният метал на скобите пареше голите му ходила.

Бе истинско облекчение да се промуши през отворения панел и да се потопи в златната течност. Тя наистина се оказа топла. Нямаше мирис и няколкото попаднали върху устните му капки бяха без вкус.

И тогава Ариел излетя от сенките и затвори плътно панела над главата му.

След това Мойра докосна нещо на вертикалния контролен панел пред себе си.

И помпата някъде в основата на кристала се съживи и затвореният резервоар започна да се пълни догоре.

Харман започна да им крещи да го пуснат и след като постъжната и нечовешкият аватар на биосферата не му обърнаха внимание, почна да блъска и рита в опити да отвори панела или да счупи кристала. Нивото на течността продължи да се покачва. Харман успя да стигне последните сантиметри въздух в горната част на додекаедъра и си пое дълбоко дъх, без да престава да блъска по стените. След това течността запълни всичко и вече нямаше никакви мехурчета въздух — с изключение на онези, които излизаха от устата и носа му.

Задържа дъх колкото можеше по-дълго. Искаше му се последната му мисъл да е за Ада и за любовта му към нея — и заръката от предателството му, — но макар да мислеше за любимата си, последната му грижа бе как да задържи дъха си... дробовете му пламнаха, изпълнени с объркана смесица от ужас, гняв и съжаление.

И когато вече не бе в състояние да задържи дъха си, Харман издиша, закашля се, задави се, изруга, задави се още повече, вдиша плътната течност и усети как съзнанието му потъва в мрак. Вцепеняващата паника продължаваше да изпълва тялото му с ненужен адреналин. В дробовете му не остана никакъв въздух, но той така и не го осъзна. Тялото му, натежало от липсата на въздух, престана да рита, да се движи и да диша и Харман потъна към центъра на додекаедъра.

61.

На мостика на „Кралица Маб“ кипеше трескава дейност и се предаваха разговори по теснолъчевия канал. Гласът от астероидния град на полярна орбита отново изпрати съобщение, но то бе само повторение на координатите за среща. След пет минути, когато се увериха, че няма друго послание, главните моравеки отново се срещнаха при проекционната маса.

— Докъде бяхме стигнали? — обади се йониецът Орфу.

— Тъкмо щеше да представяш всеобщата си теория — отвърна премиер интеграторът Астейг/Че.

— Освен това каза, че знаеш кой е Гласът — добави Чо Ли. — Кой или какво е той?

— Не *зная* кой е Гласът — меко протътна Орфу, вместо да отговори по Стандартните вътрешни теснолъчеви канали. — Имам обаче едно доста добро предположение.

— Да го чуем — обади се генерал Бех бин Адее. В тона на моравека от Пръстена звучеше не толкова подкана, колкото директна заповед.

— По-добре първо да обясня цялата си... всеобща теория... и след това да ви кажа за Гласа — предложи Орфу. — Така всичко ще е в контекста си и по-смислено.

— Започвай — каза Астейг/Че.

— На първо място — започна йониецът, — все още не сте разгласили информацията, но съм напълно уверен, че сте идентифицирали по-голямата част от около милиона спътници, съставлящи полярния и екваториалния пръстени на Земята, към които се приближаваме така бързо... и се обзалагам, че повечето от тях не са астероиди или обиталища.

— Така е — каза Астейг/Че.

— За някои знаем, че са ранни опити на постчовеците да създадат и овладеят черни дупки — продължи Орфу. — Огромни устройства като онзи акумулатор на червееви дупки, който ни

показахте да се разбива в другия астероиден град преди девет месеца. Но колко общо са те? Няколко хиляди?

— По-малко от две хиляди — потвърди Астейг/Че.

— Обзалагам се, че огромната част от останалите до един милион... *неща*, изведени на орбита от постчовеците, са устройства за съхраняване на данни. Не знаей какъв точно вид — може би на ДНК, макар това да изисква постоянно работещи животоподдържащи системи, така че най-вероятно става въпрос за комбинирана мехурчеста памет в съчетание с мощен квантов компютър и някакви сложни постчовешки устройства за съхранение, каквито ние все още не сме открили.

Орфу направи пауза и настъпи тишина — на Манмът му се стори, че се проточва цели часове.

Най-сетне Астейг/Че наруши мълчанието, продължило вероятно само няколко секунди реално време.

— Да, те са предимно уреди за съхраняване. Не сме сигурни от какъв точно вид, но приличат на някакъв вид високотехнологична магнитна мехурчеста памет в квантово вълнови съхраняващи устройства.

— И всяко е независимо от останалите — каза Орфу. — Един вид отделен харддиск, така да се каже.

— Да — потвърди Астейг/Че.

— А повечето от останалите сателити в пръстените, вероятно не повече от десетина хиляди, са основни енергийни предаватели и някакъв вид модулирани предаватели на тахионни вълни.

— Шест хиляди четиристотин и осем енергийни предавателя — каза щурман Чо Ли. — И точно три хиляди тахионни предаватели.

— Откъде знаеш всичко това, Орфу от Йо? — попита могъщият ганимедец Сума IV. — Да не би да си проникнал в комуникационните канали или файловете на нашия интегратор?

Орфу протегна двете си разчленени предни ръце-манипулатори с дланите нагоре.

— Не-не. Нямам нужните познания по програмиране, за да проникна в дневника на сестра си... ако имах сестра и ако тя си водеше дневник.

— Тогава как... — започна Ретроград Синопесен.

— Просто е логично — обясни Орфу. — Винаги съм изпитвал интерес към човешките същества и литературата им. През всички тези векове следях наблюденията на Земята, на пръстените на постчовеците и на информацията за малкото останали на планетата човеци, която разгласяваше Консорциумът на Петте луни.

— Консорциумът никога не е оповестявал информация за запамятаващите устройства в орбита — каза Сума IV.

— Вярно — съгласи се Орфу. — Но е логично тези неща да са именно това. Всички данни отпреди четиринадесет столетия, когато напуснаха повърхността на Земята, сочеха, че са останали да съществуват само няколко хиляди постчовеци, нали?

— Така е — каза Астейг/Че.

— Нашите експерти никога не са били сигурни дали тези постчовеци имат тела... такива, каквито ги възприемаме ние — продължи Орфу. — Така че едва ли им се е наложило да строят милион градове в орбита.

— Това не води до заключението, че повечето от телата, намиращи се в орбита около Земята, са запамятаващи устройства — каза генерал Бех бин Адее.

Манмът се запита какво ли е наказанието за шпионаж на този кораб.

— Води, когато видим какво са правили старостилните човеци на Земята през това почти хилядолетие и половина — каза Орфу от Йо. — И какво *не* са правили.

— Какво искаш да кажеш с това „не са правили“? — попита Манмът. Беше смятал да си мълчи, но любопитството му бе прекалено голямо.

— Първо, не се размножават като човешки същества — каза Орфу. — В продължение на няколко века са били по-малко от десет хиляди. След това преди четиринадесет столетия от Ерусалим направо в открития космос бил изстрелян онзи лъч неутрино — насочван от модулирани тахиони, доколкото разбирам от публикациите на астрономите в мрежата, след което изведнъж като че ли не останал нито един човек. Нито един.

— Само за малко — каза премиер интегратор Астейг/Че.

— Да, но все пак... — За момент Орфу като че ли изгуби нишката на мисълта си, но след малко продължи: — А после, след по-

малко от век, изведнъж виждаме стотина хиляди старостилни човеци, пръснати из цялата планета. Очевидно не потомци на онези десетина хиляди изчезнали. Никакво нарастване на населението... просто ей така, направо от нищото, се пръкват сто хиляди души.

— И какво ти говори това? — попита Астейг/Че. Мощният дребен европеец изглеждаше развеселен като учител, чийто ученик ненадейно е показал неподозирани възможности.

— На първо място, че тези старостилни не са били родени — заяви йониецът. — А са били източени.

— Непорочно зачатие? — обади се Чо Ли саркастично.

— Един вид — каза Орфу. Непринуденият му боботещ тон показваше, че не се е обидил на ехидната забележка. — Смятам, че постчовеците са имали и имат около милион човешки спомени, личности и данни за телата, записани в орбиталните банки памет. Може би по един сателит за човек. И така са попълнили популацията. Което пък обяснява защо броят на старостилните човеци е останал точно сто хиляди за хилядолетие и половина.

— Защо? — попита главен центурион Меп Аху. Също като Манмът, астровекският военен явно бе обзет от любопитство.

— Заради минималната големина на една популация — обясни Орфу. — Постчовеците са позволявали на старостилните да се размножават само колкото да се сменят... тоест един за един. И то само ако настъпи смъртен случай. Четох едно предположение, че старостилните човеци живеят точно един земен век, след което изчезват. Достатъчно да се поддържа популацията с оглед на климатични и всякакви други промени и не прекалено много, че да се стигне до демографски бум или да излязат от резервата.

— Къде си чел, че старостилните човеци живеят точно един век? — попита Чо Ли смаяно.

— В „Научен Ганимед“ — отвърна Орфу. — Имам онлайн абонамент вече повече от осем века.

Астейг/Че вдигна почти хуманоидната си ръка.

— Извинявай, Орфу от Йо, но макар и да те поздравявам за дедукциите ти относно предназначението на орбиталните устройства и за точната продължителност на живота, която наблюдаваме у останалите сто хиляди старостилни човеци — поне до последните месеци, през които станахме свидетели на рязко намаляване на

популацията поради атаките на неизвестни същества, — но ти спомена, че можеш също така да ни обясниш защо на Марс има гръцки богове, на какво се дължи това чудодейно тераформиране на планетата, кой е Гласът и какво причинява сегашната квантова нестабилност на Земята и на Марс.

— Тъкмо стигам до това — отвърна Орфу. — Искате ли да кондензирам и да вложа цялата си всеобща теория във високоскоростен теснолъчев поток? Ще отнеме по-малко от секунда.

— Не, не е необходимо — каза премиер интегратор Астейг/Че. — Може би е достатъчно да говориш по-бързо. Остават ни по-малко от три часа до изстрелването на спускателния кораб — или задържането му — по време на маневрата за намаляване на скоростта в атмосферата.

Орфу избуботи на субзвуково ниво по начин, който Манмът отдавна се бе научил да интерпретира като смях.

— Старостилните човеци са съсредоточени в около триста населени центъра на пет континента на Земята, нали? — каза йониецът.

— Да — каза Чо Ли.

— И големината на населението около тези центрове варира, макар телескопите ни никога да не са засичали каквито и да било признаци на транспорт — нито по-развита пътна мрежа, нито летателни апарати, нито кораби, нито дори старомодни съдове като онзи, с който двамата с Манмът пътувахме по Валис Маринерис на Марс. Няма дори балони с горещ въздух. Затова решихме, че старостилните човеци се телепортират квантово, макар нашите моравекски учени така и да не са успели да усъвършенстват този начин на пътуване.

— Разумно предположение — каза Сума IV.

— Разумно, да — съгласи се Орфу от Йо, — но невярно. От квантовите данни от така наречените олимпийски богове на Марс и онази Земя от другото измерение, в която все още се води Троянската война, вече знаем как изглежда едно истинско квантово телепортиране. Знаем отпечатъка му, а той не е онзи, който оставят старостилните човеци, когато се преместват от точка „а“ до точка „бе“.

— Ако старостилните човеци не използват квантовото телепортиране, тогава как са се придвижвали моментално от едно

място на друго в продължение на над четиринадесет столетия? — попита главен центурион Меп Аху.

— Чрез старомодната идея за телепортиране — отвърна Орфу. — Записване на всички данни за човешкото тяло, ум и личност в кодиран вид, преобразуването на материята в енергия, която се насочва и възстановява другаде, също както излъчваните телевизионни серии на „Стар Трак“ от Изгубената ера.

— Трек — поправи го генерал Бех бин Адее.

— Аха! Още един почитател — отбеляза Орфу.

От объркване или раздразнение генералът изщрака с убийствените си назъбени щипци.

— Нашите учени отдавна са изчислили, че запазването на такива огромни количества данни е невъзможно — каза Чо Ли. — За целта ще са нужни повече терабайта памет, отколкото са атомите във вселената.

— Очевидно постчовеците са намерили начин да построят такива устройства, тъй като старостилните човеци телепортират задниците си от векове — каза Орфу. — Не истинско телепортиране на квантово ниво от вида, който използва нашият приятел Хокънбери или олимпийските богове, а грубото механично разкъсване на молекулите на парчета и събирането им на друго място.

— Защо им е да постъпват така със старостилните човеци? — запита Манмът. — Защо е нужен подобен невероятен проект само за сто хиляди души, които са едва ли не като домашни любимци... като животни в зоопарк? Не сме виждали никакви признаци на инженерство, никакво строителство на градове или какъвто и да било знак за съзидателна дейност вече повече от хилядолетие и половина.

— Може би самото телепортиране има нещо общо с тази културна ретардация — каза Орфу. — А може би не. Убеден съм обаче, че тъкмо това трябва да търсим там долу. В конкретния случай — „Изстреляй ме, Скути“.

— Скоти — поправи го Ретроград Синопесен.

— Благодаря — каза Орфу и излъчи към Манмът: „Вече сме трима“.

— Може и да си прав, че старостилните човеци използват груба форма на възпроизвеждане и предаване на материя вместо истинско квантово телепортиране, но това не обяснява Марс или... — започна Астейг/Че.

— Да. Но обяснява обсебеността на постчовеците от достигането на друга вселена в друго измерение. — Орфу бе толкова възбуден и изпитваше такова задоволство, че дори не забеляза, че прекъсва най-важния премиер интегратор на целия Консорциум на Петте луни.

— Откъде знаеш, че постчовеците са обсебени от желанието да достигнат друга вселена? — попита генерал Бех бин Адее.

— Майтапиш ли се? — отвърна Орфу.

Манмът си помисли, че суровият астровекски генерал от астероидния пояс едва ли е чувал много пъти подобен въпрос в живота си или поне във военната си кариера.

— Просто погледни какви вехтории са оставили след себе си на орбита — продължи Орфу, без да забелязва потресеното изражение на военния моравек. — Акумулатори на червееви тунели, ускорители на черни дупки, всички ранни опити да се разкъса пространство-времето, да се намерят преки пътища извън тази вселена... или към друга.

— Черните дупки и червеевите тунели не вършат работа — обади се Чо Ли от Калисто. — Поне не и като средство за транспорт.

— Да, ние го знаем сега, а постчовеците са го открили преди повече от петнадесет столетия — съгласи се Орфу. — В такъв случай, щом имат тези невероятни запаметяващи сателити в орбита наред с грубите портали за телепортиране чрез възпроизвеждане на материя за старостилните човеци, обзалагам се, че са ги използвали като опитни зайчета за всички тези експерименти и едва *след това* са започнали да се занимават с брана-дупките и квантовото телепортиране.

— Нашите учени и инженери се... занимават, както се изрази... от векове с квантовото телепортиране и поколението мембранни дупки на Калаби-Яу — каза Ретроград Синопесен. Бе толкова развълнуван, че почти танцуваше на дългите си паешки сребристи крака. — Без успех обаче.

— Защото ни е липсвало едно нещо, което е помогнало на постчовеците да направят своя пробив — каза Орфу от Йо и замълча.

Всички зачакаха. Манмът знаеше, че приятелят му страшно се наслаждава на момента.

— Този един милион човешки тела, умове, спомени и личности, запазени като цифрови данни в орбиталните запаметяващи сателити — каза Орфу. Дълбокият му глас звучеше тържествуващо, сякаш бе решил някаква стара математическа главоблъсканица.

— Не схващам — каза главен центурион Меп Аху.

Радарът на Орфу примигна към тях — усети се като погалване на перце в електромагнитния спектър. Манмът си помисли, че приятелят му чака реакциите им, може би одобрителните им викове. Но никой не помръдна и не заговори.

— Аз също не схващам — каза Манмът.

— Какво представлява човешкият мозък? — реторично попита Орфу. — Имам предвид, че всички моравеки имаме такъв. Какво представлява той? Как работи? Като двоичните или като ДНК компютрите, които използваме със същата цел?

— Не — отвърна Чо Ли. — Знаем, че човешкият мозък не е като компютър, нито пък е химическа запамятаваща машина, както са смяталите учените от Изгубената ера. Човешкият мозък... умът... е квантово-холистична вълна.

— Именно! — извика Орфу. — Постчовеците са използвали точно това проникновено прозрение за човешкия ум, за да усъвършенстват своите брана-дупки, пътуването във времето и квантовото телепортиране.

— Все още не виждам как — каза Астейг/Че.

— Помислете си как точно действа квантовото телепортиране — каза Орфу. — Чо, ти ще го обясниш по-добре от мен.

— При ранните експерименти по квантово телепортиране, извършени от старостилните човеци в древни времена, от двадесети век насетне, се получаваха свързани двойки фотони, единият от които се телепортирал, или всъщност се телепортирало пълното квантово състояние на протона, чрез предаване на анализа на Бел-състоянието на втория протон чрез редовни подпрагови канали.

— Това не нарушава ли принципа на Хайзенберг и ограниченията на Айнщайн за скоростта на светлината? — попита главен центурион Меп Аху, който явно също като Манмът не бе получил справка за начина, по който боговете на Монс Олимпус на Марс се телепортираха до Илион.

— Не — каза Чо Ли. — Телепортираните фотони не носят информация, когато се преместват моментално от едно място на друго във вселената — това се отнася дори за информацията за собственото им квантово състояние.

— Значи квантово телепортираните фотони са безполезни — отбеляза главен центурион Меп Аху. — Поне за комуникационни цели.

— Не съвсем — каза Чо Ли. — Приемащият телепортирания фотон има шанс едно на четири да познае квантовото му състояние — квантовият фотон има само толкова възможни състояния — и по този начин да използва квантови битове данни. Те се наричат кубити и ние ги използваме доста успешно за моментална комуникация.

Манмът поклати глава.

— И как стигаме от квантовото състояние на фотони без информация до квантовото телепортиране на гръцките богове до Троя?

— Въображението може да се сравни със съня на Адам — напевно каза Орфу от Йо. — Той се събужда и открива, че е истина. Джон Кийтс.

— Би ли се опитал да бъдеш още по-загадъчен? — язвително подметна Сума IV.

— Бих могъл — каза Орфу.

— Какво общо има поетът Джон Кийтс с квантовото телепортиране и причината за настоящата квантова криза? — попита Манмът.

— Предполагам, че постчовеците са направили своя пробив в брана-дупките и квантовото телепортиране преди повече от хилядолетие и половина именно поради знанието си за холистичната квантова природа на човешкото съзнание — този път съвсем сериозно каза йониецът. — Направих някои предварителни проучвания с квантовия компютър на кораба. Ако представите човешкото съзнание като вълнов феномен, каквото е всъщност, разложите на терабайти квантовите данни на вълновата основа на самата физическа реалност и приложите съответните релативистични полеви трансформации на Куоломб към вълновите функции на ум-съзнание-реалност, лесно ще разберете как постчовеците са отворили брана-дупки към нови вселени и са се телепортирали в тях.

— Как? — попита премиер интегратор Астейг/Че.

— Отначало са отворили брана-дупки към алтернативни вселени, съдържащи точки в пространство-времето, в които вече е имало свързани двойки вълни на човешкото съзнание — каза Орфу.

— Ъ? — обади се Манмът.

— Какво е реалността, ако не квантова вълна, колапсираща през различните вероятностни състояния? — запита Орфу. — Как работи човешкият ум, ако не като някакъв интерферометър, възприемащ колапсирането на същите тези вълни?

Манмът поклати глава. Беше забравил за намиращите се на мостика моравеки, за това, че след по-малко от три часа могат да пратят подводницата му и спускателния кораб на Земята, за опасността, в която се намираха... беше забравил всичко с изключение на главоболието, което му бе причинил приятелят му Орфу от Йо.

— Постчовеците са отваряли брана-дупки към алтернативни вселени, които са започнали да съществуват чрез — или най-малкото са били наблюдавани от — фокусираните лещи на съществуващите по-рано холографски вълни. Човешко въображение. Човешки гений.

— Ох, по дяволите — каза генерал Бех бин Адее.

— Възможно е — отвърна Орфу. — Ако приемете съществуването на безкрайно или почти безкрайно много алтернативни вселени, то много от тях са били представени от чистата сила на човешкия гений. Разгледайте ги като сингулярности на гений — анализатори на Бел-състояния и чистачи на квантовата пяна на реалността.

— Това е метафизика — смаяно възкликна Чо Ли.

— Това са глупости — отсече Сума IV.

— Не, това е ставащото тук — каза Орфу. — Имаме тераформиран Марс с променена гравитация и от нас се иска да приемем, че подобно тераформиране е възможно за няколко години. *Това са глупости.* Имаме статуи на Просперо на един Марс, на който гръцки богове живеят на планината Олимп и пътуват през пространството и времето до една алтернативна Земя, на която Ахил и Хектор се сражават за бъдещето на Илион. *Това са глупости.* Освен ако...

— Освен ако постчовеците не са отворили портали именно към онези светове и вселени, представени по-рано от силата на човешкия гений — каза Астейг/Че. — Което би могло да обясни статуите на Просперо, калибанските създания на Земята и съществуването на Ахил, Хектор, Агамемнон и всички останали на Илион-Земя.

— Ами гръцките богове? — саркастично се подсмихна Бех бин Адее. — Да не би да ни предстои среща и с Йехова и Буда?

— Напълно възможно — каза Орфу от Йо. — Но аз лично бих предположил, че срещнатите от нас олимпийски богове са трансформирани постчовеци. Ето къде са изчезнали те преди четиринадесет столетия.

— Но защо им е било да решат да се променят тъкмо в богове? — попита Ретроград Синопесен. — И то богове, чиито сили идват от нанотехнологиите и квантовите трикове?

— А защо пък не? — контрира Орфу. — Безсмъртие, избор на пол, секс помежду им и с всеки смъртен, когото си изберат, създаване на божествено и смъртно поколение — нещо, което постчовеците като че ли не са правили сами, — да не споменаваме продължаващата цяло десетилетие шахматна партия, каквато е обсадата на Троя.

Манмът потърка чело.

— И тераформирането и гравитационната промяна на Марс...

— Да — каза Орфу. — Вероятно е продължило през по-голямата част от четиринадесетте столетия, а не само три години. И е постигнато с квантовата технология на боговете.

— Значи там долу или някъде другаде съществува *истински Просперо*? — попита Манмът. — Онзи Просперо от „Бурята“ на Шекспир?

— Или нещо или някой, който много прилича на него — каза Орфу.

— А онова чудовище-мозък, дошло преди няколко дни на Земята през брана-дупката? — обади се Сума IV гневно. — Нима и то е герой от безценната ти литература на човеците?

— Възможно е — отговори Орфу. — Навремето Робърт Браунинг написал поемата „Калибан срещу Сетебос“, в която чудовището Калибан от Шекспировата „Буря“ размишлява за своя бог — създание на име Сетебос, което Браунинг описва чрез героя си единствено като „многорък като сепия“. Сетебос е бог на произволната сила, който се храни от страха и насилието.

— Всичко това е доста спекулативно — каза Астейг/Че.

— Да — съгласи се Орфу. — Но същото се отнася и за фотографираното от нас създание, приличащо на огромен мозък, придвижващ се на грамадни човешки ръце. Невъзможна форма на еволюцията в която и да било вселена, не сте ли съгласни? Робърт Браунинг обаче е имал впечатляващо въображение.

— Нима долу на Земята ще срещнем и Хамлет? — Сума IV вече изобщо не криеше сарказма си.

— О — обади се Манмът. — О! Това би било чудесно.

— Хайде да не се отвличаме — намеси се Астейг/Че. — Орфу, откъде ти хрумна всичко това?

Орфу въздъхна и не отговори гласно. Вместо това един холографски проектор в комуникационния отсек на очуканата коруба на огромния йониец излъчи изображение, което се понесе над масата.

В малка виртуална библиотека лежаха шест плоски книги. Манмът видя как едната — озаглавена „По следите на изгубеното време. Том III. Обществото на Германт“ — се отвори на страница 445. Изображението се уголеми и текстът можеше да се прочете.

Внезапно Манмът се сети, че Орфу е оптически сляп — той не би могъл да *вижда* какво прожектира. Това означаваше, че е научил наизуст всичките томове на Пруст. От тази мисъл му се доплака.

Манмът зачете заедно с останалите висящия във въздуха текст:

Днес хората с вкус твърдят, че Реноар е голям художник от XVIII в. Но с това свое твърдение те забравят елемента време и че е било нужно много време, дори от висотата на XIX в., Реноар да бъде признат за велик артист. За да успее да получи подобно признание, оригиналният художник или писател действа по системата на очния лекар. Курсът им на лечение с техните картини или проза не винаги е приятен. Когато в края на лечението лекарят ни каже — „Сега погледнете!“ и я гледай! — светът около нас (който не е бил създаден веднъж завинаги, а се създава толкова често, колкото често се ражда истински артист) започва да ни изглежда напълно различен от предишния, но същевременно идеално ясен. Пресичащите улицата жени са различни от онези, които сме виждали досега, защото те са жените на Реноар — онези, които упорито сме отказвали да разглеждаме като жени. Файтоните също са на Реноар, както и водата и небето; изкушаваме се да тръгнем на разходка в онази гора, която навремето ни приличаше на всичко друго на този свят, но не и на гора, като например

на гоблен с безброй багри, но без характерните тъкмо за гората цветове. Такава е новата и преходна вселена, създадена току-що. Тя ще просъществува, докато следващата геологическа катастрофа не се наблюдава от нов художник или писател със свой особен талант.

Моравеките около проекционната маса стояха в мълчание, нарушавано единствено от бръмченето на вентилаторите, шумовете на машините и тихите фонові разговори на онези, които на практика управляваха „Кралица Маб“ в този критичен момент на приближаване до екваториалния и полярния пръстен на Земята.

— Ама че солипсистична безсмислица — наруши най-сетне тишината генерал Бех бин Адее. — Ама че метафизичен боклук. Ама че пълна конска фъшкия!

Орфу не отговори.

— Може и да е конска фъшкия — обади се премиер интегратор Астейг/Че. — Но е най-правдоподобната конска фъшкия, на която съм попадал през последните девет месеца сюрреализъм. И тя спечели на Орфу от Йо пътуване в трюма на подводницата „Смуглата дама“, когато спускателният кораб се отдели и навлезе в земната атмосфера, по-точно след... два часа и четиринадесет минути. Да се приготвим.

Орфу и Манмът вървяха към асансьора. Манмът беше като замаян, а огромният йониец се рееше мълчаливо с помощта на дюзите си. Изведнъж ги застигна гласът на Астейг/Че:

— Орфу!

Йониецът се завъртя и изчака, учтиво насочил мъртвите си камери и очните си стъбла към премиер интегратора.

— Щеше да ни кажеш кой е Гласът, с когото ще се срещнем днес.

— О, ами... — За първи път приятелят на Манмът изглеждаше объркан. — Това е просто предположение.

— Кажи го — каза Астейг/Че.

— Е, като се има предвид скромната ми теория, кой би настоявал с женски глас да види пътника ни — Лаертовия син Одисей?

— Дядо Коледа? — предположи генерал Бин Адее.

— Не точно — отвърна Орфу. — Калипсо.

Явно никой от моравеките не знаеше това име.

— Или от вселената, от която дойдоха новите ни приятели —
продължи Орфу, — магьосницата, известна и като Цирцея.

Харман се удави, но не бе мъртъв. След няколко минути щеше да му се иска да беше.

Водата — всъщност златната течност, — изпълваща кристалния додекаедър, бе свръхобогатена с кислород. Щом дробовете му се напълниха изцяло, кислородът започна да прониква през тънкостенните им капиляри в кръвта. Беше достатъчно, за да поддържа работата на сърцето му — по-скоро, да накара сърцето да забие отново, тъй като бе спряло за половин минута по време на удавянето — и да задържи мозъка му жив... притъпен, ужасен, на пръв поглед откъснат от тялото му, но жив. Не можеше да си поеме дъх, инстинктите му продължаваха да крещят за въздух, но въпреки всичко тялото му поемаше кислород.

Отварянето на очите бе огромна борба, която в крайна сметка го наградя с картина на вихър от милиарди златни думи и десет милиарда трептящи изображения, чакащи да се родят в мозъка му. Смътно си даваше сметка за шестстенния панел на кристалния шкаф и още по-смътния силует извън него, който би трябвало да е Мойра, а може би Просперо или дори Ариел, но сега всички тези неща нямаха значение.

Все още искаше да диша по правилния начин. Ако не бе в полусъзнание, упоен от течността в подготовката за трансфера, вероятно само рефлексът му за задавяне щеше да е достатъчен, за да го убие или да го накара да се побърка.

Кристалният шкаф обаче си бе запазил други начини да го подлуди.

Информацията започна да се влива. Информация от един милион книги, както му бяха казали Мойра и Просперо. Думи и мисли от почти един милион отдавна мъртви умове — всъщност повече, тъй като всяка книга представляваше множество от други умове със своите аргументи, опровержения, страстни съгласия, пламенни възражения и противопоставяния.

Информацията започна да се влива, но това не приличаше на нищо почуствано или изпитано досега. През многото изживени

десетилетия Харман се бе научил да чете и бе станал първият старостилен човек от безброй векове, който намираше смисъл в заврънкулките, кръгчетата и точките в старите книги, разпадащи се къде ли не по лавиците. Но думите от книгите попадаха в ума му линейно, със скоростта на разговор — след като се бе научил да чете, Харман сякаш винаги бе чувал нечий глас, не точно неговия, който изричаше всяка прочетена дума в главата му. Сиглирането бе по-бърз, но и не толкова ефективен начин за абсорбиране на книга — нанотехнологичната функция вкарваше данните през едната от ръцете в мозъка подобно на товарени във вагонетка въглища, без да доставя бавното удоволствие на четенето. И след сиглирането на книга Харман винаги откриваше, че е получил някакви нови данни, но че смисълът на книгата се е изгубил при отсъствието на нюанс и контекст. Никога не бе чувал гласа в главата си по време на сиглиране и често се питаше дали то не е било замислено като функция на старостилните човеци от Изгубената ера, с чиято помощ да се възприемат таблици суха информация и порции предварително обработени данни. Сиглирането не беше начин да прочетеш роман или пиеса на Шекспир, макар единствената Шекспирова пиеса, на която бе попадал до този момент, да бе изумителната и затрогваща творба „Ромео и Жулиета“. Докато не я бе прочел, Харман дори не бе подозирал, че съществува такова нещо като „пиеса“ — единственият начин за подобен род забавления за останалите бе торинската драма за обсадата на Троя, и то само за последното десетилетие.

Но докато четенето бе бавен линеен поток, а сиглирането приличаше на внезапно гъделичкане на мозъка, след което оставаха някакви частици информация, този кристален шкаф бе...

*Улови ме девата навън,
където щастливо танцувах,
постави ме в шкафа свой
и със златен ключ ме заключи.*

Информацията, която получаваше Харман, не постъпваше през очите, ушите или другите човешки сетива, които природата бе развила за предаване на данни на нервите и мозъка. Строго погледнато, тя не се

предаваше чрез докосване, въпреки че милиардите ѝ късчета в златната течност проникваха през всяка пора на кожата му и във всяка клетка на тялото му.

Сега Харман знаеше, че ДНК обича стандартния модел на двойната спирала. Че еволюцията я е избрала по ред причини да пренася най-ценния си товар, но най-вече защото двойната спирала е най-лесният и ефективен начин за движение и в двете посоки на свободната енергия, която определя гънките, връзките, формите и функцията на такива гигантски молекули като белтъците, РНК или ДНК. Че химическите системи винаги се стремят към състояние на най-ниско количество свободна енергия и тя се свежда до минимум, когато синхронните нишки нуклеотиди се чифтосат подобно на двойно спирално стълбище.

Но постчовеците, прекроили хардуера и софтуера на човешкия геном на Хармановото разклонение на старостилните човеци, бяха променили значителен процент от излишната ДНК в телата на източения вид. Вместо завитата наядсно В-ДНК те бяха поставили завитата наляво двойна спирала на Z-ДНК с обичайната големина — около два нанометра в диаметър — и я бяха използвали като крайъгълни камъни, от които изграждаха скелето на по-сложни ДНК спирали като двойнопресечените молекули, свързвайки тези нишки от DX-ДНК в непропускливи белтъчни капсули. В тези милиарди и милиарди скелетни протеинови клетки в костите, мускулните тъкани, червата, тестисите, пръстите и космите на Харман се намираха макромолекулите на биологическото възприемане и организиране, служещи като градивни частици на още по-сложни затворени клъстери на наноелектронната органична памет.

Цялото му тяло, всяка негова клетка поглъщаше съдържащата един милион тома библиотека на Тадж Мойра.

*Направен шкафът е от злато,
от ярки перли и кристал,
отворен той е към света
и малка чудна лунна нощ.*

Болеше. Страшно болеше. Удавен, обърнал корем като мъртъв шаран в златната течност на кристалния шкаф, Харман почувства болката в краката и ръцете си, които бяха заспали, но отново се събуждаха бавно и мъчително. В крайниците му сякаш се забиваха десетки хиляди нажежени остри игли. Но не бяха само краката и ръцете. Клетките в цялото му тяло, по всяка вътрешна и външна повърхност, молекулите във всяко клетъчно ядро и стена на колективния организъм на име Харман се събуждаха за данните, течащи по пътя на свободната енергия през ДНК веригите на Ян-Шен-Юрке.

Болеше повече от способността му да си представи или понесе. Отваряше уста да изкрещи от болка, но в дробовите му нямаше въздух и гласните му струни само вибрираха в златната течност.

Метални наночастици, въглеродни нанотръби и по-сложни наноелектронни устройства в тялото и мозъка на Харман, елементи, съществували там още преди раждането му, усетиха тока, поляризираха се, завъртяха се, преподредиха се в три измерения и започнаха да пренасят и съхраняват информация. Всеки сложен ДНК мост в трилионите клетки на Харман започна да се върти, да се подрежда, да се рекомбинира и да запазва данните по ДНК гръбнака на най-съществената му структура.

Харман виждаше лицето на Мойра до стъклото, втренчените ѝ очи, които бяха очите на Сави, изкривеното ѝ от кристала изражение, в което се четеше нещо... безпокойство? Разкаяние? Чисто любопитство?

*И друга Англия аз там видях,
друг Лондон с неговия Тауър,
друга Темза, хълмовете други
и друг прекрасен Съри Бауър.*

Книгите, разбра Харман през Ниагарския водопад от болка, са просто възли в почти безкрайната четириизмерна матрица от информация, развиваща концепцията за осредняване на сянката на Истината вертикално през времето и надлъжно през познанието.

Веднъж като дете в яслата Харман бе взел един лист плътна хартия и един от още по-редките маркери, наричани моливи, и бе покрил листа с точки, след което прекара часове в опити да съедини точките с линии. Сякаш винаги имаше възможност да се начертае друга линия, да се свържат други две точки... и преди да свърши, кремавият лист се бе превърнал в почти твърда графитна маса. По-късно Харман се питаше дали младият му ум не се е опитвал да улови и изрази възприятието му за факс порталите, през които минаваше, откакто бе пораснал достатъчно, за да може да върви — всъщност, достатъчно голям, за да може майка му да го носи със себе си. От известните триста факс павилиона можеха да се направят девет милиона комбинации.

Това събиране на частиците информация и съхраняването им в клетките на макромолекулите бе хилядократно по-сложно и безкрайно по-болезнено.

*О, що за радост, тройна радост
душата ми изпълни като пламък.
Понечих да целуна моята девица
и тройно повече получих.*

Харман знаеше, че Уилям Блейк си е вадил хляба като гравьор, при това не особено популярен. **Всичко е контекст.** Умрял в горещата задушна неделна вечер на 12 август 1827 г. и в деня на смъртта му почти никой от съседите му не подозирал, че иначе кроткият, но често избухващ гравьор бил поет, уважаван от далеч по-известните си колеги по перо, в това число от Самюъл Колридж. **Контекстът за данните е това, което е водата за делфина. Делфините са вид морски животни, доведени до изчезване в началото на 22 в.** Блейк се смятал в буквалния смисъл на думата за пророк от мащаба на Йезекил или Исаия, макар да изпитвал единствено презрение към популярните по негово време мистицизъм, занимания с окултизъм или теософия. **Йезекил Мао Кент е морският биолог, останал до последния делфин Алморениан д'Ажур, умрял от рак в бенгалския делфинариум в горещата задушна вечер на 11 август 2134 г. Комисията за приложни видове към НОН решила да не**

възстановява фамилията *Delphinidae* от запазените ДНК резерви, а да я остави да се присъедини към всички измрели морски бозайници.

Докато се взираше гол навън от центъра на кристала, Харман откри, че самите данни са поносими. Онова, което щеше да го убие, бе постоянната болка от контекста, който се разпространяваше по нервите му като паяжина.

*Опитвах същността да уловя
с жар пламтяща, с огнени ръце,
но пръсна се кристалният ми шкаф
и като бебе рева ми поде.*

*Ревящо бебе в пустошта,
ревяща, стенеща жена,
и вятърът навън отново
изпълних с вопли на неволя.*

Достигна предела на възможностите си да поема толкова много болка и сложност. Размърда крайниците си в гъстата златна течност и откри, че подвижността му е по-малка от тази на зародиш, че пръстите му са се превърнали в перки, че мускулите му са атрофирали до жалки парцали и че болката е истинският посредник и плацентна течност на вселената.

„Аз не съм *tabula rasa*!“ — поиска му се да изкрещи на мръсника Просперо и на кучката Мойра. Това щеше да го убие.

„Раят и адът са родени заедно“ — помисли си Харман и разбра какво си е мислел Блейк, знаеше какво е имал предвид с отхвърлянето си на калвинистката вяра в предопределението на Сведенборг:

*Сатана, наистина си бил кретен,
не различаваш дрехата от мен.
Спри! Спри го! Моля те, Господи...
Макар да те почитат с имена свещени
като Йехова и Исус, ти пак ще си останеш*

*Синът на утрото, линеещ в уморена нощ,
сън на пътници, изгубени под хълма.*

Харман изкрещя въпреки че нямаше въздух, който да породи крясъка му, да го позволи и да го пренесе през резервоара. ...се състои от четири двойни спирали, свързани в средата от две лишени от съответната им половина ДНК нишки. Районът на пресичането може да приема две възможни състояния — вселената предпочита да приема бинарна форма. Завъртането на двете спирали на половин оборот на едната страна на свързката на централния мост създава така нареченото РХ, или паранемично пресичане. Направете това три милиарда пъти в секундата и ще получите чисто мъчение, за каквото не са мечтали и най-фанатичните изобретатели на най-гениалните щипци, клещи и остриета на Инквизицията.

Харман пак се опита да изкрещи.

Бяха минали петнадесет секунди от началото на трансфера.

Оставаха петдесет и девет минути и четиридесет и пет секунди.

Казвам се Томас Хокънбери. Имам докторска степен по класическа филология. Специализирам в изучаване, писане за и преподаване на Омировата „Илиада“.

В продължение на почти тридесет години бях професор, последните десет от които в Университета на Индиана в Блумингъм. След това умрях. Събудих се — или бях възкресен — на Монс Олимпус, или на мястото, наричано така от съществата, представящи се за богове, макар по-късно да установих, че действително става дума за огромния вулкан на Марс, наречен Олимпус. Тези същества, тези богове или техните по-висши същества — личности, за които съм чувал, но за които знаех съвсем малко или почти нищо, една от които се казваше Просперо, подобно на героя от Шекспировата „Буря“ — ме преобрази в схоластик, наблюдател на Троянската война. В продължение на десет години докладвах на една от музите и записвах ежедневните си отчети на словесни камъни, защото тук дори боговете не могат да четат. В момента записвам разказа си в едно малко полупроводниково електронно записващо устройство, откраднато от моравекския кораб „Кралица Маб“.

Миналата година, само преди девет месеца, всичко отиде по дяволите и Троянската война във вида ѝ, описан от Омир в „Илиада“, излезе извън релси. Оттогава съществуваше объркване, сключи се съюз между Ахил и Хектор — а следователно между троянци и гърци — срещу боговете, настана още по-голямо объркване, предателства, стигна се до затваряне на брана-дупката, свързваща съвременния Марс с древния Илион, което пък накара моравекските войници и техници да се евакуират от Илион-Земя. След като Ахил изчезна от другата страна на брана-дупката в далечния Марс от бъдещето, Троянската война се поднови, Зевс също изчезна и в негово отсъствие боговете и богините слязоха долу да се бият редом с любимците си. В един момент изглеждаше, че армиите на Агамемнон и Менелай ще влязат Троя. Диомед бе на крачка да превземе града. Тогава Хектор излезе от намусеното си усамотяване — интересно е, че тази част съответства на

дългото оттегляне на Ахил в шатрата му в истинската „Илиада“ — и уби непобедимия Диомед в двубой.

Научавам, че на следващия ден Хектор победил Аякс — Големия Аякс, Великия Аякс, Аякс от Саламин. Елена ми разказва, че Теламоновият син молел за пощада, но Хектор го съсякъл най-безмилостно. Менелай, бившият съпруг на Елена и наскърбеният виновник, започнал цялата проклета война, умрял същия ден със стрела в мозъка.

След това, подобно на стотиците други пъти за изминалите над десет години, битката за пореден път пое нов обрат. Подкрепящите ахейците богове предприеха контранастъпление под ръководството на Атина и Хера, земетръсецът Посейдон започна да унищожава сградите в Илион и за известно време Хектор и хората му отново потърсиха убежище зад стените на града. Научавам, че Хектор е спасил ранения си брат, героичния Деифоб, като го изнесъл на гръб от битката.

Но преди два дни, точно когато Троя бе на път отново да падне — този път от комбинираната атака на побеснелите ахейци и най-могъщите и безмилостни богове и богини като Атина, Хера, Посейдон и останалата пасмина, които здравата притиснаха защитаващите града Аполон и други богове, — Зевс се завърна.

Елена ми разказа, че Зевс направил Хера на парчета, хвърлил Посейдон в адската яма на Тартара и заповядал на останалите богове да се връщат на Олимп. Според думите ѝ някога могъщите богове с летящите си златни колесници и прекрасните си златни доспехи на тумби се телепортирали обратно на Олимп като виновни деца, очакващи да бъдат напляскани от татко.

И сега на гърците им нарихват задниците. Самият Зевс, издигащ се според думите на Елена по-високо от купест облак, избил хиляди аргивци, подгонил останалите до брега и изгорил корабите им с мълниите си. Елена твърди, че господарят на боговете предизвикал огромна вълна, която се стоварила върху почернелите корпуси на корабите и ги потопила. След това Зевс изчезнал и оттогава не се е връщал.

Две седмици по-късно, след като и двете страни запалиха погребални клади за хилядите паднали и извършиха деветдневните си погребални ритуали, Хектор поведе успешна контраатака, която отблъсна гърците още по-назад. Оцеляха около тридесет хиляди от

първоначалните сто хиляди аргивски бойци, като повечето от тях — като цар Агамемнон например — бяха ранени и паднаха духом. Без кораби за бягство и без възможност да осигурят на дървосекачите безопасен достъп до гористите склонове на планината Ида, откъдето да се снабдят с материал за нови кораби, гърците започнаха да правят онова, което им оставаше — дълбаеха ровове, забиваха пред тях заострени колове, издигаха дървени стени, прекопаваха свързващи окопи, натрупваха пясъчни валове, струпваха щитове, копия и стрелци в солидна стена около стопяващия се полукръг на смъртта. Това е последната твърдина на гърците.

Тече третата сутрин от пристигането ми и се намирам в гръцкия лагер — оградена с ров и стена дъга с периметър малко повече от четиристотин метра — в който нещастните ахейци са се натъпкали около димящите останки на корабите си. Гърбовете им са към морето.

Хектор има всички предимства — почти четири пъти повече войници с много по-висок боен дух и добре нахранени — гърците започват да гладуват, като същевременно надушват миризмата от печените на троянските обсадни огньове прасета и говеда. Елена и цар Приам бяха сигурни, че гърците ще бъдат победени още преди два дни, но отчаяните мъже са храбри — мъже, които нямат какво да губят — и гърците се биеха като притиснати в ъгъла плъхове. Освен това имат предимството, че редиците им са по-къси и че се бият зад укрепления, макар че тези преимущества няма да продължат дълго при бързо намаляващата храна и без постоянен източник на вода — троянците са заприщили реката на километър и половина от брега и тифът вече започва да върлува из претъпкания и лишен от елементарни хигиенни условия ахейски лагер.

Агамемнон не се бие. Вече трети ден синът на Атрей, цар на Микена и главнокомандващ огромната някога експедиционна сила се крие в шатрата си. Елена ми съобщи, че Агамемнон бил ранен по време на отстъплението на гърците, но от командирите и стражите в лагера разбирам, че не става дума за нищо опасно за живота — просто счупена лява ръка. По всичко личи, че бойният му дух е понесъл най-сериозните наранявания. Великият цар и възмездие на Ахил не успял да спаси тялото на Менелай, когато брат му бил улучен от стрела в окото. И докато Диомед, Големия Аякс и другите паднали гръцки герои били погребвани с подобаващите им почести, трупът на Менелай бил

влачен зад колесницата на Хектор около стените на ликуващия Илион. Явно това е била последната капка за раздражителния и арогантен Агамемнон. Вместо да бъде обладан от ярост и да се хвърли в сражението, микенският цар е изпаднал в депресия и униние.

Останалите гърци не се нуждаят от водачеството му, за да разберат, че се бият за живота си. Командването им е силно оредяло — Големия Аякс, Диомед и Менелай са мъртви, Ахил и Одисей са изчезнали от другата страна на затворената брана-дупка, — но бързивият стар Нестор ръководи битката през по-голямата част от последните два дни. Почитаният някога воин отново спечелва уважението на всички или най-малкото на топящите се редици на ахейците, когато се появява в теглената си от четири коня колесница всеки път, щом гърците са на път да се откажат, заповядва да се сменят коловите и да се поправят съборените части на оградата, да се заздравят вътрешните окопи с пясъчни валове и пролуки за стреляне, праща нощем мъже и момчета да разузнават и да крадат вода от троянците и непрекъснато призовава всички да не губят кураж. Синовете му Антилох и Тразимед, които преживяха своите славни моменти през първите десет години и по време на кратката война с боговете, се биха блестящо през последните два дни. Вчера Тразимед бе ранен два пъти, веднъж от копие и веднъж от стрела, но продължи да се сражава начело на филийците, за да отблъсне троянското настъпление, заплашващо да среже отбранителния полукръг наполовина.

В момента е малко след изгрева на третия ден — много вероятно последния ден, тъй като през нощта троянците се прегрупираха и събраха още войници, колесници и машини за преодоляване на рововете — и докато говоря, повече от сто хиляди сравнително свежи троянски бойци се струпват около отбранителния периметър.

Донесох рекордера в лагера на Агамемнон, защото Нестор е свикал съвет на оцелелите вождове. Или поне на онези, които могат да напуснат бойните си позиции. Уморените мръсни мъже не обръщат внимание на присъствието ми — или по-скоро вероятно помнят, че съм прекарал много време заедно с Ахил през осеммесечната война с боговете, поради което *приемат* да съм тук. А видът на рекордера с размер на вафла не им говори нищо.

Вече не зная за кого наблюдавам и записвам всичко това. Предполагам, че ще бъда най-голямата *persona non grata*, ако се появя на Олимп и предам чипа на музата, която ме търсеше да ме убие, затова правя всичко това просто като учен, какъвто бях навремето, а не като роб-схоластик, в какъвто бях превърнат. А дори и вече да не съм учен, мога да служа като военен кореспондент в сетните часове на последната твърдина на гърците и на края на тази героична епоха.

НЕСТОР: Какво ново? Смятате ли, че хората ви ще удържат и днес?

ИДОМЕНЕЙ (*Командир на критския контингент. Последния път, когато го видях, Идоменей току-що бе убил амазонката Бремуза с точно метнато копие. Мигове по-късно брана-дупката се затвори. Идоменей бе сред последните, които изоставиха Ахил*): Откъм моята част на лагера новините са лоши, благородни Несторе. На мястото на всеки троянец, когото убих през последните два дни, през нощта са се появили трима нови. Подготвят инструментите си за засипване на рововете и копията си за атаката. Стрелците им продължават да се струпват. Днес ще е решителният бой.

Малкия Аякс (*Макар и напълно различни, двамата Еанти, както наричаха Големия и Малкия Аякс, бяха близки като братя. Никога досега не съм виждал Аякс от Локрида по-мрачен. Бръчките по лицето му са толкова рязко очертани от мръсотията и засъхналата кръв, че прилича на маска кабуки*): Несторе, сине Нелеев, герой от най-мрачните времена, моите локридски воители се биха с врага през по-голямата част на нощта, докато разузнавачите на Деифоб се опитваха да ни заобиколят в северния край на стана. Бихме се с тях, докато морската пияна не стана червена. Нашата част от рова е запълнена с труповете на ахейци и троянци и скоро врагът ще може да върви по висока десет стъпки купчина тела. Една трета от хората ми са мъртви, останалите са изтощени. Хектор изпрати нови войници на мястото на падналите.

НЕСТОР: Подалирие, какво става с останалия син на Атрей?

ПОДАЛИРИЙ (*Синът на Асклепий е един от последните останали лечители на гърците. Заедно с брат си Махаон той командва тесалийците от Трика*): Поставих шина на ръката на Агамемнон, благородни Несторе. Той не взема билки против болката, буден е и е с разсъдъка си.

НЕСТОР: Тогава защо не излиза от шатрата си? Войските му са най-многобройната част от армията ни, но се крият в центъра като жени. Сърцата им са свити без водача им.

ПОДАЛИРИЙ: Сърцето на водача им е свито без брат му Менелай.

ТЕВКЪР (*Майсторът-стрелец, брат по баща и най-добър приятел на убития Аякс Теламонов*): Значи Ахил бе прав преди десет месеца, когато се опълчи срещу Агамемнон пред всинца ни и каза, че има сърце на кошута. (*Тевкър плюе върху пясъка.*)

ЕВМЕЛ (*Син на Адмет и Алкеста, водач на тесалийците от Фера. Често наричан от липсващите Ахил и Одисей „повелител на мъжете“*): И къде е обвинителят Ахил? Страхливецът остана в подножието на Олимп, вместо да посрещне смъртта с другарите си. Бързоногият мъжеубиец също се оказа със сърце — че и крака — на кошута.

МЕНЕСТЕЙ (*Грамадният вожд на мирмидонците, бивш офицер на Ахил*): Ще убия всеки, що издума нещо срещу сина Пелеев. Той никога не би ни изоставил по своя воля. Всички видяхме и чухме как богинята Атина му каза, че е омагьосан от Афродита.

ЕВМЕЛ: От амазонска путка, искаш да кажеш.

МЕНЕСТЕЙ: (*Пристъпва към Евмел и започва да изтегля меча си от ножницата*)

НЕСТОР: (*Застава помежду им*): Стига! Нима троянците не ни избиват достатъчно бързо, та да трябва да

се избивахме помежду си? Евмеле, отстъпи! Менестее, прибери меча!

ПОДАЛИРИЙ (*Говори като последния лечител на ахейците, а не като личен лекар на Агамемнон*): Най-много ни убива морът. Още двеста умряха, най-много сред епейците, които защитават речния бряг на юг.

ПОЛИКСЕН (*Син на Агастен, един от вождовете на епейците*): Вярно е, господарю Несторе. Най-малко двеста умрели и хиляда други, които са прекалено болни, за да се бият.

ДРЕЗЕЙ (*Командир на епейците, току-що повишен във вожд*): Половината от хората ми не се явиха на сутрешния сбор, господарю Несторе.

ПОДАЛИРИЙ: И болестта се разпространява.

АМФИОН (*Друг наскоро повишен командир на епейците*): Сребролъкият Феб Аполон ни поразява, също като преди десет месеца, когато заради пратения от бога мор всяка нощ горяха погребални клади. Това доведе до първото спречкване между Ахил и Агамемнон и до всички наши страдания.

ПОДАЛИРИЙ: О, заеби го Феб Аполон и сребърния му лък. Боговете, дори и Зевс, ни сториха най-големите злини, а сега изчезнаха и само те знаят дали ще се върнат. На мен лично не ми пука. Тази смърт и морът не са дело на сребролъкия Аполон. Според мен е от лошата вода, която пият хората ни. Прием собствената си пикня и седим в лайната си. Баща ми Асклепий имаше следната теория за произхода на болестта в замърсената вода и...

НЕСТОР: Учени Подалирие, всички с радост ще чуем бащината ти теория за болестта някой друг път. А в момента искам да зная дали ще можем да удържим троянците и днес и какво ще ме посъветват вождовете.

ЕХЕПОЛ (*Син на Анхиз*): Трябва да се предадем.

ТРАЗИМЕД (*Синът на Нестор, който се би толкова доблестно предишния ден. Раните му са превързани и стегнати, но днес като че ли страда от тях повече, отколкото в разгара на дългата вчерашна битка*): Да се

предадем, как ли пък не! Кой аргивец трепери толкова от страх, че предлага малодушно да се предадем? Предай се на мен, сине Анхизов, и ще те отърва от жалкото ти положение толкова бързо, колкото и троянците.

ЕХЕПОЛ: Хектор е достоен мъж. Цар Приам бе достоен мъж, и може би продължава да е такъв. Пътувах с Одисей до Троя, когато царят на Итака дойде да преговаря с Приам, да се опита да върне Елена с думи и да предотврати тази война. И Хектор, и Приам се показаха като разумни и достойни мъже. Хектор ще уважи капитулацията ни.

ТРАЗИМЕД: Това бе преди единадесет години и сто хиляди отлетели в царството на Хадес души, глупако. Видя колко милост прояви Хектор, когато Големия Аякс го молеше да пощади живота му, когато дългият му щит бе смачкан като тенекия, когато сополи и сълзи течаха по лицето на героя. Хектор прекърши гръбнака му и му изтръгна сърцето. Хората му едва ли ще са милостиви към теб.

НЕСТОР: Зная, че се говори за предаване. Но Тразимед е прав — прекалено много кръв напои троянската земя, за да се надяваме на милост. Ние не бихме пощадили гражданите на Илион, ако бяхме успели да пробием стените им преди три седмици — или преди десет години. Всички знаем, че щяхме да избием всеки мъж, достатъчно стар или млад, за да вдигне меч или лък, да изколим старците им, защото са родили враговете ни, да изнасилим жените им, да откараме оцелелите жени и деца в робство и да подпалим домовете и храмовете им. Но боговете... или мойрите... който и да решава изхода от тази война, се обърнаха срещу нас. Не можем да очакваме троянците, изстрадали нашето нападение и десетте години обсада, да проявят повече милост от нас. Не, ако чуете подобни мърморения, кажете на хората си, че е лудост да се предаваме. По-добре да умрат прави, отколкото на колене.

ИДОМЕНЕЙ: Най-добре изобщо да не умираме. Нима няма никакъв план за спасение?

АЛАСТОР (*Вожд на Тевкър*): Корабите са изгорени. Храната привършва, но ще измрем от жажда, преди да почнем да гладуваме. Морът покосява все повече хора с всеки час.

МЕНЕСТЕЙ: Моите мирмидонци искат да излязат, да си пробият с бой път през редиците на троянците и да стигнат на юг до гъстите гори по склоновете на Ида.

НЕСТОР (*Кума*): Твоите мирмидонци не са единствените, които мислят за пробив и измъкване, храбри Менестее. Но те не могат да го направят сами. Нито едно от племената или групите ни не може. Троянските редици са се разгънали на километри, а редиците на съюзниците им са още по-големи. Очакват ни да се опитаме да пробием през тях. Вероятно се чудят защо ли още не сме се опитали. Знаеш железните закони на боя с меч, щит и копие, Менестее. Всички мирмидонци и ахейци ги знаят — за всеки мъж, който падне в двубой щит о щит, стотици падат, докато бягат. Не ни останаха колесници — вождовете на Хектор разполагат със стотици. Ще ни настигнат и ще ни изколят като овце, преди да сме прекосили изсъхналото корито на Скамандър.

ДРЕЗЕЙ: Значи оставаме? И умираме днес или утре тук, на брега, до овъглените останки на големите ни черни кораби?

АНТИЛОХ (*Другият син на Нестор*): Не. Предаването е немислимо за всеки истински мъж, а отбраняването на тази позиция ще стане невъзможно след няколко часа, ако не и при следващата атака, но аз казвам точно тогава всички да се опитаме да пробием. Останали са ни тридесет хиляди бойци, две трети от които са достатъчно добре, за да се бият и да тичат. Четирима от петима може и да паднат, наистина, заклани като овце, преди да стигнат спасителните гори на планината Ида, но и така ще оцелеят четири или пет хиляди от нас. Половината от тях могат да преживеят дори претърсването на гората, което ще предприемат троянците и техните съюзници, подобно на царе на лов за елени. Дори само тази половина

да намери начин да напусне тая проклета земя и да прекоси тъмното море до дома, шансът ми се вижда добър.

ТРАЗИМЕД: И на мен.

ТЕВКЪР: Всеки шанс е по-добър от сигурния изглед кокалите ни да се белеят на този шибан проклет лайннен плаж.

НЕСТОР: Това глас за пробива ли беше, сине Телемонов?

ТЕВКЪР: Прав си, мамка му, господарю Несторе.

НЕСТОР: Благородни Епее, още не сме чули гласа ти на този съвет. Какво е мнението ти?

ЕПЕЙ (*Пристъпва от крак на крак и смутено гледа в земята. Епей е най-добрият боксьор от ахейците. Лицето и бръснатата му глава издават, че се е занимавал години с този спорт — приличащи на карфиол уши, счупен нос, стари белези по бузите и веждите, безброй белези дори по темето му. Естествено, виждам иронията в присъствието на Епей на този съвет и собствената ми роля в неговия живот и съдба. Останал на заден план в постиженията си на бойното поле, той щеше да спечели всички боксови мачове на организирания от Ахил погребални игри в чест на Патрокъл и да е главен майстор на дървения кон на Одисей, ако преди почти година не бях започнал да се бъркам в Омировата версия на историята. И сега се оказва, че Епей е в съвета на вождовете само защото всичките му командири — до самия Менелай — са избити*): Господарю Несторе, когато противникът е самоуверен, когато тръгне по ринга срещу теб напълно сигурен, че ще те свали на земята и няма да можеш да станеш, това е най-добрият момент да го удариш. В този случай — да ги ударим здраво, да ги зашеметим, да ги накараме да паднат на колене и да си спасяваме живота. Веднъж бях на Олимпийските игри и един боксьор направи точно това.

(*Всички се смеят.*)

ЕПЕЙ: Но трябва да го сторим през нощта.

НЕСТОР: Троянците виждат прекалено далеч и колесниците им са прекалено бързи, за да имаме шанс в боя денем.

МЕРИОН (*Син на Мол, близък приятел на Идоменей, втори командир на критяните*): Няма да имаме кой знае колко по-добри изгледи на лунна светлина. Луната е почти пълна.

ЛАЕРК (*Мирмидонец, син на Хеман*): Но зимното слънце залязва по-рано, а тази седмица луната изгрява по-късно. Ще имаме почти три часа от началото на истинската тъмнина — онази, в която ти трябва факел, за да намериш пътя — и появата на луната.

НЕСТОР: Въпросът е можем ли да издържим и днешния ден и дали хората ни ще имат сила да се бият. Ще трябва да съсредоточим атаката си и да ударим силно, за да пробием дупка в троянските редици. А след това ще ни трябват сили да пробягаме трийсетте километра до горите на Ида.

ИДОМЕНЕЙ: Ще имат сила да се бият през деня, ако знаят, че през нощта ще имат шанс да оцелеят. Казвам да ударим троянците право в центъра, където е Хектор, тъй като за днешното сражение той е съсредоточил най-добрите си войници по фланговете. Казвам да пробием довечера.

НЕСТОР: А останалите? Искам да чуя мнението на всеки. Това наистина е всичко или нищо, всички или никой.

ПОДАЛИРИЙ: Ще трябва да изоставим болните и ранените, а те ще са хиляди до мръкване. Троянците ще ги избият. Може и да направят нещо още по-лошо в яростта си, ако някой от нас успее да се измъкне.

НЕСТОР: Да. Но такива са прищевките на войната и съдбата. Искам да чуя гласа ви, благородни ахейски вождове.

ТРАЗИМЕД: За. Правим го нощес. И дано боговете са благосклонни към изоставените и пленените по-късно.

ТЕВКЪР: Да им го начукам на боговете в задниците. Казвам да. Ако съдбата ни е да пукнем на този смърдящ бряг, по-добре да предизвикаме съдбата. Да тръгнем с падането на истинския мрак.

ПОЛИКСЕН: Да.

АЛАСТОР: Да. Довечера.

МАЛКИЯ АЯКС: Да.

ЕВМЕЛ: Да. Всичко или нищо.

МЕНЕСТЕЙ: Ако господарят ми Ахил бе тук, щеше да се погрижи да пререже гърлото на Хектор. Може да изкараме късмет да пречукаме кучия син по време на пробива.

НЕСТОР: Още един глас за. Ехеполе?

ЕХЕПОЛ: Мисля, че всички ще измрем, ако останем и се бием още един ден. Мисля, че всички ще измрем, ако се опитаме да се измъкнем. Затова избирам да остана с ранените и да се предам на Хектор. Надявам се, че е останало нещо от някогашната му чест и чувство за милосърдие. Но ще кажа на хората си, че могат сами да решават за себе си.

НЕСТОР: Не, Ехеполе. Повечето от воините ще последват предводителя си. Можеш да останеш и да се предадеш, но аз те освобождавам от поста ти и назначавам на твое място Амфион. Можеш да идеш право в шатрата си и да чакаш, но не разговаряй с никого. Хората ти са достатъчно малко и се намират вляво от хората на Амфион... двете части могат да се обединят без проблеми и без да е нужно да се прегрупират. И така, назначавам на твое място Амфион, стига той да гласува да се бием нощес.

АМФИОН: Гласувам за.

ДРЕЗЕЙ: Гласувам от името на моите епейци — нощес ще се бием и ще умрем, или ще се бием и ще се спасим. Лично аз искам да видя отново дома и семейството си.

ЕВМЕЛ: Хората на Агамемнон ни казаха и моравекските неща потвърдиха, че градовете и домовете ни

са пусти, че царствата ни са обезлюдели. Хората ни са отвлечени от Зевс.

ДРЕЗЕЙ: На което отговарям — да им го начукам на Агамемнон, на моравекските играчки и на Зевс. Смятам да си ида вкъщи и да видя дали семейството ми ме чака. Сигурен съм, че са там.

ПОЛИПИТ (*Син на Агастен, един от вождовете на лапитите от Аргиса*): Хората ми ще удържат позициите си днес и ще поведат битката през нощта. Кълна се във всички богове.

ТЕВКЪР: Не би ли могъл да се закълнеш в нещо малко по-постоянно? Като в червата си например?

(*Всички се смеят.*)

НЕСТОР: Значи стигнахме съгласие, и аз съм на същото мнение. Ще направим всичко по силите си да задържим днешното нападение на троянците. Подалирие, за целта се погрижи да се раздадат всички дажби с изключение на толкова, колкото може да носи човек в туниката си. Мини през личните хранилища на Агамемнон и мъртвия Менелай и извади всичко, що става за ядене. Вождове, кажете на хората си преди сутрешната битка, че днес трябва единствено да се държат, да запазят живота си и да умират само за живота на другарите си. Кажете им, че ще нападнем довечера в тъмното. Някои от нас ще достигнат гората, а ако е такава волята на съдбата — и домовете и семействата си. Ако не успеем, имената ни ще бъдат изписани със златни букви и ще се запомнят завинаги. Децата на правнуците на правнуците ни ще идват на надгробните ни могили в тази проклета земя и ще си казват — да, какви мъже са живели в онези времена. Така че кажете на командирите и хората си да закусят добре тази сутрин, защото повечето ще вечеряме в царството на сенките. Затова довечера, когато настъпи мракът преди да изгрее луната, най-добрият ни боксьор Епей да мине пред редиците ни и да крещи *Арте!*, също както правят при началото на състезанията с колесници или бягане при Игрите. И тогава ще се втурнем към свободата си!

(И това би трябвало да е краят на събранието — при това силно вдъхновяващ край, тъй като Нестор е роден водач и знае как да води съветии да зарежда хората с енергия и желание за действие — нещо, което шефът на катедрата ми в университета в Индиана така и не разбра. Но за съжаление някой нарушава перфектния ритъм на перфектния сценарий. В случая това е Тевкър.)

ТЕВКЪР: Епее, благородни борецо, така и не ни каза края на твоята история. Какво стана с онзи олимпийски боксьор, който зашеметил противника си и после избягал?

ЕПЕЙ *(За когото всички знаят, че е по-честен, отколкото умен)*: А, с него ли? Жреците го откриха в гората и го убиха като куче.

Ахейските вождове се пръснаха и се върнаха на позициите при хората си. Нестор остана сам със синовете си. Лечителят Подалирий организира хора да претърсят шатрата на Агамемнон за храна и вино. Оставам сам на брега — или поне толкова сам, колкото може да е човек, когато е притиснат рамо до рамо с други тридесет хиляди немити мъже, от които се носи воня на пот и страх.

Докосвам квантовия телепортаторен медальон под туниката си. Нестор не ме попита какво е моето мнение. Никой от ахейските герои не направи нещо повече от това да хвърли поглед към мен по време на разискванията. Знаят, че не се бия, и като че ли не ме харесват по-малко заради това — по този начин древните гърци третират хомосексуалистите, които обичат да се обличат в женски дрехи и да боядисват лицата си в бяло. В очите на повечето мъже не се чете презрение, а само пренебрежение. За тях съм особняк, аутсайдер, нещо по-низше от истински мъж.

Зная, че няма да остана да гледам развръзката. Съмнявам се дали ще остана за днешната битка, тъй като след половин час небето ще почернее от летящи камъни и стрели. Нямам преобразяваща гривна и бронята, с които разполагах като схоластик — дори не съм надянал металните или кожени доспехи на някой от многобройните ахейски трупове около мен. Съмнявам се, че ще преживея деня, ако остана — последните два дни за мен представляваха низ кошмарни часове и

ужас, прекарани най-отзад, в близост до шатрата, в която умираха ранените. Дори да оцелея днес, шансовете ми да остана жив при атаката срещу троянците през нощта ще са почти нулеви.

А и защо да оставам? За бога, та на врата си имам телепортиращо устройство. За две секунди мога да се озова в покоите на Елена и да си почивам в горещата вана.

Защо да оставам?

Но все още не съм готов да тръгна. Никак даже. Вече не съм схоластик и няма причина да се изявявам като учен... но мога да съм военен кореспондент, който никога не ще успее да съобщи за наблюденията си: този последен славен ден на тази изгубена и славна епоха е прекалено интересен, за да бъде пропуснат.

Ще остана още малко.

Навсякъде затръбвяват рогове. Още никой не е имал време за обещаната огромна закуска, а троянците вече нападат.

64.

Да знаеш, че всички неща във вселената — всичко в историята, в науката, в поезията, изкуствата и музиката, всички хора, всички места, предмети, идеи — са свързани помежду си, е едно. Да изпиташ тази връзка, пък било и повърхностно — съвсем друго.

Харман остана в безсъзнание през по-голямата част от следващите девет дни. Идваше на себе си само за кратко и крещеше от ужасното главоболие, което далеч надхвърляше издръжливостта на черепа и мозъка му. Повръщаше много, след което отново изпадаше в кома.

Събуди се на деветия ден. Главоболието беше смазващо, най-ужасното, което бе изпитвал, но вече не го караше да крещи, както през деветдневния кошмар. Гаденето бе изчезнало и стомахът му бе празен. По-късно разбра, че е свалил повече от единадесет килограма. Лежеше гол в леглото на втория етаж на кабината на айфелбана.

„Кабината е проектирана и украсена предимно в стил ар нуво“ — помисли си той, докато ставаше с мъка и надяваше копринената дреха, която намери метната върху облегалката на претрупаното кресло стил ампиър до леглото. Разсеяно се запита къде ли по света отглеждат копринени буби — дали това е било едно от задълженията на слугите през дългите векове на бездействие на хората? Дали е била изработена изкуствено в някаква индустриална цистерна, по същия начин, по който постчовеците бяха създали — всъщност възродили — неговата нанопроменена раса човешки добитък? Точно в момента обаче главата го болеше прекалено силно, за да се замисля сериозно над подобни въпроси.

Спря в коридора, затвори очи и се съсредоточи. Нищо. Остана си в кабината. Опита отново. Пак нищо.

Леко залитащ и замаян, слезе по стълбата от ковано желязо на първия етаж и рухна в стола до масата. Масата бе застлана с бяла ленена покривка.

Не каза нищо, когато Мойра му донесе чаша портокалов сок, черно кафе в бяла порцеланова кана и яйца на очи с парче съомга. Наля

кафе в чашата му. Харман леко наклони глава, за да усети парата на кафето върху лицето си.

— Дълго ли го приготвя? — попита я той.

Влезе Просперо и застана в непоносимо ярките утринни лъчи, влизащи през стъклените врати.

— А... Харман... или по-добре да те наричаме Преродения? За мен е удоволствие да те видя буден и способен да се движиш.

— Млъквай — каза му Харман, не обърна внимание на храната и предпазливо отпи от кафето.

Вече знаеше, че Просперо е физическа холограма — аватар на логосферата, формиращ се всяка милисекунда от материята, изстрелвана от един от факс акумулаторите на орбита. Знаеше също, че ако се опита да удари или нападне стария маг, материята ще се превърне в неуловима проекция по-бързо и от най-бързите човешки рефлексии.

— Знаеше, че шансът да оцелея в кристалния шкаф беше около едно на сто — каза Харман, без дори да поглежда към Просперо. Светлината беше прекалено ярка.

— Малко по-благоприятен всъщност — отвърна магът и милостиво дръпна тежките завеси.

Мойра придърпа един стол и седна на масата при Харман. Беше облечена в червена туника, но иначе имаше същото дръзко изражение, което бе виждал в Тадж.

Харман я погледна право в очите.

— Познавала си младата Сави. Присъствала си на празненството за Последния факс на архипелага Ню Йорк в потопения Емпайър Стейт Билдинг и си казала на приятелите ѝ, че не си я виждала, а всъщност си я посетила в дома ѝ в Антарктида само два дни преди това.

— Откъде знаеш всичко това? — изненада се Мойра.

— Приятелката на Сави Петра е написала очерк за опитите им — предимно на нея и на любовника ѝ Пинкас — да намерят Сави. Очеркът е отпечатан и донесен тук непосредствено преди Последния факс. Някак си е успял да стигне до библиотеката на приятеля ти Фердинанд Марк Алонсо.

— Но как Петра е разбрала, че съм посещавала Сави преди партито в Ню Йорк?

— Мисля, че с Пинкас са намерили нещо написано от Сави в апартамента ѝ в Маунт Еребус — каза Харман. От кафето не му се доповръща, но пък горчивата течност не допринесе и за отслабване на ужасното главоболие.

— Значи сега знаеш всичко за всички неща, така ли? — попита Мойра.

Харман се разсмя и почти незабавно съжали. Остави чашата и притисна дясното си слепоочие.

— Не — отвърна после. — Зная достатъчно, за да мога да кажа, че знам, че нищо не знам. Освен това на Земята има още четиридесет и една библиотеки, чиито кристални шкафове все още не са посетени.

— Това *наистина* би те убило — обади се Просперо.

Точно в момента Харман не би имал нищо против някой да го убие. Главоболието образуваше пулсиращ ореол около всичко, към което погледнеше. Отпи още малко от кафето с надеждата, че гаденето няма да се появи отново. Кабината изскърца — Харман знаеше, че се движи с над триста и двайсет километра в час. Лекото ѝ полюшване не допринасяше особено за спокойствието на стомаха му.

— Да ви разкажа ли за Александър-Гюстав Айфел? Родил се в Дижон на 15 декември 1832 година. Завършил Централната академия по изкуства и занаяти през 1855 година. Преди да му хрумне идеята за кулата за изложението по случай стогодишнината от Френската революция през 1889-а, вече проектирал подвижния купол на обсерваторията в Ница и скелета на Статуята на свободата в Ню Йорк. Айфел...

— Стига — рязко го прекъсна Мойра. — Никой не обича фукльовци.

— Къде сме, по дяволите? — попита Харман. Успя да се изправи и дръпна завесите. Минаваха над прекрасна гориста долина, кабината-вагон се движеше успоредно на виеща се река на височина над двеста метра. На хребета едва се различаваха някакви древни руини — замък или нещо подобно.

— Току-що минахме Каор — каза Просперо. — Би трябвало да продължим на юг към Лурд на следващата кръстопътна кула.

Харман разтърка очи, но отвори стъклената врата и излезе навън. Силовото поле около кабината го задържаше да не бъде издухан от балкона.

— Какъв е проблемът? — попита той през отворената врата. — Не ви ли се искаше да продължите на север и да посетите синята ледена катедрала на приятеля си?

Мойра го погледна стреснато.

— Как е възможно да знаеш това? Няма го в нито една книга в Тадж...

— Така е — съгласи се Харман, — но приятелят ми Деймън е видял началото на всичко това — пристигането на Сетебос. От книгите зная какво ще направи многоръкият, след като пристигне в кратера Париж. Значи е все още тук... имам предвид на Земята?

— Да — отвърна Просперо. — И не ни е приятел.

— Вие двамата сте го довели тук. Него и останалите.

— Нямахме намерение да го правим — каза Мойра.

Въпреки жестокото си главоболие Харман не можа да не се разсмее.

— Да бе. Отваряте сляпо врата между различните измерения, оставяте я зееща и после казвате: „Нямахме намерение“, когато през нея мине нещо наистина отвратително.

— Научил си прекалено много, но все още не разбираш всичко, което ще ти трябва, ако... — започна Просперо.

— Да, да — прекъсна го Харман. — Бих те слушал по-внимателно, Просперо, ако не знаех, че ти си преди всичко едно от нещата, появили се през тази врата. Постчовеците в продължение на хиляда години са се опитвали да сключат контакт с Другите, променяйки квантовото състояние на цялата Слънчева система, а вместо това са се сдобили с многорък мозък и регенериран кибервирус от Шекспирова пиеса.

Старият маг се усмихна на думите му. Мойра раздразнено поклати глава, наля си кафе и го изпи, без да каже нищо.

— Дори и да искахме да се отбием и да кажем здрасти на Сетебос, не бихме могли да го сторим — каза Просперо. — Кратерът Париж няма кула. Не е имал от времето на рубиконовия вирус насам.

— Да бе — каза Харман.

Влезе в кабината, но продължи да гледа навън, докато отпиваше кафе от чашата си. После рязко попита:

— Защо не мога да се прехвърлям свободно?

— Какво? — обади се Мойра.

— Защо не мога да се прехвърлям свободно? Зная как да извиквам функцията без насочващите символи, но не работи. Искам да се върна в Ардис.

— Сетевос е изключил планетарната факс система — каза Просперо. — Това включва както факс павилионите, така и свободното прехвърляне.

Харман кимна и потърка бузата и брадичката си. Усети под пръстите си стърнище на седмица и половина, почти истинска брада.

— Значи вие двамата, а вероятно и Ариел, можете да се телепортирате квантово, а аз съм вързан за тази тъпа кабина, докато не достигнем Атлантическия пролом? Сериозно ли очаквате да извървя разстоянието по океанското дъно до Северна Америка? Ада ще умре от старост, докато се добера до Ардис.

— Нанотехнологията, която ви осигурява функциите, не ви прави готови за квантово телепортиране. — Гласът на Просперо звучеше тъжно.

— Да, но *ти* можеш да ме телепортираш — каза Харман и се надвеси над седящия в канапето старец. — Докосваш ме и ме телепортираш. Проста работа.

— Не, не е толкова проста — каза Просперо. — И вече си достатъчно образован, за да знаеш, че не можеш да заставиш нито Мойра, нито мен да се подчиним на заплахите ти.

Когато дойде на себе си, Харман се бе свързал с орбиталните часовници и знаеше, че е бил в безсъзнание почти девет дни. Това го караше да иска да строши с юмрук кафеника, чашите и цялата маса.

— Движим се по единадесето трасе на айфелбана — каза той. — След като сме напуснали Еверест, би трябвало да сме продължили по трасе Ха Дзил Шан през мехура Тарим Пенди. Там бих могъл да открия аероскутери, оръжия, трактори, левитатори, броня — всичко, което би помогнало на хората на Ада да оцелеят.

— Наложиха се... отклонения — каза Просперо. — Нямаше да бъдеш в безопасност, ако беше слязъл в Тарим Пенди.

— В безопасност! — изсумтя Харман. — Да, трябва да живеем в безопасен свят, нали?

— Преди кристалния шкаф бе доста по-зрял — с презрение каза Мойра.

Харман не отговори. Остави чашата си, опря се с ръце на масата и я погледна право в очите.

— Зная, че войниксите са били пратени напред във времето от Световния халифат да избиват евреи, но защо вие, постчовеците, сте запазили онези девет хиляди сто и четиринадесет и сте ги изстреляли в космоса? Защо просто не сте ги взели със себе си на пръстените или на някое друго сигурно място? Имам предвид, вече сте били открили онзи Марс от другото измерение и сте го тераформирали. Защо сте превърнали хората в неутрино?

— Девет хиляди сто и *тринадесет* — поправи го Мойра. — Сави остана.

Харман чакаше отговор на въпроса си.

Мойра остави чашата си. Очите ѝ, също като очите на Сави, показваха всеки изблик на гняв, който чувстваше.

— Казахме на народа на Сави, че ще ги запазим в неутринна затворена верига за няколко хиляди години, докато не оправим безредието на Земята — тихо каза тя. — Те сметнаха, че това означава РНК конструкциите от Безумното време — динозаврите, форусракоидите и горите от сагови палми, но ние имахме предвид и такива дреболии като войниксите, Сетебос, вещицата в орбиталния си град...

— Но не сте премахнали войниксите — прекъсна я Харман. — И те са се активирали и са построили третия си храм на Купола на скалата...

— Не можехме да ги елиминираме, но ги препрограмирахме — каза Мойра. — Твоят народ ги познаваше като слуги в продължение на четиринадесет столетия.

— Докато не започнаха да ни избиват — отбеляза Харман и погледна Просперо. — Кое то пък започна, след като ни накара двамата с Деймън да унищожим орбиталния ти град, където двамата с Калибан бяхте... затворени. И всичко това само за да си върнеш една своя холограма, така ли, Просперо?

— По-скоро еквивалента на фронталния лоб — каза магът. — А войниксите щяха да се активират дори и да не бяхте унищожили контролиращите елементи в града ми на е-пръстена.

— Защо?

— Заради Сетебос — каза Просперо. — Неговото хилядолетие и половина на ограничаване или държане на алтернативни Земи и тераформирания Марс свърши. Когато Многогорькият отвори първата брана-дупка и подуши въздуха на тази Земя, войниксите реагираха, както бяха програмирани.

— Програмирани преди три хиляди години — каза Харман. — Не всички старостилни сме потомци на евреите на Сави.

Просперо сви рамене.

— Войниксите не знаят това. По времето на Сави всички хора бяха евреи, ergo — за несвършените умове на войниксите — всички хора са евреи. Ако А е равно на В, а В е равно на С, тогава А е равно на С. Ако Крит е остров и Англия е остров, тогава...

— Тогава Крит е Англия — довърши Харман. — Но рубиконовият вирус *не е тръгнал* от някоя израелска лаборатория. Това е просто поредната долна клевета.

— Абсолютно си прав — каза Просперо. — Рубиконът бе наистина един от най-големите научни приноси, дадени от ислямския свят на останалото човечество за двете хилядолетия мрак.

— Единадесет милиарда мъртви. — Гласът на Харман трепереше. — Деветдесет и седем процента от населението на планетата унищожени.

Просперо отново сви рамене.

— Войната беше дълга.

Харман отново се изсмя.

— И вирусът е избил почти всички с изключение на групата, за която е бил предназначен.

— Израелските учени вече имаха дълъг опит в нанотехнологичните генетични манипулации — отговори магът. — Знаеха, че ако не ваксинират бързо ДНК на своето население, не могат да направят нищо.

— Биха могли да споделят знанията си — каза Харман.

— Опитаха се. Нямаше време. Но ДНК на твоя вид бе... запазена.

— Но Световният халифат не е открил пътуването във времето — каза Харман, без да е стопроцентово сигурен дали това е въпрос, или твърдение.

— Така е — съгласи се Просперо. — Един френски учен изобрети първия работещ времеви мехур...

— Анри Рийс Дьолакур — промърмори Харман.

— ...за да се върне в 1478 г. и да проучи един странен и интересен ръкопис, купен от императора на Свещената римска империя Рудолф II през 1586 година — продължи Просперо, без да спира. — Всичко изглеждаше едно малко просто пътуване. Сега обаче знаем, че самият ръкопис с неговите странни кодирани знаци и прекрасни рисунки на извънземни растения, звездни системи и голи хора е бил измама. И доктор Дьолакур и родният му град платиха скъпо за пътуването му, когато черната дупка, използвана като енергиен източник, се освободи от задържащото я силово поле.

— Но французите и Новият Европейски съюз са дали плановете на халифата — каза Харман. — Защо?

Просперо вдигна старите си, изпъстрени с вени ръце, сякаш даваше благословия.

— Палестинските учени бяха техни приятели.

— Чудя се дали онзи антиквар от началото на XX век, Уилфред Войнич, си е представял, че ще бъдат създадени толкова много чудовища на негово име — каза Харман.

— Малцина от нас могат да си представят какво ще е истинското ни наследство — каза Просперо; все още държеше ръцете си вдигнати.

Мойра въздъхна.

— Свършихте ли с малкото си пътешествие из спомените?

Харман я погледна.

— А ти, мой кандидат-Прометее... гористият ти дол се клати. Ако това е някакво състезание по надглеждане, печелиш. Аз мигнах първа.

Харман погледна надолу. По време на разговора робата му се беше разтвориля. Побърза да се запаше.

— След час ще прекосим Пиренеите — каза Мойра. — Сега, след като Харман има в главата си нещо повече от термометър на удоволствията, имаме някои неща за обсъждане... и за решаване. Дядката може да подремне. Аз ще измия чиниите.

65.

Ахил си мисли дали не е направил грешка, като е накарал Зевс да го хвърли в най-дълбоката и мрачна яма на адския свят на Тартар, макар че отначало това му е изглеждало добра идея.

Първо, не може да диша тукашния въздух. Макар квантовата сингуларност на неговата участ да умре от ръката на Парис теоретично да го предпазва от смъртта, тя не го пази да не се задави, да не се задуши и да не рухне върху горещия като лава черен камък, когато наситеният с метан въздух изпълва и изстъргва дробовете му. Сякаш диша киселина.

Второ, Тартар е гадно място. Ужасното въздушно налягане, равностойно на налягането на шейсет метра под водата в някое земно море, притиска всеки квадратен сантиметър от скованото му от болка тяло. Горещината е ужасна. Тя отдавна би убила всеки нормален смъртен, дори герой като Диомед или Одисей. Дори полубог като Ахил страда от нея, кожата му се изпъстря с червени и бели петна и се покрива с мехури и циреи.

И накрая, той е сляп и почти глух. Има някакво смътно червеникаво сияние, но прекалено слабо, за да се вижда през него. Налягането е толкова силно, атмосферата и облаците — толкова плътни, че дори слабата светлина на вездесъщия вулканично червен сумрак е потисната от движещите се въздушни потоци, от изхвърляните от кратерите газове и от постоянния киселинен дъжд. Плътната свръхнагорещена атмосфера притиска тъпанчетата на бързоногия мъжеубиец и звуците, които чува, му се струват като мощни, но приглушени удари на барабани и тежки стъпки, отговарящи на пулсациите в черепа му.

Ахил бърка под бронята си и докосва малкото механично устройство, което е получил от Хефест. Усеща пулсирането му. Поне не се е смачкало от ужасното налягане, което притиска ушите и очите му.

Понякога в мрака Ахил усеща движението на големи тела, но дори на най-ярките проблясъци на вулканите не може да различи кой

или какво минава покрай него в ужасната нощ. Долавя, че телата са прекалено огромни и с прекалено странни форми, за да са човешки. Каквито и да са, засега те не му обръщат внимание.

Бързоногият Ахил, син на Пелей, вожд на мирмидонците и най-благородният герой на Троянската война, полубог в страховития си гняв, лежи размазан върху пулсиращия горещ вулканичен камък, ослепен и оглушен, и използва цялата си сила, за да продължи да диша.

„Може би трябваше да измисля друг начин да победея Зевс и да върна към живота любимата си Пентезилея“ — мисли си той.

И при най-малката мисъл за Пентезилея му се иска да заплаче като дете — но не като Ахил детето, защото като малък той никога не е плакал. Нито веднъж. Кентавърът Хирон го е научил как да избягва да се поддава на емоциите си — разбира се, с изключение на гнева, яростта, завистта, алчността, жаждата и похотта, тъй като те са изключително важни за един воин. Да плаче от любов? Подобна мисъл би накарала благородния Хирон да избухне в дрезгавия си кентавърски смях и да удари силно младия Ахил с голямата си учителска пръчка. „Любовта не е нищо друго освен грешно разбрана похот“ — би казал той и отново би ударил седемгодишния Ахил по слепоочието.

Ахил да иска да плаче още повече в този негоден за дишане ад, защото някъде дълбоко зад бушуващите в него емоции знае, че не трябва да дава и пет пари за мъртвата амазонска курва — тя го беше нападнала с шибано отровно копие, в името на боговете — и при нормални обстоятелства щеше да съжалява единствено за това, че проклетата кучка и конят ѝ са останали живи толкова дълго. А сега е тук, страда в този ад и иска от самия татко Зевс да възкреси тази жена — и всичко това защото онази гадна курва Афродита е изсипала някакви химикали върху смърдящата амазонка.

От мъглата се появяват три огромни фигури. Намират се достатъчно близко, за да могат напрегнатите, изпълнени със сълзи очи на Ахил да различат, че са жени — ако жените достигат височина девет метра и циците им са по-големи от тялото му. Голи са, но са оцветени в множество ярки цветове, които се виждат дори през червения филтър на вулканичното зарево. Лицата им са издължени и невероятно грозни. Косите им или приличат на виещи се змии в

нагорещения въздух, или *наистина* са змии. Гласовете им са непоносимо по-силни от оглушителния фонотътен.

— Сестро Йона — прогърмява първата фигура и се надвесва над него, — можеш ли да ми кажеш що за нещо се е проснало на тази скала като морска звезда?

— Сестро Азия — отвърща втората фигура, — бих казала, че това е смъртен, ако смъртните могат да дойдат тук и да оцелеят, което е невъзможно. Де да можех да видя дали е мъж, което не мога, тъй като лежи по корем. Има хубава коса.

— Сестри океаниди — казва третата фигура, — да видим какъв е полът на тази морска звезда.

Огромна ръка грубо сграбчва Ахил и го преобръща. Пръсти колкото бедрата му раздират бронята му, скъсват колана и смъкват долната му дреха.

— Мъж ли е? — пита първата фигура, онази, която сестра ѝ е нарекла Азия.

— Ако можеш да го наречеш така с тая малка пишка — казва третата фигура.

— Каквото и да е това същество, то е паднало и сломено — отбелязва женският гигант Йона.

Внезапно огромните фигури в мрака, които Ахил е взел за канари, се размърдват, разлюляват се и повтарят с нечовешки гласове:

— Паднало и сломено!

— Паднало и сломено! — потретват други, още по-далечни невидими гласове в червеникавата нощ.

Имената най-сетне застават по местата си. Хирон е учил младия Ахил на митология и теология, за да почита живите и настоящи богове. Азия и Йона са океаниди — дъщери на Океан — заедно със сестра си Пантея: второто поколение титани, родени след първоначалното съвкупление на Уран и Гея. Титаните, които управлявали в древни времена небето и земята заедно с Гея, преди отрочето от третото поколение — Зевс — да ги победи и да ги запрати в Тартара. От всички титани единствено на Океан му било разрешено да отиде в изгнание на едно по-поносимо и приятно място, заключен в друго измерение под квантовата обвивка на Илион-Земя. Боговете могат да посещават Океан, но децата му били прокудени във вонящия Тартар — Азия, Йона, Пантея и всички други титани, в това число и

братът на Океан Кронос, който станал баща на Зевс, и сестра му Рея, майката на сегашния баща на боговете. Всички други мъжки потомци от брака между Уран и Гея — Кой, Крий, Хиперион и Япет, както и останалите им дъщери — Тея, Темида, Мнемозина, златоносната Феба и сладката Тетида — също били прогонени в Тартар след победата на Зевс на Олимп преди хиляди години.

Ахил си спомня всичко това от уроците при копитото на Хирон. „Страшно много ми помага това, мамка му“ — мисли си.

— Говори ли? — стреснато избоботва Пантея.

— Писука — отвърща Йона.

Трите огромни океаниди се навеждат над Ахил, за да чуят опитите му да комуникира с тях. Всеки напън е изключително болезнен за мъжеубиеца, тъй като означава вдишване и опит да се използва гибелната атмосфера. От получените звуци страничният наблюдател би предположил — при това правилно, — че в плътната като супа атмосфера, представляваща коктейл от въглероден двуокис, метан и амоняк, е останало и значително количество хелий.

— Писука като мишка, когато я стъпчеш — изсмива се Азия.

— Но писукането му донякъде прилича на опити на смачкана мишка да говори цивилизован език — прогърмява Йона.

— При това с ужасен акцент — съгласява се Пантея.

— Трябва да го отнесем при Демогоргон — казва Азия и се навежда още по-близо.

Две ръце грубо вдигат Ахил и огромните пръсти изстискват по-голямата част от амоняка, метана, въглеродния двуокис и хелия от горящите му дробове. Героят на аргивците се дави и се задъхва като риба на сухо.

— Да — съгласява се Йона. — Носи го, сестро, носи го при Демогоргон.

— Носи го при Демогоргон!!! — отекват огромните насекомоподобни фигури, следващи гигантските жени.

— Носи го при Демогоргон!!! — повтарят по-големите, не толкова различни фигури по-нататък в тъмното.

Линията на айфелбана свърши на Четиридесетия паралел, на брега на някогашната държава Португалия, непосредствено на юг от Фигейра да Фош. Харман знаеше, че на триста километра на югоизток се намират модулираните силови полета Ръцете на Херкулес, които разделяха Атлантическия океан от сухия Средиземноморски басейн. Знаеше точно защо постчовеците бяха пресушили Средиземно море и за какво са го ползвали в продължение на почти две хилядолетия. Знаеше, че на триста километра на североизток от крайната точка на айфелбана има кръг от стъклена земя с диаметър стотина километра. Там преди тридесет и два века Световният халифат провел решителната битка с НЕС — над три милиона протовойникси се изсипали върху двеста хилядите обречени човешки механизирани рицари-пехотинци. Знаеше, че...

С две думи, знаеше прекалено много. И разбираше прекалено малко.

Мойра, придобилата твърдо тяло холограма Просперо и Харман с все още ужасното си главоболие стояха на горната платформа на последната кула. Харман бе приключил с возенето в кабините-вагони. Може би завинаги.

Зад тях лежаха зелените хълмове на Португалия. Пред тях се простираше Атлантическият океан с Пролома, продължаващ линията на айфелбана на запад. Денят бе чудесен — идеална температура, лек ветрец, нито едно облаче в небето — и слънчевите лъчи се отразяваха от зелените върхове на скалите, белия пясък и широките сини простори от двете страни на Пролома. Харман знаеше, че дори от върха на кулата може да вижда само на стотина километра на запад, но му се струваше, че погледът му достига до хиляда и петстотин. Проломът започваше като широк сто метра булевард с ниски синьо-зелени бордюри от двете страни и продължаваше навътре, докато не се превръщаше в пресичаща се с далечния хоризонт черна линия.

— Не очаквате сериозно да измина пеш разстоянието до Северна Америка, нали? — каза Харман.

— Очакваме сериозно да опиташ — каза Просперо.

— Защо?

Нито постчовекът, нито нечовекът му отговориха. Мойра ги поведе надолу по стълбите към платформата на асансьора. Носеше раницата и друга екипировка за прехода на Харман. Вратата на асансьора се отвори, тримата влязоха в приличащата на клетка структура и с бръмчене поеха надолу покрай железните греди.

— Ще вървя с теб ден-два — каза Мойра.

— Така ли? — изненада се Харман. — Защо?

— Помислих си, че ще се радваш на компанията ми.

Харман не знаеше какво да отговори. Все пак, докато излизаше на поляната под айфелбановата кула, каза:

— Знаеш ли, само на неколкостотин километра на югоизток е Средиземноморският басейн. Там има десетина хранилища на постчовеците, за които Сави не знаеше нищо. Знаеше за Атлантида и как да се стигне с трите стола и мълнията до пръстените, но това бе повече или по-малко жестока шега на постчовеците. Нямаше представа за аероскутерите и какво всъщност се съхранява в останалите стазисни мехури. Или поне в онези стазисни мехури, които бяха там...

— Все още са там — каза Просперо.

Харман се обърна към Мойра.

— Е, походи с мен няколко дни до Средиземноморския басейн, вместо да ме пращаш на тримесечен преход през океанското дъно... преход, който може би никога не ще завърши. Ще вземем аероскутер до Ардис или някоя совалка до пръстените и ще ги накараме отново да включат хранването и факс възлите.

Мойра поклати глава.

— Уверявам те, мой млади Прометее, не искаш да вървиш към Средиземноморския басейн.

— Там има почти един милион калибани на свобода — каза Просперо. — Преди се ограничаваха в басейна, но Сетевос ги освободи. Избиха войниксите, които пазеха Ерусалим, плъзнаха по Северна Африка и Близкия изток и вече щяха да са покрили по-голямата част от Европа, ако Ариел не ги задържаше.

— Ариел! — възкликна Харман. Мисълта за мъничкия... дух... удържащ сам милион — ако не и повече — беснеещи калибани, му изглеждаше напълно абсурдна.

— Ариел може да използва повече ресурси, отколкото си сънувал, Харман, приятелю на Никой — каза Просперо.

— Хмм. — Харман не изглеждаше убеден.

Стигнаха до ръба на покритата с трева отвесна скала. Тясна пътека се спускаше на зигзаг към плажа. Оттук Атлантическият пролом изглеждаше много по-истински и странно ужасяващ. Вълни се разбиваха от двете страни на невъзможния сегмент, изрязан в океана.

— Просперо — каза Харман, — ти си създал калибаните да се противопоставят на заплахата от войниксите. Защо им разрешаваш да вилнеят?

— Вече не ги контролирам — каза старият маг.

— Откакто пристигна Сетебос ли?

Магът се усмихна.

— Изгубих контрол над калибаните — и над самия Калибан — много векове преди Сетебос.

— Защо изобщо си създал тези проклети същества?

— За сигурност — отвърна Просперо. И отново се усмихна на иронията на тази дума.

— Ние... постчовеците — обади се Мойра, — помолихме Просперо и неговия... другар... да създадат раса същества, които са достатъчно свирепи, за да накарат размножаващите се войникси да престанат да изпълват Средиземноморския басейн и да пречат на операциите ни. Разбираш ли, използвахме басейна за...

— За получаване на храна, памук, чай и другите неща, които ви трябват на орбиталните острови — довърши Харман. — Зная.

Замълча, замислен над последните й думи.

— Другар? Ариел ли имаш предвид?

— Не, не Ариел — каза Мойра. — Разбираш ли, преди петнадесет столетия съществото, което наричаме Сикоракса, още не бе...

— Това е достатъчно — прекъсна я Просперо. Изглеждаше объркан.

Харман не искаше да остави нещата така.

— Но онова, което ни каза преди година, е истина, нали? — обърна се той към мага. — Майката на Калибан е Сикоракса, а бащата — Сетебос... или си ни излъгал и тогава?

— Не, не — каза Просперо. — Калибан е създание, родено от вещицата и чудовището.

— Питам се как огромен мозък с размерите на склад с десетки ръце, по-големи от мен, е успял да се съвкупи с вещица с размерите на човек — каза Харман.

— Много внимателно — отвърна Мойра. „Както и можеше да се очаква“, помисли си Харман. Приличащата на млада Сави жена посочи Пролома. — Готови ли сме да тръгваме?

— Само още един въпрос към Просперо — каза Харман, но когато се обърна, магът бе изчезнал. — По дяволите! Мразя, когато прави така.

— Има работа на друго място.

— Не се и съмнявам. Искан да го питам за последен път защо ме праща през Атлантическия пролом. Абсолютно безсмислено е. Ще умра по пътя. Искан да кажа, там няма храна...

— Приготвила съм ти десет хранителни блокчета — каза Мойра. Харман се разсмя.

— Добре... значи след десет дни няма да имам храна. И вода...

Мойра измъкна от раницата някакъв мек, заоблен, почти плосък предмет. Изглеждаше почти като меховете за вино от торинската драма, само дето беше празен. От него излизаше тънка тръба. Мойра му го подаде и Харман усети колко хладен е на допир.

— Хидратор — обясни Мойра. — Ако във въздуха има някаква влага, той ще я събере и ще я филтрира. Ако носиш термокожа, ще събере потта ти и отделените течности, ще ги пречисти и ще ти осигури питейна вода. Няма да умреш от жажда.

— Не си взех термокожата — каза Харман.

— Приготвила съм ти я. Ще ти трябва за лов.

— За лов?

— Може би по-правилно е риболов — каза Мойра. — По всяко време можеш да преминеш през силовото поле и да убиеш някоя риба. Бил си под вода и преди, на острова на Просперо преди десет месеца, така че знаеш, че термокожата те предпазва от налягането, а осмозната маска ти позволява да дишаш.

— И каква стръв да използвам за рибите?

По лицето на Мойра пробяга бързата усмивка на Сави.

— За акули, косатки и много други морски обитатели собственото ти тяло ще свърши идеална работа, мой Прометее.

На Харман изобщо не му беше смешно.

— И какво ще използвам, за да убия тези акули, косатки и други обитатели на дълбините... остър език ли?

Мойра извади оръжие от раницата и му го подаде.

Беше черно — по-тъмно, по-късо, не така изящно като иглените оръжия, с които бе свикнал. И по-тежко. Но дръжката, барабанът и спусъкът изглеждаха достатъчно познати.

— Стреля с куршуми, а не с кристални игли — каза Мойра. — Използва експлозивни вместо сгъстен газ, както е в познатите ти оръжия... но принципът е същият. В раницата има три кутии боеприпаси... шестстотин самоаквитиращи се патрона. Това означава, че всеки куршум създава пред себе си вакуум — водата не го забавя. Това е предпазителят. Сега е вдигнат. Натисни с палец червената точка, за да го свалиш. Рита повече от иглените оръжия и е много по-шумен, но ще свикнеш.

Харман претегли на ръка устройството за убиване, насочи го към далечното море, увери се, че предпазителят е все така вдигнат, и го прибра в раницата. Щеше да го пробва по-късно, когато навлезеше в Пролома.

— Ех, да можехме да занесем петдесет-шейсет такива оръжия в Ардис...

— Можеш да им занесеш това — каза Мойра.

Харман сви дясната си ръка в юмрук и рязко се извъртя.

— На повече от шест хиляди километра оттук! — яростно каза той. — Не зная по колко мога да изминавам за един ден, дори да мога да ловя проклетите риби и ако хидраторната ти джунджурия работи. По трийсет километра на ден? Или по петдесет? Това прави двеста дни път само до брега на Северна Америка. При това ако Проломът беше *равен*... а тъкмо сега съм се включил в картографските ресурси на мрежите. Там има цели шибани *планински вериги*! И каньони, в сравнение с които Големият каньон изглежда като играчка! Канари, процепи в скалите, огромни падини на местата, където континенталният дрейф е помъкнал огромни площи от океанското дъно, още по-големи пропасти там, където активността на тектоничните плочи е отворила кората и от процепите бълва лава. Това

океанско дъно винаги се пресъздава. То е *по-голямо, по-неравно и по-скалисто*, отколкото е било. Ще ми трябва поне година да го пресека, а след това ми остават почти хиляда и петстотин километра до Ардис — при това през гори и планини, гъмжащи от динозаври, саблезъби котки и войникси. Ти и онази мутирала личност на киберпространството можете да се телепортирате където си щете — и да ме вземете с вас. Или пък да повикате аероскутер от всяка постчовешка дупка, в която държите играчките си, и след няколко часа — даже по-малко — да стигна до Ардис и да помогна. А вместо това ме пращате на смърт. А дори и да оцелея, ще са ми нужни много месеци, за да стигна до Ардис, и най-вероятно Ада и всички останали ще са мъртви — убити от онова изчадие на Сетебос, от войниксите, от зимата или умрели от глад. Защо ми причинявате всичко това?

Мойра не трепна от бесния му поглед, а тихо попита:

— Просперо говорил ли ти е за предикаторите на логосферата?

— Предикатори ли? — тъпо повтори Харман. Усещаше как адреналинът в кръвта му започва да намалява и как го обхваща отчаяние. Само след минута ръцете му щяха да започнат да треперят. — Имаш предвид предсказатели? Не.

— Предикатори — повтори Мойра. — Те са уникални като самия Просперо: и често са не по-малко опасни. Понякога той им се доверява. Понякога не. В този случай им повери живота ти, а може би и бъдещето на твоята раса.

Мойра измъкна хидратора от раницата и го надяна на гърба си — нагласи гъвкавата тръбичка близо до бузата си — след това пое надолу по стръмната пътека към брега.

Харман остана на ръба на скалата още минута. Нагласи раницата, заслони очи и се загледа през ярката утринни светлина към черната айфелбанова кула, издигаща се на фона на синьото небе. Въжетата и кабелите продължаваха на изток. Оттук не можеше да види следващата кула.

Обърна се и погледна на запад. Големи и по-малки бели птици — гларуси и чайки, както му подсказа белтъчната ДНК памет — се рееха с крясъци над ленивото синьо море. Атлантическият пролом си оставаше все същото смайващо и невъзможно явление, а широката осемдесет метра цепнатина вече придобиваше реалните си размери, след като Мойра бе изминала почти половината път надолу.

Въздъхна, затегна ремъците — вече чувстваше как потта му се процежда през туниката на местата, където раницата се допираше с памука — и тръгна след Мойра надолу по пътеката към плажа и морето.

Много неща се случиха наведнъж.

„Кралица Маб“ — дългият триста и четиридесет метра кораб — започна маневрата по забавяне на скоростта в атмосферата. Заоблената ѝ тласкателна плоча бе опъната през задницата ѝ. Чинията и корабът бяха заобиколени от пламъци и бушуваща плазма.

На височината на йонните бури около рязко намаляващия скоростта си космически кораб Сума IV освободи спускателния кораб.

Също като кораба, който бе откарал Манмът и Орфу на Марс, никой не си бе направил труда да му даде име — в късовълновите им разговори той си бе останал просто „спускателен кораб“. „Смуглата дама“ бе на сигурно място в трюма му и седящият в еконишата си Манмът наблюдаваше видеоизображенията от самия спускателен кораб и от „Кралица Маб“ — как покритият със стелт обшивка овоид бързо се отдалечава от обхванатия в пламъци кораб-майка, втурва се през горните слоеве на атмосферата със скорост, петкратно надвишаваща скоростта на звука, и най-сетне разгъва късите си високоскоростни криле, след като скоростта достигна някакви си три маха.

Първоначално генерал Бех бин Адее смяташе да се спусне с разузнавателния кораб, но надвисналата заплаха от срещата с астероида на Гласа бе накарала всички премиер интегратори да гласуват за оставането му на борда на „Кралица Маб“. Главен центурион Меп Аху седеше в креслото на пътническо-товарния отсек зад главния контролен мехур в горната част на кораба, а зад него, закопчани в мрежестите си седалки, стиснали тежките енергийни оръжия между черните си колене с шипове, седяха астровежите от взвода му — двадесет и пет щурмоваци от Астероидния пояс, размразени неотдавна и инструктирани на борда на „Кралица Маб“.

Сума IV бе отличен пилот. Манмът се възхити на начина, по който ганимедецът водеше кораба през горните слоеве на атмосферата и използваше двигателите толкова за кратко, че корабът сякаш летеше самичък. Усмихна се, като си спомни за катастрофалното им гмурване

с Орфу през атмосферата на Марс. Разбира се, онзи кораб бе силно повреден, но все пак Манмът не можеше да не оцени един истински пилот, когато го видеше в действие.

„Данните и радарният профил са впечатляващи — излъчи Орфу от трюма. — Как изглежда в действителност?“

„Синьо и бяло — отвърна Манмът. — Всичко е синьо и бяло. Много по-прекрасно от снимките. Цялата Земя под нас е океан“.

„Цялата?“ — каза Орфу и Манмът си помисли, че това е един от малкото случаи, когато приятелят му сякаш е изненадан.

„Цялата. Воден свят — син океан, милиони отразени слънчеви лъчи, бели облаци — перести, купести, слоесто-купести, приближаващи от хоризонта към нас... не, чакай. Това е ураган с ширина поне хиляда километра. Виждам окото му. Бяло, въртящо се, могъщо, изумително“.

„Следата ни е незначителна — излъчи Орфу. — Тръгва право от Антарктида и пресича Атлантическия океан, движи се на североизток“.

„«Кралица Маб» вече е извън атмосферата и се намира от другата страна на планетата — каза Манмът. — Посетите комуникационни сателити работят идеално. Скоростта на «Кралица Маб» е намалена до петнадесет километра в секунда и се понижава още. Корабът се издига обратно към координатите в полярния пръстен и забавя с йонния си двигател. Траекторията е добра. Насочва се към мястото на срещата, което ни посочи Гласът. Все още никой не е стрелял по него“.

„Още по-добре, че никой не е стрелял по нас“ — отвърна Орфу.

Сума IV позволи на атмосферното триене да намали скоростта им под звуковата веднага щом прекосиха грамадата на Африка. По план трябваше да прелетят над пресушеното Средиземно море, като филмират и събират данни за странните конструкции по някогашното дъно, но сега инструментите им показваха наличието на някакво поглъщащо енергията поле, издигащо се като купол на височина четиридесет хиляди метра над пресъхналото море. Можеха да влетят в него и съвсем да престанат да летят. Всъщност според Сума IV, ако го направеха, всички моравеки на борда можеха да спрат да функционират. Ганимедецът рязко отклони спускателния кораб на изток през пустинята Сахара и описа широка дъга около безводното Средиземноморие.

Потокът данни от „Кралица Маб“ продължаваше да постъпва, пренасян през екраниращата маса на планетата от многобройните комуникационни сателити с големината на снежинка.

Големият космически кораб бе стигнал до получените от Гласа координати — малък обем празно пространство непосредствено до орбиталния пръстен, на около две хиляди километра от астероидния град, от който Гласът предаваше съобщенията си. Очевидно Гласът не желаше задвижваната с атомни бомби „Кралица Маб“ да се приближава прекалено много до орбиталния му дом.

Освен реалновремевите данни спускателният кораб получаваше и информация от двадесет широколентови теснолъчеви канала — от многобройните камери и външни сензори на „Кралица Маб“, комуникационни ленти от мостика, данни от повърхността, изпращани от многобройните посети сателити, както и голямо количество информация от Одисей. Моравеките не само бяха натъпкали облеклото на човека с нанокамери и молекулярни предаватели, но и го бяха упоили през последния му период на сън и се бяха заели да нанесат скенери върху кожата на челото и ръцете му, но за своя огромна изненада бяха открили, че Одисей вече има нанокамери там... Слуховите му канали също бяха модифицирани — много преди да попадне на борда на „Кралица Маб“, както се оказа — с наноклетъчни приемници. Моравеките модифицираха всички тези устройства така, че да предават всеки образ и звук на рекордерите на кораба. По тялото му бяха поставени и други сензори, така че дори да умреше по време на предстоящата среща, данните за обстановката около тялото щяха да продължат да постъпват.

В момента Одисей се намираше на мостика заедно с премиер интегратор Астейг/Че, Ретроград Синопесен, щурман Чо Ли, генерал Бех бин Адее и другите главни моравеки.

Внезапно Орфу и Манмът се ококориха на получените реалновремеви данни от комуникационния канал на „Кралица Маб“.

— Получаваме мазерно съобщение — каза Чо Ли.

— ПРАТЕТЕ ОДИСЕЙ САМ — разнесе се страстният женски глас от астероидния град. — ИЗПОЛЗВАЙТЕ НЕВЪОРЪЖЕНА СОВАЛКА. АКО ОТКРИЯ ОРЪЖИЯ НА КОРАБА МУ ИЛИ

КАКВИТО И ДА БИЛО ОРГАНИЧНИ ИЛИ ИЗКУСТВЕНИ СПЪТНИЦИ С НЕГО, ЩЕ ВИ УНИЩОЖА.

— Играта загрубява — каза Орфу от Йо по общия вътрешен канал.

Моравеките в спускателния кораб наблюдаваха само с една секунда закъснение как Ретроград Синопесен придружи Одисей до хангар номер осем. Тъй като всички стършели бяха въоръжени, само монтажните совалки от Фобос, които все още се намираха на борда на „Кралица Маб“, можеха да задоволят изискванията на Гласа.

Монтажната совалка беше малка — дистанционно управляван овоид, в който едва се побираше възрастно човешко същество без никакви животоподдържащи системи освен за въздух и отопление. Ретроград Синопесен помогна на ахейския воин да се промуши в натъпканото с кабели и платки пространство.

— Сигурен ли си, че искаш да го направиш? — попита той.

Одисей впери поглед в паякообразния моравек от Амалтея.

— Не мога да намеря покой от пътуване — каза той на гръцки. — Ще изпия живота до дъно; през цялото време се радвах и страдах, сам и с другари обични; на бряг и сред бурни вълни, когато дъждовни хиади ядосват морето; превърнах се в име... Много видях и много научих; хора, градове и привички, климат, съвети, царе, а и себе самия, но всички почитах; радостта на боя със равни узнах, в полята зелени на ветровитата Троя... Колко ужасно е да спреш, да сложиш край, да ръждясаш, бездеен блясък да губиш! Сякаш животът е дишане. Живот над живота е малко, и малко остава във мен; но всеки час без тишината вечна готви нещо голямо и ново; и долно ще бъде да трупам имане... Затвори проклетата врата, паяк такъв.

— Но това е... — започна Орфу от Йо.

— Той посещаваше библиотеката на „Кралица Маб“... — започна Манмът.

— Шшшшт! — заповяда Сума IV.

Гледаха как се затваря люкът на совалката. Ретроград Синопесен остана в хангара, хванат за една подпора, за да не бъде изхвърлен навън заедно с въздуха, докато малката совалка излезе в космоса, задвижвана от безшумните си пероксидни дюзи. Яйцеобразният кораб се разклати, стабилизира се, насочи носа си към орбиталния

астероиден град — блестяща точица сред хилядите подобни точици на п-пръстена — и набра скорост към Гласа.

— Наближаваме Ерусалим — каза Сума IV по интеркома.

Манмът насочи вниманието си към различните монитори и сензори на спускателния кораб.

„Кажи ми какво виждаш, приятелю“ — излъчи Орфу.

„Добре... все още сме на височина двадесет километра. Без увеличение пресъхналото Средиземно море се вижда на шейсет до осемдесет километра на запад. Представлява същинска мозайка от червени скали, черна почва и нещо, което прилича на зелени полета. Покрай брега има огромен кратер на мястото, където някога е била ивицата Газа — нещо като кратер от метеорит, подобен на тесен залив с формата на полумесец. След това сушата се издига в планина и там е Ерусалим, върху собствено възвишение“.

„Как изглежда?“

„Само малко да увеличи образа... да. Сума IV е наложил върху образа сателитни снимки от миналото и ясно се вижда, че предградията и по-новите части на града са изчезнали... обаче старият град, онзи с крепостната стена, си е все още на мястото. Виждам Дамаската порта... Западната стена... Храмовия хълм и Купола на скалата... има и една нова постройка, която липсва на старите фотографии. Нещо високо, изградено от многостенно стъкло и полиран камък. Синият лъч излиза от нея“.

„Преглеждам данните за синия лъч — каза Орфу. — Несъмнено неутрино в обвивка от тахиони. Нямам представа каква е функцията му, но се обзалагам, че и най-добрите ни учени не знаят“.

„О, чакай малко... — излъчи Манмът. — Увеличих образа на стария град и той... гъмжи от живот“.

„Хора? Човеци?“

„Не...“

„Онези безглави гърбави органични роботи?“

„Не — отвърна Манмът. — Ще ме оставиш ли да ти ги опиша с мои думи?“

„Извинявай“.

„Хиляди... повече от хиляди... приличащи на амфибии същества с щипци и ципести крака, които според теб приличат на Калибан от «Бурята» на Шекспир“.

„И какво правят?“ — попита Орфу.

„Май само се мотаят — отвърна Манмът. — Не, чакай... Има тела по улицата на Давид близо до портата към Яфа... и още тела по Тарик ел-Вад в стария еврейски сектор недалеч от площада на Западната стена...“

„Човешки тела ли?“

„Не... на онези безглави гърбави органични роботи. Доста са раздрани... много от тях изглеждат изкормени“.

„Да не би да са храна за чудовищата-калибани?“

„Нямам представа“.

— Ще прелетим през синия лъч — предаде по интеркома Сума IV. — Всички да затегнат коланите. Искam да вкарам някои от сензорите в самия лъч.

„Разумно ли е?“ — обърна се Манмът към Орфу.

„Нищо в тази експедиция до Земята не е разумно, приятелю. Нямаме си *магид* на борда“.

„Какво си нямаме?“ — излъчи Манмът.

„*Магид* — повтори Орфу от Йо. — В древните времена старите евреи... имам предвид много преди войните с халифата и рубикона, когато хората носели мечи кожи и тениски... та старите евреи казвали, че умният човек си има *магид* — нещо като духовен наставник от друг свят“.

„Може би ние сме *магиди* — излъчи Манмът. — Всички сме от друг свят“.

„Вярно е — отвърна Орфу. — Само че не сме мъдри. Манмът, казвал ли съм ти, че съм гностик?“

„Каж ми го по букви“.

Орфу го направи.

„Какво означава гностик, по дяволите?“ — попита Манмът. В последно време бе разбрал някои неща за приятеля си — включително и факта, че Орфу е експерт по Джеймс Джойс и други писатели от Изгубената ера освен Пруст — и не бе съвсем сигурен, че е готов за още.

„Няма значение какво всъщност означава гностик — отвърна Орфу. — Но сто години преди християните да изгорят Джордано Бруно на кладата във Венеция, те изгорили един гностик — мага на суфите Соломон Молко, в Мантуа. Соломон Молко учел, че когато настъпят

промените, Драконът ще бъде унищожен без оръжия и *всичко* на Земята и на небето ще се промени.“

— Дракони? Маг? — произнесе на глас Манмът.

— Какво? — попита Сума IV от пилотското място.

— Повтори — обади се и главен центурион Меп Аху от пътническият отсек.

— Моля, повтори — разнесе се британският акцент на премиер интегратор Астейг/Че от „Кралица Маб“, което ясно показва, че на кораба следят не само официалните им емисии, но и бърборенето по интеркома. Манмът се надяваше от все сърце, че това не се отнася и за теснолъчевите разговори.

„Няма значение — излъчи той. — Ще те питам друг път за дракони, магове и други подобни“.

— Извинявайте... нищо... просто си мислех на глас — каза по интеркома.

— Да спазваме радиодисциплина — рязко нареди Сума IV.

— Да... ъъ... сър — каза Манмът.

Долу в трюма Орфу от Йо избуботи субзвуково.

Монтажната совалка на Одисей бавно доближаваше астероида. Сензорите потвърдиха, че скалата е горе-долу с формата на картоф, с дължина около двадесет километра и диаметър почти единадесет. Всеки квадратен метър от никелово-желязната му повърхност бе покрит от кристалния град и неговите стоманени, стъклени и бъквивъглеродни кули и куполи, някои от които се издигаха на височина половин километър. Датчиците показваха, че налягането в цялата структура е колкото на морското равнище на Земята, че молекулите, които неминуемо изтичаха през стъклото, подсказват за наличието на земна атмосфера, представляваща смес от кислород, азот и въглероден двуокис, както и че температурата вътре е подходяща за човек, живял в района на Средиземноморието преди последните климатични промени от Изгубената ера... например за някой от времето на Одисей.

На мостика на „Кралица Маб“, на хиляда километра разстояние, всички главни моравеки и астровеки наблюдаваха напрегнато показанията и екраните. Внезапно невидимо енергийно пипало се протегна от кристалния град, улови монтажната совалка и я придърпа

към приличащия на шлюз отвор в горната част на най-високата стъклена кула.

— Изключете дюзите и автопилота на совалката — нареди Чо Ли.

Ретроград Синопесен наблюдаваше биометрията на Одисей.

— Нашият човешки приятел е добре — каза той. — Развълнуван е... пулсът и нивото на адреналина се покачват... може да вижда през малкия люк... но иначе е здрав.

Холографски образи примигнаха над конзолите и проекционната маса, совалката бе придърпана още по-близо и вмъкната в тъмния правоъгълник на шлюза. Стъклената врата се затвори. Сензорите на совалката регистрираха силово поле, което дърпаше кораба „надолу“, като създаваше изкуствена гравитация от порядъка на 0,68 от земната; след това отчетоха притока на въздух в голямото помещение. Беше толкова годен за дишане, колкото и въздухът при Илион.

— Радиосигналите и главните и квантовите телеметрични сигнали са съвсем ясни — докладва Чо Ли. — Стъклените стени на града не ги екранират.

— Още не е в града — измърмори генерал Бех бин Адее. — Намира се просто във входен шлюз. Не се учудвайте, ако Гласът прекъсне предаванията в мига, когато Одисей влезе вътре.

Всички — включително и намиращите се в спускателния кораб на 50 000 километра разстояние — гледаха през камерите в кожата на Одисей как той се измъкна от тясното пространство, протегна се и закрачи към водещата към вътрешността врата. Макар да носеше мекото корабно облекло, въпреки протестите на моравеките човекът бе настоял да вземе кръглия си щит и късия си меч. Сега щитът бе вдигнат, мечът също; брадатият мъж приближаваше ярко осветената врата.

— Поемам към Европа, освен ако някой не иска да изучава още Ерусалим или лъча неутрино — каза по интеркома Сума IV.

Никой не възрази. Манмът описваше на Орфу цветовете на стария град — червените нюанси на следобедното слънце върху древните постройки, златните отблясъци на джамията, кафеникавите улици и тъмносивите сенки на алеите, смайващо зелените петна на маслинените горички и вездесъщите гладки мокри и стройни зелени същества, приличащи на амфибии.

Спускателният кораб ускори до три маха и се насочи на североизток към старата столица Дамаск в някогашната Сирия или провинция Западен Няинджентангла Шан на хан Хотеп. Сума IV поддържаше необходимото разстояние между апарата и купола неутрализираща енергия над пресушеното Средиземно море. Напълно невидимият и поддържащ безшумната скорост от 2,8 маха на височина 34 000 метра кораб прелетя по дължина някогашната Сирия и свирязко наляво, за да продължи на запад през Анатолия над останките на древната Турция.

— Можем ли да намалим скоростта и да минем покрай егейското крайбрежие южно от Хелеспонта? — внезапно попита Манмът.

— Можем — отвърна Сума IV по интеркома, — но изоставаме с графика за изучаването на синия леден град във Франция. Има ли по брега нещо, което да оправдава отклоняването и изгубеното време?

— Мястото на Троя — каза Манмът. — Илион.

Спускателният кораб започна да намалява скорост и да се спуска. Когато запълзяха със скорост 300 километра в час и кафявите и зелени площи на опразненото Средиземноморие започнаха бързо да се приближават, Сума IV прибра късите триъгълници и вместо тях разгъна стометровите многопластови ефирни криле с техните бавно въртящи се перки.

Манмът запя тихо по интеркома:

*— Ахил във мрака се размърда...
Приам и синовете му десетки
събудиха се, изстрелите чука
и за Троя затрепериха отново.*

„Чие е това? — излъчи Орфу. — Не мога да разпозная стиха“.

„Рупърт Брук — отвърна Манмът по теснолъчевия канал. — Британски поет от времето на Първата световна война. Написал го е на път за Галиполи... но така и не стигнал дотам. Умрял по пътя от някаква болест“.

— Не мога да кажа нищо добро за радиодисциплината ти, малък европейец — прогърмя гласът на генерал Бех бин Адее по общия канал, — но стихотворението е страшно добро.

Херметическата врата в кристалния град на полярна орбита се плъзна настрани и Одисей влезе в самия град. Той бе изпълнен със светлина, дървета, увивни растения, тропически птици, потоци, водопад, спускащ се от висока, покрита с мъх скала, стари руини и животни. Героят видя как един елен спря да преживя, вдигна глава, погледна приближаващия човек с щит и вдигнат меч, след което спокойно се отдалечи.

— Сензорите показват приближаването на някаква хуманоидна форма. Още не се вижда през зеленината — предаде Чо Ли до спускателния кораб.

Одисей чу стъпките, преди да види кой идва — боси крака по твърда пръст и гладка скала. Отпусна щита и прибра меч в халката на широкия си колан.

Жената бе неописуемо красива. Дори непринадлежащите към човешкия вид моравеки с техните стоманени и пластмасови коруби, с органичните си сърца, биещи редом с неорганичните помпи, с органичните си мозъци и жлези редом с пластмасовите органи и наноклетъчните сервомеханизми, зяпнаха холограмите и усетиха невероятната ѝ красота.

Жената се приближи и Одисей и моравеките в космоса и кръжащите над древната Троя видяха, че веждите ѝ се извиват в чувствена дъга над изумително зелените ѝ очи, че миглите ѝ са дълги и черни и че онова, което приличаше на грим от три метра разстояние, на крачка от зашеметения Одисей се оказа просто сенки и нюанси на кожата. Устните ѝ бяха меки, пълни и червени.

На идеален гръцки от времето на Одисей, с глас, нежен като шепнещ в палмовите листа ветреца или като ромон на полюшвани от вятъра камбанки, прекрасната жена каза:

— Добре дошъл, Одисее. Дълги години те чаках. Аз съм Сикоракса.

На втората вечер от прехода през Атлантическия пролом с Мойра Харман се усети, че мисли за всевъзможни неща.

Нещо в ходенето между двете високи водни стени — на втория ден от пътуването им и на почти сто и десет километра от брега Атлантическия океан достигаше дълбочина над сто и петдесет метра — беше абсолютно хипнотизиращо. Купищата белтъчна памет, записани в модифицираните ДНК спирали някъде около гръбнака му, педантично напиреха към съзнанието му и искаха да напълнят главата му с детайли (*месмеризъм — от името на Франц Антон Месмер, роден на 23 май 1734 г. в Иснанг, Швабия, умрял на 5 март 1815 г. в Меерсбург, Швабия; немски лекар, разработил терапевтична система, известна като месмеризъм, с която установявал симпатически контрол върху съзнанието на пациента, предшественик на по-късната практика на хипнозата...*), но умът на Харман, залутан в лабиринта на мислите му, отбиваше всякакви опити за прекъсване. Ставаше все по-добър в изключването на незначителните гласове, които непрекъснато се надигаха в него, но главата продължаваше да го боли отвратително.

Сто и петдесет метровите водни стени от двете страни на осемдесетметровия сух път също изглеждаха заплашително и дори двата дни в Пролома не бяха достатъчни, за да превъзмогне чувството на клаустрофобия и страх, че всеки момент ще се стоварят отгоре му. Всъщност веднъж вече бе влизал в Атлантическия пролом — преди две години, когато отпразнува деветдесет и осмия си рожден ден. Тогава бе излязъл от факс възел 124 недалеч от имението Ломан на някогашния бряг на Ню Джързи в Северна Америка и бе вървял два дни навътре в океана и два дни обратно, но бе изминал много по-малко разстояние, отколкото с Мойра. Тогава водните стени и мракът на траншеята не го обезпокояваха чак толкова. „Разбира се — помисли си той. — Тогава бях по-млад. И вярвах в магията“.

Двамата с Мойра не бяха разговаряли няколко часа, но това не им пречеше да се движат без усилия в крачка. Харман анализираше част

от информацията, която изпълваше вселената му, но най-вече го тормозеше мисълта какво би могъл или какво трябваше да направи, ако успее да се добере до Ардис.

Разбира се, първото нещо бе да се извини от цялата си душа на Ада заради идиотското пътуване до Голдън Гейт. Бременната му съпруга и нероденото му дете трябваше да са на първо място. Би трябвало да го знае още тогава, но го *разбираше* едва сега.

След това се опита да измисли план за спасяването на любимата си, на нероденото си дете и на своя вид. Не беше толкова лесно.

Онова, което бе *по-лесно*, след като информацията от един милион тома буквално бе налята в него, бе да види някои възможности.

На първо място бяха почти стоте събудени функции, които умът и тялото му продължаваха да изучават. Най-важната от тях, поне в краткосрочен план, бе функцията за свободното прехвърляне. Нямаше нужда да търси възли и да задейства устройства — наномеханизмите във всеки старостилен човек, както разбираше Харман, можеха да го прехвърлят от всяка една във всяка друга точка на планетата Земя и дори — стига забраните да отпаднаха — от повърхността на планетата до избрани точки от различните 1108303 тела, машини и градове в орбита около Земята. Свободното прехвърляне можеше да ги спаси от войниксите, от Сетевос и неговите освободени калибани, дори от самия Калибан, но само ако факс машините и съхраняващите модули в орбита заработеха отново за хората.

Второ, Харман вече знаеше няколко начина, по които да се добере до пръстените, и дори имаше смътна представа за извънземното нещо на име Сикоракса — тя сега управляваше някогашния постчовешки орбитален свят, — но не знаеше как заедно с останалите би могъл да победи вещицата и Калибан — защото бе сигурен, че Сетевос е изпратил единствения си син на пръстените, за да прекъсне факс функцията. Знаеше обаче, че ако *успеят* да победят, ще трябва да се потопи в още кристални шкафове, преди да придобие цялата техническа информация, която му трябваше за активирането на сложните факсови и сензорни сателити.

Трето, докато изучаваше множеството достъпни му функции — голяма част от които се занимаваха с наблюдение на собственото му тяло и ум и с намирането на пазената там информация, — Харман знаеше, че не би било проблем да предава новополучените знания.

Една от забравените функции бе простата споделяща функция, нещо като обратно сиглиране, при която можеше да докосне друг старостилен човек, да избере РНК-ДНК пакетите белтъчна памет, които иска да прехвърли, и информацията щеше да потече през плътта и кожата му до другия. Функцията бе усъвършенствана за прототипите на малките зелени човечета преди почти две хиляди години и бързо бе възприета като наноклетъчна функция и на самите хора. Всички старостилни човеци имаха в телата и умовете си тази наноиндуцирана ДНК памет, както и стоте латентни функции, но бе необходим информиран човек, който да започне да събужда заспалите способности.

Усмихна се. Мойра би могла да е — не, *беше* — досадна с множеството си дребни, достъпни само на тесен кръг шеги и мъгляви намеци, но сега той вече разбираше защо го нарича „мой млади Прометее“. Според Хезиод *Прометей* означава „предвиждащ“ или „предсказващ“, а образът му в творбите на Есхил, Шели, Ву и други велики поети бе образ на титан-революционер, откраднал важно познание — огъня — от боговете и дарил го на пълзящата невежа човешка раса, превръщайки хората едва ли не в богове. Или почти в богове.

— Значи затова сте изключили функциите ни — промълви Харман, без дори да си даде сметка, че говори на глас.

— Какво?

Погледна постчовешката жена, която вървеше до него в настъпващия сумрак.

— Не сте искали да станем богове. Затова не сте активирали функциите ни.

— Естествено.

— И въпреки това всички постчовеци с изключение на теб са избрали да се измъкнат в друг свят или измерение и да играят ролята на богове.

— Естествено.

Харман разбираше. Първата необходимост и основен прерогатив на един бог, независимо с малка или голяма буква, бе да не допусне никакви други богове пред себе си. Отново се съсредоточи върху мислите си.

Начинът му на разсъждение се бе променил след пребиваването в кристалния шкаф. Преди се съсредоточаваше върху неща, места, хора и емоции, а сега мисленето му бе предимно образно — сложен танц от метафори, метонимии, иронии и синекдохи. С милиардите си страни — неща, места и хора, натъпкани в самите му клетки, фокусът на мислите му се бе прехвърлил върху връзките, оттенъците, нюансите и познавателната страна на нещата. Емоциите все още си бяха на мястото — при това май по-силни, — но ако някога се лееха като някакъв огромен бумтящ бас, заглушаващ останалата част на оркестъра, сега танцуваха като деликатно, но мощно соло на цигулка.

„Прекалено мрачна метафора за нищо и никакъв си човек — помисли си Харман, вгледан с ирония в дързостта на собствените си мисли. — И ужасно много алитерации от жаден да се изяви задник“.

Въпреки че се надсмиваше на самия себе си, той знаеше, че притежава дарбата да гледа на нещата — на хора, места, предмети, чувства, на самия себе си — с разбиране, което може да се постигне само от съзряването в нюансите, във вътрешното израстване и в научаването да приема ирониите, метафорите, синекдохите и метонимииите не само в езика, но и в ръкописа на вселената.

Ако можеше да се свърже отново със собствения си вид, да се добере до който и да било старостилан анклав не само в Ардис, новите му функции щяха завинаги да променят човечеството. Нямахше да насилва никого, но тъй като това повторение на *homo sapiens* бе на крачка да бъде заличено от постпостмодерния свят, той се съмняваше, че някой, нападан от войникси, калибани и огромен, изпиващ душите мозък, движещ се на многобройните си ръце, ще се възпротиви прекалено категорично на възможността да получи нови дарби, сили и предимства за оцеляване.

„Но дали тези функции са предимство за оцеляване в дългосрочен план?“ — запита се Харман.

Отговорът на гласа в него бе ясният вик на дзен учител, чул глупав въпрос от свой ученик: „Му!“ — което грубо преведено означава „Що за тъп въпрос, глупако“. Обикновено се следваше от друга едносрична дума — „Квац!“, съпътствана със скок и удар на глупавия ученик по главата и раменете с тежката тояга на учителя.

„Му. Тук няма «дългосрочен план», който да решават моите синове и дъщери и техните деца. Точно в този момент всичко — *всичко*

— съществува единствено в краткосрочен план“.

А заплахата да бъдеш изкормен от гърбавите войникси имаше свойството да съсредоточава ума учудващо добре. Ако функциите се включеха отново — Харман знаеше защо старите функции, сред които търсещата, общата мрежа, близката и далечната мрежа и сиглирането не действат, — значи някой горе на пръстените бе изключил трансмисиите — толкова сигурно, колкото и факс машините.

Ако функциите се включеха отново...

Но как можеше да се направи това?

За пореден път Харман разгледа проблема как да се добере до пръстените и да включи отново всичко — енергията, слугите, факса и функциите.

Трябваше да знае дали там горе не чакат и други освен Сикоракса и каква е отбраната им. Книгите, които бе погълнал в кристалния шкаф, не даваха никакъв отговор на този жизненоважен въпрос.

— Защо ти или Просперо не ме телепортирате на пръстените? — Харман се обърна да погледне Мойра и осъзна, че едва я вижда в отслабващата светлина. Лицето ѝ се осветяваше предимно от огньовете на пръстените.

— Избрахме да не го правим — отговори тя с най-влудяващия тон на Бартлеби.^[1]

Харман си помисли за изстрелващия куршуми пистолет в раницата си. Ако размахаше оръжието към нея и я оставеше да прочете по лицето му, че е искрен — тъй като постчовеците със сигурност имаха свои функции за разчитане и разбиране на човешките реакции, — дали това щеше да я убеди да го телепортира до Ардис и пръстените?

Знаеше, че не би успял. Никога нямаше да му даде пистолета, ако представляваше някаква заплаха за нея. Несъмнено бе вградила в оръжието някаква защита. Може би можеше да не му позволява да стреля само със силата на постчовешките си мисли — някаква проста верига в стрелящия механизъм, настроена на мозъчните вълни, или нещо друго, също толкова идиотско и непробиваемо от куршуми.

— Двамата с мага си създадохте всички тези грижи да ме отвличате и да ме мъкнете през Индия до Хималаите, само за да ме натикате в онзи кристален шкаф, да ме удавите и да ме образувате —

каза Харман. Това бе най-дългото изречение, което бе изрекъл, откакто започнаха пътуването си през Пролома, и едва сега си даде сметка колко банално и надутото звучат думите му. — Защо го направихте, щом не искате да победя Сетебос и останалите лоши?

Този път Мойра не се усмихна.

— Ако ти е писано да стигнеш до пръстените, ще намериш начин да го направиш.

— „Писано“ ми звучи като някаква калвинистка предопределеност — каза Харман, докато стъпваше върху някакъв нисък изсъхнал корал. Преходът през Пролома досега бе изненадващо лек — железни мостове над няколкото изпречили им се океански пропасти, взривени или изрязани с лазер пътеки през скалните или коралови хребети, плавни склонове и метални въжета, за които можеха да се хванат, където теренът бе прекалено стръмен — и затова не му се налагаше да внимава кой знае колко къде стъпва. А и на тази слаба светлина и без това бе трудно да се различат детайлите.

Мойра не отговори и не реагира видимо на посредственото му остроумие.

— Има и други булатории — каза той.

— Просперо ти го е казвал и преди.

— Да, но едва сега го осъзнавам. На нас, старостилните, няма да ни е *нужно* да умираме или да измисляме медицината от нулата. Там горе има още възстановителни вани.

— Има, разбира се. Постчовеците се бяха приготвили да служат на милиони старостилни. На орбиталните острови и на двата пръстена има други булатории и резервоари със сини червеи. Очевидно е.

— Да, очевидно е. Но не забравяй, че загарявам колкото новородено.

— Не съм го забравила — каза Мойра.

— Не разполагам с точни данни къде са другите булатории — каза Харман. — Можеш ли да ме осветлиш?

— Ще ти ги посоча, след като угасим огъня довечера — хапливо отвърна Мойра.

— Не. Имам предвид карта на пръстените.

— Ти *разполагаш* ли с карта на пръстените, мой млади Прометее? Нима тя е част от онова, което излапа и изпи в Тадж?

— Не — отвърна Харман. — Но ти можеш да начертаеш карта. Орбитални координати и така нататък.

— Да не би да се замисляш за безсмъртието толкова бързо след раждането, Прометее?

„Дали?“ — запита се Харман и се сети за последната си мисъл, преди да осъзнае, че в запасите на постчовешките пръстени има и други булатории. Мисълта за бременната и ранена Ада.

— Защо всички работещи лечебни вани се намираха на острова на Просперо? — попита той. Още докато задаваше въпроса си, вече виждаше отговора като спомен за забравен кошмар.

— Просперо го уреди, за да храни пленника си Калибан — каза Мойра.

Стомахът на Харман се преобърна. Отчасти заради това, че бе изпитвал приятелски чувства или бе прощавал на мага-аватар на логосферата. Но основната причина за гаденето му се дължеше на факта, че не бе ял нищо от двете хапки от хранителното блокче преди съмване и че бе забравил да пие от тръбичката на хидратора през последните няколко часа.

— Защо спиращ? — попита той.

— Вече е твърде тъмно за вървене — отговори постчовешката жена. — Да запалим огън и да пекнем малко кренвири, да хапнем бонбони от ружи и да попеем лагерни песни. След това ще можеш да подремнеш няколко часа и да сънуваш светлото бъдеще в резервоарите със сините червеи.

— Знаеш ли, понякога си адски саркастична — отбеляза Харман.

Сега вече Мойра се усмихна. Усмивката ѝ приличаше на усмивката на Чеширския котак — почти единствения детайл, който можеше да различи в тъмнината на Пролома.

— Преди да отлетят да станат богове — много от тях мъжки богове, което според мен си е чисто падение, — сестрите ми горе често ми казваха същото. А сега извади от раницата си сухите дърва и водораслите, които събирахме цял ден, и запали един хубав огън... ето това си е хубаво и старостилно.

---

[1] Герой на Харман Мелвил. — Б.пр. ↑

„Мамо! Мамоoooooooo! Много ме е страх. Много ми е студено и тъмно. Мамо! Помогни ми да се махна оттук. Мамо, моля те!“

Ада се събуди само тридесет минути, след като бе заспала в студените ранни часове на тъмната зимна утрин. Детското гласче в главата ѝ бе като малка ледена и нежелана ръка под дрехите ѝ.

„Мамо, моля те. Не ми харесва тук. Тъмно е и е студено, не мога да изляза. Скалата е прекалено твърда. Гладен съм. Мамо, моля те, помогни ми да изляза. Мамоooo!“

Въпреки изтощението си Ада се насили да стане от постелката си в студената утрин. Оцелелите — бяха четиридесет осем една седмица и пет дни след завръщането им в Ардис Хол — си бяха направили палатки от намерените парчета брезент и Ада спеше с четири други жени. Платнените жилища и първоначалният заслон до кладенеца се намираха в центъра на нова палисада, чиито заострени колове стърчаха само на тридесетина метра от палатъчния град и порутените останки на някогашния Ардис Хол.

„Мамоoo... моля те, мамо...“

Гласът вече се чуваше почти непрекъснато и макар Ада да се бе научила да не му обръща внимание през по-голямата част от деня, той не ѝ позволяваше да заспи. Тази нощ — или по-скоро тази тъмна утрин преди разсъмване — бе много по-зле от обикновено.

Навлече панталоните, ботушите и тежкия си пуловер и излезе от палатката, като се стараяше да се движи безшумно, за да не събуди Ел и другите. При огъня в центъра имаше неколцина будни — винаги имаше, всяка нощ — и часовете стояха на новата стена, но районът между Ада и Ямата бе празен и тъмен.

Беше *много* тъмно. Плътните облаци закриваха светлините на звездите и пръстените. Миришеше на сняг. Ада стъпваше внимателно на път към Ямата — някои хора все още предпочитаха да спят на открито, след като бяха ушили по-добре подплатени постелки и спални чували, и не ѝ се искаше да настъпи някого или да се спъне в него.

Макар да беше бременна едва в петия месец, Ада се чувстваше дебела и непохватна.

„Мамооооооо!“

Мразеше този проклет глас. Вътре в нея растеше истинско дете и тя не можеше да толерира умоляващите скимтящи звуци, издавани от нещото в дупката, дори да бяха само ментално ехо. Запита се дали развиващата се нервна система на собственото ѝ бебе е в състояние да долови тази телепатична инвазия. Надяваше се да не може.

„Мамо, моля те, пусни ме. Тук долу е тъмно“.

Бяха решили през цялото време до Ямата да има по един човек на стража. Днес това бе Деймън. Позна слабия му мускулест силует с иглена пушка през рамото още преди да различи лицето му. Той се обърна към нея и прошепна:

— Не можеш да спиш ли?

— Не ме оставя — прошепна и тя.

— Зная — каза Деймън. — Винаги го чувам, когато се прицелва в теб с молбите си. Слабо, но разбираемо — нещо като гъделичкане в малкия мозък. Чувам го как вика: „Мамооо“ и едва се сдържа да не изпразня пълнителя в него.

— Хм, тази идея не е лоша. — Ада се загледа към металната скара, която бяха заварили и забили в скалата над Ямата. Скарата бе голяма, тежка и направена от фина мрежа — бяха я взели от старата цистерна недалеч от руините на Ардис Хол, — а бебето сетевос вече бе пораснало толкова, че не можеше да промушва своите извиващи се пипала-ръце през нея. Самата дупка бе дълбока повече от четири метра, но пък я бяха издълбали с взрив и изсекли в твърдата скала. И колкото и да бе силно чудовищното създание на дъното ѝ — многоокият и многорък мозък вече беше дълъг метър и двадесет и ръцете му с всеки ден ставаха все по-мощни, — все още не бе достатъчно силно, за да откъсне болтовете на скарата и заварените извити пръти. Все още не.

— Не е лоша, само дето пет минути, след като му видим сметката, ще си имаме работа с двадесетина хиляди войникси — изсумтя Деймън.

Ада не се нуждаеше от това напомняне, но произнасянето му на глас засили усещането за студ, пълзящи вледеняващи тръпки по гърба и гадене. Аероскутерът бе във въздуха и описваше бавните си

разузнавателни кръгове. Но всеки ден новините бяха едни и същи — войниксите стояха настрана, в почти идеален кръг с радиус три километра от вероятно последния човешки лагер на Земята. Броят им обаче продължаваше да нараства. Вчера следобед Греоги бе изчислил, че в голите гори се спотайват най-малко двайсет — двайсет и пет хиляди от матово сребристите същества. С всеки ден ставаха все повече и повече. Това бе сигурно, колкото бе сигурно и че умоляващият, скимтящ и внушаващ ментален глас от Ямата няма да спре, докато съществото не се освободи.

„И тогава какво?“ — запита се Ада.

Можеше да си представи. Само присъствието на нещото хвърляше защитен покров над оцелелите в Ардис. Достатъчно трудно им беше и без злото скимтене на бебето сетевос в умовете им — да строят и да разширяват малките си палатки и бараки, да събират годните за нещо останки от развалините, да усъвършенстват безнадеждната си малка дървена крепост, без да се брои намирането на достатъчно храна.

Храната наистина бе сериозен проблем. По време на клането целият добитък бе прогонен и експедициите с аероскутера откриваха само разлагащи се трупове по далечните поля и в побелялата зимна гора. Войниксите бяха изклали и тях. Почвата бе замръзнала, можеха да отглеждат плодове и зеленчуци и да сеят чак след месеци, а консервираните припаси в мазето на имението Ардис представляваха стопени топки и боклук. Затова четиридесет и осемте оцелели обитатели на Ардис зависяха от ловците, които всеки ден излитаха с аероскутера. В рамките на кръга между лагера и армията на войниксите нямаше дивеч, затова всеки ден двама души с иглени пушки предприемаха рисковано пътешествие зад войниксите. Пътуванията им с всеки ден ставаха все по-дълги, тъй като елените и другите по-едри животни бягаха от района. И ако имаха късмет, всяка вечер на главния огън се въртеше на шиш ударен елен или диво прасе. Напоследък обаче късметът не ги спохождаше често — не всеки ден имаше месо и все по-малко ловци успяваха да осигурят дивеч, затова им се налагаше да запазват каквото могат — опушваха го или го обработваха с безценната сол, която бяха успели да намерят в хранилищата, дъвчеха монотонно гадната на вкус пастърма и гледаха как войниксите се трупат и трупат. С всеки изминал ден и нощ

настроението ставаше все по-мрачно заради бебето сетевос, което постоянно пращаше белите си лепкави ръце и телепатични пипала в мозъците на хората. Дори докато спяха. И също като дивеча, сънят ставаше все по-труден и по-труден за откриване.

— Мисля, че след още няколко дни ще успее да разкъса клетката си — тихо каза Деймън, взе горящия факел от нишата му на няколко крачки от дупката и го надвеси над Ямата. Бебето сетевос вече бе с размерите на малко теле — блестящият от сивата слуз мозък висеше от скарата. Няколко ръце-пипала се бяха вкопчили в мрежата. Осем или десет жълти очи се присвиха, примигнаха и се затвориха от ярката светлина. Две от устите се отвориха и изумената Ада зяпна редиците малки бели зъби.

— Мамо — изцвърча то. През последната седмица говореше, но издаваните звуци нямаха нищо общо с напълно човешкия или детски телепатичен глас.

— Да — прошепна Ада. — Днес ще свикаме общо събрание. Нека всички гласуват. Трябва да направим и последните подготовки за скорошното ни махане оттук.

Планът не се харесваше почти на никого, но по-добър не можеха да измислят. Докато Деймън и още неколцина пазеха бебето, другите щяха да започнат да евакуират материали и хора до острова, който бяха открили на петдесет километра надолу по реката. Не беше островният рай на обратната страна на Земята, на който искаше да се прехвърли Деймън, но все пак малкото скалисто късче суша се намираше в средата на реката, течението около него бе бързо и най-важното, територията можеше да се отбранява.

Бяха приели, че войниците по някакъв начин се прехвърлят отнякъде, макар че ежедневните проверки на факс взела показваха, че той все още не работи. Това означаваше, че войниците лесно биха могли да ги последват и може би дори да се прехвърлят на самия остров. Но четиридесет и осемте оцелели щяха да се съберат нагъсто и да установят лагера си в тревистата падина в центъра му, да ловуват и да докарват улова с аероскутера, както правеха и сега. Самият остров бе толкова малък, че на него трудно биха се прехвърлили повече от двеста войника едновременно. Най-вероятно щяха да успеят да убият или прогонят такъв брой.

Последните мъже и жени, които щяха да напуснат Ардис — Ада имаше твърдото намерение да е последната жена, — трябваше да убият изчадието на Сетебос. Тогава войниксите щяха да нахлуят като обезумели скакалци, но останалите оцелели щяха да са на острова в безопасност. В безопасност поне за няколко часа, мислеше си Ада.

Можеха ли войниксите да плуват? Всички бяха преровили спомените си в опит да открият случай някой от робите им войникси да плува в миналото, преди небето да се стовари отгоре им, преди Харман, мъртвата Сави и Деймън да унищожат булаторията и острова на Просперо. Преди края на глупавия им свят на безкрайни празненства, прехвърляне по факса и безопасност. Никой не бе сигурен дали е виждал плуващ войникс.

Но дълбоко в сърцето си Ада знаеше. Войниксите можеха да плуват. Ако се наложеше, можеха да вървят по дъното на реката, под цялата тази вода и през бързото течение. Щяха да се доберат до малкия остров на хората, щом бебето сетевос умреше.

И тогава оцелелите, ако изобщо имаше такива, трябваше да бягат отново. Но къде? Ада бе за Голдън Гейт на Мачу Пикчу, тъй като добре си спомняше разказа на Петър, че струпалите се там войникси не успели да стигнат до зелените екологични мехури, струпани на гроздове по кулите и въжетата на висящия мост. Но повечето от останалите не искаха да отиват на място, което никога не са виждали — беше прекалено далеч, щеше да им е нужно прекалено много време, за да стигнат дотам, и щяха да се озоват затворени в стъклена сграда високо над нищото, заобиколени отвсякъде от войникси.

Ада им бе разказала, че Харман, Петър, Хана и Никой-Одисей бяха стигнали до моста за по-малко от час, като се бяха втурнали нагоре в покрайнините на космоса и след това се бяха гмурнали обратно в атмосферата над южния континент. Беше им обяснила, че аероскутерът все още пази в паметта си летателния план и че пътуването до Голдън Гейт ще продължи само няколко минути по-дълго, отколкото прехвърлянето до скалистия остров.

Но въпреки това те все така не искаха да опитат. Все още не.

Ада и Деймън обаче продължаваха да кроят планове за тази дълга евакуация.

Внезапно над тъмните дървета на югозапад се разнесе звук — нещо като трещене и съскане.

Деймън мигом смъкна пушката от рамото си и изкрещя:

— Войникси!

Ада прехапа устна. За миг забрави сетевоса в краката си, телепатичните му увещания потънаха в истинския звук. Някой при огъня удряше предупредителната камбана. От големия заслон със залитане заизлизаха хора и закрещяха на другите да се събудят.

— Не мисля. — Ада трябваше да вика, за да я чуе Деймън сред врявата. — Не ми прилича на войникси.

Когато камбаната млъкна и виковете стихнаха, шумът зазвуча ясно — металически, стържещ механичен шум, различен от почти беззвучните скокове и шумоленето на атакуващите войникси.

След това се появи светлина — лъч на прожектор от небето, само на тридесет метра височина, който освети голите клони, замръзналата и почерняла от огъня трева, палисадата и смаяните часови на грубите бастиони.

Аероскутерът нямаше прожектор.

— Разпръснете се! — изкрещя Деймън на насъбралата се тълпа. — Прикрийте се!

Ада оцени реакцията му. Каквото и да идваше към тях, нямаше нужда да му се помага със скупчването им като тлъсти безмозъчни жертви, ако пришълецът имаше враждебни намерения.

Бръмченето и стърженето станаха толкова силни, че заглушиха дори обезумелия звън на камбаната — някой отново бе започнал да я бие, съвсем ненужно.

Вече го виждаше — нещо механично и летящо, нещо много по-голямо от техния аероскутер, но също така много по-бавно и непохватно, и не приличаше на гладкия овал на тяхната машина, а представляваше два тежко движещи се кръга. Прожекторът бе разположен в предния. Устройството се друсаше и накланяше, сякаш всеки момент щеше да се разбие, но успя да прелети над ниската палисада — часовият се хвърли настрани — и заора по замръзналата трева недалеч от Ямата, издигна се отново във въздуха и тежко кацна.

Затичаха към машината: Ада — доколкото ѝ позволяваше състоянието ѝ и с факела в ръка, а Деймън с вдигната пушка, насочена към тъмните фигури, които тромаво се измъкваха отвътре.

Бяха хора — седем, както бързо ги преброи Ада. Видя непознати лица, но последните двама — онези, които заемаха местата при

контролния панел на машината в предния метален диск, бяха Хана и Одисей — или Никой, както бе помолил да го наричат през последните няколко месеца, преди да го ранят и да го отнесат на Моста.

След миг Ада и Хана се прегръщаха и плачеха. Хана хълцаше почти истерично. Когато спряха да се погледнат, момичето ахна.

— Ардис Хол? Къде е? Къде са всички? Какво се е случило? Къде е Петър?

— Петър е мъртъв — каза Ада и усети колко безизразно прозвучаха думите ѝ. Прекалено много ужаси се бяха случили за прекалено кратко време. — Войниксите ни нападناха малко след като заминахте. Преодоляха стените, използваха камъни като снаряди. Къщата изгоря. Ем е мъртва. Реман е мъртъв. Пиън е мъртва...

Продължи със списъка на старите приятели, загинали по време на атаката и след нея.

Слабичката Хана — на светлината на факлата изглеждаше съвсем кльощава — затисна с длан устата си от ужас.

— Елате. — Ада докосна китката на Никой и отново прегърна приятелката си. — Сигурно сте изгладнели. Елате при огъня. Скоро ще съмне. Ще ни запознаете с приятелите си и ще ви намерим нещо за ядене. Искам да ми разкажете всичко.

Седяха до огъня, докато зимното слънце не се издигна в небето, и говореха с толкова безизразен тон, колкото можеха при подобна ситуация. Ларман бе сготвил гъста каша и сега я нагъваха заедно с последните запаси силно ухаещо кафе, което бяха открили в един от частично изгорелите складове.

Петимата нови — трима мъже и две жени — се наричаха Бимън, Елиън, Стеф, Айяи и Сюзан. Елиън бе водачът им — съвсем плешив, носещ авторитета на годините си, може би почти толкова възрастен, колкото и Харман. Всички имаха превръзки или бяха леко ранени и докато останалите разговаряха, Том и Сайрис се погрижиха за раните им с малкото останали им медикаменти.

Ада бързо разказа на младата си приятелка Хана — която някак вече съвсем не изглеждаше млада — и на мълчаливия Никой за Ардиското клане, дните и нощите на Гладната скала, за неработещия

факс възел, струпването на войниксите, излюпването на бебето сетевос и за това как го държат затворено.

— Усетих го с ума си още преди да кацнем — тихо каза Никой. Докато Хана започваше разказа си, плещестият грък с посивяла брада, облечен само в грубата си туника въпреки пронизващия студ, отиде до Ямата и се загледа в пленника.

— Одисей излезе от възстановителната ясла седмица след като Ариел отведе Харман — каза тъмнокосата млада жена със светли очи. — Войниксите продължаваха да се опитват да влязат, но Одисей ме увери, че няма да могат, докато силовото поле с нулево триене е включено. Ядяхме, спяхме... — Хана сведе поглед за момент и Ада разбра, че са правили и други неща освен спането. — Очаквахме Петър да се върне, както бе обещал, но след седмица Одисей започна да се опитва да сглоби парчетата от аероскутери и другите летящи машини, които видяхме в гаража... хангара... каквото и да е. Аз поех заваряването, а Одисей се зае с електрониката и двигателната система. Когато нужните ни части свършиха, отидох да търся из другите мехури и тайни помещения на Голдън Гейт. Одисей успя да накара машината да се издигне малко във въздуха и да се рее в хангара. Сглобена е предимно от частите на две прислужващи летящи машини — въздушни салове, които не са пригодени за пътуване на далечни разстояния. Имахме проблем със системите за насочване и управление. Накрая Одисей трябваше да демонтира част от второстепенния ИИ, който контролираше кухнята на Моста — направо лоботомия на готварската част и на рецептите, но така успяхме да се справим с ориентирането и височината. Доста тромава машина, пътуването с нея не е от най-приятните — все настоява да ни сготви нещо за закуска и ни залива с рецепти.

Ада и някои от останалите се разсмяха. Слушаха десетки хора, сред които Греоги, едноръкият Лейман, Ела, Едид, Боуман и двамата медици. Петимата ранени новодошли, вече из лапал и горещата каша, слушаха мълчаливо. Снегът, който Ада бе надушила преди часове, заваля слабо, не се задържаше на земята. От време на време слънчевите лъчи си пробиваха път през плавно движещите се облаци.

— Накрая разбрахме, че Ариел няма да върне Харман и че Петър и никой от вас няма да дойде да ни вземе, напълнихме сала с припаси — взехме още оръжия, които намерих в една от тайните стаи, —

отворихме вратите на хангара и се насочихме на север с надеждата, че двигателите ще ни задържат във въздуха и примитивната навигационна система ще ни изведе в околностите на Ардис.

— Това вчера ли стана? — попита Ада.

— Не. Преди девет дни — отвърна Хана и като видя смайването на лицето на приятелката си, продължи: — Това чудо лети бавно, Ада. Най-високата му скорост е осемдесет-сто километра в час. Освен това имахме проблеми. Изгубихме по-голямата част от хранителните припаси, когато паднахме в морето на мястото, където според Одисей навремето се намирал Панамският Истъм. За щастие беше добавил поплавъци, така че салът можеше да действа и като *истински* сал за няколко часа, докато изхвърлим баласта и Одисей с много блъскане и чукане не подкара отново системите за полет.

— Елиън и останалите с вас ли бяха? — попита Боуман.

Хана поклати глава, отпи от кафето си и обгърна с длани тенекиеното канче, което сякаш ѝ даваше цялата необходима топлина.

— Наложих се да спрем на брега, след като прекосихме морето Истъм. Там имаше факс взел и селище... мисля, че си ходила, Ада — Хъджис Таун. Там беше онзи пластобетонен небостъргач с бръшляна.

— Ходих на едно празненство по случай нечия трета двайсетилетка. — Ада си спомни изгледа към морето от терасата на върха на кулата. Беше съвсем млада, нямаше петнайсет. Горедолу по онова време се запозна с дундестия си „братовчед“ Деймън. Спомни си събуждането на чувствеността си — стана точно тогава.

Елиън се окашля. Имаше сиво-синкави белези по лицето и ръцете и дрехите му приличаха на парцали, но въпреки това силният му авторитет се усещаше от всички.

— В общността бяхме повече от двеста — с тих, но дълбок глас каза той. — Войниксите ни атакуваха преди месец. Нямахме оръжия. Но основната кула на Хъджис Таун е висока и не можеха лесно да се покатерят по нея. Нещо във външната облицовка им пречеше да се закрепят и да пълзят нагоре, а терасите са издадени и лесно се отбраняват. Барикадирахме стълбите — естествено след Падането захранването на асансьорите прекъсна — и използвахме за оръжия какви ли не подръчни средства — инструментите на слугите, железни лостове, самоделни лъкове и стрели, всичко. Войниксите в крайна сметка нахлуха, но ние петимата успяхме да се доберем до факс

павилиона, прехвърлихме се в търсене на помощ, преди факсът да спре да работи, и накрая се озовахме на покрива на кулата Хъджис, заобиколени от петстотин войникси. Изкарахме пет дни без храна и вода и тогава летящият сал на Никой и Хана се появи над Залива.

— Наложихме се да изхвърлим още храна и медикаменти и дори по-голямата част от оръжията и амунициите, за да намалим теглото си — притеснено каза Хана. — И се наложи да кацаме още три пъти, за да поправяме машината. Но в крайна сметка се добрахме дотук.

— Откъде навигационната система е знаела как да открие Ардис? — попита Кейсман — винаги се бе интересувал от машинариите.

Хана се разсмя.

— Не знаеше. Едва успя да открие земята, която Одисей нарича Северна Америка. Именно той ни доведе тук. Отначало следваше една голяма река, която нарича Мисисипи, след което пое по нашата река Ардис, която пък наричаше Лийнока или Охайо. Накрая видяхме огъня ви.

— Значи сте летели и нощем? — попита Ада.

— Налагаше се. В горите на юг има много динозаври и саблезъби тигри и е рисковано да се каца за дълго време. Редувахме се, когато Одисей трябваше да дремне. Почти не е мигнал през последните седемдесет и два часа.

— Изглежда... добре — каза Ада.

Хана кимна.

— Възстановителната ясла излекува повечето от нанесените му от войниксите рани. Добре направихме, че го откарахме на Моста. Иначе щеше да умре.

Ада замълча. Мислеше си как това решение бе откъснало Харман от нея.

Хана сякаш прочете мислите й.

— Търсихме Харман, Ада. Одисей бе сигурен, че Ариел го е телепортирал някъде далеч. Телепортирането е нещо като прехвърлянето по факса, само че някак си по-мощно, така го правят боговете от торинската драма. Макар Одисей да бе убеден, че Харман е отмъкнат на някакво много далечно място, претърсихме руините на Мачу Пикчу под Голдън Гейт и дори околните реки, водопади и долини. Нямаше и следа от него.

— Още е жив — протичко каза Ада. Докато го казваше, докосна закръгления си корем. Винаги го правеше. Това бе не само част от връзката ѝ с Харман, но и сякаш потвърждаваше, че интуицията ѝ не я лъже. Почти сякаш нероденото ѝ дете знаеше, че Харман е все още жив... някъде.

— Да — каза Хана.

— Видяхте ли други общности около възлите? — попита Лоус.
— Други оцелели?

Хана поклати глава. Късата ѝ коса беше пораснала.

— Спряхме при два други възела между Хъджис Таун и Ардис — каза момичето. — Малки населени места — Лив Оук и Хълманика. И двете бяха опустошени от войниксите. Бяха останали само руини и човешки кости, нищо друго.

— Колко души според теб са измрели там? — тихо попита Ада.

Хана сви рамене и допи последната глътка от кафето си.

— Не повече от четиридесет или петдесет общо. Не е като катастрофата — каза тя с лишен от емоции тон, характерен напоследък и за всички оцелели в Ардис, и се огледа. — Имам чувството, че нещо тормози ума ми като лош спомен.

— Малкият сетевос — каза Ада. — Иска да влезе в умовете ни и да се измъкне от Ямата.

Винаги бе мислила за дупката на създанието като за „Ямата“, с главно „Я“.

— Не се ли страхувате, че майка му... баща му... или каквото и да е там от кратера Париж няма да дойде да си го търси?

Ада погледна към Деймън, който стоеше до Ямата и разговаряше оживено с Никой.

— Големият Сетевос още не се е показал — каза тя. — Повече се тревожим какво ще направи малкият.

Описа им как малкото многоръко чудовище сякаш изсмуква енергия от земята, където някой е умрял по ужасен начин.

Хана потръпна, макар слънчевите лъчи вече да бяха станали по-силни.

— Видяхме войниксите в гората на светлините на прожектора — тихо каза тя. — Безброй. Редица след редица. Просто си стоят под дърветата и склоновете. Мисля, че най-близките са на около три километра. Какво ще правите?

Ада ѝ разказа за плана за острова.

Елиън отново се окашля и каза:

— Извинете. Не е моя работа и зная, че нямам право на глас, но ми се струва, че скалист остров като онзи ще ви постави в нашето положение на кулата. Войниксите ще продължават да нападат и нападат, а както са много наоколо, вие ще умирате един по един. По-разумно ми се струва някакво място като Моста, за който ни каза Хана.

Ада кимна. Тъкмо сега не ѝ се искаше да оспорва стратегиите — наоколо се бяха насъбрали доста от оцелелите от Ардис, които биха гласували за острова.

— Разбира се, че *имаш* право на глас, Елиън — каза тя. — Всички имате право на глас. Сега сте част от общността, както ще бъде всеки новооткрит беглец, и затова имате точно толкова право на глас, колкото и аз самата. Благодаря за мнението ти. Смятаме да обсъдим въпроса по време на обяда — дори часовете ще гласуват чрез посредници. Дотогава по-добре поспете.

Елиън, Бимън, русата Айяи — която по някакъв необясним начин бе успяла да си остане красива въпреки всичките драскотини и дрипите, — дребната мълчалива Сюзан и едрият брадат Стеф кимнаха и тръгнаха след Том и Сайрис да си намерят празни постелки някъде по палатките.

— Ти също трябва да поспиш — каза Ада и докосна ръката на Хана.

— Какво е станало с китката ти, Ада?

Ада погледна грубо поставения гипс и мръсния бинт.

— Счупих я по време на боя. Дребна работа. Интересно, че войниксите са се махнали от Голдън Гейт. Това ме кара да мисля, че се бием с краен брой създания... искам да кажа, щом им се налага да се прехвърлят от място на място.

— Краен брой са — съгласи се Хана. — Но Одисей смята, че са около милион, а ние сме по-малко от сто хиляди. Сто хиляди преди началото на клането — след кратка пауза добави тя.

— Никой има ли представа *защо* ни нападат войниксите?

— Мисля, че има, но не ми е казал — отговори Хана. — Много неща запазва за себе си.

„Това е заради подценяването на двайсетилетката“ — помисли си Ада и каза:

— Изглеждаш изтощена, скъпа. Наистина трябва да поспиш.

— Когато и Одисей легне да спи — отвърна Хана и я погледна в очите с някаква смесица от свенливост, дързост и гордост на млада любовница.

Ада само кимна.

Деймън се приближи до огъня.

— Ада, може ли за минута?

Ада докосна Хана по рамото, бързо стана и последва Деймън към Ямата, където стоеше Никой. Наричаният някога Одисей мъж бе не по-висок от нея, но бе толкова здрав и мускулест, че от него буквално лъхаше на мощ. Ада погледна къдравите сиви косъмчета по гърдите му под разтворената му туника и го попита:

— Как ти се струва любимецът ни?

Никой не се усмихна. Почеса брадата си, погледна надолу в Ямата към странно кротналото се бебе, след което черните му очи отново се вдигнаха към Ада.

— Трябва да го убие — каза той.

— Точно това смятаме да направим.

— Имам предвид още сега — каза Никой-Одисей. — Тези неща не са толкова бебета на истинския Сетебос, колкото въшки.

— Въшки ли? — изненада се Ада. — Чувам мислите му...

— И ще ги чуваш все по-силно и по-силно, докато това нещо не се измъкне оттам — сигурно вече се е мъчило да го направи — и не изсмуче енергията и душите от телата ви.

Ада примигна и погледна в Ямата. Двете полусфери на мозъка-гръб на бебето бяха като сиво сияние. Съществото беше на дъното на Ямата, с прибрани пипала, ръцете му бяха сгънати под слизестото тяло, а многобройните му очи — затворени.

— Яйцата се излюпват и тези гадини плъзват навсякъде — продължи Никой. — Явяват се като разузнавачи на истинския Сетебос. Порастват само до около шест метра дължина. Намират... храна... в почвата и после се връщат при истинския Сетебос. Все още не съм сигурен как точно пътуват, сигурно през брана-дупка — това не е достатъчно голямо, за да създаде брана-дупка... Когато докладват, големият Сетебос им благодари за информацията и ги изяжда, като поглъща цялото зло и ужас, който тези... бебета... са изсмуквали от света.

— Откъде знаеш толкова много за Сетebос и неговите... въшки?
— попита Ада.

Никой поклати глава, сякаш точно в момента това не бе чак толкова важно.

„И кога ще започнеш да се отнасяш към сладката Хана с любовта и вниманието, което заслужава, нерез такъв?“ — помисли Ада.

— Никой искаше да ни каже... да ни помоли... за нещо важно — каза Деймън. Изглеждаше объркан.

— Трябва ми аероскутера — каза Никой.

Ада примигна.

— Къде ще ходиш?

— На пръстените — каза Никой.

— За колко време? — попита Ада. „Не можеш да вземеш аероскутера!“ — мислеше си и знаеше, че Деймън мисли същото.

— Не зная — каза Одисей със странния си акцент.

— Е — започна Ада, — и дума да не става. Не можеш да го вземеш. Трябва ни, за да се измъкнем оттук. Трябва ни, за да ловуваме. Трябва ни за...

— Трябва да взема аероскутера — повтори Никой. — Той е единствената машина на континента, която може да ме откара горе, а нямам време да летя до Китай или другаде, за да търся друг. А калибаните вече сигурно са направили Средиземноморския басейн недостъпен.

— Е — отново каза Ада и усети нотката на твърдоглавия инат, който понякога подсилваше гласа ѝ, — не можеш просто така да вземеш аероскутера. Всички ще измрем без него.

— Точно сега това не е чак толкова важно — каза сивобрадият воин.

Ада понечи да се разсмее, но просто зяпна с полуотворена от изумление уста.

— За нас е важно, Никой. Искаме да живеем.

Той поклати глава, сякаш Ада не го разбираше.

— Никой на тази планета няма да оживее, ако не се добера до пръстените, и то още днес. Аероскутерът ми трябва. Ако мога, ще го върна или ще ви го пратя обратно. Ако ли не... е, няма да има значение.

На Ада ѝ се искаше да бе взела иглената си пушка. Погледна към оръжието на Деймън — праметното небрежно на рамото му. Никой като че ли не носеше оръжие, но Ада знаеше колко е силен.

— Аероскутерът ми трябва — повтори Никой. — Сега. Веднага.

— Не — каза Ада.

Многоръкото сираче в Ямата ненадейно издаде някакъв виещ, сумтящ и кашлящ звук, който завърши с нещо силно наподобяващо човешки смях.

Някъде далеч над тях вилнееше буря. Пръстените и звездите отдавна бяха изчезнали и мълниите осветяваха вертикалните стени вода и неприлично бледата цепнатина на Пролома, простиращ се толкова надалеч на изток и запад, че кратките проблясъци не бяха в състояние да разкрият огромните му размери.

Сега обаче проблясъците на мълниите се застъпваха и бурята отекваше по коридора в енергийно задържаната вода. Харман лежеше по гръб в тънкия като коприна спален чувал и гледаше издигащите се и бушуващи безкрайно високо вълни. Гърчещите се облаци профучаваха само на метри над тях. И макар черните дълбини на височина сто и петдесет метра от двете му страни да оставаха спокойни, Харман ясно различаваше бурните пластове далеч над главата си. Вълнуваха се и фуниеvidните мостове — не успя да намери по-добро име за прозрачните тръби, конуси и тунели от енергийно задържана вода, свързващи двете части на Атлантика северно и южно от Пролома. Мойра ги наричаше просто „канални“. Един такъв фуниеvidен мост на шейсет метра над сухото дъно на Пролома се появи под светлината на мълния на около осемстотин метра западно от малкия им лагер, втори — километър и половина на изток. И двата водни тунела кипяха от активност. Огромни количества бяла вода се прехвърляше от едната страна на Пролома към другата. Харман се зачуди дали по време на бури не се прехвърлят по-големи количества вода. Със сигурност в момента над тях се стоварваше повече вода — изместващите се енергийни стени не позволяваха на високите вълни да се втурнат в Пролома и да ги удавят, но отгоре непрекъснато се сипеха пръски и се стелеше постоянна мъгла. Горните дрехи на Харман бяха прибрани в раницата, която се оказа напълно водонепроницаема, както и невероятно тънкият спален чувал, но той беше свалил осмозната маска на качулката на термокожата си и лицето му бе влажно. Всеки път, когато облизваше устни, усещаше солена привкус.

Мълния удари дъното на Пролома на стотина метра от тях. Тръсъкът на гръмотевицата бе толкова силен, че го заболяха

кътниците.

— Не е ли по-добре да се махаме? — изкрещя на Мойра, която също носеше термокожата си. Беше се съблякла чисто гола и навлече костюма направо пред него, без капка свян, сякаш бяха любовници. Което си бе самата истина, даде си сметка Харман и се изчерви.

— Какво? — извика Мойра. Гласът ѝ потъваше в грохота на вълните и рева на бурята.

— Не е ли по-добре да се махаме?!

Тя пропълзя със спалната си кожа към него. Лицето ѝ също бе открито и влагата бе напоила външния пласт на полепналата по тялото термокожа.

— Единственото място, където ще сме в безопасност, е под водата — викна тя в ухото му. — На дъното на океана ще сме защитени от мълниците. Искаш ли да преминем?

Харман не искаше. Мисълта да мине през бариерата на силовото поле в почти абсолютната тъмнина и ужасяващо налягане изобщо не го блазнеше, макар вълшебната му термокожа да бе в състояние да го предпази от удавяне или смазване. Освен това бурята като че ли поотслабваше. Вълните горе вече изглеждаха високи само двайсетина метра.

— Не, благодаря — извика той. — Предпочитам да рискувам тук.

Избърса лицето си и надяна тънката като филм осмозна маска. Без дразнещата очите и устните сол можеше да се съсредоточи по-лесно.

А имаше много неща, върху които да се съсредоточи. Все още се опитваше да се оправи с новите си функции.

Много от тези новопридобити — макар по-точната дума да бе „разпознати“ — способности бяха забранени, наред с възможността да се прехвърля свободно по факса. Например ясно разбираше, че е в състояние да получи достъп до логосферата, за да извлече информация или да общува с всеки и навсякъде, но тези функции бяха прекъснати от онзи или онова, което в момента управляваше пръстените.

Други пък работеха идеално, но съвсем не допринасяха за душевния му мир. Имаше медицински монитор, който при задействане докладва и показва, че ако продължи диетата на хранителни блокчета и вода повече от три месеца, тя ще доведе до липса на определени витамини. Освен това разбра, че в левия му бъбрек се натрупва калций,

който най-много след година ще образува камък, че се е сдобил с два полипа в дебелото черво от последното си посещение на булаторията, че колонията стрептококи в гърлото му не е успяла да се развие благодарение на генетичната му защита, че кръвното му налягане е над нормата и че в левия бял дроб има слаби сенки, изискващи незабавен преглед с булаторните сензори.

„Страхотно — помисли си Харман, като почесваше покритите си с термокожата гърди, сякаш леката сянка, за която бе сигурен, че е рак на белия дроб, вече започваше да го боли. — И какво да правя с тази информация? Тъкмо в момента булаториите са ми малко недостъпни“.

Други функции служеха за по-непосредствени цели. През последните няколко дни бе открил, че разполага с възпроизвеждаща функция, с чиято помощ може да съживи с изумителна яснота всеки момент или събитие в живота си — по-скоро като истинско преживяване, отколкото като спомен: избираше пазената в белтъчната памет, а не в мозъка информация, зареждаше я и я възпроизвеждаше в главата си. Вече девет пъти бе викал няколко минути спомени от първата им среща с Ада (обикновената памет не можеше да му каже, че бе носила светлосиня рокля онази вечер на факс партито) и се бе връщал над тридесет пъти към моментите от последния път, когато се любиха. Мойра дори изкоментира изцъкления му поглед и скованата походка, когато възпроизвеждаше. Знаеше какво прави, още повече като се имаше предвид, че нито термокожата, нито горните му дрехи не бяха в състояние да скрият реакцията му.

Харман имаше достатъчно здрав разум да разбере, че може да се пристрасти към тази функция и че трябва да я използва много, много внимателно, особено когато ходи по океанското дъно. Все пак извика някои от разговорите си със Сави, за да събере още данни за нещата, които бе казала за миналото, за пръстените и за света — неща, които тогава изглеждаха маловажни или загадъчни, но след кристалния шкаф бяха много по-смислени. Освен това с огромна мъка разбра, че през вековните си опити да се добере до пръстените и да преговаря с постчовеците, Сави е действала според крайно недостатъчна информация — дори не бе знаела за съществуването на истински космически кораби в Средиземноморския басейн и подходящ начин да се свърже с Ариел чрез частните връзки на Просперо с логосферата.

Освен това ясният образ на Сави във възпроизведения спомен ясно му показваше колко по-младо е лицето и тялото на Мойра — но и до каква степен двете си приличаха.

Прерови останалите функции. Близката мрежа, далечната мрежа и всеобщата мрежа не функционираха, както и прехвърлянето по факса и връзката с логосферата. Очевидно всички вътрешни функции работеха, за разлика от онези, които разчитаха на планетарната система от спътници, орбиталните акумулатори на материя, предавателите на факс и данни и т.н.

Но защо вътрешните индикатори му казваха, че сиглиращата функция също не действа? Харман винаги бе смятал, че сиглирането зависи от тялото му — също като медицинския монитор, който си работеше без никакви проблеми. А може би все пак сиглиращата функция зависеше по някакъв начин от спътниците? Информацията от кристалния шкаф не можеше да му даде отговор.

— Мойра? — Едва след като изкрещя, осъзна, че бурята е отминала и ревът ѝ е утихнал с изключение на шума на разбиващите се вълни. Носеше осмозната си маска с вградените в нея микрофони и горката Мойра сигурно бе чула вика му през слушалките в качулката.

Смъкна осмозната маска и отново вдиша силния мирис на океана.

— Какво, гръмогласни мой? — отвърна меко Мойра. Спалната ѝ кожа бе на една ръка разстояние от него.

— Ако използвам споделящата функция със съпругата си, когато се прибера, нероденото ми дете също ли ще получи информацията?

— Броим пилците, преди да са се излюпили, така ли, мой млади Прометее?

— Не можеш ли просто да отговориш на проклетия ми въпрос?

— Ще трябва да пробваш — отговори Мойра. — Точно сега не си спомням работните параметри и никога не ми се е случвало да споделям с бременни. Пък и ние, богоподобните постчовеци *не можем* да забременеем — особено като имаш предвид, че всички бяхме жени. Така че ще се наложи да пробваш, когато се прибереш. Спомням си обаче, че в генетичната споделяща функция имаше инсталирани защитни средства. Не можеш да предадеш вредна информация на плод или на малко дете — например да възпроизведеш момента на

собственото му зачатие. Не искаме тридесет години терапия на хлапетата, нали?

Харман не обърна внимание на сарказма ѝ. Потърка буза. Беше се обръснал, преди да тръгнат — качулката на термокожата не бе удобна върху брада, както бе научил преди повече от десет месеца на острова на Просперо, — но сега дланта му усети двудневната четина.

— Значи имате всички функции, които сте ни дали? — обърна се той към Мойра, като едва в последния момент добави въпросителна интонация.

— Скъпи — измърка Мойра. — За глупаци ли ни смяташ? Да не мислиш, че ще дадем на някакви си старостилни човеци способност, която не притежаваме?

— В такъв случай имате повече от нас — каза Харман. — Повече от стоте функции, които сте вградили в нас?

Мойра не отговори.

Харман бе открил, че в клетките на кожата му са вградени сложни нанокамери и микрофони. Някои ДНК свързани протеинови влакна можеха да съхраняват тези видео и аудиоданни. Други клетки бяха превърнати в биоелектронни предаватели — подходящи само за къс обхват, тъй като се захранваха единствено от собствената си клетъчна енергия, но сигналът им лесно можеше да се улови, засили и предаде от други устройства.

— Торинската драма — каза той високо.

— Какво? — сънено се обади Мойра. Беше задрямала.

— Сега разбирам как ти или божествените ти сестри-травестити сте предавали образите от Илион и как сме ги възприемали през торинските савани.

— Е... стига де — каза Мойра и отново се помъчи да заспи.

Харман разбираше, че вече не се нуждае от торинския саван, за да приема подобни предавания. Чрез протоколите на логосферата и тази мултимедийна връзка можеше да споделя гласови и всякакви други сензорни данни с всеки човек, който реши да се включи във входната система.

„Какво ли ще е да се свържа с Ада, докато се любим?“ — запита се Харман и се смъмри, че е мръсен старец. „*Похотлив* мръсен старец“ — поправи се след малко.

Освен логосферната можеше да задейства и една друга функция, която предлагаше сложна сензорна връзка с биосферата. Тя също зависеше от сателитите и за момента бе забранена, така че можеше само да предполага как точно работи и какво е усещането от нея. Дали представляваше възможност да си побъбриш с Ариел, или човек изведнъж ставаше едно с глухарчетата и колибрите? Можеше ли да се свърже по този начин с малките зелени човечета? Спомни си думите на Просперо, че Ариел използва ЗЧ, за да задържи пълчищата калибани, атакуващи южните граници на Стара Европа, и веднага разбра как може да ползва тази връзка и да помоли зеките да помогнат в борбата с войниксите.

От цялото това ровене във функциите ужасно го болеше главата. Почти случайно провери медицинския си монитор и видя, че наистина нивото на адреналина и кръвното му налягане, взети заедно, са достатъчно високи, за да предизвикат главоболието, което го мъчеше вече две седмици. Активира друга медицинска функция, която бе повече активна, отколкото мониторна, и предпазливо позволи в кръвоносната му система да се освободят някои химикали. Съдовете във врата му се разшириха и се отпуснаха. По ледените му пръсти отново плъзна топлина. Главоболието отслабна.

„Всеки тийнейджър би могъл да използва тази функция, за да предотврати нежеланите ерекции“ — помисли си Харман и си даде сметка, че *наистина* е похотлив дъртак.

„Е, всъщност не чак дъртак“ — помисли си. Медицинският монитор му бе разкрил, че има тялото на среден тридесет и една годишен мъж, който леко не е във форма.

В мисления му списък се носеха и други функции — подсилено съпричастие, усъвършенствано възприемане и още една, която нарече берсерк-функция — временен прилив на адреналин и всички други физически и увеличаващи силата способности, вероятно с цел да се използват като последно средство в борба или ако ти се наложи да вдигнеш тон-два. Освен вече използваната възпроизвеждаща функция, с която направо си бе прекалил, Харман видя, че възпроизвежданата информация се вкарва чрез споделящата функция на някой друг. Имаше също функция, която можеше да постави тялото му в нещо като хибернация и временно да забави всичките му жизнени процеси до точката на спирането. Досети се, че тази способност не е бърз начин да

подремне, а е проектирана да се използва с нещо като кристалния шкаф в Тадж Мойра, ако на човек му се наложи да остане жив, но в инертно състояние за продължителен период — в случая с Мойра много продължителен период — без неизбежните рани от залежаване, мускулна атрофия, плитко дишане и другите странични ефекти при обичайното изпадане в безсъзнание. Харман веднага разбра, че истинската Сави многократно е използвала тази функция в хроноковчегата си в Голдън Гейт при Мачу Пикчу и на други места, за да оцелее през четиринадесетте столетия криене от войникси и постчовеци.

Имаше и още много други функции, някои от които неописуемо интересни, но нужното за изучаването им съсредоточаване отново събуждаше главоболието му. Фотолуминесцентното блещукане на фитопланктона в горните слоеве на Атлантика приличаше на северно сияние в уморените му очи.

Небето над океана бе изпълнено със светлина — този път не от удрящите морето мълнии, а от прескачащите в облаците искри, безшумни експлозии, разкриващи фракталната сложност на сякаш подпалените отвътре кипящи валма. Тези импулси и експлозии на светлина не се съпровождаха от никакъв звук: до дъното на Атлантическия пролом не достигаше и най-малкият намек за буря, затова Харман постави ръце под тила си и се наслади на светлинното шоу, като оцени и ефекта от мълниците върху все още бушуващата океанска повърхност.

Модели. Навсякъде модели. Всичко в природата и вселената танцуваше на ръба на хаоса, отложен от фракталните граници и милиардите скрити алгоритми и протоколи, изпълващи и най-малкото взаимодействие, но въпреки това красиви — о, и то колко красиви. Осъзна, че има най-малкото една функция, която не е изследвал и която може да му изясни повечето от тези модели много по-добре от възможностите на обикновените човешки усещания и чувства. Тя обаче най-вероятно изискваше връзка със спътниците и бе забранена, а освен това... Харман не се нуждаеше от генетично усъвършенствана способност, за да се наслади на чистата красота на това безмълвно представление наред Атлантика, което сякаш се поставяше специално за него.

Лежеше на дъното на Пролома с ръце под тила и тихо се помоли за Ада и неродения си син или дъщеря — когато активираше функциите си, тя щеше да узнае какъв е полът на детето им. Искаше му се да е с нея в този момент. Молеше се на Бог, за когото никога не се бе замислял — на Мълчаливия Бог, от когото Сетебос и неговият лакей Калибан се страхуваха най-много, ако можеше да се съди по думите на чудовището на острова на Просперо. Молеше се само любимата му Ада да е добре и да е жива и щастлива, доколкото можеха да позволят ужасните събития напоследък и раздялата им.

Докато заспиваше, чуваше силното хъркане на Мойра. Усмихна се, докато се унасяше. Хиляда години постижения в наноклетъчното и ДНК инженерството не бяха избавили постчовеците от хъркането. Но, разбира се, човешкото тяло на Сави бе онова, което...

Заспа по средата на мисълта си.

На Ахил му се иска да е мъртъв.

В Тартар въздухът е толкова зловонен и плътен, дробовете му така изгарят, очите му така се пълнят със сълзи и болят толкова силно, кожата и вътрешностите му сякаш са готови едновременно да имплодират и експлодират от грамадното налягане, чудовищната океанида, която го мъкне, го е стиснала толкова силно за ребрата с грамадното си ръчище и изгледите за бъдещето изглеждат толкова шибано неясни, че му се иска просто да пукне и да сложи край на всичко това.

Но квантовите Съдби няма да му позволят подобно нещо. Проклетата му божествена майка, тази курва Тетида — която се правеше, че обича баща му Пелей, човека, когото винаги е почитал като роден баща, а след това си е въртяла задника пред Зевс като кучка, каквато си е — го е държала на Небесния огън и е създала квантова сингуларна точка на смъртта му, която може да бъде достигната единствено чрез действията на вече мъртвия и кремиран Парис от Илион. И това е положението, както се казва.

И ето че Ахил страда и се опитва да се съсредоточи върху ставащото извън неговата стегната и бързо имплодираща сфера от болка.

Трите гигантски дъщери на титана Океан Азия, Пантея и Йона бързо крачат сред отровния сумрак към някакво сияние, което спокойно би могло да е изригващ вулкан. Ахил е здраво стиснат в огромния потен юмрук на Азия. Когато успява да отвори парещите си очи и да се огледа през сълзи — сълзи не от емоциите, а от отровните химикали — той вижда високи скалисти ридове като този, покрай който в момента крачат океанидите, трещящи вулкани, дълбоки пропасти, пълни с лава и чудовища със странни форми, ескорта от гигантски стоноги създания, които несъмнено би трябвало да имат нещо общо с Лечителя на Олимп, силуети, които би трябвало да са другите титани, блъскащи и ревящи в мрака, както и небе с обагрени в оранжево облаци, побеснели мълнии и други електрически спектакли.

Внезапно гигантската Пантея проговаря:

— Тази ли забулена форма търсим, що седи на абаносовия трон?

Азия, чийто ужасен глас гърми като падащи по скалист склон канари (Ахил няма сили да запуши уши с покритите си с мехури от киселината длани, отвърща):

— Тази е. Воалът падна.

Пантея:

— Виждам могъща тъмнина да изпълва престола на силата, лъчите на сумрака се стелят наоколо, подобно на светлината на дневното слънце. Но самият Демогоргон си остава незрим и безформен, ни крайник, ни форма, ни очертание; и все пак и трите го виждаме като жив Дух.

Демогоргон проговаря и Ахил заравя лице в огромната груба длан на Азия в напразно усилие да заглуши субзвуковата болка от този проникващ навсякъде глас.

— ПИТАЙТЕ КАКВОТО ИСКАТЕ ДА ЗНАЕТЕ, ОКЕАНИДИ.

Азия протяга длан с гърчещия се Ахил в нея.

— Можеш ли да ни кажеш що за форма и нещо е това, що хванахме? Прилича повече на морска звезда, отколкото на човек, но се гърчи и писука като такъв.

Демогоргон отново прогърмява:

— ТОВА Е ПРОСТО СМЪРТЕН, МАКАР НАПРАВЕН БЕЗСМЪРТЕН ПО ПОГРЕШКА ОТ НЕБЕСНИЯ ОГЪН. НАРИЧА СЕ АХИЛ И Е МНОГО ДАЛЕЧ ОТ ДОМА СИ. НИКОЙ СМЪРТЕН НЕ Е СЛИЗАЛ В ТАРТАРА ДО ТОЗИ ДЕН.

— Аха. — Азия сякаш изгубва интерес към играчката си и я тръшва безцеремонно на някакъв изгарящо нажежен камък.

Ахил усеща жегата навсякъде около себе си, отваря очи и го обзема ужас, когато вижда, че около димящия му камък текат потоци лава. Поглежда нагоре към Демогоргон — тронът му е планина, извисяваща се над изригващите вулкани, а седналата в него закачулена и забулена безформена същност сякаш се извисява на километри и километри. От безформеността на Демогоргон неистово му се иска да повърне. И повръща. Някоя от океанидите сякаш не забелязва.

— Какво още можеш да речеш? — пита Азия.

— ВСИЧКО, ЩО СЕ ОСМЕЛИТЕ ДА ПОПИТАТЕ.

— Кой е направил живия свят? — пита Азия. Ахил вече е решил, че тя е най-приказливата, ако не и най-интелигентната от трите идиотки-океаниди.

— БОГ.

— Кой е направил всичко в него? — продължава да досажда Азия. — Мисълта? Страстта? Разума? Волята? Въображението?

— БОГ. ВСЕМОГЪЩИЯТ БОГ.

Ахил решава, че този Демогоргон е дух, който знае само няколко думи. И с още по-малко мисли в главата, ако изобщо има глава. Готов е да даде какво ли не, за да може да стане и да измъкне меча от колана си, да свали щита от гърба си. Първо ще убие Демогоргон, а след това и трите титанични сестри... бавно.

Азия продължава да пита с хрущящия си тътнещ глас:

— Кой създаде чувството, що при рядката поява на пролетните ветрове или при гласа на младия любим изпълва слабите очи със сълзи, що замъгляват сияйните цветя, и оставя света самотен, когато не се върне?

Ахил пак повръща. Този път това е повече естетическо заявление, отколкото реакция на оптичeskото замайване. Решава, че първата му работа е да убие океанидите. Искане му се да види сметката на тази кучка Азия няколко пъти поред. Представя си как издълбава черепа ѝ и го използва за къща и очните кухни играят ролята на кръгли прозорци.

— МИЛОСТИВИЯТ БОГ.

На гръцки няма израз „пак той“ и Ахил си мисли, че Демогоргон би следвало да го въведе. Ахеецът ни най-малко не се изненадва, че океанидите и безформеният дух в мрака на Тартар разговарят на неговия език. Вярно, странни същества са — всъщност направо чудовища, но дори чудовищата според опита на Ахил говорят гръцки. В края на краищата не са никакви си варвари.

Азия продължава с въпросите си. Гласът ѝ е настоятелен като на двегодишно дете, което току-що се е научило как да поддържа разговор с възрастен, като непрекъснато пита: „Защо?“

— А кой създаде ужаса, лудостта, престъпленията, угризенията, които имат власт огромна над всичко, от връзките във великата верига на нещата до всяка мисъл в ума на човек, и всеки олюлява се под бремето към бездната на смъртта? Изоставена надежда, що превръща

се в омраза, презрение към себе си, що е по-горчиво от изпита кръв? Болка, чиято пренебрегната и позната реч е виеща, и пронизителни писъци, ден след ден. И...

Внезапно титанката млъква.

Ахил се надява да е настъпил някакъв тартарски катаклизъм, който ще сложи край на техния свят и ще погълне Азия и двете ѝ сестри, пищящи като полети с мед стриди на мирмидонски пир. Но когато се насилва да отвори очи, вижда, че това е само кръг от ярка светлина, изливащ ослепително бяло сияние в червения сумрак.

Брана-дупка.

Светлината от дупката очертава силуета на нещо, което изобщо не прилича на човешко същество. Оформено е грубо като човек, но е съставено от метални сфери не само на мястото, където би трябвало да е главата, но и сфери за тялото, сфери за разперените ръце, сфери за несигурните крака. Само стъпалата и дланите, обвити в някакъв по-светъл от бронза метал, изглеждат смътно човекоподобни.

Нещото приближава и от по-малките сфери, играещи ролята на рамене, проблясват две ослепителни светлини. Червен лъч с дебелината на копие за мятане излиза от дясната му ръка, играе по сестрите океаниди, и те цвъртят и пукат, залитат назад, нагазвайки през лавата, очевидно незасегнати от червения лъч, но закриват лица и очи от болезнената бяла светлина от брана-дупката.

— Мамка му, Ахиле, тук ли смяташ да се излежаваш?

Хефест. Сега Ахил вижда, че металните сферични мехури са всъщност някакъв защитен костюм с облечени в метал обувки и ръкави с тежки ръкавици, появяващи се от веригата кълбета. На гърба му има някакъв димящ и свистящ дихателен пакет, а горната сфера е прозрачна като стъкло; Ахил вече може да различи грозното брадато лице на бога-джудже в отразената светлина от прожекторите на раменете и ръчния лазер.

Мъжеубиецът успява слабо да изписука.

Хефест се разсмива. Гадният звук се усилва от говорителите на скафандъра му.

— Не си падаш по тукашния въздух и гравитация, а? Добре де. Влизай в това нещо. Нарича се термокожа и ще ти помогне да дишаш.

Богът на огъня и занаятите хвърля някаква невъзможно тънка одежда на камъка до Ахил.

Героят се мъчи да се размърда, но въздухът го изгаря и отвтре, и отвън. Може само да мърда едва-едва, да кашля и да драйфа.

— Ох, да си го начукам — казва сакатият бог. — Май ще трябва да те обличам като бебе. Точно от това се страхувах. Лежи кротко и стига си пискал. Не сери и не драйфай върху мен, докато не те съблека и не те преповия в това чудо.

След десет минути, с мозайката ругатни на Хефест, висящи във въздуха като блестящите пари от вулканите, Ахил е на крака върху твърдата скала до бога-занаятчия, облечен в златната термокожа под доспехите си, и диша без усилия през прозрачната мембрана на качулката — богът-джудже я е нарекъл осмозна маска, — размахва проядения си от киселината щит и все така блестящия си меч и гледа нагоре към извисяващата се, но все ще неразличима маса на Демогоргон. Отново се чувства неуязвим и е доста вбесен. Надява се от все сърце океанидата Азия отново да започне да задава безкрайните си въпроси, за да има повод да я изкорми като риба.

— Демогоргон — извиква Хефест, като използва усилвателя, вграден в приличащия на аквариум шлем, — вече сме се срещали, преди повече от деветнайсет столетия, по време на войната на олимпийците с гигантите. Наричам се Хефест...

— ТИ СИ ХРОМИЯТ — избоботва Демогоргон.

— Да. Колко мило, че помниш. Двамата с Ахил дойдохме в Тартар, за да намерим теб и титаните — Кронос, Рея и всички Древни — и да ви помолим за помощ.

— ДЕМОГОРГОН НЕ ПОМАГА НА ПРОСТИ БОГОВЕ И СМЪРТНИ.

— Разбира се, че не. — Гласът на Хефест стократно се усилява от говорителите в скафандъра му. — Мамка му. Ахиле, искаш ли ти да се заемеш? Да говориш с това нещо е като да се разправяш със задника си.

— Може ли това голямо нещо да ме чуе? — пита Ахил дребния бог.

— ЧУВАМ ТЕ.

Ахил се взира нагоре, мъчи се да фокусира погледа си върху виещите се червени облаци малко встрани от лишеното от черти

забулено не-лице на извисяващото се над него нищо.

— Когато казваш „Бог“, Зевс ли имаш предвид, Демогоргон?

— КОГАТО КАЗВАМ БОГ, ИМАМ ПРЕДВИД БОГ.

— Значи трябва да имаш предвид Зевс, тъй като точно сега синът на Кронос и Рея събира всички оцелели богове на Олимп и обявява, че той, Зевс, е Бог на Боговете, Господар на цялото мироздание, Богът на Тази и Всички Вселени.

— ТОГАВА ИЛИ ТОЙ ЛЪЖЕ, ИЛИ ТИ, ЧОВЕШКИ СИНЕ. БОГ ЦАРУВА. НО НЕ НА ОЛИМП.

— Значи Зевс е поробил всички други богове и смъртни — казва Ахил. Гласът и радиосигналът от термокожата му отекват от склоновете на безброй вулкани и изстинали вулканични хребети.

— ВСИЧКИ ДУХОВЕ СА ПОРОБЕНИ, ЩОМ СЛУЖАТ НА ЗЛОТО — БИ ТРЯБВАЛО ДА ЗНАЕШ ДАЛИ ЗЕВС Е ТАКЪВ, ИЛИ НЕ.

— Зная — казва Ахил. — Зевс е алчен безсмъртен кучи син — не искам да обидя Рея, ако е някъде из сенките и слуша. Смятам, че е страхлив мерзавец. Но ако го смяташ за Бог, значи ще управлява на Олимп и в цялата вселена завинаги.

— КАЗАХ, НО КАКТО КАЗВАШ, ЗЕВС Е ВЪРХОВЕН ОТ ВСИЧКИ ЖИВИ СЪЩЕСТВА.

— Кой е господарят на роба? — пита Ахил.

— О, хитро! — съска Хефест. — Наистина много хитро...

— Млъквай — срязва го Ахил.

Демогоргон избуботва. Тътенът е толкова силен, че отначало Ахил си мисли, че е изригнал близкият вулкан. След това тътенът се модулира в думи.

— АКО БЕЗДНАТА МОЖЕШЕ ДА ИЗБЪЛВА СВОИТЕ ТАЙНИ, НО ГЛАСЪТ Е НЕДОСТАТЪЧЕН, ПРАВДАТА ДЪЛБОКА Е БЕЗФОРМЕНА; КАКВА ПОЛЗА ДА СЕ ОПИТВАШ ДА ГЛЕДАШ ВТРЕНЧЕНО СВЕТА? ДА ГОВОРИШ ЗА СЪДБА, ВРЕМЕ, СЛУЧАЙ, ШАНС И ПРОМЕНИ? ВСИЧКО Е ПОДЧИНЕНО НА ТЕЗИ НЕЩА, С ИЗКЛЮЧЕНИЕ НА ВЕЧНАТА ЛЮБОВ И СЪВЪРШЕНСТВОТО НА ТИХИЯ.

— Както кажеш — отвръща Ахил. — Но докато говорим, Зевс се провъзгласява за Господар на цялото Мироздание и скоро ще поиска въпросното мироздание — не само малкият му свят в подножието на

Олимп — да отдава почит на него и само на него. Сбогом, Демогоргонче.

Ахил се обръща да си тръгне, сграбчва ломотещия бог на огъня за металната ръка-мехур и го дърпа след себе си, далеч от издигащата се над тях безформена маса.

— СПРИ!... АХИЛЕ, МНИМИ СИНЕ ПЕЛЕЕВ И СИНЕ ЗЕВСОВ, КАНДИДАТ-БОГОУБИЕЦО И ОТЦЕУБИЕЦО. ЧАКАЙ.

Ахил спира, обръща се и зачаква с Хефест. Океанидите се свиват и покриват главите си, сякаш да се предпазят от падащата пепел.

— ЩЕ ПРИЗОВА ТИТАНИТЕ ОТ ТЕХНИТЕ ЯСЛИ И ПЕЩЕРИ, ЩЕ ГИ ИЗМЪКНА ОТ УБЕЖИЩАТА ИМ. ЩЕ ЗАПОВЯДАМ БЕЗСМЪРТНИТЕ ЧАСОВЕ ДА ГИ ИЗВИКАТ.

С грохот, в сравнение с който всички останали непоносими звуци изглеждат незначителни, скалите около трона на Демогоргон се разцепват в пурпурната нощ, блясъкът на лавата става силен, през мрака на Тартар се извисява дъга с невъзможни цветове и от нищото се появяват колесници колкото планини, карани от гигантски същества, които не са коне — нямат нищо общо с конете, дори далечна прилика с тях. Някои биват подкарвани с камшици от обезумели кочияши, които не са нито хора, нито богове, други гледат назад с горящи, изпълнени с ужас очи. Самите кочияши са почти непоносими за очите на смъртен и Ахил извърща поглед. Решава, че няма да е разумно да повърне пак, докато лицето му е покрито с маската на термокожата.

— ТОВА СА БЕЗСМЪРТНИТЕ БОГИНИ НА ВРЕМЕТО, ЧАСОВЕТЕ, КОИТО ПОЖЕЛА ДА ИЗСЛУШАТ ТВОЯ СЛУЧАЙ — прогърмява Демогоргон. — ТЕ ЩЕ ДОВЕДАТ КРОНОС И НЕГОВАТА ПАСМИНА.

Въздухът имплодира от серия грохоти, океанидите изпищяват от ужас и огромните колесници изчезват в кълба от пламъци.

— Е... — започва Хефест по радиото и млъква.

— Сега ще чакаме. — Ахил прибира меча в колана си и прехвърля щита през рамо.

Въздухът отново се изпълва с огнени кълба. Огромните колесници се връщат със стотици — не, с хиляди. Във всяка има по една огромна фигура. Някои са човешки, други — не.

— ВИЖ! — казва Демогоргон.

— Обратното би било трудно — отвърща Ахил. Събира кураж и нагласява прекрасния си щит на ръката си.
Колесниците на титаните наближават.

Когато Харман се събуди, Мойра я нямаше. Денят бе сив и студен. Валеше силен дъжд. Високо горе океанът се вълнуваше и кипеше, но това не бяха ужасните водни планини, които бе наблюдавал през нощта на светлината на мълниите. Не бе спал добре — сънищата му бяха неспокойни и зловещи.

Сгъна тънкия като коприна спален чувал — знаеше, че ще се изсуши самичък — и го прибра. Остави дрехите си във водонепроницаемата раница — над термокожата щеше да носи само чорапи и обувки.

Преди да започне бурята, бяха запалили огън. Разбира се, нямаше никакви кренвирши и бонбони от ружи — Харман знаеше какво представляват единствено от книгите, които бе погълнал в Тадж, — но беше изял втората половина от безвкусното си хранително блокче и бе пил вода, докато седяха пред трептящите пламъчета.

Сега пепелта бе подгизнала и сива, дъното на Пролома между скалите се бе превърнало в кал и Харман изведнъж си даде сметка, че обикаля около огъня в търсене на някакъв последен знак от Мойра... може би бележка или нещо подобно.

Нямаше нищо.

Нагласи раницата по-високо на гърба си, нахлупи по-ниско качулката на термокожата, та очилата да застанат на мястото си, изтри ги от влагата и тръгна на запад.

Вместо да изсветлява, с напредването на деня небето ставаше все по-тъмно, дъждът валеше все по-силно и стените вода от двете му страни ставаха все по-високи и угнетяващи. Беше свикнал с илюзията, че не океанското дъно слиза надолу, а вертикалните стени на Прохода стават все по-високи. Продължи да крачи упорито напред. Пътят се спускаше през взривени ридове черна скала, минаваше над дълбоки пукнатини по тесни метални мостове и се изкачваше стръмно по още скални ридове. Макар заради високия хребет водните стени да изглеждаха по-ниски — Харман предполагаше, че дълбочината тук е не повече от шейсет метра, — катеренето бе изтощително и

предизвикваше още по-силни пристъпи на клаустрофобия. Скалните стени от двете страни на тясната пътека го караха да изпитва чувството, че около него се затварят стени в стените.

Най-сетне пътят излезе от района на подводните планини и Проломът отново се простря равен и устремен напред. Беше към обяд, макар че това му подсказваше единствено вътрешната времева функция — слънцето се бе скрило и дъждът валеше толкова неистово, че Харман се канеше да си сложи осмозната маска. Все пак преодоляването на трудния терен му помогна да излезе от мрачното си настроение — но само отчасти.

Сега с радост посрещаше скалистите или покритите с корали участъци — океанското дъно, което през сухите дни представляваше приятна консистенция от добре отъпкана почва, сега се бе превърнало в жвакащо блато. Беше следобед по местното време, каквото и да бе то на мястото, където се намираше — някъде южно от Англия. Започна да се уморява, седна на една скала, подаваща се от задържания от силовото поле северен океан, и задъвка дневната си дажба хранително блокче, като от време на време отпиваше хладка вода от тръбичката на хидратора.

Хранителните блокчета — по едно на ден — не го засищаха. Вкусът им бе такъв, какъвто си представяше, че е вкусът на дървените стърготини. Освен това му оставаха само още четири. Нямаше представа какво очакват от него Просперо и Мойра, след като му свършат хранителните припаси — още повече, че му оставаха още седемдесет или осемдесет дни ходене. Пистолетът *наистина* ли можеше да действа под водата? Ако работеше, можеше ли да убие голяма риба и да я измъкне през силовото поле в Пролома? Изсушените водорасли и дървата, хвърлени от повърхността на океана, вече започваха да се срещат все по-рядко... и как щеше да си приготви теоретичната риба? Запалката беше в раницата му, част от многофункционалната джаджа, включваща сгъваем нож с лъжица и вилица. Освен това имаше и метална купа, която можеше да превърне в тиган, като я докоснеше на подходящите места — но наистина ли трябваше всеки ден да прекарва цели часове в лов на риба?

Забеляза друга скала на около осемстотин метра на запад. Беше огромна, с размерите на някой от назъбените ридове, през които бе минал, и се подаваше от северната стена на Атлантическия океан

малко преди сухото дъно на Пролома да се спусне към поредния дълбок ров. Тази скала или коралова колония имаше странна форма. Вместо да пресича Пролома и през нея да бъде прорязан проход, скалата сякаш се спускаше надолу от водата и изчезваше в пясъка и дъното на самия Пролом. Нещо повече — изглеждаше странно заоблена и по-гладка от вулканичния базалт, по който бе вървял през последните три дни.

Беше се научил как да активира телескопичните и увеличителни функции на очилата на термокожата и сега прибягна до помощта им.

Не беше скала. От северната стена на Атлантика се подаваше някакво гигантско, изработено от човешка ръка устройство, забило муцуна в земята. Беше огромно и се разширяваше зад приличащия на глава на делфин нос — смачкан метал, оголени греди, плавни криви, разширяващи се като женски бедра и изчезващи някъде зад силовото поле.

Харман прибра остатъка от хранителното блокче, измъкна пистолета, закрепил го на залепващия участък на колана си и закрачи към потъналия кораб.

Стоеше под грамадата — нещото се оказа много по-голямо, отколкото му се бе сторило от разстояние — и предположи, че е някакъв вид подводница. Носът бе разбит, оголените греди, изглежда, бяха ръждясали не толкова от морската вода, колкото от валежите, но гладкият, почти еластичен на вид корпус изглеждаше повече или по-малко непокътнат в района на силовото поле и в мрака на океана зад него. Успяваше да различи силуета на десетина метра навътре във водата, но не видя нищо особено.

Впери поглед в големия отвор в корпуса недалеч от носа — дупка в Пролома, помисли си глупаво; дъждът продължаваше да се сипе върху качулката и очилата му. Сигурен бе, че през нея ще може да влезе в подводницата. Не по-малко сигурен беше, че това ще е чиста проба идиотия. Работата му бе не да изследва потънали преди две хиляди години корабни останки, а да си домъкне задника до Ардис или поне до някоя друга старостилна общност по възможно най-бързия начин — за седемдесет и пет дни, сто дни, триста дни — нямаше значение. Единственото му задължение бе да продължава да върви на

запад. Не знаеше какво се крие в проклетата машина от Изгубената ера, но нищо чудно вътре да имаше нещо, което би могло да го убие, а и не виждаше как би могъл да попадне на находка, която да го просветли повече от онова, което бе постигнал в кристалния шкаф.

И все пак...

Не му бе нужно просветлението чрез удавяне, за да знае, че неговият вид — макар и модифициран генетично и подсилен с постиженията на нанотехнологиите — се е развил от шимпанзетата и хоминидите. Любопитството бе убило безброй от тези негови благородни, подпиращи се на предните си лапи прадеди, но пък и ги беше изправило и бе превърнало лапите в ръце.

Остави раницата на няколко метра от носа — беше водонепроницаема, но не знаеше дали издържа на налягане, — измъкна древния пистолет от колана и го стисна в дясната си ръка, активира двете силни прожекторни петна на гърдите си и се промъкна през разкъсания метал в тъмните коридори на мъртвата машина.

Гърците няма да изкарат до падането на нощта.

С това темпо няма да издържат и до обед. Аз също.

Ахейците отстъпват във все по-тесен и по-тесен полукръг, бият се като демони, небето и пяната зад тях са почервенели от кръв, но атаката на Хектор е безмилостна. Най-малко пет хиляди ахейци са паднали от началото на боя малко след изгрев. Сред тях е и благородният Нестор — жив, но отнесен в безсъзнание в шатрата си, свален от колесницата си от копие, което прониза рамото му и разби ключицата. Старият герой, който се опита да замести отсъстващите или мъртви гиганти като Ахил, Агамемнон, Менелай, Големия Аякс и хитроумния Одисей, направи всичко по силите си, но въпреки това върхът на копието го намери.

Несторовият син Антилох, най-големият храбрец на ахейците през последните няколко дни, е мъртъв — пронизан в червата от добре изстреляна троянска стрела. Другият му син Тразимед е изчезнал, завлечен в пълния с троянци ров, и никой не го е виждал през последните три часа. В момента ровът и подпорните му стени са в кървавите ръце на Хектор.

Малкия Аякс е ранен — гаден разрез с меч през двата пищяла непосредствено под коленниците — и е изнесен от бойното поле на не толкова безопасното място при изгорените само преди минути кораби. Боецът-командир и сръчен лечител Подалирий, синът на легендарния Асклепий, е мъртъв, заклан от група главорези от нападащите отряди на Деифоб. Накълцаха са тялото на лечителя на парчета и мъкнат окървавената му ризница към Троя.

Приятелят и предводител на частите на Тевкър Аластор, който пое командването от Тразимед по време на ужасната битка зад изоставените ровове, падна пред хората си и псува и се гърчи няколко минути с десетина забити в него стрели. Петима аргивци си пробиха с бой път до тялото му, но всичките бяха повалени от настъпващата стража на Хектор. Самият Тевкър плачеше, докато убиваше

Аластаровите убийци — пускаше стрела след стрела в очите и коремите им, докато отстъпваше бавно с останалите гърци.

Вече няма къде да се отстъпва. Наблъскани сме на брега, приливът залива обутите ни в сандали крака, а дъждът от стрели няма край. Всички коне на гърците измряха с писъци с изключение на малкото, чиито господари с плач ги освободиха и ги шибнаха да препуснат към напредващите редици на враговете. Още трофеи за троянците.

Ще ме убият, ако остана тук. Когато бях схластик и най-вече таен агент на Афродита, оборудван с левитатор, бойна броня, метаморфозна гривна, тазерна палка, шлема на Хадес и всичко, каквото можех да намеря, се чувствах доста неуязвим дори когато се намирах сравнително близо до мястото на сражението. С изключение на стрелите, които са достатъчно смъртоносни на изумителна далечина, в тази война няма кой знае колко средства за убиване от разстояние. Човек подушва потта и дъха на врага си и се оплисква с кръвта му, мозъка и слюнката му, когато забие стоманата — в повечето случаи бронза — в търбуха на неприятеля.

За последните два часа на три пъти едва не бях набучен като на шиш. Първия път от метнато копие, което прелетя над линията на защитниците и едва не ми отнесе топките — скочих, за да го избегна, и когато стъпих в мокрия пясък с разкрачени крака, вибриращата му дръжка ме удари по ташаците. След това стрела близна косата ми, а минута по-късно втора стрела, една от хилядите, засенчващи слънцето, щеше да ме пронизе точно в гърлото, ако един аргивец, на когото дори не знаех името, не бе вдигнал кръглия си щит и не бе отразил назъбеното отровно острие.

Трябва да се разкарам оттук.

От изгрев слънце ръката ми стотици пъти докосва медальона, но все още не съм се телепортирал никъде. Не знам защо.

Зная, разбира се. Не искам да изоставя тези мъже. Не искам да се излеждам в безопасност в банята на Елена или да стоя на някой близък хълм и да знам, че ахейците, които съм наблюдавал цели десет години, с които съм разговарял и споделял хляб и вино, ще бъдат изклани като пословичния добитък на този окървавен къс от плажа.

Но не мога да ги спася.

Или мога?

Сграбчвам медальона, съсредоточавам се върху едно място, на което съм бил, завъртам златния диск на половин оборот, отварям очи — й виждам, че падам в някаква дълга, дълга асансьорна шахта.

Не, осъзнавам, че не падам — прекалено късно, защото вече съм изкрещял поне два пъти. Намирам се в безтегловност в главния коридор на палубата на „Кралица Маб“, или поне в главния коридор на палубата, където беше личната ми каюта. Но по онова време тук имаше гравитация. А сега само падам и падам, превъртам се в пространството, но така и не рухвам, не успявам да се добера до вратата на каютата или до навигационния отсек на двадесет метра надолу — или нагоре — по коридора.

Двама черни хитинови моравеки от Пояса, войници с вградена черна броня, шипове и подобни на маски глави, се отблъскват от намиращата се наблизо асансьорна шахта, в която няма асансьор, и ме сграбчват за ръцете. Стрелват се обратно към шахтата и осъзнавам, че астровеки могат да се движат при нулева гравитация не само защото са свикнали с нея — тя е съвсем близко до естествената им гравитация в Астероидния пояс, — но и защото в корубите им има вградени почти безшумни дюзи, изхвърлящи разширяващи се струи от нещо, което спокойно би могло да е вода. Каквото и да е горивото, то им помага да се движат уверено и бързо в този безтегловен свят. Без да кажат нито дума, войниците ме изтеглят в шахтата, минаваща по дължината на „Кралица Маб“. Представете си да скочите в празна шахта с височината на Емпайър Стейт Билдинг и ще разберете защо изкрещявам отново — това е единственото нещо, което би направил всеки човек, който е с всичкия си.

Астровеки ме изстрелват на десетки метри нагоре или надолу по отекващата шахта — отекваща, сякаш да отговаря на писъците ми — след което ме изтеглят през нещо като мембрана от силово поле в кипящо от дейност помещение. Макар и да съм надолу с главата, успявам да разпозная мостика. Бил съм тук само веднъж по време на престоя си, но не бих могъл да сбъркам предназначението му — моравеки, които не съм виждал преди, следят триизмерните виртуални контролни пултове, астровеки войници стоят до холографски проекции, разпознавам генерал Бех бин Адее, пъргавия паякообразен

век — в момента не се сещам за името му, — а също и странно изглеждащия щурман Чо Ли и Астейг/Че.

Премиер интеграторът без усилия се оттласква в нулевата гравитация и полита към мен, докато двамата войници ме натикват в един метален стол и ме завързват, за да не избягам. Разбирам, че не ме връзват като пленник, а просто стягат коланите на креслото, за да остана на едно място. Това помага — неподвижността ми дава усещане за горе и долу.

— Доктор Хокънбери, не очаквахме да ви видим отново — казва дребният моравек, който е приблизително със същата форма и размери като Манмът, но е направен от различни разноцветни пластмаси, метали и полимери. — Извинявайте за липсата на гравитация. Двигателите са изключени. Мога да уредя да включат вътрешните силови полета, за да се получи разлика в налягането, и да симулирам до известна степен гравитация, но се намираме недалеч от полярния пръстен на Земята и не желаем да проявяваме по-големи промени във вътрешната ни енергия, освен ако не сме принудени.

— Добре съм — казвам с надеждата, че не са чули писъците ми в асансьорната шахта. — Трябва да говоря с Одисей.

— Одисей... тъъ... в момента не е на разположение — отвърща Астейг/Че.

— Трябва да говоря с него.

— Боя се, че това е невъзможно — казва моравекът, който е горе-долу колкото приятеля ми Манмът, но изглежда и говори съвсем различно. Гласът му всъщност дразнещо прилича на нечий друг — на гласа на един англичанин.

— Но аз непременно трябва...

Млъквам наред изречението. Убили са Одисей. Ясно е, че тези полуроботи са направили нещо ужасно на единственото друго човешко същество на кораба. Не зная защо им е трябвало да видят сметката на ахееца, но пък и без това никога не бих могъл да разбера две трети от нещата, които правят или не правят моравеките.

— Къде е той? — питам. Мъча се да говоря уверено и авторитетно, макар и да съм вързан за малкия си стол. — Какво сте му направили?

— Нищо не сме направили на Лаертовия син — казва Астейг/Че.

— Защо да нараняваме гост? — пита приличащият на кутия век с паешки крака, за чието име не се сещам... не, сещам се, Ретроград Йогенсон, Гундерсон или нещо пак толкова скандинавско.

— Тогава го доведете — казвам.

— Не можем — повтаря премиер интегратор Астейг/Че. — Не е на кораба.

— Не е на кораба? — повтарям и поглеждам към холографските дисплеи в една ниша в корпуса, където би трябвало да има прозорец.

По дяволите, та това си е прозорец, доколкото мога да преценя. Нещо синьо и бяло се върти под нас и изпълва целия екран.

— Значи Одисей е слязъл долу на тази Земя? — питам. — На *моята* Земя?

Моята Земя ли е това всъщност? Да, живял съм и съм умрял на нея, но преди хиляди години, ако може да се вярва на боговете и моравеките.

— Не, Одисей не е на повърхността — отвръща Астейг/Че. — Отиде да се срещне с Гласа, който се свърза с кораба по време на преминаването ни... Гласът, който го поиска поименно.

— Покажете на доктор Хокънбери — казва генерал Бех бин Адее. — Така ще разбере защо не може тъкмо сега да разговаря с Одисей.

Астейг/Че като че ли обмисля предложението. След това се обръща към щурмана — подозирам, че помежду им протича някакъв разговор по радиото — и Чо Ли раздвижва ръка-пипало. На по-малко от две крачки пред мен се разтваря триизмерен холографски прозорец с ширина метър и осемдесет.

Одисей се люби с най-чувствената жена, която съм виждал — може би с изключение на Елена Троянска, разбира се. Мъжкото ми его ми казваше, че моето любене — добре де, чукане — с Елена е енергично и с въображение. Но след като гледам тридесет секунди с увиснала челюст сношаването между голия Одисей с неговото покрито с белези от битките загоряло и могъщо тяло и бледата, екзотична, въздушна, чувствена и леко космата жена с невероятен грим, съвсем ясно разбирам, че упражненията ми с Елена са били еднообразни, посредствени и на бавни обороти в сравнение с това, което правят тези двама еротични атлети.

— Стига — казвам с пресъхнала уста. — Изключете го.

Порнографският екран изчезва.

— Коя е тази... дама? — успявам да попитам.

— Нарече се Сикоракса — отвърща Ретроград Някойси. Винаги ми е било странно да чувам плътния му глас от тази малка метална кутия върху дългите кльощави крака.

— Искам да говоря с Манмът или Орфу от Йо — казвам аз. Познавам двамата веки от най-много време и Манмът е най-човекоподобният от всички тези хора-машини. Ако мога да убедя някого на борда на „Кралица Маб“, то това е Манмът.

— Боя се, че и това е невъзможно — отговаря Астейг/Че.

— Защо? Да не би да правят секс с някоя моравекска мадама или нещо подобно?

Чувам колко глупав е опитът ми за остроумничене, докато отеква в ума ми през последвалите дълги секунди неодобрително мълчание.

— Те навлязоха в земната атмосфера в спускателен кораб, носещ подводницата на Манмът — казва Астейг/Че.

— Не можете ли да се свържете с тях по радиото или по друг начин? — питам. — Искам да кажа, биха могли да улавят радиосигналите, както ставаше по мое време, през двайсети и началото на двайсет и първи век.

— Да, поддържахме контакт с тях — казва Ретроград Едикойси. — Но в момента корабът им се намира под атака и не желаем да отвличаме ненужно вниманието им. Оцеляването им е в най-добрия случай проблематично.

Смятам да задам още въпроси — кой на Земята атакува приятелите ми? Защо? Как? — но разбирам, че подобен разговор само ще отвлече вниманието ми от истинската причина, поради която съм тук.

— Трябва да създадете брана-дупка на брега до Илион — казвам. Генерал Бех бин Адее раздвижва черните си, покрити с шипове ръце по начин, който може да се изтълкува и като въпрос.

— Защо? — пита той.

— Защото гърците ще бъдат изклани до крак от троянците, а не заслужават подобна съдба. Искам да им помогна да се спасят.

— Не — казва генералът. — Имах предвид, защо смятате, че е по силите ни да създаваме брана-дупки когато си пожелаем?

— Защото веднъж ви видях да го правите. Вие сте създали всички онези брана-дупки, през които скочихте от Астероидния пояс до Марс, а след това по случайност и до Илион-Земя. Преди повече от десет месеца. Бях там, не помните ли?

— Технологията ни не е адекватна за създаването на брана-дупки към други вселени — казва Чо Ли.

— Но го *направихте*, по дяволите! — Гласът ми е станал писклив.

— Не, не го направихме — отвърща Астейг/Че. — Всъщност онова, което направихме тогава, бе... трудно е за описване и не съм учен или инженер, макар да имаме мнозина... онова, което направихме, бе да пресечем връзките на брана-дупката на така наречените богове и да насочим някои от нашите към квантовата матрица, която бяха създали.

— Е, в такъв случай го направете пак — казвам. — Животът на десетки хиляди хора зависи от това. И докато го правите, можете да върнете онези няколко милиона гърци и други в Европа на Илион-Земя, които изчезнаха... бяха изстреляни в космоса в син лъч.

— Това също не знаем как да направим — казва Астейг/Че.

Изкушавам се да попитам: „Тогава каква полза от вас, мамка ви?“ Не го правя.

— Но тук сте в безопасност, доктор Хокънбери — продължава премиер интеграторът.

Отново ми иде да изкрещя на тези създания от пластмаса и метал, но осъзнавам, че той... то... е право. *Наистина* съм в безопасност на борда на „Кралица Маб“. Най-малкото в безопасност от троянците. А може би апетитната мацка, която чука Одисей, си има сестра...

— Трябва да се върна — чувам се да изричам. „Къде ще се връщаш бе, идиот? При избиваните гърци ли? Голяма тъпотия!“

— Ще ви убият — казва генерал Бех бин Адее. Едрият тъмен човекоподобен войник-робот изобщо не изглежда разстроен от тази перспектива.

— Не и ако ми помогнете.

Моравеките като че ли отново общуват безмълвно помежду си. Виждам на един отдалечен монитор в другия край на мостика Одисей и жената. В момента тя е отгоре и забелязвам, че е още по-красива и

страстна, отколкото съм предположил отначало. Внимавам да не получа ерекция пред тези моравеки. Ако забележат — а те имат склонността да забелязват много неща у хората, — може да го изтълкуват погрешно.

— Ще ви помогнем, стига да можем — най-сетне казва Астейг/Че. — Какво е желанието ви?

— Трябва да отида на едно място, без да ме виждат — казвам и започвам да им описвам изгубения шлем на Хадес и метаморфозната гривна.

— Метаморфозната технология е непосилна за нашите възможности, поне що се отнася до прилагането ѝ върху живи организми — казва Ретроград... Синопесен, най-накрая се сещам за името му. — Тя променя реалността на квантово ниво, което все още не разбираме напълно. Далеч сме от създаването на машини, способни да променят тази форма на вероятностен колапс.

— И нямаме представа как този шлем на Хадес постига истинска невидимост — добавя Чо Ли. — Макар че ако е от същия тип като другите технологии на олимпийците или на силите зад тях, вероятно става дума за минимално квантово изместване във времето, но не и в пространството.

— Можете ли да скалпите нещо подобно за мен? — питам. Давам си сметка, че няма никаква убедителна причина тези заети моравеки да правят *каквото и да било* за мен.

— Не — отвърща Астейг/Че.

— Бихме могли да адаптираме някакво хамелеонско облекло — обажда се генерал Бех бин Адее.

— Страхотно — казвам. — Какво е това хамелеонско облекло?

— Активен стелт-камуфлажен полимер — отвърща генералът. — Примитивен, но върши работа, ако не се движиш прекалено бързо на рязко променлив фон. Горедолу същият материал, с който бе покрит марсианският ви кораб, само че по-порест и невидим в инфрачервения спектър. Лещите са наноклетъчни, така че няма да има прекъсване на хамелеонската адаптация.

— Боговете свалиха марсианския ни кораб от орбита — казвам аз.

— Е, да... Това трябва да се има предвид — казва генерал Бех бин Адее.

— Това хамелеонско облекло ли е най-доброто, на което сте способни?

— При тези срокове — отвръща Астейг/Че.

— В такъв случай го взимам. Колко време ще е нужно на хората ви... искам да кажа, на вашите... моравеки... да го адаптират за мен и да ми покажат как да го използвам?

— Наредих на екипа по екоинженерство да започне работа, по костюма в секундата, когато го споменахме — казва премиер интеграторът. — Разполагаме със запис на жизнените ви показатели и мерки. Би трябвало да донесат готовия продукт след три минути.

— Прекрасно — отвръщам, като се питам дали наистина е така. Какво всъщност правя? Как да убедя онези, при които отивам, да помогнат на гърците да се спасят? Къде биха могли да избягат гърците? Техните семейства, слуги и приятели са засмукани в синия лъч, издигащ се от Делфи. В очакване да се махна оттук започвам да си играя със златния медальон на врата ми и докосвам плъзгащия се диск, който го активира.

— Между другото, вашият медальон за квантово телепортиране не работи — обажда се Чо Ли.

— Какво?! — Отскубвам се от коланите и започвам да се рея над стола. — Какви ги дрънкате, по дяволите?

— Инспекцията, направена, когато бяхте на кораба предишния път, показва, че дискът изобщо не функционира — казва щурманът.

— Глупости! Нали ми казахте, че не можете да му направите копие за себе си, тъй като бил настроен на моята ДНК или нещо подобно!

Премиер интегратор Астейг/Че издава смутен звук, който изумително много напомня на това как някой объркан мъж прочиства гърлото си.

— Вярно е, че има известна... комуникация... между медальона на врата ви и вашата ДНК в клетките ви, доктор Хокънбери. Но самият медальон не притежава квантова функция. Той не ви телепортира през пространството Калаби-Яу.

— Глупости! — повтарям аз, опитвайки се да обуздам езика си. Все още се нуждая от помощта на тези моравеки и от гущеровата кожа, за да се разкарам оттук. — Дойдох тук, нали така? Чак от вселената на Илион-Земя.

— Да — казва Чо Ли. — Наистина дойдохте. Без никаква помощ от страна на този кух златен медальон на врата ви. Това е загадка.

От зеещия отвор на асансьорната шахта се появява моравекски войник с хамелеонския костюм. Не забелязвам в облеклото нищо особено. Всъщност напомня ми донякъде на по-голям размер спортен костюм, подобен на онези, които имах глупостта да нося през 70-те. Имаха същата остра яка и яркозелен цвят, приличащ на маймунско повръщано.

— Яката се удължава и става на качулка — казва Астейг/Че, сякаш четете мислите ми. — Самият костюм няма цвят. Зеленото е просто настройката, за да можем да го открием.

Вземам костюма от векския войник и правя грешката да се опитам да го облека. Секунди по-късно съм изгубил равновесие и се въртя около собствената си ос в нулевата гравитация — размахвам безполезната дреха като знаме.

Генерал Бех бин Адее и щурмовакът ме хващат — сякаш знаят къде точно да поставят краката си по подпорите, за да не се понесат заедно с мен — и най-безцеремонно ме натъпкват в хамелеонския костюм. След това закачат за него един от коланите на стола и ме закрепват за нещо, което не съм в състояние да видя. Спирам да се въртя.

Издърпвам яката и нахлузвам качулката на главата си.

Съвсем не е толкова удобно, колкото просто да нахлупиш шлема на Хадес и да изчезнеш. Първо, в този гущеров костюм е ужасно *горещо*. Второ, нанонещото, което ми позволява да виждам през материята пред очите ми, не успява да постигне така важния фокус. Само след час виране през костюма и ще си осигуря най-гадното главоболие в живота си.

— Как е? — пита премиер интегратор Астейг/Че.

— Страхотно — лъжа. — Виждате ли ме?

— Да — отговаря Астейг/Че, — но само на гравитационния радар и в другите диапазони на невидимия спектър. Почти във всяко отношение във видимия спектър се сливат изцяло с фона. Всъщност с генерал Бех бин Адее. Онези, при които отивате, ще използват ли гравитационен радар, подсилен негативнотермичен скенер или други подобни уреди?

Нямам представа.

— Има един проблем — казвам.

— Така ли? Може би ще успеем да го оправим.

Премиер интеграторът изглежда загрижен и дори разтревожен. Джеймс Менсън. Точно за него ми напомня гласът на Астейг/Че. Навремето съпругата ми обожаваше Джеймс Менсън.

— Трябва да завъртя медальона, за да се телепортирам — казвам и се питам колко ли приглушен им се струва гласът ми. По слепоочията, бузите и гръдния ми кош вече се стича пот. — Не мога да го направя, без да разкопчаю костюма...

— Дрехата е скроена така, че да е много широка — прекъсва ме Бех бин Адее. Военният астровец като че ли донякъде е отвратен от мен. — Можете да измъкнете ръката си от ръкава и да докоснете медальона. И двете ръце, ако е нужно.

— О, да бе — казвам, измъквам дясната си ръка от ръкава в костюма и с това като последен принос в разговора ни завъртам медальона и се телепортирам от „Кралица Маб“.

„Работи, и още как!“ — иде ми да изкрещя, когато се материализирам в пространство-времето, което съм си представил. И се сещам, че съм забравил да поискам оръжие от моравеките. Както и храна и вода. А защо не и бойна броня.

Моментът обаче изобщо не е подходящ за каквито и да било викове.

Материализирал съм се в Голямата зала на боговете на Олимп и като че ли всички безсмъртни са се събрали тук — с изключение на Хера, чийто по-малък трон е окичен с черна погребална лента. Зевс изглежда висок петнадесет метра, както е седнал на собствения си златен престол.

Всички богове са тук — повече са дори отколкото на последното им заседание, на което присъствах тайно с безкрайно по-удобния шлем на Хадес. Дори не познавам много от боговете — не мога да ги идентифицирам, макар че цели десет години ежедневно съм се отчитал на Олимп със словесните си камъни и с докладите си. Насъбрали са се стотици и стотици безсмъртни — като едното нищо над хиляда.

И всички до един мълчат. Чакат Зевс да заговори.

Замръзвам на място, едва ли не рамо до рамо с тълпата очакващи богове и богини, нимфи, фурии, еринии и полубогове, като се опитвам да не дишам много шумно или да не припадна от влудяващата жегата в

проклетия си гущеров костюм, с надеждата, че никой от олимпийците не използва гравитационни радари или подсилени негативно-термични незначимости, в очакване да чуя какво ще каже Зевс.

Още преди да пристъпи през отвора в корпуса на изоставения кораб, Харман имаше доста добра представа какво представлява той. ДНК свързаните белтъчни пакети данни в тялото му съдържаха хиляди препратки към хиляди типове плавателни съдове през десетте хилядолетия човешка история. Харман не можеше да намери идеалното съответствие само по повредения нос, останките около него и по пробитата коруба от еластичен сонар-стелт материал, покриващ морфичната умна стомана на самия корпус, но бе повече от очевидно, че влиза в подводница, произведена през някой от последните векове на Изгубената ера — вероятно в периода някъде след рубикона и преди появата на първите генетично модифицирани постчовеци. Шантавите времена.

Щом влезе и тръгна по съвсем леко наклонения коридор, като дишаше през осмозната маска, макар че тази част на коридора бе суха, Харман се увери, че се намира в подводница.

Стигна до помещение, което бе килнато само на десетина градуса по вертикалата, но древният сблъсък с океанското дъно на шейсет метра под повърхността, много преди появата на Пролома, бе смазал метала и бе изтръгнал няколко дебели метални цилиндъра от скобите им. Пистолетът нямаше да му е нужен. В старото корито не живееше нищо. Харман закрепил пистолета на кръста си — отдясно — и частично го покрил с еластичната тъкан на термокожата: закрепил го толкова стабилно, сякаш носеше един от кобурите, за които бе научил в кристалния шкаф.

Посегнал с дясната си ръка към един от падналите цилиндри, любопитен дали търсещата данни функция ще работи през тънките само молекула ръкавици на термокожата.

Работеше.

Намираще се в торпедния отсек на бойна подводница клас „Мохамед“. ИИ в насочващата система на това конкретно торпедо — „торпедо“ не бе съществувало нито като дума, нито като концепция допреди по-малко от секунда — беше мъртъв вече повече от две

хиляди години, но в замлъкналите микросхеми имаше достатъчно остатъчна памет и Харман разбра, че дланта му се намира над ядрена бойна глава, натикана в края на тежачо тон и половина високоскоростно самонасочващо се и търсещо да поразии нещо торпедо. Точно тази бойна глава — „бойна глава“ също бе термин, на който не бе попадал до този момент — бе просто термоядрено оръжие с мощност само 475 килотона тротилов еквивалент. Взривът на намиращата се на няколко сантиметра под дланта му сфера с размер на перла щеше да развие температура десетки милиони градуси за една милионна от секундата. Харман почти усети свитите вътре смъртоносни неутронни и гама-лъчи, невидимите драконови змиорки на смъртта, готови да се хвърлят във всички посоки със скоростта на светлината, да убиват и да поразяват всяка частица човешки нерви или тъкани, да ги разкъсват като минаващ през масло куршум.

Отдръпна ръка и я изтри в бедрото си, сякаш по дланта му бе полепнала някаква мръсотия.

Цялата подводница представляваше инструмент с едно-единствено предназначение — да убива човешки същества. Краткият му контакт с мъртвия насочващ ИИ на бойната глава му показва, че главите на торпедата нямат абсолютно никакво отношение към машината и истинската мисия на екипажа. А за да разбере каква е била мисията, трябваше да излезе от торпедния отсек, да тръгне нагоре по килнатата палуба през каюткомпанията и трапезарията, по една стълба и да продължи по коридора покрай сонарния отсек и интегрираната свързочна зала, след което трябваше да се изкачи по още една стълба, която да го отведе до мостика.

Само че всичко след тази половина на торпедния отсек се намираше под водата.

Лъчите на нагърдните му прожектори осветяваха мястото, където започваше северната стена на Пролома — на няма и четири метра пред него. Подводницата бе лежала на океанския хребет на шейсет метра под повърхността изцяло пълна с вода много векове, преди онова, което бе създало Пролома, да изсмуче водата от носовата ѝ част. Не бе останало нищо живо — само изсушени черупки бяха останали от безбройните подводни организми, които вероятно бяха процъфтявали тук от столетия, а от екипажа не се виждаха никакви кости или други останки. Силовото поле, което удържаше Атлантическия океан, не

прекъсваше физически морфичния метал на корпуса на подводницата — прожекторите осветяваха гладката му непокътната повърхност, — но Харман виждаше овалния разрез вътре в корпуса. Силовото поле на северната стена на Пролома задържаше водата във всяко отворено пространство, но само стъпка след него... можеше да си представи налягането на шестстотин стъпки и виждаше стената от мрак пред себе си — отразяваше лъчите на прожектора му като някаква черна полирана огледална повърхност.

Внезапно го изпълни задавящ, вцепеняващ ужас. Трябваше да сграбчи отвратителното торпедо, за да се задържи на крака и да не рухне на ръждясалите плочи на палубата. Искаше да избяга от древния боен кораб навън, при въздуха и слънчевата светлина, да смъкне осмозната маска и да повърне, ако така щеше да се отърве от отровата, внезапно изпълнила тялото и ума му.

Облягаше се просто на едно торпедо, предназначено да разрушава други кораби или най-много някое пристанище, но въпреки това термоядреният му заряд бе много по-силен от хвърления над Хирошима — поредната дума и образ, изникнали току-що в замаяната глава на Харман — и бе в състояние да унищожи напълно площ от двеста и шейсет квадратни километра.

Винаги бе точен в пресмятането на разстояния и размери. Представи си район шестнайсет на шестнайсет километра в сърцето на кратера Париж, или пък с Ардис Хол в центъра. В Ардис подобен взрив не само щеше за микросекунда да изпари къщата на имението и новите пристройки, но и да заличи построените с мъка палисади, а секунда по-късно огнената топка щеше да помете факс павилиона на два километра от центъра, да превърне реката в подножието на хълмовете в пара, гората — в пепел, а разширяващият се кръг на разрушенията щеше да достигне на север отвъд Гладната скала, където бе зърнал Ада и останалите с помощта на торинския саван.

Активира дремещите си биологически функции — прекалено късно — и получи съобщението, от което се ужасяваше най-много. Торпедният отсек бе изпълнен с латентно лъчение. Повредените термоядрени бойни глави би трябвало отдавна да са престанали да изпускат смъртоносни дози радиация, но явно междувременно бяха успели да облъчат всичко в предната част на подводницата.

Не — сензорите му казаха, че радиацията става по-силна право напред, зад торпедния отсек — в посоката, в която трябваше да тръгне, ако искаше да научи повече за този инструмент на смъртта. Може би през всички тези векове термоядреният двигател, задвижващ противния кораб, бавно бе изпускал смъртоносното си съдържание. Пред него започваше истински радиоактивен ад.

Харман бе запознат достатъчно с новите си биометрични функции, за да знае, че може да отправя запитване към мониторите. Направи го, но с най-простия възможен въпрос: „Термокожата в състояние ли е да ме предпази от тази радиация?“

Отговорът прозвуча със собствения му глас в ума му и бе напълно безпристрастен: „Не“.

Беше лудост да продължава напред. Освен това го беше *страх* да мине през черната водна стена и да попадне във водовъртежа от радиация, да тръгне през останалата част на потопения торпеден отсек, нагоре през тъмната и студена каюткомпания и трапезарията, където древните гайгерови броячи вероятно бяха полудели и стрелките бясно се въртяха в циферблатите си, нататък по коридора покрай сонара и свързочното отделение и накрая по стълбата на онова невъзможно, ужасяващо, смразяващо кръвта и убиващо клетките разстояние до потопения команден пулт.

Беше истинско безумие да остава в този зловещ корпус, още по-голямо — да продължи навътре в него. Това бе равносилно на смърт — неговата собствена, смърт на надеждите за вида му, на вярата на Ада в завръщането му, на нуждата на нероденото му дете от баща в тези тъй ужасни и опасни времена. Смърт на всякаква надежда за бъдеще.

Но той трябваше да знае. Квантовите останки от ИИ в бойната глава на торпедото му бяха казали достатъчно, за да разбере, че трябва да научи отговора на един-единствен ужасен въпрос. Така че Харман направи тъкмо това — една ужасяваща стъпка напред.

За трите дни и нощи в Пролома това бе първият път, когато преминаваше през силовото поле. Беше полупропускливо, подобно на онези, през които бе преминавал навремето на орбиталния остров на Просперо — а сега Харман знаеше, че „полупропускливо“ означава, че е проектирано така, че да позволява на старостилните човешки същества или постчовеците да преминават през иначе непроницаемата

преграда. Този път обаче пристъпваше от въздуха и топлината в студа, налягането и мрака.

Надяваше се, че термокожата ще го предпази ако не от радиацията, то поне от въздействието на дълбочината, както и стана; не пожела дори да извика данните за начина, по който е създаден костюмът и какво му позволява да работи — а знаеше, че разполага с тях. Не му пукаше за принципа на действие — важното бе, че го пази от налягането на океана.

Прожекторите на гърдите му автоматично засилиха яркостта си, за да се справят с отраженията и гъстата, изпълнена с неznайни частици вода.

Потопените части на подводницата бяха толкова пълни с живи организми, колкото стерилни бяха сухите части на торпедния отсек. Морските обитатели не само бяха оцелели в силната радиация, но пируваха с нея и процъфтяваха. Всяка метална повърхност бе скрита под пластове мутирали корали и маса зелена, розова и сиво-синкава светеща жива материя, влакна и драперии, и пипалата леко се поклащаха от недоловимото течение. Подобни на раци същества се разбягаха от светлините. Кървавочервена мурена се метна от една дупка в някогашния заден люк на торпедния отсек, след което дръпна главата си назад и само редиците зъби останаха да блестят под лъчите на прожекторите. Харман се постара да я заобиколи по-отдалеч.

Мъртвият ИИ на бойната глава му бе дал груб план на кораба — достатъчно, за да стигне до командния мостик, — но стълбата, която трябваше да го отведе до каюткомпанията и помещението за хранене, бе изчезнала. По-голямата част от подводницата бе изработена от суперсплави, които биха могли да издържат най-малкото още две хиляди години, дори по-дълго под вода, но стълбата — всъщност наклонен мост, както се оказа — отдавна бе корозирала.

Като зарови пръсти в тинята и люлеещите се маси от двете страни на наклонената шахта с надеждата, че не бърка в устата на някоя друга мурена, Харман бавно запълзя нагоре през зелената супа. Частици и колонии живи радиоактивни организми полепнаха по термокожата му и трябваше да ги изтрива от лещите и осмозната маска.

Когато стигна до нивото на каюткомпанията, бе на път да хипервентилира. От опит знаеше, че осмозната маска може да

продължи да го снабдява с пресен кислород, но усещането за натиск върху всеки квадратен сантиметър от тялото му го караше да се гърчи. Не бе нужно да се обръща към модулите памет, за да знае, че термокожата го предпазва и от студа и налягането — същият тип костюм го бе запазил жив и при нулевото налягане в космоса, но безвъздушното пространство поне се усещаше като *по-чисто*.

„Дали тази слуз върху лещите ми навремето е била част от мъжете и жените, служили в подводницата?“

Пропъди тази мисъл. Беше не само отвратителна, но и абсурдна. Ако екипажът бе потънал заедно с подводницата, вечно гладните океански обитатели би трябвало да са оглозгали костите за отрицателно време, след което биха излязи и разградили и самите кости — за не повече от няколко години.

„Но все пак...“

Съсредоточи се върху опитите да си проправи път през обраслите с морска растителност сплескали се койки. Можда да разпознае спалното помещение единствено благодарение на грубия план в разпадащите се молекули памет на бойната глава. Сега помещението приличаше на буренясала крипта, в която вместо телата на Монтеки и Капулети се криеха мутирвали ракообразни и страхуващи се от светлината подобия на змиорки.

„Трябва да *прочета* повече неща на този Шекспир. Толкова много неща в данните са свързани с негови мисли и творби“ — каза си Харман, докато минаваше през отворения люк и се провираше през сталагмитите от слуз, носещи се в някогашното помещение за хранене. Покритата с неznайни организми дълга обща маса му напомни за канибалската маса на Калибан на острова на Просперо преди толкова много месеци. Може би защото мекотелите бяха мутирвали и имаха кървавочервен цвят.

Знаеше, че в другия край на червеникавата пещера за хранене трябва да има вертикална стълба — истинска стълба, а не наклонено мостче, — водеща към интегрираната свързочна зала, сонарния отсек и командния мостик.

Стълба нямаше. Тясната тръба на вертикалния коридор бе задръстена със зелена и синя морска растителност, напомняща му разказите на Деймън за превърнатия в гнездо от син лед кратер Париж.

Мрежата тук обаче бе оплетена от макар и мутирал, но земен морски живот. Харман започна да я разкъсва, разрушаваше с ръце векове бавно и постъпателно натрупване на живота. Искаше му се да има брадва. Водата около него стана толкова мътна, че не виждаше ръцете си. Нещо дълго и хлъзгаво — пак мурена? Или някаква водна змия? — се плъзна по тялото му и изчезна някъде надолу. Той продължи да маха налепите гъста слюзеста радиоактивна маса, за да си пробие път през непрогледния мрак.

Имаше чувството, че се е родил отново. Но в много по-ужасен свят.

Беше толкова трудно, че няколко секунди след като стигна в свързочната зала, не успя да разбере, че е в нея. Навсякъде висяха зелени пипала, водата бе толкова изпълнена с плаващи частици, че лъчите на собствените му прожектори го заслепяваха. Остана да лежи в тази първична супа, прекалено изтощен, за да помръдне.

Накрая се сети, че всяка прекарана в гибелния корпус секунда означава по-голяма вероятност за собствената му смърт, размърда се, отърси пълзящите стръкове и пипала от раменете и гърба си и продължи опипом към кърмата.

Свързочният отсек бе все още жив.

Харман замръзна. Някакви напълно непознати засега функции на тялото му отчитаха пулсиращата готовност на скритите под живия сиво-зелен килим машини да действат и да общуват. Не с него. Комуникационните ИИ не забелязваха присъствието му — способността им да общуват с човешки същества отдавна бе умряла с изместването на квантовото ядро на компютрите им.

Но те искаха да общуват с *някого* — и най-вече да получават команди от *някого*, от *нещо*.

Харман разбра, че няма да намери каквото търси в интегрирания свързочен отсек, и наполовина закричи, наполовина заплува към кърмата покрай сонара и GPS кабината. Не знаеше защо вградената му памет нарича малкото пространство кабина, но и не искаше да знае.

Ако някога се бе замислял за подводниците — което не бе правил, — вероятно щеше да се досети, че те са създадени за пътуване под водата и че са съставени от малки отсеци, всеки от които може да се изолира с врата (люк) и е водонепроницаем. Тази не беше такава. Помещенията бяха големи и не бяха изолирани или разделени на

части. Ако океанът успееше да проникне вътре — както очевидно бе станало, — смъртта на екипажа нямаше да настъпи от бавно удавяне и след борба за въздух в пълнещите се части, а от една силна вълна от налягане, която щеше да убие всички за секунди. Сякаш хората, които бяха работили тук, бяха предпочели да умрат моментално и в широко пространство, вместо бавно да се давят в отделни килии.

Спря да плува и остави краката си да потънат в тинята и да опрат плочите на палубата. Едва сега забеляза, че се намира в средата на командния мостик.

Тук морската растителност бе по-малко и оголеният метал се виждаше почти навсякъде. Благодарение на плана на ИИ на бойната глава успя да разпознае контролните центрове за изстрелването на торпедата и за управление на оръжията. Обиколи помещението, като докосваше метал и пластмаса с покритата си с термокожа длан; вградените в материала мъртви квантови мозъци му говореха.

Нямаше стол за капитана. Той бе стоял тук, до централната холографска проекционна маса, точно срещу централния дисплей — виртуален при съответните условия и проектиран от панелите с течни кристали, ако виртуалната система се повреди — на който се показваше състоянието на всяка от многото системи и функции на кораба.

Прокара ръка през зеления сумрак и си представи сонарните дисплеи да се появяват... *тук*. Тактическите — *отляво*... там. Няколко метра назад в посоката, от която беше дошъл, се намираха покритите със сивкавозелени водорасли столове, от които членовете на екипажа бяха следили постоянно сменящите се виртуални дисплеи, бяха контролирали и докладвали за състоянието на баласта, баланса, радара, сонара, глобалното местоположение, уредите с дистанционно управление, готовността на торпедата и оръжейните системи, физическите клапани за потапяне...

Рязко отдръпна ръка. Не му трябваша всички тези глупости. Искаше само да разбере...

Ето го.

Черен метален монолит непосредствено зад мястото на капитана. По него нямаше никакви ракообразни, мекотели, корали или слуз. Устройството бе толкова черно, че лъчите от прожекторите на Харман не се бяха отразили от него при първите няколко обиколки на мостика.

Това бе централният ИИ на подводницата, проектиран да контактува по стотици начини с капитана и екипажа. Харман знаеше, че всеки квантов компютър, дори да е произведен през онази изгубена епоха и да е мъртъв вече две хилядолетия, би бил по-жив и от най-живото нещо на планетата, ако работи и с един процент от пълния си капацитет. Квантовите изкуствени умове умираха трудно. И бавно.

Знаеше, че не разполага с кодовете за достъп до централните банки на ИИ и че може би дори не владее езика, на който би ги разбрал. Но знаеше също, че това няма значение. Знаеше, че функциите му са били разработени и програмирани наногенетично в неговата ДНК много след смъртта на тази машина. Тя не би трябвало да има тайни за него.

Тази мисъл го ужасяваше.

Искаше да се махне от наводнената крипта. Искаше да се махне от радиацията, която пронизваше кожата му, мозъка, вътрешностите и очите му дори докато стоеше тук и се мъчеше да вземе решение.

Но трябваше да научи.

Постави ръка върху черния метален монолит.

Подводницата се наричаше „Мечът на Аллах“. Напуснала пристанището си на...

Прескочи бордовите записи, датите, причините за древната война — забави се само колкото да се увери, че се е водила след рубикона, по времето на Шантавите години, когато Световният халифат е бил към края си, а демокрациите на Запада и в Европа били вече мъртви, Новият европейски съюз — илюзия на задушавашите се васални държави под властта на надигащото се Ханство...

Всичко това нямаше никакво значение. Единствено важното бе онова, което се намирало в корема на подводницата — също толкова реално, колкото и растящият в утробата на Ада плод.

Спря, колкото да изслуша на бързи обороти последните записи на двадесет и шестимата членове на екипажа на „Меча на Аллах“. Ракетната подводница клас „Мохамед“ бе автоматизирана до такава степен, че бе можела да се управлява и само от осем души. Доброволците обаче били толкова много, че на последната й мисия потеглили двадесет и шестима Избрани.

Всички били мъже. Всички били отдадени изцяло на вярата си. Всички предали душите си на Аллах, когато ги настигнала участта им

— кордон нападателни подводници на Ханството, въздушни сили, орбитални станции и кораби, доколкото успя да разбере. Всички знаели, че им остават само още няколко минути живот — че оставали само още няколко минути до унищожаването на Земята.

Капитанът дал заповед за изстрелване. Главният ИИ я приел и я предал на машините.

Защо ракетите не са били изстреляни? Харман претърси ИИ чак до квантовите му черва, но така и не откри причината. Човекът бе дал командата, четирите комплекта физически ключове били завъртени, целевите координати и индивидуалните команди били потвърдени и предадени, на отделните ракети била дадена съответната последователност на изстрелване, виртуалните и истинските копчета били натиснати. Всички метални люкове и шлюзове били успешно отворени от мощната хидравлика — само един тънък син купол от фибростъкло отделял ракетите от океана и всяка тръба била напълнена с азот, за да се уравни налягането и океанът да не ги изпълни до момента на самото изстрелване. Четиридесет и осемте ракети се задвижвали от силозите си с помощта на азотни генератори, 2500-волтов заряд дал началото на изпускането на газа. За по-малко от секунда азотът създаде налягане шест тона на квадратен сантиметър и запратил ракетите нагоре в собствените им газови мехури, за да изскочат във въздуха като коркови тапи и да задействат собствените си двигатели на твърдо гориво. Всички стартови процедури и механизми били обезпечени двойно и тройно. Ракетите би трябвало с рев да се понесат към целите си. Всички бойни индикатори на ИИ светеха в червено. Във всеки от четиридесет и осемте силоза в бременния корем на „Меча на Аллах“ процедурата минала успешно през етапите ГОТОВНОСТ, ИЗСТРЕЛВАНЕ и ИЗСТРЕЛВАНЕТО УСПЕШНО.

Но ракетите все още се намираха в силозите. Мъртвият и разпадащ се ИИ знаеше това и излъчваше нещо като срам и огорчение към изтръпналата длан на Харман.

Сърцето му заби толкова яростно и дишането му така се накъса, че осмозната маска трябваше да намали притока на кислород.

Четиридесет и осем ракети. Четиридесет и осем бойни платформи. Всяка бе многоцелева и носеше шестнадесет отделни заряда. Седемстотин шестдесет и осем бойни глави, всички до една прицелени и готови да излетят. Насочени към седемстотин шестдесет и

осемте оцелели градове на света, към древни паметници и умиращи населени центрове на оцелелите от рубикона.

При това не бяха прости термоядрени заряди като онези в торпедата.

Всяка от седемстотин шестдесетте и осем бойни глави, все още намиращи се на борда на подводницата, носеше по една малка съдържана черна дупка. Върховното оръжие на човешката раса и Световния халифат по онова време — *върховният очистител*, помисли си Харман с нещо средно между ридание и кикот.

Самите черни дупки бяха съвсем малки. Според описанието на един от мъртвите членове на екипажа в напрегнатата му прощална реч всяка била не по-голяма от „футболната топка, която ритах сред руините на Карачи като малък“. Но ако се бяха освободили от съдържащите ги сфери и бяха поразили целите си, резултатът би бил много по-ужасен в сравнение с обикновеното термоядрено оръжие.

Черната дупка щеше да се гмурне в земята и да създаде в центъра на целта си отвор с размерите на футболна топка. Но в секундата, през която е на открито, щеше да предизвика плазмена имплозия, хилядократно по-силна от термоядрен взрив. Спускащата се черна дупка щеше да превръща цялата пръст, скали, вода и магма пред себе си в издигащ се облак от пара и плазма, щеше да повлече след себе си хора, сгради, транспортни средства, дървета и цялата молекулярна структура на града-цел и на площ стотици квадратни километри около него.

Черната дупка, създавала широкия един километър отвор в центъра на кратера Париж, била с диаметър по-малко от един милиметър, и при това нестабилна — погълнала сама себе си, преди да достигне земното ядро. Харман вече знаеше, че провалът на древния експеримент е станал причина за смъртта на единадесет милиона души.

Тези черни дупки не бяха проектирани да се самоизяждат. Те бяха трябвало да отскачат напред-назад през Земята, да се връщат в атмосферата и отново да пронизват планетата. Седемстотин шестдесет и осем обвити в плазма и йонизираща радиация сфери чисто унищожение бяха предназначени да изрязват отново и отново кората, мантията, магмата и ядрото — и така в продължение на месеци и години, докато най-накрая не спрат в центъра на милата стара Земя и не започнат да поглъщат тъканта на самата планета.

Двадесет и шестимата членове на екипажа, чиито гласове бе чул Харман, без изключение бяха ликували при мисълта за резултата от тази мисия. Всички те щели да се възнесат в рая. Слава на Бога!

Повръщаше му се, но той се насили да задържи ръката си върху черния ИИ още една цяла, безкрайна, вечна минута. Трябваше да има някакви инструкции за обезвреждане на активираните черни дупки.

Сдържащите полета на бойните глави бяха изключително мощни, предназначени при нужда да издържат цели векове.

Бяха издържали повече от две и половина хилядолетия, но вече бяха станали изключително нестабилни. Достатъчно бе да се освободи една от черните дупки, за да я последват и всички останали. Нямаше абсолютно никакво значение дали ще започнат пътуването си към земното ядро от целите си, или от това място, до северната стена на Атлантическия пролом. Резултатът щеше да е същият.

В ИИ и в целия „Меч на Аллах“ нямаше никакви процедури за деактивирането им. Сингуларностите съществуваха — бяха съществували почти двеста и петдесет стандартни пет двайсетилетки, — а в един свят, където най-високите технологии на старостилните човеци се свеждаха до арбалетите, не съществуваше начин за изключването им.

Харман дръпна ръката си.

Нямаше спомени как е изминал обратния път през потопените части на подводницата, как се е върнал в сухия торпеден отсек и се е проврял през отвора в корпуса, за да излезе на огряната от слънцето кална ивица на Атлантическия хребет.

Спомняше си как смъква качулката и осмозната маска, как пада на четири крака и дълго повръща. Много след като изхвърли оскъдното съдържание на стомаха си — хранителните блокчета оставяха малко отпадъци, — напъните на сухо продължаваха.

Беше прекалено слаб, за да остане дори на четири крака, затова изпълзя настрани от повръщаното, претърколи се по гръб и се загледа в дългата тънка синя ивица на небето. Пръстените бяха далечни, но се виждаха ясно, движеха се като бледите стрелки на някакъв стар часовников механизъм, отброяващ часовете, дните, месеците или годините, когато сдържащите сфери на няколко метра оттук ще се разпаднат.

Знаеше, че трябва да се махне от радиоактивните останки — ако трябва, дори да пълзи на запад, — но сърцето му нямаше желание за това.

Накрая, вероятно след часове — синята ивица на небето започна да потъмнява, — Харман активира функцията за преглед на собствените си биологични монитори.

Както бе очаквал, полученото количество радиация бе смъртоносно. Световъртежът, който чувстваше, щеше да става все по-силен. Повръщането и сухите напъни щяха да се появят съвсем скоро. Кръвта вече се събираше под кожата му. Процесът вече бе започнал и след няколко часа милиарди клетки в червата му щяха да се превърнат в каша. Щеше да дойде ред на кървавата диария — отначало периодична, но след това непрекъсната: тялото му щеше буквално да изсира разложените вътрешности. После кървенето щеше да стане предимно вътрешно, стените на клетките щяха да се разрушат и цялата система да рухне.

Знаеше, че ще живее достатъчно дълго, за да види и почувства всичко това. След един ден щеше да бъде прекалено слаб дори за да се влачи между пристъпите на диария и повръщане. Щеше да се просне неподвижен в Пролома и тялото му щеше да се размърдва само от време на време от неволните гърчове. Знаеше, че няма дори да може да гледа небето, докато умира — биологичните монитори вече съобщаваха за образуването на причинени от радиацията пердета на двете му очи.

Ухили се. Нищо чудно, че Просперо и Мойра му бяха дали хранителни блокчета само за няколко дни. Несъмнено бяха знаели, че няма да му потребват повече.

„Защо? Защо да ме правят Прометей за човешкия род с всички тези функции, с цялото познание, с обещанията за Ада и цялото човечество, само за да ме оставят да умра тук... по този начин?“

Все още бе достатъчно с ума си, за да осъзнае, че милиарди човешки същества са отправяли подобни последни мисли към мълчаливото небе през часовете и минутите, преди да умрат.

Беше и достатъчно интелигентен, за да може да отговори на собствения си въпрос. Прометей откраднал огъня от боговете. Адам и Ева опитали плода на познанието в райската градина. Всички древни митове за сътворението разказваха различни версии на една и съща

история, разкриваха една и съща ужасна истина — *открадни огъня и познанието от боговете и ще станеш нещо повече от животните, от които си произлязъл, но все пак ще си останеш много по-несъвършен от всеки истински бог.*

В този момент Харман бе готов да даде всичко, само и само да се отърве от личните и религиозни завети на двадесет и шестимата луди, съставлявали екипажа на „Меча на Аллах“. В страстните им прощални думи се усещаше цялата тежест на товара, който трябваше да отнесе на Ада, Деймън, Хана, на своите приятели и на своята раса.

Осъзна, че всичко през последната година — торинската драма за Троя, която бе малкият шеговит подарък на Просперо за старостилните човеци, продължена чрез Одисей и Сави, различните им безумни приключения, смъртоносната драма на острова на Просперо горе на е-пръстена, бягството му, научаването на хората от Ардис как да изработват оръжия, полагането на грубите основи на някакъв вид общество, откриването на политиката, дори плахото търсене на някакъв вид религия...

Всичко това ги бе направило отново хора.

Човешката раса се бе завърнала на Земята след повече от четиринадесет столетия кома и безразличие.

Харман осъзна, че детето му от Ада ще е изцяло човек. Може би първият истински човек след всички онези удобни, нечовешки, наглеждани от фалшивите постчовеци векове на застой — изправен пред заплахи и смъртна опасност на всяка крачка, принуден да изобретява, насилен да създава връзки с другите човешки същества, само за да оцелее от войниксите, калибаните и самия Калибан, от чудовището Сетевос...

Щеше да е вълнуващо. Щеше да е ужасно. Щеше да е *истинско*.

И всичко това щеше да доведе — би довело — отново до „Меча на Аллах“.

Претърколи се на една страна и отново повърна. Този път изхвърли предимно кръв и слюз.

„Влошавам се по-бързо, отколкото предполагах“.

Затворил очи от болка — от всички разновидности на болката, но най-вече от болката, причинена от новото му познание, — Харман се отпусна на десния си хълбок. Пистолетът го убиваше.

Той го свали от колана си, както му бе показала Мойра, и опря дулото до слепоочието си.

Демогоргон заема половината от изпълненото с пламъци небе. Азия, Пантея и мълчаливата им сестра Йона продължават да се свиват и да треперят от страх. По скалите, хребетите и ръбовете на близките вулкани се виждат гигантски извисяващи се фигури — титани, Часове, чудовищни коне, подобни на Лечителя грамадни стоножки, нечовешки колесничари, още титани, събиращи се подобно на съдебни заседатели по стъпалата на гръцки храм. Лещите на термокожата позволяват на Ахил да вижда всичко. Почти му се иска да не могат.

Обитателите на Тартар са прекалено чудовищни. Титаните са твърде космати и титанични; колесничарите и наречените от Демогоргон Часове съществата пък изобщо не могат да се видят във фокус. Видът им кара Ахил да си спомни как веднъж е разсякъл корема на един троянец и как оттам към него е погледнал някакъв малък хомункулус, и как сините му очи като че ли примигват през раздробените ребра и разкъсаните вътрешности. Това е единственият случай, когато е повръщал на бойното поле. Към тези колесничари и богини на времето е също толкова трудно да се гледа.

Докато Демогоргон чака чудовищните заседатели да се натуткат и съберат, Хефест измъква тънка нишка от кръглия шлем на абсурдния си костюм и закрепва края ѝ за шлема на Ахил.

— Сега чуваш ли ме? — пита сакатият бог-джудже. — Имаме няколко минути да поговорим.

— Чувам те, но това не се ли отнася и за Демогоргон? Чуваше те преди.

— Не, това е кабелна връзка. Демогоргон може да е каквото си иска, но не и Дж. Едгар Хувър.

— Кой?

— Няма значение. Чуй ме, сине Пелеев, трябва да се разберем какво ще казваме на тази гигантска паплач и на Демогоргон. Много неща зависят от това.

— Не ме наричай така! — изръмжава Ахил и му хвърля поглед, който е смразявал кръвта на враговете му на бойното поле.

Хефест наистина отстъпва уплашено назад и без да иска, опъва нишката-кабел.

— Как да не те наричам?

— Сине Пелеев. Не желая никога повече да чувам тази фраза.

Богът на занаятите вдига облечените си в тежки ръкавици ръце.

— Добре де. Но въпреки това трябва да поговорим. Имаме само минута-две преди да започне този маймунски съд.

— Какво е „маймунски“? — На Ахил започва да му писва от двусмислените приказки на минибога. Бързоногият мъжеубиец държи меч в ръката си. Почти е убеден, че за да убие този така наречен безсмъртен, е достатъчно просто да разреже металния костюм на брадатия глупак, да отстъпи назад и да гледа как богът на огъня се задавя до смърт в киселинната атмосфера. Но все пак Хефест е олимпийски безсмъртен, дори и без лечителните вани на голямата буболечка. Така че най-вероятно дебелоокият брадат инвалид също като него само ще кашля, ще се дави, ще драйфа и ще се гърчи от болка цяла вечност, докато някоя от океанидите не реши да го излапа. Ахил чувства силен подтик да разбере дали ще стане така.

Едва успява да се противопостави на подтика.

— Няма значение — казва Хефест. — Какво смяташ да кажеш на Демогоргон? Не е ли по-добре аз да взема думата?

— Не.

— Е, в такъв случай трябва да си съгласуваме историите. Какво друго ще помолиш Демогоргон и титаните, освен да убият Зевс?

— Няма да моля това *нещо* да убива Зевс — твърдо казва Ахил.

Брадатият бог-джудже изглежда изненадан под стъкления си мехур-шлем.

— Така ли? Помислих си, че затова сме тук.

— Смятам сам да убия Зевс — казва Ахил. — И да нахраня с черния му дроб Аргус, кучето на Одисей.

— Добре — въздъхва Хефест. — Но за да седна на трона на Олимп — сделката, която ми предложи и с която Нюкта се съгласи — ще трябва да убедим Демогоргон да действа в наша полза. А той е луд.

— Луд ли? — казва Ахил. Повечето от чудовищните фигури вече като че ли са се наместили сред хребетите, кратерите и потоците лава.

— Не го ли чу какви ги дрънка за върховния Бог? — пита Хефест.

— Не зная кого има предвид, ако не е Зевс.

— Има предвид някакъв единствен и върховен бог в цялата вселена. — И без това грубият глас на Хефест е още по-груб по комуникационния кабел. — Един бог с главно „Б“ и никакви други.

— Това е абсурдно — казва Ахил.

— Така е — съгласява се богът на огъня. — Именно затова расата му го прокуди в света-затвор Тартар.

— Раса? — невярващо повтаря Ахил. — Да не искаш да кажеш, че има още демогоргони?

— Разбира се. Нищо не съществува в един-единствен екземпляр, Ахиле. Дори и ти трябва да си го разбрал. Този тук е луд, та дрънка. Почита някакъв единствен всемогъщ бог с главно „Б“ и понякога го нарича „Тихия“. Или „Мълчаливия“.

— Тихия? — Ахил се опитва да си представи мълчалив бог. Тази концепция определено не съответства на опита му.

— Да — изръмжава Хефест през слушалките. — Само че това „Тих“ не изчерпва целия единствен и всемогъщ бог с главно „Б“, а само една от проявите Му... с главно „М“.

— Стига с главните букви — казва Ахил. — Значи Демогоргон *наистина* вярва в повече от един бог.

— Не — настоява богът на огъня и занаятите. — Този голям Бог просто има много лица или аватари, или форми. Нещо като Зевс, когато иска да изчука някоя смъртна жена. Нали помниш, че се превърнал в лебед, за да...

— Какво общо има всичко това с изслушването, което ще започне след около *трийсет шибани секунди*? — изкрещява Ахил в микрофоните на термокожата си.

Хефест рязко поставя длани върху стъкления мехур на мястото, където би трябвало да са ушите му.

— Шшш — изсъсква по интеркома богът-джудже. — Виж какво, това има *всичко общо* с опита ни да убедим Демогоргон да освободи титаните и другите тук да нападнат Зевс, да разкарат олимпийците и да ме провъзгласят за нов цар на Олимп.

— Но ти току-що каза, че Демогоргон е затворник.

— Казах. Но Нюкта — Нощ — отвори брана-дупката от Олимп дотук. Можем да се върнем през нея, освен ако не се затвори, преди да свърши това проклето изслушване, процес, градско събрание или

каквото и да е там. Освен това си мисля, че Демогоргон може да се махне оттук, когато си пожелае.

— Че що за затвор е това, щом можеш да се махнеш, когато ти скимне? — пита Ахил. Мъжеубиецът започва да подозира, че ненормалният тук е именно братият бог-джудже.

— Трябва да знаеш някои неща за расата на Демогоргон — казва главата-мехур върху тялото от метални мехури. — Всичко, което се знае за тях, е... много малко. Този Демогоргон се е затворил самичък, защото така му бе казано. Може да се телепортира където си иска и когато си иска... ако сметне, че е достатъчно важно. Просто трябва да го убедим, че е достатъчно важно.

— Но нали имаме брана-дупката — казва Ахил. — И какво получава Нюкта от всичко това? В Одисеевия дом, преди да събудя Зевс, ти ми каза, че Нощ може да отвори дупката, и аз ти повярвах. Но защо? Какво ще спечели тя?

— Оцеляване — отговаря Хефест и се оглежда. Всички чудовищни фигури като че ли са заели местата си. Съдът заседава. Всички очакват Демогоргон да заговори.

Ахил също вижда това.

— Какво искаш да кажеш с това „оцеляване“? — изсъсква той по интеркома. — Сам каза, че Нюкта е една от богините, от които Зевс се страхува. От нея и от проклетите й Съдби. Нищо не може да й направи.

Стъкленият мехур се раздвижва насам-натам — Хефест поклаща глава.

— Не Зевс. Просперо, Сикоракса и... хората... съществата, които помогнаха за създаването на Зевс, на мен, на другите богове и дори на титаните. Нямам предвид бога на небето Уран, който се сноши с Гея, Майката-Земя. А преди тях.

Ахил се опитва да настрои ума си за друг създател на титаните и боговете, различен от Земята и Небето. Не успява.

— Държаха в капан едно същество на име Сетевос и твоята Илион-Земя на Марс в продължение на десет години — продължава Хефест.

— Кой? — Ахил вече е напълно объркан. — Кой е този Сетевос? И какво общо има всичко това с нещата, които ще кажем на Демогоргон след по-малко от минута?

— Ахиле, ти познаваш достатъчно добре историята ни. Нали знаеш как Зевс и другите млади олимпийци победиха баща си Кронос и останалите титани, макар те да бяха по-могъщи от тях?

— Зная — отвръща Ахил и отново се чувства като детето, обучавано навремето от кентавъра Хирон. — Зевс спечелил войната между боговете и титаните, като призовал на помощ ужасни същества, срещу които титаните били безсилни.

— И кое било най-ужасното от всички тези ужасни същества? — пита брадатият бог-джудже по интеркома. От наставническите му нотки на Ахил му иде да го изкорми на секундата.

— Сторъкия — отвръща той, като влага последните останки от търпението си. Всеки момент Демогоргон ще заговори, а нищо от това дърдорене не е подсказало на Ахил какво да каже. — Чудовищното многоръко същество, което вие боговете наричате Бриарей, а първите хора — Егейон.

— Съществото на име Бриарей и Егейон всъщност се нарича Сетевос — изсъсква Хефест. — В продължение на десет години това създание бе отвличано от намеренията си и оставено да се храни от жалката ви война между троянци и ахейци. Но сега то отново е свободно и квантовите опори на цялата слънчева система стават неустойчиви. Нюкта се тревожи, че те ще унищожат не само тяхната Земя, но и новия Марс и цялото ѝ тъмно измерение. Брана-дупките свързват всичко. Те са прекалено безразсъдни — Сикоракса, Сетевос, Просперо и цялата им пасмина. Мойрите предричат пълно квантово унищожение, ако някой или нещо не се намеси. Нюкта би предпочела мен, сакатото джудже, на трона на Олимп, вместо да рискува подобно пълно квантово стопяване.

Ахил няма никаква шибана идея какви ги дрънка богът-дребосък и затова мълчи.

Демогоргон като че ли прочиства своето не-гърло, за да сложи край на приказките и движението сред тълпата титани, колесничари, лечители, Часове и други уродливи фигури.

— Добрата новина е, че Демогоргон и неговият бог Тихия хапват сетевоси на закуска — изсъсква тихо Хефест по интеркома, сякаш огромната безформена маса над тях може да ги чуе въпреки комуникационния проводник.

— Не Демогоргон е лудият — прошепва в отговор Ахил. — Ти си луд, та дрънкаш.

— Както и да е, няма ли все пак да ме оставиш аз да говоря? — напрегнато пита Хефест.

— Добре — отвръща Ахил. — Но само кажи нещо, с което не съм съгласен, и ще разпоря префърцуненото ти костюмче на отделни железни топки, после ще отрежа истинските ти топки и ще ти ги натикам в гърлото през стъклото.

— Става — казва Хефест и дърпа свързващия ги кабел.

— **МОЖЕШ ДА ЗАПОЧНЕШ С МОЛБАТА СИ** — прогърмява гласът на Демогоргон.

Решиха да гласуват дали да позволят на Никой да вземе аероскутера. Събранието бе насрочено по обед, когато имаше най-малко часови и повечето ежедневни задачи щяха да са приключени, за да могат да участват възможно най-много от оцелелите от Ардис — заедно с новодошлите и Хана, с което общият им брой ставаше петдесет и петима. Вестта за искането на Никой обаче бе стигнала и до най-далечния часови — характерът му бе настроил повечето от хората твърдо против него.

Хана и Ада прекараха сутринта в разговори за случилото се с тях. Младата жена неутешимо страдаше от загубата на приятелите си и на Ардис Хол, но Ада ѝ напомни, че той може да бъде възстановен — или поне някаква негова груба версия.

— Мислиш ли, че ще доживеем, да го видим? — попита Хана.

Ада само мълчаливо стисна ръката ѝ.

Разговаряха за Харман, за подробностите около странното му изчезване от Голдън Гейт със създаването Ариел и за чувството на Ада, че е все още жив — някъде.

Разговаряха и за дребни неща — за начина на приготвяне на храна в последно време и за надеждите на Ада да разширят лагера, преди войниксите да ги нападнат отново.

— Имаш ли представа защо стоят настрана от това бебе сетевос? — попита Хана.

— Никой няма представа — отвърна Ада, после я заведе до Ямата. Сетевосът — Никой го бе нарекъл въшка — беше на дъното, свил ръце и пипала под себе си, но жълтите му очи се взираха нагоре към тях с нечовешко безразличие, което бе много по-лошо от зложелателство.

Хана стисна главата си в ръце.

— О... о, Боже... впила се в ума ми, сякаш иска да влезе вътре.

— Именно — тихо каза Ада. Бе взела една иглена пушка и сега небрежно я насочи към синьо-сивата плът и розовите ръце на три метра под тях.

— Ами ако... успее? — попита Хана.

— Имаш предвид дали няма да започне да ни контролира? Да ни обърне един срещу друг?

— Да.

Ада сви рамене.

— Почти го очакваме. Всеки ден, всяка нощ. Обсъждали сме го. Засега само чуваме как бебето сетевос ни вика — смътно, подобно на неприятна миризма някъде на заден фон. Но щом призивите му станат по-силни, както е сега с теб, те са насочени само към един човек. Ако останалите го чуем и го почувстваме, то е като... не зная... като ехо или нещо такова.

— Значи смяташ, че ако може да овладее някого, то ще е само един човек?

Ада отново сви рамене.

— Нещо такова.

Хана погледна тежката иглена пушка в ръцете на приятелката си.

— Но ако това нещо те овладее в момента, можеш да ме убиеш. Да убиеш мнозина, преди...

— Да — каза Ада. — Обсъждали сме и това.

— И решихте ли нещо?

— Да — много тихо повтори Ада. — Ще убием тази гадина, преди да се стигне дотам.

— Но преди това ще трябва да измъкнеш всичките си хора оттук. Разбирам защо не искаш да дадеш аероскутера на Одисей.

Ада въздъхна.

— Знаеш ли защо му трябва, Хана?

— Не. Много неща не ми казва.

— И въпреки това го обичаш.

— Още от първия ден, когато се видяхме на Моста.

— Била си под торинския саван, когато работеше, Хана. Знаеш, че Одисей е *женен*. Чували сме го да разказва на другите ахейци за съпругата си Пенелопа. За сина си Телемах. Езикът им бе странен, но някак винаги го разбирахме.

— Да — каза Хана и погледна надолу.

Бебето сетевос отново започна да снове напред-назад върху многобройните си розови ръце. Пет пипала запълзяха по стената на ямата, а други ръце сграбчиха скарата и задърпаха метала, дори като че

ли го огънаха. Многобройните жълти очи на създанието бяха изключително ярки.

Деймън се връщаше от гората за събранието — и изведнъж видя призрака. Носеше на гръб тежък чувал и тъкмо си мислеше колко по-добре би било да е на пост или в ловния отряд, вместо да сече и събира дърва за огрев, когато само на десетина метра от него от гората излезе жена.

Отначало я мярна само с периферното си зрение — достатъчно, за да забележи, че не е войникс, а човешко същество, жена и следователно част от групата — и няколко секунди продължи да върви. Държеше иглената пушка в дясната си ръка, насочена надолу. Погледът му бе сведен, бе се прегърбил под тежкия товар. Когато се обърна към нея да я подсети за събранието, замръзна.

Беше Сави.

Изправи се и тежестта на импровизираната платнена раница едва не го събори по гръб. Нямаше да бъде преиграване, ако бе тупнал на земята. Бе толкова изненадан, че можеше само да зяпа.

Наистина бе Сави — но не сивокосата стара Сави, която бе убита пред очите му и отмъкната от Калибан в пещерите под кошмарната дупка на Просперо на орбиталния остров преди близо година, а много по-млада, много по-бледа и много по-красива Сави.

Възкресена Сави? Не.

„Призрак“ — прониза го едновременно мисълта и страхът. В неговата епоха на старостилните човеци никой не вярваше в духове, не съществуваше дори идеята за тях; никога не бе чувал за духове с изключение на отделните споменавания в торинската драма. Не бе чувал истории за призраци, докато миналата есен не бе започнал да сиглира древните книги в имението Ардис.

Но това срещу него просто трябваше да е призрак.

Младата Сави сякаш не бе съвсем реална. Имаше нещо в нея — нещо трептящо, — когато го забеляза, обърна се и закричи право към него. Деймън можеше да вижда през нея, дори по-добре, отколкото когато гледаше през холограмата на Просперо горе на орбиталния остров.

И все пак някак си разбираше, че това срещу него не е холограма. Беше... нещо... истинско, истинско и живо въпреки мекото бледо сияние на тялото и факта, че краката ѝ като че ли не докосват земята и не огъват високата кафява трева. Носеше само термокожа и нищо повече. От опита си с тези дебели не повече от пласт боя костюми Деймън знаеше, че човек се чувства по-гол, отколкото когато е без дрехи. Точно така изглеждаше и тя, докато вървеше към него. Гола. Термокожата бе светлосиня, но показваше движението на всеки мускул и по-скоро подчертаваше, отколкото скриваше лекото олюляване на гърдите ѝ. Деймън бе свикнал да гледа Сави в термокожа, но вместо леко сплесканите гърди, отпуснатия задник и мършавите бедра на старицата, привидението имаше стегнат бюст, плосък корем и силни млади мускули.

Освободи раменете си от ремъците, пусна товара на земята и стисна пушката с две ръце. Виждаше новата палисада на двеста метра и дори нечия тъмна глава зад трупите, но наоколо не се виждаше никой друг. Двамата с призрака бяха сами в замръзналото поле край гората.

— Здравей, Деймън.

Гласът беше на Сави. По-млад, по пълен с живот от хипнотизиращия глас, който помнеше, но определено беше на Сави.

Не каза нищо, докато тя не спря на една ръка разстояние. Тялото ѝ сякаш трептеше — в един момент бе плътно и солидно, а в следващия — прозрачно и нереално. Когато бе плътна, дори можеше да различи ореолите около леко щръкналите ѝ зърна. Младата Сави е била изключително красива, осъзна Деймън.

Тя го огледа от глава до пети с тъмните си очи, които тъй ясно си спомняше.

— Изглеждаш добре, Деймън. Доста си отслабнал. Направил си мускули.

Той пак не отговори. Всички излизаци в гората носеха по една от свирките, които бяха изровили сред руините. Неговата висеше на връв на врата му. Трябваше само да я вдигне до устата си и да свирне, и за по-малко от минута десетки въоръжени мъже и жени щяха да тичат към него.

Сави се усмихна.

— Прав си. Не съм Сави. Никога не сме се срещали. Познавам те единствено от описанията на Просперо и видеозаписите.

— Коя си ти? — попита той. Гласът му бе прегракнал и напрегнат.

Привидението сви рамене, сякаш самоличността му нямаше кой знае какво значение.

— Казвам се Мойра.

Името не означаваше нищо за Деймън. Сави никога не бе споменавала за никаква Мойра. Нито пък Просперо. За един безумен миг си помисли дали Калибан не може да се преобразява.

— Какво си ти? — най-сетне проговори Деймън.

— А! — разсмя се жената с дрезгавия смях на Сави. — Прекрасен интелигентен въпрос. Не „Защо приличаш на моята мъртва приятелка Сави“, а „Какво си ти“. Просперо се оказа прав. Никога не си бил толкова глупав, колкото изглеждаш. Дори преди година.

Деймън докосна свирката на гърдите си и зачака.

— Аз съм постчовек — каза призракът на Сави.

— Вече няма постчовеци — възрази Деймън и вдигна свирката.

— *Нямаше* постчовеци — каза трептящата жена. — Но сега има. Един. Аз.

— Какво търсиш тук?

Тя бавно протегна ръка и го докосна. Деймън очакваше дланта ѝ да мине през него, но допирът ѝ бе толкова истински, колкото и на всеки от обитателите на Ардис. Усети натиска на дългите ѝ пръсти през якето си. Стори му се, че долавя и нещо като слаб ток.

— Искам да дойда с теб и да наблюдавам обсъждането и гласуването дали Никой да вземе аероскутера ви — тихо каза тя.

„Откъде знае това, по дяволите?“ — запита се той.

— Ако се появиш, сигурно няма да има обсъждане и гласуване — каза на глас. — Дори Оди... Никой... ще поиска да разбере коя си, откъде си и какво искаш.

Тя отново сви рамене.

— Може би. Но аз ще съм невидима за останалите. Само ти ще можеш да ме виждаш. Това е един малък номер, който Просперо вгради в сестрите ми, когато заминаха да станат богове. Реших да го запазя и за себе си. Полезен е от време на време.

Деймън отново докосна свирката с лявата си ръка, плъзна показалец по спусъка на пушката и погледна жената, която ставаше плътна, после прозрачна и отново плътна. В думите ѝ имаше

прекалено много неща, за да може още на момента да формулира подходящите въпроси. Интуицията му подсказваше, че най-доброто, което може да направи, е да я наблюдава. Не можеше да си обясни защо това му изглежда разумно.

— Защо искаш да присъстваш на обсъждането? — попита той.

— Интересно ми е какъв ще е резултатът.

— Защо?

Тя се усмихна.

— Деймън, щом мога да съм невидима за останалите четиридесет и петима души, включително и за Никой, със сигурност бих могла да се скрия и от теб. Искам обаче да знаеш, че съм тук. Ще говорим след събранието и гласуването.

— За какво да говорим?

В редкия застоял въздух на умирация свят на Просперо Деймън бе видял мъртвите кафяви мумифицирани тела, за които Сави, Харман и той бяха решили, че са последните постчовеци. Всички бяха жени. Повечето бяха наръфани от Калибан още преди векове. Деймън нямаше представа дали това привидение е онова, за което се представя. Повече му приличаше на богините от торинската драма, която гледаше само от време на време — може би на Атина или на една много по-млада Хера. Не така хубава като Афродита, доколкото я бе забелязвал. Внезапно се сети, че преди близо година в кратера Париж бяха почнали да вдигат улични олтари, посветени на боговете от торинската драма за Троянската война.

Но сега всички в кратера Париж бяха мъртви, дори и собствената му майка. Градът бе погребан под синия лед на Сетебос. Ако жителите на родния му град се бяха молили на торинските богове и богини, това не им бе донесло нищо добро. Ако съществото пред него бе богиня от драмата, тя определено нямаше да донесе нищо добро и на него.

— Можем да поговорим за това къде е приятелят ти Харман — каза призрачната фигура, която се бе нарекла Мойра.

— Къде е той? Как е? — Деймън се усети, че вика.

Тя се усмихна.

— Можем да поговорим след гласуването.

— Поне ми кажи защо това гласуване е толкова важно, че си дошла от... от някъде си специално за него — настоя Деймън. Гласът

му бе толкова твърд, колкото бе успял да стане самият той през изминалата година.

Мойра кимна.

— Дойдох да го чуя, защото е важно.

— Защо? За кого? Как?

Тя не отговори. Усмивката ѝ бе изчезнала.

Деймън пусна свирката.

— Кое е важно — да дадем аероскутера на Никой или да *не го даваме*?

— Просто искам да наблюдавам — каза призракът-Сави, наричащ се Мойра. — Не да гласувам.

— Не те попитах това.

— Зная — каза нещото с гласа на Сави.

Камбаната за събранието удари. Хората започнаха да се събират около централния заслон, палатка и кухня.

Нямаше нужда да бърза. Знаеше, че може да е доста опасно да заведе жив войникс в лагера. Знаеше също, че разполага с много малко време за вземане на решение.

— Щом можеш да наблюдаваш събранието, без никой да те види, защо се разкри за мен? — тихо попита той.

— Казах ти — отвърна младата жена. — Така реших. Или пък съм като вампирите — мога да вляза някъде само ако ме поканят.

Деймън не знаеше какво е вампир, но сметна, че за момента това не е толкова важно.

— Не — каза той. — Не смятам да те каня вътре, докато не ми дадеш убедителен довод да го направя.

Мойра въздъхна.

— Просперо и Харман споменаха, че си инат, но не си представях, че можеш да бъдеш *чак* такъв инат.

— Говориш така, сякаш си виждала Харман. Кажи ми нещо за него как е, къде е. Нещо, което ще ме накара да повярвам, че си го срещала.

Мойра продължи да го гледа и Деймън изпита чувството, че въздухът помежду им е нажежен.

Камбаната млъкна. Събранието бе започнало.

Деймън стоеше мълчалив, без да помръдне.

— Добре. — Мойра отново леко се усмихна. — Приятелят ти Харман има белег в областта на пубиса, непосредствено над пениса. Не съм го питала как се е сдобил с него, но го е получил през последната си двайсетилетка. Лечебните вани на острова на Просперо никога не биха го оставили.

Деймън дори не мигна.

— Никога не съм виждал Харман гол — каза той. — Трябва да ми кажеш нещо друго.

Мойра непринудено се разсмя.

— Лъжеш. Когато двамата с Просперо му дадохме термокожата, която носи в момента, Харман каза, че много добре знае как да я облече — нали знаеш, трудно е — и че двамата с него сте носили термокожи в продължение на седмици горе на острова. Каза, че веднъж ви се е наложило да се събличате пред Сави, за да навлечете костюмите. Виждал си го гол. Виждал си и белега.

— Защо Харман носи в момента термокожа? — попита Деймън. — Къде е той?

— Заведи ме на събранието — каза Мойра. — Обещавам, че след това ще ти разкажа за Харман.

— Трябва да разкажеш на Ада. Те са... женени — каза Деймън. Странната дума не беше лесна за произнасяне.

Мойра се усмихна.

— Ще разкажа на теб, а ти ще разкажеш на Ада, ако сметнеш за подходящо. Тръгваме ли?

И го хвана под ръка, сякаш щеше да я води на официална вечеря. Деймън не се дръпна.

— ...това е началото и краят на моето искане — казваше Никой-Одисей, докато гледаше как Деймън се присъединява към петдесет и четиримата присъстващи. Повечето седяха на спални постелки или одеяла. Някои бяха прави. Деймън застана настрана, зад правостоящите.

— Искаш да вземеш аероскутера ни, единственото нещо, което ни дава някакъв шанс за спасение — каза Боуман. — И не искаш да ни кажеш за какво ти е или колко време ще го задържиш.

— Правилно — каза Никой. — Може да ми потрябва само за няколко часа — мога да го програмирам да се върне сам. Възможно е обаче и изобщо да не се върне.

— Тогава с нас е свършено — каза Стеф, една от оцелелите от Хъджис Таун.

Никой не отговори.

— Кажни ни за какво ти е нужен — обади се Сайрис.

— Не, това е личен въпрос — каза Никой.

Някои от седящите, клечащите и стоящите участници в събранието се засмяха, сякаш брадатият грък бе казал някакъв анекдот. Не и Никой. Изражението му си остана сериозно.

— Иди си намери друг аероскутер! — извика нароченият за военен експерт Кейман. Беше споделил с останалите, че никога не е имал доверие на *истинския* Одисей от торинската драма, която следеше всекидневно в продължение на десет години преди Падането, и бе още по-малко склонен да се довери на тази негова по-възрастна версия.

— Щях, ако можех — отвърна Никой. Гласът му си остана спокоен. — Но най-близките, за които зная, са на хиляди километри оттук. Нямах да ми отнеме много време с набързо сглобения летящ сал, стига изобщо да можеше да се добере дотам. Трябва да използвам аероскутера днес. Още сега.

— Защо? — попита Лейман; разсеяно чешеше бинтованата си дясна ръка.

Никой отново не отговори.

— Никой, можеш ли да ни кажеш каква ще е ползата за нас, ако ти дадем аероскутера? — тихо попита Ада, която след началото на събранието бе останала права до плещестия грък.

— Възможно е ако успея да направя онова, което искам, факс възлите да заработят отново — каза той. — Само след няколко часа. Най-много за няколко дни.

Тълпата шумно пое дъх.

— По-вероятно е обаче да не проработят — продължи той.

— Значи затова ти е нужен нашият аероскутер? — попита Греоги. — За да задействаш отново факс павилионите?

— Не — отвърна Никой. — Това е само вероятен страничен ефект от пътуването ми. При това не напълно сигурен.

— Ще ни помогне ли... заемането на скутера... по някакъв друг начин? — попита Ада. Ясно бе, че се отнася с повече симпатия към искането на Никой от повечето намръщени слушатели.

Никой сви рамене.

Настана такава тишина, че Деймън можеше да чуе двамата часови, които си викаха един на друг на четиристотин метра южно от мястото на събранието. Обърна се — призрачната Мойра все още стоеше до него, скръстила ръце върху покритите си с термокожа гърди. Колкото и да бе невероятно, очевидно никой не я забелязваше — дори Ада, Никой и Боуман, които го гледаха, откакто бе минал през портала в палисадата.

Никой вдигна късите си яки ръце, сякаш се протягаше към присъстващите — или може би ги отблъскваше.

— Искате да чуете от мен, че ще направя някакво чудо — ниско, но ясно каза той и обиграният му в риториката глас отекна от палисадата. — Няма такова чудо. Ако останете тук с аероскутера си, рано или късно ще бъдете убити. Дори да успеете да се прехвърлите на онзи остров надолу по течението, войниксите пак ще ви последват. Те още могат да се прехвърлят, при това не само през познатите ви факс възли. В момента са ви заобиколили десетки хиляди, трупат се само на три километра оттук — по цялата останала Земя последните няколко хиляди оцелели хора или бягат, или са се натикали в пещери или кули, или търсят убежище в руините на някогашните си поселища. Войниксите ги избиват. Имате предимството, че не ви нападат, докато държите заловено онова... *нещо*... онзи сетевос. Но само след дни или часове възката-сетевос ще стане достатъчно силна, за да излезе от ямата, и ще се добере до умовете ви. Повярвайте ми, не искате да ви се случи подобно нещо. А накрая отново ще се появят войниксите.

— Още причини да запазим аероскутера! — извика Кол.

Никой вдигна ръце с дланите нагоре.

— Може би. Но не след дълго на Земята няма да има място, където да можете да се скриете. Да не би да си мислите, че сте единствените с търсеща функция? Вашите функции престанаха да работят, но не и търсещите функции на войниксите и калибаните. Ще ви открият. Дори Сетевос ще ви намери, след като свърши да се тъпче с историята на планетата.

— Като че ли не ни оставяш никаква надежда — обади се мълчаливият медик Том.

— Така е. — Гласът на Никой отново се извиси. — Не ми е работа да ви оставям надежди, макар пътуването ми да е в състояние и да ви предложи надежда, стига да е успешно. Но няма да ви лъжа — изгледите за успех са малки. Заслужавате да знаете истината. Но ако не се промени нещо важно, независимо с аероскутер или без него, изгледите за *вашия* успех — за вашето оцеляване — са нулеви.

Деймън, който се бе закле, че ще си мълчи по време на обсъждането, се чу да вика.

— Не можем ли да идем на пръстените, Никой? Аероскутерът може да ни закара дотам — по шестима наведнъж. С него се върнах от острова на Просперо на е-пръстена. Няма ли да сме в безопасност на орбита?

Всички се обърнаха към него. Нито един поглед не се спря върху трептящата Мойра, която се намираше на по-малко от два метра вдясно от Деймън.

— Не — каза Никой. — Няма да сте в безопасност на пръстените.

Тъмнокосата Едид рязко скочи. Сякаш плачеше и се смееше едновременно.

— Не ни даваш нито една шибана *надежда*!

За първи път Одисей-Никой се усмихна — влудяващо, вбесяващо — и белите му зъби блеснаха на фона на почти изцяло сивата му брада.

— Не е моя работа да давам надежда *на вас* — сурово каза той. — Съдбите ще решат дали да го сторят, или не. Днес вие решавате дали ще дадете надежда *на мен...* или ще ми я откажете.

Ада пристъпи напред.

— Да гласуваме. Смятам, че никой не трябва да се въздържа, тъй като от решението ни може да зависи всичко. Моля онези, които са склонни да позволят на Одисей... извинете, искам да кажа, на Никой... да вземе аероскутера, да вдигнат дясната си ръка.

Градът и бойното поле на Троя — древния Илион — не представляваше кой знае каква гледка от 5000 метра височина.

— Това ли е? — попита главен центурион Меп Аху от пътническото отделение. — Тук ли сме се сражавали с гърците и троянците? На този обрасъл хълм и късче земя?

— Преди шест хиляди години — каза Манмът от командната ниша на „Смуглата дама“ в товарния отсек на спускателния кораб.

— И в друга вселена — обади се Орфу от нишата си в трюма на подводницата.

— Нищо особено — каза Сума IV от пилотското отделение на спускателния кораб. — Продължаваме ли?

— Само още една обиколка, моля — каза Манмът. — Можем ли да се спуснем малко? Да прелетим над равнината между хребета и морето? Или над брега?

— Не — каза Сума IV. — Увеличи образа с помощта на оптиката. Няма да рискувам да се доближавам толкова много до забранителното поле над пресушеното Средиземно море. Нито пък да се спускам толкова ниско.

— Мислех да се доближим малко повече, за да може термалният радар на Орфу да получи по-ясни сигнали — обясни Манмът.

— Добре съм — избуботи по интеркома приятелят му.

Спускателният кораб направи още една обиколка на височина 5000 метра. Най-западната точка на кръга бе над руините на хълма и на повече от километър от мястото, където започваше Средиземноморският басейн. Манмът увеличи образа от основната си камера, изключи останалите уреди и се загледа надолу, изпълнен със странно чувство за тъга.

Останките от руините лежаха на един хребет, продължаващ на запад към кривата на егейския бряг — тук никога не бе имало истински залив, а само леко извиване на брега, където в древността корабите бивали завързвани за колове или задържани с помощта на

каменните си котви. И където Агамемнон и останалите гръцки герои изтеглили стотиците си черни кораби.

По онова време Средиземно, или винотъмното море, се простирало в безкрая на запад. А сега зад лекото трептене на постчовешкото забранително поле, което можеше да прекъсне енергията на кораба за частица от секундата, се простираше само прах, скали и далечни зелени поля — сухият Средиземноморски басейн. Лесно се различаваха и древните острови, които някога се бяха издигали от водите — островите, завладени от Ахил преди нападението срещу Троя — Лесбос и Тенедос, които сега се открояваха само като стръмни, покрити с гори хълмове със скалисти основи, забиващи се в пясъчното дъно на басейна.

Между пресушеното Егейско море и хребета с руините на Троя Манмът можеше да различи широката около километър и половина алувиална равнина. Сега тя бе покрита с гора и шубраци, но дребният моравек лесно си я представяше такава, каквато е била по времето на Одисей, Ахил, Хектор и останалите воители — около четири и половина километра плитко море, блата и пясъчливи алувиални равнини, изпълнен с хора бряг, след това широката равнина между брега и града — сега покрита с гора, но напълно оголена през десетте години събиране на дърва за приготвяне на храна и погребални клади.

На север все още можеше да се види вода — протоктът, наричан някога Дарданели, Хелеспонтът, заприщан от блестящите силови ръце, подобно на онези между Гибралтар и Африка в западния край на пресушеното Средиземноморие.

— Постчовеците трябва да са изградили някаква огромна подземна отводнителна система, иначе всичко щеше да е потопено — обади се по вътрешната връзка Орфу, сякаш изучаваше района с помощта на радара и другите уреди.

— Да — излъчи Манмът, без да се интересува особено от инженерните аспекти. Мислеше си за лорд Байрон, за Александър Велики и за всички онези, тръгнали на поклонение до Илион, до Троя, до това странно свещено място.

„Всеки камък тук си има име“. Думите сякаш изникнаха в ума на Манмът. Кой беше написал това? Лукан?^[1] Може би. По всяка вероятност.

А сега на възвишението се виждаха само сиво-белите белези на скалата. Купчина камъни, всички до един безименни. Манмът осъзна, че гледа руините на руините — някои от тези драскотини и белези вероятно бяха от времето на фанатика на тема Троя и археолог-аматьор Шлиман и неговите безотговорни и брутални разкопки от 1870 година — преди повече от три хиляди години на тази истинска Земя.

Мястото вече не беше особено. Последното име, с което бе познато на всяка човешка карта, бе Хисарлък. Скали, изсъхнали дървета, алувиална равнина и висок хребет, гледащ на север към Дарданелите и на запад към Егейско море.

Но във въображението си Манмът виждаше ясно къде са се сблъскали армиите в равнините на Скамандър и Симоент. Виждаше къде са се издигали стените и откритите кули на Илион на местата, където дългият хребет се спускаше рязко към морето — още тогава гърците го нарекли Трънливия хълм, но жреците и жриците в троянските храмове често го споменаваха като Могилата на Мириня — и си спомни как бе видял лицето на Зевс да се издига на юг като гъбата на някаква атомна бомба преди няколко месеца.

Преди шест хиляди години.

Докато спускателният кораб завършваше последната си висока обиколка, Манмът различи великата Скейска порта, която бе задържала крещящите гърци — в наблюдаваната от самия Манмът „Илиада“ нямаше огромен дървен кон, а голямата главна улица минаваше през пазара и централните фонтани до двореца на Приам, разрушен при бомбардировките преди повече от десет месеца негово време. Непосредствено на североизток от него се намираше величественият храм на Атина. На мястото, където сега имаше само скали и шубраци, Манмът от Европа виждаше оживената Дарданска порта, главната стражева кула и мястото на север от нея, където навремето Елена...

— Тук няма нищо — каза пилотът им Сума IV по интеркома. — Махам се оттук.

— Да — каза Манмът.

— Да — избуботи Орфу по комуникационната линия.

Поеха на север, прибраха крилете за бавен полет и отново преодоляха звуковата бариера. Ехото от звуковия удар остана незабелязано от двете страни на пустите Дарданели.

— Вълнуваш ли се? — попита Манмът приятеля си по личната линия. — След няколко минути ще стигнем Париж.

— Кратера, където някога се е намирал центърът на Париж — отвърна Орфу. — Мисля, че онази черна дупка преди хилядолетия е видяла сметката на апартамента на Пруст.

— И все пак той е писал именно там — каза Манмът. — Както и за известно време и един приятел на име Джеймс Джойс, ако не се лъжа.

Орфу избоботи.

— Защо никога не си ми казвал, че си толкова голям почитател на Джойс, колкото и на Пруст? — настоя Манмът.

— Никога не е ставало дума.

— Но защо тези двамата са в центъра на вниманието ти, Орфу?

— А ти защо си избрал Шекспир, Манмът? И защо сонетите вместо пиесите? Защо Смуглата дама и момъка, вместо „Хамлет“ например?

— Не, отговори на въпроса ми — каза Манмът. — Моля те.

Настъпи тишина. Манмът се заслуша в рева на постояннотоковия въздушнореактивен двигател зад и над тях, в съскането на минаващия през вентилатори и клапани кислород, в статичния шум по основните комуникационни линии.

Накрая Орфу проговори.

— Помниш ли сладкодумната ми реч на „Кралица Маб“ за това как големите творци — сингуларностите на гения — могат да породят нови реалности? Или най-малкото да позволят създаването на универсални брана-дупки към тях?

— Как бих могъл да забравя? Не предполагах обаче, че говориш сериозно.

— Съвсем сериозно говорех — избуботи Орфу. — Интересът ми е към човешките същества от двадесети — двадесет и втори век по тяхното християнско летоброене. Много отдавна реших, че именно Пруст и Джойс са съзнанията, акуширали при раждането на този период.

— Доста съмнителна препоръка, доколкото си спомням историята — тихо каза Манмът.

— Не. Искам да кажа, да.

Летяха мълчаливо още няколко минути.

— Искаш ли да чуеш едно стихотворение, на което се натъкнах като съвсем малък, току-що излязъл от растителните сандъци и заводските конвейери?

Манмът се опита да си представи един млад, новороден Орфу от Йо. Отказа се.

— Да. Кажи ми го.

Никога не бе чувал буботецният глас на приятеля му да изрича поезия. Беше странно и същевременно приятно.

МЪРТВОРОДЕН

I.

*Малък червенобузест Руби Блум в лоното на мама,
червена светлина изпълва сънени нефокусирани
бдения.*

*Моли потраква с дълги игли и плете червена вълнена
дрешка,*

усеща как малко краче се опира в корема ѝ.

*Мънички сънища поглъщат плода, подготвят го за
аромата на яслата.*

II.

*Мъж деликатно избърсва устни с червена салфетка.
Очи, насочени към море от облаци над високи
тухлени комини,*

*потопени във внезапния спомен за стъблата на
глога, докосващи се в бурята.*

*Протяга мънички ръце към шумолящите розови
цветчета.*

*Аромати на отдавна отминали дни се сгушват в
ниските криле на мъничките ноздри.*

III.

Единадесет дни. Единадесет живота на малко създание, излизащо от какавида.

Единадесет смълчани утрини на топлина и пълзящи по паркета сенки.

Единадесет хиляди удара на сърцето, преди да падне нощта и мрак да покрие езерцето на двора.

Единадесет, отбелязано от стрелките на часовника, когато го слагаше на гърдите си.

Единадесет дни гледаха спящото розово телце върху червената вълна.

IV.

Фрагменти от роман изпълваха въображението му, но хвърчащи страници се понесоха през тъмните канали на ума му.

Някои празни, на други имаше само бележки под линия.

Мъчително изстрада контракциите на своето въображение.

Но изразени с мастило, спомените не преживяха нощта.

Когато буботенето на йониеца по интеркома затихна, Манмът помълча известно време, опитваше се да оцени качеството на творбата. Имаше проблем с това, но знаеше, че стихотворението означава много за Орфу от Йо — в края на рецитацията гласът на огромния моравек почти трепереше.

— От кого е? — попита Манмът.

— Не зная — отвърна Орфу. — На някаква поетеса от двайсет и първи век, но името ѝ било забравено още през Изгубената епоха. Нали помниш, попаднах на него като млад, още преди *наистина* да прочета Пруст, Джойс или който и да било друг сериозен човешки автор. И точно това стихотворение свърза за мен Джойс и Пруст като две страни на едно и също съзнание. Сингуларност на човешки гений и проникателност. Така и не успях да проумея това схващане.

— Горедолу като първия път, когато попаднах на сонетите на Шекспир... — започна Манмът.

— Включете видеоканала от „Кралица Маб“ — нареди Сума IV на всички на борда.

Манмът активира връзката.

Две човешки същества се съвкупяваха бурно на широко легло с копринени чаршафи и ярки вълнени завивки. Енергията и настойчивостта им поразиха Манмът, който бе чел достатъчно за човешките сексуални контакти, но никога не се бе замислял да прегледа видеозаписи от архивите.

„Какво показват? — попита Орфу по личния им канал. — Получавам шантави телеметрични данни — високо кръвно, приток на допамин, адреналин, побеснял пулс... да няма някакъв смъртен двубой?“

„Ааа...“ — успя само да каже Манмът. Фигурите се претърколиха, без да се разделят и без да спират да се движат ритмично, почти френетично. За първи път моравекът видя лицето на мъжа.

Одисей. Жената като че ли бе Сикоракса, която бе посрещнала ахейския им пътник на орбиталния астероиден град. Сега разголените ѝ гърди и задник изглеждаха още по-големи, макар че точно в момента гърдите ѝ бяха сплескани от гръдния кош на Одисей.

„Ъъ...“ — отново започна Манмът.

Сума IV го измъкна.

— Този канал не е важен. Превключете на предните камери на спускателния кораб.

Манмът се подчини. Знаеше, че Орфу се обръща към термалния радар и другите източници на данни, които е в състояние да ползва.

Наближаваха превърнатия в кратер от черната дупка Париж, но точно като на снимките от „Кралица Маб“, не се виждаше никакъв кратер, а само една катедрала-купол, изградена сякаш от подобен на мембрана син лед.

— Къде е нашият многорък приятел, построил това нещо? — излъчи Сума IV към „Кралица Маб“.

— От орбита не засичаме никакви брана-дупки — моментално отговори Астейг/Че. — Не ги откриват нито сензорите на кораба, нито камерите на посетите спътници. Нещото като че ли временно прекъсна

пируването в Аушвиц, Хирошима и на другите места. Може би се е върнало в Париж.

— Така е — обяви Орфу по общия канал. — Вижте термичните данни. Нещо много голямо и противно се е настанило точно в центъра на синята паяжина, под най-високата част на купола. Има много термални отвори — сякаш загрява гнездото си с топлината на кратера. Но то си е там, няма съмнение. В инфрачервения спектър почти могат да се различат стотиците прекалено уголемени пръсти под топлите области на светещия мозък.

— Е, най-сетне сме в твоя Париж — каза Манмът по личния канал. — Градът на...

По-късно Манмът така и не успя да разбере как Сума IV бе успял да реагира толкова бързо, макар да бе свързан с управлението и централния компютър на спускателния кораб.

Шестте мълнии изскочиха от различни части на огромния син купол. Спасиха се единствено благодарение на височината и изумителните рефлексии на цилота.

Спускателният кораб превключи от постояннотоковия въздушнореактивен на избягващия реактивен двигател, рязко изви с натоварване 75 g, пикира, превъртя се и започна да се издига на север, но въпреки това шестте милиардволтови мълнии го пропуснаха само с неколкостотин метра. Имплозията и ударната вълна на гръмотевицата ги преметнаха два пъти, но Сума IV не изгуби управлението. Крилете се свиха и корабът се понесе напред.

Пилотът отново рязко зави, нарочно превъртя кораба, включи пълния активен стелт, предприе контрамерки и изпълни въздуха над парижката катедрала-купол от син лед с електронни смущения.

Десетина огнени топки се издигнаха от погребания под леда град, втурнаха се в небето със скорост три маха и ги затърсиха, увеличавайки скоростта си. Манмът гледаше радара с нещо повече от небрежен интерес; знаеше, че Орфу със своята пряка връзка със сензорния радар *чувства* приближаващите ги плазмени ракети.

Те не успяха да открият спускателния кораб. Сума IV вече ги бе изпреварил, бе достигнал височина 32 000 метра и продължаваше да се издига към покрайнините на атмосферата. Огнените топки експлодираха на различни височини под тях и ударните им вълни се припокриха като яростни вълни в езеро.

— Защо този шибаняк... — започна Орфу.

— Тишина! — рязко нареди Сума IV. Спускателният кораб се превъртя, пикира, обърна се на юг, разшири сферата на радарното и електронното смушаване и отново започна да се издига към космоса. Нямаше нови огнени топки и мълнии от града, който се отдалечаваше зад тях с огромна скорост, вече на 600 километра надолу и зад тях, и ставаше все по-малък и по-малък с всяка секунда.

— Май нашият многорък приятел има оръжия — обади се Манмът.

— Ние също — разнесе се гласът на Меп Аху по общия канал. — Мисля, че трябва да му пуснем една бомба... да му позатоплим малко гнездото. Десет милиона градуса по Фаренхайт ще свършат работа на първо време.

— Тихо! — отново заповяда Сума IV от пилотското място.

По общия канал се разнесе гласът на премиер интегратора Астейг/Че.

— Приятели, имаме... имате... проблем.

— Благодаря, че ни осведоми — избуботи Орфу. Пак беше забравил, че е свързан към общата мрежа.

— Не — каза премиер интеграторът. — Нямам предвид атаката на многоръкото същество. Говоря за много по-сериозен проблем. При това точно под сегашната ви траектория. Сензорите ни още не са определили дали не са ви последвали.

— По-сериозен ли? — обади се Манмът.

— Много по-сериозен — каза премиер интегратор Астейг/Че. — При това се боя, че не е един... а седемстотин шейсет и осем проблема.

---

[1] Римски поет (39–65). — Б.пр. ↑

— **МОЖЕШ ДА ЗАПОЧНЕШ С МОЛБАТА СИ** —
прогърмява Демогоргон.

Хефест побутва Ахил, за да му покаже, че той ще вземе думата, прави непохватен поклон — серия от люлеещи се железни топки и една стъклена — и казва:

— Ваше демогоргонство, господарю Кронос, уважаеми титанства, безсмъртни Часове и... други почитаеми неща. Двамата с приятеля ми Ахил идваме не да ви призоваваме, не да ви молим за услуга, а да споделим важна информация с всички вас. Информация, която...

— **ГОВОРИ, САКАТИ БОЖЕ.**

Хефест си лепва измъчена усмивка и повтаря преамбюла.

— **ГОВОРИ ДЕ.**

Ахил се чуди дали Кронос и останалите титани, да не говорим за огромните неразличими създания около тях със странни имена — безсмъртни Часове и колесничари, ще вземат активно участие в това съвещание, или Демогоргон ще поеме всичко, докато не позволи изрично на някого или На нещо да вземе думата.

И тогава Хефест го изненадва.

От обемистата си раница — груба кутия от желязо и плат, в която според Ахил има само въздух — богът на занаятите измъква месингов овоид, с приковани към него стъклени лещи. Внимателно поставя устройството на една скала между тях двамата и извисяващия се Демогоргон и започва да бърника разни копчета и настройки. Накрая богът-джудже изкрещява през пуснатите до максимум високоговорители на шлема си:

— Ваше демогоргонство, най-високопочитаеми и всяващи ужас Часове, величествени титани и титанки — Кронос, Рея, Крий, Кой, Хиперион, Япет, Тея, Хелиос, Селена, Еос и всички събрали се тук представители на титанския вид — многогоръки Лечители, грубо оформени кочияши, всички вие, почитаеми Същества в мъглата и пепелта! Вместо да привеждам аргументи и да ви убеждавам в ползата

да се премахне претендентът Зевс от трона заради опита му да узурпира всичко божествено единствено за себе си, вместо да ви моля да го свалите или най-малкото да му се противопоставите заради арогантното му присвояване на всички светове и вселени от днес нататък и за вечни времена, ще ви дам възможност да видите едно реално събитие. В момента, докато се бутаме тук в този пълен с лава лайнян свят, Зевс е събрал всички олимпийски безсмъртни в Голямата зала на боговете. Оставих там скрита камера, която предава на живо към една предавателна станция в басейна Елада. Брана-дупката на безсмъртната Нюкта ни позволява да приемаме сигнала със закъснение по-малко от секунда. Вижте!

Започва да бърника още настройки и натиска един бутон.

Нищо не се случва.

Богът на огъня прехапва устни, псува в микрофона и продължава да се занимава с месинговото устройство. То примигва, проблясва и отново угасва безжизнено.

Ахил започва да измъква богоубийствената кама от пояса си.

— Вижте! — крещи Хефест. Отново е усилил високоговорителите до максимум.

Този път месинговото устройство проектира правоъгълник с ширина почти сто метра над всички, пред Демогоргон и стотиците тежки форми в червеното зарево на лавата и дима. Вътре в него не се вижда нищо освен шум и снежинки.

— Ох, да се еба — изръмжава Хефест. Думите му ясно се чуват през високоговорителите на шлема му. Бързо се навежда над устройството и размърдва някакви метални пръчки, които напомнят на Ахил за заешки уши.

Огромният образ над тях се изчиства. Представява холографска проекция — изключително дълбока, триизмерна, с живи цветове, грабваща окото като някакъв истински прозорец към Голямата зала на боговете. Видеото върви в комплект със съраунд озвучаване — Ахил долавя приглушения шум на тътрещите се по мрамора сандали на стотиците чакащи богове. Всички ясно чуват как Хермес тихичко си пуска душата.

Титаните, титанките, Часовете, колесничарите, насекомоподобните Лечители, безименните чудовищни фигури, всички с изключение на Демогоргон ахват по своя нечовешки начин. Не на

простацината на Хермес, а на близостта и въздействието на все още разширяващото се и обгръщащо всичко холографско изображение. Когато светлината и движението ги доближават още повече, илюзията, че се намират сред безсмъртните в голямата зала на боговете, е пълна. Ахил даже измъква още повече камата — струва му се, че Зевс на златния си трон и хилядата олимпийски богове около него чуват шума на зрителите и всеки момент ще се обърнат и ще ги видят, струпани в зловонния мрачен Тартар.

Олимпийските богове не се обръщат. Предаването е еднопосочно.

Зевс — висок най-малкото петнайсет метра в трона си — се навежда напред, намръщва се към многобройните редици на насъбралите се богове, богини, фурии и еринии и започва да говори. Ахил ясно усеща новото високо самомнение на бога в архаичния ритъм на всяка бавно произнасяна сричка:

— Събрали сили на Олимп, вий що делите
славата и силата на тоз, комуто служите,
радвайте се! Отсега нататък всемогъщ съм.
Всички други ми се подчиниха; само
духът човешки, като неугаснал огън,
все гори срещу небето с укор пламенен и със
съмнение,
с ридания и със молитви неохотни,
надига се бунтовно и може да направи
властта свещена нестабилна, макар и изградена
на вяра стара, на страха от ада, древен като нея.
И макар проклятията мои в неспокойния вятър
да падат едно по едно, като снежинки по върхове
голи
и да остават свързани със него, под нощта на моя
гняв
катери склоновете на живота с крачки бавни,
които нараняват като лед краката боси,
но въпреки това остава несломен от мъката,
възвишен, необуздан, макар падение да го очаква.

Внезапно Зевс става и излъчваният от него блясък е толкова ярък, че хилядата безсмъртни богове и един съвсем смъртен мъж в изпотен хамелеонски костюм — маскираният нещастник е напълно видим за камерата на Хефест и съответно за всички в Тартар — правят колеблива крачка назад. Зевс продължава:

— *Налей вино небесно, идейски Ганимеде,
и нека то изпълни чашите на Дедал като огън,
и вие, тържествуващи хармонии,
станете от втъканата с цветя земя на боговете,
подобно на роса от земята под звездите трептящи*

—

*пийте! Нека нектарът тече във телата,
душата на радостта, безсмъртни богове,
докато възторгът шеметно избухне
като музика от елисейски ветрове.
И вий
до мене сте сега, окъпани от светлината
на желанието, що прави ви едно със мен,
и ставам аз Бог всевишен, единствен Бог за вас,
един и истински Бог всемогъщ,
господар същински на вселената!*

Хефест изключва проектора от месинг и стъкло. Огромният прозорец, свързващ Тартар със Залата на боговете на Олимп, изчезва и всичко отново потъва в сажди, пепел, смрад и червен сумрак. Ахил леко се разкрачва, намества щита си и скрива зад него богоубийствената кама. Няма представа какво ще се случи.

Минава сякаш цяла вечност. Ахил очаква крясъци, викове, настояване Хефест да докаже истинността на образа и звука, ревящи титани, носещи се по скалите големи Лечители... но никой не помръдва, нито една от събралите се гигантски фигури не издава нито звук. Въздухът е толкова наситен с дим, червените отблясъци на лавата са до такава степен филтрирани от пепелта в атмосферата, че Ахил мислено благодари на боговете — поне на един от тях — за лещите на термокожата, които му позволяват да вижда какво става наоколо.

Хвърля един бърз поглед към брана-дупката, отворена според Хефест от Нюкта, самата богиня Нощ. Тя все още е на мястото си, на около двеста метра оттук и може би на около петнайсет метра височина. Планира да се опита да достигне тичешком до дупката, ако започне бой и Демогоргон реши да сдъвче ахейския герой и бога-джудже като солети, макар да знае, че ще му се наложи да си пробива път през гигантите и зверовете на всяка стъпка. Готов е.

Мълчанието се проточва. Ветрове вият мрачно над безформените скали и още по-безформените фигури. Вулканът гъргори и бълва, но Демогоргон не произнася нито звук.

— **ВСИЧКИ ДУХОВЕ СА ПОРОБЕНИ, ЩО СЛУЖАТ НА ЗЛОТО** — накрая проговаря той. — **СЕГА САМ ЗНАЕШ ДАЛИ ЗЕВС Е ЗЛО, ИЛИ НЕ.**

— Зло ли??? — изревава титанът Кронос. — Синът ми е луд! Той е узурпатор на всички узурпатори.

— Зевс язди разрухата на собствената си воля. — Съпругата на Кронос Рея има по-висок глас. — Той е позорът на земята и проклятието на Олимп. Трябва да понесе последствията на собствената си невъздържаност. Да загине в предопределената му болка и да бъде обесен от ада на собствените си жестоки вериги.

Проговаря едно чудовище-Лечител и Ахил е смаян, че гласът му е съвсем женски.

— Зевс наистина прекали. Отначало имитира, а сега се подигра със самите Съдби.

— Упадъкът няма по-ужасно име от това на Зевс Узурпатора — прогърмява един от безсмъртните Часове от скалистата си урва.

Ахил се вкопчва в най-близката трясяща се канара. Смята, че вулканът зад Демогоргон изригва, но всъщност това е само приглушеният тътен на събралите се Същества.

— Този претендент трябва да потъне под широките вълни на собствената си гибел — проговаря братът на Кронос, рунтавият титан Крий, от потока лава, в който е застанал. — Сам ще се покача на Олимп, където някога управлявахме, и ще замъкна това кухо нещо в ада, както падат лешояд и змия, вкопчени в безмилостна битка.

— Ужасна формо! Говори! — извиква един многорък колесничар към Демогоргон.

— **МИЛОСТИВИЯТ БОГ УПРАВЛЯВА** — отеква гласът на огромния безформен Демогоргон сред върховете и долините на Тартар. — **ЗЕВС НЕ Е ВСЕМОГЪЩ БОГ. ЗЕВС НЕ ТРЯБВА ПОВЕЧЕ ДА УПРАВЛЯВА НА ОЛИМП.**

Ахил е уверен, че забуленият Демогоргон няма крайници, но по някакъв необясним начин гигантът вдига невидима допреди секунда покрита от роба ръка и протяга нещо като ужасни пръсти.

Сякаш по негова команда брана-дупката на двеста метра зад Хефест се издига, увисва над всички присъстващи и започва да се спуска.

— **ДУМИТЕ СА БЪРЗИ, ДУМИТЕ СА НАПРАЗНИ** — прогърмява Демогоргон, докато около тях се спуска кървавочервен и все повече разширяващ се огнен кръг. — **ОТГОВОРЪТ Е ЕДИН — СТРАДАНИЯ УЖАСНИ.**

Хефест сграбчва ръката на Ахил. През брадата на бога-джудже играе широка до ушите безумна усмивка.

— Дръж се, хлапе — казва той.

Положението бе безнадеждно, почти безумно, но Манмът бе щастлив от всякога.

Спускателният кораб увисна много ниско и пусна „Смуглата дама“ в океана на около петнадесет километра северно от мястото на обезпокоителните критични сингуларности. Сума IV обясни, че не иска сблъсъкът на апарата с водата да задейства откритите 768 черни дупки, намиращи се най-вероятно в бойните глави на древната потопена подводница. Никой не възрази.

Ако имаше човешка уста, Манмът щеше да се хили като кръгъл идиот. „Смуглата дама“ бе проектирана и построена за изследователски и спасителни работи под леда, в непрогледния мрак и при чудовищното налягане на Юпитеровия спътник Европа, но работеше идеално в земния Атлантически океан.

Повече от идеално.

— Де да можеше да го видиш — каза Манмът по вътрешния канал. Двамата с Орфу от Йо отново бяха оставени сами. Никой от останалите моравеки не прояви особено голям интерес от перспективата да доближи 768-те недоразвити, но близки до критичната точка черни дупки. Спускателният кораб вече бе отлетял към следващата точка на разузнаване — този път на източния бряг на Северна Америка.

— Мога да „виждам“ радарни, сонарни, топлинни и други данни — каза Орфу.

— Да, но не е същото. В земния океан има прекалено много светлина. Дори тук, на дълбочина двадесет метра. Лъчите дори на пълния Юпитер никога не са осветявали моите океани на дълбочина повече от няколко метра — и то само ако отгоре има пукнатина или открито пространство.

— Не се съмнявам, че е прекрасно — каза Орфу.

— Наистина *прекрасно* — забърбори Манмът, без да забелязва иронията на огромния си приятел. — Снопове лъчи надолу,

осветяващи всичко в изпъстрено зелено. „Дамата“ не е сигурна как да реагира.

— Нима тя забелязва светлината?

— Разбира се — отвърна Манмът. — Работата ѝ е да ми докладва всичко и да избира подходящите сензорни данни в подходящото време. Има достатъчно самосъзнание да забелязва цялата тази разлика в светлината, гравитацията и изумителната красота. И на нея ѝ харесва.

— Добре — избуботи Орфу. — По-добре не ѝ съсипвай удоволствието, като ѝ кажеш защо сме тук и към какво сме тръгнали.

— Знае го. — Манмът не искаше да позволява на големия моравек да съсипе жизнерадостното му настроение. Гледаше около себе си, когато сонарът съобщи за хребет пред тях — там, където бе корабокрушението, — издигащ се от намиращото се на по-малко от осемдесет метра под повърхността тинесто дъно. Още не можеше да свикне с факта колко плитка е тази част на земния океан. Най-малката дълбочина в европейските морета бе хиляда метра, а при хребета дъното се намирало само на някакви си шейсет.

— Пуснах цялата програма за процедурата на обезоръжаване, която ни прехвърлиха Сума IV и Чо Ли — продължи Орфу. — Намерили време да прегледаш подробностите?

— Не. — Манмът държеше цялата процедура в активната си памет, но бе зает да следи отделянето на „Смуглата дама“ от спускателния кораб и адаптацията на подводницата към тази прекрасна и омагьосваща обстановка. Любимата му машина бе като нова. Даже по-добре и от нова. Механиците на астровеки от Фобос бяха свършили прекрасна работа. Всяка система, която работеше добре на Европа преди опустошителното им кацане в марсианското море Тетида миналата година, сега действаше много по-добре в гостоприемните води на Земята.

— Добрата новина е, че обезоръжаването на бойните глави е теоретически изпълнимо — каза Орфу от Йо. — Разполагаме с нужните инструменти, включително с десет хиляди градусовия режещ лазер и генераторите на фокусирано силово поле. В много от стъпките мога да бъда твоите ръце, а ти — очите ми във видимия спектър на светлината. Ще се наложи да работим заедно върху всяка бойна глава, но теоретично те могат да се обезвредят.

— Добра новина, наистина — каза Манмът.

— Лошата е, че ако работим непрекъснато, без паузи за кафе и оттегляния в стаята за почивка, ще са ни нужни малко повече от девет часа на черна дупка. Забележи — не на бойна глава, а на близка до критическата си фаза черна дупка.

— При седемстотин шейсет и осем... — започна Манмът.

— Шест хиляди деветстотин и дванадесет часа — довърши Орфу. — И тъй като сме на Земята и стандартното моравекско време е *истинското* планетарно време, това означава двеста четиридесет и седем дни и дванадесет часа, ако всичко върви по план и не се натъкнем на никакви истински проблеми...

— Е... — започна Манмът. — Предлагам да се заемем с този фактор, когато намерим корабокрушението и видим дали изобщо сме в състояние да се доберем до бойните глави.

— Странно е да получаващ пряк сонарен сигнал — каза Орфу. — Няма нищо общо с чуването, а по-скоро сякаш кожата ми внезапно се уголемява до...

— Ето го — прекъсна го Манмът. — Виждам го. Потъналия кораб.

Разбира се, перспективите и видимите хоризонти бяха различни на тази Земя, много по-голяма от Марс, с който почти бе свикнал, и още по-различни от пропорциите на мъничката Европа, където бе прекарал всички стандартни години от съществуването си. Но данните от сонара, дълбочинния радар, устройствата за улавяне на маса и собствените му очи му казваха, че корабът се намира на около петстотин метра напред, че лежи на тинестото дъно малко под плаващата на седемдесет метра „Смугла дама“ и че смазаният му корпус е с дължина около петдесет и пет метра.

— Мили Боже — прошепна Манмът. — Виждаш ли това чудо на радара или на сонара?

— Да.

Потопената подводница лежеше по корем с кърмата нагоре; носът бе невидим зад блестящото силово поле, което задържаше Атлантическия океан от сухата ивица, минаваща между Европа и Северна Америка. Стената от светлина от Пролома накара Манмът да зяпне от възхищение. На дълбочина над седемдесет метра, където дори дъната на огрените от слънчевите лъчи земни океани трябваше да са мастилено-черни, пъстрата светлина обагреше водната граница и

хвърляше тъмнозелени отблясъци по корпуса на потъналата подводница.

— Виждам какво я е убило — каза Манмът. — Твоите уреди засичат ли онази взривена част над мястото, където би трябвало да е машинното отделение? Малко след като корпусът се издува нагоре към ракетния отсек?

— Да.

— Мисля, че там е експлодирала някаква дълбочинна мина, торпедо или ракета — каза Манмът. — Листовете на обшивката са се огънали навътре. Взривът е пропукал основата на платното и го е наклонил напред.

— Какво платно? — не разбра Орфу. — Да нямаш предвид платно като онова триъгълното на фелуката, с която пътувахме на изток по Валес Маринерис?

— Не. Имам предвид онази част, която стърчи нагоре, почти до силовото поле. В зората на подводниците я наричали командна кула. След като през двайсети век започнали да правят атомни подводници като този бумър, прекръстили кулата на платно.

— Това пък защо? — попита Орфу от Йо.

— Не зная — отвърна Манмът. — Всъщност имам го някъде из резервната памет, но не е чак толкова важно. Не ми се иска да губя време в търсене.

— А какво е бумър?

— Галено име. Хората от Изгубената ера наричали така носещите балистични ракети подводници като тази — обясни Манмът.

— Значи са давали галени имена на машини, чиято единствена цел е била да унищожават градове, човешки живот и цялата планета?

— Да — каза Манмът. — Тази вероятно е била построена век или два, преди да бъде потопена. Може би е била създадена от някоя от големите сили по онова време и продадена на по-малка групировка. Нещо я е потопило много преди да се появи този прорез в Атлантическия океан.

— Можем ли да стигнем до бойните глави? — попита Орфу.

— Чакай малко. Да видим.

Манмът премести „Смуглата дама“ още малко напред. Не искаше да има нищо общо със стената от силово поле и въздуха зад нея, затова не се насочи натам, а приближи до ракетния отсек. Мощните

прожектори на „Смуглата дама“ претърсваха целия корпус, а останалите прибори изучаваха вътрешността на древната подводница.

— Нещо не е наред — промърмори той по вътрешната линия.

— Какво има? — попита Орфу.

— В подводницата има страшно много анемонии и други организми. Вътрешността е пълна с живот, сякаш подводницата е потънала само преди век, а не преди две и половина хилядолетия.

— Възможно ли е някой да я е ползвал преди толкова малко време? — попита Орфу.

— Не. Освен ако всичките ни данни от наблюденията не са погрешни. През последните две хиляди години старостилните човеци нямат почти никакви технологии. Дори някой да е успял да намери подводницата и да я задейства, кой би успял да я потопи?

— Постчовеците?

— Не ми се вярва — каза Манмът. — Постчовеците не биха използвали нещо толкова грубо като торпедо или дълбочинна мина. И не биха зарязали бойни глави с черни дупки да продължават да си цъкват.

— Но бойните глави са си тук — каза Орфу. — Виждам им носовите на дълбочинния радар, както и съдържащото поле на черните дупки. По-добре да се захващаме на работа.

— Чакай — каза Манмът. Беше изпратил в потъналия кораб не по-големи от дланта му дистанционно управляеми роботи и сега данните течаха по микротънките проводници. Единият от апаратите се бе закачил за ИИ на командния мостик.

Манмът и Орфу изслушаха последните думи на двадесет и шестимата членове на екипажа, докато бяха приготвяли за изстрелване балистичните ракети, предназначени да унищожат планетата им.

Когато прощалните обръщения и потокът данни привърши, двамата моравеки не бяха в състояние да проговорят цяла една дълга минута.

— Ох, що за свят е приютявал подобни хора — прошепна най-сетне Орфу.

— Ще слеза долу да те подготвя за излизане. — Гласът на Манмът звучеше мрачно. — Ще погледнем проблема по-отблизо.

— Можем ли да работим от сухия район? — попита Орфу. — От Пролома?

— Не смятам да го доближавам — каза Манмът. — Силовото поле може да ни унищожи. Уредите на „Дамата“ не могат дори да определят от какво е направено полето. А и ти гарантирам, че нашата подводница няма да се чувства добре на открит въздух и суша. Няма да доближаваме пролома.

— Разгледа ли снимките на носа на кораба? — попита Орфу.

— Естествено. В момента са на екрана пред мен — каза Манмът. — Има сериозни поражения, но това не ни засяга. Можем да се доберем до ракетите оттук.

— Не, имам предвид за другите неща по земята — каза Орфу. — Радарните ми данни може и да не са толкова добри колкото твоите оптични изображения, но съм почти сигурен, че една от купчините там е човешко същество.

Манмът впери поглед в екрана. Спускателният кораб бе направил голяма серия снимки и им ги прехвърли, преди да продължи.

— И да е било човешко същество, то е отдавна мъртво — каза той. — Сплескано е, крайниците му са под неестествен ъгъл, изглежда изсъхнало. Не ми се вярва. По-скоро умовете ни просто се опитват да създадат форма от нищото. Доста отпадъци има наоколо.

— Добре. — Орфу явно си даваше сметка какви са им приоритетите. — Какво да правя, за да се подготвя?

— Просто си стой на мястото — каза Манмът. — Слизам да те взема. Ще излезем заедно.

„Смуглата дама“ се спусна на дъното на по-малко от десет метра от кърмата на потопената древна машина. Орфу се бе чудил как ще излязат през вратата на товарния отсек, която се намираше в долната част, но въпросът се изясни, след като Манмът извади късите крака на европейската подводница.

Манмът бе влязъл през вътрешния шлюз и бе установил пряка връзка с големия си йонийски приятел, докато внимателно пълнеше помещението с водата на земния океан, изравняваше налягането и отваряше вратите на товарния отсек. Накрая откачи Орфу от многобройните му връзки и двамата плавно се спуснаха на океанското дъно.

Макар да изглеждаше напукана и древна, корубата на Орфу не пропускаше вода. Когато той прояви любопитство към показателите на налягането върху обвивката си и различните части на тялото си, Манмът му обясни.

Атмосферното налягане горе, на някой теоретичен плаж или непосредствено над повърхността на океана, бе сравнително постоянно — един килограм на квадратен сантиметър. На всеки десетина метра — всъщност на всеки тридесет и три фута, уточни Манмът, използвайки старите мерки на Изгубената ера, с които Орфу също боравеше съвсем спокойно — налягането се увеличаваше с една атмосфера. Така на дълбочина тридесет и три фута налягането бе два килограма на квадратен сантиметър. На шейсет и шест фута налягането бе три атмосфери и т.н. На дълбочината, на която се намираха сега — над двеста и тридесет фута — налягането бе над осем атмосфери върху всеки квадратен сантиметър от корпуса на „Смуглата дама“ и телата на моравеките.

И двамата бяха конструирани да издържат много по-големи налягания, макар Орфу да бе свикнал на *отрицателното* налягане в изпълнения с радиация и сярка космос около Йо.

Като стана дума за радиация, тук тя бе в изобилие. И двамата я бяха регистрирали, а „Дамата“ се зае да я наблюдава и да им предава показанията. Лъчението не бе опасно за моравеки с дизайн като техния, но усещането за преминаващите през телата им неутронни и гама-лъчи все пак привлече вниманието им.

Манмът обясни, че ако са човешки същества и дишат бутилиран стандартен земен въздух, представляващ смес от 21% кислород и 79% азот, при налягане от 8 атмосфери натрупващите се и разширяващи се азотни мехурчета ще окажат гибелно въздействие върху тях — ще предизвикат азотна наркоза, ще изкривят преценките и емоциите им и ще направят излизането им на повърхността невъзможно без дълги часове на декомпресия на различни дълбочини. Моравеките обаче дишаха чист О-две и дихателните им системи компенсираха увеличеното налягане.

— Да хвърлим един поглед на противниците? — предложи Орфу от Йо.

Манмът тръгна напред. Докато се катереше предпазливо по заобления корпус на потъналата подводница, тинята около тях се

вдигна като същинска прашна буря.

— Можеш ли още да виждаш през финия радар? — попита Манмът. — Тази гадост ме ослепява във видимите честоти. Чел съм за нея във всички стари земни истории за спускане под вода. Първият водолаз на дъното или вътре в някой потънал кораб ще вижда всичко, докато за всички останали видимостта ще е нула — поне докато тинята и боклуците не се уталожат.

— Нулева видимост, а? — каза Орфу. — Е, добре дошъл в групата, амиго. Детайлният радар, който ползвам в серния пръстен на Йо, ми върши идеална работа тук. Виждам корпуса, гърбицата на ракетния отсек, наблюдателницата — счупеното платно — на тридесет метра пред мен. Ако ти трябва помощ, само кажи. Ще те водя за ръчичка.

Манмът изсумтя и премина на инфрачервено и радарно зрение.

Носеха се над ракетния отсек, на пет метра от самите ракети. И двамата се придвижваха с вградените си дюзи, като внимаваха да не ги насочват към прекатурените бойни глави.

А те си бяха точно прекатурени. Имаше четиридесет и осем ракетни тръби. Люковете на всички бяха широко отворени.

— Изглеждат тежки — отбеляза Манмът по теснолъчевия канал. Разбира се, всяка тяхна дума се предаваше на „Кралица Маб“ и спускателния кораб чрез радиошамандурата, която Манмът бе пуснал от „Смуглата дама“.

— Седем тона. — Орфу бе хванал един от огромните люкове: диаметърът му бе колкото самия йониец.

Екипажът бе наредил на корабния ИИ да отвори четиридесет и осемте люка, но самите ракети все още оставаха отделени от океана с куполи от синьо фибростъкло. От пръв поглед Манмът разбра, че задвижваните до повърхността от огромни количества азот ракети — двигателите им би трябвало да се запалят едва след като достигнат въздуха — с лекота биха пръснали похлупаците от фибростъкло.

Но те не бяха изхвърчали в издигащите се азотни мехури. Двигателите им не се бяха включили. Самите куполи от фибростъкло отдавна се бяха разпаднали и от тях бяха останали само чупливи сини фрагменти.

— Ама че каша — каза Орфу.

Манмът кимна. Каквото и да бе улучило „Меча на Аллах“, бе разрушило кърмата непосредствено над машинното отделение, бе направило на пух и прах двигателите и бе пуснало океана да се втурне по дължината на бумъра. Ударната вълна и водата бяха разбили ракетните отделения и бяха прекатурили самите ракети. Сега тук цареше пълен хаос. Някои от бойните глави все още сочеха приблизително нагоре, но повечето древни, корозирали ракетни двигатели с твърдо гориво бяха отгоре, а бойните глави лежаха погребани в тинята.

— Забрави за лесната шест хиляди деветстотин и дванадесет часова работа — излъчи Орфу. — Толкова ще ни трябва само за да се доберем до някои от бойните глави. И най-вероятно всяко по-сериозно използване на режещия лазер или преобръщането на ракетите ще доведе до взрив.

— Така е — каза Манмът. Сега тинята не му пречеше и той гледаше към бъркотията предимно на оптическите честоти.

— Някой от двама ви да има предложение? — попита премиер интеграторът Астейг/Че.

Манмът едва не подскочи. Знаеше, че всички на „Кралица Маб“ ги наблюдават, но бе толкова погълнат от изследването на корабокрушението, че мисълта за връзката почти бе излетяла от ума му.

— Да — каза Орфу от Йо. — Ето какво ще направим.

Описа процедурата колкото се може по-сбито и без технически термини. Вместо да се опитват да обезвреждат всяка от бойните глави според дългия протокол, изпратен им от премиер интеграторите, йониецът планираше двамата с Манмът да се справят по бързата процедура. Манмът щеше да докара „Смуглата дама“ точно над потопената подводница, да изпъне докрай телескопичните ѝ крака и да се настани над „Меча на Аллах“ като мътеща квачка. Щяха да използват прожекторите на „Дамата“, за да осветяват работната си площадка. След това с режещите лазери щяха да отделят бойните глави от ракетите-носители и с помощта на прости вериги и скрипци да ги пренесат в товарния отсек като кора яйца.

— Няма ли голяма вероятност черните дупки да достигнат критично състояние по време на този груб процес? — попита Чо Ли от мостика на „Кралица Маб“.

— Има — избоботи Орфу. — Обаче шансовете някоя да се активира, ако се размотаваме тук цяла година или повече, са сто процента. Така че по-добре да го направим по този начин.

Манмът докосна един от манипулаторите на йониеца и кимна в знак на съгласие. Беше сигурен, че радарите на Орфу са регистрирали знака му.

По канала се разнесе неприветливият глас на Сума IV:

— И какво смятате да правите с всичките тези бойни глави и техните седемстотин шейсет и осем черни дупки, след като ги натоварите в подводницата?

— Ще дойдете да ни вземете — каза Манмът. — Спускателният кораб ще изведе „Смуглата дама“ и товара ѝ смърт в космоса и ще пуснем дупките по пътя им.

— Спускателният кораб не е конфигуриран да лети отвъд пръстените — рязко отсече Сума IV. — А левкоцитните роботизирани бойни дрони в п- и е-пръстените със сигурност ще се нахвърлят върху нас.

— Ваш проблем — избоботи Орфу. — Сега се захващаме за работа. Ще ни трябват десет-дванайсет часа да разпарчетосаме бойните глави и да ги натоварим в „Смуглата дама“. Най-добре да сте измислили някакъв план, когато излезем на повърхността. Знаем, че разполагате и с други кораби освен „Кралица Маб“ — маскирани, отвъд пръстените или каквото е там. Гледайте да посрещнете спускателния кораб на ниска орбита и да ни отървете от тези боклуци. Не сме изминали целия път до Земята само за да я унищожим.

— Съобщението ви е прието — каза Астейг/Че. — Уведомяваме ви, че си имаме посетител. Точно в момента един малък кораб — аероскутер, доколкото мога да преценя — каца на орбиталния остров на Сикоракса.

Никакви церемонии не съпътстваха заминаването на Никой. В един момент той седеше в рееция се над земята аероскутер и бърбеше със стоящите до него Деймън, Хана и Том, а в следващия машината се наклони почти вертикално, силовото ѝ поле притисна пилота в седалката, аероскутерът се изстреля в небето като иглен залп и след секунди изчезна в ниските сиви облаци.

Ада се почувства измамена. Искаше ѝ се да има решаваща дума относно приятеля си, когото навремето познаваше като Одисей.

Решението за предоставянето на аероскутера на Никой бе взето само с един глас в повече. На всичкото отгоре решаващата дума бе не на някой от обитателите на Ардис, а на Елиън, плешивия водач на шестимата бегълци от Хъджис Таун, които бяха дошли с Хана и Никой на въздушния сал.

Гласувалите против отстъпването на аероскутера обитатели на Ардис побесняха. Имаше настояване за повторно гласуване. В гнева си хората се разкрещяха и дори започнаха да вдигат иглените пушки.

Ада застана наред настръхналата тълпа и обяви с висок и спокоен глас, че въпросът вече е решен. На Никой трябва да му се позволи да заеме аероскутера, но да го върне при първа възможност. Напомни, че разполагат с въздушния сал, сглобен от Никой и Хана на Голдън Гейт при Мачу Пикчу. Аероскутерът можеше да носи само шестима, докато салът побираше до четиринадесет души при нужда да побягнат към острова. Въпросът бе уреден.

Пушките бяха свалени, но недоволното мърморене продължи. През следващите часове стари приятели избягваха да погледнат Ада в очите и тя знаеше, че е използвала и последните си остатъци авторитет като лидер пред обитателите на Ардис.

Никога не се бе чувствала по-самотна от сега, след като Никой изчезна с аероскутера. Докосна леко издутия си корем. „Малки човече, сине или дъще на Харман, няма да си простя до края на живота си, ако това бе грешка, която те излага на опасност“.

— Ада? — обади се Деймън. — Можем ли да поговорим насаме?

Отидоха отгатък северната палисада до мястото, където навремето се намиреше пещта на Хана. Деймън ѝ разказа за срещата си с постчовека, който се бе представил като Мойра. Описа ѝ как изглеждала досущ като Сави на младини и как останала невидима за другите по време на събранието и гласуването.

Ада бавно поклати глава.

— Това е съвсем безсмислено, Деймън. Защо му е на някакъв постчовек да се явява в образа на Сави и да остава невидим за останалите? *Как* е възможно това? И защо да го прави?

— Не зная — каза Деймън.

— Каза ли нещо друго?

— Обеща да ми каже нещо за Харман след събранието, ако ѝ позволя да присъства.

— И? — Сърцето на Ада заби толкова силно, че отначало ѝ се стори, че детето се е размърдало в утробата ѝ — толкова жадна бе да чуе новините.

— След това каза само: „Не забравяй, че ковчегът на Никой е ковчег на Никой“ — отвърна Деймън.

Ада го накара да го повтори още два пъти, после каза:

— Това също е съвсем безсмислено.

— Зная — каза Деймън. Беше оклюмал, с отпуснати рамене. — Опитах се да я накарам да обясни, но тя... изчезна. Просто се изпари.

Ада го изгледа изпитателно.

— Сигурен ли си, че това наистина се е случило, Деймън? Всички работим прекалено много, спим твърде малко и непрекъснато сме под напрежение. Сигурен ли си, че призракът е бил истински?

Деймън също я изгледа. Погледът му бе ядосан и същевременно изпълнен със съмнение. Не каза нищо.

— Не забравяй, че ковчегът на Никой е ковчег на Никой — промърмори Ада. Огледа се. Хората се бяха заели със следобедните си задачи, но работните екипи се бяха разделили на групички, гласували по един и същи начин. Никой не разговаряше с плешивия Елиън. Ада с мъка потисна напиралите ридания.

Нито Никой, нито аероскутерът се върнаха този ден. Нито пък на следващия. И на по-следващия.

На третия ден Ада пое на управлявания от Хана несигурен въздушен сал заедно с ловния екип на Деймън отвъд кръга на войниците и се опита да прецени броя на безглавите корубести убийци. Беше прекрасна утрин — никакви облаци, синьо небе и топли ветрове, миришещи на пролет. Лесно забеляза, че броят на войниците зад трикилометровия радиус от Ямата се е увеличил.

— Трудно е да се прецени — прошепна тя на Деймън, макар да се намираха на триста метра над чудовищата. — Само на ей онази поляна трябва да са триста-четиристотин. Никога не ни се е налагало да броим толкова много неща. Какво мислиш? Петнайсет хиляди като цяло? Или повече?

— Повече, доколкото мога да преценя — спокойно отвърна Деймън. — Мисля, че сме обградени поне от тридесет-четиридесет хиляди.

— Не се ли уморяват да стоят така? — попита Ада. — Няма ли нужда да ядат? Да пият?

— Очевидно не — каза Деймън. — Навремето, когато ги смятахме за машини-слуги, никога не съм виждал някой да яде, да пие или да се уморява. А ти?

Ада не отговори. Онези времена ѝ изглеждаха прекалено далечни, за да се замисля за тях, макар да бяха свършили преди по-малко от година.

— Петдесет хиляди — промърмори Деймън. — Вероятно сега са към петдесет хиляди и всеки ден се прехвърлят нови.

Хана насочи сала на запад в търсене на дивеч.

На четвъртия ден бебето сетевос в Ямата беше пораснало колкото едногодишно теле — колкото някое от техните едногодишни телета, избити от войниците. Представляваше обаче само пулсиращ сив мозък с множество розови ръце на корема, жълти очи, трептящи отвори и още трипръсти длани върху сиви пипала.

„Мамо, мамо — шепнеше нещото в ума на Ада и в умовете на всички останали. — Вече трябва да изляза. Тази яма е прекалено малка и съм много гладен, не мога вече в нея“.

Беше ранна вечер, по-малко от час преди падането на здрача и на поредната дълга и тъмна зимна нощ. Групата се събра около Ямата.

Мъжете и жените все още гледаха да се делят на групи според начина, по който бяха гласували. Вече всички носеха иглени пушки и арбалети.

Кейсман, Кейман, Греоги и Едид стояха на ръба на Ямата и се целеха в съществото долу. Останалите се приближиха още повече.

— Хана, салът напълно ли е зареден? — попита Ада.

— Да — отвърна младата жена. — Първата пратка багаж е на борда, има място и за десет души. След това ще можем да качваме по четиринадесет на всяко пътуване.

— Колко време ти е нужно за достигане до острова и разтоварване?

— Четиридесет и две минути — каза Лейман и потърка чуканчетата на липсващите пръсти на дясната си ръка. — Тридесет и пет, когато са само хора.

— Много е — каза Ада.

Хана пристъпи по-близо до огъня, който бяха запалили до Ямата.

— Ада, пътуването до острова отнема петнадесет минути в едната посока. Машината просто не може да лети по-бързо.

— Аероскутерът щеше да стигне за по-малко от минута — обади се Лоус, един от най-ядосаните от обитателите на Ардис. — Можехме да се прехвърлим всички за по-малко от десет минути.

— Да, но сега аероскутера го няма — каза Ада безизразно. Неволно погледна на югозапад, към реката и острова, но и към гората, в която чакаха петдесет-шестдесет хиляди войникси.

Никой бе прав. Дори и цялата колония да избягаше на острова, войниксите щяха да стигнат дотам след броени часове — а може би и след минути. Макар факс възелът на Ардис все още да не работеше — там имаше денонощно хора, които непрекъснато го изпробваха, — войниксите се прехвърляха. По някакъв начин го умееха. Ада осъзна, че на целия свят няма място, където да са в безопасност от убийците.

— Да приготвим вечеря — високо каза тя. Всички чуваха неприятния глас на изчадието в умовете си.

„Мамо, тате, време е да изляза оттук. Отворете скарата, иначе аз ще го направя. Вече съм по-силен. Гладен съм. Искam при вас, мамо, тате“.

Греоги, Деймън, Хана, Елиън, Боуман, Едид и Ада разговаряха до късно през нощта. Над тях, както винаги, безмълвно проблясваха и се въртяха екваториалният и полярният пръстен. Големият черпак бе увиснал ниско над хоризонта на север. Лунният сърп приличаше на нокът.

— Мисля да се откажем от идеята за острова и утре по изгрев да започнем да евакуираме колкото се може повече хора до Голдън Гейт при Мачу Пикчу — каза Ада. — Трябваше да го направим още преди седмици.

— На тъпия въздушен сал ще му трябват седмици, за да стигне до Голдън Гейт — каза Хана. — Освен това може да се счупи и така и да не стигне дотам. Никой не е тук да го оправя и хората в сала ще се окажат в безизходица.

— С нас е свършено, ако се счупи и тук — каза Деймън. Докосна Хана по рамото, тъй като младата жена като че ли оклюма. — Ти свърши изумителна работа, като го поддържах в работно състояние, Хана. Но това е технология, която просто не разбираме.

— От каква ли технология *изобщо* разбираме? — промърмори Боуман.

— От арбалети — каза Едид. — Станали сме направо майстори в изработването на арбалети.

Никой не се разсмя. Няколко минути всички мълчаха.

— Припомнете ми защо войниксите не могат да се доберат до жилищните райони на онзи мост при Мачу Пикчу — каза Едид.

— Жилищните мехури са като гроздове — каза Хана, която бе прекарала там най-дълго от останалите. — Само дето са свързани помежду си. Прозрачна пластмаса или нещо подобно. Технологията е от Изгубената ера, а може да е и постчовешка — някакъв вид силово поле непосредствено над повърхността на стъклото. Войниксите просто се пързаят по него.

— Нещо такова имаше и по прозорците на трактора, с който Сави ни откара от Ерусалим до Средиземноморския басейн — каза Деймън. — Тя го нарече поле с нулево триене, против дъждовете. Обаче свърши работа и против войниксите и калибаните.

— С удоволствие бих видял някой от онези калибани. И самото същество Калибан, за което споменахте — каза Елиън. Устата и цялото лице на плешивия мъж сякаш винаги изразяваха сила и любопитство.

— Не, и двете гледки не биха ти доставили никакво удоволствие — тихо каза Деймън. — Особено истинският Калибан. Повярвай ми.

Последва тишина. Накрая Греоги каза онова, което мислеха всички.

— Ще трябва да теглим сламки... да хвърляме жребий. Четиринадесет отиват до Моста. Могат да вземат оръжия, вода и амуниции, може би да ловуват по пътя. Другите оставаме.

— Четиринадесет от петдесет и четирима с шанс за оцеляване? — обади се Едид. — Не ми се струва справедливо.

— Хана ще бъде една от заминаващите — каза Греоги. — Ще върне въздушния сал, ако първите четиринадесет се доберат до Моста.

Хана поклати глава.

— Можеш да управляваш машинарията толкова, колкото и аз, Греоги. Можем да научим и всеки друг да го прави не по-зле. Не искам да попадам автоматично на първия курс, а знаеш... *знаеш...* че няма да има втори. Не и като се има предвид в какво състояние е салът. Не и при продължаващите да се събират войникси. Не и с този сетевос, който с всеки час става все по-силен и по-силен. Четиринадесет души ще имат шанс да останат живи. Останалите ще умрат тук.

— Тогава да решаваме веднага щом се съмне — каза Ада.

— Може да се стигне до сбивания — каза Елиън. — Хората са разгневени, гладни, негодуват. Може и да не пожелаят да теглят сламки, за да се разбере кой ще живее и кой ще умре. Може да се втурнат моментално към сала, или след като се окаже, че не им се е паднало място.

Ада кимна.

— Деймън, вземи десетима от най-добрите си хора и им нареди да заобиколят сала и да го пазят още преди да съм свикала събранието. Едид, ти и приятелите ти се опитайте тихомълком да съберете колкото се може повече от свободните оръжия.

— Повечето хора вече спят с пушките си — каза русокосата жена. — Няма да позволят на никого да им ги отнеме.

— Направи каквото можеш. Ще говоря с всички. Ще им обясня защо това е единствената надежда.

— Изгубилите ще искат да бъдат извозени до острова — каза Греоги. — Най-малкото това.

Боуман кимна.

— Аз лично бих искал. И ще искам, ако не изтегля печеливша сламка.

Ада въздъхна.

— Това няма да ни донесе нищо добро. Убедена съм, че островът е просто друго място за умирање... войниксите ще са там минути след нас, ако бебето сетевос не е там да ни защитава. Но ще го направим. Ще откараме онези, които искат да отидат, а след това четиринадесетимата ще заминат за Моста.

— Ще бъде загуба на време — каза Хана. — И само ще натовари още повече сала.

Ада разпери ръце.

— Но и може да не позволи на хората да се избият помежду си, Хана. Салът дава шанс на четиринадесет души. А останалите трябва да изберат къде да останат и да умрат. Това все пак е нещо — ако не друго, то поне илюзия за възможност за избор.

Никой нямаше какво да добави, така че се разотидоха по палатките и постелките си.

Хана тръгна след Ада и я хвана за ръка.

— Ада — прошепна младата жена, — имам чувството, че Харман е все още жив. Надявам се да си сред четиринадесетте.

Ада се усмихна и белите ѝ зъби проблеснаха на светлината на пръстените.

— Аз също имам чувството, че Харман е жив, мила. Но няма да бъда от четиринадесетимата. Няма да участвам в тегленето на жребия. Оставам в Ардис.

В края на краищата от целия им план не излезе нищо.

Точно след изгрев Ада се събуди със стряскане от допира на нечий студени ръце в съзнанието и в утробата си.

„Мамо, намерих си едно малко момченце. Ще остане вътре няколко месеца, докато не го науча на някои неща — на чудесни неща. А сега излизам да си играя!“

Ада изкрещя, когато усети умът от Ямата да докосва развиващия се ум на плода в тялото ѝ.

Бебето сетевос беше огънало пръчките на скарата и промушваше сивия си мозък-тяло през отвора. Съществуващото вече бе разперило

Внезапно от всички посоки се разнесе шум — бръмчене, свирене, бучене. Беше ужасяващ, все още далечен, но приближаваше все повече и бръмченето и драскането отекваше през гората и в хълмовете.

— Какво... — започна Кейсман.

— Войниксите. — Деймън взе пушката на Ада от ръцете ѝ, сложи ѝ нов пълнител и ѝ я върна. — Идват накуп.

81.

Стоя тук, гледам и слушам как полудява един бог.

Не съм сигурен що за помощ бих могъл да търся на Олимп за моите обкръжени и умиращи ахейци, но сега се намирам в капан — също толкова сигурен, колкото и капанът на гърците, притиснати на брега от приближаващите троянци и очакващи сигурната си смърт. Стоя тук в спарващия хамелеонски костюм, рамо до рамо с хиляди безсмъртни, опитвам се да не дишам, за да не се издам, наблюдавам и слушам как царят на боговете Зевс се обявява за единствен и вечен Всемогъщ Бог.

Не би трябвало да се притеснявам, че ще ме забележат. Боговете около мен са се втренчили в Зевс, безсмъртните им челюсти са увиснали, богоподобните им уста са зейнали широко, а божествените им олимпийски очи гледат невярващо.

Зевс се е побъркал. Тъмните му очи сякаш са се забили в мен, докато дрънка за скорошното си издигане към върховната Божественост. Сигурен съм, че ме вижда. В очите му се чете самодоволното търпение на котка, държаща мишка между лапите си.

Поставям облечената си в дебелия материя длан върху медальона за телепортиране, висящ на гърдите ми под лепнещия маскировъчен костюм.

Но къде да отида? Връщането на брега при ахейците означава сигурна смърт. Пренасянето в Илион да видя Елена означава удоволствия и оцеляване, но пък ще съм предал... предал кого? Гърците дори не ме забелязваха, докато бродех сред тях — поне не и след като Ахил и Одисей изчезнаха от другата страна на затварящата се брана-дупка. Защо да съм лоялен към тях, когато те не са към мен...

Но все пак съм.

Покрай Одисей — само при мисълта за него в съзнанието ми моментално изникват порнографски образи — се сещам, че мога да се телепортирам и на „Кралица Маб“. Това би било най-безопасното място за мен, макар че всъщност нямам място сред моравеките.

Нищо не е наред. Струва ми се, че каквото и да предприема, то ще е най-обикновено страхливо предателство.

Предателство на кого, за Бога? — питам се, като споменавам напразно името Божие дори докато новият Господ и единственият Всемогъщ Бог във вселената ме гледа право в очите, докато пръска слюнки и довършва заплашителната си високопарна тирада.

Последните думи на Господаря Зевс не са „ИМА ЛИ ВЪПРОСИ?“, но като едното нищо може да е останал сигурен в липсата им поради гробното мълчание, което изпълва Голямата зала на боговете.

И тогава най-внезапно, най-необяснимо — с оглед на реалновремевия ужас на ситуацията — неумиращият педант някъде дълбоко в мен; набеденият учен вместо бившият схоластик бива поразен от Милтънов^[1] стих на Луцифер — *ще издигна престола си по-горе от Божиите звезди...*^[2]

Нещо изтръгва покрива и горните етажи на Голямата зала на боговете и над главите на всички се разкрива голото небе и нещо огромно и безформено. Зарежават ветрове и гласове.

Стената се срутва. Грамадни фигури, някои от които смътно човекоподобни, разбиват зидария, събарят колони, спускат се от небето и се хвърлят срещу насъбралите се богове. Всеки безсмъртен с малко здрав разум се телепортира или си плюе на петите. Аз съм замръзнал на място.

Зевс скача на крака. Златната му броня и оръжията му са на няма и шест метра от мястото, където се намира, но разстоянието е прекалено голямо. Прекалено много фигури приближават прекалено бързо бащата на боговете, за да има възможност да се въоръжи.

Той вдига ръка и я дърпа назад, за да хвърли мълния, да поразии враговете си с гръмотевица.

Нищо не се случва.

— Ай! Ай! — крещи Зевс и зяпва невярващо празната си ръка, сякаш гледа предател. — Стихиите не ми се подчиняват!

— **НЯМА СПАСЕНИЕ! НЯМА МИЛОСТ!** — прогърмява глас от движещата се маса буреносни облаци, надвиснала над полуразрушената сграда и биещите се богове и фигури. — **СЛЕЗ СЕГА С МЕН, УЗУРПАТОРЕ. ОНЕЗИ, КОИТО ОСТАВАТ, НЕ ОБИЧАТ ТРОНОВЕ, ОЛТАРИ, СЪДИЙСКИ КРЕСЛА И**

ВСИЧКИ ОНЕЗИ УЖАСНИ ФОРМИ, ОМРАЗНИ НА БОГ И ЧОВЕК. ЕЛА, УЗУРПАТОРЕ, ТИРАНЕ НА СВЕТА. ЕЛА В НОВИЯ СИ ДОМ — ЧУЖД, ВРАЖДЕБЕН, ПРОТИВЕН, ТЪМЕН И МЪЧИТЕЛЕН.

Освен с оглушителните си децибели, ужасяващият глас е още по-ужасяващ заради спокойствието си.

— Не! — крещи Зевс и се телепортира някъде.

Чувам биещите се край мен безсмъртни да крещят: „Титани!“ и „Кронос!“ и побягвам, моля се да съм останал невидим в моравекския си хамелеонски костюм, тичам навън през падащите колони, покрай сражаващите се фигури, през мълниците, към накъсаното от пламъци синьо небе над върха на Олимп.

Някои от олимпийските богове вече са се добрали до летящите си колесници и са влезли в битка с по-големи и по-странни возила и с техните неописуеми кочияши. Навсякъде по бреговете на Езерото на калдерата богове се сражават с титани — виждам как някаква фигура, която може да е единствено Кронос, е подхванала едновременно Аполон и Арес, — докато чудовища притискат боговете и ги карат да побягнат.

Изведнъж ме хващат. Нечия могъща ръка ме сграбчва и ме спира, приковава дясната ми ръка, преди тя да се докосне до телепортаторния медальон, и смъква хамелеонския ми костюм като дете, нетърпеливо свалящо опаковката на коледния си подарък.

Виждам, че това е Хефест, брадатият бог-джудже на огъня, Главният майстор на Зевс и олимпийските богове. На тревата зад него се търкалят някакви подобни на железни гюлета неща.

— Какво правиш тук, Хокънбери? — озъбва ми се чорлавият бог. Макар да е джудже за останалите олимпийци, е по-висок от мен с цели тридесет сантиметра.

— Как успя да ме видиш? — успявам да измъдря. Виждам, че на трийсетина метра от мен Кронос като че ли е убил Аполон с огромната си сопа. Приличащото на буреносен облак същество, носещо се над Залата на боговете, сякаш се разтваря в духащите около върха на Олимп ветрове.

Хефест се изсмива и потупва някакво устройство от стъкло и бронз, което се мотае на гърдите му наред със стотици други мънички джунджурии.

— Разбира се, че можех да те виждам. Както и Зевс. Нали затова ме накара да *те направя*, Хокънбери. Целият замисъл бе днешното му издигане като Върховно божество да бъде *наблюдавано* — при това наблюдавано от някой, който би могъл да *го опише адски добре*. Нали знаеш, всички тук сме постписмени.

Преди да успее да помръдна или да кажа нещо, Хефест сграбчва тежкия телепортаторен медальон, отскубва го от шията ми — къса верижката — и го прави на сол с яката си ръка с къси дебели месести пръсти.

„О, Боже всемогъщи, Христе, о, не...“ — успявам да помисля, докато богът на огъня отваря стиснатия си юмрук, колкото да изсипе парчетата злато в широко отворения джоб на гърдите си.

— Не се насирай от страх, Хокънбери — изсмива се той. — Това нещо никога не е работило. Не виждаш ли — *няма никакъв шибан механизъм!* Само циферблата, да си го върткаш напред-назад. Това винаги си е било проста залъгалка.

— Работеше... винаги е... дойдох от... използвах го да...

— Не, не си — казва Хефест. — Конструирах те с необходими за квантовото телепортиране наногени. Като нас, боговете. Просто не трябваше да го знаеш, докато не му дойде времето. Само дето Афродита много бързо сгази лука — даде ти фалшивия медальон, за да те използва в заговора си за убийството на Атина.

Оглеждам се обезумял. Голямата зала на боговете се е срутила. Сред съборените колони играят пламъци. Битката се е разгоряла навсякъде, но върхът се опразва — все повече и повече богове си обират крушите и се мъчат да се скрият някъде по Илион-Земя. Тук-там се отварят брана-дупки и титаните заедно с чудовищните същества се впускат да преследват бягащите богове. Съществото-Буреносен облак, което бе изтръгнало покрива и горните три етажа на Голямата зала, е изчезнало.

— Трябва да ми помогнеш да спася гърците — казвам и едва сега усещам, че зъбите ми тракат.

Хефест отново се изсмива и търка с опакото на покритата си със сажди ръка мръсната си уста.

— Вече опразних тази шибана Илион-историческа Земя от всички други хора — казва той. — Защо да спасявам гърците? Или пък троянците? Да са направили нещо за мен напоследък? Е, ще ми

трябват малко хора там долу да ме почитат, когато след няколко дни заема трона на Олимп...

Зяпвам го. В момента мога само това.

— *Ти* си премахнал хората? *Ти* си сложил населението на Илион-Земя в синия лъч от Делфи?

— Че кой друг, мамка му? Зевс ли? С техническия си гений, дето го няма? — Хефест поклаща глава. Братята-титани Кронос, Япет, Хиперион, Крий, Кой и Океан вървят към нас. Целите са покрити със златната кръв на боговете.

Внезапно от горящите развалини се появява Ахил. Облечен е в златната си броня, прекрасният му щит също е опетнен от кръвта на безсмъртните, дългият му меч е изваден, очите му се взират почти безумно изпод изцапания със сажди и мръсотия златен шлем.

— Зевс избяга! — крещи той на Хефест, без да ми обръща внимание.

— Разбира се — отговаря богът на огъня. — Да не би да очакваш да се помотава тук и да чака Демогоргон да го замъкне в Тартара?

— Не мога да открия местоположението му на локатора на холобасейна! — крещи Ахил. — Принудих Диона, майката на Афродита, да ми помогне. Тя каза, че можела да го открие във всяка точка на вселената. Провали се и я разфасовах. Къде е той?

Хефест се усмихва.

— Бързоноги мъжеубиецо, помниш ли онова място, където Зевс остана скрит от очите на всички, когато Хера искаше да го изчука и да го приспи за цяла вечност?

Ахил сграбчва бога на огъня за рамото и почти го повдига от земята.

— Домът на Одисей! Закарай ме там! Веднага!

Очите на Хефест се свиват в цепки, в които не се чете и капка веселост.

— Не се опитвай да заповядваш на бъдещия господар на Олимп, смъртни. Сингуларност като теб трябва да се отнася с повече уважение към висшестоящите.

Ахил отпуска хватката си.

— Моля те. Моля те!

Хефест кима и се обръща към мен.

— Ти също ела, схоластико Хокънбери. Зевс искаше да си тук този ден. Искаше да си очевидец. Е, ще бъдеш очевидец.

---

[1] Джон Милтън (1608–1674), английски поет — Б.пр. ↑

[2] Исаия 14:13 и Дж. Милтън, „Изгубеният рай“ — Б.пр. ↑

Моравеките на борда на „Кралица Маб“ приемаха всичко случващо се на живо, в реално време — нанокамерите на Одисей работеха безупречно, — но Астейг/Че не прехвърли образа на Манмът и Орфу, които работеха на дъното на земния океан. Двамата вече бяха прекарали шест от общо дванадесетте часа работа по изрязването и натоварването на седемстотин шестдесет и осемте черни дупки и никой на „Кралица Маб“ нямаше желание да ги разсейва.

А ставащото в момента можеше спокойно да се квалифицира като разсейващо.

Правенето на любов — ако можеше да се нарече така едва ли не насилственото съвкупяване между Одисей и жената, която се бе нарекла Сикоракса — се намираше в една от временните паузи. Двамата се бяха проснали голи върху разбърканите възглавници, пиеха вино от големи чаши с две дръжки и ядяха плодове, когато някакво чудовищно създание с хриле на амфибия, зъби, нокти и ципи между пръстите на краката отмести завесите и зашляпа към покоите на Сикоракса.

— Мисля, че Калибан трябваше да обяви, че се готви да превърне кратуната на пихтия, когато чу люка да се завърта. Нещо дойде да те види, майко. Има месо по носа и тлъстите пръсти. Кажи, майко, и в Негово име ще сваля вкусната му плът от меките му като тебешир кокали.

— Не, Калибан, благодаря ти, скъпи — каза голата жена с боядисаните в пурпурно вежди. — Нека посетителят ни да влезе.

Приличащото на амфибия създание на име Калибан направи крачка встрани. В помещението влезе една по-възрастна версия на Одисей.

Всички моравеки, дори онези, които понякога имаха проблеми с различаването на едно човешко същество от друго, забелязаха приликата. Младият Одисей, проснат гол върху копринените възглавници, зяпаше тъпо по-стария Одисей. Възрастната версия бе със също толкова нисък ръст и широк гръден кош, но имаше повече

белези, сива коса, посивяващата му брада бе по-гъста и като цяло изглеждаше много по-внушително от пътника на „Кралица Маб“.

— Одисее — каза Сикоракса. Гласът ѝ звучеше изненадано, доколкото можеха да преценят моравекските вериги за анализ на речта.

Той поклати глава.

— Сега името ми е Никой. Поласкан съм да те видя отново, Цирцея.

Жената се усмихна.

— Е, значи и двамата сме се променили. Сега за света и за самата себе си съм Сикоракса, мой покрит с белези Одисее.

Младият Одисей понечи да стане, ръцете му се свиха в юмруци, но Сикоракса направи едно движение с лявата си ръка и той падна върху възглавниците.

— Ти си Цирцея — каза мъжът, който се нарече Никой. — Винаги си била Цирцея. Винаги ще бъдеш Цирцея.

Сикоракса съвсем слабо сви рамене и тежките ѝ гърди се олюляха. Младият Одисей се бе проснал вляво от нея. Тя потупа свободните възглавници отдясно.

— Седни до мен... Никой.

— Не, Цирцея, благодаря — отвърна облеченият в туника, шорти и сандали мъж. — Ще остана прав.

— *Ще дойдеш и ще седнеш до мен* — с напрегнат глас каза Сикоракса и направи сложно движение с дясната си ръка. Пръстите ѝ се движеха в точно определен ред.

— Не, благодаря, ще остана прав.

Тя примигна. Този път изненадата ѝ бе по-голяма, доколкото можеха да преценят моравекските анализатори на мимиките и емоциите.

— Моли^[1] — каза Никой. — Мисля, че ти е познато. Прави се от рядък черен корен, от който всяка есен се ражда по едно млечнобяло цвете.

Сикоракса бавно кимна.

— Боже мой, доста си попътувал. Но нима не си чул? Хермес е мъртъв.

— Това няма значение — каза Никой.

— Всъщност наистина няма. Как стигна дотук, Одисее?

— Никой.

— Как стигна дотук, Никой?

— Използвах стария скутер на Сави. Трябваха ми почти четири дни пълзене от една орбитална буца до друга, като през цялото време се криех от онези твои роботизирани пазачи или им избягвах в стелт режим. Трябва да разкараш тези неща, Цирцея. Или аероскутерите трябва да бъдат оборудвани с тоалетни.

Сикоракса тихо се засмя.

— И защо да се отървавам от прехващачите?

— Защото те моля.

— И защо ми е да правя каквото ме помолиш, Оди... Никой?

— Ще ти кажа, когато приключа с исканията си.

Калибан изръмжа зад гърба на Одисей. Човекът не му обърна внимание.

— Непременно — каза Сикоракса. — Продължавай с исканията си.

По усмивката ѝ личеше, че въпросните искания не я вълнуват ни най-малко.

— Първо, както казах, махни орбиталните прехващачи. Или поне ги препрограмирай така, че космическите апарати да могат отново да се движат безопасно в пръстените и между тях...

Усмивката на лицето на Сикоракса не изчезна. Но и гримираните ѝ в пурпур виолетови очи не станаха по-топли.

— Второ — продължи Никой, — искам да премахнеш съдържащото поле над Средиземноморския басейн и да вдигнеш полетата на Херкулесовите ръце.

Вещицата се изсмя.

— Ама че необичайно искане. Образуването се цунами ще причини истинска катастрофа.

— Ще го направиш постепенно, Цирцея. Зная, че можеш. Напълни отново басейна.

— Преди да продължиш, искам да чуя поне един довод защо да го правя — студено каза тя.

— В Средиземноморския басейн има неща, с които старостилните човеци няма да разполагат в близко бъдеще.

— Имаш предвид депата — каза Сикоракса. — Космическите кораби, оръжията...

— Много неща — каза Никой. — Пусни винотъмното море да изпълни отново Средиземноморския басейн.

— Може и да не си забелязал при пътешествията си, но старостилните човеци са на границата на изчезването — каза Сикоракса.

— Забелязах. И въпреки това искам да напълниш Средиземноморския басейн. Внимателно и бавно. И докато го правиш, да махнеш онази щуротия Атлантическия пролом.

Сикоракса поклати глава и вдигна чашата с двете дръжки, за да отпие глътка вино. Не предложи на Никой. Младият Одисей лежеше по гръб с изцъклен поглед, очевидно неспособен да помръдне.

— Това ли е всичко? — попита тя.

— Не — каза Никой. — Освен това искам да активираш всички факс възли за старостилните хора, всички функции и останалите на екваториалния и полярния пръстен възстановителни резервоари.

Сикоракса не отговори.

— И накрая — каза Никой, — искам да пратиш опитоменото си чудовище долу да каже на Сетевос, че Тихия идва на тази Земя.

Калибан изсъска и изръмжа.

— Май дошло е време да отскубнем здравите крака на човечето и да му оставим чукачетата, на които да клечи и да си помисли. Той могъщ е и е Господар, и този нещастник ще получи червей — не, два червея — заради това, че произнася името му всуе.

— Тишина! — отсече Сикоракса и се изправи. В голотата си изглеждаше по-царствена от всяка кралица с всичките ѝ регалии. — Никой, Тихия идва ли на тази Земя?

— Мисля, че да.

Тя като че ли се отпусна, взе чепка грозде от купата върху възглавниците и я предложи на Никой. Той поклати глава.

— Искаш прекалено много от мен за един стар и не-Одисей — меко каза тя и закрачи между покритото с възглавници ложе и мъжа. — Какво ще ми дадеш в замяна?

— Ще ти разкажа за пътешествията си.

Сикоракса отново се изсмя.

— Зная за пътешествията ти.

— Този път не знаеш. Тези продължиха двадесет години, не десет.

Прекрасното лице на вещицата се изкриви в нещо, което моравеките интерпретираха като презрителна физиономия.

— И винаги търсиш едно и също... твоята Пенелопа.

— Не — отвърна Никой. — Не и този път. Този път, когато прати младия мен през портата Калаби-Яу, в своите скитания в пространството и времето, които за мен продължиха двадесет години, търсих теб.

Сикоракса спря и го зяпна.

— Теб — повтори Никой. — Моята Цирцея. Обичахме се добре и правихме любов много пъти през тези двадесет години. Откривах те в твоите превъплъщения като Цирцея, Сикоракса, Алис и Калипсо.

— Алис? — изненада се вещицата.

Никой само кимна.

— Тогава имах ли междинка между предните зъби?

— Да.

Сикоракса поклати глава.

— Лъжеш. Във всички потоци на реалността всичко е едно и също, Одисее-Никой. Спасявам те, измъквам те от морето, помагам ти, храня те с медовина и най-отбрана храна, лекувам раните ти, къпя те, показвам ти плътска любов по начин, за който само можеш да мечтаеш, предлагам ти безсмъртие и вечна младост, а ти винаги си тръгваш. Винаги ме напускаш заради онази шавлива кучка Пенелопа. И заради сина си.

— През изминалите години видях сина си — каза Никой. — Израснал е прекрасен мъж. Вече нямам нужда да го виждам отново. Искam да остана с теб.

Сикоракса се върна при възглавниците си и отпи от големия бокал с двете дръжки.

— Мисля да превърна всичките ти моравекски спътници в свине — най-сетне каза тя.

— Защо не? — сви рамене Никой. — Правеше така с всичките ми хора в останалите светове.

— Какви свине според теб ще се получат от моравеките? — попита вещицата. Тонът ѝ бе дружелюбно-разговорлив. — Може би пластмасови касички?

— Мойра се събуди отново — каза Никой.

Вещицата примигна.

— Мойра? Защо е избрала да се събужда сега?

— Не зная — каза Никой, — но е в тялото на младата Сави. Видях я в деня, когато напуснах Земята, но не разговаряхме.

— Тялото на Сави? — повтори Сикоракса. — Какво е замислила? И защо точно сега?

— Мисля — обади се Калибан зад Никой, — че Той е направил старата Сави от мокра глина, за да има синът Му какво да дъвче и яде, да добави медена пита и чушки, да дъвче врата ѝ, докато пенести мехури се издигат, бързо, бързо, докато личинки лудуват през мозъка ми.

Сикоракса стана и отново закричи напред-назад, приближаваше до Никой и вдигаше ръка сякаш да докосне голите му гърди, след което се отдръпваше. Калибан изсъска и се сви, поставил длани върху гранита, с огънат гръб, спуснал ръце право надолу между свитите си мощни крака. Жълтите му очи гледаха заплашително, но си остана там, където му бе казано.

— Знаеш ли, не мога да пратя сина си да каже на баща си Сетевос за Тихия — меко каза вещицата.

— Зная, че това... *нещо*... не е твой син — каза Никой. — Сътворила си го от лайна и дефектна ДНК в пълен със зелена слуз резервоар.

Калибан изсъска и отново започна с отвратителното си неразбираемо дърдорене. Сикоракса му махна да млъкне.

— Знаеш ли, че точно в момента твоите моравекски приятели извеждат на орбита над седемстотин черни дупки? — попита тя.

Никой сви рамене.

— Не, но се надявах да го направят.

— Къде са ги намерили?

— Знаеш откъде трябва да са се появили. Седемстотин шейсет и осем бойни глави с черни дупки. Има само едно място за тях.

— Невъзможно — каза Сикоракса. — Запечатах онова корабокрушение в стазисно яйце преди почти две хилядолетия.

— А двамата със Сави го отворихме преди повече от век — каза Никой.

— Да, гледах как двамата с онази кучка тичахте нагоре-надолу с безнадеждните си дребни интрижки — каза Сикоракса. — Какво по

дяволите се надяваше да постигнеш с онези връзки с Илион чрез торинския саван?

— Подготовка — каза Никой.

— За какво? — разсмя се Сикоракса. — Да не би да смяташ, че тези две раси на човешкия вид някога ще се срещнат? Стига глупости. Гърците и троянците и техните издънки ще излапат твоите наивни старостилни човеци на закуска.

Никой сви рамене.

— Спри тази война с Просперо и да видим какво ще стане.

Сикоракса стовари бокала на съседната маса.

— Да напусна бойното поле, докато копелето Просперо остава на него? — рязко каза тя. — Не говориш сериозно.

— Напротив — отвърна Никой. — Старата същност на име Просперо е съвсем луда. Дните му са преброени. Но ти можеш да се махнеш, преди същата лудост да обхване и теб. Да се махаме оттук, Цирцея. Ти и аз.

— Да се махаме? — Гласът на вещицата бе много нисък и крайно недоверчив.

— Зная, че тази скала има термоядрени двигатели и генератори на брана-дупки, които могат да ни отведат до звездите, че и отвъд тях. Ако се отегчим, ще преминем през вратата на Калаби-Яу и ще се любим през цялата богата вселена на историята — ще можем да се срещаме на различна възраст и да носим различни тела с такава лекота, с каквато сменяме дрехите си, да пътуваме през времето и да се срещаме със самите себе си, докато се любим, да спираме дори самото време, за да можем да вземем участие в собственото ни любене. Тук разполагаш с достатъчно храна и въздух, за да ни е удобно и хиляда години — или десет хиляди, ако ти се хареса.

— Забравяш — каза Сикоракса и отново закрачи напред-назад. — Ти си смъртен. След двадесет години ще сменям омърляните ти гащи и ще те храня с лъжичка. След четиридесет ще си мъртъв.

— Навремето ми предложи безсмъртие. Възстановителните резервоари са все още на острова ти.

— Ти *отхвърли* безсмъртието! — изкрещя Сикоракса, вдигна тежкия бокал и го запрати към него. Никой се извърна, но краката му не помръднаха от мястото, където се бяха заковали. — *Отхвърляше го отново и отново!* — продължи да крещи тя, дереше страните си с

нокти. — Хвърляше го в лицето ми, за да се върнеш при безценната си... Пенелопа... всеки път, неизменно. Надсмиваше ми се.

— Не и сега. Ела, махни се оттук с мен.

Лицето ѝ бе изкривено от гняв.

— Трябва да оставя Калибан да те убие и да те изяде. Ще се смея, докато изсмуква мозъка от раздробените ти кости.

— Тръгни с мен, Цирцея — каза Никой. — Активирай факсовете и функциите, пусни старите Херкулесови ръце и другите ненужни играчки и ела с мен. Бъди отново моята любовница.

— Ти си *стар* — изсумтя тя. — Стар, покрит с белези и побелял. Защо да избирам старец вместо този изпълнен с живот младеж? — Тя погали бедрото и отпуснатия пенис на очевидно хипнотизирания и неподвижен по-млад Одисей.

— Защото този Одисей няма да те напусне през вратата на Калаби-Яу след седмица, месец или осем години, както ще стори младият — каза Никой. — И защото този Одисей те обича.

Сикоракса издаде задавен звук, който приличаше на ръмжене. Калибан го повтори като ехо.

Никой бръкна под туниката си и извади тежкия пистолет, който бе скрил под широкия пояс на кръста си.

Вещицата спря да крачи и севтрени в него.

— Не си помисляй, че с това нещо можеш да нараниш *мен*.

— Не съм го донесъл да наранявам теб — каза Никой.

Тя стрелна с виолетовия си поглед замръзналия млад Одисей.

— Да не си полудял? Знаеш ли каква бъркотия ще предизвика това на квантово ниво? Играеш си с *хаоса* дори само като си мислиш за подобни неща. Ще разрушиш цикъла, който върви по хиляди нишки от хиляди...

— Който върви прекалено дълго — каза Никой. И стреля шест пъти. Всеки изстрел сякаш бе по-гръмък от предишния. Шестте тежки куршума се забиха в голия Одисей, разкъсаха гръдния му кош, направиха на пихтия сърцето му, улучиха го точно между очите.

Тялото на младия мъж се тресеше от ударите, после се свлече на пода, като остави червени следи по копринените възглавници и растяща локва кръв върху мраморните плочи.

— Решавай — каза Никой.

[1] Моли — чудодееен корен, даден на Одисей от Хермес, за да се предпази от магиите на Цирцея (Кирка). — Б.пр. ↑

83.

Не зная дали се телепортирах сам чрез собствената си вградена способност, или просто защото държах Хефест за ръкава, докато той се телепортираше. Няма значение. Тук съм.

Тук, в дома на Одисей. Някакво куче лае като полудяло, докато заедно с Хефест и Ахил изникваме от нищото, но само един поглед на нахлупилия кървавия си шлем мъжеубиец е достатъчен и песът с вой побягва през двора, подвил опашка.

Намираме се в преддверието на голямата зала за пиршества в Одисеевия дом на остров Итака. Над постройката и двора бръмчи някакво силово поле. Край дългата маса в залата не се излежават нахални кандидати, няма тръпнеща Пенелопа, няма го безсилния Телемах с неговите заговори, слуги не сноват напред-назад и не пилеят храната и виното на отсъстващия Одисей за мързеливите нехранимайковци. Помещението обаче изглежда така, сякаш Избиването на женихите вече се е случило — столовете са преобърнати, огромният гоблен на стената е скъсан и лежи върху масата и пода, напоен с разляно червено вино, и дори огромният лък на Одисей — онзи, който според легендата може да бъде опънат единствено от него и който е толкова прекрасен и уникален, че героят е решил да не го взима със себе си в похода срещу Троя — сега лежи на каменния под наред купчина от прочутите Одисееви назъбени стрели за лов.

Зевс рязко се извърта. Облечен е в същите меки одежди, които носеше на олимпийския трон, но сега не е толкова огромен. Но макар и да се е свил, за да се побере в помещението, си остава два пъти по-висок от Ахил.

Бързоногият мъжеубиец ни прави знак да останем назад, вдига щита, вади меча си и пристъпва в залата.

— Сине мой — прогърмява Гръмовержецът, — спести ми детския си гняв. Нима искаш с един ужасен удар да извършиш богоубийство, тираноубийство и отцеубийство едновременно?

Ахил продължава напред, докато не застава срещу Зевс от другата страна на широката маса.

— Бий се, старче.

Зевс продължава да се усмихва — изобщо не изглежда разтревожен.

— Помисли, бързоноги Ахиле. Поне веднъж използвай мозъка си вместо мускулите или хуя си. Да не би да искаш *този* безполезен инвалид да седне на златния олимпийски трон? — Зевс кима към Хефест, който стои безмълвно на входа до мен.

Ахил не обръща глава.

— Поне веднъж помисли — повтаря Зевс и дълбокият му глас кара керамичните съдове в съседната кухня да задрънчат. — Ела при мен, синко мой Ахиле. Стани едно с всепроникващото присъствие на Зевс, бащата на всички богове. Обединени, баща и син, безсмъртен и безсмъртен, двата могъщи духа ще се смесят и ще породят трети, помогъщ от всеки от тях поотделно — ще се съберат в триединство Баща, Син и света воля, ще властваме над света и над Троя и ще пратим завинаги титаните в ямата им.

— Бий се, дърти свиноебецо — казва Ахил.

Широкото лице на Зевс сменя няколко нюанса на червеното.

— Отвратително създание! Дори и лишен от властта си над стихииите, пак ще те смажа!

Гръмовецът сграбчва дългата маса за ръба и я преобръща във въздуха. Четири и половина метра тежки дъски и греди политат към главата на Ахил. Човекът се навежда ниско и масата се разбива в стената зад него, унищожава стенописа и хвърля трески навсякъде.

Ахил прави две крачки напред.

Зевс разперва ръце.

— Ще ме убиеш ли в това състояние, *човеко*? Невъоръжен? Или ще се вкопчим в ръкопашен двубой като герои на арената, докато единият не успее да стане и другият не вземе наградата?

Ахил се колебае само секунда. След това сваля златния си шлем и го оставя настрана. Смъква кръглия щит от ръката си, полага в него сложения вече в ножницата меч, прибавя бронзовия си нагръдник и наколенниците и изритва всичко това към изхода и към нас. Сега е само по риза, къса поличка, сандали и широкия си кожен пояс.

На два и половина метра от Зевс Ахил разперва ръце като борец, прикляка и заема позиция.

Зевс се усмихва, навежда се толкова бързо, че едва успявам да го видя, и се изправя с лъка на Одисей и поставена на тетивата чернопера отровна стрела.

„Бягай!“ — крещя мислено на Ахил, но русокосият мускулист герой не помръдва.

Зевс опъва докрай, като с лекота огъва лъка, който не би трябвало да може да огъне никой на Земята с изключение на Одисей, насочва широкото отровно острие право в намиращото се на два и половина метра сърце на Ахил и стреля.

Стрелата не улучва.

Не може да не улучи — не и на такова разстояние, — изглежда права и съвсем истинска, черните пера са безукорно поставени, но въпреки това острието прелетява на половин метър настрани и се забива в останките на разбитата в стената маса. Почти усещам как ужасната отрова, събрана според слуховете от Херкулес от най-смъртоносните змии, попива в дървото.

Зевс зяпва. Ахил не помръдва.

Зевс се навежда с мълниеносна бързина, изправя се с нова стрела, пристъпва напред, прицелва се, опъва, стреля.

Не улучва. Отровната стрела не улучва от метър и половина разстояние.

Ахил отново не помръдва. Отвърща с омраза на вече паникьосания поглед на бащата на всички богове.

Зевс отново се навежда, поставя стрела върху тетивата с най-голяма прецизност и отново опъва докрай. Огромните му мускули са изпотени от видимото напрежение, могъщият лък почти бръмчи от насъбралата се в него енергия. Царят на боговете пристъпва напред, докато върхът на стрелата се оказва на не повече от една стъпка от широката гръд на Ахил.

Стреля.

Стрелата не улучва.

Това е невъзможно, но виждам с очите си как стрелата се забива дълбоко в стената зад Ахил. Не е преминала през него, не го е заобиколила, но въпреки това по някакъв невъзможен начин е пропуснала.

Тогава Ахил скача, отбива с един удар лъка настрани и сграбчва два пъти по-високия бог за гърлото.

Зевс се понася със залитане из залата, мъчи се да се освободи от могъщата хватка на героя, налага го с божествения си юмрук, широк колкото половината гръб на Ахил. Бързоногият мъжеубиец се държи здраво, докато Зевс се мята наоколо, разпердушинва греди, масата, портала и самата стена. Прилича на човек с държащо се за него дете, но Ахил не пуска.

Тогава много по-едрият бог пъха силните си пръсти под много по-малките пръсти на Ахил и откъсва от гърлото си първо лявата ръка на смъртния, след това дясната. Хвърля се напред, блъска се във всичко наоколо и разбива покъщнината с цел да смаже Ахил, сграбчил го е здраво за китките с грамадните си ръце, смъртният се мята на всички страни, Зевс го блъска с глава — звукът отеква като звук от две сблъскващи се канари, — след което притиска божествените си гърди към смъртните ребра и накрая двамата се удрят в стената и портала срещу нас и Гръмовержецът извива тялото на Ахил към каменната каса на входа.

Пет секунди в това положение и ще прекърши гръбнака му.

Ахил не чака пет секунди. Нито пък три.

По някакъв начин бързоногият мъжеубиец е успял да освободи дясната си ръка в мига, когато Зевс го притиска назад и назад, опрял гръбнака му на вертикалния камък.

Виждам последвалите събития като ехо в ретината, толкова бързо става всичко.

Ръката на Ахил се издига от собствения му корем, стиснала късо острие.

Той забива острието под брадата на Зевс, извива ножа, забива го още по-дълбоко, завърта го с вик, който заглушава дори рева на обезумелия от ужас и болка Гръмовержец.

Зевс залита назад към вратата и с трясък се срутва в съседното помещение. Двамата с Хефест се втурваме натам.

Сега двамата са в спалнята на Одисей и Пенелопа. Ахил измъква ножа и бащата на всички богове вдига ръце към собственото си гърло, към собственото си лице. Златна божествена и обикновена червена кръв пръска във въздуха, тече от ноздрите на Зевс и от отворената му уста, боядисва бялата му брада в златно и червено.

Зевс пада по гръб на леглото. Ахил замахва силно с ножа, забива го дълбоко в корема на бога и го разпорва нагоре и надясно, докато магическото острие не застъргва по гръдния кош.

Зевс изкрещява отново, но преди да успее да се свие, Ахил вече е измъкнал цял метър сиво черво — блестяща божествена вътрешност — и го увива няколко пъти около един от четирите стълба на огромното Одисеево ложе, след което го завързва на здрав възел.

„Този стълб е живата маслина, около която Одисей е изградил спалнята и леглото“ — замаян си мисля аз. Запомнените още от детство стихове от „Одисея“, в които Одисей говори на съмняващата се Пенелопа, нахлуват в главата ми:

*„В двора израснала бе дълголиста огромна маслина,
пищно разперила клони, със ствол като мощна
колона.*

*Около него съзидах сам спалнята и я въздигнах
с каменни плътни стени, над стените ѝ покрив
положих,*

*яки двукрили врати приковах със страни прилепени,
после отсякох венеца и раззеленелите клони,
ствола над корен отрязах и дънера ловко, грижливо
с брадва откроя пригладих, с връвта по отвес
изравних и*

*вещо подпора издялах, навсякъде дупки просвердлах.
Ето от нея започнал, сковах сам леглото, покрив го
с пълна украса от слонова кост, от сребро и от
злато,*

*с пурпурен ремък от кожа на вол след това го
пронизах“.*

Сега ремъкът от волска кожа е станал още по-пурпурен — Зевс се мъчи да се освободи от въжето от собственото му черво. Златен ихор и съвсем човешка червена кръв се леят от гърлото му, по лицето и от корема. Ослепен от собствената си болка и кръв, могъщият Зевс размахва ръце и се мъчи опипом да открие мъчителя си. Всяко

движение и напън изважда още от блестящите му сиви вътрешности. Писъците му карат дори невъзмутимия Хефест да запуши уши.

Ахил пъргаво отскача извън обсега му и приближава с танцови стъпки само колкото да съсича и отрязва ръцете, краката, бедрата, пениса и ахилесовите сухожилия на слепия бог.

Зевс рухва по гръб, все още завързан за маслинения стълб на леглото с десетина метра сиво черво, но нали е безсмъртно същество, все още продължава да се мята и да вие, да разпръсква ихор по тавана и да рисува сложни фигури с божествената си артериална струя.

Ахил излиза от помещението и се връща с бойния си меч. Приковава мятащата се лява ръка на Зевс с обутия си в боен сандал крак, вдига високо оръжието и замахва надолу с такава сила, че острието минава през врата на Гръмовержеца и изкарва искри от каменния под.

Главата на бащата на всички богове се отделя от тялото и се търкулва под леглото.

Героят се отпуска на окървавеното си коляно и сякаш натиква лицето си в огромната отворена рана, която доскоро бе бронзовият мускулест корем на Зевс. В продължение на една ужасяваща секунда съм сигурен, че Ахил яде вътрешностите на сразения си противник — лицето му е скрито в коремната кухня, от човек се е превърнал в същински хищник, в побеснял вълк.

— Аха! — крещи бързоногият мъжеубиец и измъква някаква огромна, все още пулсираща маса от блестящата сива бъркотия.

Зевсовият черен дроб.

— Къде е проклетото куче на Одисей? — пита сам себе си Ахил с блеснали очи. Остава ни, за да изнесе черния дроб и да го хвърли на кучето Аргус, скрило се някъде из двора.

Двамата с Хефест бързо отстъпваме, за да му направим път.

Когато звукът от стъпките на мъжеубиеца — богоубиеца — заглъхва, двамата с бога на огъня оглеждаме стаята.

Като че ли няма нито един квадратен сантиметър от леглото, пода, тавана или стените, който да не е омазан с кръв.

Огромното обезглавено тяло на каменния под, все още завързано за маслинения стълб, продължава да трепери и да се мята, окървавените пръсти се свиват и отпускат.

— Мама му стара! — възкликва Хефест.

Искам да извърна очи, но не мога. Искам да изляза навън и да повърна тихомълком някъде, но не съм в състояние.

— Какво... как... той още ли е... отчасти... жив? — задавено успявам да изрека.

Хефест се обръща към мен с най-безумната си възможна усмивка.

— Зевс е безсмъртен, забрави ли, Хокънбери? Дори и сега агонизира. Ще изгоря парчетата му в Небесния огън. — Навежда се и взема късия нож, който е използвал Ахил. — Ще изгоря и богоубийственото острие на Афродита. Ще го стопя и ще излея нещо ново. Може би паметна плоча в чест на Зевс. Изобщо не трябваше да го изработвам за оная кръвожадна кучка.

Примигвам и поклащам глава, след което сграбчвам приведения бог на огъня за тежкия кожен пояс.

— Какво ще стане сега? — питам го.

Хефест свива рамене.

— Просто каквото се уговорихме, Хокънбери. Нюкта и мойрите, които винаги са управлявали вселената — поне тази вселена, — ще ми позволят да седна на златния трон на Олимп, след като свърши тази безумна втора война срещу титаните.

— Откъде знаеш кой ще победи?

Неравните му бели зъби лъсват на фона на черната му брада.

От двора се дочува глас.

— Ела, куче... ела, Аргус... ела, къци-къци. Добро куче. Виж какво съм ти донесъл... добро куче.

— Не случайно наричат мойрите „Съдби“, Хокънбери — казва Хефест. — Войната ще е дълга и гадна, ще се води повече на Илион-Земя, отколкото на Олимп, но малцината оцелели олимпийци ще победят... отново.

— Но нещото... онзи облак... онзи Глас...

— Демогоргон се върна в Тартара — избуботва Хефест. — Изобщо не му пука какво се случва сега на Земята, на Марс или пък на Олимп.

— Моите хора...

— На твоите хубавки гръцки приятели са им го начукали здравата отзад — казва Хефест и се ухилва на собственото си остроумие. — Но ако ще се почувстваш по-добре, същото се отнася и

за троянците. Всеки останал на Илион-Земя ще бъде подложен на кръстосан огън през следващите петдесет до сто години, докато трае войната.

Сграбчвам пояса му по-силно.

— Трябва да ни помогнеш...

Той маха ръката ми с такава лекота, с каквато възрастен би се освободил от вкопчило се в него двегодишно дете.

— Не *трябва* да правя абсолютно нищо, Хокънбери.

Изтрива уста с опакото на ръката си, поглежда към агонизиращото нещо на пода и добавя:

— Но в този случай ще направя изключение. Телепортирай се до окаяните си ахейци и при онази твоя жена в града и им кажи на всичките да си разкарат задниците от всички кули, стени и сгради. След няколко минути в стария Илион ще има земетресение девета степен. Трябва да изгоря това... нещо... и да закарам нашия герой обратно на Олимп, за да се опита да уговори Лечителя да събуди мъртвата му мацка.

Ахил се връща. Свирка си с уста и чувам драскането на нокти по камък. Аргус го следва предано.

— Върви! — казва Хефест, богът на огъня и занаятите.

Посягам за медальона си, осъзнавам, че не е у мен, давам си сметка, че не ми е нужен, и се телепортирам колкото се може по-надалеч.

Първоначалните дванадесет часа непрекъсната работа се разтеглиха до над осемнадесет. Четиридесет и осемте прекатурени ракети се оказаха по-трудни за подреждане, отделяне и разрязване, отколкото бяха предполагали Манмът и Орфу. Металните обшивки на някои от бойните глави се бяха разпаднали напълно — бяха останали единствено самите сдържащи полета и полимерната сплав, които светеха в синьо от собствената си радиация на Черенков.

Гледката сигурно щеше да е интересна, ако се наблюдаваше от друг освен от мълчаливите моравеки на „Кралица Маб“ — „Смуглата дама“, приклепнала над корпуса на потопената мъртва подводница, осветяваше с прожекторите на корема си един свят, изпълнен предимно с тиня, люлеещи се на течението анемонии, скъсани кабели, огънат метал и смъртоносни, покрити със зелена растителност ракети и бойни глави. Слепият Орфу и ослепеният от тинята Манмът боравеха с развиващите 5500 градуса по Целзий режещи лазери, по-ярки от приглушената слънчева светлина от Пролома, от суперхалогенните лампи на насочените към работната площ прожектори и дори от самото слънце, толкова деликатно, сякаш бяха скалпели.

Двамата моравеки и самата „Смугла дама“ наблюдаваха внимателно отделянето на всяка бойна глава от ракетата-носител. Товарният отсек на европейската подводница на Манмът всъщност никога не беше наистина празен: в него имаше програмируема течна пiana, която приемаше формата на набраздени с канелюри контрафорси като на древните катедрали, подсилващи корпуса срещу чудовищното налягане отвън. Пяната обаче можеше да обгърне здраво всеки възможен товар — включително и Орфу от Йо, когато пътуваше в ъгъла на отсека. Сега тя се преобразуваше в легла за всяка грозна буца, вдигана и поставяна на мястото ѝ от двамата моравеки.

В един момент, малко след като изтощителната им работа бе преполовена, Манмът се престори, че поглажда светещото сдържащо

поле на една от бойните глави, докато течната пяна се затваряше около него, и изрецитира:

— *Кое е веществото, що гради те,
та с теб се движат сенки милион?*^[1]

— Твоят стар приятел Уил, а? — обади се Орфу, докато двамата пак се спускаха долу в развълнувалата се тиня, за да отрежат следващата бойна глава.

— Да — отвърна Манмът. — Петдесет и трети сонет.

След два часа, точно след като бяха натоварили поредната светеща в синьо бойна глава във вече пълния товарен отсек — мъчеха се да държат черните дупки на колкото се може по-голямо разстояние една от друга, — Орфу каза:

— Цената на това решение на проблема ни е корабът ти. Съжалявам, Манмът.

Европеецът кимна: надяваше се дълбочинният радар на приятеля му да регистрира това движение. Още когато йониецът предложи плана си, Манмът разбра, че това означава безвъзвратна загуба на любимата му „Смугла дама“. Нямаше начин да рискуват с изваждането на бойните глави от изпълнения с пяна трюм и да ги преместят в друго хранилище. Най-добрият сценарий бе някой космически апарат да изведе „Дамата“ в орбита и да я изстреля заедно със смъртоносния й товар далеч от Земята, в открития космос — колкото се може по-внимателно и по-бързо.

— Имам чувството, че току-що си я възвърнах — каза Манмът и усети прочувствения тон в собствения си радиосигнал.

— Някой ден ще ти построят нова — опита се да го утеши Орфу.

— Няма да е същата — каза Манмът. Беше прекарал повече от век и половина в малката подводница.

— Да — съгласи се Орфу. — Нищо няма да е същото след всичко това.

В края на осемнадесетте часа, след като и последният грозд от светещите от радиацията на Черенков зараждащи се черни дупки бе

натоварен и здраво закрепен в трюма и той бе затворен, двамата моравеки бяха наистина абсолютно изтощени.

— Има ли нещо за проверяване или търсене в „Меча на Аллах“? — попита Орфу.

— Не точно сега — отговори премиер интегратор Астейг/Че от борда на „Кралица Маб“. Корабът бе подозрително мълчалив през последните осемнадесет часа.

— Не искам никога вече да виждам това проклето нещо. — Манмът бе прекалено изтощен, за да му пука, че говори по общия канал. — Тази подводница е същинска гадост.

— Прав си — каза главен центурион Меп Аху от кръжащия над тях спускателен кораб.

— Няма ли да ни кажете какво правиха Одисей и приятелката му през последните осемнадесет часа? — попита Орфу.

— Не точно сега — повтори премиер интегратор Астейг/Че. — Качете бойните глави. И внимавайте.

— И ти си прав — каза Меп Аху. В гласа му нямаше и капка ирония.

Сума IV бе дяволски добър пилот, трябваше да му се признае — и Орфу с Манмът му го признаваха. Успя да зависне с кораба така, че „Смуглата дама“ остана напълно потопена, когато много по-големите врати на спускателния кораб се затвориха под нея. След това Сума IV бавно изтласка водата, като изчака собствената пяна на кораба да заеме мястото ѝ и да заключи подводницата в нов защитен пласт.

Орфу от Йо вече бе използвал спуснатите кабели, за да се покатери тежко на покрива на спускателния кораб, преди „Дамата“ да бъде погълната, но Манмът напусна еконишата си в последния момент — изчака подводницата да се стабилизира и да започне да наблюдава сама себе си по време на деликатното ѝ издигане и натоварване. Имаше чувството, че трябва да каже някакви прощални думи, докато излиза за последен път от кораба си, но така и не излъчи нищо друго освен: „Сбогом, моя лейди“. Не получи отговор.

Спускателният кораб се издигна от океана, като изпусна водата през вентилите в товарния си отсек, и Манмът използва остатъка от

силите си, механични и органични, за да се покатери върху кораба и да се спусне през по-малкия от двата люка на пътническия отсек.

При всички други обстоятелства объркването в отделението за войниците щеше да изглежда комично, но тъкмо в момента на Манмът изобщо не му бе до смях. Орфу бе прибрал всичките си манипулатори и антената и така бе успял да се промуши през по-големия люк, но сега туловището на йониеца изпълваше по-голямата част от помещението, в което обикновено се разполагаха двадесетте астровекски войници в мрежестите си седалки. Сега войниците се бяха натъпкали в тесния коридор към самата пилотска кабина и Манмът трябваше да пълзи по хитиновите им коруби, за да стигне до Меп Аху и Сума IV в тясната кабина.

Сума IV управляваше ръчно с помощта на омниконтролера, за да уравни кораб и неговия местещ се товар — натискаше бутоните за дюзите както сигурно бяха правили хората виртуози-пианисти от миналото.

— Не останаха колани — каза пилотът, без да се обръща към Манмът. — Използвахме последните, за да закрепим едричкия ти приятел в пътническото отделение. Разпъни последното кресло и се залепи за него, ако обичаш.

Манмът го направи. Беше прекалено уморен, за да остане прав — земната гравитация си беше ужасна, — и изпита чувството, че плаче от отделените химикали след огромните усилия и напрежение през последните осемнадесет часа.

— Дръжте се — каза Сума IV.

Спускателният кораб бавно започна да се издига право нагоре, метър след метър, без тласъци и без изненади, докато не стигнаха два километра височина. След това двигателите се насочиха от вертикално към хоризонтално положение и корабът започна леко да се придвижва напред. Манмът изобщо не бе предполагал, че толкова тежка машина може да се управлява толкова деликатно.

Въпреки това имаше друсания и на всеки подскок Манмът затаяваше дъх, усещаше как органичното му сърце бясно бие в очакване черните дупки в корема на кораба да достигнат критична точка. Беше достатъчно да го направи само една. Останалите щяха да колапсират в самите себе си една милионна от секундата по-късно.

Манмът се опита да си представи ефекта от всичко това — миниатюрните черни дупки моментално се сливат и се понасят през корпуса на „Смуглата дама“ и спускателния кораб, ускоряват се към центъра на Земята със скорост около десет метра в секунда, като поглъщат цялата материя на двата моравекски кораба, след това молекулите на въздуха, океана, океанското дъно, скалата и самата земна кора, след което продължават към центъра.

Колко дни или месеци черната дупка, образувала се от всичките седемстотин шейсет и осем дупки в бойните глави, щеше да се носи напред-назад през планетата, издигайки се в космоса — на каква височина? — при всяко излизане? Електронната изчислителна част на ума на Манмът му даде отговора, макар той да не го искаше, макар че физическата част от мозъка му беше прекалено уморена, за да го възприеме. Напълно достатъчно, за да погълне всички милион и нещо обекти в орбиталните пръстени през първите сто преминавания през планетата, но недостатъчно, за да изяде и Луната.

Това нямаше да има никакво значение за Манмът, Орфу и всички останали моравеки, дори и за онези на борда на „Кралица Маб“. Намиращите се в спускателния кораб щяха да бъдат смазани почти моментално, молекулите им — разпънати като спагети до центъра на земята при падането на черната дупка, след това още повече, разтягайки се като... жартиери? Умори се да се пита — обратно през самите себе си, когато черната дупка си пробива друг тунел през разтопеното, въртящо се ядро на планетата.

Затвори виртуалните си очи и се съсредоточи върху дишането си, върху усещането как спускателният кораб плавно, но постоянно набира скорост и височина. Сякаш се намираха на някаква гладка стъклена рампа, издигаща се към небесата. Сума IV *наистина* бе добър.

От следобедно синьо небето стана черно. Хоризонтът се огъна като лъка на стрелец. Звездите сякаш експлодираха и се изсипаха по свода.

Манмът активира зрението си и се загледа през прозореца на пилотската кабина, както и през камерите на кораба през пъпната връзка с креслото си.

Не отиваха към „Кралица Маб“, това бе очевидно. Сума IV изравни кораба на височина не повече от триста километра —

непосредствено над атмосферата — и насочи дюзите така, че Земята надвисна над горния прозорец на кабината и слънчевите лъчи осветиха входа на товарния отсек. Пръстените и „Кралица Маб“ се намираха на над 30 000 километра над тях — атомният космически кораб на моравеките в момента се намираше от другата страна на планетата.

Манмът изключи за секунда виртуалния сигнал — усети нулевата гравитация като физическо освобождаване от тежката работа през последните осемнадесет часа — и погледна към терминатора^[2], движещ се през територията на някогашна Европа към сините води и белите облачни маси на Атлантическия океан — от тази височина или ъгъл Проломът не бе дори тънка линия. За пореден път се запита как е възможно живи същества, дарени с такъв прекрасен дом, да проектират такава подводница и да я оборудват с оръжия, предназначени за тотално, лишено от разум унищожение. Кое бе онова нещо, което би оправдало убийството на милиони, да не говорим за унищожаването на цяла планета?

Знаеше, че все още не са в безопасност. От техническа гледна точка нямаше абсолютно никакво значение дали са на дъното на океана, или на неколкостотин километра над него. Ако някоя от черните дупки се активираше и предизвикаше и останалите да преминат в сингуларност, преминаването им през сърцето на Земята подобно на пинг-понг беше също толкова сигурно. Състоянието на свободно падане не означаваше освобождаване от гравитационния кладенец на планетата. Бойните глави трябваше да се намират много далеч — със сигурност много отвъд лунната орбита, на милиони километри оттук, — за да може да се каже, че опасността за Земята е отминала. Манмът знаеше, че единствената разлика от тази нищо и никаква височина щеше да е в това, че разтеглянето на моравеките като спагети щеше да стане по-силно с няколко процента през първоначалните минути.

Матовочерен космически кораб се *материализира*, демаскира, излезе от фаза, свали силовите си полета, появи се от нищото — по дяволите, Манмът не можеше да намери подходящия израз — на не повече от пет километра от тях от страната на слънцето. Очевидно бе моравекска конструкция, но дизайнът му бе много по-модерен от всичко, което бе виждал. Ако „Кралица Маб“ приличаше на някакво летателно устройство от двадесети век на Изгубената ера,

новодошлият сякаш бе изпреварил с векове постиженията на моравеките. Черната форма по някакъв начин успяваше да изглежда едновременно набита и смъртоносно гладка, проста и невъзможно сложна с фракталната си геометрия и приличащите на прилепови криле. Манмът нито за миг не се усъмни, че корабът е оборудван със страховити оръжия.

Запита се за момент дали премиер интеграторите наистина смятат да рискуват загубата на един от невидимите бойни кораби, но... не... още докато се чудеше, в заобленото туловище на бойния кораб се появи отвор и в космоса излетя дълго устройство, приличащо на метла на вещица, което се въртеше около собствената си ос, изравни се със спускателния кораб и използва спомагателните си дюзи от двете страни на абсурдно грамадния двигател, за да се придвижи безшумно към тях.

— Защо да се чудим? — излъчи към него Орфу. — Премиер интеграторите имаха над осемнадесет часа да измислят нещо. А ние, моравеките, винаги сме били добри инженери.

Манмът трябваше да се съгласи. Метлата се приближаваше, като намаляваше скоростта и продължаваше да се върти: държеше дюзите си настрани от корпуса на спускателния кораб. Манмът установи, че устройството е дълго около шестдесет метра; малкият възел на ИИ бе разположен в центъра на тежестта подобно на седло на мършаво конче; устройството бе оборудвано с множество сребристи манипулатори и тежки метални клеми и с един мощен реактивен двигател непосредствено пред огромния звънец на главния двигател, наред с множество по-малки маневрени четворни дюзи.

— Освобождавам подводницата — оповести Сума IV по общата честота.

С помощта на камерите на спускателния кораб Манмът наблюдаваше как дългите врати на товарния отсек се отвориха и „Смуглата дама“ грациозно се понесе навън, задвижвана от съвсем малки струйки газ. Любимата му подводница започна да се върти много бавно — стабилизиращата ѝ система бе изключена, така че тя дори не се опита да застане по подходящия начин. Манмът си помисли, че никога не е виждал нещо толкова отделено от стихията си — отново — като носещата се в космоса „Дама“, на триста километра над яркосиния вечерен океан под тях.

Приличащият на метла роботизиран кораб не позволи на „Дамата“ да се върти прекалено дълго. Механизмът внимателно се придвижи напред, изравни перфектно скоростта си с тази на подводницата, нежно придърпа „Смуглата дама“ към себе си с манипулаторните си ръце, подобно на любовник след дълго отсъствие, и я заклеци неподвижна със здравите си клеми — клеми, създадени специално да се закрепят за пристанищните гнезда и различните отвори. Отново с нещо като любовна загриженост ИИ на метлата — или моравекът на бойния кораб, който я управляваше — внимателно обгърна цялата подводница с пяна. Инженерите не искаха черните дупки да се активират заради промяна на температурата.

Четворните дюзи се задействаха и роботизираният кораб с формата на ловуваща манта понесе обвитата в пяна маса на „Смуглата дама“ далеч от спускателния кораб. Носачът се ориентира по оста си по такъв начин, че камбаната на двигателя му да сочи *надолу*, към синьото море, белите облаци и прекосяващия Европа терминатор.

— Какво ще правят с малките лазерни левкоцити? — попита Орфу от Йо по общия канал.

Самият Манмът се питаше същото — как ще се предпазват от лазерите на автоматичните нападатели, които можеха да активират бойните глави. Това обаче не беше негов проблем и затова не се му се беше наложило да си блъска главата върху него през последните осемнадесет часа.

— „Валкирия“, „Непоколебим“ и „Нимиц“ ще съпровождат робота и ще унищожават всеки приближаващ левкоцит — каза Сума IV. — Разбира се, нашите бойни кораби ще си останат маскирани.

Орфу гръмко се разсмя по общия канал.

— „Валкирия“, „Непоколебим“ и „Нимиц“? Боже мой, май ние, миролюбивите моравеки, ставаме все по-уплашени и по-уплашени.

Никой не отговори. Накрая Манмът наруши тишината.

— Кой е този... не, чакайте, изчезна!

Матовочерният фрактален прилеп отново се бе маскирал и нищо не издаваше присъствието му на фона на звездите и светлините от пръстените.

— „Валкирия“ — каза Сума IV. — Десет секунди.

Никой не ги отброи на глас. Манмът обаче бе сигурен, че всички го правят наум.

Когато стигна до нула, камбаната на високоскоростния двигател се озари от съвсем слаб син блясък, напомнящ на Манмът радиационното сияние на Черенков от бойните глави. Метлата-манта се раздвижи и започна да се издига мъчително бавно. Манмът обаче знаеше, че всяко нещо с постоянно ускорение бързо ще развие ужасяваща скорост, дори когато се отскубва от гравитационния кладенец на Земята. Знаеше също, че роботизираният кораб няма да намали тягата си. Вероятно до момента, когато корабът и мъртвият, обвит в термично покритие корпус на „Смуглата дама“ достигнеха празната орбита на земната луна, скоростта щеше да е достатъчна, за да се освободят от земното притегляне. Тогава, дори да се активираха, сингуларностите на черните дупки щяха да са опасност в космоса, но не и сигурна смърт на Земята.

Скоро роботизираният кораб изчезна на фона на движещия се пръстен. Манмът не забеляза абсолютно никакви признаци на термоядрени или йонни двигатели от трите маскирани моравекски кораба, които би трябвало да ескортират робота.

Сума IV затвори товарния отсек и каза:

— Добре, а сега всички слушайте. Докато нашите двама приятели бяха заети на дъното на океана, тук се случиха някои странни неща. Трябва да се върнем на „Кралица Маб“.

— А какво стана с разузнавателната ни мисия? — попита Манмът.

— Можеш да свалиш записа, докато пътуваме — прекъсна го Сума IV. — Но точно в момента премиер интеграторите ни искат на борда. „Кралица Маб“ напуска за известно време... или най-малкото се оттегля на лунна орбита.

— Не — каза Орфу от Йо.

Сричката-дума отекна по общия канал като звън на някаква огромна камбана.

— Не? — повтори Сума IV. — Това е заповед.

— Трябва да се върнем при атлантическия провлак, пролом или както там го наричат — каза Орфу. — Веднага.

— А ти трябва да си затвориш устата и да мълчиш — каза едрият ганимедец на пилотското място. — Връщам спускателния кораб на „Кралица Маб“, както ми е наредено.

— Погледни снимките, които направи от височина десет хиляди метра — каза Орфу и зареди изображението за всички на борда чрез корабния интернет.

Манмът погледна. Беше същата картина, която бе гледал, преди да започнат да разрязват бойните глави — огряната от звездна светлина клисура в океана, размазаният нос на подводницата, показващ се от северната стена на клисурата и лежащите наоколо отпадъци.

— Сляп съм на оптически честоти, но продължих да обработвам радарното изображение и попаднах на нещо странно — каза Орфу. — Ето и най-доброто увеличение и изчистване на образа, което успях да получа за самата фотография. Вие ми кажете дали там няма нещо, което да заслужава по-обстойно проучване.

— Веднага ти казвам, че няма да видим нищо, което да ме накара да върна кораба — хладно заяви Сума IV. — Вие двамата още не сте научили, но астероидният остров — онзи, огромният, на който оставихме Одисей — напуска системата. Вече е променил ориентацията си и точно в момента включва термоядрените си двигатели. А приятелят ви Одисей е мъртъв. Освен това над един милион сателити в полярния и екваториалния пръстен отново се съживяват — акумулатори на маса, факстелепортаторни устройства и всякакви други неща. Ние също заминаваме.

— ПОГЛЕДНЕТЕ ПРОКЛЕТИТЕ ФОТОГРАФИИ! — изрева Орфу от Йо.

Всички моравеки на борда се опитаха да си запушат ушите. Дори онези, които ги нямаха.

Манмът погледна следващата фотография от дигиталната серия. Изображението бе силно увеличено в сравнение с оригинала и пикселите бяха изчистени.

— На дъното на профила има нещо като раница — каза той. — А до него...

— Пистолет — каза главен центурион Меп Аху. — Барутно устройство за изстрелване на метални парчета, ако предположението ми е вярно.

— А онова лежащото до раницата прилича на човешко тяло — включи се един от черните хитинови войници. — Нещо, което е мъртво от много време. Вече се е мумифицирало и сплескало.

— Не — каза Орфу. — Проверих най-добрите радарни изображения. Не е човешко тяло, а само човешка термокожа.

— Е, и? — обади се Сума IV от пилотското кресло. — При катастрофата на подводницата някой от екипажа или някои вещи са се разпилели навън. Това е част от отпадъците.

Орфу шумно изсумтя.

— И се е запазило непокътнато двадесет и пет столетия? Не ми се вярва, Сума. Виж пистолета. Нито едно петънце ръжда. Виж раницата. Никакви следи от изгниване. Тази част от клисурата или пролома е достъпна и отворена за природните стихии, включително за слънчевата светлина и ветровете, но тези материали не са се разпаднали.

— Това не доказва нищо — каза Сума IV, докато въвеждаше координатите за среща с „Кралица Маб“. Дюзите завъртяха спускателния кораб в необходимата посока. — Някъде през последните няколко години някой старостилен човек отишъл там и умрял. Точно в момента имаме по-важни задачи.

— Погледни пясъка — каза Орфу.

— Какво? — не разбра пилотът.

— Погледни петото изображение, което увеличих. В пясъка. Аз не мога да го *видя*, но разделителната способност на радара е до три милиметра. Какво *виждате* с очите си?

— Отпечатък — каза Манмът. — Следа от бос човешки крак. Няколко отпечатъка. Всички се виждат ясно в калта и мекия пясък. Всички водят на запад. Дъждът би трябвало да ги заличи за няколко дни. Някакъв човек е бил тук през последните четиридесет и осем часа или по-малко — може би дори докато работехме върху отделянето на бойните глави.

— Няма значение — каза Сума IV. — Заповедите ни са да се върнем на „Кралица Маб“ и аз ще...

— Върнете спускателния кораб в Атлантическия пролом — нареди премиер интегратор Астейг/Че от тридесет хиляди километра по-високо и от другата страна на Земята. — Прегледът на снимките, направени набързо по време на последната орбита, показва нещо, което може би е тяло на човешко същество в Пролома, на двадесет и три километра западно от подводницата. Веднага идете и го приберете.

[1] Превод Евгения Панчева. — Б.пр. ↑

[2] Границата между дневната и нощната част на небесно тяло —
Б.пр. ↑

Материализирам се и разбирам, че съм се телепортирал дълбоко в двореца, в личната баня на Елена Троянска, която тя често споделяше с мъртвия си съпруг Парис, а сега — с бившия си свекър цар Приам. Зная, че разполагам само с няколко минути, но не зная какво да правя.

Млади робини и възрастни прислужници пицят, докато обикалям от стая на стая и викам Елена. Чувам слугите да викат стражите и си давам сметка, че трябва бързо да се телепортирам, ако не искам да свърша на върха на някое троянско копие. Точно тогава в следващото помещение виждам познато лице. Хипсипила, робинята от Лесбос, която Андромаха използваше като лична гледачка на побърканата Касандра. Може би знае къде е Елена, тъй като Елена и Андромаха бяха много близки последния път, когато ги видях. Пък и освен това робинята не е търтила да бяга или да вика стражата.

— Знаеш ли къде е Елена? — питам, докато наближавам дебелия жена. Тъпото ѝ лице е безизразно като кратуна.

В отговор Хипсипила замахва с крак и ме изритва в ташаците. Политам, хващам се за чатала, падам на застлания с плочи под и надавам писък.

Тя се прицелва за втори ритник, който би ми отнесъл главата, ако не се извъртя, затова се опитвам да избегна удара, поемам го с рамото си и се изтъркулвам в ъгъла, вече без да мога дори да пицям. Лявото ми рамо е безчувствено, цялата ми лява ръка е изтръпнала чак до върховете на пръстите.

С мъка се изправям и се превивам, а огромното женище ме приближава. В очите ѝ се чете делова целеустременост.

„Телепортирай се някъде, идиот такъв“ — съветвам се сам.

„Къде?“

„Където и да е, само не тук!“

Хипсипила ме сграбчва за предницата на туниката, разкъсва я и замахва с тежкия си юмрук към лицето ми. Опитвам се да блокирам и ударът ѝ почти счупва ръцете ми. Блъскам се в стената и отлитам от нея, а Хипсипила ме хваща отново за дрехата и ме удря в корема.

Отново съм на колене, повръща ми се, опитвам се да се хвана едновременно за корема и топките, нямам въздух и не мога да издам нито звук.

Хипсипила ме изритва в ребрата, чупи поне едно и аз се изтъркулвам на една страна. Чувам шляпането на сандалите на втурналите се по главното стълбище стражи.

Сега си спомням. Последния път, когато видях Хипсипила, тя пазеше Елена, а аз я изблъсках и отвлякох Елена.

Робинята ме вдига като парцалена кукла и ме зашлевява — първо с длан, после с opakото на дланта, после отново. Усещам как зъбите ми започват да се клатят и се чувствам едва ли не радостен, че не нося очилата си за четене, които по принцип не слизат от носа ми.

„Божичко, Хокънбери — вилнее част от ума ми. — Току-що видях как Ахил убива Зевс, повелителя на бурите, в двубой, а сега някаква си въшлива крава от Лесбос ти наритва задника!“

Стражите нахълтват в стаята и насочват оръжията си към мен. Хипсипила се обръща към тях, все още сграбчила изпокъсаната ми туника с едно от ръчищата си — краката ми се влачат по пода — и ме предава на копията им.

Телепортирам се заедно с нея на върха на градската стена.

Около нас избухва слънчева светлина. Троянски воители на няколко метра встрани надават изненадани викове и отскачат. Хипсипила е толкова изненадана от моменталната смяна на обстановката, че ме пуска.

Възползвам се от оставащите ми секунди на объркването ѝ и я подкосявам. Тя рухва на четири крака, но аз — все още по гръб — свивам крака, изритвам я с все сили и я блъскам от стената.

„Това да ти е за урок, грамадна мускулеста краво! Ще се месиш на Томас Хокънбери, доктор по класическа литература...“

Изправям се, отърсвам праха и поглеждам надолу. Грамадната мускулеста краво се е стоварила върху платнения покрив на някаква сергия на пазара, пробила го е и е паднала върху купчина ряпа, но в момента тича към стълбите на Скейската порта, за да се добере отново до мен.

Мамка му!

Тичам по стената към мястото, където вече виждам Елена заедно с другите членове на царското семейство — на широката наблюдателна

площадка недалеч от храма на Атина. Вниманието на всички е приковано към сражението на брега — последната твърдина на моите обречени ахейци очевидно вече преживява последните си мигове — и никой не ме спира, така че успявам да сграбча Елена за прекрасната ѝ ръка.

— Хок-ън-бе-риии — учудено казва тя. — Как така? Защо...

— Трябва да изведем всички от града! — задъхано успявам да изрека. — Веднага!

Елена поклаща глава. Стражите са се обърнали и вече посягат към копията и мечовете си, но тя им прави знак да се отдръпнат.

— Хок-ън-бе-риии... прекрасно е... побеждаваме... аргивците падат като жито под нашата коса... всеки момент благородният Нестор ще...

— Трябва да изведем всички от сградите, от стената, от града! — изкрещявам.

Лошо. Стражите вече са ни наобиколили, готови да защитят Елена, Приам и останалите от царското семейство, като ме убият или ме хвърлят оттук. Нямам шанс да убедя Елена или Приам да предупредят града навреме.

Задъхан — чувам тежките стъпки на тичащата по стената към нас Хипсипила — едва успявам да изпъшкам:

— Сирените. Къде са сирените за въздушна тревога на моравеките?

— Сирените? — повтаря Елена. Вече изглежда разтревожена, сякаш съм полудял и трябва да се вземат бързи мерки.

— Сирените за въздушна тревога. Онези, които виеха преди месеци, когато боговете атакуваха града по въздуха. Къде сложиха оборудването моравеките... хората-машини?

— О, в преддверието на храма на Аполон, но, Хок-ън-бе-риии, защо...

Без да пускам ръката ѝ, си представям стъпалата на храма на Аполон в Илион и двамата се телепортираме там миг преди да ме сграбчат стражите и огромната разлютена жена от Лесбос.

Елена ахва от изненада, когато се материализираме върху белите стъпала, но аз я завличам в преддверието. Тук няма стражи. Като че ли целият град се е изсипал на стената или на някое друго високо място, за да наблюдава края на войната, разиграван на брега на запад.

Оборудването е тук, в малката съблекалня за жреците до преддверието. Сирените за въздушна тревога са автоматични и се задействат от изчезналите вече противовъздушни ракети и радарни установки на моравеките, разположени извън града. Но доколкото си спомням, инженерите им са оставили микрофон и друга електроника в случай, че цар Приам или Хектор пожелаят да се обърнат към цялото троянско население през тридесетте огромни високоговорителя, разположени на различни места в защитения от крепостната стена град.

Изучавам машинариите само няколко секунди. Направени са така, че и дете да може да се работи с тях, за да могат троянците да се справят сами. А технологията за дебили е единствената, която е по силите на доктор Томас Хокънбери.

— Хок-ън-бе-риии...

Завъртам ключа, на който пише „СИСТЕМА ЗА ПО ВКЛ“, натискам копчето „ВИСОКОГОВОРИТЕЛИ“, вдигам архаичния на външен вид микрофон и започвам да бърборя — чувам собствения си глас да отеква към мен от стотиците постройките и огромната крепостна стена...

— ВНИМАНИЕ! ВНИМАНИЕ! ЖИТЕЛИ НА ИЛИОН... ЦАР ПРИАМ ЗАПОВЯДВА НЕЗАБАВНО ДА НАПУСНЕТЕ ГРАДА ЗАРАДИ ПРЕДСТОЯЩО ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ!!! НАПУСНЕТЕ ВСИЧКИ СГРАДИ... ВЕДНАГА! СЛЕЗТЕ ОТ КРЕПОСТНАТА СТЕНА... ВЕДНАГА!!! АКО МОЖЕТЕ, БЯГАЙТЕ ОТ ГРАДА НА ОТКРИТО. АКО СЕ НАМИРАТЕ В КУЛА, НАПУСНЕТЕ Я... ВЕДНАГА!!! ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО МОЖЕ ДА ПОРАЗИ ИЛИОН ВСЕКИ МОМЕНТ. ПОВТАРЯМ. ЦАР ПРИАМ ЗАПОВЯДВА НЕЗАБАВНО ДА НАПУСНЕТЕ ГРАДА ЗАРАДИ ПРЕДСТОЯЩО ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ... НАПУСНЕТЕ ВСИЧКИ СГРАДИ И ИЗЛЕЗТЕ НА ОТКРИТО. ВЕДНАГА!!!

Продължавам да повтарям всичко това още цяла минута, след което изключвам апаратурата, сграбчвам зяпналата, отворила уста от потрес Елена, и я измъквам от храма на Аполон към централния пазар.

Хората са наизлезли, викат и гледат към разпръснатите навсякъде високоговорители, откъдето е дошло моето гръмовно обръщение, но като че ли никой няма намерение да бяга. Неколцина се отдалечават от

големите сгради около централния площад, но почти никой не тича към отворената Скейска порта и околностите, както съм им наредил.

— Мамка му! — изругавам.

— Хок-ън-бе-рииии, много си се преуморил. Ела в покоите ми, ще пийнем медовина и...

Дръпвам я след мен. Макар никой да не е поел към отворената порта и по-далеч от постройките, аз определено смятам да го направя. И да спася Елена, независимо дали ме иска, или не.

Спирам се с пързаяне точно преди да вляза в стесняващата се улица в западния край на огромния площад. Какво правя? Не е нужно да тичам като идиот. Достатъчно е просто да си представя Трънливия хълм отгатък стените и да се телепортираме там...

— Ох, мамка му — изругавам отново.

Над нас бързо се спуска хоризонтален, поръбен с пламъци кръг, широк на пръв поглед километри — нещо като брана-дупката, която съм видял на Олимп. През кръга на фона на черното небе блестят звезди.

— По дяволите! — В последната секунда решавам да не се телепортирам — вероятността да попаднем в квантовото пространство точно когато се спусне брана-дупката, е прекалено висока.

Повличам зяпналата ужасена Елена на десетина метра назад към центъра на огромния площад. С малко късмет ще се окажем извън обсега на срутващите се стени и постройки.

Огненият обръч с диаметър поне три километра се спуска около Илион, околните хълмове, равнини и блата и в момента, когато пада на земята, падаме и ние. Имам чувството, че цялата древна Троя е внезапно откъснал се от въжетата си асансьор. След две секунди се отприщва истински ад.

Много след това моравекските инженери щяха да ми кажат, че целият Илион е пропаднал на цели метър и шейсет, преди да се стовари върху съвременната Земя. Всички сражаващи се на брега, повече от 150 000 вилнеещи, крещящи, пръскащи пот и кръв мъже, също пропаднали над метър и половина — и се приземили не на мекия пясък на плажа, а върху скалата и трънливите храсти, заели мястото на

пясъка, след като бреговата линия се изместила с почти триста метра на запад.

За нас двамата с Елена на централния площад последните минути на Илион за малко щяха да бъдат и наши последни минути.

Откритата кула недалеч от стената оттатък югоизточния ъгъл на площада — същата полуразрушена кула, където Елена ме наръга в сърцето преди цяла вечност — се срути върху по-ниските сгради подобно на огромен заводски комин — падаше направо върху нас, докато треперехме от страх до фонтана.

Именно фонтанът ни спаси. Фонтанът с многото стъпала, басейна и централния обелиск с височина само от три метра, се оказа голям точно колкото да отклони срутващите се останки на кулата и да ни остави кашлящи и полузадушени в облака прах. За щастие големите каменни блокове се затъркаляха из останалата част на пазара.

Стояхме зашеметени. Огромните камъни от настилката на площада също бяха разместени от пропадането. Обелискът на фонтана се бе наклонил на тридесет градуса, а самият фонтан бе спрял да тече. Целият град се губеше в облак прах, който не улегна повече от шест часа. Когато двамата с Елена се изправихме и започнахме да изтупваме праха от себе си — кашляхме и се мъчехме да изчистим носовете и гърлата си от ужасната бяла прах, — останалите вече бягаха: повечето безцелно, от чиста паника, тъй като вече бе късно за бягане — а някои дори бяха започнали да ровят в боклуците и развалините в опит да открият пострадалите и да им помогнат.

Над пет хиляди души загинаха при Падането на града. Краят застигна повечето жители в големите сгради — храмовете на Атина и Аполон се бяха срутили, а многобройните им колони се бяха натрошили и разлетели като счупени съчки. Дворецът на Парис, сега дом на Приам, се бе превърнал в купчина чакъл. Не оцеля никой от обитателите му с изключение на Хипсипила, която продължаваше да ме търси на стената, когато тя се срути. Много от хората се бяха покатерили на западната и югозападната части на стената, които не се срутиха напълно. Мнозина обаче изпопадаха навън и навътре — телата им бяха полетели надолу към скалите над Скамандър или върху развалините на града. Един от загиналите по този начин бе цар Приам, заедно с други членове на царското семейство, сред които и злочестата

Касандра. Андромаха, съпругата на Хектор и една от оцелелите — те бяха съвсем малко — се отърва без нито една драскотина.

В древността частта на съвременна Турция, където се е намирал град Троя, е била толкова земеръсна, колкото и по мое време. Хората знаеха как да реагират в такива ситуации, а вероятно и моето обръщение спаси не един живот. Мнозина бяха застанали под солидните каси на вратите или бяха изтичали на открито, по-далеч от срутващите се сгради. По-късно се оказа, че няколко хиляди са успели да избягат в равнината, преди градът да пропадне, кулите да се срутят и стените да се превърнат в купища камъни.

Аз лично бях абсолютно зашеметен и се оглеждах невярващо. Най-великият от всички градове, оцелял десет години под обсадата на ахейците и още месеци война срещу самите богове, сега бе в развалини. Тук-там имаше огньове — не вездесъщите пожари на модерните градове от моята епоха, тъй като тук нямаше скъсани газопроводи, а от мангалите, пещите, кухненските огнища и обикновените факли в помещенията без прозорци, които сега бяха открити към небето. Стотици, хиляди пожари. Димът се смесваше с пълзящия пращен облак и стотиците, които се бяхме насъбрали на площада, кашляхме и търкахме очи.

— Трябва да намеря Приам... Андромаха... — каза Елена между кашлиците. — Трябва да намеря Хектор!

— Трябва да потърсиш хората си тук, Елена — отговорих — и аз кашлях. — Аз ще отида до брега и ще намеря Хектор.

Понечих да тръгна, но Елена ме сграбчи за ръката и ме спря.

— Хок-ън-бе-риии... кой направи това? Кой?

Казах й истината.

— Боговете.

Има едно древно предсказание, че Троя няма да падне, докато камъкът над огромната Скейска врата си стои на мястото. Докато си проправях път през бягащата тълпа, забелязах, че дървените порти са станали на трески, а гигантската напречна греда е паднала.

Нищо не беше такова, каквото бе преди десет минути. Градът не само бе унищожен за миг и стегнат в огнен обръч, но и районът около него се бе променил, небето се бе променило, климатът също бе станал друг.

Повече от двадесет години бях преподавал „Илиада“ в университета в Индиана и на други места, но никога не бях помислял да отида до самата Троя — до останките ѝ на турското крайбрежие. Въпреки това бях видял достатъчно фотографии в края на ХХ-и и началото на ХХІ-ви век. Мястото, на което се бе стоварил Илион, приличаше повече на руините на Троя от ХХІ век — малкия хълм Хисарлък, — отколкото на кипящ център на империя, какъвто бе Илион.

Докато гледах променената обстановка — промененото небе, тъй като бе ранен следобед, когато гърците се сражаваха на последната си позиция, а сега бе здрач — си спомних „Дон Жуан“ от Байрон, написан след като поетът посетил това място през 1810 година и почувствал връзката си с героичната история и отдалечеността си от нея:

*Хълмове без камъни надгробни с имена,
безкрайна равнина със планини по края,
и Ида там далеч, все същата остава,
и старият Скамандър продължава да тече.
Тук всичко още за слава е готово —
сто хиляди мъже във битка люта биха влезли.
Но там, където имало е някога стени могъщи,
пасат стада овце и костенурки лаят.*

Не видях никакви овце, но когато се обърнах към разрушения град, хребетът си беше все същият, макар и с метър и шейсет по-нисък на мястото, където градът току-що се бе превърнал в руините, открити от археолога аматьор Шлиман. Спомних си, че римляните бяха изравнили метри от хребета, за да построят своя собствен Илион повече от хилядолетие, след като изчезнал първоначалният град, и си дадох сметка, че всички сме извадили късмет, че сме пропаднали толкова малко. Ако върху гръцките руини нямаше римски останки, последиците щяха да са много по-ужасни.

На север, където на много километри се простираше долината на Симоент, великолепно пасище за прочутите коне на троянците, сега растеше гора. Равнината на Скамандър между града и бреговата линия на запад, където през последните единадесет години бях наблюдавал

повечето сражения, сега представляваше набраздена с дерета, обрасла с ниски дъбове и борове земя и мочурище. Тръгнах към брега и се закатерих по така наречения Трънлив хълм, или Хълм на трънените храсти, без изобщо да разбирам къде съм. Когато стигнах до ниския хребет, спрях поразен.

Морето го нямаше.

Бреговата линия не просто се бе оттеглила малко, както смътно си спомнях от предишния си живот през ХХІ век. *Цялото шибано Егейско море бе изчезнало!*

Седнах на най-големия камък, който видях наблизо, и се замислих. Питам се не само *къде* са ни изпратили Нюкта и Хефест, но и *кога*. В падащия здрач можех само да кажа, че никъде не се вижда електрическа светлина — нито във вътрешността, нито по крайбрежието и по дъното, където трябваше да се намира Егейско море — там растяха стари дървета и храсти.

Вечерното небе бе покрито с облаци, но все още бе достатъчно светло, за да различа хилядите мъже, натикали се в една осемстотинметрова дъга на мястото, където само допреди четвърт час се намираще брегът. Отначало бях сигурен, че продължават да се сражават — виждах хилядите паднали и от двете страни, — но след това видях, че просто се мотаят. От бойните линии, траншеите, отбранителните съоръжения, комуникациите и дисциплината не бе останало нищо. По-късно щях да открия, че почти една трета от воините, както троянци, така и ахейци, са си счупили по нещо — предимно краката — от падането върху скалата и в деретата, които не бяха съществували само допреди секунди. Скоро щях да науча, че на някои места мъжете, опитващи се да се изкормят или обезглавят едни други, сега лежаха и стенеха заедно или се мъчеха да си помогнат да станат.

Побързах да се спусна по склона и да измина оставащия километър и половина алувиална равнина, която се прекосяваше много по-лесно, когато бе отъпкана от множеството сражения. Когато стигнах до задните редици на троянците — доколкото ги имаше, — беше почти тъмно.

Незабавно започнах да търся Хектор, но ми трябваше още половин час, докато го намеря, и дотогава навсякъде бяха запалили факлите.

Хектор и раненият му брат Деифоб преговаряха с временния командващ на аргивците — Идомей, син на Девкалион и командир на критските герои, както и с Малкия Аякс от Локрида, сина на Ойлей. Малкия Аякс бе донесен на събранието на носилка, тъй като и двата му пищяла бяха разсечени до костта. Тук бе и Тразимед, храбрият син на Нестор, за когото си мислех, че е убит по-рано този ден — беше изчезнал по време на сражението за последния окоп и решиха, че е някъде сред трупове. Както обаче открих, той бил само ранен три пъти, но му трябвали часове, за да се измъкне от пълния с тела ров — и то само за да се озове сред троянците. Взели го в плен — една от малкото прояви на милост за този ден или за който и да било друг от единадесетте години война между двете страни — и сега използваше някакво счупено копие вместо патерица, докато преговаряше с Хектор.

— Хок-ън-бе-риии — възкликна троянецът, очевидно и необяснимо защо радостен да ме види. — Сине Дуейнов! Радвам се, че си преживял това безумие. Кой направи това? Какво се случи?

— Боговете го направиха — признах. — И за да съм по-точен, богът на огъня Хефест и Нюкта, загадъчната богиня, що живее и работи със Съдбите.

— Зная, че беше близък с боговете, Хок-ън-бе-риии, сине Дуейнов. Защо ни направиха това? Какво искат от нас?

Поклатих глава. Пламъците на факлите трептяха и играеха в нощта от силния вятър, духащ от запад — от мястото, където някога се намираше Средиземно море и от което сега се носи дъх на растителност.

— Няма значение какво искат боговете — отвърнах. — Никога вече няма да ги видите. Отидоха си завинаги.

Никой от насъбралите се около нас над двеста мъже не каза нито думичка и в продължение на цяла минута в мрака се разнасяше единствено пращането на огньовете и стонове на ранените.

— Откъде знаеш? — попита Малкия Аякс.

— Току-що дойдох от Олимп — отвърнах. — Вашият Ахил уби Зевс в ръкопашен бой.

Мърморенето щеше да се превърне в рев, ако не се бе намесил Хектор да въдвори тишина.

— Продължи, сине Дуейнов.

— Ахил уби Зевс и титаните се завърнаха на Олимп. В края на краищата на престола ще се възкачи Хефест — Нощта и Съдбите вече го решиха, — но през следващата година вашата Земя ще бъде бойно поле, на което не би могъл да оцелее никой обикновен смъртен. Затова Хефест ви прати тук — града, оцелелите му жители и вас, ахейски и троянски воители.

— Къде е това тук? — попита Идомей.

— Нямам представа.

— Кога ще ни позволят да се върнем? — попита Хектор.

— Никога — отвърнах. Бях сигурен в това и гласът ми потвърди убеждението ми. Никога преди — а и след това — не ми се бе случвало да произнасям тези три срички с такава увереност.

В този миг се случи второто от трите невъзможни неща за този ден — първото според класацията ми бе попадането на Илион в друга вселена.

Беше облачно, откакто градът се бе стоварил върху хребета — плътните облаци покриваха небето от източния край до западния и здрачът падаше по-бързо. А сега вятърът, който носеше миризмата на растителност, издуха облаците от запад към изток и изчисти небето точно над главите ни.

И ахейци, и троянци завикаха изумено и почнаха да сочат нагоре.

Усетих странната светлина още преди да вдигна очи към небето. Беше по-ярка от всяка пълна луна, която съм виждал, и бе по-плътна, млечнобяла и по някакъв странен начин — по-лееща се. Осъзнах, че гледам надолу към множеството ни движещи се по скалата сенки, когато Хектор ме срѳга, за да ме накара да вдигна глава.

Облаците бяха почти изчезнали. Нощното небе си оставаше нощното небе на Земята — можех да различа Пояса на Орион, Плеядите, Полярната звезда и надвисналия ниско на север черпак на Голямата мечка, но това познато небе от края на зимата и лунният сѳрп, издигащ се над разрушената Троя на изток, изглеждаха бледи и незначителни, победени от новия източник на светлина.

Над нас се движеха и блестяха две широки ивици звезди — едната южно от нас и движеща се бързо от запад на изток, а другата бе право над главите ни и се въртеше от север на юг. Прѳстените бяха ярки, но не и плътни — можех да различа хиляди и хиляди отделни звезди и в двата, макар да имах някакъв смѳтен спомен от

научнопопулярна статия в някакъв вестник, че в най-ясните нощи на Земята в небето могат да се наблюдават само около три хиляди звезди. Сега се виждаха десетки, а може би и стотици хиляди звезди — всички се движеха заедно в два ярки пръстена над нас, осветяваха всичко наоколо и излъчваха нещо като привечерна светлина — онази приглушена светлина, на която винаги си бях представял, че играят софтбоул посред нощ в Анкоридж, Аляска. Гледката беше може би най-прекрасната, която бях виждал през двата си живота.

— Сине Дудейнов, какви са тези звезди? — попита Хектор. — Богове ли са? Или нови звезди? Какво са те?

— Не зная — отговорих.

В този момент, когато над сто и петдесет хиляди мъже в броня се взираха като любопитни туристи в небето, зяпнали от ужас и възхищение към новото небе на тази друга Земя, намиращите се най-близко до брега започнаха да крещат за нещо друго. Трябваша ни няколко минути да разберем, че нещо става при намиращите се най-западно воители. Трябваше ни известно време, за да се доберем до скалистото възвишение на запад — може би на някогашния бряг, намирал се тук преди хиляди години, по времето на Илион — и да видим защо крещат ахейците.

Едва сега забелязах, че стотиците изгорени черни кораби са все още тук — бяха преминали през брана-дупката заедно с нас и сега представляваха овъглени останки далеч от всякаква вода, оставени да лежат завинаги по обраслите с храсталаци склонове високо над алувиалното блато на запад. И тогава видях защо крещат хилядите воители.

Нещо черно като мастило, но отразяващо звездната светлина над нас, плъзгеше по дъното на липсващото море от запад. Нещо се движеше мълчаливо към нас по пресъхналия басейн, нещо течеше и се плъзгаше на изток — недоловимо, бавно, но сигурно като Смъртта. Пред очите ни изпълни най-ниските части, след това заобиколи покритите с дървета хълмове на хоризонта, ясно видими на светлината от новопоявилите се пръстени, и само след минути те престанаха да са хълмове, а се превърнаха отново в островите Лемнос, Тенедос и Имброс.

Това бе третото странно чудо за този сякаш безкраен ден.

Винотъмното море отново се завръщаше при бреговете на Илион.

Задържа пистолета опрян в челото си само няколко секунди — щом пръстът му докосна спусъка, Харман разбра, че няма да свърши по този начин. Това бе изходът на страхливеца, а колкото и ужасен да беше от собствената си неизбежна смърт, той не възнамеряваше да приключи като страхливец.

Обърна се, насочи оръжието към тежкия нос на древната подводница, който се подаваше през северната стена на Пролома, и натисна спусъка. Държа го, докато оръжието не изстреля и деветте куршума. Ръката му трепереше толкова силно, че дори не знаеше дали е улучил огромната си мишена, но самата стрелба срещу нея едновременно съсредоточи и освободи донякъде яростта и отвращението от безумието на собствения му вид.

Мръсната термокожа се смъкна бавно. Харман дори не помисли да я измие, а просто я хвърли настрани. Тресеше се от повръщането и диарията, но и през ум не му мина да си облече дрехите и да си обуе обувките, когато стана и закрачи на запад.

Нямаше нужда да преглежда новите си биометрични функции, за да знае, че умира бързо. Чувстваше радиацията в стомаха, червата, тестисите и костите си. Предсмъртната слабост растеше у него като някакъв противен, раздвижващ се хомункулус. Затова закрачи на запад, към Ада и Ардис.

В продължение на няколко часа умът му бе удивително латентен и се събуждаше само колкото да му подсказва да не настъпи нещо остро или да избере правилния път между коралите и скалите. Смътно си даваше сметка, че океанът тук е по-дълбок — стените на Пролома от двете му страни бяха станали много по-високи, а въздухът — много по-студен. Въпреки това обедното слънце продължаваше да свети ярко в небето. Беше следобед, когато погледна надолу и видя, че краката и бедрата му са все още изцапани, предимно с кръв. С олюляване стигна до южната стена на Пролома, пхна голата си ръка през силовото поле — пръстите му усетиха ужасното налягане и студ — и успя да загребе

достатъчно морска вода, за да се почисти. После пак продължи на запад.

Когато умът му отново заработи, Харман с удоволствие установи, че мисли не само за гнусната машина и товара ѝ планетарна смърт, които вече бяха изчезнали някъде назад. Започна да мисли и за собствения си живот, за всички тези сто години, откакто го имаше.

Отначало мислите му бяха горчиви — упрекуваше се, че е пропилял всички тези десетилетия по празненства, забави и безцелни прехвърляния по факса до едно или друго мероприятие, но скоро си прости. Беше прекарал добре, имаше истински моменти дори през това фалшиво съществуване, а последната година с нейните истински приятелства, истинска любов и всеотдайно обвързване отчасти осмисляха всички години пустота.

Замисли се за собствената си роля в събитията от последната година и откри сили да си прости и за нея. Постчовешката жена, която се бе нарекла Мойра, го бе дразнила с прозвището Прометей, но Харман повече се виждаше като своеобразна комбинация от Адам и Ева, която бе издирила забранения плод в градината на леността и така бе прогонила своя вид завинаги от лишеното от мисъл здравословно място.

А какво бе дал в замяна на Ада, на своите приятели, на расата си? Четенето? Колкото и важна роля да заемаше четенето и познанието за Харман, той се питаше дали тази възможност, имаща потенциала да бъде многократно по-могъща от стотиците разбудени функции на тялото му, би могла да компенсира целия ужас, болка, несигурност и смърт, които предстояха.

А може би не би и трябвало, осъзна той.

Дългата ивица небе високо над него започна да потъмнява. Харман продължаваше да се влачи на запад. Започна да размишлява за смъртта. Знаеше, че неговата собствена ще настъпи само след часове, а може би и по-скоро. Но с какво от концепцията за смъртта не се бе сблъсквал нито той, нито останалите хора до последните месеци?

Позволи си да претърси всички запазени в него данни след кристалния шкаф и откри, че смъртта — страхът от смъртта, надеждата за живот след смъртта, любопитството към смъртта — е била централна тема на почти цялата литература и всички религии за деветте хилядолетия, за които разполагаше с информация. Не можеше

напълно да проумее религиозната част — не разполагаше с друг контекст с изключение на собствения си ужас от Смъртта. Видя таената в хилядите култури през хилядите години жажда за увереност — каквато и да било увереност, — че животът продължава дори и след като очевидно е напуснал тялото. Примигна от удивление, когато умът му преброди през различните представи за отвъдния живот — Валхала, Рай, Ад, ислямския Рай, към който толкова пламенно се стремеше екипажът на останалата далеч назад подводница, усещането за воден Праведен живот, така че да продължиш да живееш в умовете и спомените на останалите — и след това прегледа безбройните версии на темата за възкръсването за Вечен живот, мандала, прераждането, Деветорния път на Ву към Центъра. Дълбоко в ума и сърцето си намираше всичко това за прекрасно и същевременно лекомислено и пусто като изоставена паяжина.

Влачеше се на запад в ставащите все по-плътни студени сенки и осъзна, че ако отговаряше на човешките представи за смъртта, които бяха запазени в умиращите му клетки и в самата му ДНК, това се дължеше на буквалните и артистични опити да изрази човешката позиция от срещата с нея — своеобразно предизвикателство на гения. Погледна записаните в него последни автопортрети на Рембранд и заплака от ужасната мъдрост в тези образи. Изслуша как собственият му ум рецитира дума по дума пълната версия на „Хамлет“ и разбра, както бяха разбрали толкова много поколения преди него, че принцът в черни одежди може да е бил единственият истински пратеник от Неоткритата страна.

Осъзна, че плаче и че го прави не само заради самия себе си или заради неизбежната си гибел, нито дори заради загубата на Ада и нероденото си дете, които никога не напуснаха наистина мислите му, а просто защото никога не бе имал шанса да гледа постановка на Шекспирова пиеса. Осъзна, че ако можеше се върне жив и здрав у дома, вместо като кървящия умиращ скелет, какъвто бе сега, щеше да настоява обитателите на Ардис да поставят Шекспирови пиеси — ако успееха да оцелеят след нападенията на войниксите.

Но кои точно?

Опитите да намери решение на този интересен въпрос го разсеяха достатъчно, за да не забележи как небето над него се оцветява в тъмните тонове на здрача и как се превръща в обсипана със звезди и

въртящи се пръстени ивица. Не забеляза веднага, че студът в дълбокия ров, в който вървеше, се просмуква първо през кожата му и после през плътта, за да стигне до самите му кости.

Накрая не бе в състояние да ходи. Спъваше се в камъни и други невидими препятствия. Не можеше дори да види къде започват стените на Пролома. Навсякъде около него цареше ужасен студ и пълен мрак. Истинска прелюдия на смъртта.

Не искаше да умира. Още не. Не точно сега. Сви се в ембрионална поза на дъното на Пролома, усещаше как чакълът и пясъкът драскат кожата му — толкова грубо, колкото и реалността, че все още е жив. Сгуши се с тракащи зъби, сви колене още повече и ги обгърна с ръцете си. Тялото му се тресеше, но това му вдъхваше увереност, че е жив. Дори с тъга се замисли за изоставената преди толкова време раница, за спалния чувал и дрехите в нея. Умът му не пропусна и останалите хранителни блокчета, но стомахът му отказа да има каквото и да било общо с тях.

На няколко пъти през нощта трябваше да изпълзява от гнездото, което бе направил с тялото си в пясъка, и да се тресе на четири крака, докато повръщаше отново и отново — но този път бяха само спазми. Цялото съдържание на стомаха му от предишния ден бе отдавна изхвърлено. След това бавно и мъчително изпълзяваше обратно в малкото си леговище-утроба — предвкушваше капката топлина, която щеше да намери, след като се свие отново на кълбо, по същия начин, по който някога бе предвкусвал изтънчено ястие.

Коя пиеса? Първата, която бе прочел, бе „Ромео и Жулиета“ и естествено тя го бе впечатлила най-силно. Сега прегледа „Крал Лир“ — *никога, никога, никога, никога* — и реши, че е идеална за умиращ човек като него, дори за такъв, който не е доживял да види собствения си син или дъщеря. „Крал Лир“ обаче щеше да дойде в повечко за обитателите на Ардис като първо запознанство с Шекспир. Те трябваше да бъдат и актьорите, което го накара да се зачуди кой ли би могъл да изиграе ролята на стария Лир... Одисей-Никой май бе единственият, който изглеждаше подходящ. Запита се как ли я кара Никой в момента.

Обърна лице нагоре и се загледа как пръстените се въртят пред звездите — прелест, която никога не бе оценявал толкова, колкото в тази ужасна нощ. Ярка чертичка, по-ярка от всички останали звезди на

пръстена, взети заедно, истинска дръзка драскотина върху черен оникс, пресече п-пръстена и продължи между истинските звезди, преди да изчезне зад южната стена на Пролома. Нямаше представа какво е това — просъществува прекалено дълго, за да е метеор, — но знаеше, че е много, много далеч и че няма нищо общо с него.

Замислен за смъртта и за Шекспир, все още колебаещ се коя пиеса да се постави най-напред, Харман се натъкна на интересни стихове, запазени дълбоко в собствената му ДНК. Това бе речта на Клавдио, Клавдио от „Мяра за мяра“, изправен пред собствената си екзекуция:

*Да! Но смъртта? Къде ни води тя?
Да легнеш в гроба тесен и да гниеш,
топликът жизнен, чувства и движения
да се вдървят; възторженият дух
да бъде в огнена вода удавен
или да зъзне в ледена пустиня;
да бъдеш от невзрими вихри грабнат
и яростно да те подгонят те,
ти сам летящата земя подгонил;
да бъдеш лош сред лошите — онези,
които своите несвестни мисли
изказват с вой, о, колко туй е страшно!
Един живот, преминал на земята,
в затвор и болест, в старост и беди,
е все пак рай прекрасен пред страха
от дебнещата и коварна смърт!*^[1]

Осъзна, че плаче — лежи на кълбо, примрял от студ, и плаче, но не от страх пред смъртта или неизбежната загуба на всичко и всички, а от благодарност, че произлиза от раса, способна да роди човек, който да напише подобни думи, да има подобни мисли. Те почти — почти — компенсираха човешкия ум, който бе замислил, конструирал, създал и оборудвал подводницата и нейните седемстотин шейсет и осем черни дупки, очакващи да погълнат бъдещето на всички.

Внезапно се разсмя на глас. Умът му сам бе прескочил върху „Ода за славея“ на Джон Кийтс и той видя — именно видя, а не му бе показан — лекия поклон на младия поет към Шекспир в стиховете на пеещия бард:

*Макар да пееш още, не мога да те чуя аз.
Реквиемът ти възвишен в могилата заглъхва.*

— Три пъти ура за единството на смачканата в гроба тесен глина на Клавдио и глухата могила на Джони! — изкрещя Харман. Неочакваният опит да изрече нещо на глас го накара да се закашля и когато погледна ръката си на светлината на пръстените, видя, че е изхрачил кръв и три зъба.

Изстена, сви се отново в пясъчната си утроба, разтрепери се и отново се усмихна. Неуморният му ум не можеше да спре да се занимава с Шекспир, както и езикът му не можеше да престане да опипва трите дупки във венците, където доскоро се намираха зъбите му. Причина за усмивката бе един куплет от „Цимбелин“:

*Просяк слаб, търговец тлъст
като теб ще станат пръст.*

Ама че каламбур. Що за гений трябва да е бил той, запита се Харман, за да може да използва такъв детски, игрив тон за такава тъжна погребална песен?

С тази последна мисъл Харман неусетно потъна в сън, безчувствен към ледения дъжд, който бе започнал да вали от небето.

Събуди се.

Това бе първото чудо. Отвори кръвясалите си очи в мрачната сива утрин преди разсъмване, между все още черните водни стени на Пролома, издигащи се на сто и петдесет метра или повече от двете му страни. Но беше спал и се беше събудил.

Второто чудо бе, че можеше да се движи — в края на краищата и до известна степен. Нужни му бяха петнадесет минути, за да застане на четири крака, но щом го направи, запълзя към най-близката подаваща се от пясъка канара и след още десет минути успя да се изправи и дори да не падне.

Сега отново бе готов да продължи на запад, но не знаеше къде точно е запад.

Напълно бе изгубил всяка представа за посоките. Дългият Пролом се губеше в далечината и в двете посоки, но нямаше абсолютно никаква индикация къде е изток и къде — запад. Като се тресеше, трепереше и изпитваше болка, за която изобщо не си бе представял, че е възможна, Харман започна да залита в кръг — търсеше собствените си следи от предишната нощ. Но дъното тук бе предимно скалисто, а дъждът, от който едва не бе замръзнал до смърт през нощта, бе заличил всички отпечатьци от босите му крака.

Като се олюляваше, Харман направи четири крачки в едната посока. После спря, убеден, че върви обратно, към подводницата, обърна се и направи осем крачки в другата посока.

Беше безсмислено. Над Пролома бяха надвиснали плътни облаци. Нямаше никаква представа за посоките. Не можеше да понесе мисълта, че върви обратно към подводницата с лежащото в утробата ѝ зло и че губи разстоянието до Ада и Ардис, което бе извървял с толкова мъки предния ден.

Отиде със залитане до стената на Пролома — не знаеше дали е северната, или южната — и се загледа в отражението си в бавно засилващата се утринна светлина.

Някакво създание, което не бе Харман, го гледаше. Голото му тяло приличаше на скелет. Навсякъде по кожата му имаше кървави петна — по хлътналите бузи, по гърдите, по ръцете и раменете, по треперещите крака, дори едно огромно петно в долната част на корема му. Когато се изкашля отново, изплю още два зъба. Във водното огледало изглеждаше, че плаче с кървави сълзи. Харман машинално приглади косата си на една страна.

Остана на място, загледан дълго и празно в юмрука си. Държеше огромен кичур от собствената си коса. Държеше сякаш някакво малко мъртво същество, съставено единствено от козина. Пусна го и отново

приглади косата си. Паднаха още косми. Погледна отражението си и видя ходещ мъртвец, вече наполовина оплешивял.

Нещо топло докосна гърба му.

Той бързо се обърна и едва не падна.

Беше слънцето — изгряваше зад него, директно по дължината на Пролома. Златните му лъчи го окъпаха за няколко секунди, преди облаците да погълнат оранжевата сфера. Каква ли бе вероятността именно тази сутрин да изгрее точно по дължината на Пролома — сякаш той бе някакъв друид, очакващ изгрева в деня на лятното слънцестоене при Стоунхендж?

Чувстваше се толкова замаян, че осъзнаваше, че ако не се задейства незабавно, ще забрави откъде е изгряло слънцето. Обърна се с гръб към топлината и със залитане тръгна на запад.

По обед, когато облаците от време на време се разделяха между преваляванията и отделни слънчеви лъчи проникваха до дъното на океана, умът на Харман вече не се чувстваше свързан с движещото се сякаш само тяло. Правеше два пъти повече стъпки, отколкото трябваше, залиташе от северната стена на Пролома до южната и докосваше леко с ръка жужащото и раздрусващо силово поле, за да се ориентира и да продължи по безкрайната падина.

Крачеше и се питаше какво ли ще е — или би могло да е — бъдещето за останалите хора. Не само за оцелелите от Ардис, а за всички старостилни човеци, ако успеят да оцелеят от жестоките атаки на войниксите. Старият свят си бе отишъл завинаги. Каква ли форма на управление, религия, общество, култура и политика ще създадат хората?

Модулът на белтъчната памет, вграден дълбоко в кодираната му ДНК — памет, която щеше да остане жива много след като повечето от клетките на тялото му умрат и се разпаднат — му предложи следния откъс от „Затворнически тетрадки“ на Антонио Грамши — „Проблемът е в това, че старото умира, а новото не може да се роди. В това междуцарствие възникват най-различни болестни симптоми“.

Разсмия се на глас и това единствено изсмиване му струваше още един преден зъб. Болестни симптоми, наистина. И най-повърхностният анализ на откъса показва на Харман, че този Грамши е бил

интелектуалец, проповядващ революция, социализъм и комунизъм — последните две теории бяха умрели и изгнили някъде в първата половина на Изгубената ера, тъй като представляваха наивни глупости и като такива бяха справедливо изоставени, — но проблемът за междуцарствията несъмнено си оставаше и в момента бе отново на преден план.

Даде си сметка, че Ада бе водила своите хора към някакъв вид груба атинска демокрация през седмиците и месеците преди той да изостави така глупаво любимата си. Никога не го бяха обсъждали, но той знаеше за нейното схващане, че четиристотинте души в общността на Ардис — толкова бяха преди клането, което бе наблюдавал с помощта на червения торински саван на айфелбана — я възприемаха като лидер. А тя мразеше тази роля, макар да бе влязла в нея съвсем естествено. Като подлагаше различните въпроси на непрекъснати гласувания, Ада очевидно се опитваше да създаде основа за една бъдеща демокрация — при положение, че Ардис оцелееше.

Но ако образите от торинския саван бяха истински — а Харман вярваше, че са, — то Ардис не бе оцелял като истинска общност. Четиристотин души можеха да се нарекат така. Но не и петдесет и четирима окаяни и умиращи от глад оцелели.

Радиацията като че ли бе поразила сериозно гърлото му и всеки път, като преглъщаше, Харман кашляше кръв. Това го разсейваше. Опита се да намали преглъщанията на едно на всеки десет крачки. Знаеше, че дясната му ръка, брадичката и гърдите му са покрити с кръв.

Щеше да му е интересно да види какви социални и политически структури ще развие расата му. Може би още преди атаките на войниксите постоянното население от сто хиляди мъже и жени така и не бе достатъчно, за да създаде истинска действаща сила като политика, религиозни церемонии, армия или обществена йерархия.

Но Харман не вярваше в това. В много от белтъчните си банки памет виждаше примерите на Атина, Спарта и гръцките полиси много преди възхода на самите Атина и Спарта. Героите от торинската драма, за която сега бе сигурен, че е Омировата „Илиада“, бяха взети от малки царства като Одисеевия остров Итака.

Като се замисли за торинската драма, си спомни олтара, който бе зърнал за кратко по време на пътуването им до кратера Париж преди

година, точно след като Деймън бе изяден от динозавъра — беше посветен на някой от олимпийските богове, макар и да бе забравил на кого точно. В продължение най-малко на хилядолетие и половина постчовеците бяха играли ролята на богове или Бог за расата му, но от какви ли форми и церемонии щеше да се нуждае вярата в бъдещето?

Бъдещето.

Спря. Дишаше тежко. Облегна се на високата до рамото му черна скала, подаваща се от северната стена на Пролома, и се опита да помисли за бъдещето.

Краката му трепереха неудържимо. Сякаш мускулите им се стапяха пред очите му.

Като си поемаше тежко дъх през стегнатото си кървящо гърло, Харман се загледа напред и примигна.

Слънцето бе кацнало точно над клисурата на Пролома. В един ужасен миг Харман реши, че е все още сутрин и че цял ден се е движил в погрешната посока, но след това си даде сметка, че всъщност е ходил безсъзнателно цял ден. Слънцето се бе спуснало от облаците и се готвеше да залезе в края на дългия коридор на Пролома.

Направи още две крачки и падна по очи.

Този път не можа да стане. Нужна му бе цялата му останала енергия, за да се повдигне на десния си лакът и да наблюдава залеза.

Умът му бе невероятно бистър. Вече не се занимаваше с Шекспир, Кийтс, религии, отвъден живот, смърт, политика или демокрация. Мислеше за приятелите си. Видя смеещата се Хана в деня, когато стопяваше метал до реката — може би си спомняше особеностите на младежката ѝ енергия и ликуването на приятелите ѝ, когато изливаха първия бронз от незнайно колко хилядолетия? Видя Петър да се бори с Одисей в дните, когато брадатият гръцки воин излагаше странните си философски твърдения, и периодите на странни въпроси и отговори по тревистите хълмове отгатык Ардис. Колко енергия и радост имаше тогава!

Помнеше дрезгавия циничен глас на Сави. Спомни си съвсем живо радостните им възгласи, когато тя ги изведе с Деймън от Ерусалим с трактора през хилядите напразно преследващи ги войникси. Видя лицето на приятеля си Деймън сякаш през две лещи — дундестото, погълнато от себе си момче-мъж от времето, когато го бе срещнал за първи път, и стройната сериозна фигура на мъж, на когото

можеш да повериш живота си, както го бе видял преди няколко седмици в деня, когато напусна Ардис с аероскутера.

И докато слънцето влизаше толкова точно в Пролома, че дискът му едва докосваше стената му, Харман се усмихна и си помисли за съскащия звук на издигаща се пара — всъщност го чуваше през изоставящите го уши. Мислеше си за Ада.

Мислеше си за очите ѝ, за усмивката ѝ и за мекия ѝ глас. Спомняше си смеха ѝ, докосването ѝ, първия път, когато се озоваха заедно в леглото. Позволи си да си спомни как се сгушваха и се топлеха един друг, когато се обръщаха, за да заспят — Ада се притискаше в гърба му, прегърнала го с дясната ръка, а по-късно през нощта той се притискаше към гърба ѝ и съвършеното ѝ дупе. Усещаше възбуда дори докато се унасяше, прегръщаше я с лявата си ръка, положил длан върху гърдата ѝ.

Осъзна, че клепачите му са толкова пълни с кръв, че не е в състояние да примигне или да си затвори очите. Залязващото слънце, чийто долен край вече се бе спуснал под хоризонта, оставяше кървавочервени и оранжеви оттенъци в ретината му. Нямаше значение. Знаеше, че след този залез никога повече няма да използва очите си. Затова се съсредоточи да запази образа на любимата си в ума и сърцето си и да гледа как горната половина на слънчевия диск изчезва точно на запад.

Нещо се раздвижи и закри края на залеза.

Няколко секунди умиращият ум на Харман не бе в състояние да обработи тази информация. Нещо се бе *раздвижило в полезрението му и бе закрило края на последния му залез.*

Все така подпрян на десния си лакът, той изтри с опакото на лявата си ръка част от съсирената кръв от очите си.

Нещо стоеше в Пролома на не повече от шест метра западно от Харман. Несъмнено се бе появило през северната стена. Беше високо колкото осем-деветгодишно дете и приличаше повече или по-малко на дете, но бе облечено в странен костюм от метал и пластмаса. На мястото, където трябваше да са очите му, имаше черен визьор.

„На границата на смъртта, когато мозъкът преставя да работи поради липсата на кислород, халюцинациите са нещо обикновено — обади се неканена молекула белтъчна памет. — На това се дължат и

множеството разкази на съживени пациенти за «дълъг тунел», завършващ с «ярка светлина» и...“

„Майната му на това“, помисли си Харман. Наистина гледаше към дълъг тунел с ярка светлина в дъното, макар от слънцето да бе останал само крайчецът му. Двете стени на Пролома бяха изпълнени със светлина — сребърни, ярки, отразени повърхности с милиони танцуващи слънчеви зайчета.

Но момчето в червено-черния костюм от пластмаса и метал бе съвсем истинско.

И докато се взираше, нещо по-голямо и по-странно се подаде през северната стена на Пролома.

„Силовото поле е полупропускливо само за човешки същества и онова, което носят“ — помисли си Харман.

Второто привидение обаче нямаше никаква прилика с човек. Беше около два пъти по-голямо от най-голямата дрошка и приличаше по-скоро на гигантско ракообразно чудовище-робот с големите си щипки, многобройните си метални крака и огромната набраздена коруба, от която шумно се стичаха струи вода.

„Никой не ми е казвал, че последните минути преди смъртта могат да бъдат толкова смешни“ — помисли си Харман.

Малкото момче пристъпи напред. Говореше на английски, гласът му бе мек и наистина момчешки. Може би такъв щеше да е гласът на неродения му син.

— Сър — каза то, — ще имате ли нещо против да ви помогнем?

---

[1] Пр. П. Горянски. — Б.пр. ↑

Слънцето тъкмо изгря и петдесет хиляди войникси ги атакуваха от всички страни. Ада спря и погледна назад към Ямата, където все още лежеше направеното на парцали тяло на малкия сетевос.

Деймън докосна ръката ѝ.

— Не се обвинявай. Рано или късно трябваше да го убием.

Тя поклати глава.

— Изобщо не съжалявам. — И извика на Греоги и Хана: — Вдигайте сала!

Твърде късно. Повече от половината оцелели бяха изпаднали в паника при рева на нападащите войникси. Враговете им бяха все още невидими в гората, но трикилометровият радиус досега вече би трябвало да се е съкратил наполовина. Щяха да стигнат до Ардис за по-малко от минута.

— Не! Не! — изкрещя Ада, докато тридесетина души, обезумели от страх, се опитваха да се покатерят на бавно издигащия се въздушен сал. Хана седеше зад уредите за управление и се мъчеше да задържи сала стабилно на височина около метър, но хората продължаваха да се опитват да се покатерят на борда.

— Вдигни го! — изкрещя Деймън. — Хана! Вдигни го веднага!

Твърде късно. Тежката машина издаде механичен вой, наклони се на една страна и се стовари на земята. Хората изпопадаха.

Ада и Деймън затичаха натам. Хана ги погледна ужасено.

— Няма да запали. Нещо се случува.

— Няма значение. Така и така не би могъл да направи и един курс до острова — със съвсем спокоен глас каза Ада. После стисна Хана за рамото и викна: — Всички до стените! Веднага! Вземете всички оръжия от оръжейната. Единственият ни шанс е да спрем първата им атака.

Обърна се и затича към западната стена. След секунда другите я последваха и започнаха да си избират удобни позиции по палисадата.

Ада приклепна до една от нишите за стрелба.

— Браво — каза Деймън зад гърба ѝ.

Тя кимна, макар да нямаше представа за какво всъщност става дума.

Много внимателно, без да бърза, Ада постави пълнител, свали предпазителя и насочи пушката към дърветата на не повече от двеста метра от палисадата.

Съскането и тракането ставаха оглушителни и Ада трябваше да напегне волята си, за да потисне желанието да хвърли пушката и да запуши уши. Сърцето ѝ биеше бясно и малко ѝ се гадеше, може би от сутрешното неразположение. Но не беше уплашена. Все още не.

— Торинската драма през всичките тези години... — каза тя, без да осъзнава, че изрича мислите си на глас.

— Какво? — попита Деймън и се наведе към нея, за да я чува по-добре.

Тя поклати глава.

— Мислех си за торинската драма. Според Харман Одисей казал, че двамата със Сави започнали всичко това — имам предвид, започнали да разпространяват торинските савани преди десет години. Може би идеята им е била да ни научат как да умираме храбро.

— По-добре да ни бяха показали как се печели битка срещу петдесет хиляди шибани войникси — измърмори Деймън и зареди пушката си.

Ада се засмя.

Смехът ѝ потъна в рева на войниксите, които се показаха от гората — скачаха от клоните на дърветата, докато други се носеха под тях, сива стена от коруби и нокти, летяща към тях с осемдесет, не, със сто километра в час. Бяха толкова много, че Ада не можеше да различи отделните тела. Огледа се и видя същата сцена от всички страни. Десетките хиляди безглави войникси намаляваха радиуса с пълна скорост.

Никой не изкрещя „Огън!“, но изведнъж всички започнаха да стрелят. Ада се ухили с някакъв свиреп ужас, когато иглената пушка изпразни първия пълнител със серия силни ритници в рамото ѝ. Тя го остави да падне и рязко постави нов.

Иглите поразяваха целите си с хиляди, кристални искри проблясваха под лъчите на изгряващото слънце, но като че ли от това нямаше никаква полза. Несъмнено имаше паднали войникси, но толкова много хиляди други подскачаха, тичаха, пълзяха, че Ада дори

не можеше да види ранените и мъртвите. Сребристосивата стена от смърт бе преодоляла за две секунди половината от разстоянието до дърветата и след още толкова създанията щяха да се хвърлят срещу ниската палисада.

Вероятно Деймън бе първият, който прескочи стената — Ада не беше сигурна, тъй като това изглеждаше едва ли не като всеобщо едновременно решение. Но Деймън грабна оръжието си, изкрещя, скочи от парапета, изправи се и се втурна срещу войниксите.

Ада се смееше и плачеше. Изведнъж най-важното нещо на света бе да се включи в атаката — най-важното нещо на света бе да умре, атакувайки този лишен от разум, жесток, глупав, програмиран от историята враг, вместо да чака да бъде убита, страхливо свита зад гредите.

Колкото и да беше абсурдно, Ада внимаваше — все пак бе бременна в петия месец, — когато също скочи, претърколи се, изправи се и се втурна след Деймън, без да спира да стреля. Чу от лявата си страна нечий познат глас също да крещи, погледна натам и видя Хана и Едид. Тичаха малко след нея, спираха, за да стрелят, и продължаваха да тичат.

Вече различаваше гърбиците на сивите коруби на войниксите. С един скок създанията покриваха над седем метра и половина, извадили убийствените си нокти. Ада продължи да тича и да стреля. Вече не осъзнаваше, че крещи, нито какви точно думи излизат от устата ѝ. За миг — само за миг — извика образа на Харман в съзнанието си и се опита да му прати мисловно послание — „Съжалявам, скъпи, съжалявам за бебето“, — а след това умът ѝ бе зает единствено с тичането, стрелянето, сивите фигури бяха почти до тях, надвисваха отгоре им като сребристосива приливна вълна...

Експлозиите я отхвърлиха на три метра назад и опърлиха веждите ѝ.

Навсякъде около Ада лежаха мъже и жени, отхвърлени назад заедно с нея, прекалено зашеметени, за да могат да говорят или да станат. Някои се мъчеха да изгасят пламналите си дрехи. Други лежаха в безсъзнание.

Дворът на Ардис бе обкръжен от огнена стена, издигаща се на петнадесет, двадесет и пет, тридесет метра във въздуха.

Втора вълна войникси се втурна през пламъците. По дължината ѝ избухнаха още експлозии. Ада премигна. Сребристосивите коруби, нокти, крака и гърбици се разлетяха във всички посоки.

Деймън я задържа да се изправи. Дишаше тежко, лицето му бе покрито с мехури от изгарянията.

— Ада... трябва да се... връщаме... при...

Ада освободи ръката си и се загледа в небето. Над Ардис летяха пет машини. Нито една не бе аероскутер — четири малки устройства с прилепови криле хвърляха метални кутии над линията на дърветата, а една много по-голяма крилата машина се спускаше в центъра на защитения с палисада двор. Коловете на стената почти бяха изпопадали навътре от ударните вълни на експлозиите.

Внезапно от подобните на прилепи машини се спуснаха въжета и по тях се плъзнаха някакви черни, хуманоидни, но не и човешки фигури. Стигаха до земята по-бързо, отколкото бе по силите на човек, и тичешком се заемаха да установят защитен периметър. Няколко от черните същества минаха покрай Ада и тя видя, че наистина не са хора. Бяха по-високи, със странни стави, покрити с шипове и абаносовочерни хитинови коруби.

От пламъците се появиха още войникси.

Черните фигури между нея и врага коленичиха и вдигнаха оръжия, които изглеждаха прекалено тежки за човешки същества. Разнесе се оглушителен трясък и тракане. Към приближаващите войникси се понесоха откоси чиста синя енергия. При всяко попадение улученият войникс експлодираше.

Деймън я дърпаше назад към лагера.

— Какво? — изкрещя тя през грохота. — Какво?

Той поклати глава. Или не я чуваше, или не можеше да я разбере.

Нова серия експлозии отново свали на земята всички отстъпващи хора. Този път огнените гъби се издигнаха на шейсет, дори деветдесет метра в студения утринен въздух. Всички дървета западно и източно от Ардис горяха.

Войниксите продължаваха да скачат през пламъците. Черните хитинови войници ги помитаха с десетки и стотици.

А след това едно от черните същества се надвеси над нея, протегна дългата си, покрита с шипове ръка с разтворена длан, която

по-скоро приличаше на черни лапа с хищни нокти, и каза с дълбок спокоен глас:

— Ада ур? Аз съм главен центурион Меп Аху. Съпругът ви има нужда от вас. Заедно с взвода ми ще ви придружим до лагера.

Големият кораб се бе приземил непосредствено до Ямата. Бе прекалено голям и при кацането си бе съборил повечето от останалите изправени колове на палисадата. Сега стоеше на високите си многосъставни метални крака, а в долната част на туловището му се бяха отворили широки като на хангар врати.

Харман лежеше на носилка на земята и около него се бяха скупчили няколко различни създания. Без да им обръща внимание, Ада се затича към любимия си.

Главата му бе отпусната върху възглавница, а тялото му бе покрито с одеяло, но Ада трябваше да запуши устата си, за да не изкрещи. Лицето му бе обезобразено, бузите — хлътнали, в устата му се виждаха беззъби венци. Очите му кървяха. Устните му бяха толкова напукани, сякаш нещо ги бе дъвкало. Ръцете до лактите му бяха над одеялото и Ада видя големите кръвоизливи под кожата — кожа, която се белеше така, сякаш бе получил възможно най-ужасното слънчево изгаряне.

Деймън, Хана, Греоги и останалите се събраха около нея. Тя хвана ръката на Харман и едва усети как той отговори на съвсем слабото ѝ стискане. Умиращият ѝ любим се опита да я погледне и да ѝ каже нещо, но изкашля кръв.

Една дребна хуманоидна фигура в червен и черен метал или пластмаса се обърна към нея.

— Вие ли сте Ада?

— Да. — Не се обърна да погледне към момчето-машина. Очите ѝ не можеха да се откъснат от Харман.

— Успя да произнесе името ви и да ни даде координатите на това място. Съжаляваме, че не го открихме по-рано.

— Какво... — започна тя и осъзна, че не знае какво да попита. Едно от намиращите се наблизо същества-машини — огромно — деликатно държеше интравенозна система, от която нещо се вливаше в измършавялата ръка на Харман.

— Получил е смъртоносна доза радиация — каза момчето-машина с мекия си глас. — Почти със сигурност от подводницата, която открихме в Атлантическия пролом.

„Подводница“ — повтори наум Ада. Тази дума не ѝ говореше нищичко.

— Съжаляваме, но просто нямаме медицинските уреди за човешки същества в подобно състояние — каза дребната човекоподобна машина. — Повикахме стършелите от „Кралица Маб“, когато видяхме, че имате проблеми тук. Те донесоха болкоуспокоителни и допълнителни системи, но не можем да направим нищо със самата радиация.

Ада не разбираше нищо от това, което ѝ казваше дребното същество. Държеше ръката на Харман и чувстваше как съпругът ѝ умира.

Харман се закашля, явно не успя да произнесе онова, което се мъчеше да каже, закашля се отново и се опита да измъкне ръката си. Ада я стисна, но умиращият ѝ любим настояваше и продължаваше да се дърпа...

Тя разбра, че може би допирът на ръката ѝ му причинява болка. Пусна го.

— Извинявай, скъпи.

Накъде зад тях проехтяха още експлозии, този път по-надалеч. Приличащите на прилепи летящи машини стреляха в обкръжаващите ги гори с непрекъснат картечен шум. Високите хитинові войници тичаха напред-назад из лагера — някои оказваха помощ на леко ранените, пострадали предимно от изгарянията.

Вместо да отдръпне дясната си ръка, Харман я протегна към лицето ѝ.

Ада се опита да я хване, но той отклони дланта ѝ. Тя се приведе и го остави да я докосне по шията и бузите. Накрая той постави длан на челото ѝ и използва цялата си останала сила, за да протегне и другата си ръка към главата ѝ и да се вкопчи почти отчаяно в нея.

Започна се, преди Ада дори да си помисли да се отдръпне.

Нищо, дори експлозиите, които неотдавна я бяха запартили на цели три метра във въздуха, не я бе поразявало толкова силно.

Отначало чу ясно гласа на Харман: „Всичко е наред, любов моя, мила моя. Успокой се. Всичко е наред. Трябва да ти дам един дар,

докато съм в състояние“.

И тогава всичко около Ада изчезна с изключение на допира на ранената ръка на любимия ѝ и кървящите пръсти, които изливаха в нея образи — не само в ума ѝ, но и думи, спомени, образи, картини, данни, още спомени, функции; цитати, книги, цели томове, още книги, още спомени, любовта му към нея, мислите му за нея и за детето им, любовта му, още информация, още гласове, имена и дати, и мисли, и факти, и идеи, ѝ...

— Ада? Ада? — Том бе коленичил до нея, пръскаше я с вода и я пляскаше по бузите. До тях бяха коленичили Хана, Деймън и останалите. Харман лежеше с отпусната ръка. Малкото същество от метал и пластмаса все още се суетеше около него, но любимият ѝ изглеждаше мъртъв.

Ада се изправи.

— Деймън! Хана! Елате. По-близо.

— Какво? — попита Хана.

Ада поклати глава. Нямаше време за обяснения. Нямаше време за нищо — освен за споделяне.

— Доверете ми се — каза тя.

Протегна ръце, опря здраво лявата си длан в челото на Деймън, а дясната — в това на Хана, и активира споделящата функция.

Продължи не повече от тридесет секунди — не повече от времето, което бе необходимо на Харман да сподели функциите и най-съществената информация с нея — информацията, която с часове бе отсявал и подготвял за прехвърляне по време на пътуването си на запад през Пролома. Но тези тридесет секунди се сториха на Ада като три вечности. Ако можеше да свърши останалото сама, нямаше да си прави труда, не би си губила времето дори ако бъдещето на човешката раса зависеше от това. Но не можеше да се справи сама с оставащото. Трябваше ѝ човек, който да продължи Споделянето, и още един, който да ѝ помогне да спаси Харман.

Приключи.

И тримата — Ада, Деймън и Хана — рухнаха на колене със затворени очи.

— Какво става? — попита Сайрис.

Някой се втурна към тях. Крещеше. Беше един от доброволците при павилиона на два километра оттук. Факс взелът работеше! Беше

оживял точно когато войниксите започнаха атаката си.

„Няма време за факс павилиона“ — помисли си Ада. А и нямаше къде да се иде. Навсякъде хората се бяха барикадирали или се намираха под прякото нападение на войниксите. Нямаше нито едно друго място или възел, където любимият ѝ можеше да бъде спасен.

Грамадното същество, което приличаше на някакъв гигантски рак, буботеше на английски.

— На орбита има човешки възстановителни резервоари — казваше то. — Но единствените, за които знаем със сигурност, се намират на астероида на Сикоракса, а той току-що прекоси с пълна скорост лунната орбита. Съжаляваме, че не знаем други...

— Няма значение — каза Ада и отново коленичи до Харман. Докосна ръката му. Реакция не последва, но тя усети последните искрици живот в него — биологичните му монитори разговаряха с новата ѝ биометрична функция. Тя трескаво прехвърляше в ума си хилядите възли за свободно прехвърляне и самите процедури на функцията.

В Средиземноморския басейн бяха складовете на постчовеците. Там имаше лекарства и апаратура против подобна радиационна смърт, но складовете бяха запечатани със стазисно поле, а освен това Ада видя по мониторите на всеобщата мрежа, че Херкулесовите ръце са изчезнали и Средиземноморието отново се пълни. Щяха да ѝ трябват машини — подводници, — за да се добере до депата. Прекалено дълго. Имаше и други складови райони на постчовеците — в степите на Китай, недалеч от Сухата долина в Антарктида... но пътуването до всички тях щеше да е много дълго, а медицинските процедури — прекалено сложни. Харман нямаше да живее достатъчно дълго, за да...

Сграбчи ръката на Деймън и го дръпна до себе си. Той изглеждаше замаян, почти вцепенен.

— Всички тези нови функции... — почна Деймън.

Ада го разтресе.

— Какво ти каза призракът?

— Какво? — Погледът му беше разфокусиран.

— Деймън, кажи ми пак какво ти каза призракът Мойра в деня, когато гласувахме Никой да отлети с аероскутера. Беше нещо като „Не забравяй...“ Кажи ми!

— А... каза... „Не забравяй, че ковчегът на Никой е ковчег на Никой“ — отвърна Деймън. — Но как може това...

— Не! — извика Ада. — Второто Никой не е име! „Ковчегът на Никой е ковчег на никой“ — значи ничий ковчег. Хана, ти си била до Одисей, когато яслите са го излекували. Ще дойдеш ли с мен?

На Хана ѝ бе нужна само секунда, за да схване какво я моли приятелката ѝ.

— Да — отговори тя.

— Деймън — Ада вече се състезаваше не само с времето, но и със Смъртта, която вече бе сред тях и държеше Харман в тъмните си нокти, — трябва да направиш Споделянето с всички останали. Веднага.

— Да — каза Деймън и веднага събра няколко души около себе си.

Моравекските войници — Ада вече ги познаваше, ако не по имена, то поне по форма — все още стреляха по защитния периметър и доубиваха последните нападатели. Нито един войникс не успя да мине през тях.

— Хана — обърна се Ада към приятелката си, — ще ни трябва носилката, но ако тя не се прехвърли свободно, вземи одеялото. Ще го използваме, ако се наложи.

— Хей! — извика малкият европейски моравек, когато Хана грубо дръпна одеялото от умирация пациент. — Това нещо му трябва! Студено му е...

Ада докосна ръката на дребосъка и дори през метала и пластмасата усети човешкото и плътта в него.

— Всичко е наред — каза тя. Извлече името му — неговото име — от кибернетичната му памет. — Приятелю Манмът, всичко е наред. Вече знаем какво правим. След толкова време наистина знаем какво правим.

После махна на всички да се отдръпнат.

Хана коленичи до единия край на носилката, постави едната си ръка върху рамото на Харман, а с другата хвана металната дръжка. Ада направи същото от другата страна.

— Мисля, че е достатъчно да си представим основното помещение. И координатите ще се появят сами — каза Ада. — Важното е и двете да попаднем там.

— Да — каза Хана.
— На три? — каза Ада.
— Да.
— Едно, две... три.
Двете жени, носилката и Харман изчезнаха.

Макар умиращият Харман на пръв поглед да изглеждаше лек като перце, двете трябваше да напрегнат всичките си сили, за да го отнесат на носилката от основната музейна част на Голдън Гейт по няколкото стълбища през гроздовите зелени мехури до района на саркофазите, покрай старата ясла на Сави и надолу до последното спирално стълбище към яслата на Одисей-Никой.

Ада постави длан върху обезобразените гърди на любимия си, усети само най-слаби признаци на живот и реши да не губи повече време.

— Пак на три — задъхано каза тя.

Хана кимна.

— Едно, две... три.

Двете внимателно повдигнаха голия Харман от носилката и сложиха тялото му в яслата на Никой. Хана дръпна капака и го затвори с трясък.

— Как... — започна изпадналата в паника Ада. Възнамеряваше да провери цялата разнообразна апаратура — новите ѝ функции ѝ го казваха, но щеше да отнеме прекалено много време...

— Ето така — каза Хана. — Никой ми го показва, след като се съживи.

Тънките ѝ пръсти пробягаха по серия светещи виртуални бутони.

Ковчегът въздъхна и забръмча. От невидими отвори проникна мъгла и скри по-голямата част от тялото на Харман. Върху прозрачния капак се образуваха ледени кристали. Запалиха се няколко нови светлини. Едната беше червена.

— О! — премалаяло възкликна Хана.

— Не — каза Ада. Гласът ѝ бе спокоен, но твърд. — Не. Не. Не.

Постави длан върху пластмасовия контролен възел на ковчега, сякаш убеждаваше машината в нещо.

Червената светлина примигна, стана кехлибарена и после отново червена.

— Не — твърдо каза Ада.

Червената светлина се поколеба, отслабна, превключи на кехлибарена. Остана кехлибарена.

Пръстите на двете жени се докоснаха за миг над ковчега, след което Ада отново положи длан върху пластмасовия панел на ИИ.

Светлината продължаваше да е кехлибарена.

След няколко часа, когато следобедните облаци се раздвижиха, за да скрият отначало руините на Мачу Пикчу, а след това и висящия мост на сто и осемдесет метра под тях, Ада каза:

— Хана, прехвърли се в Ардис. Хапни нещо. Почини си.

Хана поклати глава.

Ада се усмихна.

— Тогава поне иди до трапезарията и донеси плодове или нещо друго за ядене. И вода.

Кехлибарената светлина се задържа целия следобед. Малко след залез, когато долините на Андите бяха окъпани в червено сияние, на Голдън Гейт се прехвърлиха Деймън, Том и Сайрис, но се задържаха само за няколко минути.

— Вече установихме контакт с тридесет от останалите общности — каза Деймън. Ада кимна, без нито за миг да откъсва очи от кехлибарената светлина.

Тримата си тръгнаха, като обещаха да се върнат на сутринта. Хана се загърна с едно одеяло и заспа на пода до ковчега.

Ада остана будна. Понякога коленичеше, понякога седеше, но винаги мислеше, дланта ѝ неизменно бе върху контролния възел и тя непрекъснато пращаше посланията и молитвите си през веригите, отделящи я от Харман, а очите ѝ неотклонно следяха светлината на монитора.

Някъде след три сутринта кехлибарената светлина се смени със зелена.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

Една седмица след Падането на Илион:

Ахил и Пентезилея се появиха на пустия хребет, издигащ се между долината на Скамандър и долината на Симоент. Както бе обещал Хефест, очакваха ги два коня — могъщ черен жребец за ахееца и една по-дребна, но още по-мускулиста бяла кобила за амазонката. Двамата ги яхнаха и тръгнаха да видят какво е останало.

Не беше много.

— Как е възможно да изчезне цял град като Илион? — Гласът на Пентезилея бе свадлив както винаги.

— Всички градове изчезват — отвърна Ахил. — Такава е съдбата им.

Русокосата амазонка изпръхтя. Ахил вече бе забелязал, че пръхтенето ѝ силно наподобява това на бялата кобила.

— Но не би трябвало да изчезнат за един ден... за час.

Думите ѝ прозвучаха като оплакване. Бяха минали само два дни от възкресяването на Пентезилея във ваните на Лечителя, но Ахил вече беше свикнал с този неин постоянно незадоволен тон.

Оставиха конете сами да си избират пътя през хаоса от скали, който се простираше на три километра по хребета, където се бе издигала могъщата Троя. Не бе останал нито един камък дори от основите. Божествената магия, която бе отнесла града, бе стигнала почти на цяла стъпка под най-старите камъни. Не бе останало нищо, ако не се броеше някое изпуснато копие или разлагащ се труп.

— Зевс наистина е могъщ — отбеляза Пентезилея.

Ахил въздъхна и поклати глава. Денят бе топъл. Идваше пролет.

— Вече ти казах, амазонке. Не го е направил Зевс. Зевс умря от собствената ми ръка. Това е дело на Хефест.

Тя изсумтя.

— Никога няма да повярвам, че онзи дребен мързелив сакат педал с вонящи уста може да направи нещо подобно. Дори не вярвам, че е истински бог.

— Той го направи — каза Ахил. „С помощта на Нюкта“, добави наум.

— Така казваш ти, сине Пелеев.

— Казах ти да не ме наричаш така. Не съм син на Пелей. Син съм на Зевс, но това не говори добре нито за него, нито за мен.

— Така казваш ти — повтори Пентезилея. — Значи ако фуknите ти са верни, ти си отцеубиец.

— Да — каза Ахил. — И никога не се фукам.

Амазонката и бялата ѝ кобила изсумтяха в един глас.

Ахил скрита черния си жребец и го подкара надолу по хребета, покрай изровения южен път към Скейската порта — огромният дъб, който винаги се бе намирал тук още от основаването на града, си бе на мястото, но самата порта я нямаше — след което зави надясно към долината на Скамандър, която отделяше Илион от брега.

— Щом Хефест сега е цар на боговете, защо се криеше в пещерата си през цялото време, докато бяхме на Олимп? — попита Пентезилея. Гласът ѝ бе силен и дразнещ, подобно на драскащи по гладка скална плоча нокти.

— Казах ти. Чака края на войната между боговете и титаните.

— Че щом е наследник на Зевс, защо, в името на Хадес, просто не ѝ сложи край с мълнии и гръмотевици?

Ахил не отговори. Беше открил, че ако си мълчи, тя понякога си затваря устата.

Долината на Скамандър, отъпкана през единадесетте години, когато бе играла ролята на бойно поле, изглеждаше така, сякаш земята не е била срязвана. Още се виждаха следите на хиляди обути в сандали крака, по камъните имаше засъхнала кръв, но всички човешки същества, коне, колесници, оръжия, трупове и така нататък бяха изчезнали — точно както му го беше описал Хефест. Нямаше ги дори шатрите на ахейците и изгорените туловища на черните им кораби.

Ахил остави конете да си починат няколко минути на плажа — двамата с амазонката гледаха как кристално бистрите вълни на Егейско море се плискат в гладкия пясък. Никога нямаше да го признае на тая кучка, но сърцето му болезнено се свиваше при мисълта, че никога няма да види отново събратята си по оръжие — хитроумния Одисей, гръмогласния Аякс Теламонов, усмихнатия стрелец Тевкър, верните мирмидонци, дори глупавия червенокос Менелай и коварния му брат

Агамемнон, неговата лична Немезида. Странно как дори враговете стават толкова важни, когато ги изгубиш.

Това го накара да се замисли за Хектор и за нещата, които Хефест му бе разказал за „Илиада“ и за собственото му бъдеще. От тези мисли в стомаха му, подобно на жлъчка, се надигна безнадеждност. Обърна главата на коня на юг и отпи от виното в козия мях, завързан за лъка на седлото.

— И не си мисли, че ще повярвам, че на тоя брадат сакат бог му е било по силите да ни ожени — изсумтя Пентезилея зад него. — Ха, ще ни ожени той!

— Той е цар на всички богове — уморено каза Ахил. — Кой може да е по-подходящ да благослови брачните ни клетви?

— Да благослови гъза ми — каза Пентезилея. — Тръгваме ли? Защо на югоизток? Какъв е този път? Защо напускаме бойното поле?

Ахил не каза нищо, докато не дръпна юздите и не спря коня — четвърт час по-късно.

— Виждаш ли онази река?

— Естествено, че я виждам. Да не мислиш, че съм сляпа? Гадният Скамандър. Прекалено гъст за пиене, прекалено рядък за оране. Братът на Симоент, с когото се слива само на няколко километра оттук.

— Тук, на тази река, която ние наричаме Скамандър, а боговете — свещения Ксант — каза Ахил, — тук според Хефест, що цитираше биографа ми Омир, щях да постигна своята най-велика *аристея* — битка, която щеше да ме направи безсмъртен още преди да поразя Хектор. Тук, жено, щях да победя сам-самичък цялата троянска войска — че и самия надигнал се бог на реката! — и да крещя: „Мрете, троянци, мрете!...“, докато ги коля чак до самата свещена Троя! Точно тук, жено, виждаш ли онези бързеи? Точно тук щяха за миг да намерят смъртта си Терзилох, Мидон, Астипъл, Мнес, Тразий, Еней и Офелест. След това пеонците щяха да ме нападнат в гръб и щях да ги избия всичките. А там, от другата страна на реката, щях да убия сръчния и с двете ръце Астеропей. Щях да запратя копието на Пелей към него, а той — две едновременно. И двамата не улучваме, но аз съсичам героя, докато той се опитва да измъкне грамадното ми копие от речния бряг и да го хвърли отново...

Ахил млъкна. Пентезилея бе слязла от коня си и бе клекнала зад близкия храст да плаче. От противния шуртящ звук му се прииска да я убие и да остави тялото ѝ на гарваните, накацали по клоните покрай реката. Ежедневната им дажба леш явно бе изчезнала и не му се искаше да ти остави разочаровани.

Но не можеше да нарани амазонката. Магията на Афродита още му действаше и любовта му към тая кучка продължаваше да се таи в него, и от нея му се гадеше, сякаш бронзово копие бе пронизало червата му. „Единствената ти надежда е феромоните да отшумят с времето“, му бе казал Хефест, докато двамата се наливаха с вино последната нощ в пещерата и вдигаха наздравици един за друг и за всеки, когото познаваха, чукаха се с големите бокали и си споделяха какво ли не, както могат да си споделят само братя или приятели.

След малко тръгнаха през Скамандър. Конете стъпваха внимателно в плитката вода.

— Къде отиваме? — свадливо попита Пентезилея. — Какво си намислил? Имам ли право на глас, или могъщият Ахил ще решава и най-дребното нещо? Не си мисли, че ще те следвам сяпано, сине Пелеев. Може и изобщо да не тръгна след теб.

— Търсим Патрокъл — каза Ахил, без да се обръща.

— Какво?

— Търсим Патрокъл.

— Приятеля ти? Твоето миличко педерастче? Патрокъл е мъртъв. Атина го уби, знаеш го много добре. Нали заради това започна войната срещу боговете.

— Хефест казва, че Патрокъл е жив — каза Ахил. Ръката му бе на дръжката на меча, кокалчетата му бяха побелели, но не изтегли оръжието. — Хефест каза, че не е включил Патрокъл в синия лъч, когато събра всички останали на земята, нито пък когато завинаги махна Илион. Патрокъл е жив, някъде отвъд морето. Ще го намерим.

— Да бе, „Хефест каза“ — подигравателно изпръхтя Пентезилея. — Каквото каже Хефест, все е истина. Да не си мислиш, че не те лъже?

Ахил не каза нищо. Продължи на юг по стария път, отъпкан през вековете от безброй троянски коне и продължен неотдавна на север от многобройните троянски съюзници, за чиято смърт бе спомогнал.

— И Патрокъл бил жив, някъде *отвъд морето* — продължаваше да се подиграва Пентезилея. — И как, в името на Хадес, ще преминем

морето, сине Пелеев? И кое море всъщност?

— Ще намерим кораб — каза Ахил, отново без да се обръща към нея. — Или ще си направим.

Някой изпръхтя — или амазонката, или кобилата й. Явно беше престанала да го следва — Ахил чуваше тропота на копитата само на своя кон — и повиши глас, за да може да я чуе:

— И какво, значи сега сме някакви лайняни корабостроители? Знаеш ли как се строи кораб, бързоноги мъжеубиецо? Съмнявам се. Добър си в това да тичаш бързо и да убиваш мъже — и амазонки, в това си двойно по-добър, — но не и да построиш каквото и да било. Обзалагам се, че не си създал нищо през безсмисления си живот... нали? Нали? Тези твои мазоли са от държане на копия и бокали, не от... сине Пелеев! Слушаш ли ме какво ти говоря?

Ахил се беше отдалечил на петнайсетина метра. Не се обърна. Бялата кобила на Пентезилея риеше объркано земята с копито и искаше да догони жребеца.

— Ахиле, проклет да си! Не си мисли, че ще те последвам. Дори не знаеш накъде си тръгнал, нали? Признай си!

Ахил продължи напред, заковал поглед в мъгливата редица хълмове на хоризонта — спускаха се към морето далеч, далеч на юг. Започваше да го мъчи ужасно главоболие.

— Не си мисли, че... Боговете да те вземат! — изкрещя Пентезилея, понеже Ахил и жребецът му продължаваха бавно напред. Вече се бяха отдалечили на сто метра. Кучият му Зевсов син така и не се обърна.

Един от лешоядите на едно полуизсъхнало ниско дърво до свещения Ксант запляска с криле и се издигна в небето, закръжи над пустеещото сега бивше бойно поле, но орловият му поглед го увери, че не е останало нищо — нито дори пепелищата от погребалните клади, където обикновено можеше да се намери обяд.

Птицата полетя на юг. Закръжи на сто метра над двата живи коня и хората — единствените сухоземни същества, които можеха да открият зорките му очи — и без да губи надежда, реши да ги последва.

Далеч долу бялата кобила и ездачката й останаха на място, докато черният жребец и язdecият го мъж бавно продължаваха на юг. Лешоядът гледаше и чуваше, но не обръщаше внимание на

неприятните шумове, които издаваше изостаналият човек. После бялата кобила внезапно се втурна в галоп, за да настигне жребеца.

Двата коня и човеците се насочиха на юг покрай извития бряг на Егейско море и лешоядът с надежда ги последва: с лекота улавяше силните топли течения на следобедния въздух.

Девет дни след Падането на Илион:

Генерал Бех бин Адее лично поведе атаката срещу кратера Париж. Използваше спускателния кораб като генерален щаб, докато над триста от най-добрите му войници от астероидния пояс се спуснаха по въжета върху покрития със син лед кошерен град от шестте изстребителя-стършели.

Отначало генерал Бин Адее не подкрепяше включването във войната на Земята — съветът му бе да не застават на ничия страна, — но премиер интеграторите бяха взели окончателно решение. Задачата на генерала бе да открие и унищожи съществото Сетебос. Генералът посъветва да хвърлят от орбита ядрена бомба върху синята ледена катедрала над кратера Париж — обясни, че това е единственият начин със сигурност да видят сметката на Сетебос, — но премиер интеграторите отхвърлиха предложението му.

Главен военен трибун Меп Аху поведе основния щурмови отряд. След като другите части се спуснаха и взривиха външната повърхност на покрития със син лед град, установиха отбранителен периметър и потвърдиха изпълнението на задачата по тактическия канал — съществото вече не можеше да избяга, — Меп Аху и неговите двадесет и пет астровекски щурмоваци скочиха от главния стършел, който бе увиснал на височина три хиляди метра, активираха реактивните си раници в последната секунда, използваха насочени взривове, за да пробият отвор в купола на ледената катедрала, и се спуснаха вътре, забили клиновете на въжетата в самия син лед.

— Празно е — излъчи главен военен трибун Меп Аху. — Сетебос го няма.

Генерал Бин Адее виждаше това на образите от нанопредавателите и камерите на двадесет и шестимата щурмоваци.

— Започнете претърсването — заповяда той по основната тактическа честота.

Всички отряди по периметъра докладваха. Самият син лед бе започнал да се разпада — удар с юмрук можеше да събори цяла стена.

Тунелите и коридорите вече бяха започнали да се срутват.

Екипът на Меп Аху активира реактивните си раници и щурмоваците започнаха претърсването в централната кухня над древния кратер на черната дупка. Започнаха отвисоко, като се грижеха да не пропуснат нищо криещо се на някой от сините балкони или в пукнатините по купола, но бързо се спуснаха над фумаролите^[1] и изоставените вторични гнезда.

— Главното гнездо се е срутило — доложи Меп Аху по общия тактически канал. — Паднало е в стария кратер на черната дупка. Прещам изображения.

— Виждаме ги — отвърна генерал Бех бин Адее. — Има ли някаква вероятност съществото Сетебос също да се намира някъде долу?

— Не, сър. В момента правим дълбочинно радарно сондиране на кратера чак до магмата. Няма никакви странични тунели или пещери. Мисля, че е загинало, сър.

По общия канал се разнесе гласът на Чо Ли:

— Това потвърждава теорията ни, че квантовото събитие отпреди четири дни е представлявало отваряне на последна брана-дупка в самата ледена катедрала.

— Нека се уверим — каза генерал Бех бин Адее. — Проверете всички гнезда — излъчи той към Меп Аху по тактическия лъч.

— Слушам.

Шестима астровеки от основната щурмова група претърсиха срутените останки от централното гнездо на Сетебос, след което се издигнаха над разпадащия се под на катедралата, за да огледат всяка рушаща се фумарола и гнездо.

Внезапно от един от екипите по периметъра се разнесе вик, който едва достигна до централния купол.

— Сър, тук е написано нещо.

Още половин дузина щурмоваци заедно с Меп Аху се събраха на едно място на южната стена на купола. Там, където най-големият коридор свършваше при купола, имаше тераса. На стената на купола, където коридорът се разширяваше към така наречената катедрала, някой или нещо бе написал върху синия лед думи — по всяка вероятност с нокти: „Мисля, че Мълчаливият идва. Майка му твърди, че Мълчаливият създал е всички неща, от които Сетебос само се

вълнува, но не и самият Той. Който ги е направил слаби, е целял слабостта, от която Той да се дразни. Но защо тогава Сетевос се обезпокои и побягна? Нима е възможно изобщо Силата да бъде накарана да побегне от Слабостта? Дали Той е наистина Единственият? Тихият идва“.

— Калибан — обади се премиер интегратор Астейг/Че от „Кралица Маб“, която бе минала на нова геостационарна орбита.

— Сър, тунелите и пещерите са проверени и празни — докладва един главен центурион по общия тактически канал.

— Много добре — каза генерал Бех бин Адее. — Пригответе термичните заряди и стопете целия леден комплекс до първоначалните руини на кратера Париж. Погрижете се да не повредите нито една от оригиналните постройки. После ще претърсим и тях.

— Тук има нещо — каза Меп Аху по тактическия канал. На изображенията върху мониторите на спускателния кораб се виждаха лъчите на нагръдните прожектори на войниците, осветяващи едно от срутилите се гнезда. Всички яйца вътре бяха счупени или смачкани... с изключение на едно. Главният командир се спусна надолу, коленичи до яйцето, постави покритите си с черни ръкавици длани върху него, а след това доближи ухо до черупката и се заслуша.

— Мисля, че вътре има нещо живо, сър — докладва Меп Аху. — Заповеди?

— Изчакайте — каза дежурният офицер на мостика от името на премиер интеграторите.

Накрая се разнесе гласът на премиер интегратор Астейг/Че:

— Какво ще предложите, генерале?

— Да го изгорим. Да изгорим всичко... два пъти.

— Благодаря, генерале. Секунда, ако обичате.

Настъпи тишина, нарушавана само от слаб радиошум. Бин Адее чуваше дишането на триста и десетте щурмоваци във вградените в костюмите им микрофони.

— Искаме да вземете яйцето — най-накрая каза премиер интегратор Астейг/Че. — Ако можете, използвайте един от стазискубовете. Натоварете го на Стършел девет. Главен военен трибун Меп Аху да остане с яйцето. Ще използваме „Кралица Маб“ като карантинна лаборатория. Корабът се освободи от всички оръжия и

ядрено гориво... маскираните изстребители ще наблюдават изучаването на яйцето.

Няколко секунди генерал Бех бин Адее не отговори.

— Добре — каза най-сетне той. Активира теснолъчевия канал до Меп Аху и му предаде заповедите. Отрядът в ледената катедрала вече бе приготвил стазис-куба.

— Сигурен ли сте, сър? — попита Меп Аху. — От Ада и оцелелите от Ардис знаем на какво е било способно тяхното бебе сетевос. Дори неизлюпилото се яйце е притежавало сила. Не мисля, че Сетевос е оставил случайно едно здраво яйце.

— Изпълнете заповедите — каза генерал Бех бин Адее по общата тактическа честота, след което отвори персонален лъч към Меп Аху. — И късмет, синко.

---

[1] Отвор във вулканичен район, през които излиза пара и нагорещени газове — Б.пр. ↑

Шест месеца след Падането на Илион, на деветия ден от месец ав:

Деймън командваше атаката срещу Ерусалим. Операцията бе обмислена изключително внимателно.

Сто старостилни човеци с напълно активирани функции се прехвърлиха свободно в една и съща секунда, три минути преди моравекските стършели да стоварят още сто доброволци от Ардис и други общности на оцелели. Моравекските войници им бяха предложили помощта си месеци по-рано, но още преди година Деймън се беше заклел, че ще освободи пленените в синия лъч старостилни човеци — всички стари приятели на Сави и нейни еврейски роднини, — и все още смяташе, че това трябва да е дело единствено на хората. Все пак бяха приели да заемат за по-дълго време костюмите, реактивните раници, бойната броня и енергийните оръжия. Стоте мъже и жени в стършелите — управлявани от моравеки, които нямаше да се намесват в самите бойни действия — носеха оръжията, които бяха прекалено тежки, за да се прехвърлят по факса.

На Деймън и отряда му от хора и моравеки им трябваша повече от три седмици, за да проверят и потвърдят координатите на старите градски улици, булеварди, площади и кръстовища с точност до сантиметър, за да набележат стоте точки на свободно прехвърляне и местата за приземяване на стършелите.

Изчакаха до август, до еврейския празник на девети ав. Деймън и доброволците му се прехвърлиха десет минути след залез, когато синият лъч бе най-ярък.

Доколкото можеше да се разбере от данните от „Кралица Маб“ и от въздушното разузнаване, Ерусалим бе уникален — той бе единственото място на цялата Земя, населено едновременно с войникси и калибани. В Стария град, който беше целта им, войниксите заемаха улиците северно и северозападно от Храмовия хълм — в районите, които грубо съответстваха на древните мюсюлмански и християнски квартали, а калибаните изпълваха тесните улици и

сградите югозападно от Купола на скалата и джамията Ел-Акса, или някогашните еврейски и арменски квартали.

От получените шпионски изображения и от дълбочинния радар изчислиха, че в града има общо около двадесет хиляди войникси и калибани.

— Сто към едно — сви рамене Греоги. — Имали сме и по-лоши ситуации.

Прехвърлиха се почти беззвучно — след тях въздухът просто леко се раздвижи. Деймън и отрядът му се материализираха на тесния площад пред Котел — Западната стена. Все още бе достатъчно светло, но освен очите си Деймън използва инфрачервеното зрение и дълбочинния радар, за да открие целите. Предполагаше, че са заобиколени от около петстотин калибани, които се излежаваха, спяха, стояха или се мотаеха по улиците, стените и покривите непосредствено на запад от площада. Само след секунди всичките му десет взводни командири се отчетоха по вградените в бойните костюми интеркоми.

— Стреляйте, както намерите за добре — каза той.

Енергийните оръжия бяха програмирани да унищожават само жива тъкан — калибани или войникси, но не и сгради и имущество. Деймън бе доволен от това, докато се прицелваше, стреляше и гледаше как бягащите и скачащи калибани падат или избухват в хиляди парчета месо. Хората не искаха да унищожат квартала, за да го освободят.

Старият град на Ерусалим се превърна в буря от сини енергийни мълнии, писъци на калибани, викове по радиото и експлодираща плът.

Деймън и взводът му избиха всички цели, които бяха засекли. Беше време да се появят стършелите. Деймън включи реактивната си раница и се издигна до нивото на Храмовия хълм — беше сам, не беше време въздухът да се пълни с хора — и проследи как първите два стършела долетяха стремително, кацнаха, разтовариха хора и екипировка и също така стремително отлетяха. Тридесет секунди по-късно пристигнаха последните два стършела и облечените в бойни екипи мъже и жени се пръснаха по Хълма — носеха тежките си оръжия на триноги и реактивни блокове. Двата стършела отлетяха.

— Храмовият хълм е под контрол — съобщи Деймън на взводните командири. — Можете да полетите, когато сте готови. Стойте настрана от огневата линия от Хълма.

— Деймън? — обади се Елиън от позицията си над Баб ел-Назир в стария мюсюлмански квартал. — Виждам маса войникси по Виа Долороза и куп калибани на изток по улицата на цар Давид. Идват към теб.

— Благодаря, Елиън. Погрижете се за тях. По-тежките оръжия да се включат при...

Огънят от Храмовия хълм непосредствено под краката му го оглуши. Хора по покривите и стените стреляха от всички посоки към приближаващите сиви и зелени фигури. От вертикалния лъч и хилядите мълнии на енергийните оръжия Старият град се потопи в електрическо синьо сияние. За щастие, филтрите на бойния му костюм успяха донякъде да го смекчат.

— Всички взводове, открийте огън. Докладвайте за всеки пробив в секторите ви — нареди Деймън. Завъртя дюзите на раницата си и се понесе по въздуха на североизток, където непосредствено зад Купола на скалата се издигаше по-високата и по-модерна сграда, от която излизаше синият лъч. Сърцето му биеше бясно. Бяха го тренирали петстотин пъти за последните два месеца, като се прехвърляха в макета на Ерусалим, който бяха построили с помощта на моравеките недалеч от Ардис, но нищо не го бе подготвило за битка от такива мащаби и с такива оръжия в този град на градовете.

Хана и нейният отряд от десетима души го чакаха при запечатаната врата на сградата. Деймън кацна, кимна на Лейман, Кейман и Греоги, които стояха в мекия полуздрач до Хана, и каза:

— Хайде.

Със здравата си лява ръка Лейман сръчно постави пластичния експлозив. Дванадесетте бойци се скриха зад ъгъла на металната сграда и изчакаха взривът да отнесе вратата.

Вътрешността бе не по-голяма от малката спалня на Деймън в Ардис и контролните уреди — слава Богу, който и да е Той — бяха почти такива, каквито бяха предположили от прегледа на Споделените данни от кристалния шкаф в Тадж Мойра.

Същинската работа свърши Хана. Пъргавите ѝ пръсти набираха седемцифрените кодове, когато примитивният ИИ на сградата ги изискваше.

Внезапно се разнесе дълбоко, почти субзвуково бръмчене, от което зъбите и костите им затрепериха. Всички дисплеи на стената на

ИИ светнаха в зелено и умряха.

— Всички навън — заповяда Деймън. Той бе последният, който излезе от преддверието на сградата, при това в последната секунда. Цялата страна на сградата се сгъна два пъти в себе си и изчезна, като остави след себе си черен правоъгълник.

Деймън, Хана и останалите бяха отстъпили до камъните на Храмовия хълм и гледаха как синият лъч започна да угасва. Бръмченето ставаше все по-дълбоко и болезнено. Деймън затвори очи и стисна юмруци, усещаше заглъхващия субзвуков рев вече не само с костите и зъбите си, но и през стомаха и тестисите. Накрая бръмченето спря.

Той смъкна качулката на бойния си костюм, без да сваля микрофона и слушалките.

— Установете отбранителен периметър тук — нареди на Хана. — Щом се появи първият човек, извикайте стършелите.

Тя кимна и отиде при другите, които вече стреляха от височината на Храмовия хълм.

В един момент по време на подготовката за тази нощ някой — по всяка вероятност Ада — се бе пошегувал, че ще е доста добра проява на любезност Деймън и останалите нападатели да запомнят физиономията и имената на всички 9113 мъже и жени, затворени в синия лъч преди четиринадесет столетия. Всички се бяха разсмели, но Деймън знаеше, че това технически е възможно — кристалният шкаф в Тадж Мойра бе дал на Харман по-голямата част от тази информация.

Така че през последните пет месеца, откакто бяха започнали да кроят как и кога да направят всичко това, Деймън *наистина* бе преглеждал записаните образи и имена. Не бе запомнил всички 9113 души — и той, като всички други оцелели, беше прекалено зает с други неща. Въпреки това не се учуди, когато разпозна първия мъж и първата жена, които излязоха със залитане от черния правоъгълник на неутрино-тахсионния реасемблатор.

— Петра — каза Деймън. — Пинкас. Добре дошли у дома.

Хвана слабия мъж и жената, преди да паднат. Имаше време да забележи, че всички, появяващи се по двойки от черната врата, подобно на животните от Ноевия ковчег, изглеждат повече или по-малко зашеметени.

Тъмнокосата Петра — Деймън знаеше, че е приятелка на Сави — се огледа като дрогирана.

— Колко време?

— Прекалено много — каза Деймън. — Оттук. Към кораба, ако обичате.

Първият стършел кацна. На борда му имаше още тридесет старостилни човеци, чиято работа бе само да съпровождат завръщащите се и да им помагат. Деймън гледаше как Стеф повежда Петра и Пинкас през древните камъни към рампата на кораба.

Поздравяваше всички, които излизаха от сградата на синия лъч. Разпознаваше мнозина по външен вид — третият бе мъж, казваше се Граф, партньорката му се казваше Хана, после излезе един от приятелите на Сави — Стефан, Аби, Кайл, Сара, Калев, Уилям... Деймън поздравяваше всеки по име и им помагаше да направят няколкото стъпки до онези, които очакваха да ги съпроводят до стършелите.

Войниксите и калибаните продължаваха да атакуват. Хората продължаваха да ги избиват. По време на репетициите в най-добрия случай им бяха нужни повече от четиридесет и пет минути да натоварят деветте хиляди сто и тринадесет души в стършелите, и то когато имаше само секунди между отлитането на едната машина и кацането на следващата. Тази вечер обаче, макар и да бяха атакувани, успяха да се справят за тридесет и три минути.

— Добре — каза Деймън по всички канали. — Всички да напуснат Храмовия хълм.

Тежковъоръжените екипи натовариха оборудването си в последните два стършела, които бяха увиснали недалеч от източния край на Хълма, и машините потеглиха, следвайки десетките останали на запад. Останаха само Деймън и взводовете му.

— Три или четири хиляди войникси идват от черквата на Божи гроб — докладва Елиън.

Деймън нахлузи качулката си и прехапа устни. Щеше да е трудно да избият тези неща без тежките оръжия.

— Говори Деймън — каза той по командирския канал. — Оттегляйте се... сега. Взводните командири да докладват, когато хората им са се прехвърлили.

Греог докладва, че взводът му се е изтеглил, и изчезна.

Едид докладва и се прехвърли от позицията си на улица Бабел-Хаид.

Боуман докладва прехвърлянето на хората си от позицията им на улица Баб ел-Гаванима и изчезна.

Лоус докладва недалеч от Лъвската порта и се прехвърли.

Ел докладва от Портата при градината и изчезна.

Кейман докладва, че взводът му се е изтеглил успешно — Деймън си помисли, че ученикът на Одисей прекалено много се наслаждава на военните операции — и с нежелание поиска разрешение да се прехвърли у дома.

— Разкарвай си по-бързо задника оттам — заповяда му Деймън.

Око докладва, че хората ѝ са се прехвърлили, и ги последва.

Кол докладва от позицията си под Ел-Акса и изчезна.

Елиън докладва, хората му се прехвърлиха и той ги последва.

Деймън събра своя взвод, в това число и Хана, и загледа как хората му се прехвърлят един по един от съгъстващите се сенки на площада при Западната стена.

Знаеше, че всички са си отишли, че сградата на лъча е опразнена, но все пак трябваше да провери.

Като управляваше контролера на реактивната си раница със средния си пръст, Деймън се издигна нагоре, направи кръг над сградата, погледна през входа ѝ към празнината зад него, обиколи празния Купол на скалата и пустия площад, след което полетя по пониски и широки кръгове, като проверяваше всички точки в четирите квартала на Стария град, където взводовете бяха установили отбранителния периметър, без да изгубят нито един човек по време на атаките на войниксите и калибаните.

Знаеше, че трябва да се маха — войниксите и калибаните нахлуваха по древните тесни улици като вода в пробит кораб, — но и знаеше защо все още остава тук.

Хвърленият камък едва не му отнесе главата. Спаси го радарът на бойния костюм — регистрира невидимия в здрача предмет, пое контрол върху раницата, претърколи безпомощния Деймън презглава и го стабилизира само на метри над настилката на Храмовия хълм.

Той се изправи, активира цялата си бойна броня и вдигна енергийната карабина. Всички сензори на костюма и човешките му сетива му казваха, че едрата, не съвсем човешка фигура, която стоеше

в черните очертания на входа на Купола на скалата, не е обикновен калибан.

— Деймъннннннн — изстена нещото.

Деймън приближи с вдигнато оръжие, като пренебрегна настояването на прицелващата система на костюма му да стреля; мъчеше се да овладее дишането и емоциите си.

— Деймъннннннн — отново въздъхна едрата, подобна на амфибия фигура при входа. — Май не си Го разбрал, смяташ, че този Калибан се мъчи и тревожи много, искаш ли го наранен?

— Искам го мъртъв — изкрещя Деймън. Тялото му трепереше от стария свиреп гняв. Чуваше дращенето и шляпането на хилядите войникси и калибани, събиращи се под Храмовия хълм. — Излез и се бий, Калибане.

Сянката се разсмя.

— Май това са човешките мечти, че понякога злото трябва да се поправи, както брадавиците падат и болните места се излекуват от гнойта, налииии?

— Излез и се бий.

— Помисли, ще остави ли той пушката си и ще срещне ли последователя Му в честен бой, ръка и нокът срещу ръка и нокът?

Деймън се поколеба. Знаеше, че няма да има честна борба. След десет секунди на Храмовия хълм щеше да има поне хиляда войникси и калибани. Вече чуваше драскането и бързите им стъпки по площада на Западната стена. Вдигна карабината, превключи прицелването на автоматичен режим и чу потвърждението на целта в слушалките си.

— Мисля, Деймъннннннн няма да стреля, неее — изстена Калибан от сенките на Купола на скалата. — Кой обича Калибан и господаря му Сетебос прекалено много, за да спусне — о! о! — завесата завинаги над техния свят, налиии? Неее? Деймън трябва да изчака друг път, да остави вятъра да издуха пепелта, да срещне дома на смъртта в движение и...

Деймън стреля. После стреля отново.

Войникси скочиха на стените на Храмовия хълм пред него. Калибани се носеха по стъпалата на Хълма отзад. Над Ерусалим вече бе паднал мрак — дори светлината на синия лъч, която бе винаги тук през последните хиляда четиристотин двадесет и една години, бе изчезнала. Чудовищата отново владееха града.

Нямаше нужда да поглежда през инфрачервения мерник на карабината. Знаеше, че не е улучил. Калибан се бе телепортирал. Щеше да му се наложи да се изправи срещу създанието някой друг ден или нощ, в много по-неблагоприятна ситуация от днешната.

Колкото и да бе странно, дълбоко в сърцето си Деймън тайно се радваше на тази мисъл.

Войниксите и калибаните се хвърлиха едновременно през древните камъни към него.

Миг преди да го докопат, Деймън се прехвърли в Ардис.

Седем и половина месеца след Падането на Илион:

Алис и Юлисис — приятелите му го наричаха Сам — казаха на родителите си, че отиват до автокино „Край езерото“ да гледат двойната прожекция на „Да убиеш присмехулник“ и „Доктор Но“. Беше октомври и „Край езерото“ бе единственото все още работещо автокино, тъй като предлагаше преносими нагреватели и тонколони за колите и обикновено — или поне през четирите месеца, откакто Сам имаше книжка — мястото бе достатъчно за удовлетворяването на страстта им. Но тази нощ, тази специална нощ те поеа през готовите за жътва царевични полета до едно закътано местенце в края на отдалечена дълга поляна.

— Ами ако мама или татко попитат за какво се разказва във филмите? — попита Алис. Тази вечер носеше обичайната бяла блуза, наметнат на раменете светлокафяв суичър, тъмна пола, дълги чорапи и доста официални обувки за кино. Косата ѝ бе стегната в конска опашка.

— Знаеш „Да убиеш присмехулник“ от книгата. Просто им кажи, че Грегъри Пек е изиграл чудесно ролята на Атис Финч.

— Той ли играе Атис Финч?

— Че кой друг? — каза Сам. — Негърът ли?

— Ами другият филм?

— Шпионски филм за някакъв англичанин... май се казваше Джеймс Бонд. Президентът харесва книгата и филмът е направен по нея. Просто казваш на татко ти, че е бил страхотен, пълен с пукотевици и такива неща.

Сам паркира колата на баща си — шевролет „Бел Еър“, модел 1967 — в края на поляната, отатък развалините и с изглед към езерото. Бяха подминали „Край езерото“ и бяха заобиколили големия вир, която оправдаваше името на автокиното. Далеч на отсрещния бряг Сам различаваше малкия бял правоъгълник на екрана и сиянието на светлините на малкото им градче в смръщеното октомврийско небе. Едно време, може би по време на Депресията, в края на поляната бе

имало ферма, но къщата вече я нямаше — бяха останали само покритите с растителност основи и дърветата, които бележеха входа към двора. С приближаването на Все светии ставаше все по-мразовито.

— Ще оставиш ли двигателя включен? — помоли Алис.

— Разбира се — отвърна Сам и отново го запали.

Незабавно започнаха да се целуват. Сам придърпа момичето към себе си, постави лявата си ръка върху дясната ѝ гърда и след секунди устните им бяха сгорещени, разтворени и влажни, езиците им влязоха в действие. Бяха открили това удоволствие едва това лято.

Запъна се с копчетата на блузата ѝ. Бяха прекалено малки и се разкопчаваха наопаки. Тя остави суичъра да се свлече и му помогна с най-упоритото копче, онова под меката ѝ яка.

— Гледа ли речта на президента по телевизията?

На Сам не му беше до приказки за президента. Остави най-долните копчета и като дишаше забързано, пхна ръка под разкопчаната блуза, за да обхване гърдите ѝ в доста твърдия малък сутиен.

— Гледа ли я? — попита Алис.

— Да. Всички я гледахме.

— Мислиш ли, че ще има война?

— Не — каза Сам. Целуна я отново, мъчеше се да възпламени отново страстта ѝ, но езикът ѝ продължи да се спотайва.

Разделиха се, колкото тя да извади блузата от полата си. Дрехата се свлече зад гърба ѝ. Тялото и сутиенът ѝ изглеждаха бледи в приглушената отразена светлина от небето и жълтото сияние на радиото и циферблатите.

— Баща ми каза, че това може би означава война — каза тя.

— Това е само една гадна блокада — каза той. Беше я прегърнал с две ръце и пръстите му се мъчеха с все още странните кукички на сутиена. — Не означава, че *нападаме* Куба или нещо подобно.

Не можеше да се оправи с проклетата закопчалка.

Алис се усмихна на меката светлина, пресегна се назад и сутиенът падна като по чудо.

Сам се зарови в гърдите ѝ и започна да ги целува. Бяха съвсем млади гърди — по-големи и по-стегнати от копчетата на някое малко момиченце, но все още неоформени напълно. Ареолите бяха подути

като зърната — Сам го забеляза на светлината от радиото и отново зарови почервениялото си лице, за да продължи да я целува и смуче.

— Леко, леко! — каза Алис. — Не така грубо. Винаги си ужасно груб.

— Извинявай — каза Сам. Отново започна да я целува. Този път устните ѝ бяха топли, езикът се показва... и заработи. Той усети как се възбужда още повече и я притисна към вратата на шевролета. Предните седалки бяха по-широки, по-дълбоки и по-меки от кушетката в гостната. Трябваше да се размърда, за да се освободи от огромния волан. Трябваше и да внимава — не му се искаше да натисне неволно клаксона — дори тук, в края на поляната на Милър.

Лежеше наполовина отгоре ѝ, твърдият му член опираше в левия ѝ крак, ръцете му галеха гърдите ѝ, езикът му се мъчеше да открие нейния. Така се възбуди, че за малко не се изпразни в секундата, когато дългите ѝ пръсти се плъзнаха по джинсите от вътрешната страна на бедрата му.

— Ами ако руснаците нападнат? — прошепна Алис, когато той вдигна за миг глава, за да си поеме дъх. В колата беше прекалено горещо. Изключи двигателя с лявата си ръка.

— Стига — каза ѝ той. Знаеше какво прави. Беше избрала пътя и посоката. Искаше от него да мисли накъде ли води той. Той пък искаше само онова, което мислеше и чувстваше момчето Сам.

— Ох — каза Алис. Беше я притиснал така, че раменете ѝ опираха голямата дръжка на вратата. Наведе се да продължи да я целува, но тя го спря. — Искаш ли да се преместим отзад?

Сам едва си поемаше дъх. През последните седмици тези думи бяха сигналът им за сериозната работа — не само да достигнат до увертюрата, както беше ставало на няколко пъти, но и да продължат нататък. На два пъти бяха на път да го направят, но така и не се бе получило.

Алис се премести от нейната страна — уж облече блузата си, но не я закопча, забеляза той, — а Сам излезе от страната на шофьора. Лампата в купето се включи и продължи да свети, докато не затвориха и двете врати. Сам свали донякъде прозореца, за да влиза малко въздух — все още не можеше да си поеме нормално дъх — и за да чуе, ако случайно Барни реши да мине отгук със старата си черно-бяла полицейска кола отпреди войната.

Трябваше да започнат всичко отначало, но само след миг той разкопча ризата си, за да усеща допира на гърдите ѝ. Алис се бе излегнала по цялата дължина на широката седалка. Той бе наполовина върху нея, наполовина паднал на пода. Краката ѝ бяха полуразтворени, а той се бе свил по шантав начин, защото и двамата бяха високи и задната седалка не им стигаше.

Той плъзна дясната си ръка нагоре по крака ѝ, усещаше как топлият ѝ дъх върху бузата му зачестява, когато спря, за да я целуне. Носеше чорапи. Сам никога не бе докосвал толкова меко нещо. Усети жартиера, където найлонът се закрепваше за...

— О, стига — разсмя се Юлисис, говореше въпреки съпротивата на момчето. — Това е анахронизъм.

Алис се усмихна и той видя истинската жена зад разширените момичешки зеници.

— Не е — прошепна тя, пусна му цял език и плъзна ръка надолу към възбудения му член зад леко навлажненото кадифе. — Честно — добави, като продължаваше да го гали. — Нарича се ластичен колан и тя носи точно това. Чорапогащите още не са били изобретени.

— Млъквай — каза Сам и затвори очи, като я целуваше и притискаше бедра към играещата ѝ длан. — Млъквай, моля те.

Не можеше да извади металния пръстен от кръглата закопчалка, за която тя по-късно му обясни, че се нарича „жартиер“ — пустото нещо просто не помръдваше. Дланта му продължи да шари между краката ѝ — там, където тъканта се бе навлажнила, определено усещаше подканващата топлина — и проклетия жартиер или каквото там беше.

Алис се изкиска.

— Дай аз да ги смъкна — прошепна му.

Докато го правеше, Сам си даде сметка, че ще им трябва повече пространство. Отвори задната врата от страната на шофьора — светлината ги заслепи...

— Сам!

Той се пресегна и угаси лампата. Повече от минута останаха неподвижни, като заслепени от фаровете на автомобил елени. Найсетне бе в състояние да чуе шепота на есенните листа на фона на бясно биещото си сърце и отново се наведе над нея.

Разсейването му помогна да не свърши прекалено бързо. Усети вкуса на устните ѝ, плъзна глава надолу и започна леко да ближе гърдите ѝ. Тя притисна главата му по-близо до себе си. Ръката ѝ се спусна надолу, разкопча колана и горното копче и свали ципа — прекалено бързо за неговата нагласа.

Появи се, невредим и пулсиращ.

— Сам? — прошепна тя, докато той се наместваше върху нея. Чорапите и долните ѝ гащи бяха събрани на топка под коляното му. Едва не изгуби дъх, докато вдигаше полата ѝ.

— Какво?

— Носиш ли... нали се сещаш... от онези неща?

— О, я заеби — рязко каза той през момчешкия глас, без дори да си прави труда да играе ролята си.

Тя се изкиска, но той я накара да млъкне с целувка в устата. Сърцето му заплашваше да изскочи от гръдния му кош, когато премести тежестта си и тя разтвори крака. Зърна краищата на тъмната ѝ пола почти до голите ѝ гърди, бледите ѝ стегнати бедра, по-скоро вертикалната, отколкото триъгълна тъмна ивица между тях...

— Леко — прошепна Алис.

Ръката ѝ се плъзна надолу и го намери. Дланта ѝ вещо обхвана скротума му, пръстите ѝ пробягаха по дължината на пениса му и върховете им се сключиха около главичката.

— Леко, Одисее — измърка тя.

— Аз съм... Никой — прошепна той между пъшканията. Тя го упътваше. Течността на върха на пениса му овлажняваше бедрата ѝ, докато Алис го наместваше в подходящия ъгъл. Усещаше как от нея струи жегата.

Стисна го — достатъчно силно, за да изпъшка, но не прекалено, за да накара шестнадесетгодишното хлапе да свърши.

— Как можеш да го казваш, когато *това* доказва обратното? — прошепна тя в устата му.

Алис нагласи набъбналата глава на пениса му срещу влажните си тесни устни, след това дланта ѝ се плъзна по бузата му. Сам усети аромата на възбудата ѝ върху собствените ѝ пръсти и само от това едва не се изпразни. Поколеба се през тази свършена секунда, преди да продължи.

Блясъкът избухна точно пред колата, отвъд екрана на автокиното. Беше по-ярък не от хиляда, а от десет хиляди слънца и превърна всичко притаило се в тъмнината във фотографски негатив — чисто черно и чисто бяло. Нямахме звук. Още не.

— *А стига* бе — каза той, настанен над Алис, сякаш правеше лицеви опори. Сега само върхът на члена му я докосваше където трябва.

— Градът на шейсет километра оттук — прошепна Алис, като го дърпаше, мъчеше се да го дръпне надолу към себе си. — Имаме много време, преди ударната вълна да стигне дотук. Много време.

Целуна го, постави здраво дланите си върху задника му и го придърпа надолу.

Помисли дали да не се съпротивлява. Но за какво? Момчето Сам бе толкова възбудено, че само няколко тласъка в съвършената девствена путка на любимата му вероятно щяха да са достатъчни, преди да експлодира. Изпепеляващата ударна вълна и оргазмите им вероятно щяха да настъпят в един и същи момент. Кое то, осъзна той, почти със сигурност бе точно както го бе замислила неговата любима без възраст.

Светлината малко отслабна, но бе все още ярка, достатъчно ярка, за да освети леките пурпурни сенки под очите на шестнадесетгодишната Алис. Гледката го накара да се наведе за последна гореща целувка, като същевременно започна да прониква в нея.

Една година след Падането на Илион:

Елена Троянска се събуди малко след изгрева от съня-спомен за рева на сирените за въздушна тревога. Опипа възглавниците по леглото, но любовникът ѝ Хокънбери беше изчезнал — изчезнал преди повече от месец — и сега само споменът за топлината му я караше да го търси всяка сутрин. Още не си бе избрала нов любовник, макар да я желаеха половината от останалите в Нови Илион троянци и аргивци.

Нареди на робините си, сред които и Хипсипила, да я изкъпят и намажат с благовония. Не бързаше. Покоите във възстановената част недалеч от Колонната къща при Скейските порти не можеха да се сравняват с предишния ѝ дворец, но удоволствията от живота постепенно започваха да се връщат. Използва последното парче от добре разпределения тоалетен сапун. Днес денят беше специален. Общият съвет щеше да разисква експедицията до Делфи. Заповяда на робините да я облекат в най-фината рокля от зелена коприна и да ѝ сложат златната огърлица за заседанието.

Все още бе странно да вижда аргивците, ахейците, мирмидонците и другите нашественици в сградата на Съвета. Храмът на Атина и по-големият храм на Аполон се бяха срутили в деня на Падането, но троянските и гръцките зидари бяха издигнали нов дворец върху руините от храма на Атина, непосредствено на север от главната улица и недалеч от мястото, където някога се издигаше дворецът на Приам с неговите пищни портали и колони, преди бомбардировките на боговете да го превърнат в купчина камъни.

Новият дворец — нямаха друга дума за централната обществена сграда — все още миришеше на прясно отсечено дърво, студен камък и бои, но през този ден в началото на пролетта бе изпълнен с ярка слънчева светлина. Елена се вмъкна вътре и зае мястото си при царското семейство до Андромаха, която ѝ се усмихна за миг и отново насочи вниманието си към съпруга си.

Кестенявите къдрици и брадата на Хектор бяха започнали да се прошарват. Всички го забелязваха. Елена знаеше, че според повечето жени това го прави още по-впечатляващ, сякаш подобно нещо изобщо бе възможно. Негова работа бе да открие съвещанието и сега той поздравяваше по име видните троянци и ахейските гости.

Агамемнон също бе тук. Още изглеждаше странно и от време на време хвърляше онзи продължителен нефокусиран поглед, с който гледаше през повечето месеци след Падането. Въпреки това вече бе достатъчно на себе си, за да води дебатите на Общия съвет. А и шатрите му бяха все така пълни със съкровища.

И Нестор бе тук, но трябваше да бъде носен на стол от четирима роби чак от палатковия град на ахейците, който сега бе оставен незащитен. Мъдрият старец така и не се възстанови напълно, за да може да стои на крака, след ужасната битка на брега. Освен това от ахейския лагер — бяха останали живи шейсет хиляди гръцки воители, което бе достатъчно, за да настояват за право на глас — присъстваха Малкия, Аякс, Идомей, Поликсен, Тевкър и признатият, макар и все още необявен официално водач на гърците — красивият Тразимед, синът на Нестор. Сред гърците имаше и неколцина, които Елена не успя да разпознае, включително и един висок кльощав млад мъж с къдрава коса и брада.

По време на представянето му и поздравителната реч на Нестор, Тразимед хвърли поглед към Елена и тя сведе срамежливо поглед, като си позволи леко да се изчерви. Някои навици умираха трудно, дори и на този друг свят и в друга епоха.

Накрая Нестор представи пратеника от Ардис — не Хокънбери, който все още не се бе завърнал от пътешествието си на запад, а един висок слаб мъж, казваше се Боуман. Тази сутрин не присъстваше нито един моравек.

След като приключиха с поздравления, ненужните представяния и всички останали ритуали, Хектор изложи причините за този съвет и какво трябва да се реши преди разпускането му.

— И така, днес трябва да решим дали да пратим експедиция до Делфи — завърши Хектор. — И ако ще пращаме, кой ще иде и кой ще остане тук. Трябва също да решим какво да правим, ако има възможност да спрем синия лъч и да върнем колкото се може повече от

близките на аргивците. Тразимеде, твоите хора трябваше да построят дългите кораби. Ще кажеш ли на Съвета докъде са стигнали?

Тразимед се поклони. Единият му крак бе поставен върху стъпалото, а златният му шлем бе свален и подпрян на него.

— Както знаете, най-добрият ни корабостроител Хармонид, или буквално „синът на Крояча“, бе натоварен с построяването. Нека той сам докладва.

Къдравият брадат младеж, когото Елена бе забелязала преди малко, пристъпи няколко крачки напред и бързо заби поглед в краката си, сякаш му се искаше да не се набива толкова много на очи. Докато говореше, леко се запъваше.

— Тридесетте дълги кораба са... готови. Всеки... побира... петдесет души с оръжието и провизиите, достатъчни... да се стигне до Делфи. Освен това сме на път... да завършим... двадесетте други кораба... както ни бе наредено от Съвета. Те са... с по-широки корпуси... от дългите кораби и са идеални за... превоз на стоки и хора, ако намерим... стоки и хора.

Младежът бързо се върна сред групата аргивци.

— Много добра работа, благородни Хармониде — каза Хектор. — Благодарим ти. Съветът също ти благодари. Аз прегледах корабите. Прекрасни са — стегнати, здрави, изработени с вещина.

— А аз искам да благодаря на троянците, че знаеха къде да намерим най-добрите дървета по склоновете на Ида — обади се пламналият Хармонид. Този път в гласа му звучеше гордост и нямаше и намек за запъвване.

— И така, разполагаме с кораби за пътуването — каза Хектор. — Тъй като липсващите семейства на континента са ахейски и аргивски, а не троянски, Тразимед доброволно поиска да поведе експедицията до Делфи. Тразимеде, би ли споделил плановете си за това пътуване?

— Предлагаме да потеглим следващата седмица, когато пролетните ветрове ще благословят пътя ни — каза високият Тразимед с ниския си силен глас, достигащ до всички краища на голямата, отрупана с колони зала на Съвета. — Всички тридесет кораба и хиляда и петстотин подбрани мъже. Троянците са все още поканени, ако решат да видят свят.

Няколко души се разсмяха на шегата.

— Ще плаваме покрай брега покрай пустия Колон — продължи Тразимед, — след това до Лесбос, после през тъмните води до Хиос, където ще си набавим храна и прясна вода. Оттам продължаваме на запад-югозапад през дълбокото море, покрай Андрос и през пролива между Кастило на полуострова и остров Кея. Там пет от корабите ще се отделят и ще поемат нагоре към Атина. Последното разстояние хората ще минат пеш. Там ще търсят признаци на живот и ако не намерят, ще продължат до Делфи по суша, а корабите им ще продължат през Сароническия залив след нас. Останалите двадесет и пет кораба ще поемат на югозапад през Лакедемония, ще заобиколят целия Пелопонес и ще дръзнат да минат през пролива между Китира и полуострова, ако времето позволи. Когато вляво на носовите се появи Закинтос, отново ще доближим основната суша, после се насочваме на изток-североизток и отново на изток в дълбокия Коринтски залив. Преди да стигнем Беотия, ще влезем в един залив, ще изтеглим корабите на брега и ще тръгнем пеша към Делфи, където според моравеките и приятелите ни от Ардис се намира храмът със синия лъч, в който са затворени живите хора от нашата раса.

Боуман пристъпи в центъра. Гръцкият му беше с ужасен акцент — много по-лош от акцента на Хокънбери, помисли си Елена — и звучеше почти толкова варварски, колкото варварско изглеждаше облеклото му. Все пак го разбираха въпреки ужасните грешки, от които би се изчервил и учителят на някое тригодишно дете.

— Сезонът е подходящ — каза високият мъж от Ардис. — Проблемът обаче е какво ще правите с пленените хора, ако ги освободите? Възможно е в синия лъч да е кодирано цялото население на Илион-Земя, или около шест милиона души — в това число и китайци, африканци, американски индианци, протоацтеки...

— Прощавай — прекъсна го Тразимед. — Не разбираме тези думи, Боуман, сине на Ардис.

Високият мъж се почеса по бузата.

— Схващате ли идеята за шест милиона?

Никой не я схващаше. Елена се запита дали човекът от Ардис е с всички си.

— Представете си тридесет града като Илион, когато населението му е било най-многобройно — каза Боуман. — Толкова души могат да излязат от храма на синия лъч.

Повечето от присъстващите в залата се разсмяха. Елена забеляза, че Хектор и Тразимед останаха сериозни.

— Именно затова трябва да ви помогнем — каза Боуман. — Смятаме, че можете без особени трудности да върнете по родните им места собствените ви хора — гърците. Естествено, домовете и градовете, храмовете и добитъка ги няма, но затова пък има много дивеч и ще можете да заплодите опитомените животни за нула време...

Боуман млъкна, защото по-голямата част от аудиторията отново се смееше или се подхилваше. Хектор му направи знак да продължи, без да обясни грешката му. Високият мъж бе използвал думата за „ебане“, която се използва само за хора, когато говореше за разплождането на опитомените животни. Самата Елена също се развесели.

— Както и да е, ние ще сме там и моравеките ще осигурят транспорт до домовете на тези... чужденци — Този път използва правилната дума „варвари“, макар че очевидно търсеше някаква друга.

— Благодаря — каза Хектор. — Тразимеде, ако хората от твой народ са там — от Пелопонес, от многото малки острови като Одисеевата Итака, от Атика и Беотия, от Молоси и Обеста, от Халкидика и Тракия, от всички останали области, които вие гърците наричате родина, тогава какво ще сторите? Всички те ще бъдат струпани накуп, но без градове, без волове, без домове и подслон.

Тразимед кимна.

— Благородни Хекторе, планът ни предвижда незабавно да пратим пет кораба обратно до Нови Илион и да съобщим за успеха ни. Другите ще останат с освободените от синия лъч в Делфи, ще организират безопасното пътуване на семействата обратно до родните им земи и ще намерят начин да изхранят и да дадат подслон на всички, докато не се установи ред.

— Това може да продължи години — каза Деифоб. Братът на Хектор от самото начало не беше привърженик на експедицията до Делфи.

— Може да продължи години — съгласи се Тразимед. — Но какво друго ни остава, освен да се опитаме да освободим нашите жени, майки, деди, деца, роби и слуги? Това е наш дълг.

— Ардисецът може да се прехвърли там за минута и да ги освободи за две — разнесе се нечий сърдит глас от една от скамейките.

Агамемнон.

Боуман отново пристъпи в центъра.

— Благородни Хекторе, царю Агамемнон, уважаеми знатни членове на този Съвет. Наистина можем да направим това, което казва Агамемнон. А някой ден и вие ще можете да се прехвърляте... не свободно като нас, ардисците, а през определени места, наречени факс възли. Тук наблизно няма такъв възел, но ще намерите един или повече в Гърция. Но аз се отклонявам... можем да се прехвърлим до Делфи и да освободим гърците ако не за минути, то за часове и дни, но ще ме разберете, когато казвам, че това не е наша работа. Те са *ваши* хора. Тяхното бъдеще е *ваша* грижа. Преди няколко месеца освободихме само девет хиляди и няколко души от собствените ни хора от друг син лъч. И макар да сме благодарни за новото попълнение, откриваме, че ни е трудно да се грижим дори за толкова малко хора, без да сме обмислили всичко предварително. Светът е пълен с прекалено много войникси и калибани, да не споменавам динозаврите, форусракоидите и другите странни неща, с които ще се сблъскате, след като напуснете сигурния Нови Илион. Ние и съюзниците ни моравеки ще ви помогнем с разселването на представителите на останалите народи, ако има такива в синия лъч, но бъдещето на говорещите гръцки трябва да остане във *ваши* ръце.

Кратката реч, макар и с варварска граматика и синтаксис, бе достатъчно въздействаща, за да спечели на високия ардисец бурни аплодисменти. Елена също му ръкопляска. Поиска ѝ се да се срещне с него. Насаме.

Хектор пристъпи в центъра и огледа всички присъстващи.

— Сега призовавам към гласуване. По правилото за обикновеното мнозинство. Който е съгласен Тразимед и доброволците му да тръгнат за Делфи при следващия попътен вятър и течение, да вдигне юмрук. Който е против, да не вдига ръка.

На заседанието на Общия съвет присъстваха малко повече от сто души. Елена преброи седемдесет и пет вдигнати юмрука — включително своя собствен — и само дванадесет ръце долу, сред които на Деифоб и, незнайно защо, на Андромаха.

Последваха бурни овации и когато глашатаите оповестиха резултата на десетките хиляди, събрали се на централния площад и

пазара, радостни викове отекнаха от новопостроените, но ниски стени на Нови Илион.

Когато излязоха на терасата, Хектор дойде при нея и след няколко думи за изстуденото вино каза:

— Страшно много ми се иска да тръгна, Елена. Не мога да понеса мисълта, че експедицията ще замине без мен.

„А, значи това е причината Андромаха да не гласува“ — помисли си тя.

— Не можеш да тръгнеш, Хекторе. Градът има нужда от теб.

— Ами! — каза Хектор, изгълта остатъка от виното си и стовари чашата си върху един от блоковете, които все още не бяха поставени по местата им. — Нищо не заплашва града. За дванайсет месеца не сме виждали други хора. За това време възстановихме стените, но нямаше нужда да си правим труда. Просто *няма* други хора. Или поне не и в тази част на обширната земя.

— Това е още една причина да останеш да наглеждаш народа си — каза Елена и леко се усмихна. — Да ни пазиш от динозаврите и форусракоидите, за които ни говори нашият висок ардисец.

Хектор усети палавото пламъче в очите ѝ и също се усмихна. Помежду им винаги бе имало странна връзка — отчасти дразнене, отчасти флирт, отчасти нещо по-дълбоко от връзката между съпруг и съпруга.

— Не мислиш ли, че бъдещият ти съпруг ще е подходящ да закриля града от всяка опасност, знатна Елено? — попита той.

Тя отново се усмихна.

— Ценя брат ти Деифоб повече от всички други мъже, скъпи мой Хекторе, но никога не съм приемала предложението му за женитба.

— Приам би се зарадвал — каза Хектор. — А и Парис щеше да е поласкан.

„Парис щеше да се издрайфа“ — помисли си Елена.

— Да, брат ти Парис щеше да е щастлив да научи, че съм се омъжила за Деифоб... или за който и да е от знатните му братя — каза тя, усмихна му се отново и с удоволствие забеляза обхваналото го неудобство.

Хектор се наведе към нея и почти прошепна:

— Ако ти кажа нещо, ще го запазиш ли в тайна?

— Разбира се — също шепнешком му отвърна тя.

„Стига да е в мой интерес“.

— Смятам да потегля с Тразимед и експедицията му — тихо каза Хектор. — Кой знае дали някой от нас изобщо ще се върне? Ще ми липсваш, Елена.

И неловко докосна рамото ѝ.

Елена Троянска постави гладката си длан върху грубата му ръка и я притисна до рамото си. Погледна го право в сивите очи.

— Ако тръгнеш на това пътуване, благородни Хекторе, ще ми липсваш почти толкова, колкото на любимата ти Андромаха.

„Но не чак толкова, тъй като ще се промъкна тайно на кораба, дори това да ми струва всички диаманти и перли от несметното ми богатство“ — помисли си.

Все още докосвайки се, двамата с Хектор тръгнаха към перилата на дългия каменен портал на двореца на Съвета. Тълпата на пазара беше полудяла от щастие.

В центъра на площада, точно на мястото, където от векове се намираще фонтанът, група пияни гърци и троянци, смесени като братя и сестри, бяха довели голям дървен кон. Творението беше толкова голямо, че нямаше да може да мине през Скейската порта, ако тя все още беше на мястото си. Нямаше обаче проблеми по-ниската, по-широка и непокрита порта, издигната набързо недалеч от мястото, където растеше дъбът, да се отвори широко и да вкарат коня.

Някакъв шегобиец от тълпата бе решил, че конят трябва да е символ на Падането на Илион. И днес, в годишнината от Падането, смятаха да го изгорят.

Елена и Хектор гледаха, все още докосвайки се леко с ръце — но не и незабелязано за тях самите, — как тълпата поднесе факла към гигантския кон и как той, изработен от сухо дърво, лумна за секунди. Тълпата отстъпи, градските стражи се разтичаха разтревожено, а знатните мъже и жени на дългата тераса и по балконите замърмориха недоволено.

Елена и Хектор се разсмяха.

Седем години и пет месеца след Падането на Илион:

Мойра се телепортира на поляната. Беше прекрасен летен ден. Пеперуди се носеха в сянката на гората, а над детелините бръмчаха пчели.

Черен астровекски войник от астероидния пръстен внимателно се приближи, заговори ѝ любезно и я поведе нагоре по склона, където една малка открита тента — всъщност навес от пъстроцветна тъкан върху четири кола — леко се издуваше под нежния южен ветрец. В сянката бяха сложени маси, над които се бяха навели неколцина моравеки и хора и изучаваха или почистваха многобройни глинени чирепи и други неща.

Най-дребният моравек — имаше си специално пригоден стол — се обърна, видя я, скочи на земята и тръгна да я посрещне.

— Мойра, какво удоволствие — каза Манмът. — Заповядай да се скриеш от слънцето и да изпиеш чаша студено питие.

Мойра последва малкия моравек в сянката.

— Сержантът каза, че ме очакваш.

— Още от разговора ни преди две години — каза Манмът, отиде до масата с напитките и се върна с чаша студена лимонада. Останалите моравеки и хора ѝ хвърляха любопитни погледи, но Манмът не я представи. Още не бе дошло времето за това.

Мойра отпи от лимонадата, забеляза леда, който по всяка вероятност ежедневно телепортираха или прехвърляха по факса от Ардис или някоя друга общност, и огледа поляната. Районът бе хълмист, на около километър и половина от реката, между гората на север и пустеещите земи на юг.

— Нужни ли са щурмоваци, за да държат настрана досадниците? — попита тя. — Тълпите любопитни туристи?

— По-скоро да прогонят някой форусракоид или заблуден млад тиранозавър — отвърна Манмът. — Какво, в името на земята, си мислят постчовеците, както обича да казва Орфу.

— Още ли се виждате често с Орфу?

— Всеки ден — каза Манмът. — Ще се видим довечера в Ардис за представлението. Ще дойдеш ли?

— Може — отговори Мойра. — Как разбра, че съм поканена?

— Вече не си единствената, която разговаря с Ариел, мила. Още лимонада?

— Не, благодаря.

Мойра отново огледа дългата поляна. Горните пластове почва бяха вдигнати на повече от половината площ — не грубо, както би го направила земекопна машина, а много внимателно, с любов, с чувство. Чимовете бяха навити, шишове и малки клинове маркираха всяко вкопаване, навсякъде имаше малки знаци и номера, дълбочината на траншеите варираше от няколко сантиметра до няколко метра.

— Значи мислиш, че най-сетне си го открил, приятелю Манмът? Дребният моравек сви рамене.

— Изумен съм колко е трудно да се намерят точните координати на това малко градче от записите. Сякаш някаква... сила... е изтрила всички споменавания, спътникови координати, пътни знаци, истории. Сякаш някаква... сила... не желае да открием Стратфорд на Ейвън.

Мойра го погледна с ясните си сиво-сини очи.

— И защо някой... или някаква сила... не иска да откриете онова, което търсите, скъпи Манмът?

Той отново сви рамене.

— Това е само предположение, но бих казал, че те — въпросните същества или сила — нямат нищо против човешките същества да са свободни и щастливи и отново да се множат на планетата, но имат едно наум относно връщането на определен човешки *гений*.

Мойра не каза нищо.

— Ето. — Манмът я поведе към близката маса с ентусиазма на малко дете. — Виж това. Един от доброволците ни го откри вчера на обект триста и едно.

Тя взе счупената каменна плоча. Върху мръсната ѝ повърхност имаше някакви странни драсканици.

— Не мога да го разчета — каза Мойра.

— Отначало и ние не можехме — каза Манмът. — Трябваше доктор Хокънбери да ни помогне да разберем с какво всъщност си имаме работа. Виждаш ли тук буквите IUM, а тук отдолу US и AER, а там ET?

— Щом казваш...

— Така е. Вече го знаем със сигурност. Това е част от надпис под бюст — *негов* бюст, — който според сегашните ни записи е гласял JUDICO PYLIUM, GENIO SCORATUM, ARTE MANOREM; TERRA TEGIT, POPULUS MAERET, OLYMPUS HABET.

— Боя се, че съм позабравила латинския — каза Мойра.

— Всички сме зле с латинския — успокои я Манмът. — Преводът е „Земята покрива онзи, който е Нестор в съждението; хората го оплакват като Сократ по гениалност; Олимп получи своя Вергилий“.

— Олимп — повтори унесено Мойра.

— Било е част от надпис под бюста, който му издигнали жителите на града и го поставили в източната част на черквата „Света Троица“, след като бил погребан там. Останалата част от надписа е на английски. Искаш ли да го чуеш, Мойра?

— Разбира се.

— Слушай:

*Спри, пътниче, къде си се разбързал?
Ако грамотен си, ти прочети за онзи мъж,
що смърт коварна в гроба прати отведнъж:
Шекспир, с когото си отиде ум чевръст;
чието име украси тоз надгробен кръст;
и всичко, що написа той, оставя ни изкуство живо,
ни лист, дошъл от остър ум, а тъй красиво.*

— Много красиво — каза Мойра. — И доста полезно за търсенето ти, предполагам.

Манмът не обърна внимание на сарказма ѝ.

— Датиран е в деня на смъртта му, 23 април 1616 г.

— Но не сте намерили самия гроб.

— Още не — призна Манмът.

— Там нямаше ли също някакъв надгробен камък или надпис? — невинно запита тя.

Манмът я погледна изпитателно, после каза:

— Да. Нещо, изсечено върху самата надгробна плоча.

— На нея не пишеше ли нещо от сорта на... ъъ... „Махайте се, моравеки. Вървете си у дома“?

— Не точно — отговори Манмът. — На надгробната плоча би трябвало да пише:

ПРИЯТЕЛЮ, ЗА БОГА, НЕ ДОПУСКАЙ

ПРАХТА, ЛЕЖАЩА ТУКА, ДА РАЗБЪРКВАТ;

БЛАГОСЛОВЕН ДА Е ПОДМИНАЛИЯТ ТОЗИ ГРОБ,

ТЕЖКО НА ОНОГОВА,

ЩО КОСТИТЕ МИ РАЗТРЕВОЖИ.

— Това проклятие не те ли безпокои малко? — попита Мойра.

— Не — каза Манмът. — Бъркаш ме с Орфу от Йо. Той си пада по плоскоекранните филми на ужасите от двайсети век... нали се сещаш, „Проклятието на мумията“ и така нататък.

— И все пак...

— Да не смяташ да ни попречиш да ги намерим, Мойра? — попита Манмът.

— Скъпи мой Манмът, вече трябва да си разбрал защо не искаме да се забъркваме с вас, със старостилните, с гостите ни от Гърция и Азия... с никого от вас. Да сме го правили досега?

Манмът не каза нищо.

Мойра го докосна по рамото.

— Но с този... проект... Понякога не ти ли се струва, че си играеш на Бог? Поне малко?

— Познаваш ли доктор Хокънбери? — попита Манмът.

— Разбира се, разговаряхме миналата седмица.

— Странно, не ми е споменавал — каза Манмът. — Томас работи доброволно на разкопките поне един или два дни седмично. Мисълта ми е, че постчовеците и олимпийските богове със сигурност са си

„играли на Бог“, когато са възкресили тялото, личността и спомените му от парченца кости, стари файлове и ДНК. Но резултатът е идеален. Той е прекрасен човек.

— Със сигурност така изглежда — каза Мойра. — И пише книга, доколкото разбрах.

— Да — потвърди Манмът. Като че ли изгуби нишката на мисълта си.

— Е, успех тогава — каза Мойра и му подаде ръка. — Предай поздравите ми на премиер интегратор Астейг/Че, когато го видиш. Кажи му, че много ми хареса срещата ни на чай в Тадж.

После тръгна към гората на север.

— Мойра — повика я Манмът.

Тя спря и се обърна.

— Ще дойдеш ли на постановката довечера?

— Да, мисля да дойда.

— Ще се видим ли?

— Не съм сигурна. Но аз ще те видя — отвърна младата жена и продължи към дърветата.

Седем години и пет месеца след Падането на Илион:

Казвам се доктор Томас Хокънбери, за приятелите Хокънбуш. Вече не са останали живи хора, които да ме наричат така. Приятелите, които навремето ме наричаха по този начин — Хокънбуш е прякорът ми от студентските години в колежа Уобаш, — отдавна са станали на прах на този свят, в който по принцип толкова много неща са станали на прах.

Живях петдесет и няколко години на онази добра първа земя, след което ми бяха подарени малко повече от дванайсет години втори живот — в Илион, на Олимп, Марс — макар да не знаех, че е Марс, до последните ми дни там. Сега пак съм тук. У дома. Отново на добрата стара Земя.

Имам много за разказване. Лошото е, че изгубих всички записи от последните си дванайсет години като схоластик и учен — словесните камъни с описанието на Троянската война, които предавах на моята муза всеки ден, личните ми записки, дори моравекското записващо устройство, с което описвах последните дни на Зевс и Олимп. Изгубих всичко.

Няма значение. Спомням си всичко. Всяко лице. Всеки мъж и жена, бог и моравек. Всяко име.

Познавачите казват, че едно от най-великолепните неща в Омировата „Илиада“ е, че никой в нея не умира безименен. Всички мъже, всички брутални герои падат тежко. И когато падат, падат наистина тежко, както казваше друг учен — тук го перифразирам, — рухват с всичките си оръжия, доспехи и имущество, следвани от добитък, жени и роби. И от имената си. Никой в Омировата „Илиада“ не умира безименен или без тежест.

Щом ще разказвам своята история, и аз ще се опитам да сторя същото.

Но откъде да започна?

Ако ще бъда хорът в историята — независимо дали го искам, или не — тогава мога да започна откъдето си реша. Е, тогава решавам като

за начало да ви кажа къде живея.

Наслаждавах се на месеците с Елена в Нови Илион, докато градът се възстановяваше. Гърците помагаха след споразумението с Хектор, че в замяна троянците ще им помогнат в построяването на кораби, след като издигнат отново градските стени. След като градът заживее отново.

Той никога не е умирал. Нали разбирате, Илион — Троя — с неговите хора... Хектор, Елена, Андромаха, Приам, Касандра, Деифоб, Парис... по дяволите, дори с оная кучка Хипсипила. Някои от тях умряха, някои оцеляха. Щом живееха те, живееше и градът. Вергилий го е разбирал.

Така че не мога да бъда вашият Омир. Не мога да бъда дори Вергилий, разказващ историята от момента на падането на Троя... Оттогава не е минало достатъчно време, за да стане събитието история, макар и да чувам, че нещата май се променят. Ще наблюдавам и ще слушам, докато съм жив.

Но сега живея тук. В Ардис Таун.

Не в Ардис. Голямата къща отново е издигната на широката поляна горе, на около два километра от стария факс павилион, горе-долу на мястото, където някога се е издигал Ардис Хол. Там живее Ада със семейството си. Но мястото вече не се нарича Ардис, а Ардис Таун.

Според последното данъчно преброяване, направено само преди пет месеца, сега в Ардис Таун има над 28 000 души. Градчето е плъзнало нагоре по хълма, пръснало се е около новия дом на Ада, или Дома Ардис, но основната му част е долу, покрай пътя от факс павилиона до реката. Тук се намират водениците и работилниците, тук е истинският пазар, миризливите работилници на кожарите, печатниците и книжарниците, прекалено многото барове и бардаци, двете синагоги и една църква, която най-добре може да се опише като Първата църква на хаоса, няколкото добри ресторанта, кланиците — които вонят почти колкото кожарските работилници, — библиотеката, за чието създаване помогнах, училището, макар повечето деца все още да живеят в или около Дома Ардис. Повечето ученици в Ардис Таун са възрастни — учат се да четат и пишат.

Около половината от жителите са гърци, другата половина — евреи. Имат склонност да живеят заедно. Обикновено.

Евреите имат предимството да са напълно функционални — тоест могат да се прехвърлят свободно по факса където си поискат и когато им скимне. Аз също го мога — не да се прехвърлям по факса, а да се телепортирам. Разбирате ли, това ми е вградено в моята ДНК, записано от онзи или Онзи, който ме е проектирал. В последно време обаче не го правя. Предпочитам по-бавния начин на придвижване.

Помагам на Манмът с неговия проект „Намери Уил“ поне веднъж седмично, стига да мога. Вече сте чували за това. Не мисля, че ще намери своя Уил, и подозирам, че и той смята така. Станало му е нещо като хоби — на него и на Орфу от Йо — и им помагам в същия дух — какво пък, по дяволите. Никой — предполагам, дори и Манмът — не вярва, че Просперо, Мойра, Ариел, която и да било от Силите, които съществуват... дори онзи Мълчалив, за когото сме чували толкова много... няма да позволи на нашия дребен моравек да намери и възстанови костите и ДНК на Уилям Шекспир. Не ги обвинявам, че се чувстват заплашени.

О, тази вечер в Ардис има постановка. Знаете и за това. Мнозина от жителите ще идем горе да я видим, макар да признавам, че хълмът е стръмен, пътят и стълбите — прашни и че ще ми се наложи да платя пет пенса, за да се кача на една от парните коли на фирмата на Хана. Поне проклетите машини да не бяха толкова шумни...

Като стана дума за търсенето на някого, било то успешно или не, май не съм ви казвал как намерих стария си приятел Кийт Найтенхелзър.

Последния път видях приятеля си с някакво праисторическо индианско племе в пустошта, която някога — да кажем, три хилядолетия по-късно — щеше да се нарича Индиана. За него мястото беше същински ад. Чувствах се виновен, че съм го пратил там. Идеята беше да го държа на безопасно място по време на войната между героите и боговете, но когато се върнах да го потърся, индианците бяха изчезнали. Найтенхелзър също.

Патрокъл — ужасно вбесеният Патрокъл — също скиташе някъде там. Подозирах, че Найтенхелзър не е оцелял.

Все пак преди три и половина месеца се телепортирах в Делфи, когато Тразимед, Хектор и останалите спряха синия лъч. И я гледай!

Към осмия час, откакто зашеметените хора, предимно гърци, започнаха да излизат от малката сграда — приличаше ми на старата циркова постановка, в която от мъничка кола слизат петдесет клоуна — се появи и приятелят ми Найтенхелзър. (Винаги се обръщаме един към друг с фамилните си имена.)

Та двамата с Найтенхелзър купихме къщата, където в момента седя и пиша. Партньори сме. (Моля да ме разберете — бизнес партньори — и добри приятели, но не и *партньори* в онзи странен смисъл на думата, в който се използваше през ХХІ век, когато станеше дума за двама мъже. Искам да кажа, че не съм се прехвърлил от Елена Троянска на Найтенхелзър Ардиски. Имам си проблеми, но не точно в това отношение.)

Чудя се какво ли би казала Елена за нашата таверна. Нарича се „Домби и син“ — името го предложи Найтенхелзър, за моя вкус то е прекалено превзето — и за въртенето ѝ се иска здрава работа. Доста чиста е в сравнение с останалите заведения, наредени по брега на реката като висящи от стар покрив фирми. Барманките ни са барманки, но не и курви (или поне не тук или в работното си време). Бирата е най-добрата, която може да се намери — Хана, която била първият милионер на новата ера, доколкото разбирам, притежава и пивоварната наред с останалите си фирми. Явно ферментацията е нещо, което е научила, докато е учила скулптура и металургия. Не ме питайте как е станало.

Сега разбирате ли защо не ми се иска да разказвам тази епична история? Просто не мога да следвам една линия. Непрекъснато се отклонявам нанякъде.

Може би някой ден ще доведе Елена и ще я попитам какво мисли за това място.

Носят се слухове, че си отрязала косата, облякла се като момче и заминала за Делфи с Хектор и Тразимед. Двамата ходели подире ѝ като кучета след кокал. (Още една причина да не ми се иска да разказвам епичната история — никога не ме е бивало с метафорите и сравненията. Както каза веднъж Найтенхелзър, аз съм тропически предизвикан. Карай.)

Слухове, как ли пък не. Зная, че Елена участва в делфийската експедиция. Нали я видях. Късата коса и слънчевият загар ѝ отиват. И

то много. Не е точно моята Елена, но пък изглежда цветуща и изключително красива.

Мога да ви разкажа още за кръчмата или за Ардис Таун — как изглежда политиката, когато е в зародиш (безполезна и миризлива като пеленаче), или какви са хората тук — гърци и евреи, функционални и нефункционални, вярващи и циници... но всичко това не е част от историята.

Освен това, както ще открия по-нататък, аз не съм истинският разказвач. Не съм избраният Бард. Зная, че това в момента ви изглежда безсмислено. Изчакайте малко и ще разберете какво имам предвид.

Последните осемнадесет години не бяха леки за мен. Особено първите единадесет. Психически и емоционално се чувствам толкова изподраскан и очукан, колкото е физическата коруба на Орфу от Йо. (През повечето време той живее горе на хълма. И него ще видите малко по-късно. Довечера ще играе, но всеки следобед има среща с децата. Точно това ми подсказа, че дори всичките ми години като учен и схоластик не са ме направили избрания, който да разкаже тази история, когато ѝ дойде времето.)

Да, последните осемнадесет години и особено първите единадесет бяха наистина трудни, но все пак се чувствам обогатен от тях. Надявам се и с вас да е така, когато чуете историята. Ако не стане, вината не е моя — абдикирам от разказването, макар спомените ми да са достъпни за всеки, който пожелае да се порови в тях.

Извинете. Трябва да тръгвам. Идват вечерните посетители — дневната смяна в кожарските работилници току-що е приключила, нали ги надушвате? Една от барманките е болна, а другата наскоро пристана на един от младите атиняни, който избра да дойде тук след Делфи, и... такова... имам недостиг на работна ръка. Барманът за вечерната смяна ще дойде след четиридесет и пет минути, но дотогава най-добре сам да наливам бирата и да режа печеното телешко за сандвичите.

Казвам се доктор Томас Хокънбери, макар че се чудя защо съм доктор. И една инжекция не мога да направя.

Извинете. Хуморът никога не ми е бил силната страна, като изключим някои литературни каламбури и префърцнени шеги.

Ще се видим на следобедното разказване, преди постановката.

Седем години и пет месеца след Падането на Илион:

В деня на постановката Харман имаше работа в Сухата долина. След обяда облече бойния костюм и термокожата, взе енергийна карабина от оръжейната в Дома Ардис и се прехвърли там.

Разкопаването на стазисния купол на постчовеците вървеше добре. Докато вървеше между огромните земекопни машини и се пазеше от реактивната струя на транспортния стършел, който откарваше находките на север, Харман трудно можеше да повярва, че преди осем и половина години бе идвал в същата тази долина с младата Ада, невероятно младата Хана и дундестото момче-мъж Деймън в търсене на следи за Скитницата-еврейка — мистериозната жена, която, както се оказа, се казваше Сави.

Всъщност част от синия стазисен купол бе погребана точно под канарата, върху която Сави бе надраскала следите, които ги отведоха до дома ѝ в Антарктида. Още тогава бе знаела, че Харман е единственият старостилен човек на Земята, който е в състояние да ги разчете.

Разкопките се ръководеха от Рейман и Алкиной. Справяха се добре с работата си. Харман прегледа с тях списъка, за да се увери, че знаят кое в коя общност трябва да отиде. Многобройните енергийни оръжия бяха за Хъджис Таун и Чом, термокожите отиваха в Белинбад, тракторите бяха обещани на Имението Ломан, а Нови Илион имаше сериозна поръчка за по-старите иглени пушки.

Усмихна се. След още десет години троянците и гърците щяха да използват същите технологии като старостилните човеци, дори и факс павилионите. Делфийската група вече бе открила възела при Олимпия — древния град, където са се провеждали Игрите.

„Какво пък — помисли си той. — Единственото решение е да продължаваме да ги изпреварваме. В технологии и във всичко останало“.

Време бе да се връща. Но преди това трябваше да се отбие на още едно място. Ръкува се с Алкиной и Рейман и се прехвърли.

Върна се в Голдън Гейт при Мачу Пикчу, където преди седем и половина години бе получил втори живот. Прехвърли се не на самия Мост, а на хребета при руините на Мачу Пикчу. Никога не му омръзваше да съзерцава древните постройки и зелените жилищни сфери, които едва се виждаха от това разстояние. Но не беше тук само от сантименталност.

Имаше среща.

Гледаше как ранните следобедни облаци се носят нагоре по долината откъм водопада. За момент слънчевата светлина се превърна в златна мъгла, която наполовина скри руините на Мачу Пикчу и те заприличаха на едва зърнат каменен мост оттатък стария Голдън Гейт. Накъдето и да погледнеш, животът побеждаваше хаоса и ентропията — тревата по склоновете, балдахинът от дървета в забулената в мъгла долина, кондорите, реещи се бавно в топлите въздушни течения, петната мъх по въжетата на самия Мост, дори ръждивите лишеи по скалите до него.

Сякаш за да го откъсне от мислите му за живота, в небето профуча съвсем изкуствен космически кораб и дългата му инверсионна следа бавно се разтвори във въздушните потоци високо над Андите. Преди да успее да определи модела на кораба, блестящата точица изчезна зад северния хоризонт оттатък руините, следвана от три звукови удара. Беше прекалено голям и прекалено бърз, за да е някой от стършелите от Сухата долина. Запита се дали Деймън не се връща от някоя съвместните си експедиции с моравеките, които следяха и записваха намаляващите квантови вълнения между Земята и Марс.

„Вече имаме свои космически кораби“. Усмихна се на собственото си високомерие, че дори си е помислил подобно нещо. Но въпреки това тази мисъл го стопли. После си спомни, че *разполагат* със собствени космически кораби, но все още не могат да ги *строят*.

Надяваше се да доживее и до този момент. Това пък го накара да се замисли за възстановителните вани в полярния и екваториалния пръстен.

— Добър ден — каза познат глас зад гърба му.

Харман по навик вдигна енергийното оръжие, но го свали още преди да се е обърнал напълно.

— Добър ден, Просперо.

Старият маг пристъпи от една ниша в скалата.

— Носиш пълно бойно снаряжение, мой млади приятелю. Да не би да очакваше, че ще съм въоръжен?

Харман се усмихна.

— Никога не бих могъл да те сваря без оръжие.

— Ако броиш остроумието за оръжие.

— Или коварството.

Магът разпери жилавите си ръце, сякаш се предава.

— Ариел каза, че си искал да ме видиш. Заради положението в Китай ли е?

— Не — каза Харман. — По-нататък ще стане дума за това. Дойдох да ти напомня за постановката.

— А, постановката — каза Просперо.

— Забрави ли? Или си решил да не идваш? Всички ще се разочароват. Освен дубльора, стига да го имаш.

Просперо се усмихна.

— Толкова много текст за учене, мой млади Прометее.

— Не толкова, колкото даде на нас — отвърна Харман.

Просперо отново разпери ръце.

— Да кажа ли на дубльора да се приготвя? — попита Харман. — Ще се побърка от вълнение.

— Е, май в крайна сметка ще дойда — каза магът. — Но задължително ли трябва да съм изпълнител, а не гост?

— За тази постановка трябва да си изпълнител. Когато поставим „Много шум за нищо“, ще те поканим за почетен гост.

— Всъщност винаги ми се е искало да играя със Джон Фалстаф — отбеляза Просперо.

Смехът на Харман отекна от чукарите и отвесната скала.

— Е, значи мога да кажа на Ада, че ще дойдеш и ще останеш за забавата и разговорите след това?

— С нетърпение очаквам ако не сценичната треска, то разговорите — отвърна плътната холограма.

— Е... успешна игра — каза Харман и се прехвърли.

Върна се в Дома Ардис, остави оръжието и бойния костюм, навлече джинси и фланела, обу леки обувки и излезе на северната

поляна, където се правеха последните приготовления. Хората окачваха разноцветни лампи над редовете току-що сковани пейки, откритите бирарии и под асмите. Хана проверяваше озвучаването на сцената. Няколко доброволци спешно приключваха боядисването на декора, а някой непрекъснато спускаше и вдигаше завесата.

Ада го видя и се опита да тръгне към него с двегодишната Сара. Детето бе уморено и кисело, затова тя го вдигна на ръце и го занесе по тревистия склон при баща му. Харман ги целуна, след това целуна Ада още веднъж.

Тя погледна към сцената и местата за публиката и отметна дълъг кичур черна коса от лицето си.

— „Бурята“? Мислиш ли, че сме готови за това?

Харман сви рамене и я прегърна.

— Неин ред е.

— Нашата звезда наистина ли ще дойде? — попита тя и се облегна на рамото му. Сара изхленчи и малко се премести, така че бузите ѝ да докосват раменете и на двамата.

— Така каза — отвърна Харман, без да вярва на собствените си думи.

— Щеше да е хубаво, ако беше репетирал с останалите — въздъхна Ада.

— Е... не можем да искаме всичко.

— Нима? — попита Ада и го изгледа с онзи поглед, който го бе накарал да я сметне за опасна преди повече от осем години.

Един аероскутер профуча ниско над дърветата и къщите и се спусна надолу към реката и града.

— Надявам се този идиот да е някой възрастен, а не момче — отбеляза Ада.

— Като стана дума за момчета, къде е нашето? Не го видях тази сутрин, а искам да му кажа здрасти.

— На верандата, готви се за разказа — каза Ада.

— А, за разказа. — Харман понечи да тръгне към долчинката в южната поляна, където обикновено се разказваше историята, но Ада го хвана за ръка.

— Харман...

Той я погледна.

— Преди малко пристигна Манмът. Казва, че Мойра може би ще дойде на представлението.

Харман стисна ръката ѝ.

— Е, това е добре... нали?

Ада кимна.

— Просперо е тук, Мойра също, а каза, че си поканил и Ариел, макар че той няма да играе... ами ако дойде и Калибан?

— Не е поканен — каза Харман.

Тя стисна ръката му, за да му покаже, че говори сериозно.

Харман посочи седалките пред сцената, бирариите и къщата, където щяха да стоят стражи с енергийни оръжия.

— Но децата също ще са на представлението — каза Ада. — Хората от града...

Харман кимна, без да пуска ръката ѝ.

— Калибан може да се телепортира тук, когато пожелае, любов моя. Но досега не го е направил.

Тя кимна едва-едва, но също не го пусна.

Харман я целуна.

— Елиън репетира ролята на Калибан цели пет седмици. „Не се страхувай — островът гъмжи / от шумове, мелодии и звуци, / изпълващи слуха със сънна сладост / и винаги безвредни“.

— Искан ми се винаги да е така — каза Ада.

— На мен също, любов моя. Но и двамата знаем, че не е така. Ще идем ли да видим Джон?

Орфу от Йо бе още спял, но родителите никога не се страхуваха, че ще блъсне или удари някого, дори когато осем-девет от най-палавите деца в Ардис се катереха по огромната му коруба. Беше станало традиция хлапетата да го яздят до долчинката за часа на разказа. Джон, който бе от най-големите, се бе настанил на най-високото място.

Огромният моравек бавно се носеше на безшумните си дюзи. Движеше се едва ли не тържествено, като се изключеше кикотът на яхналите го деца и виковете на другите, които тичаха зад него надолу от верандата покрай стария бряст до долчинката между оградата и новите къщи.

Там, скрити като по магия от къщите и възрастните с изключение на някои родители, децата слизаха и сядаха на тревата. Както обикновено, Джон седна най-близко до Орфу. Обърна се, видя баща си и му махна, но не отиде да го поздрави. Първо разкажът.

Харман все още стоеше с Ада и Сара, която сега спеше в ръцете му. Забеляза стоящия до оградите Манмът. Кимна му, но вниманието на дребния моравек бе приковано към стария му приятел и хлапетата.

— Разкажи ни пак за Гилгамеш — извика едно шестгодишно момче.

Огромният рак бавно разклати корубата си, сякаш казваше „не“.

— С тази история вече приключихме — избуботи Орфу. — Днес започваме нова.

Децата нададоха радостни възгласи.

— Тя ще е по-дълга — каза Орфу. Буботенето му бе завладяващо дори за Харман.

Децата отново се развиваха радостно. Две момчета се търкулнаха заедно надолу по склона.

— Слушайте внимателно — започна Орфу. Един от дългите му манипулатори внимателно раздели момчетата и ги вдигна на склона, на няколко стъпки едно от друго. Вниманието на децата веднага бе привлечено от бумтящия, хипнотизиращ глас на огромния моравек.

*Музо, възпей оня гибелен гняв на Ахила Пелеев,
който донесе безбройни беди на войските ахейски,
прати в подземното царство душите на много
герои,
тях пък самите предаде за плячка на стръвните
псета,
пир за грабливите птици. Тъй волята Зевсова стана,
след като в свада жестока се скараха и се разделиха
мощният цар Агамемнон и вождът Ахил богоравен.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.